Sıska Bacaklar

TOM ROBBINS

İngilizce'den Çeviren: Süha Sertabiboğlu

AYRINTI

2. BASIM

THOMAS EUGENE ROBBINS

Amerikalı roman ve hikâye yazarı (d. 22 Temmuz 1932). Robbi , "Oyunculluk, uçarılık değil bilgeliktir" görüşünü ön plana çıkarıp çılgınlık derecesinde oyuncul romanlar yazmaktadır. Romanları, hayatın daha ciddi yanlarını inkâr etmez; "her şeye rağmen mutluluk" ilkesinin savunuculuğunu yapar. Bu ilkenin içerdiği mesajı, romanlarındaki karakterlerin felsefeleri ve aynı zamanda da incelikli yazı biçemiyle iletir. Edepsiz kelime oyunları, alakasız sonuçlar, zıtlık içeren ifadeler, ara sözler Robbins'in anlatımının belli başlı özellikleridir. Romanları yalnızca edebi uzlaşımları değil, insanoğlunu tatmin etmenin en iyi yolu hakkında toplumda yer alan varsayımları da sorgular. Robbins, panteizm, mistik Doğu dinleri ve Yeni Fizik gibi çeşitli kaynaklardan alternatif düşünceleri bir araya getirir. Robbins genellikle Thomas Pynchon, John Barth ve Kurt Vonnegut gibi postmodern yazarların edebi takipçisi olarak değerlendirilmektedir. O da bu yazarlar gibi modern hayatın saçmalığını teslim ederken, uyum göstermek adına bireysel anlatımından fedakârlık etmez ve eserlerinde üstkurmaca öğeler kullanır. Çoğunlukla okura doğrudan hitap eder, eserin akışıyla ilgili yorumlarda bulunur ve romanlarında bir karakter olarak varlık gösterir. Ancak çoğunlukla kara komedi türünde yazan ve modern dünya hakkında kasvetli öngörülerde bulunan yakın tarihteki öncellerinin aksine, eserlerinde iyimser bir tona ve genellikle uçarı bir mizaha yer verir.Robbins, *Another Roadside Attraction* (1971) [*Dur Bir Mola Ver*, Çev. Fatma Taşkent, Ayrıntı Yay., 1997] ile çoğu eleştirmenin övgüsünü kazanmıştır. Ancak bu roman, 1973'e kadar popüler bir başarı elde edememiş, bu tarihten sonraysa kült haline gelmiştir. Robbins'in eserlerinin daha sonra büyük başarı kazanması, genelde insanların hayatlarındaki sevinç düzeyini yükseltmeyi başaramayan toplumsal uzlaşımları pervasızca sorgulayıp alaya alan romanlarının, özellikle gençler ve sıra dışı insanlar tarafından beğenilmesine bağlanmaktadır. *Even Cowgirls Get the Blues* (1976) adlı romanında ise Robbins, Sissy Hankshaw adında, ellerinin başparmakları yirmi üç santim uzunluğunda olan, otostop tutkunu, çekici bir kadın kahramanı anlatır. Sissy, mankenlik yaptığı New York ile bir grup feminist kadın kovboy tarafından devralınmış bir kozmetik sağlık çiftliğinin bulunduğu South Dakota arasında mekik dokur. Sissy'nin seyahatleri anlatılırken, bir yandan da insanın evrenle ilişkisi ve bireysel özgürlüğün önemi gibi temalar irdelenir. *Still Life with Woodpecker*'da (1980) [*Ağaçkakan*, Çev. Fatma Taşkent, Ayrıntı Yay., 1999]Robbins'in daha önceki eserlerinin karmaşık konularının aksine basit bir hikâye vardır; bazı eleştirmenlere göre de kitap yavaş ilerler ve fabl benzeridir. Kitapta, çevreci modern bir prenses ile onun "metafizik bir kanun kaçağı" olan âşığının öyküsü anlatılır. Robbins kitabında, bireysel romantizmin ve kişisel tekamülün, toplumsal eylemcilikten daha önemli olduğunu savunur; "iyi de kötü kadar adi olabilir" düşüncesine inanarak dogmayı reddeder. *Jitterbug Perfume* (1984) [*Parfümün Dansı*, Çev. Belkıs Çorakçı Dişbudak, Ayrıntı Yay., 1995] adlı romanında çeşitli karakterler mükemmel parfümün ve ölümsüzlüğün sırrının arayışı içinde, zamanın ve mekânın ötesine geçer. Bu roman da hem okurlar hem de Publishers Weekly, Kirkus Review, San Francisco Chronicle, Washington Post gibi ciddi yayın organları tarafından çok beğenilmiştir. The San Diego Union'da Robbins için şöyle denmiştir: "Bazı yazarlar bir sürü para kazanır, bazılarıysa edebiyat kurumu tarafından klasikleştirilir; ama okurları tarafından, Tom Robbins kadar sevilen yazar pek azdır. Hayranları onun kitaplarını bugünlerde pek az kitabın yaratabildiği bir coşku ve adanmışlıkla kucaklar... Robbins'in sözcüklerle oynama, metaforik uçuşlar yapma hevesi yapıtlarına taşkın bir hava getirse de, o oyunlarını çok ciddiye alan bir yazardır."

Half Asleep in Frog Pajamas (1994) [*Sirius'tan Gelen Kurbağa*, Çev. Süha Sertabiboğlu, Ayrıntı Yay., 2001]; *Fierce Invalids Home From Hot Climates* (2000) [*Sıcak Ülkelerden Dönen Vahşi Sakatlar*, Çev. Nuray Yılmaz, Ayrıntı Yay., 2007]; *Villa Incognita* (2003) [*Villa Meçhul*, Çev. Şebnem Kaptan Göktaş, Ayrıntı Yay., 2009] ve *Wild Ducks Flying Backward* (2003) [*Geriye Uçan Yaban Ördekleri*, Çev. Aysun Babacan, Ayrıntı Yay., 2009] yazarın diğer kitaplarıdır.

Ayrıntı: *416*
Edebiyat Dizisi: *128*

Sıska Bacaklar
Tom Robbins

Kitabın Özgün Adı
Skinny Legs and All

İngilizceden Çeviren
Süha Sertabiboğlu

Yayıma Hazırlayan
Gökçe Deniz İnci

Copyright © 1990 by Tom Robbins.
Published by arrangement with Bantam Books, an imprint
of The Bantam Dell Publishing Group, a division of Random House, Inc.

Bu kitabın Türkçe yayım hakları
Ayrıntı Yayınları'na aittir.

Kapak İllüstrasyonu
Sevinç Altan

Kapak Tasarımı
Arslan Kahraman

Dizgi
Esin Tapan Yetiş

Baskı ve Cilt
Kayhan Matbaacılık San. ve Tic. Ltd. Şti
Merkez Efendi Mah. Fazılpaşa Cad. No: 8/2 Topkapı/İstanbul
Tel.: (0212) 612 31 85 - 576 00 66
Sertifika No.: 12156

Birinci Basım 2004
İkinci Basım: *İstanbul, Eylül 2016*

Baskı Adedi *2000*

ISBN 978-975-539-392-6
Sertifika No: 10704

AYRINTI YAYINLARI
Basım Dağıtım San. ve Tic. A.Ş.
Hobyar Mah. Cemal Nadir Sok. No: 3 Cağaloğlu – İstanbul
Tel.: (0212) 512 15 00 Fax: (0212) 512 15 11
www.ayrintiyayinlari.com.tr & info@ayrintiyayinlari.com.tr

t itter.com/ayrintiyayinevi facebook.com/ayrintiyayinevi i .com/ayrintiyayinlari

Tom Robbins

Sıska Bacaklar

EDEBİYAT DİZİSİ SON ÇIKAN KİTAPLAR

BİR SON DUYGUSU / *Julian Barnes*
HAYAT DÜZEYLERİ / *Julian Barnes*
MUTSUZLUK ZAMANLARINDA MUTLULUK / *Wilhelm Genazino*
KIRIK KÖŞELİ İLKBAHAR / *Mario Benedetti*
GECELERİ DAİRELER ÇİZEREK / YÜRÜRÜZ / *Daniel Alarcon*
BİR BUĞDAY TANESİ / *Ngũgĩ wa Thiong'o*
İSTİSNA / *Christian Jungersen*
ORBİTOR / *Mircea Cărtărescu*
KAYBOLUYORSUN / *Christian Jungersen*
İÇERDEKİLER / *Victor Serge*
TİBET ŞEFTALİ TURTASI / *Tom Robbins*
BAHAR / *Sabine Adatepe*
CHE'NİN BİRLİĞİ / *Carlos Gamerro*
EFENDİNİN GÜZELİ / *Albert Cohen*
FRANSIZ SAVAŞ SANATI / *Alexis Jenni*
ARADAKİ NEHİR / *Ngũgĩ wa Thiong'o*
BEDENİN GÜNCESİ / *Daniel Pennac*
ZAMANIN GÜRÜLTÜSÜ / *Julian Barnes*
ORBİTOR Göz Kamaştırıcı / *Mircea Cărtărescu*
KIRAÇ GÖKYÜZÜ / *E. E. Sule*
DENİZ DENİZ / *Iris Murdoch*

Tom Robbins

Sıska Bacaklar

Alexa d'Avalon, Ginny Ruffner ve
pembe ayakkabıları için...

Mesih ancak artık ona ihtiyaç duyulmadığında gelir.

Franz Kafka

Bildiğimiz gibi dünyanın sonu gelmiştir
(ben de kendimi iyi hissediyorum).

R.E.M.

Uvertür

Burası, kurt ana duvar kâğıtlı odadır. Bir zamanlar sadece bir halk masalından, bayatlamış, Nuh Nebi'den kalma bir köylü palavrasından ibaret sandığınız şapkalı mantar moteldir.

Burası, ister Hıristiyan ister Arap ister Yahudi olun, en bilge atanızın doğduğu odadır. Yerdeki muşamba kutsal bir muşambadır. Lütfen ayakkabılarınızı çıkarın. Çok yakın bir zamanda bu muşambaya, eşekarısı yağından yapılmış bir cila sayesinde, ilk zamanlardaki parlaklığı yeniden kazandırılmıştır. Ayağınızın sürtünmesiyle kolaylıkla aşınır. Bu yüzden, çorabınız delikse hiç önemli değil.

Burası, sizin müziğinizin yaratıldığı yerdir. Duvara çivilenmiş; derbeder eşin, ipek külotlarını cılız ışıklı kertenkele şafağında kuşkuyla titreşen Durmak Yok neonundan gelen mavi sızıntıda kontrol ederek yıkadığı, köşedeki lavabonun üst kısmındaki kurt ana duvar kâğıdına çivilenmiş çatlak davul derisine dikkat edin.

Bu ne odasıdır? Geyik boynuzunun balkabağını oyduğu odadır bu. Lağım borularının ay ışığını içtiği odadır. Yosunların hazineyi yavaş yavaş sessizliğe gömdüğü, en son yakutların gittiği odadır. Böcek antenlerinden nakledilen iletiler izlenirdi bu odada. Yayınlarında yıldızlara yapılan göndermelerin sıklığı hayret vericidir.

Bir ipucu: Boyalı Sopa'nın gömüldüğü; Sedefli Deniz Helezonu'nun, kendisine tapan papirüsüne sarılı durduğu odadır bu. Sevenler, eski derilerini bu çamur odaya bırakırlar yılanlar gibi. *Şimdi* hatırladınız mı bu duvar kâğıdını? Duvar kâğıdının dilini? Kurt ananın orada titreşen kan güllerini?

Bu vahşi tilki ulumaları yetti artık. Ormanda Cadillac'ı, nasıl kullanacağınızı unuttuğunuzu söylediğiniz aracı durdurdunuz. Yüzme havuzuyla, bir sıra kararmış kurukafanın arasına park ettiniz. *Tabii ki,* bunun ne odası olduğunu biliyorsunuz siz.

Bu oda, İzebel'in gözkapaklarını tarihin trajik parıltısıyla fresklediği, Delila'nın güzellik uzmanı lisansıyla sanatını icra ettiği odadır; en yüksek bilişin, sıska bacakların ve her şeyin dansını yapan Salome'nin yedinci tülünü attığı odadır bu.

birinci
tül

Baharın başlarında, buzların eridiği, pırıl pırıl, püsküllü söğüt gibi bir gündü ve yeni evliler kocaman bir kızarmış hindinin içinde, ülkenin bir ucundan ötekine yol alıyorlardı.

Hindi sırtüstü yatıyordu, bütün kızarmış hindiler gibi; uysal, itaatkâr, göğsünü servis bıçağına teslim etmeye gönüllü, tombul bacakları sanki ayağa dikilmesi için gereken gücün ayaklarına gelmesini diliyormuş gibi, kaskatı ama havalı bir pozisyonda dikilmişti; fakat ayakları yoktu tabii ve bu da böyle bir benzetmeyi hem boş hem saçma kıldığı gibi, hindiye gülünçlük derecesinde savunmasız bir hava vermekten başka bir işe yaramıyordu.

Ayaksızlığına, bu dokunaklı ortopedik özrüne karşın, bu kızarmış hindi –yahut onun dev maketi– yine de otobanda saatte yüz kilometre hızla yol alıyor ve sırtüstü yatmış vaziyette, bazı ihtiraslı aktristlerin birçoğundan hızlı hareket ediyor, daha uzaklara gidiyordu.

Çiçeği burnunda mart güneşinde pırıl pırıl parlayan bu hindi, damattan geline düğün armağanıydı ama, üzerinde damadın adının yazılı olduğu etiket hâlâ duruyordu ve gerçekte damadın bunun sahipliğinden vazgeçmeye hiç niyeti yoktu. Aslında geline hediyesi, hindinin yarattığı hava, onun varoluş fenomeniydi. Daha da önemlisi, bu evliliğin bir an önce gerçekleşmesini sağlayan da bu hindinin ortaya çıkması, hindinin yaratılmasındaki, çılgınca bir sevinç uyandıran, cıyak cıyak sürprizdi: Damat, yani Boomer Petway bu hindiyi kullanarak gelini, yani Ellen Cherry Charles'ı kandırıp kendisiyle evlenmeye ikna etmişti. En azından, o anda, yani nikâhın üzerinden henüz bir hafta bile geçmemişken Ellen Cherry Charles böyle düşünüyordu; buzları çözülen kırları ön camına çekip sonra dikiz aynasından dışarı üfleyen hindiye bakarken düşündüğü buydu, yani kandırıldığı. Nikâhın üzerinden henüz bir hafta bile geçmemiş olması, büyük olasılıkla, yıllar boyu sürecek mutlu bir evliliğin vuku bulacağına dair mükemmel bir gösterge değildi.

Bazı evlilikler cennette yapılmıştır, diye düşündü Ellen Cherry. *Benimkisiyse Hong Kong'ta yapılmış. Ucuzcu bir marketin evcil hayvan reyonunda satılan o küçük kauçuk pirzolaları yapan kişiler tarafından.*

Alaycı kuşlar, kuş krallığının gerçek sanatçılarıdır. Demek istediğim, alaycı kuşlar kendi şarkılarıyla, tüm ornitolojik* ifade biçimlerinin en elverişlilerinden biri olup çıkan, doğa vergisi bir melodiyle doğmalarına karşın, kendilerine dağıtılan kâğıttan ibaret elle oynamaya razı değildirler. Bütün sanatçılar gibi, gerçeği *yeniden düzenlemeye* kalkışırlar. Yenilikçi, dik kafalı, cüretli ve başkalarının körü körüne sadık kaldığı kurallara bağlı kalmayan alaycı kuşlar kâh o ağaçta kâh şu tarlada duydukları kuş şarkılarından parçaları toplar, kendilerine mal eder, yepyeni ve hiç umulmadık bağlamlara yerleştirir, dünyadan dünya yaratırlar. Örneğin Güney Carolina'da yaşayan bir

* Ornitoloji: Kuşbilimi (ç.n.)

alaycı kuşun otuz iki farklı türden kuşun şarkılarını harmanlayarak on dakikalık bir performans haline getirdiği anlatılırdı. Bu virtüozca gösteri hiçbir pratik amaca hizmet etmediğinden, saf sanatın alanına girer.

Ve bu durum, Colonial Pines'ın Üçüncü Baptist Kilisesi'nin bahçesindeki kızılcık dalları ve leylak çalılarında da böyleydi; alaycı kuşlar sanat yapıyorlardı, "Rab'be sevinç çığlıkları yükseltirken"* binanın, yani tozlu tuğlalardan yapılmış, Georgia eyaletine özgü o şık ve bembeyaz dikdörtgenin içinde, daha yeni yıkanmış, iyice semirmiş yüzlerce insansa yaratılışla değil, yok oluşla meşguldü. Nihai yok oluşla.

Colonial Pines'ın bulunduğu doğu-orta Virginia'da bahar, kızarmış hindilerinin Boomer ve Ellen Cherry'yi hep doğuya doğru götürdüğü Uzak Batı'ya nazaran, daha ayağına çabuktu. Püsküllü söğütler çoktan çiçek açmış da geçmişti Virginia'da ve hasta suratlı kızılcık çiçeği tomurcukları dallardaki yerlerini almak için ıkınıp duruyordu kabız cüceler gibi. Fulya soğanları yeraltındaki silolarından uçları tereyağlı saplarını birbiri ardına fırlatıyor, bin bir çeşit tomurcuk şişip patlıyor, kuşlar (yalnız alaycılar değil bütün kuşlar) kuş sesi makaralarını ağaç tepelerinden çit direklerine çekiyor, arılar ve diğer böcekler kendi baygın vızıltılarının alışılmadık bir alarmıyla hareketleniyordu; ısınan doğal dünya her tarafta bir yeniden doğma ve yenilenme faaliyetindeydi, o an kilisede bitmekte olan vaazın doğruluğu hakkında neredeyse kasıtlı bir kuşku yaratmaya çalışıyormuş gibi sanki.

"Tanrı bize bu işareti verdi" dedi rahip, meşe kaplama kürsüsünden. "Rab bize bir *işaret* verdi! Bir *işaret!* Bu bir uyarıydı, bir bakıma. Bilgelere söylenmiş bir sözdü. O, çocuklarına, okuması kolay, koskoca bir işaret verdi; koca koca siyah harflerle, belki de altın harflerle yazılmış sözcükler ... belki de *neon* lambalı bir yazıydı bu. Her halükârda, o mesajda yanlışlık yoktur. Rab bu işareti sevgili havarisi Yuhanna'nın yüzüne gösterdi ve Yuhanna dürüst bi adamdı, Yuhanna *bilge* bi adamdı, Yuhanna gözünü kırpmadı, kafasını kaşımadı ya da ayrıntıları öğren-

* Roman boyunca Kitabı Mukaddes'ten yapılan alıntılar, Kitabı Mukaddes Şirketi tarafından *Kutsal Kitap* başlığıyla yayımlanan çeviriden alınmıştır. (y.h.n.)

mek istemedi; Aziz Yuhanna telefonla bir avukatı falan arayıp bu konuda bir hukukî yorum istemedi, hayır, Yuhanna bu işareti okudu, kopyasını çıkardı ve insanoğluna aktardı. Sana ve bana."

Rahibin sesi saksofonu hatırlatıyordu. Lester Young'ın sakin, anlamlı saksofonunu değil de, mesela Charlie Barnet'in dolgun, şehvetli, uçucu sesini. Acayip, karanlık bir lirizm vardı sesinde, köklerini derin bir yalnızlıktan alan bir tür isyan. Çiçekbozuğu yüzü zayıftı ve aç gibi görünüyordu, çıbanlardan ve çürümüş dişlerin cerahatinden zehirlenmiş, bitkin bir yüzdü bu. Ama bu yüzden, o nemli, siyah, fırça gibi kabarık, çocuksu saçların altından yayılan ses gürdü, yaratıcıydı ve ümitsizce romantikti. Özellikle cemaatteki dişiler rahibin sesinden etkilenmişti; bu sesteki müthiş alevlenmenin azmış cerahatten kaynaklanıyor olabileceğini bir an olsun akıllarına gelmiyordu.

"Her şeye kadir Babamızın Yuhanna'ya söylediği şuydu: Yahudiler anavatanlarına geri dönünce –evet! Yahudiler yeniden İs-ra-il ülkesindeki yurtlarına dönünce– dünyanın sonu yakındır!"

Rahip durakladı. Aç gözleriyle cemaati süzdü. Verlin Charles daha sonra, "Bazen, o bize öyle yukardan baktığında, yakamdaki çiçeği yemek istiyo sanıyorum" diyecekti. "Hı hı" diye karşılık verecekti karısı Patsy. "Bana da, donumun lastiğini çiğnemek istermiş hissi veriyo." Verlin Charles, Patsy Charles'ın rahibin obur bakışları hakkındaki yorumunu pek takdirle karşılamayacak ve bunu kadına söyleyecekti.

Mihrabın en sol tarafında bulunan bir radyo mühendisi üç parmağını kaldırdı. Peder Buddy Winkler bu hareketi göz ucuyla yakaladı, bunun üzerine cemaatini delici bakışlarla süzmeyi derhal bırakıp mikrofona döndü.

"Yahudiler anavatanına döndüğünde *dünyanın sonu* yakındır! Tanrının bize yolladığı işaret budur. Neden? Size bi şey sormak istiyorum. Sizce Tanrı bu küçük malumatı sanki bi dedikoduymuş, *Reader's Digest*'ten alınmış ilginç bi habermiş gibi mi yaydı? Yoksa Tanrının, bu işareti Yuhanna'ya gösterirken bi *amacı* mı vardı? Tanrının Yuhanna'ya, bu kehaneti Vahiy Kitabı'na yazmasını buyurmasının bi *sebebi* var

mıydı? Bu mesaj üzerine herhangi bi harekette bulunmamız mı amaçlanmıştı?"

Mühendis iki parmağını kaldırdı. Buddy Winkler başıyla onayladı ve temposunu hızlandırdı. Rahip, Charlie Parker stili üfleyerek, ahenkli bir retorikle yüklü hızlı bir melodiyi çalarcasına, dakikada yaklaşık elli sekiz ölçülük bir şiddetle çıkardığı saksofon sesiyle, derken alto sesiyle çalarcasına –her zamanki tenor sesi, ritmikleşmenin kapısında bırakılmıştı– hem Yahudilere hem de Yahudi düşmanlarına aynı şekilde çatan, baş döndürücü ve şiddetli bir eleştiriye dalıverdi: Kardeşlerine, (ilave notalarda tükürükler saçarak) dikkatlerini Kudüs'e, ebedi kaderlerinin kentine yöneltmelerini öğütledi; içlerinden en erdemlilerin, kendilerine vaat edilen mükâfatı alacakları Kudüs'e fiziksel anlamda girmeye hazırlanmaya davet etti onları; gelecek pazar günü onlara, Yeni Kudüs'te karşılaşabilecekleri durumları anlatacağını hatırlattı; ve ardından, gelecek hafta vereceği vaazın da, Hızla Yaklaşan Son hakkındaki bu dizi vaazların her biri gibi, WCPV radyo istasyonunun yerel şubesini oluşturduğu Sparrow Yayın Şebekesi'nin Güneyli Baptistlerin Sesi radyosunda yayınlanacağını hatırlattı kendilerine. Derken "amen"i, mükemmel bir zamanlamayla, mühendisin tek parmağını sallamasına denk düşürerek, duayı tiz bir sesle bitirip vaazına iliştiriverdi.

Kapıda, iltifatları kabul ederken, gülümsemelerine eşlik eden tükürük incileri saçıldı etrafa.

"Etkili vaazdı Peder Winkler."

"Tanrı seni korusun Roy."

"Peder Winkler, siz belagatin ta kendisisiniz. Beni etkiliyosunuz, içimde bi şeyleri harekete geçiriyosunuz, siz..."

"Benim aracılığımla konuşan, Tanrıdır Bağyan Packett." Kadının elini cendere gibi sıktı. "Tanrı yapmıştır o etkiyi."

"Harbiden iyi Bud. Kurbağalar çıktı."

"Bu baharda balığa çıkmaya vaktim olur mu bilmem Verlin."

"Senin avlaycak başka kurbağaların var, di mi Bud?"

Rahibin çıbanları daha bir kızardı. "Patsy lütfen."

" 'Kızartçek başka bi balık' gibi bi şey yani."

"Patsy." Rahip, kadının adını büyük bir zahmetle söyledi; sanki usulca, saksofonunun ağzından tek bir pes nota çıkarma-

ya çalışıyormuşçasına. Bu hem bir sansür, hem de bir yalvarıştı. Patsy sırıttı ve rahibi cemaatine bıraktı.

Verlin ve Patsy Charles, park yerindeki Buick Regal'lerine doğru yürüdüler.

"Adamı burda bozman gerekmezdi Patsy. Tanrının evinde..."

"Adam dışardaydı, merdivenlerdeydi."

"...kutsal pazar gününde."

"Bud Bud'dır, pazar da olsa, 4 Temmuz da olsa."

"Peki ya Kıyamet Günü'nde?"

"Çok yakında görücez nasılsa, tahminim" dedi Patsy ve leylakların oluşturduğu sınırın gerisinde emniyetli bir şekilde duran Verlin gülümsedi.

"Biliyosun" dedi Verlin, durup da, bir tanıdığına ait olduğunu bildiği yeni bir Ford kamyonete hayranlıkla bakarken, "dünyanın sonu hemencecik gelmeyecek. Neden, biliyor musun? Çünkü gerçek şu ki, New York şehrinde, tüm İs-ra-il ülkesinden daha çok Yahudi var." İsrail'i, kuzeni Bud gibi telaffuz etmeye çalıştı ama, Verlin'in sesi saksofondan ziyade zurnaya benziyordu.

"Yani, onnarı sınırdışı mı etmek istiyosun?"

"New York Kudüs'ten daha Yahudi olsa bile sikimden aşağı yav. Ben Kıyamet Cengi'ne hazır değilim. Görülcek hesaplarım var benim."

"New York'ta yaşamaya karar vermiş bi kızın var."

Dehşet verici çatık kaşlar kapladı Verlin'in yüzünü. Ne batı ne de doğu yakası tek bir sakal kılı tarafından işgal edilmiş, pembe bir yüzdü bu. Verlin, doğuştan tıraşlı gibi görünen adamlardandı. Akrabası rahip gibi ince uzundu ama yüzü yuvarlak, pürüzsüz ve toktu (ki bu, "tatmin olmuş"la aynı şey değildir) ve ne kadar Old Spice tıraş losyonu boca ederse etsin, hep küflenmiş elbezi gibi kokardı. "Bunu bana hatırlatmasan olmazdı" dedi.

"New York'ta milyonlarca kişi yaşıyo. O kadar da kötü bi şey olmasa gerek."

"Sapıklar. Porto Rikolular. Adam soyanlar. Teröristler. Ne diyolar onnara: Torbalı kadınlar."*

* Orijinali 'bag ladies'. Bütün eşyasını torbalara doldurup, halka açık yerlerde yatıp kalkan, evsiz barksız fakir kadınlar. (y.h.n.)

"New York'ta terörist mi? Şekerim, New York ABD'dedir, bilesin."

"Orda henüz terörist yoksa da olacaktır. Yahudiler terörizmi, bokun sinekleri çektiği gibi çeker. Hep öyledir."

"Valla sen tıpkı Bud gibi konuşuyosun. Yahudiler gemilerinden geçen salı günü inmedi ki. New York kim bilir ne zamandan beridir Yahudiyle dolu. Ve İsrail'e de 1940'lardan falan beridir dönüyolar. Siz ikiniz niye birden Yahudilerle böyle uğraşmaya başladınız bilmiyorum."

"Ah, Ortadoğu'dan gelen haberlerdendir herhalde." İçini çekti Verlin. "Artık her şey oradan ibaretmiş gibi geliyor."

"Üstelik, Boomer, Ellen Cherry'ye iyi bakcak. Kendin söyledin bunu."

"Bi zamanlar söylemiştim. Artık söylemiyorum. O herifin kızı kapıp bindirdiği o lanet olası zımbırtı! Sanırım o kız sonunda o herifi de kendi gibi kafadan çatlak yapcak." Verlin tükürdü. "*Sanatçılar!*"

Çift, Buick'lerine doğru yürürken, arabanın ön paneline konmuş iki alaycı kuş uçup gitti. Bir tanesi, pek bilinmeyen bir saka kuşu şivesiyle ötüyor, diğeriyse kedikuşu çığlığını, bir ağaçkakandan kaptığı gıcırtılı bir akortla harmanlıyordu. Alaycı kuşlar yüzyıllardır canlı böcek avlar ve tohum ararlı, fakat güney yollarında çok sayıda otomobil ortaya çıkmaya başlayınca, park edilmiş otomobillerin radyatörlerindeki ölü sinekleri yiyerek karınlarını daha kolay doyurabileceklerini öğrendiler. Alaycı kuşlar. Modern teknolojiyi kendi özel avantajlarına dönüştürüyorlar. İfadelerini güçlendirmek için yeni numaralar icat ediyorlar. *Sanatçılar!*

Peder Buddy Winkler'ın pazar vaazının bir porsiyonu, parazitler onu kızartıp kömüre çevirmeden, kızarmış hindi radyosundan çıtır çıtır geldi. "Buddy Amca" dedi Ellen Cherry, dudak bükerek. Aslında Buddy'nin ancak, güneylilerin deyişiyle "dış kapının mandalı" olmasına karşın, Ellen Cherry ona küçüklüğünden beri hep "amca" derdi. "Bizim Buddy Amca bütün memlekete yayılıyor."

Boomer bunun gayetle farkındaydı. Son yıllarda kızın babasının ailesine ondan daha yakın olmuştu çünkü. Boomer, Ellen Cherry'nin Motorola'yı bir haber istasyonuna çevirdiğini fark etmiş gibi görünmüyordu. ("Bugün Kudüs'ün Arap kesiminde İsrail askerlerinin ateş açtığı bir grup...") Boomer inekleri sayıyordu galiba. Ufkun yapışkan sinek şeridine yapışıp kalmış tatarcıklara benzeyen inekleri. Belli bir sayıya varınca gülümsedi. Ellen Cherry, *kocamın gülümsemesi için uzaktaki küçücük ineklerden kaç tane gerektiğini belki de hiçbir zaman bilemeyeceğim,* diye düşündü.

Tuhaf, ama böyle kırsal bir bölgede –böyle kurak, çorak ve kocaman; arpa mahsulüne, dümdüz kayalara ve çıngıraklı yılanlara bırakılmış bir bölgede– Buddy Winkler'ın kıyamet nutukları belli bir güven uyandırmıştı. Yolculuklarına başladıkları Cascade Sıradağları'nın batısında, Seattle çevresindeki ağaçlar öyle sık, öyle sağlam ve uzundu ki, yeşil gaz sızdırır, yosundan bıyıklarıyla caka satar ve ağaç kesicilere "Asıl devrilen sizsiniz!" diye bağırırlardı sanki. Çok eski zamanların canlılığıyla hafif hafif nabızları atan o soğuk ormanlar öbür dünya bilgisine dair en katı inançları bile çürütüyordu sanki. Ancak buradaki ağaçlar pörsük, kasvetli ve seyrekti. Hindinin ilerisinde açılan bomboş ve dümdüz yol arkalarında yeniden kangal haline geliyor, üzerindeki yolcuları, her iki yanındaki topaklanmış sarı-kahverengi katlı pastanın pek rahatlatamadığı, uykulu, cansız bir ritme tutsak ediyordu. Uzak inek-benekler, uzaklaşan pasta üstü şeker süslerinin arasındaki kuru üzümler, bir sürü püsküllü söğüt; gerçekten de, toynak izleri vardı her şeyin üstünde.

Ellen Cherry böyle kırsal bir bölgede altın saatin alarmının çalmasını beklerdi hep. Alarmı büyük galeyanlar ve kornetler gibi ses çıkaran o saatin; ardından, *Ölüler Kitabı*'ndan bir bölüm okuyan Orson Welles'in sesinin geldiği. "Tıpkı dünyanın sonu gibi bi şey olurdu" dedi Ellen Cherry, "en yakın telefona kilometrelerce uzak, Tanrının unuttuğu bu yerde bi kalsak."

Boomer yanıt vermedi. Tüm dikkatini, yaklaşan sığır kamyonuna vermişti. Kamyon yaklaştıkça yavaşladı ve zikzak yapmaya başladı. Geçerken yandan sürtecekti neredeyse. Şoför

kafasını pencereden dışarı çıkarmış, inanmaz gözlerle bakıyordu. Boomer direksiyonu kırdı ve kornaya bastı.

"Cahil kovboy" diye söylendi. "Herif budun birini götürecekti nerdeyse."

Colonial Pines kentsiz bir banliyöydü. Otuz beş kilometre dışında bulunduğu Richmond'a, oranın gerçek anlamda bir uzantısı gibi işlev göremeyecek kadar uzaktı; fakat ayrı bir kent otonomisinden de yoksundu. Övünebileceği, söz etmeye değer bir sanayisi yoktu ve civarında bol miktarda, harika domatesler yetişmesine karşın, kesinlikle bir tarım toplumu olarak nitelenemezdi. İşin garibi, merkezi falan da yoktu. Colonial Pines'da iş merkezi yerine geçen şey, son zamanlarda trafiğin o yerleşim yerinin kenarından geçmesini sağlayan paralı yola karşın, hâlâ binlerce kuzey doğulu Yanki turistin Florida'ya gidip geldiği dört şeritli anayoldu. Colonial Pines'ın içinden geçerken bu anayolu, yani onun beş kilometrelik kısmını iki yandan sıkışık bir şekilde saran moteller, servis istasyonları ve restoranlar vardı; gerçi mangal çukurları, dondurma standları, kamyon duraklama yerleri ve (yavan, neredeyse totaliter mutfaklarına, bastırılmış bir tat tomurcuğunun yeni ya da cüretli lezzetlerle asla uyarılmayacağı ya da şaşırtılmayacağı konusunda daima güvenilebilecek) "aile" otelleri için *restoran* sözcüğü biraz fazla şatafatlı kalabilir. Bu yarı-kentin sakinleri ekmeklerini, muhtemelen bilinen adıyla Şerit'ten kazanıyorlardı (bu Şerit'i Las Vegas Şeridi'yle mukayese etmek, Marie Osmond'u Mae West'le mukayese etmek gibi bir şeydi tabii); fakat ayrıca, yörelerindeki trafik akışının hasılatından yararlandıkları tahmininde de bulunabiliriz: Colonial Pines'da, hız yapanları yakalayan polis tuzaklarının ünü Boston'dan Miami'ye kadar yayılmıştı.

On dokuz bin kişilik, neredeyse tümüyle beyazlardan oluşan alt-orta sınıftan bir kasaba topluluğu tam olarak nasıl ayakta durur; yeşil panjurları, elektrikli çim biçme makineleri ve her yerde hazır bulunan Amerikan bayrakları için parayı nasıl öder; bunlar bir demografı bir ay boşuna meşgul etmeye çok elverişli sorulardır ama, çok şükür ki, bizim meselemiz bu değil. Ellen

Cherry Charles'ın Virginia, Colonial Pines'da doğup büyüdüğünü; daha beşikten beri oradan nefret ettiğini; henüz küçük bir kızken bile oranın, onu boğduğuna inandığı tekdüze can sıkıcı havasından kaçıp kurtulma planları yaptığını kanıtlamak bizim için yeterlidir. Sonunda, bazı zorluklarla da olsa kaçıp kurtuldu gerçekten. Fakat insanın doğup büyüdüğü yerin dokunaçları sinsi olduğu kadar inatçıdır da; hem onun kangallarından tümüyle kurtulması gerektiği, Charles'ların eviyle haftada bir yaptığı telefon görüşmelerinde doğrulanıyordu. Bu görüşmelerden birini o mart günü yaptı.

"Merhaba."

"Tatlım!" diye bağırdı Patsy. "Sesini duymak ne güzel! Dinle hele, başlamadan önce üstüme elbisemi giymem lazım. Beni bi alakarga gibi cıbıldak yakalamışın."

" 'Cıbıldak' mı yoksa 'çıplak' mı anne?"

"Ne farkı var ki Tanraşkına yav? Yanki usulü dalga mı geçiyosun benim konuşma tarzımnan? Sen eskiden farklı mı konuşuyodun sanki?"

"Hayır, hayır anne, dur anlatayım. *Çıplak* demek, sadece, üstünde hiç elbise yok demektir. *Cıbıldak* demekse, üstünde hiç elbise yok ve başın derde girmek üzere demektir."

Patsy kıkırdadı. "Aman, bravo yav, aynen öyle oldu zaten." Sesini, fısıltının bir kertik yukarısına kadar alçalttı. "İşin doğrusu, baban az önce benden istediğini elde etti, pazar öğleden sonraları hep âdet edindiği gibi. Ben bu haftada bircilerin bu işi çoğunlukla cumartesi gecesi yapmalarını anlıyorum da, babanınki farklı bi kategoriye giriyo, tahminim. Vallaa bence, onu azdıran Buddy'nin vaazlarıdır, kasabadaki iyi Baptist bayanların yarısı gibi. Yahut belki de futboldandır, bilmiyorum. Baban önce futbol seyreder çünkü." Patsy sustu ve sesini kıkırdamalardan arındırdı. "Her neyse, bu konuda *seninle* gevezelik etmemem lazım. Gerçi artık sen de evliler kervanına katıldın."

"Boomer iyidir anne."

"İyi. Nerden arıyosun?"

"Bir rodeo kasabasından. Idaho yakınlarında, sanıyorum. İnsan böyle kasabalarda güzel hamburger vardır diye düşünür, inekler nerdeyse anacaddede otluyor ama vallaa, köftelerde,

Colonial Pines'takinden bile daha fazla talaş var. Gerçi Boomer iki tane götürdü de, üçüncüsü üzerinde çalışıyor."

"O çocuğa göz kulak ol. O güzel kaslarının yağ bağlamasına izin verme."

Bunun üzerine Ellen Cherry omzunun üzerinden geriye, kaslı güveyini son kez gördüğü, hafif yiyeceklerin atıştırıldığı restoranlarla dolu asfalt yola baktı. Altı yedi kişi toplanmış, koca hindiye aval aval bakıyor, Boomer da ortalarında duruyordu.

"Siz beylere hâlâ kovboy mu diyolar?" diye sordu Boomer. Berbat bir hamburger ekmeği kabuğunu kemiriyordu, ulurken zaman zaman yusyuvarlak bir Ay'ı kemiriyormuş görüntüsü veren kurtlar gibi.

Anlaşılan, Boomer'ın bu soruyu yönelttiği delikanlı yanıt veremeyecek kadar utangaçtı. Gözlerini yere dikti ve fırsattan istifade çizmelerini gözden geçirdi. Bu yaz pençe yaptırması gerekecekti muhtemelen.

Daha yaşlılardan biri, boynunu blucin gömleğinin yakasından kaz gibi uzattı ve soruyu yanıtlama nezaketini göstermeyi üstlendi. "Bize ne diyeceklerini sanıyosun ki?" Sesi yavaş ve ihtiyatlıydı, fare yemekten semirmiş bir engerek yılanının bir taş yığını üzerinde sürünmesi gibi.

"Ah, ben de artık günümüzde, bu çağda, sizlere belki de sığır emanet memurları falan dendiğini sanıyodum." Boomer kıkırdadı. Hardala bulanmış son kabuk parçasını da kapıverdi. "Bi yerlerde okumuştum" dedi dolu ağzıyla, "sizin şu vahşi batı kovboylarının en doğru mesleki tanımı 'kaba Viktoryen tarım işçisi'ymiş. Bu ismin pek tutulacağını sanmıyorum gerçi."

Genel olarak, çizmelerin yere sürtmesiyle çıkan sesler duyuldu.

"Ah-ha" dedi Ellen Cherry.

"Tatlım, dur da üstüme bi şey giyeyim" dedi Patsy.

"Anne, sanırım bizim gitmemiz lazım. Hemen. Seni seviyorum. Hoşça kal."

Belki de kovboylara, tipik Amerikalı kahramanlar olarak duyulan hayranlık bir zamanlar olduğu gibi evrensel bir şey değildir gerçekten. Wyomingli "öküz emanet memurları" arasında dolaşan Konserve Fasulye, Amerikan sığırtmaçlarıyla, diyelim ki Japon samurayları arasında bir mukayese yapılsa

kovboyların çok bayağı kalacağını söylerdi. "Bir samuray savaşa gitmeden önce" derdi Konserve Fasulye, "miğferinin içinde tütsü yakar ki, eğer düşmanı kellesini alırsa kokusu burnuna hoş gelsin. Öte yandan, kovboyların yıkandığı ya da kabuk gibi giysilerini değiştirdikleri pek vaki değildir. Eğer bir samurayın düşmanı kılıcını yitirirse samuray ona yeni bir kılıç verir ki, savaş onurlu ve adil bir şekilde devam edebilsin. Kovboyların uzmanlığıysa, bir çalının ardına saklanıp düşmanları sırtından vurmaktı. Farkı görmeye başladınız mı?" Tatlı Kaşığı'yla Kirli Çorap, Konserve Fasulye'nin samuraylar hakkında nasıl olup da bu kadar çok şey bildiğini merak ederlerdi. "Oh, bir ay boyunca rafta, ithal malı bir kutu pirinç krakerinin yanında oturdum" diye açıklardı Konserve Fasulye. "İnsan yabancılarla konuşunca çok şey öğreniyor."

Hımm, ama hikâyemizi anlatırken hızlı gidiyoruz. Son haberler, Boomer'la Ellen Cherry'nin rodeo kasabasından biraz aceleyle ayrılmak zorunda kaldıkları yolunda. İşin doğrusu, Japon malı bir dizi kamyonetin devingenlik kazandırdığı bir kalabalık, hindiyi eyalet sınırlarının ötesine ve Idaho'nun otuz kilometre içlerine kadar kovalamıştı.

Telefondaki ses kesildikten sonra, Ellen Cherry'nin birazcık şaşırmış ve az önce düzülmüş annesi solucan gibi kıvranma hareketleri yaparak üstüne bir elbise geçirdi, bir fincan kahve doldurdu ve kafasını toparlamak için verandaya çıktı. Kızının, Boomer Petway'le evlenerek hata etmiş olabileceğini ve Verlin'le kuzeni Buddy Winkler'ın, Ellen Cherry'nin hayatına, sırf Boomer konusunda değil, her konuda haince burunlarını sokmuş olabilecekleri ihtimalini bir kez daha düşünmek istiyordu. Onun Ellen Cherry için kendi gizli planları vardı ve Verlin'in bunları bozmayı başarması olasılığı canını sıkıyordu.

Eğer o kız New York'ta ressam olarak başarı kazanırsa, benim sayemdedir, diye düşündü Patsy. Elbisesinin önünü hafifçe açtı, zaman zaman kendi sanat yaşamının içinde boğulduğunu düşündüğü erkek suyundan bir dereciğin sızdığı bacaklarının arası ikindi sonu güneşiyle biraz ısınsın diye.

Patsy gençliğinde bir ponpon kızdı ve ileride dansçı olmayı çok istiyordu. On beş yaşındayken, Okaloosa ilinin Greyfurt Güzeli seçilmişti yahu! On yedi yaşındayken, Pensacola'da uçan bir donanma pilotu olan Verlin Charles'la tanışıp evlenmişti. Verlin işten çıkarılınca, kariyerini sivil bir mühendis olarak sürdüreceği Virginia'ya götürmüştü Patsy'yi. Yaşamının geri kalan kısmında, Verlin işteyken, evde şirin beyaz çizmelerini giyip tek başına dans etmişti Patsy hep.

Ellen Cherry onun dansını seyretmekten hoşlanırdı, ama doğruyu söylemek gerekirse Ellen Cherry'yi sanata yönlendiren şey Patsy'nin şık ayak hareketleri değildi. Daha ziyade baş dönmesiydi bunu sağlayan. Ve Colonial Pines'dı.

Aile yılda iki kez arabayla Florida'ya, Patsy'nin akrabalarını ziyarete giderdi. Ellen Cherry'yi her seferinde, kaçınılmaz olarak araba tutardı. Kusmasın diye kızcağız steyşın vagon arabanın arkasında sırtüstü yatar, yukarıya bakardı. Bunun sonucunda da, dünyayı başka bir perspektiften görmeye başladı.

Telefon direkleri birer ilmek gibi geçip giderdi. Önce yol kıyısındaki reklam tabelalarından gelen ışığı, sonra tabelaların üst taraflarını, sonra da belli belirsiz mesajlarını kaydediyordu: Eriyen Marlboro adamı, yayılan pasta dilimi falan. Giderek deneyim kazandı. Kendi "göz oyunu" dediği şeyi oynuyordu boyuna. Gözlerini kısarak ve göz kısma eylemini denetleyerek, bir 'şekil-yer'i baş aşağı çevirebiliyordu. Bir 'şekil-yer' bir 'yer-şekil'; bir öyle, bir böyle. Kendini renk körü yapabiliyordu. Eğer isterse, manzarada kilometreler boyu kırmızıdan başka renk olmazdı.

"Nasımış babasının kızı?" diye sorardı Verlin, şoför koltuğundan. "Çişi var mı?" Babasının kızının sık sık yanıt veremediği olurdu. Babasının kızı meşguldü, görüş odağını kaydırıp, nesnenin ve uzamın normal çağrışımsal etkilerini bastırıyor ya da bozuyor, onları herkesçe bilinen anlamından ya da sembolik fonksiyonundan sıyırıp, korneayla beyin arasındaki son derece gizemli bölgeye yerleşmeye zorluyordu; ve orada dalga geçiyordu onlarla. Elektrik tellerinin paralel çizgileri onun dinamik bakışıyla birbirinin üstüne binme eğilimi gösterir, böylece devamlılıkları kesintiye uğrar ve aralarındaki boş alanlar

büyürdü. Optik karışıma bir sürü karga sokulup karıştırıldığında özellikle çok ilginç olurdu bu. Yahut da bizzat görüntünün bulunduğu alana bakarken merkezi bir şekle, örneğin bir su kulesine iltimas geçmeyi reddeder, onun yerine kulenin çevresindeki bölgeye konsantre olur, gözümüzün ikincil, anlamsız, belirsiz gibi görmeye yatkın olduğu alanlarda biçim ve cisim bulurdu. Ve bu arada her şeyi baş aşağı, yandan ve midesi bulanarak görürdü. Bu durumda, Boomer Petway'in inek saymasını birazcık hor görmesi şaşırtıcı değil mi?

Ellen Cherry taa kreşten liseye dek, sınıfındaki herkesten daha iyi resim çizmişti. Patsy ne kadar övünürse övünsün, Ellen'a babasından, alan krokisi ve şema çiziminde üstat olan mühendisten geçmiş bir yetenekti bu. (Annesinden aldığıysa, taşkın bir hayalperestliğin yanı sıra kıpır kıpır bir kıç; Greyfurt Güzeli olur yahut olmaz, ama turunçgiller skalasının mandalina ucuna daha yakın, kusursuz yuvarlak göğüsler; şımarık bir burun, somurtkan bir ağız, iri mavi gözler ve hangi stilde olursa olsun daima, *Oz Büyücüsü'* nün ilk makarasında yıldızlarla süslenen, karamel rengi karmakarışık buklelerden oluşan bir saç yığınıydı. Kendi hünerini sergiliyordu saç.) Her okulda gayri resmi bir "okul sanatçısı" vardır, öyle değil mi, Ellen Cherry oydu işte. Yıllar boyunca, Florida'ya yaptığı yolculuklarda çıkardığı optik maden cevheri rafineleşirken, sanatsal projeleri giderek daha cüretli ve karmaşık hale gelmişti. Yerel taraftarlarını yitirmeye başladı. Çocuklar acımasız yorumlarda bulundular. Ellen Cherry aldırmadı. Ressam olmaya karar vermişti.

Quaker tarikatından birinin misafir odasında ne kadar pornografi varsa, Colonial Pines'da da o kadar sanat vardı. Zaman zaman rastladığımız üzere, kültürel uyaranların yokluğu kültürel bir uyaran haline gelir. Ellen Cherry için sanat, Colonial Pines'dan çıkışı gösteren bir yol tabelasıydı. Onu, tek sineması, varlığını sadece, yedek sevgilileri atmak için uygun bir yer olmasına borçlu, döküntü bir araba sineması olan bu toplumun dışına uçuran sihirli bir halıydı.

Lise son sınıf boyunca, uzun yıllar süren kişisel deneyiminin sonucu Patsy'nin "sivrisinek kıçı" adını verdiği kronik bir du-

rumun acısını çeken Ellen Cherry o araba sinemasındaki film gösterimlerine cuma gecesinden cuma gecesine, Boomer Petway'in eşliğinde katılıyordu. Bir sonraki sonbaharda oradan ayrılıp güzel sanatlar akademisine gidince Boomer efendiyi bir daha hiç görmeyecekti, bundan emindi ve durumdan memnundu. Heyhat, birinci sınıf öğrencisi kızlar yatakhanesinde yattığı daha ilk gece, saat ikiye doğru penceresinde bir sarsıntı oldu; ve pencereye tırmanan Boomer'ın elinde bir kutu bira, dişlerinin arasında da bir gül vardı; kardeşinin Harley motosikletine binip hızla Richmond'a gelmiş ve sağlamlığına güvenilmez bir sarmaşıkla kaplı duvarda üç kat yukarı tırmanmıştı. Boomer gördüğünüz gibi yıldırım gibiydi, gözü kararmıştı ve –bakın bu onun lehine sayılabilir– aşkı gerçekti.

"Bunu yapamazsın" dedi Boomer hüngür hüngür ağlayarak, Ellen Cherry onu pencereden dışarı itmeye kalktığında. "Eve dönmelisin. Benim yanımda olmalısın. Seninle yaşadıklarımızdan sonra! Biz –biz o motelin defterine karı koca diye imza attık! Sen– sen *ağzını* benim bedenimde gezdirdin."

"Satır aralarını çok dikkatlice okuman lazımdı tatlım" diye fısıldadı Ellen Cherry, onun tekrar sarmaşıklara, mümkün olabildiğince sessiz bir şekilde geri dönmesine yardım etmeye çalışırken. "Bir sakso hayat boyu ilişki garantisi vermez."

Sonuç olarak, kızarmış hindi Boomer'ın aşkının bir anıtı gibi görülmelidir.

Bir bakın hele, o tombul ve parlak görünümüyle, sanki bir mamut, mutasyona uğramış bir tohum kılıfı gibi süzülerek geçiyor Idaho'dan. Duyun bakın nasıl da gümbür gümbür gidiyor gümüş madenlerinin yanından geçerken; bir şölen için, karanlık dolaplardan çıkarılacak karizmaya yalnızca ve yalnızca kızarmış hindinin sahip olduğu görkemli gümüş çatal ve bıçakların kaynağına bir övgü olarak.

Bakın nasıl da kayarcasına ilerliyor patates tarlalarının arasında, patateslerin arasında kendini evinde gibi hissedermişçesine samimi bir şekilde, ama sanki bir et suyu seli bekliyormuş gibi de bir havası var.

Kızarmış hindi bizim ilkel ve pagan bagajımızın büyücek bir bölümünü de birlikte taşıyor tostoparlak iç boşluğunda.

İlkel ve pagan mı? Biz mi? Lazerleri, mikroçipleri, ilahiyat fakülteleri ve *Time* dergileri olan bizlerin mi? Elbette. Biz sibernetik Hıristiyanların ve faks makinesi Yahudilerinin milyonlarcası yılda en az iki kez, kocaman bir ölü kuşun çevresinde yapılan bir ritüele, fazlasıyla gelenekselleştirilmiş bir seremoniye katılmıyor muyuz?

Ve şimdi bu hayvan da, eski zamanlardaki gibi, Tanrısal bir ruhun dikkatini çekmek, bağışlanan lütuflar için şükranlarını sunmak ve arzulanan lütuflar için ricada bulunmak üzere kurban edilmiş olmuyor mu?

Katledilen, gazlı yahut elektrikli fırınlarımızda ağır ağır pişen hindi bizim kutsal şölenimizin merkezi figürüdür. Kabilemizi bir araya toplayan totem hayvandır o.

Ve biçimsiz, dik kafalı bir yaratık olduğundan, onun servisi de kabile hiyerarşisini tesis eder ve güçlendirir. Hayvanın ancak iki budu, iki kanadı, belli miktarda beyaz ve yine belli miktarda siyah eti vardır. Kimin hangi parçayı alacağı; kimin kuşu bölüp de kanatlarını, bacaklarını, organlarını dağıtacağı, topluluktaki her üyenin rütbesini gayet net bir şekilde gösterir.

Bu kuşun butlarına, en ilkel ve kutsal enstrümanlarla müzik çalmak için kullanılan ritüel nesnelerine dayanılarak "baget" dendiğini göz önünde bulundurun. Atalarımız davullarını ortalıkta bulundururlardı ama, daha aktif bir şekilde büyülü olan tokmaklar genellikle, sadece şamanın, büyücü hekimin, başrahibin ya da Yaşlı Bilge Kadın'ın bildiği bir yerde saklanırdı. Kümes hayvanlarının kanadı ruha hayal âleminde simgesel bir gezinti sağlar, ama davul tokmağı evrenin yüreğinin vuruşlarını çağrıştırır.

Günümüzde hindinin avlanması ve katledilmesine fiilen katılanımız çok azdır ama hemen hemen hepimiz, o olayların yeniden canlandırılmasını, çoğunlukla da büyük bir heyecanla seyrediyoruz. Onu, toplu yemekten hemen önce televizyonda seyrederiz. Amerikan futbolundaki top, çayırda bir o yana bir öteki yana uçan metaforik bir hindi değil de nedir? Ve gol de, ihtilaf halindeki iki kabileden biri ya da diğerinin işlediği cina-

yet değildir de nedir? Tezahüratlarımızla, Alabamalı ya da Notre Damelı muhteşem genç avcılar kuşu katleder. Sonra, Büyükanne kılığındaki Yaşlı Bilge Kadın bizi masaya çağırır ve artık ilkel değilmişiz gibi davranan bizler de kuşu sistematik olarak parçalara böleriz.

Acaba Boomer Petway, sevgilisini etkilemek için, Şükran Günü'nün orta süsünün devasa bir örneğini yaparken bunun totemsel anıştırmalarının farkında mıydı? Hayır, bilinçli olarak değil. Son tül düştüyse eğer ve ancak o zaman kavrayabilir ne eylediğini. Ama bugün için, Boyalı Sopa ve Sedefli Deniz Helezonu dikkatlerini buna benzer olaylara çekinceye dek, Konserve Fasulye, Tatlı Kaşığı ve Kirli Çorap kadar cahildi kendisi.

Ama bununla birlikte, gulu-guluları kesilmiş şişkoya Idaho'nun bir ucundan diğerine kılavuzluk yapan, onu Sawtooth Dağları'ndan oluşan doğal servis bıçaklarının arasından kapmayı başaran ve vahşi doğadaki dinlenme yerlerinde, çevre florasının maydanoz görünümü almasına yol açarak bir iki kez park eden, Boomer'dı.

Randolph "Boomer" Petway meslek olarak kaynakçıydı. Ellen Cherry Charles'tan yedi yaş büyüktü. Esmer, güçlü kuvvetliydi ve geniş yüzlü, saf gülüşlü, eşkıya tarzında yakışıklıydı. Çok içer, bol bol kahkaha atar ve kaynakçı dükkânındaki aletlerden biri ayak bileğini kırdığından hafiften aksayarak yürürdü. Topallığına karşın, country-rock dansını Orta Doğu Virginia'daki herkesten daha muhteşem yapardı. Adi bir diskoda barın arkasında çalışan bir dans eleştirmeni, Boomer dans ederken, fırtınalı bir havada keskin bıçaklarla hokkabazlık yapan, paten giymiş bir maymuna benzediğini söylemişti.

"O tam bir ahmaktır" diye bilgi vermişti Ellen Cherry, Patsy'ye, "ama kabul etmeliyim ki bir neşe kaynağıdır."

Ellen Cherry'nin Boomer'da, görülmemiş aşırılıkta kıllı diye nitelediği vücudunun yanı sıra hoşlanmadığı diğer bir şey de, sanat hakkında zerre kadar bilgisinin olmaması, sanatla zerre kadar ilgilenmemesi ve üstüne üstlük, Ellen Cherry'yi sanatla ilgilenmekten soğutmasıydı. (Öte yandan, Colonial Pines'ın

incelikten yoksun gençleri ne zaman kızın "tuhaf" tablolarına alaycı oklar atmaya kalksalar Boomer onları, ağızlarındaki ortodontik apareylerini çelik burunlu iş ayakkabılarıyla sökmekle tehdit etmişti ki bu dediğini yapacağını da bilirlerdi.) Boomer liseden terkti.

Biyoloji laboratuvarında bira içtiğinden –ve daha birçok itaatsizlik vakasından– bir hafta uzaklaştırma cezası alıp eve gitmiş, bir daha da okula hiç dönmemişti. Spor antrenörü neredeyse ağlayacak, geri dönsün diye neredeyse rüşvet verecekti ona. Çünkü Boomer o güne dek hem gülle hem de disk atmada eyalet rekorlarını kırmıştı. Atlas Okyanusu kıyısındaki üniversitelerin yarısı burs teklif etmişti kendisine. O bir olimpiyat malzemesi gibi görülüyordu.

"Diyelim ki ben hayatımın en iyi yıllarını atletizm yarışmalarına harcadım" dedi Ellen Cherry'ye. "Bütün o antrenmanlardan, ter döküp, cefa çektikten sonra, hem de gülle atmaktan başka hiçbi şey düşünmeden, hayalini bile kuramadan, ki dünya klasmanında böyledir işler, sonunda benim hayatta, mısır gevreği kutularının önyüzünden başka bi yerim olcak mıydı?"

"Peki şimdi senin yerin neresi sevgilim? Mavi bira kutularının yanı mı?"

Gerçekten de, Boomer tek elle bira kutusu ezmede dünya klasmanındaydı. Fil gibi bira; hemen hemen aynı miktarda RC Cola içerdi. Pizzaları, karpuzları ve çikolatalı çörekleri yalar yutardı. Meşalesini hiçbir zaman yere düşürmedi ve şaşmaksızın kaynakçılıktan kazandıklarını yenilenmiş ama doğru dürüst yürüdüğü hiç görülmeyen, Camaro marka külüstür bir arabaya harcadı. Dans eder, kavga eder ve casus romanları okurdu. Bir keresinde, dünyada bugüne dek yazılmış bütün gerilim romanlarını okuduğunu, hem de birçoğunu iki kez okuduğunu söyleyerek övünmüştü. Ucuz purolar içerdi. Seyrelen saçları için endişelenirdi. Gizliden tango dersleri alırdı. Ellen Cherry Charles'la flört ederdi.

Bu flörtü teşvik ve hatta böyle bir halta yardım ve yardakçılık edenin Verlin'le Buddy olması ilk bakışta çelişkili gibi görünüyor; Boomer'ın serkeş biri olarak kötü şöhreti ve Verlin'in, büyüdükçe kızına baskıyı daha çok artırdığı düşünülürse.

Buddy'nin tavsiyesiyle, Verlin, Ellen Cherry için muhafazakâr giyim kuralları koymuştu. Kızın okuduğu şeyleri sansürden geçiriyor, izlediği televizyon programlarını kontrol ediyor, gece sokağa çıkma yasağı koyuyor ve kızın azıcık bir makyaj yapmasına yahut birazcık parfüm sürmesine bile izin vermiyordu. Verlin'le Buddy, kızı her cuma akşamı arabanın içinde film izlenen Robert E. Lee sinemasında, külotu baldırlarına kadar inik halde, Boomer'ın kocaman gülleci parmaklarından birinin üzerinde kıvranırken gözlerinin önüne getiremezlerdi tabii. Yoksa getirebilirler miydi?

Petway'ler Virginialı asil, köklü bir aileydi. Hâkimler ve milletvekilleri vardı sülalede. Verlin'le Buddy, Boomer'ın babasıyla birçok kez iri kurbağa avlamışlardı. Boomer gibi bir çocuğu anlıyorlardı. Fakat Picasso'yu anlamıyorlardı.

"Güzel sanatlar akademisi, kendi vaktini, benim de paramı çarçur etmenden başka bi şey değil" diyerek karşı çıkıyordu Verlin. "Bu resmen ahmaklık. Bud, sanat, Şeytanın Tanrının eserlerini alçaltmasıdır diyo ve belki de haklı. Ben bunun aptallık olduğunu biliyorum. Sen niye aklı başında Hıristiyan kızların gittiği bi koleje gidip de öğretmen olmak için okumuyosun? Ya da sekreterlik öğrenmiyosun? Sağlam bi şey yap. Güvenli bi şey. Evine iyi bakcak biriyle evlen de..."

"Bizim Boomer gibi mi?"

"Bi kadına lazım olan, güçlü, çalışkan bi adamdır. Sen sonunda, sıçanlarla dolu bi tavan arasında çamur oynayan karı kılıklı bi herife mi kapılanmak istiyosun?"

Ellen Cherry gülümsedi. Robert E. Lee'de, istimini almış arabaların çevresinde, yerlere saçılan patlamış mısırlar için kavgaya tutuşan kemirgenleri hatırlamıştı.

Ellen Cherry'nin, Richmond'daki, ülkenin en üstün güzel sanatlar bölümlerinden birinin bulunduğu Virginia Commonwealth Üniversitesi'ne kaydolmasına izin verilmesi ancak Patsy'nin militanca desteği sayesinde gerçekleşti. Ellen VCÜ'de mutlu ve başarılıydı. Orada heyecan duyuyordu. Tuvali düzgün bir şekilde germeyi ve hazırlamayı, taşbaskı yüzeyini mürekkeplemeyi öğrendi. 1960'ların ekspresyonizmini ve Georgia O'Keeffe'yi keşfetti. O'Keeffe hemen Ellen Cherry'nin idolü,

kadın kahramanı, üniversitedeki ilk A notunu aldığı bir makalenin konusu oldu. Çocukluğunun göz oyununu yepyeni bir hevesle, onu giderek, Melville'in deyişiyle, görünen gerçekliğin "kartondan maskesi"ni delmede kullanacağı bir saman dirgeni gibi görerek oynuyordu. De Kooning'in, "Gördüğüm her şey benim şekillerim ve durumum haline geliyor" derken neyi kastettiğini kavramaya başlamıştı.

Hafta sonları Greyhound şirketinin otobüslerine binip –babasının emri gereği– Colonial Pines'a gidiyor, orada yine Boomer Petway'le buluşuyordu. Boomer'la birlikte bira içmek ve moteller arasında mekik dokumak, dersliğin ve stüdyonun yoğunluğuna rahatlatıcı bir tezat oluşturuyordu onun için. Bayağı hoş, küçük bir dümen ayarlamıştı kendine; ta ki, planını bombok edecek, onu Boomer'ın spastik yürüyüşünden bile daha aksak bir duygusal topal haline getirecek bir şey oluncaya dek.

Colonial Pines Üçüncü Baptist Kilisesi cemaatinin arasında, VCÜ'deki sanat öğrencilerinin çıplak beden resmi çizmeye zorlandığı yolunda bir söylenti dolaşıyordu bir süredir. Kadınların yanı sıra erkeklerin de karma sınıflardaki kız ve erkek öğrencilerin önünde çırılçıplak gezindiği söyleniyordu. Aslında bu haber doğruydu, ancak kimse "zorla" canlı model sınıfına kaydedilmediği gibi, erkek modeller daima kasık bağı takarak poz verirlerdi. Her halükârda, okulun, soru sormak amacıyla yazdıkları mektuba karşılığından tatmin olmayan rahip Buddy Winkler'la Verlin Charles (Ellen Cherry kendini savunma amacıyla, canlı model sınıflarının varlığını inkâr etmişti) gerçeği bizzat öğrenmeye karar verdiler.

Bud'la Verlin sınıfa öyle dramatik bir şekilde, hızla dalıverdiler ki, öğrencilerin çoğu güldü ve "Rambo! Rambo!" diye bağırdı. Fakat Ellen Cherry gülmüyordu. Verlin onu çekip sınıftan çıkarırken kızcağızın protestoları histerik sınırlara vardı (Buddy Winkler ise profesörü haşlamak ve çok utanmış modele vaaz vermek için orada kaldı). Kasap kancaları gibi delip geçici, bataklık suları gibi kapkara feryatlar çıkıyordu dolana dolana kızın göğsünden, Verlin onun eşyalarını toplamaya başladığında.

Buddy az sonra yatakhaneye gelip onları buldu. İki herif sanki kudurmuşçasına hemen birer sabunlu bez kapıp kızın

yüzündeki ruj, allık ve göz farlarını sildiler. Bu silme-kazıma öyle sertti ki, kızın yanaklarının derisi sıyrıldı. Pişmiş domates gibi yarıldı dudakları. Gözkapakları öyle bir şişti ki, etrafını sanki bir kül fırtınasındaymış gibi görür hale geldi. Sanki büyük bir yangına yakalanmış ve benliğinin en saf, en pürüzsüz parçası oyulup çıkarılıyormuş gibi hissetti.

Bütün bunlar olurken, adamlar onu kazır gibi silerken ağızlarından tek bir sözcük çıkıyordu boyuna.

"İzebel"* diyorlardı ilahi okur gibi.

"İzebel!"

İzebel, Ellen Cherry ve Boomer'la birlikte kocaman, kızarmış hindiye binmişti. Ellen Cherry nereye gitse İzebel de gidiyordu. Georgia O'Keeffe onun bir zamanlar geçici kahramanı olduysa, İzebel de ebedi ikizi, tanıdığı, içinde bir hamaktaymış gibi sallandığı şanlı yarası, bedeninin içinde takırdayan seramik iskeletti. VCÜ'nde herkese rezil olduğu günden bugüne dek bir tef çalıp durmuştu kanında ve bunun Salome'nin tefi olması gayet muhtemelse de, Ellen Cherry için bu İzebel'in tefiyle birdi. Genel kural olarak, bu tefin sesi yumuşaktı, vuruşları belli belirsizdi: Aylar geçtiği halde, Ellen'la görünmez ikizi koridordan geçerken birbirlerine değmemişlerdi bile. Ama hindi, güneydoğu Idaho'daki renkli, derin bir vadiye, kumtaşlarının lavantalı göz farı ve nar rengi dudak boyasıyla boyanmış gibi göründüğü bir yere girer girmez, İzebel'in gizli kalmış tütsüsü, kötü kokudan oluşmuş bir dolma içi gibi doldurdu hindiyi ve...

Ama durun. İzebel bunca zamandır beklemiş, birazcık daha bekleyebilir. İlk önce şu hindinin kendisiyle, kökeni, kaderi, raison d'être'i** ile ilgilenmemiz gerek.

Ellen Cherry, üniversiteden zorla geri getirilmesinden sonra günlerce odasından çıkmayıp durmadan ağladı. Alt katta Patsy'yle Verlin sert tartışmalar yaptılar. Verlin, Patsy'nin bir orospu, kızını şehvete teslim eden bir anne olduğunu söyledi. Patsy de, Verlin'in şehvetten hoşlanan, ama bunu kabul edecek cesaretten yoksun bir ikiyüzlü olduğunu söyledi.

* İsrail Kralı Ahab'ın şirretlik ve iffetsizlik simgesi diye bilinen karısı. (ç.n.)

** (Fr.) Varoluş nedeni. (ç.n.)

"Benim bedenimi Tanrı yaratmıştır" dedi Patsy. "Bedenimin cıbıldaklığından utanmıyorum."

"İyi" dedi Verlin. "Niye soyunmuyosun, ben de bütün arkadaşlarımı çağırayım da, gelip senin resimlerini yapsınlar."

"Senin arkadaşların kenef duvarına bile resim yapamaz."

Patsy, Verlin olmasaydı kendisinin bir dansçı olacağı suçlamasında bulundu. Verlin de buna, onu böyle bir utançtan kurtardığı için önünde diz çöküp teşekkür etmesi gerektiği karşılığını verdi.

Ellen Cherry bir ara Verlin'in, "Bu kız nerdeyse bi haftadır odasına kapandı yav, ne zaman aşağı incek bu?" dediğini duydu.

"Ah, heralde yüzü iyileşince" diye cevap verdi Patsy.

"Yüzü o kadar da kötü değil. Biz onu temizlemişiz yav, Allah aşkına! Onun derisini yüzmemişiz heralde."

"Her halükârda" dedi Patsy, "kendini ne zaman iyi ve hazır hissederse o zaman incek aşağıya. O kız özgürdür, beyazdır ve on sekiz yaşındadır."

Evet, öyleyim, diye düşündü Ellen Cherry. Gözyaşlarıyla ıslanmış yatak örtüsünün içinde birden yerinden fırladı, apaçık ortada olan bir şeyi fark etmenin yarattığı şaşkınlıkla harekete geçerek. "Evet, öyleyim ya!"

Ellen Cherry, Johnny Carson'un gece yayınına son verdiğinden emin olunca yavaşça alt kata süzüldü –Verlin yatak odasında timsah taklidi yapmakla meşguldü, Patsy'yse divanda dönüp öteki tarafına yattı– ve kendisine dört yumurtalı bir omlet yaptı, lokmalarını yutmasını kolaylaştırsın diye de, Patsy'nin meyveli keklere lezzet vermek için kullandığı brandiyi içti, yani evde kullanılmasına izin verilen tek alkollü içeceği.

Sabahı kaynakçı dükkânında karşıladı ve nasıl becerdiyse, Boom-er'ı kendisine beş yüz dolar borç vermeye razı etti. Onu belki, içki arkadaşlarına gizliden tango dersleri aldığını söylemekle tehdit etmiştir. Belki de dilini kulağında gezdirmiştir.

O gece yarısı yine merdivenlerden aşağı süzüldü yavaş yavaş. Patsy yatak odasına taşınmıştı, Verlin'se divanda horluyordu. Gözünü babasından ayırmadan başında dikildi bir süre. Bir uyku havuzunda yüzen pembe yüzü bir Monet nilüferini ha-

tırlattı ona. Dogmaların zarar verdiği onurlu bir adam olarak göründü gözüne. Patsy'yle Buddy Amca, onun kararsız ruhu için rekabet halindeydi. Buddy üstünlük sağlamıştı ama Ellen Cherry, Boomer'ın beş yüz dolarını Patsy'ye oynardı. Babasını yanağından öpmek için eğilirken küf kokusunu duydu ve vazgeçti.

Ellen Cherry, Greyhound şirketinin Colonial Pines'dan geçen ilk otobüsüne bindi. Saat sabahın dördüydü. Otobüs onu Cincinnati'ye götürdü. Oradan otostop yapmaya başladı; hedefi New Mexico'ydu ve orada, mesela resim şövalesini O'Keeffe'nin mezarının yanına koymak gibi çocukça ve romantik bir şey yapmak niyetindeydi. Buna karşılık yollarda serserilik yapmaya pek itibar etmedi, Seattle'da indi ve orada, göz oyununu ıslık sesi çıkaran yağmur perdesine uyum sağlayacak şekilde değiştirmek zorunda kaldı.

Ellen Cherry geceleri garsonluk yaparak üç yıl içinde Cornish Sanat Yüksekokulu'ndan diplomasını aldı. Ama bu mezuniyet ancak tek bir açıdan değiştirebildi kaderini: Şimdi, Günlük Spesiyalite Kızları'na, yani üniversite mezunu garson kızların yerel örgütüne üye olabilirdi. Spesiyalite Kızları, nispeten yüksek bir haftalık aidat ödeyerek, bikiniyle araba yıkama ve fırın ürünleri satışıyla (hamur işlerinin çoğu, kızların çalıştığı restoranlardan yürütülüyordu) ek parasal kaynaklar yaratarak, hak eden üyelerin bir süre tepsiyi bırakıp asıl mesleklerine zaman ayırabilmeleri için burs sağlayan bir fona katkıda bulunuyorlardı. Ellen Cherry kendi hakkını kazanınca altı ay hiç ara vermeden resim yaptı. Tamamladığı yapıt bir restoranın duvarına asıldı. "Ben kurtuldum ama resmim kurtulamadı" dedi kızlara. Belki de hayatının en mutlu dönemiydi bu.

Seattle'daki sanat ortamı, tıpkı New York'ta olduğu gibi, yıllardır Büyük Sersem Çirkin Kafa resim ekolünün egemenliğindeydi. Bu akıma karşı çıkacak cesaretten yoksun galericiler ve koleksiyonerler duvarlarını kentlerin yarattığı kaygının agresif kurbanlarının biçimsiz portreleriyle doldurmak zorundaydılar: O kızgın, işkence çeken, bir plutonyum lavmanı daha yerine girmek üzereymiş gibi duran asık suratlı tiplerin yani. Arka plandaysa, kaçınılmaz bir şekilde, yanan binalar, kuruka-

fa ve çapraz kemikler ya da siki kalkmış kuduz köpekler vardı. Ancak, sanat dünyasının paranın yağladığı ekseninde dönüşü nadiren yavaşlardı ve –küt!– bir gecede, uzmanlar yeniden bütünlükle, sanatçının zihnindeki görüntü zenginliğiyle ve teknikle ilgilenmeye başlayıverdi. Nostaljiden, belki de bilinçaltında çevre kirliliği ve gelişmeyle lanetlenmemiş kırsal bölgelere duyulan bir özlemden, manzara resmi Büyük Bunalım yıllarından beri ilk kez ciddiye alınır oldu. Ve Ellen Cherry Charles'ın kapısı çalınmaya başladı.

Elbette, Ellen'ın resimlerinde feribotların yanında boy atan kamışlar vardı; elbette, ağaçları uzayda birer ilmekti, dağları gök mavisi, gökleri de kayalar gibi boz renkteydi; ama yine de tanınabilir manzara resimleriydi bunlar ve bir izleyici topluluğu edindiler. En moda galeriler, en kibar velinimetler yoktu elinin altında; ama "Tuna'da Savaş Kafe"de mevzileniyor, öyle diyorlardı ve haftada iki vardiya orada boy gösteriyordu.

Boomer hindiyle Seattle'a geldiğinde Ellen Cherry'nin durumu genel olarak böyleydi.

Boomer'ın babası, emekliliği yaklaşınca, karısıyla birlikte altın yıllarını Birleşik Devletler'i gezerek geçirebilsinler düşüncesiyle, Air-stream marka, bir mobil ev almıştı. "Bu meretle Amerika'nın bir kıyısından diğerine gidicez" demişti. "Ve sevdiğimiz TV şovlarından hiçbirini kaçırmıycaz" diye ekledi Bayan Petway.

Ama ne yazık ki Bay Petway emeklilik partisinin ortasında, en neşeli anında düşüp öldü. Dul eşi evlerini sattı ve kız kardeşinin yanına taşındı, fakat önce Airstream'i Boomer'a devretti.

"Ben napıcam bu sekiz tonluk gümüş yumurtayı yav?" diye düşündü durdu Boomer.

Benzetmesi yerindeydi. Airstream mobil ev, içinde direksiyonun bulunduğu kokpiti dışında, hemen hemen tıpkı meşhur karavanı gibi görünüyordu. Anlayacağınız, metalik bir ejderhakuşun yumurta şeklindeki emanetine, Hürriyet Heykeli'nin kahvaltıda kabuklarını soyacağı, katı pişmiş bir gıt gıt gıdak nevalesine benziyordu. Yıldız ışığı gibi gümüş renkli, yunusba-

lığı burnu gibi şişkin Airstream, uzun bir bezelye yahut fasulyeye, cıvayla doldurulmuş sosis zarına, bir yer balonuna, (performans yönünden değil, şekil yönünden) bir limona, devlerin Amerikan futbolu topuna benziyordu.

Boomer her sabah, işe gitmeden bahçesinin araba giriş yolunda durur, elleri belinde Airstream'i inceleyerek kafasını sallardı. Bazı günler, eğer işe geç kalmış değilse, akşamdan kalma değilse, yahut hem geç kalmış hem akşamdan kalma değilse, onun çevresinde dolaşır, toz toprak içindeki hatlarını meydana çıkarırdı sakat ayağıyla. Bir sabah komik bir şekil beliriverdi kafasında. O günden sonra da, motorlu evi her gördüğünde kafasında o hayal canlandı.

Bu durum yaklaşık bir yıl sürdü ve sonunda bir cuma sabahı, en iyi 'operasyona uygun' olarak tanımlanabilecek bir ruh haliyle kalktı. Kafası aşırı heyecanlı, melodramatik ve enerjiden patlayacak halde, çok şaşaalı ve kaderci bir uvertürde yüzer vaziyette, geceyi birlikte geçirdiği sopranoyu korkutup kaçırdı, altılı bir bira kutusu kaptı ve Airstream'e binip onu kaynakçı dükkânına sürdü. Orada, iş siparişlerine ve yardımcılarının bağırış çağırışlarına aldırmayarak, bir ay uğraşıp bir çift dev metal butla iki güdük metal kanat yaptı, sonra da bunları uygun pozisyonlarda, motorlu evin gövdesine kaynakla tutturdu.

"İşte" dedi Boomer. "Eğer bu, kızarmış bi hindinin tıpkısının aynısı diilse nedir?"

"Şirin" dedi bütün kızlar. "Nası düşündün bunu yav?" Heyecanla kıkırdadılar.

"Çok pahalı bi aleti bombok etmişin lan" diye çıkıştı hayta arkadaşları. Ondan utanıyorlardı.

Boomer, bu kez gayet sakin bir şekilde, gardırobunda ne varsa hepsini (altı blucini, beş Hawaii gömleğini), kaynak teçhizatını ve casus romanları koleksiyonunu ön bagaj boşluğuna yerleştirdi. Bir koli de bira yükledi. Ve sonra, bu garip nesnenin parıldayan göğsünü kuzeybatıya çevirdi.

"Ellen Cherry bunun içinde benimle olmazsa" dedi, "dosdooru Meksika'ya sürecem ve kendimi tekilayla, ayakta duran bi fosile çevirecem."

Kadınlar seksle erkeklerden daha ilgiliydi, Ellen Cherry'nin bundan kuşkusu yoktu. Doğru, erkekler seks hakkında çok konuşurdu. Erkekler ezelden beridir, belden aşağı şakalarla, *Hustler* gibi açık saçık dergilerle, ileri geri atıp tutarak, seks konusunda iddialı olmuşlardır; ancak tüm bunlar, Ellen'a göre, öteki erkeklere atılan havadan başka bir şey değildi. Erkeksi olmak için, güçlü bir çiftleşme makinesi olmaları gerektiğini düşünürlerdi ve bu daha ziyade, hep cinsel güç gösterisinden medet umdukları tehlikedeki erekliklerini şişirmekten başka bir işe yaramazdı; oysa gerçekte, bu tehlikenin *kaynağı* büyük ölçüde, fiili fiziksel ilişkiye duydukları ilginin nispeten ılımlı olmasıydı. Ben neden daha azgın değilim? Benim çüküm neden daha büyük değil? Neden bir orgazmdan sonra süngüm düşüyor, *bu kadın* daha on on beş orgazma varabilecekken ve buna (yoksa daha güçlü bir erkekle mi) hazırken? Çocukların gerçekten benden olup olmadığını nasıl öğrenebilirim? Veledin saçları kırmızı! Ellen Cherry'nin güleceği geliyordu bunlara.

Tipik olarak, kendisinin de sekse karşı ilgisi sonsuz ve derindi. Ve gizliydi. Ataerkil toplumlarda, sağlıklı kadınların sonsuz cinselliği çok ciddi bir kılığa bürünmek zorundaydı. Bu ironinin farkına varamayan erkekler o fersiz arzularıyla kadınlara üstünlük taslardı, oysa kadınların onlarınkinden daha güçlü tutkuları genelde gizlenirdi. Kimse Ellen Cherry'ye bunun aksini iddia edemezdi.

Ellen Cherry'yi seksten –Seattle'daki beş yıl boyunca gece damlalarını en az sekiz yavukludan sağmış, ama büyük bir düş kırıklığıyla, hiçbirinin onu Boomer'ın yarısı kadar bile tatmin edemediğini görmüştü– daha çok ilgilendiren tek şey aşktı. Ve sanat. Evet, Boomer yeni bir biçim verilmiş Airstream'ini onun apartmanının park yerinde durdurduğunda, seks, aşk ve sanat birbirine karışmıştı.

Airstream'in kornasını duyan Ellen küçük mutfağın penceresine gitmişti. Seattle'ın nam salmış yağmur damlaları yangın merdiveninde kabarcıklar oluşturmuştu ve gökyüzü berbat bir muzlu bebek mamasına benziyordu. Ama işte oradaydı! Griliklerin içinde parlıyordu. Dokuz buçuk metre boyunda, yedi

bin beş yüz kilo ağırlığında. Flaşörleri yanıp sönüyor, silecekleri birbirini kovalıyordu. Ve hemen yanında Boomer Petway çılgın ve topal dansını yapıyordu, neredeyse sonradan eklenen parçalarının yüksekliğine dek çamurlu sular sıçratarak.

"Bunu senin için yaptım!" diye bağırmıştı Boomer. "Bunu senin için yaptım şeker kız!"

"Yihhuu!"

Buklelerini, o an el altında bulunan, üzerinde soya peynirleri kuruyup kalmış bir Çin yemek çubuğuyla taradıktan sonra hızla aşağıya koşmuştu. Gelişigüzel çiseleyen yağmura hiç aldırmadan, şaşkınlık ve hayranlıktan akkor halde tavaf etmişti garabet hindimobili, yaratıcısıyla el ele. Hayranlıktan gözleri kamaşmış ve zevkten dört köşe bir halde tekrar tekrar öyle çok turlamışlardı ki, ıslak asfalt aşınmıştı neredeyse. Sonunda Boomer kızı kollarıyla sarıp hayvanın karnına taşıdı. Kız yatağa düştüğünde külotu çoktan çıkmıştı.

Kandırdı beni, diye düşünüyordu şimdi Ellen Cherry. *Beni sanat ve seksle kandırıp aşka getirdi.*

İşin kötüsü, Boomer'a duyduğu aşka pek inancı yoktu. Evleneli bir haftadan az olmuştu ve aşkı yıpranmış bir vantilatör kayışı gibi kaymaya başlamıştı. Şehvetin de zamanla çekip gitmesinden korkuyordu. Bir sabah, tuzlu kırmızı kanatlarıyla vasistastan uçup gitmesinden. Ama ne olursa olsun, sanatı onu hiç terk etmeyecekti. New York'a gidecek kadar emindi sanatından. Ellen'ı meşhur edecekti. Ona müthiş bir fırsat verecekti. Ona Manhattan'ı verecekti. Bronx'u ve Staten Adası'nı da. Bugün için Ellen'a günlük ekmeğini verecek, Boomer'ın kaynakçılığı da şimdilik sucuğu ve terebentini getirecekti.

Boomer bir keresinde ona Virginia'dan telefon ettiğinde, "Yav şu zımbırtılar" demişti, "bi muhallebinin tamamen akla uygun bi duvardan ayırt edilemediği halüsinasyonların elle boyanmış hali, bunnar niye sana böyle değerli geliyo?"

Telefon hattı kötüydü ama Boomer, kızın, "Hayatın tekinsiz evinde gıcırdamayan tek basamak sanattır" dediğini duyduğuna yemin edebilirdi.

Bay ve Bayan Petway, yani kandıranla kandırılan, Kutsal Kitap Kuşağı'nın dolambaçlı yolunda hindi tırısıyla gidiyorlardı. Ölüm kültünün sloganları vardı her yerde. "Mesih Geliyor" diye bildiriyordu ilan levhaları. "Yaradanınla Karşılaşmaya Hazırlan." "Tövbe Et Çünkü Son Yaklaştı." Konserve Fasulye, eğer kıyamet günü hemencecik gelmezse bu insanların kilisede para toplayıp onu getirtecekleri hissine kapılmıştı.

"Zaman Tükeniyor." "Yeni Kudüs'te Yerini Ayırttın mı?" Buddy Amca ve türdeşlerinin yankıları. Ellen Cherry üç buçuk atıyordu. Özellikle de, ilan levhalarını çevreleyen parlak renkli kayalar ve kraterler onun doppelgänger'ini,* bir zamanların İzebel'ini ruj kavanozundan dışarı saldığından beri.

"Efendimize Fahişenin Kanlı Kellesini Getirin" yazdığını gördü levhaların birinde ve bu da heyheylerini sahiden azdırdı, çünkü Ellen Cherry tabelada sözü edilen "Fahişe"yle kastedilenin İzebel olduğundan emindi.

Otomobil tutması hastalığını çoktan aşmıştı ama yine de gözlerini kısarak baktı, göz oyunu oynayarak kafasını başka bir şeyle meşgul etsin diye. Ve hemen, kumtaşından oluşan manzaranın inişli çıkışlı, pürüzlü, sarp yamaçlı yüksek düzlüklerin, sel yataklarının ve doğal bacaların birbirinin içine girmiş biçimleri yumuşamaya, kalburdan geçmiş gibi incelmeye, arka plandaki boşluğu doldurmaya başladı ki tüm manzara öne, Ellen Cherry'nin burnunun birkaç milimetre dibine kadar gelip durdu ve renkleri birbirine karışan, dantelden bir ağ gibi gösterdi kendini. Ama ne yazık ki, bu karmakarışık renk hem pudra gibi hem de süslü olduğundan –somon, üzüm rengi ve fildişine çalıyordu çünkü– keskin kenarlı perspektif içindeki haline kıyasla, kozmetiği daha çok çağrıştırıyordu ve İzebel'in varlığı yadsınmak yerine daha da güçlenmişti bu kez. Sanatçı da oyunu bıraktı.

Seattle'a vardıktan hemen sonra, VCÜ'deki olayın acısı hâlâ yüreğini yakarken bir Kitabı Mukaddes edinmişti, İzebel'in zevk ve sefa dolu yaşantısının en çarpıcı detaylarını gözden geçirmeye koyuldu. Bir zamanlar kilisenin Pazar okulundan aldığı,

* (Alm.) Bir kimsenin eş ruhunu taşıdığı tasavvur edilen ve yalnız ona görünen hayalet. (ç.n.)

bir rock'n roll vampı gibi giyinmiş, bütünüyle ahlaksız bir orospuyu gösteren, bulanık bir resmi hatırlıyordu, fakat biyografisine ilişkin tek bir olay bile kalmamıştı hatırında. Eski Ahit'teki Krallar Kitabı'nda, İzebel'in bir kralın –hem de sadık– eşi olduğunu okuduğu zaman Ellen Cherry'nin nasıl şaşırdığını bir düşünün artık.

Aslında, İzebel'in Kitabı Mukaddes'teki hikâyesi birkaç cümleden ibaretti. Anlaşıldığı kadarıyla, İzebel ve kocası Kral Ahab, Yehu adında, tahtta gözü olan genç bir sağcı tarafından, putlara tapmakla suçlanmıştı. Ondan önce Ahab, komşusuna ait bir araziyi hilekârlıkla ele geçirmişti ve İzebel'in ortalığa bir dedikodu yayarak komşunun ölümüne yol açtığı söylenmekteydi. İbrani olan Ahab kuzey İsrail'in kralıydı; İzebel'se Sayda kralıyla kraliçesinin kızıydı. Bir yabancı olarak, Yahudilerin Tanrısına pek yürekten tapınmıyordu ve 'putlara tapma' suçlamasına bu yol açmış olabilirdi; ama kadının, kuşkulu mülk edinme meselesinde kocasını sadakatle desteklemesinin yanı sıra, davranışları da, söz gelimi Kraliçe Elizabeth kadar yerindeydi, anlaşıldığı kadarıyla.

Sonra çok tuhaf, ölümcül bir bölüm vardı. İzebel'in oğlunu gizlice öldüren haris Yehu (bu arada Ahab da bir savaşta ölmüştü,) atına binip saraya geliyordu. İzebel beklenmedik ziyaretçinin geldiğini duyunca, Kitabı Mukaddes'e göre, "yüzünü boyadı, saçını yaptı ve pencereden dışarı baktı." Başka bir çeviriye göre de, "gözlerine" sürme çekti ve "saçlarını taradı." Yani kadın her halükârda, kendine çekidüzen verip dışarıdaki Yahudi isyancıya baktı ve bu sırada Yehu "iki ya da üç haremağasını, kadını yere yıkmaya" zorladı. Eski kanlı Kitabı Mukaddes'e göre, "kadının kanı surlara fışkırdı" ve Yehu onu köpekler yesin diye avluda bıraktı, kendisi de içeri girip şarap içti. Birkaç kupa şarap içtikten sonra içi suçluluk duygusuyla sızlamış olacak herhalde ki, uşaklarına, gidip onu gömmelerini emretti, fakat bu sürede itler kadından geriye, "başından, ayaklarından ve ellerinden" başka bir şey bırakmamıştı.

Ellen Cherry, bütün gününü plastik bir atın peşinde harcamış bir sinek gibi şaşkına dönmüştü. Kraliçe İzebel, gelmiş geçmiş en hain sürtük nitelemesini hak edecek ne yapmıştı?

Ünlü Kaltaklar Galerisi'nin bir odası, yok yok, tam yarısı ona aitti. Saçını düzeltip makyaj yaptı diye mi? Onun pencereye, isyancı savaşçıyla *flört* etmek amacıyla gittiği mi ima ediliyordu? Hem öyleyse bile, kadının adını üç bin yıldır rezil edecek kadar kötü bir şey miydi ki bu? Üç millenyumluk kırbaç cezasını hak edecek kadar?

Ellen Cherry iş aramak için Seattle'ın yağmurlar şakırdayan kaldırımlarında bir restorandan ötekine, şemsiyeler fora vaziyette dolaşır dururken, bir baş, bir çift ayak ve bir çift elin yükünü taşıyordu sırtında. Ayağın tırnakları parlak kırmızı boyalıydı, şık bir kurdele sarkıyordu kafatasındaki bir yarıktan. Ve Ellen yürürken, "Kitabı Mukaddes'te bize söylenmek istenen şey ne?" diye düşünüyordu.

Şeytan'ın bir kuaför olduğu mu?

Elizabeth Arden'in finolara yedirilmesi gerektiği mi?

"Buralar tekinsiz, öyle değil mi Boomer?"

"He, Ay'da bi yere benziyo."

"Kestirme yoldan ayrılmamalıydık."

"Acelen ne? Bu bizim balayımız. Ay'da balayı."

"New York seni tedirgin mi ediyor?"

"Hayır, niye ki? *Benim* tedirgin olmam için hiçbi sebep yok. New York koca bi demir çelik yığını yalnızca. Bi kaynakçı için gayet iyi bu."

Boomer manzaraya dikti gözlerini. Şimdi ya Wyoming'de ya da Utah'taydılar, emin değildi ve kayaların biçimleri Eternity Hotel'in lobisindeki mobilyalara benziyordu. "Burda" dedi, "bi kaynak alev cihazı dumura uğrar. Kullanılmamaktan paslanır gider valla." Yeni gelin karısına baktı uzun uzun. Bu bakışta bir tehlike yoktu. Yol bir tek votka gibi dümdüzdü ve erkek tavşanların, peki, ister erkek ister dişi her bir tavşanın da, hızla gelen bir Airstream hindisinin önünden karşıya geçme konusunda kendi seçimini yapma hakkı vardı. "Senle ben hemencecik bi mola vermezsek benim de bi şeyim dumura uğrayıp düşçek."

"Oh Boomer! Daha bu sabah yaptın."

"O bu sabahtı." Kızın bacağını sıktı.

"Oh Boomer!"

Boomer yüzünü tekrar yola çevirdi fakat kızın bacağını sımsıkı tutmaya devam ediyordu, sanki elindeki biçimsiz bir gülleymiş de, her an batı Wyoming'in rekorlar listesine dalabilirmiş gibi. Yoksa Utah'ın mı? "Galiba New York *seni* birazcık tedirgin ediyor, ha, yavru?"

Ellen horozibiğini, karamel rengi girdabını salladı ve "Ya, sanırım" dedi. "Meşhur sanatçılar, galericiler, koleksiyoncular, küratörler, eleştirmenler. Çok güçlü, zengin, sofistike, anasının gözü tiplerle takılacağım; ben, Ellen Cherry Charles, resim yapan garson, Colonial Pines'ın küçük İzebel'i."

Boomer gözlerini yine yoldan ayırıp bir erkek tavşanın kaderle yaptığı antlaşmanın gereğini yerine getirmesini sağladı. "Hayır, Bayan Üçüncü –Virginialı Petway'lerin üçüncüsü– Randolph Petway, bunu onnara sakın unutturma."

Boomer onun kendini İzebel'le bu şekilde ilişkilendirmesinden hoşlanmamıştı. Kız bunu ne kadar şaka yollu ifade etmiş olsa da, kendini hakir görmek gibi gelmişti ona. Başkalarından küfür yemeden kariyer yapılmaz. Daha geçenlerde bir izleyici, hidrosefal bir ahmak demişti Boomer için, ama Boomer kafasını çevirip bakmak zahmetine bile katlanmamıştı. Ellen Cherry eski yaraları mı deşiyordu ne?

Kitabı Mukaddes'te tasvir edilen İzebel portresiyle –anlaşıldığı kadarıyla, kozmetik kullanmanın cadılık, işveli davranışın da ölümcül bir günah olduğu söylenmek isteniyordu– kafası karışan Ellen Cherry, Patsy'yi arayıp (ailesiyle iletişim hatları, Seattle'a yerleştikten yaklaşık altı ay sonra yeniden açılmıştı) kraliçenin berbat ünü hakkında ne bildiğini sordu.

"Bayağı fingirdek bi kadın, tahminim."

"Anne! Biraz daha net konuşamaz mısın?"

"Baban öyle bi şeyi kastetmemiştir şekerim, sana çirkin isimler vermekle. Onu azdıran hep şu Bud. Bud onun, çocukken yaptıkları zımbırtılardan, yaramazlıklardan suçluluk duymasına neden oluyo, sonra da onu istediği gibi güdüyo. Ama..."

"Anne, lütfen, bi zahmet Buddy Amca'ya sorar mısın, İzebel'in yaptığı, bu kadar kötü şey neymiş. Ayrıntıları rica ediyorum."

Bunu takip eden, Rahip Buddy Winkler'ın akşam yemeğine kaldığı ilk gece Patsy gerçekten de, bu konuyu açtı. Domuz pirzolalarının tavada çıkardığı müzikal cızırtı sayılmazsa tam bir sessizlik vardı. Rahip mutfak sandalyesinden, yeşil boyasıyla, çilek uçlu çıbanlarına canlı bir kontrast oluşturan o sandalyeden yavaşça kalktı ve aç yüz ifadesini bir öküz dili gibi koydu Patsy'nin üstüne. Patsy, soğuk salyaların iplik iplik damlayıp önlüğündeki unları hamura çevirdiğini hissediyordu neredeyse.

"Benim iştahımı kaçırmaya mı çalışıyosun Patsy? Herkese çıkarcak domuz pirzolası yok mu yoksa ha? Daha yemeğe oturmadan o utanmaz zinacının, o boyalı kaltağın adını anıyosun. Bu akşamki yemek duamızı senin etmeni istiyorum, ki İzebel adının ağzında bıraktığı pislik temizlensin."

"Teşekkürler, benim ağzım tertemizdir Bud." Ağzını kocaman açtı ve bir süre açık tuttu Bud'ın yüzünün hemen dibinde, Patsy'nin pembe boşluğuna bakmak herifin tikini başlatacak mı görmek istiyordu. Başlattı. "Söyle bana, şu tarihi kaltağın zina yaptığı kişi kimmiş yav?"

Buddy bir adım geriledi. Patsy'nin "zina" sözcüğünü söyleyiş biçimi onu ürkütmüştü. "Patsy lütfen."

"Tamam da, *kim*, Bud?"

Bud yeniden konuşmaya başladığında sesi bu kez kürsü sesi, kendi saksofon sesi, mavi alev sesiydi; gerçi, Patsy'nin esinlediği çene tiki yüzünden ara sıra duraklama yerlerini kaçırıyor ve yüksek perdeden çıkışları biraz boğuklaşıyordu. "Vahiy Kitabı, ikinci bap, on sekizinci ayette yazar, her şeye kadir Tanrı bir mesaj göndermiştir Tiyatira'daki kiliseye..."

"Nerdeki?"

"Tiyatira'daki."

"Nerdeymiş o?"

"Mühim diil! Orası yok artık. Tanrı onlara dedi ki, 'Bir konuda sana karşıyım: Kendini peygamber diye tanıtan İzebel adındaki kadını hoşgörüyle karşılıyosun. Bu kadın öğretisiyle kullarımı saptırıp fuhuş yapmaya, putlara sunulan kurbanların etini yemeye yöneltiyo.' "

"Yani kadın zinayı kendi yapmamış da, bunu başkalarına yaptırmaya çalışmış."

"Patsy, sen asıl meseleyi görmüyosun. İzebel, Baal'ın peygamberiydi. Fanatik bi pagandı, İs-raillileri Yehova'dan uzaklaştıran pis bi putperestti. O kadın yirmi yedi yıl boyunca kraliçe olarak bütün gücünü Yehova'yla uğraşmak ve onu devirip yerine kendi memleketinin putlarını geçirmek için kullanmıştır."

"Peki bu arada kral n'apıyomuş?"

"Ahab onun elinde oyuncak olmuş. Hep aynı hikâye. Suça teşvik eden bi kadın zayıf bi erkeği parmağında oynatıp ona kendi başına asla cesaret edemeyeceği suçları işletiyo."

"Hı hı."

"Onun istediği, İs-ra-il'i dininden döndürüp Baal'e taptırmaktı. Altın buzağıdan söz ediyorum Patsy. Dediğim şeyin ne olduğunu biliyo musun? Ormanlardaki garip türbelerden söz ediyorum. Cıbıldaklıktan, yapılan âlemlerden ve insan kurban etmelerden söz ediyorum. Yüzlerce küçük çocuk, aptal, pis kokulu bi mandıra hayvanına kurban edilmiştir. Bebekler ay ışığında, pis bi sunakta parçalanmış ve..."

"İğrenç!" Patsy tombullaşan domuz pirzolalarını mide bulandırıcı bir şeymiş gibi tutuverdi birden. "Ölü bebeklerin lafını bile duymak istemem."

"Ah, İzebel'den konuşursak daha bi yığın çirkin şey duycaz. O karının yalanları masum bi komşuyu korkunç bi akıbete götürmüştür ve böylece Ahab adamın bağlarını bahçelerini sahiplenmiştir."

"Yani kocasına yardım etmede biraz fazla ileri gitmiş bu hatun diyosun, öyle mi? Peki şimdi söyle bana Bud, makyaj nerye felaket getirmiştir?"

"Makyaj mı?"

"Biliyosun, kadınların boyanma şeyi. İzebel'i hatırlatan şey bu değil mi?"

"Patsy, sen hiç babun kıçı görmedin mi?"

"Sanırım akşam yemeğimizi berbat etmemek konusunda anlaşmıştık."

"Babunun kıç tarafı senin önlüğünden daha kırmızıdır. Bazen sarı ve mavi hareler de olur üstünde. Babunun kıçı niye kırmızıdır? Diğer babunları cezp etsin de onunla çiftleşsinler

diye. İzebel suratını niye boyamıştır? Bu gayet bariz bağlantıyı hemen görüverceene bahse girerim." Buddy durakladı. Saksofonu kutusuna koydu.

"Patatesler pişmiştir, hadi bakalım. Herhalde Verlin'i çağırmam lazım artık. Pazartesi gecesi futbol var ya, bir an önce yiyip sıvışmak istiycek."

Patsy o hafta daha sonraki bir gün Seattle'a, Ellen Cherry'ye telefon etti ve İzebel'in kusurlarını aslına elinden geldiğince sadık kalarak derledi.

"Güzel" dedi Ellen Cherry. "Azılı bir zina eğitmeniyle, kocasının ahlakını bozan biriyle ve bir maymun kıçıyla karşılaştırıldığıma memnun oldum; üçü bir yerde."

Parçalanmış bebekleri kasten es geçen Patsy, "Buddy'nin vaaz diye söylediği her şeyi kaale alma sen" dedi. "Tamam, o bir din adamıdır ama bizim Bud biraz ...*hırs kapmıştır.*"

"Anne, adam sanki bir hastalık kapmış gibi söylüyorsun."

"Evet, hırs AIDS kadar kötü bi şey değildir, tahminim. Ama kızamıktan çok daha kötü bi şey olabilir."

İyi vakit geçiriyorlardı. Adios diyorlardı kaya yığınlarına. Onları geride bırakmak Boomer'ın hiç hoşuna gitmiyordu. Bu süngertaşından şövalyelerin kendi yayvan ayaklarının üstünde, dimdik, Tanrılarıyla yüz yüze durmaya ve günün birinde bu çenesi düşük gezegenden yukarıya, sessizliklerine daha layık bir dünyaya gitmeye kararlı görünüşlerine hayrandı. Bir bak şu geridekilere, sapasağlam, sarsılmaz hepsi, *Pouilly-fumé* şarabı falan yudumlayan yok içlerinde. Hayır, bu kayalar sanatçı değildi ama iş gören heriflerdi, kahraman kaynakçılardı bunlar; cehennemin menteşelerini bile tamir ederler, üstüne de, gerekirse, sevdikleri isterse, bir mobil evi, üstüne güneşin kızgın tereyağı dökülmüş, hareketli bir giriş yemeği maketine dönüştürebilirlerdi.

Ama kaya oluşumları giderek küçülüyordu. Arazi daha az çıkıntı yapıp, daha çok yuvarlanmaya başlamıştı; Kayalık Dağları'na doğru yuvarlanmaya. Burada kıraç toprak daha azdı. Aslında yol bir dereye, belki de Yeşil Nehrin kollarından birine

paralel gidiyordu. Tepeciklerde ardıçlar yapraklanmıştı ve daha yeni tomurcuklanmış titrek kavaklar dere boylarına toplanmıştı, çarşaflarını yıkamaya gelmiş hayalet Kızılderili kadınlar gibi.

Hiç yerleşim yeri yoktu buralarda, haritada bile görünmüyordu hatta; ama bir sonraki virajı dönünce, Nuh Nebi'den kalma bir Ortadoğu peygamberinin, kıyamet hakkındaki büyük üfürmesini arkaik bir dille aktaran bir ilan panosu duruyordu. Ellen Cherry'yi önce ürpertti, sonra da çıldırttı bu. "Böyle güzel bir manzaraya bu cafcaflı, zevksiz tabelayı diken herif" dedi içinden, "bir telefon kabininde osurur, sinekkuşlarını besleyen birini dinamitler, Mona Lisa'yı hedef tahtası olarak kullanır, Hindenburg'un yakılmasında bir Japon pozometresiyle ölçüm yapar ve ilk çocuğuna Richard Milhous Nixon'un adını koyar."

Yuvarlana yuvarlana gidiyordu hindi de, tepeler de. Uğursuz kehanet ne onları yavaşlatabilmiş, ne de sürücünün yolcunun bacağını kavrayan elini gevşetebilmişti. Ellen Cherry birden neşelendi.

"Boomer, senle ben artık zina yapamayız, farkında mısın?"

Boomer şaşkın şaşkın baktı. "Ne yapamayız?"

"Tabii ki yahu. Biz artık evliyiz. Sözlükte, zinanın evli olmayanlar arasında yapıldığı yazıyor. Şimdiden sonra ona başka bir şey dememiz lazım."

"Biz ona ne zaman zina dedik ki? Çok salak bi laf bu: Zina. Hukukçuların yaptığı bi şeye benziyo. Savcıların."

"Evet, biz de son zinamızı yaptık sevgilim." Küçücük elini Boomer'ın dev elinin üstüne koydu. "Peki bundan sonra n'apıcaaz?"

"Aynı şeyi yapıcaaz, ama daha sevimli bi ad vericaz ona." Okuduğu casus romanlarında "zina" lafını kullanan biri var mıydı diye hatırlamaya çalışıyordu. Bond kesinlikle kullanmıyordu.

"Ona ne diyeceksin o halde? Bundan sonra yapacağımız sevimli şey ne?"

"Bu konuda hiç düşünmedim."

"Pekâlâ, düşün bunu." Boomer'ın elinin üstündeki kılları tırnaklarıyla kıstırıp çekti. "Ona ne demeyi *istersin?*"

"Ona bi şey demek istemiyorum. Sadece yapmak istiyorum."

"Öyleyse yapalım."

Boomer'a eziyet ederek kendi kendini tahrik etti. Onun dudaklarının sağ tarafını öperken Boomer aracı yolun kıyısına çekti ve insan eli değmemiş arazide sarp yamaçlı son yüksek düzlüğün ardına gizledi.

"Yeni Kudüs, en güzel eyaletimizin güzel başkenti Richmond'a mı benzeyecek? Yok. Bu büyük ülkenin büyük başkenti Washington, D. C.'ye mi benzeyecek? Yok. Londra'ya, Paris'e ya da hatta... hatta nereye benzeyecek mesela? Herkesin güzellikte bir numara diye düşündüğü başka hangi şehir var? Hı... Venedik. Venedik'e mi benzeyecek? Yok. Çok mu 'yok' lafı ettim burada? Ah, hayır! Bu büyük şehirlerin hepsi Yeni Kudüs'ün yanında küçücük kalacak; ihtişamının zirvesindeki Roma bir varoş gibi kalacak, hayır, *kalır* onun yanında, ki o... Tallahassee. Tallahassee, seni gerzek!"

Yarışmacı, Rahip Buddy Winkler'ın onca teşvikine karşın, Florida'nın başkentine Miami Beach deyip –"Miami *Beach* mi? Bu gerzek bir Yahudi gerzeği herhalde"– böylece bir Wedgwood porselen takımını ve bir yıl yetecek miktarda margarini kaybetti.

"Şimdi, neyse. Nerede kalmıştım? İnsanoğlunun bu dünyada yaptığı en son şehir; içinde Doğulu hükümdarların efsanevi gösteriş yerleri var, tamam, ama 'Doğulu hükümdarların efsanevi gösteriş yerleri' gettolar gibi sönük kalacak... Hımmm, sanırım sizin gecekondu mahalleniz pek de, *sönük* değil, öyle mi? Hah. Sönük kalacak, her şeye kadir Tanrının, dünyadaki krallığının başkenti olarak işlev görmesi için göklerden indireceği, dönüştürülmüş Kudüs'ün yanında; o şehir ki, orada sen ve bendeniz... sen ve ben... ebediyen... rumba yapacağız. Haydi, salak. Rumba! Ah? Tabii ya, samba. Ne fark varmış ki Tanrı aşkına? Artık kimse o dansları yapmıyor zaten. Hmm bi bakalım. Ebediyen oturacağız orda. Oturmak mı, yaşamak mı? Eeee..."

Rahip Buddy Winkler'ın konsantrasyon yeteneğinde bir sorun vardı. Suç yarışma programında değildi. Vereceği vaazlar üzerinde çalışırken hep televizyondaki yarışma programlarını

izlerdi. Genelde, dikkat dağıtmaktan çok, ilham verdiklerini görmüştü. Tüm o enerjik özlemler. Her bir yarışmacı servetin kapısında durur, içeri kabul edilmeye layık bulunmak umuduyla. Hayır, Buddy'nin kalemini yavaşlatan "Çarkıfelek" değil, Baptist yayın şebekesinden gelen iyi haberlerdi. Daha o sabah, Kaliforniya'da iki, Oregon'da bir istasyonun, onun haftalık programını yayınlamayı kabul ettiğini öğrenmişti. Kaliforniya, nihayet! Senin, orospularınla, birahanecilerinle ve günahkârlarınla, gidişatından konuşacağız. Radyo konuşmasının ulaştığı bu reytingden sonra, bir TV kontratının gelmesi gecikir miydi? Dişlerini yaptırmayı daha fazla erteleyemezdi artık. Ekrandaki bir gülümseme sana yağdan kılı çektiriverirdi, işte bu kadar. "Öyle değil mi Bob?" Yarışma programı konuğuna bakıp sırıttı. Ve sonra, ağzındaki keyifli salya sanki yanaklarında hamamböceği tozuna dönmüşçesine, kederle sürdü elini çıbanlarından oluşan akide şekeri kavanozuna. "İyileş!" diye bağıracaktı neredeyse, fakat o tür bir rahip değildi kendisi.

Buddy'nin aklı, ertesi gün yapması gereken ev ziyaretine gitti. Yerel cemaatinin bir üyesi geçenlerde, seksen iki yaşında, gözleri yeniden görsün diye ameliyat olmuştu. Kadın dört yaşından beri kördü. Ameliyat tamamen başarılıydı ama kadın ilk kez aynaya bakıp da, fitilli kadifeye benzer cildini, suratının bir Lapon taşağının yakın çekim fotoğrafına benzemesine yol açan kırışıkları ve çizgileri görünce, gözlerinin açılması gibi bir mucizeyi unutup fena halde kızmıştı. O güne dek hiç yaşlı yüzü görmemiş olan kadın ona bunu doktorların yaptığını, o epidermal çölün ameliyatın beklenmedik bir sonucu olduğunu sanmıştı ve bir yanlış tedavi davası açmak niyetindeydi. Ne ailesi ne de avukatı kadını ikna edemeyince, bu iş rahibi olarak Buddy'ye düşmüştü, Tanrının kendi küçük caneriklerini nasıl ve neden rutin olarak erik kurusuna dönüştürdüğünü açıklamak.

"Yetmiş sekiz yıl karanlıkta kalan o kadıncağız kaymağın kesildiğini görmemiş. Ben böyle bi tuzağa düşmedim en azından." Parmaklarını sivilcelerinin üzerinde gezdirdi tekrar, sonra yine vaaza geri döndü.

Yeni Kudüs hakkında Tanrı, Yuhanna'ya, kapılarının incilerden yapıldığını, zemininin değerli taşlarla döşendiğini bil-

dirdi. Buddy İncil suresinin altını çizdi: "Kent ise cam duruluğunda saf altındandı."

Bu tanımı savunmak zorunda kalacağını tahmin etti. Kaliforniya'da, saf altının inşaat malzemesi olarak kullanılırsa sağlam olmayacağı yolunda bir itirazda bulunacak kıçkarıştırıcılar çıkacaktı. Hatta Colonial Pines'da bile bazı günahkârlar, bozguncular uygulanabilirlikle ilgili bazı konuları deşebilirdi. Patsy, mesela.

Tamam, hazır olacaktı, önceden yollarını kesecekti. "Ben şu modern denen rahiplerden biri olduğumdan, size şunu söyleyebilirim; benim sözlerimi kelimesi kelimesine değerlendirmeyin. Yuhanna'nın Yeni Kudüs düşü görünürdeki anlamıyla değerlendirilmemelidir. Sizin sembolizminize hitap ediyoruz burda. Yuhanna'ya gösterilen şehir öylesine güzel, öylesine muhteşem, duyularının öylesine ötesindeydi ki, onu ancak mücevherlerle ve altınla karşılaştırabilirdi; çünkü gördüğü şeyin aslını tanımlayabilecek kelime yoktu. Bu duruma çare olarak Yuhanna ancak, bulup buluşturabildiği kulak dolduran metaforları kullandı. Evet, Kitabı Mukaddes zamanındaki azizlerin ve peygamberlerin ortalıkta İngiliz edebiyatı profesörleri gibi konuşarak dolaştıklarına inanmak istiyosanız bu sizin bileceeniz bi şey. Ben Kitabı Mukaddes'te kastedilen anlamın, yazılanın aynısı olduğuna inanıyorum. Doğru, siz ya da ben saf altından bi ev yapıp soora da bunu koruyamayız. Donald Trump altından bi gökdelen yapıp soora da bugünnere kadar yaşatamazdı. Ama kardeşlerim, *Tanrı* istediği her şeyi yapabilir! Her şeyden önce, altını yaratan Tanrıdır. Tanrı bi şehri isterse..." Buddy tam "mısır yarmasından yapar" diyecekti ki, bugün onu dinleyenler arasında, belki de mısır dövmesini bilmeyenlerin olacağını hatırladı. Bunun yerine soya peynirini koymayacaktı kesinlikle, Kaliforniya için bile olsa. Soya peynirinden bir şehir hem kutsallığa hiç yakışmayan, hem de çok iğrenç bir şeydi. "Tanrı bir şehri isterse... *örümcek ağından* yapar ve yaptığı da Pittsburgh'tan daha sağlam olur." Evet, gerçekten, rahip Buddy Winkler yukarıdan bakacak, kuşkuculara ve moderncilere diyecekti ki, "Pankreas! Uykuluk sizin sığır pankreasına taktığınız gurme teriminizdir. Haydi Bob,

deyiver şunu. Beverly Hills'deki Bessy mağzasının sağlam plastik bahçe mobilyaları *benimdir!*"

Ama ne yazık ki, Buddy Winkler "pankreas" cevabının doğru olup olmadığını asla kesin olarak öğrenemedi, çünkü yarışma programı tam o anda bir haber bülteniyle kesildi. Kudüs'te kalabalık bir otobüste bomba patlamıştı, on dokuz ölü, elli dört yaralı vardı.

Boomer hindinin içinde; kuşun gerisindeki, "kızarmış" renkte dizayn edilmiş, çok derin içten yaylı ve yorgan örtüsü de uyumlu renkli çift kişilik köşeli yatağın üzerinde sevişebileceklerini düşünmüştü (yatağın altına da, evde doldurduğu kutuların içinde bir sürü yedek malzeme tıkılıydı). Ellen Cherry'ninse başka fikirleri vardı. Güneş parlıyordu, baharın ilk haftasıydı, yolda pek trafik ve çevrede pek kimse yoktu; o sevimli şeylerini dışarıda, açık havada, yutkunan bir gökyüzünün altındaki bitkisel alanda yapmak istiyordu.

"Piknik de yapacağız" diye duyurdu ve kâğıt bir poşete bir kutu kraker, bir kutu sardalye konservesi, bir kutu fasulyeli domuz eti konservesi, bir kavanoz dereotlu hıyar turşusu, hem cheddar hem de otlu türden peynir, bir konserve açacağı, bir bıçak ve bir tatlı kaşığı tıktı. Boomer da dört tane buz gibi bira ekledi bunlara.

El ele, kız kısa, oğlan uzun, kız zıplayarak, oğlan aksayarak, dere boyunca yürüdüler. Dere kenarı gölgeliydi ve mobil evin içinden bakıp da sanıldığından birkaç derece daha serindi, bu yüzden dere çukurundan geri dönüp güneşin ısıttığı bir tepeye yollandılar. Boomer kızın elini bırakıp birkaç adım önden yürümeye başladı; yani Ellen Cherry'nin, yani ikisinden daha hızlı yürüyenin, temposunu biraz yavaşlatmak zorunda kalması demekti bu. Boomer'ın amacı, baharın çağrısıyla kış uykusundan uyanan zehirli sürüngenlerden kızı korumaktı. Bunu düşünerek aldığı kocaman bir sopayla, geçtikleri yerlerdeki çalılara ve ot öbeklerine vuruyordu. Battaniyelerini sereceklerı ideal bir yer ararlarken, ara sıra başını geriye çevirip ona dik katle bakıyor, onu süzüyordu, sevişmeye başlamadan önce sık

sık yaptığı üzere, Ellen yeniden keşfedilmeyi bekleyen kayıp bir kıtaymışçasına.

Bu onun hoş bir özelliği, diye düşündü Ellen, koruyucu olması; hoş ve güneylilere özgü, tipik bir özellik. Ellen'ın o güne dek gördüğü kadarıyla, güneyli erkeklerde genellikle böyle bir çekicilik vardı. Güvenlik ürünleri satan bir şirket kadar koruyucu, bir çay daveti kadar nazik, kriz döneminde iş için başvuran biri kadar saygılıydılar. Ama bu cazip gölde su yüzeyinin hemen altında, korkunç kıskaçlarını takırdatan kızgın ıstakozlar vardı. Bu tahakküm edici ve kavgacı heriflerin en eğitimli ve soyluları; hukukçuları, psikologları, yatırımcı bankerleri bile, pek aksatmadan, genellikle de bourbonların su gibi aktığı çok afili partilerde, sıklıkla da zararsız bir kur yüzünden yumruk yumruğa dövüşürlerdi. Güneyli erkekler erkek etiğinin geri kalmışlığına kapılmış, diğer insanların büyük ölçüde terk ettiği klasik bir erkek imajına kaptırmışlardı kendilerini. Elbette, onların onur kuralları şövalyemsi cazibelerini yaratıyor, fakat öte yandan, geberinceye kadar içmeden gevşemelerini olanaksız kılan, primatlara has rekabetçiliklerini de azdırıyordu. Güçlülükleri görünen cepheydi sadece, çünkü kendilerini tanımalarından, yahut da manevi kaynaklarından, kurallardan ve protokolden kaynaklanıyordu. Kâğıttan kaplanlardı bu güneyli beyaz oğlanlar; fakat Ellen Cherry onları yine de Latin erkeklere yeğlerdi; o –Meksikalı, Porto Rikolu, hatta kimi zaman İtalyan– heriflerde kendilerine karşı en ufak bir mizah duygusu yoktu ve o kadar minik şeylere alınırlardı ki; sorunun ne olduğunu belirleyebilmesi için bir kadının mikroskop kullanması gerekirdi.

Yunan erkeklere gelince, topunu Latinlerle bir kefeye koymak üzereydi ki, birçok Akdenizliye, Güney Amerikalıların çoğuna ve sanat eleştirmenlerinin tümüne tercih edilir olduğuna karar verdiği güneyli Anglosakson kocası, sopasını sallayarak araya girdi. "Şuraya bak" diye seslendi Boomer, yamaçta, bir kaya çıkıntısının hemen altındaki bir oyuğu göstererek. "Bi mağara."

Gerçekten de öyleydi. Ellen Cherry, manzaralara hep otomatik bir şekilde, gözlerini kısıp açarak, görüntüyü netleştirip bulandırarak, Tanrının bahçe mobilyalarını göz oyunuyla bir

retinal verandadan ötekine çekerek bakması yüzünden, onu herhalde gözünden kaçırmıştı. Aynı şekilde, sıradan bir trekkingci de yanından geçip gidebilirdi, çünkü mağara ufaktı ve girişi ardıç çalılarıyla ve dökülmüş tortulu şistle kısmen kapanmıştı.

Mağaranın ağzına doğru çıkan yokuşu tırmanırken ikisi de hemen hemen aynı şeyi düşünüyordu. Öğleden sonra çıkan esinti sertleşmişti ve mevsim bahar da olsa, soyunmayı akıllarından geçirdiklerinde bile sırtlarındaki tüyleri diken diken edecek kadar soğuktu. Fakat belki de mağara onlara siper olur, şehvet kanolarını suya indirecekleri sıcacık, güvenli bir liman sağlardı. Yine dışarıda, doğada, fakat sanki hindi tarafından yutulmuş gibi kuytuda ve korunaklı olacaklardı.

Doğal olarak, Boomer ilkönce mağarada bir keşif yapmakta diretti. Yamaç dik olduğundan, mağaranın içine yeterli miktarda ışık giriyordu. "İçerisi sığ ve çok tozlu, ama fena görünmüyor" diye rapor verdi Boomer, içeride yatmış, lezzetli karısını bekleyen yılanlar yahut ayılar olmadığından emin olunca. Ellen ellerinin ve dizlerinin üstünde sürünerek Boomer'ın peşinden içeriye girdi.

Mağaranın içine girdikten sonra artık ayakta durabiliyorlardı ama, ayakta durmak için gelmemişlerdi buraya.

"Sen hiç spelunking yaptın mı?" diye sordu Ellen Cherry, piknik malzemelerini çıkarırken.

Boomer spelunkingin mağara keşfi demek olduğunu gayet iyi biliyordu, çünkü Trevanian'ın *Şibumi*'si mağara keşiflerine çıkan kahramanıyla onun en sevdiği casus romanıydı; ama yine de "Zina yapmanın afili bi biçimi midir o; yoksa evlilerin yapabildiği bi şey mi?" diye karşılık verdi.

Ellen Cherry hıyar turşusunu bıraktı ve tuhaf tuhaf baktı Boomer'a. Onun tüm o haytaca goygoylarına karşın, insanlarla yüz yüze geldiğinde epey utangaç olduğunu biliyordu. "Ah" dedi sonunda, "*bazı* evli erkekler mağara keşfinde ustadırlar." Boomer'ın sol elini tuttu ve yüzük parmağını yalayıp kaygan hale getirerek nikâh yüzüğünü çıkardı. Boomer'ın itirazları,

Ellen armağan olarak onun parmağını emince kesilip inlemeye dönüştü.

Ellen eteğini beline kadar sıyırdı, külotunu, gösterip de vermeyecekmiş gibi birkaç santim aşağı indirdi ve nikâh yüzüğünü vajinasına soktu. Ardından bir de dürttü üstelik, iyice kaybolsun diye; sonra da, bir tavşanı çekip şapkaya *sokmuş* bir sihirbazın tersine bir gösterişle külotunun lastiğini şaklattı ve Boomer'a ne zaman arzu ederse mağara keşfinde şansını deneyebileceğini duyurdu.

Mmhlar, ohlar, ahlar; mağaranın duvarları gibi nemli çıplak göbeklerden çıkan, lastiğimsi şap şap sesleri; tuzlu nikâh yüzüğü ağızdan ağza geçerken altının diş minesine çarpmasıyla çıkan çın sesi; Ellen'ın küçücük sarkıtlarının neredeyse sesi duyulacak titreşimleri.

Boomer ateşböceklerinin, yarasaların ipeksi serpintilerinin arasında kaybolmuştu. Keşif aletinin ucunda bir damlama hissetti, sanki mineralli çözeltiler yavaş yavaş sızıp bir yeraltı gölünün sonsuzluğuna karışıyormuş gibi. O boşluklara başka mağara kâşifleri de girmişti, Ellen itiraf etmişti bunu, fakat o mağaraya ilk girenin kendisi, onun Lascaux'sunun* duvarlarında av sahnesi resimleri bırakan fırçanın kendininki olduğunu bilmek ona teselli veriyordu.

Mmh, oh, ah, mağara adamlarına yaraşan bu aşk onun içindi, onun kanısınca; bu mağara içindeki mağara, bu paleolitik kedicik, sikişmenin en derin karanlıklarına bu dalış onun içindi. Birbirlerinin gözlerine baktıkları şiddetle birleşiyordu bakışları, Carlsbad kâşifleri gibi! Boomer dar bir yarığa sıkışıp kaldıklarını ve artık her an hızla ileriye, rengârenk sütunları ve kireç taşından orglarla harikulade, inanılmaz güzellikte ve henüz keşfedilmemiş bir galeriye fırlatılmak üzere olduklarını hissediyordu; ama heyhat, Ellen Cherry o anda öyle bir laf etti ki, Boomer'ı sanki bir dikite toslamış gibi feci halde sarstı bu.

* Fransa'nın Dordogne bölgesinde, Montignac yakınlarındaki Vézère Vadisi'nde bulunan Lascaux Mağarası, içindeki tarihöncesi duvar resimleriyle ünlüdür. (y.h.n.)

"İzebel" diye fısıldadı kız.

"Hı?"

"Lütfen sevgilim, bana İzebel de."

Oh, hayır, diye düşündü Boomer. *Yo, değil. Beni tahrik etmeye çalışıyor.* Hiçbir şey demedi fakat dürtüşlerinin gücünü artırdı.

"Haydi tatlım."

"Hı, hı." Kız hiç konuşmasaydı keşke. O nikâh yüzüğü numarası hoştu, ama bu...

"Haydi, hemen. Bana İzebel'im de."

"Aman be Ellen Cherry." Daha da büyük bir şiddetle pompaladı, fakat kız isteğinde diretti ve Boomer, tartışma sürerse ereksiyonunun söneceğini düşündü. Tam ortasından büzülmeye başlamıştı zaten, bir şef garson kravatı gibi. "İzebel" diye homurdandı.

"Duymuyorum."

"İzebel." Şevkinde, hissedilir bir azalma vardı.

Ellen tırnaklarını Boomer'ın kıçına, dişlerini omzuna geçirdi. "Söyle, Boomer."

Kadınlar evlenince böyle mi davranır diye düşünerek ve pek de istemeyerek daha yüksek sesle ve daha net bir şekilde seslendi. "İzebel!" Sesi yankılandı: "İzebel! İzebel!" Bu isim küçük mağarada, fincanda sallanan zarlar gibi takırdadı.

Ellen Cherry tırnaklarını daha derine saplayıp, Boomer'a hızla çullandı. Bir inilti, şişman bir güvercin gibi bocalayarak çıktı boğazından.

"İzebel!" diye bağırdı Boomer. "Seni ucuz orospu-sikişken kancık-İze-bel!"

Bunun ardından Boomer bilincini yitirdi. Ellen'a gelince, onun orgazmıysa, klasik tiyatroda seyircilere bir faciayı, ölümsüzlüğü yahut bunların ikisini birden vaat eden o gerekli dinamik yükselişi sağlamıştı.

Tabii ki, Amerika'nın yitip gitmiş vahşi kırlarındaki kimsenin bilmediği bu boktan küçücük kovukta seyirci falan yoktu.

Var mıydı yoksa?

Sessizlik içinde, birbirlerine pek değmeden öylece yatıyorlardı ve cinsel birleşme sonrası tefekkürleri hafif bir utanca yaklaşıyordu. Her ikisi de diğerinin konuşmasını bekliyor, ikisi de gizliden, diğeri konuşursa söyleyeceklerinin neşeli, sevgi dolu, diğerini susturan utançtan hiçbir iz taşımayan ve MÖ 9. yüzyılın kötü bilinen bir kraliçesine kesinlikle değinmeyen şeyler olmasını diliyordu. Güneş batana kadar öylece yatabilirlerdi fakat, seks çığlıklarının dinmesinden üç ya da dört dakika sonra; ki bu onlara epey uzun gelmişti, mağaranın arka tarafında bir hareket oldu.

Ellen Cherry donup kaldı. Boomer hızla doğrulup sopasını arandı telaşla.

İşte yine kuru bir hışırtı ve ardından, Boomer yorgun olup da sakat bacağını sürüdüğünde iş ayakkabısının çıkardığı sese benzer bir ses geldi. Ellen Cherry'nin gözleri kocaman açıldı ve sanatsal bir oyun amacı falan yoktu bunda. Koruyucu güneyli kocası sesin geldiği tarafa döndü.

Mağara taş çatlasa altı metre derinliğindeydi. İçerisi loştu kesinlikle fakat arka duvarı kolayca görebiliyorlardı yine de. Bir insan ya da büyük bir hayvan gibi herhangi bir şeyin saklanabileceği bir yer yoktu orada. Fakat... Boomer ilk kez sol köşede küçük bir oyuk, vajinal bir yarık fark etti. Yerden yaklaşık iki buçuk metre yukarıda, tavana yakın bir yerdeydi ve içine bakılamayacak kadar yüksekteydi. Bir hayvanın gizlenebileceği büyüklükte görünmüyordu pek, ama Boomer bir ya da daha çok yılanın orayı yuva bellemiş olabileceğini düşündü.

Ama sesler ne bir yılandan ne de Injun Joe'nun* hayaletinden geliyor gibi görünüyordu. Hayalinizde canlandırın isterseniz; saf bir kızcağız kendinden yaşlı bir adamın, gravürlerini gösterme davetini kabul etmiştir. Bir raftan deri ciltli bir kitabın çekildiğini, ağır ve pahalı sayfalarının çevrildiğini hayalinizde canlandırın. Sonra, düşünün ki genç kız, heyecanından, adamın ona içireceği bir litre mescali** deviriyor, mescal'in kurtçuğu serbest kalıyor, yaşama geri dönüyor ve baharatlı mısır cipsle-

* Injun Joe, Mark Twain'in popüler eseri *The Adventures of Tom Sawyer*'ın (Tom Sawyer'ın Maceraları) Kızılderili cani karakteridir. (y.h.n.)

** Sabırotunun bazı türlerinin suyundan yapılan alkollü içki. (y.h.n.)

riyle dolu bir sepette devrim yapmaya kalkışıyor. Böyle bir şeydi sanki gelen sesler.

Yaşama geri dönüyor... Bununla birlikte gelen bir his, çiftimizi bu sesleri duydukları anda sarıveren bir duygu ve ne olduğunu tahmin edemeseler de daha sonradan kabul edecekleri, bir şey *yaşama geri dönüyor* hissi vardı. Bu duygu tekinsizdi, pullu karnının üstündeki oyuktan aşağıya doğru kayan, sokmaya hazır dişleriyle, şişko bir sürüngen görüntüsünden bile daha tekinsizdi. Giysilerini giydiler, piknik malzemelerini kapıp ini hızla terk ettiler.

Anayola varıncaya dek, takip edilip edilmediklerini kontrol edip durdular ve ancak hindinin içine sağ salim kapağı atınca gülmeye başladılar.

"Bak, çorabının bir tekini giymişsin" diye gösterdi Ellen Cherry.

"*Tekini* giyebildiğime de şükür" dedi Boomer. "Sen donunu giyebildin mi bari?"

"Elbette. Sen beni ne sandın, İzebel mi?"

Bir an gergin gergin birbirlerini süzdüler, sonra kıkırdayarak, sımsıkı ve uzun uzun sarıldılar birbirlerine.

"O çorap tekini mağara canavarına bi armağan olarak bırakmamız lazımdı" dedi Boomer.

"Hatırladığım kadarıyla, tatlım, sen o çorabı üç gündür giyiyordun."

"Aman Tanrım. Haklısın. Ne ayıp! En iyisi burdan çekip gidelim."

Şaka bir yana, epey uzun bir yol gitmeden kendilerini rahat hissedemediler. Hatta o zaman bile, mağarada Boomer'ın terden kalıplaşmış çorap tekinden başka, güzel bir gümüş tatlı kaşığını ve bir kutu fasulye konservesini de bırakmış olduklarını fark edemeyecek kadar şaşkındalar.

Çiftin mağaradan kaçmasından yaklaşık on beş dakika sonra, oyuğun içindeki kıpırtılar devam ediyordu. Ama buna, Kirli Çorap, Tatlı Kaşığı ve Konserve Fasulye'den başka tanık olan yoktu şimdi.

"Korkuyorum" dedi Tatlı Kaşığı.

"Burda hiçbi şey bize bi şey yapamaz" dedi Kirli Çorap. Bir engerek yılanının kalkıp da mor renkli, eski bir çorabı sokması gülünç geliyordu ona. Oyuğun içinde bir köpek yavrusunun bulunması muhtemel olsaydı bu kadar rahat olamazdı tabii.

"Şşşt" dedi Konserve Fasulye. "Şu iç çekmeleri dinleyin. Orada uyanan şey neyse, ağır ağır uyanıyor; çünkü çok çok uzun bir zamandır uyuyormuş herhalde."

Konserve Fasulye haklıydı. O uyanan şeyler son kez uyandığından beri neredeyse iki bin bahar gelip geçmişti aslında. Belli ki, böyle bir uykunun kesilmesi için sadece bir bahar dönümü değil, bundan öte bir şeyler de gerekmişti. Uyanan şeyleri uyandıransa, Bay ve Bayan Petway arasındaki cinsel ilişki ve bununla birlikte de, tanıdık ve çok değerli bir adın bağırılarak ve yankılanarak söylenmesiydi.

Ah, evet, o kuytu köşede kış uykusuna yatanlar İzebel'i çok iyi tanıyordu. Onlar Ellen Cherry'nin "boyalı kaltak" hakkındaki her türlü sorusunu en ince ayrıntısına varıncaya dek yanıtlayabilirlerdi.

Örneğin ona şu bilgileri verebilirlerdi:

Kraliçe İzebel, tamamen ikincil bir bağlantı dışında, hiçbir zaman Baal'e tapmadı. *Baal,* eski Sami dilinde "efendi" ya da "koca" anlamına gelen bir sözcüktü. Kitabı Mukaddes'te Baal adıyla sözü edilen Tanrının ilahi statüsü öncelikle, Astarti'nin kocası olmasından gelir. İzebel'in taptığı, Astarti'ydi.

Astarti kimdi? Astarti bir tanrıçaydı; daha doğrusu, Tanrıçaydı, Büyük Ana'ydı, Dünyanın Işığı'ydı, insanlık tarihinin en eski ve en çok saygı görmüş ilahıydı. Onunla ilgili kutsal kalıntılar neolitik döneme dek uzanır ve onun yıldız ışıklı sandaletlerinden kalan çamuru öpüp başına koymamış tek bir Hint-Avrupa kültürü yoktur. Biz günümüz insanlarının Yehova (sık sık "Yahve" de) dediğimiz "Tanrı" Astarti'nin yanında, Tanrıçanın muazzam popülaritesinin yanına bile yaklaşamayan bir dünkü çocuk gibi kalırdı. Astarti, Tanrının anasıydı, aslında o her şeyin anasıydı. İnsanlığın ilk atalarının kabul ettiği tek etkinliği olan, hayat verici ve doyurucu niteliklerinden ötürü sevilmesinin yanı sıra, yaratmanın da, yok etmenin de tek so-

rumlusuydu; âlimlerden birinin dediği gibi, "her şeyin başlangıcı ve sonu olan dipsiz uçurumu, her şeyin var olduğu toprağı" simgelerdi.

Tanrıçanın adı, İzebel'in memleketi Sayda'da Astarti'ydi. Babil'de İştar'dı, Hindistan'da Kali'ydi, Yunanistan'da Demeter'di (olgunlaşmamış yanıysa Aphrodite'ydi). Anadiliniz Saksoncaysa Ostara derdiniz ona; Nordik dillerse Freya derdiniz; Mısırlıysanız İsis ya da Nut ya da Hathor ya da Neith. Ah, Tanrıçanın bir sürü adı ve rolü vardı. O, bakireydi, gelindi, anaydı, fahişeydi, cadıydı ve idam eden yargıçtı; bunların hepsi girdap gibi dönüp onda birleşirdi. Aydan daha çok evresi vardı. Ayın karanlık yüzünü avcunun içi gibi bilirdi. Orada dolaşır dururdu.

Tanrıça çok değişken ve oyunbaz olduğundan, doğal düzene olduğu kadar doğal kaosa da sevecenlikle baktığından, onun sıcak dişi sezgileri soğuk erkek mantığıyla genelde hiç geçinemediğinden, kızlarının rahimsel büyüleri, taa bilincin şafağından beri oğullarının penis gücüne gölge düşürdüğünden, dört bin yıl önce, göçebe İbranilerden oluşan bir kabilenin gücenik rahipleri ona karşı bir darbe yaptılar ve sonuç, Batı uygarlığı diye bildiğimiz şeyin büyük çoğunluğudur. Yaşam hâlâ rahimde başlıyor, çüklerin ereksiyonu kadının üstün cinselliğiyle bir işleri kalmayınca sönüp gidiyor ve yararsız bir şekilde yatıp kalıyor yine; ama tanrısal kanallar erkeklerin denetiminde şimdi ve bu denetim büyük ölçüde bir yanılsamaysa da, onların yasaları, kurumları ve gelişmiş silahları öncelikle bunu sürdürmek için var.

İzebel'in zamanında, Musevilerin ataerkil isyanın üzerinden geçen koca bir binyılda Yehova pek güvenilir olmayan, tek bir dayanaktan başka bir şey elde edememişti henüz. Bugün her boşalma, her deprem ya da her dolunay erkeklerin derindeki bilinçaltına, Tanrıçanın var olmaya devam ettiğini hatırlatabilir, ama MÖ 9. yüzyılda İsrail'in çevresindeki tüm topraklarda açıkça, İsrail'deyse gizlice ona tapılıyordu. O halde, Kral Ahab'ın Saydalı karısı orada Astarti için türbeler yapmaya başladı, İsrailliler de bu türbelere akın etmeye başladıysa –millet Astarti'nin zevk düşkünlüğünü Yehova'nın katı çileciliğine tercih etmişti

anlaşılan– Musevilerin atalarının o kadına karşı şiddetli bir tepki göstermesinde pek de şaşılacak bir şey yok. Ama çok ilginç olan bir şey varsa, tarihçi Josephus'a göre, İzebel'in sorumlu tutulduğu suçlardan birinin de ağaç dikmek olduğudur. Tanrıça'ya daima, kutsal koruluklarda tapıldığından, ataların –bugün de olduğu gibi– ormanları yok etmeye yatkın olmalarında pek anlaşılmaz bir şey yok.

Sırası gelmişken, Astarti'nin İbranice adı –Aştoret– Kitabı Mukaddes'te sadece üç kez anılır. Tanrıça, insanlığın atalarıyla dikkatle ilişkilendirilmiş yeniden vücut bulmalarda, kutsal metinlerde Havva ve Bakire Meryem olarak belirir (birincisi oyunbaz bir ayartıcı; diğeriyse şehvetle hiçbir ilgisi olmayan, pasif bir araçtır); Yahya, Astarti'den Babil orospusu diye söz eder ve onu, tarihin zirvesini oluşturan savaşta, masum ve orgazmla uzaktan yakından ilgisi olmayan "Kuzu"nun yenilgiye uğratacağı zinacı bir "Hayvan"la özdeşleştirir. Fakat ataların borazanları, Tanrıçayla, onun açıklığıyla, değişkenliğiyle, büyüsü ve şehvetiyle öyle bir kafayı bulmuşlardı ki onun adını yazamadılar. Bu yüzden, onun yerine kocasını, onun *baal*'ini koydular, sözde çocuk kurban etmenin ancak erkek bir Tanrıya yakıştırılırsa inandırıcı olabileceğini de kavrayarak.

Şimdi, o yeraltı mağarasının oyuğunda gerinip esneyenlerin görülecek gizli bir tarihi hesapları falan varmış gibi yanlış bir anlam çıkarılmamalı bundan ve kesin olarak saptanmalı ki onlar... elbette, gerçekliği temsil ediyorlardı, din âlimi falan değildiler yahut din değiştirmemişlerdi ve tanrıçaların adlarını bile, sanki bir futbol takımının kadrosunu sayarmış gibi saymak zahmetine pek girmezlerdi, böyle bir şeyi yapabilecek olsalardı bile. Ama her ne kadar bu konuda kuşkusuz ki pek konuşkan değillerse de, İzebel'in çiğnediği ahlaki ilkelerin gerçek karakterini yine de seve seve açıklarlardı Ellen Cherry'ye. Şöyle ki: İzebel'in kusuru, Astarti'ye bağlılığıydı. Bu bağlılık (içgüdüsel bir insan refleksi olarak) bulaşıcı olduğundan, bu da Yehova kültünü zayıflattığından, kadın iftiraya uğradı, kendisine suçlar yamandı ve sonunda katledildi.

O an geldiğinde, İzebel öldürüleceğini gayet iyi biliyordu. Kömür karası saçlarını düzeltti, tacını taktı, yanaklarına ve

dudaklarına kırmızı boya, kocaman Saydalı gözlerinin kapaklarına far sürdü ve saltanat süren bir kraliçeye yaraşır bir stil, vakar ve zarafetle çıktı katilinin karşısına. Boyalı kaltak dedikleri işte budur.

İzebel'in köpekler tarafından kemirilen kemikleri belki bizim neslimizin dolabındaki, kemikleri kapıya çarpan iskelettir.

Ellen Cherry niçin habersizdi tüm bunlardan? Niçin insan kitleleri bunu bilmiyordu? Çünkü cehalet, yanlış bilgilenme ve yanılsama tülleri bizi, evrimsel yolculuğumuzu kavrayabilmemiz için şart olan şeyden ayırıyor, varolmanın en merkezindeki Gizem'le aramıza bir perde çekiyor.

Bu tüllerin ilki, Tanrıçanın baskı altında tutulduğunu gizliyor, gezegenin cinsel yüzünü maskeliyor, günümüz insanının dininin altında yatan antik temel taşının yani erotik terörün üzerini örtüyor.

Ama dinleyin şimdi. Boyalı Sopa ve Sedefli Deniz Helezonu'nun uyudukları mağaradan çıkmalarına izin verilirse –fakat onların yolunun üzerinde bir tatlı kaşığından, pis kokulu eski bir çoraptan ve bir kutu fasulye konservesinden başka ne var ki?– Salome Tapınak'ta yine dans edebilir. Ve Salome'nin dans etmesini kimse engellemezse o ilk tül çok yakında bir gün düşebilir.

ikinci
tür

Bira niye beyne gündüzleri, gecekinden daha hızlı gidiyo? diye sordu Boomer.

Soruyu sorduğu adam karmakarışık sakalını çekiştirdi, başını salladı, bir şey söylemedi.

"Bu bi gerçek" diye devam etti Boomer. "Ben güneş battıktan sonra, öğleden sonra kaldırabildiğim biranın üç katını içebilirim. Siz de bunu fark ettiniz mi?"

Ellen Cherry bir Şipşak Yıkar çamaşırhanesinde çamaşırlarını yıkıyordu. O andan itibaren kararlıydı, Boomer şık giyimliler dünyasına, ayaklarına deterjan ve sıcak suyun sağlayabileceği en yeni ve sağlıklı şeyleri giyerek girecekti. Bu sözünden hiç dönmemesi için Boomer'ın ona, geçen gün mağarada bıraktığı ve müthiş sikişmelerini seyrettirerek konukseverliğinin sınırını ihlal ettikleri ölüler dünyası ruhlarından bir yaratığı, üstelik bir de kirliliğiyle gücendirdiğinden yarı şaka kuşkulandıkları çorabı hatırlatması yeterliydi. Ellen göz oyu-

nuyla çamaşır makinesinin kapağındaki pencereden içeri bakar, köpüklerin arasında dönüp çalkalanan, bir dalıp bir yüzeye çıkan çorapları ve külotları seyrederken Boomer caddenin karşı tarafındaki bir birahanenin yolunu tutmuştu.

"Bu bilinen bi fenomendir" dedi Boomer, "ama ben bunun eğitim kanallarında ya da herhangi bi yerde açıklandığını hiç duymadım. Ya siz?"

Barda sadece üç kişi vardı. Boomer, solundaki adam ve *onun* solundaki adam. Boomer'ın yanındaki adam iri ve kılıksız görünümlüydü, üzerinde harman makineleri tarafından tekrar tekrar çiğnenmiş izlenimi veren ekose desenli buruş buruş bir pazen gömlek vardı. Sakalı da aynı işkenceden geçmiş olabilirdi. Boomer'a bakıp kafasını salladı fakat konuşmadı. Onun ahbabı olan ve ilk adamın cüssesi yüzünden Boomer'ın görüntü alanına girmeyen adam tam karşıya gözünü dikmiş bakıyordu. Bar görevlisi yaşlı kadın tezgâhın en ucunda duruyor, ucuz bardakları hiç yılmadan, boyuna silip parlatıyor, olmuş mu deyip bakıyor, sonra tekrar parlatıyordu, sanki İngiltere Kraliçesi ve maiyeti birer bira içmek için her an gelmek üzereymiş gibi. Tüneğinde bir başına kalmış, kimsenin izlemediği bir TV, barışı korumak için Ortadoğu'ya gönderilen erkek arkadaşı için ağlayan bir pembe dizi karakterinin kıvır kıvır görüntülerini veriyordu pırpırlayarak. Görüntüdeki kız, Araplarla Yahudilerin neden bir arada uyum içinde yaşamayı öğrenemediğini merak ediyordu.

Boomer da çoğu Amerikalı gibi bir iki kez sormuştu bunu kendi kendine. Bugünse başka bir şeyi merak ediyordu. "Işıkla ilgili bi şey herhalde. Alkol güneş ışığını bi şekilde kırıyo, bu da beyinde bi reaksiyona yol açıyo. Küt! Gözlerin hemen arkasında."

İri herif hâlâ sessizdi. Boomer ona doğru eğildi.

"Elbette buralarda, Rocky Dağları'nda durum farklı olabilir, bildiğim kadarıyla. Yükseklik farkı. Tavuskuşlarının bin beş yüz metrenin üzerinde neden bağıramadığını anlıyorum. Yükseklik onları kapı tokmağı gibi dilsiz yapıyo. Kapı tokmaklarının dilsiz olduğunu farz ediyorum tabii. Herkes onları sağır diye kabul eder. Sadık Helen Keller'cikler diye yani." Boomer anlayışla sırıttı birden. "Yav, *senin* derdin de bu galiba." Ağzını

herifin kulağına yaklaştırıp "Annie Sullivan arıyo!" diye bağırdı, adamın Bayan Keller'e konuşmayı öğreten terapistin adını bildiğinden emin bir şekilde.

Adam yavaş fakat kaçılamayacak bir pençe darbesiyle Boomer'ı bar iskemlesinden fırlatıverdi. Boomer doğrulmaya çalışır, aloha gömleğindeki palmiye yapraklarına saçılmış biraları eliyle silerken; "Eğer Tanrı geceleri bira içmemizi istemeseydi neonu yaratmazdı!" diye bağırdı. "Haklı mıyım değil miyim? Ve bu soruya cevap *istiyorum*."

Sıyırıp geçen yumruklar attılar birbirlerine, göğüs göğüse kapışıp sıkı sıkı kavradılar birbirlerini ve yere düştüler, Boomer altta olmak üzere. Boomer tam adamın henüz daha bir gık sesi çıkmamış ağaç gibi gırtlağını kavrayıp sıkmaya başlamıştı ki Ellen Cherry içeri girdi, elindeki çamaşır dolu torbayla ikisine de vurdu ve adamları birbirlerinden ayırdı. Üçüncü adam iskemlesinden, sanki müdahale etmeye yeltenirmiş gibi kalktı, ama yeni yıkanmış pembe bir dantel sutyen, önce bir kubbesi, ardından ötekisi çamaşır torbasından fırlayıp adamın ayakkabılarının üstüne konuverdi. Adam da, bir baş sarmısak görmüş vampir gibi geri kaçtı.

Ellen Cherry iç çamaşırını yerden aldı, kavgacıların ayağa kalkmasına yardım etti ve Boomer'ı çıkış kapısına doğru itti. "Beyler, özür diliyorum" dedi. "Kocam tam bir geri zekâlıdır." Başlarıyla onayladılar. "Ama kabul etmelisiniz ki, bir neşe kaynağıdır."

Karı koca kapıya doğru geri geri giderlerken iri herif sonunda sessizliğini bozdu. Boğuk bir fısıltıyla, "Vurdum tekmeyi götüne" dedi karga gibi sesiyle.

Boomer hızla dönüp rakibinin suratına sert bir yumruk salladı. "Sen hiçbi şeye vuramadın gerzek!" diye bağırdı. "Sen steroit kullanıyosun! Diskalifiye oldun bi kere!"

Ellen Cherry Boomer'ı, bir tukanın gagasını koparabilecek kadar sert bir hareketle caddeye çekiverdi. Köyün yol kenarı hendeklerinde diz boyu kar duruyordu hâlâ. Ellen Cherry'nin yüzündeki alevi görünce, kar yığınındaki sıkışmış küçük kristallerin her biri kaygıyla sızlandı. "Nerde, ah nerde göreceğiz biz ağustosu?" diye bağırdılar hep bir ağızdan.

Ellen Cherry'yse kendi sorusunu soruyordu. "Lanet olsun Boomer!" diye bağırdı. "Bu numaraları New York'ta da çekecek misin yoksa?"

Birahaneye normallik geri gelmişti yine. Televizyonda, terk edilmiş bir âşık hıçkıra hıçkıra ağlıyor; müzik kutusunda, terk edilmiş bir âşık mırıldanıyor; bir bira bardağında bir sinek pisliği dağılıyor; tavanda bir Marlboro kümülüsü toplanıyor; tel raflarda, kurumuş biftekler kalıplanıyor ve bar iskemlelerinde iki müşteri bademciklerini Bavyera fırçasıyla freskliyordu. Tek vücutmuş gibi içiyorlardı.

"Biliyo musun?" dedi daha ufak tefek olanı, işaret parmağını Coors marka bira kutusunun kenarında gezdirerek, "O götoğlanı haklı."

"Ne demek istiyosun?"

"Bira, adamı gündüz, geceden farklı yapıyo."

"Bazılarını belki."

"Adamın uykusunu getiriyo. Bazı şeyler görüyo insan."

İri herifin gülüşü boğulmanın geneldeki görüntüsüne öylesine benziyordu ki, herif "Bennie Hills Show"u halka açık bir yerde seyretse, civardaki yabancılardan birinin ona ilkyardım uygulamaya kalkması kaçınılmazdı. Adamın alaycı kıkırdamaları, sonunda, boğazını ağ gibi saran zamk gibi tabakaların kasislerinde yavaşlayınca, "Bazı şeyler görüyo" dedi, arkadaşının sözünü tekrarlamak onu çürütmeye yeterliymiş gibi.

"Bu sabah kız kardeşim aradı. Şimdi benim bildiğim kadarıyla o, senin benim gibi biracıları cebinden çıkarır. Ve onun nefesini alkol ölçerle kontrol etmesen içtiğinin gazoz olmadığına hayatta inanmazsın. Geceleri içmekten bahsediyorum. Evet, bu sabah öğlene doğru beni Pocatello yakınlarından aradı, oturdukları yerden. Birkaç tane yuvarlamış. Ve bazı şeyler görmüş."

"Şeyler mi?"

"Bilirsin. Nesneler."

"Her tarafımızda bi sürü şey var Mike. Baktığın her lanet olası yerde bi sürü şey var. Götüne tekme vurduğum o salağın

gömleğinde bile bitakım şeyler vardı. Ne görmüş senin kız kardeş? Uzaydan gelme şeyler mi?"

"Yo, normal şeylermiş, bildiğimiz, sıradan, ufak şeyler yani. Sen asıl meseleyi kaçırıyosun yav. Sabahmış ve kız en fazla dört bira içmiş ve arabayla dolaşıyomuş ve bu şeyleri yol kenarında yürürken gördüğünü sanmış. Hepsi bu."

İri herif başını yavaş yavaş iki yana salladı. O kadar uzun süre sessiz kaldı ki, adama konuşma yeteneğini yeniden kazandırmak için Anne Sullivan'a sahiden gerek olduğu düşünülebilirdi. Sonunda, sakallarını hızla çekiştirdi ve "Yolun kenarında yürüyenler ne tür şeylermiş?" diye sordu.

"Unutalım şu şakayı." Mike bar görevlisini sinek pisliklerine açtığı cihaddan alıkoyup çağırdı, birer tane daha Coors ısmarladı ve Sam Amca'nın "Ya Allah!" diye girişip petrol alanlarını Araplardan alması ve bu işi bitirmesi gerektiği görüşünü ortaya attı. "Yahudileri Araplardan üstün tuttuğumdan falan değil" dedi, "onların ikisi de birer domuz memesi kadar etmez bana kalırsa. Ama terörizmi durdurmamız ve şu petrolü almamız lazım."

Aslında Mike dış siyasetten konuşmayı pek istemiyordu ama, şimdi tutup da birilerine, kız kardeşinin o sabah anayolun kenarında yürüyen bir deniz kabuğu gördüğünü nasıl söyleyebilirdi ki? Ve bir çatal yahut kaşık. Ve kırmızı bir sopa ve bir de çorap. Bir çorap, aman Tanrım! Ve de fasulye konservesine benzer bir şey.

Yukarıda gökyüzünün değil uzayın varlığını hissettiğimiz doğa parçaları vardır. Böylesi yerlerde göğün kendisinin de daima muazzam olmasına karşın, gökyüzünden daha büyük ve derin bir şey hissedilir, görülür. Beyinle yıldızlar arasında, gökyüzünün durup uzayın başladığı bir yer vardır; kendimizi belirli bir çayırda yahut dağ başında belirli bir saatte bulduğumuzda (birkaç tel bulut spagettisi bile bu etkiyi yok edebilir çünkü), gökyüzüyle ilişkimiz incelip gevşerken uzayla bağlarımız kemik gibi sağlam hale gelir.

Haritada, Idaho, Utah ve Wyoming yorgan parçalarını birbirine tutturan kabarık dikişe yakın bir yere varan Konserve

Fasulye alacakaranlıkta durup, uzay bile olmayan bir gökyüzünden oluşan kocaman bir kubbeyi seyretti ve onun tarafından seyredildi.

İlk günkü yolculuklarının sonu, fakat ilk gece yolculuklarının da başlangıcıydı bu. Sabahki olaylardan, yani onları yolun kenarında görünce kamyonetini hurdahaş etmeye ramak kalan sarhoş kadından, yol kenarından vazgeçip de kırlara saptıktan az sonra da onlara ateş eden avcılardan (onları tavşan mı sanmışlardı ne?) sonra, Boyalı Sopa'yla Sedefli Deniz Helezonu, Konserve Fasulye'nin ilk öğüdünü kabul edip geceleri yolculuk yapmaya karar verdiler. Boyalı Sopa, nesnelerden oluşan ekiplerinin Amerika'nın bir ucundan diğerine güpegündüz, elini kolunu sallaya sallaya geçebileceğini sanacak kadar saftı. Modern dünyaya hoş geldin Boyalı Sopa.

Öğleden sonrayı minicik bir sel çukurunda saklanarak geçirdikten sonra yine yola koyulmuşlardı ve şimdi Konserve Fasulye hendeğin kıyısında durmuş, kararan bir göğün ötelerindeki sükûnet ve rahmet diyarına bakıyordu. Tenekemsi bir tarzda olsa da, dingin bir ürpermeyle kendini, Mahremiyet'le Başkabiryer'in kesiştiği o uzaysal kavşağın merkezine yerleştirdi ve kendisini içinde bulduğu garip durumu felsefi bir açıdan bakarak gözden geçirdi.

Oyuktan ilk olarak Sedefli Deniz Helezonu çıkmıştı. Helezonunun sert sivri ucu yere değecek şekilde düşmüş, bu sayede bedeninde ya da dudaklarında bir kırık yahut çatlak olmamıştı. Mağara zeminindeki çamura bir iki saniye saplanmış olarak kaldı ve helezonunun sivri ucu üzerinde dengesini buldu. Sonra yavaşça devrilip, bedeninin daha aşağısındaki helezon halkalarına dayanır konuma geldi. Bir odalık gibi yatıyor, helezon halkalarının üzerinde sere serpe uzanırken, güneşte yanmış dış dudağı, kaymak gibi iç dudağı ve cennet pembesi giriş boşluğu, deliği, tamamen açık ve belki de biraz edepsizce bir görüntü yaratıyordu.

Konserve Fasulye ve Kirli Çorap için, derisi pullu ve dikenli bir şey beklerken karşılarına çıkan Sedefli Deniz Helezonu'nun

parlak pembesi cennetten gelmiş gibiydi gerçekten. Bay/Bayan Konserve Fasulye bunun belki de o güne dek gördüğü en güzel şey olduğunu düşündü. Öyle bir iç çekti ki, salçasının içindeki her fasulye tanesi fırıl fırıl döndü. Kirli Çorap inşaat işçileri gibi ıslık çaldı ve "Hişt, hişt, baksana yavru!" ya da buna benzer bir şey söyleyerek seslendi.

Bayan Tatlı Kaşığı'na gelince, öyle bir kıskançlık nöbeti geçirdi ki, neredeyse mayonezin içinde bir gece geçirmiş gibi yemyeşil kesildi.

Sedefli deniz helezonu, Buda'nın sesidir, Aphrodite'nin doğduğu yataktır, bütün şeytanları defeden ve denizdeki kayıp denizcileri evlerine çeken boynuzdur. Rengini Ay'dan, biçimini temel geometriden alan asıl düş gemisi, doğurganlığı şiirsellikle randevusuna götüren kutsal denizaltıdır o.

Biçimini temel geometriden mi almış? Yo, sedefli deniz helezonu en temel geometrinin kendisidir. Kusursuz logaritmik spirali, temel hakikatin oluşturduğu bir eksen etrafında, soldan sağa doğru sarılır. Sakininin düşlerinden sızmış bir evdir bu; düş mimarisinin, arzu mantığının en hoş örneğidir.

Kireçleşmiş bir rahim, kendi kendine hareket eden bir yuvadır sedefli deniz helezonu; içinde yaşayandan kendisini inşa edenden daha uzun süre var olup tek başına devam eder, bu dünyanın unutkanlarına sulu cinselliklerini hatırlatırcasına.

Denizkızının dili. Sütçü kızın yarası. Yosmanın pudra kutusu. Balerin miski. Sedefli Deniz Helezonu'nun uzun, pürüzsüz, kıvrımlı boşluğundan gelen ateş, o harika pembeliğiyle doyurmuştu mağarayı. Şeker pembesiydi, tropikal pembeydi; hepsinden öte, dişi bir pembeydi bu. Yansıttığı renkse, çiklet balonu şişiren bir vajinanın rengiydi.

Mağarada unutulmuş üç nesne, Sedefli Deniz Helezonu'na hayran hayran bakar ve onun böyle kuru bir yerde nasıl durabildiğine şaşarken, Boyalı Sopa kuytu köşesinden fırlayıp hepsini korkuttu. Sedefli Deniz Helezonu bir paraşütçü gibi zarif bir şekilde düşmüştü. Öte yandan, Boyalı Sopa kendini pervasızca koyvererek atladı; öylesine pervasızca ki, Sedefli Deniz Helezonu'nun tepesine düştü.

Sedefli Deniz Helezonu'na hiçbir şey olmadı, çünkü Boyalı Sopa onun arka tarafına çarpmıştı ve Sedefli Deniz Helezonu'nun ön tarafı ne kadar düzse arka tarafı da o kadar pütürlüydü. Pek öyle zayıf bir deniz salyangozu olmayan Sedefli Deniz Helezonu tam iki buçuk kilo çekiyordu ve tepesinden dudak helezonuna kadar uzunluğu yirmi dokuz santimi buluyordu. Spirali bir labirent gibi karmaşıktı ve kütlesini kaburgalandıran helezon halkaları kalın ve sertti. Ön tarafı, aralardan görülen pembe ve kaymak gibi rengiyle neredeyse çıplak; ama geri kalan her yeriyse bir şövalyeyi kıskançlıktan çatlatacak nitelikte güneş yanığı rengi bir zırh takımıyla korunmuş gibiydi nerdeyse.

Demir smokinlerden söz açılmışken, kocaman hindinin yanından geçtiği dinsel ilanlardan biri, "Tanrının Tüm Zırhını Kuşan" diye buyuruyordu okuyanlara. Boomer'la Ellen Cherry bunun Haçlılardan alınmış bir vecize olduğunu tahmin edemediler ama, Ellen Cherry sonunda bir gün, bir insanın ya da bir şeyin Ortadoğu'yu yüzyıllardır içinde acıyla kıvrandığı anıtsal bir cehennem ateşi makinesine hapsetmek için yapabileceği her şeyi İsa'nın güzel hatırına yapanların Haçlılar, o Avrupalı barbar şövalyeler olduğunu öğrenecekti.

Boyalı Sopa Sedefli Deniz Helezonu'nun zırh tabakasına çarptı ve sonra bizim terk edilmiş üçlünün bir metre kadar önüne yuvarlandı. "Selamlar" dedi, soluksuz kalmadan, zorlanmadan çıktı sözcük ağzından (gerçi nesneler, canlılık bakımından, soluk almazlar ya da konuşmazlar tabii ki). "Selamlar. Sizin gibileri bildiğim kadarıyla, bizi yattığımız yerden dışarı çıkaran muhteşem sikişmeden sorumlu olamayacağını düşünüyorum."

Tatlı Kaşığı kızardı, Kirli Çorap kıkırdadı. "Burda insanlar vardı" dedi Konserve Fasulye. "Kaçıp gittiler."

"Ne yazık" dedi Boyalı Sopa .

"Niye ki?" diye sordu Boomer'ın çarpık ayağından kurtulduğuna bayağı bir sevinen Kirli Çorap.

"Bizi gitmemiz gereken yere götürebilirlerdi" diye karşılık verdi Boyalı Sopa.

"O kadar emin olma" dedi Kirli Çorap.

Sonunda anlaşıldı ki Boyalı Sopa, Boomer'la Ellen Cherry'yi, sevişirlerken İzebel'in adını söyleyiş biçimlerinden ötürü birer Astarti rahip ve rahibesi sanmıştı. Boyalı Sopa'nın, Amerika'nın bir ucundan diğerine yürümeye niyeti yoktu. Sedefli Deniz Helezonu'yla birlikte, daha önceki zamanlardan alıştıkları gibi, gidecekleri yere Tanrıçaya tapanların kollarında taşınarak götürüleceklerini düşünmüştü.

Ertesi sabah, Boyalı Sopa, Konserve Fasulye'nin uyarılarına aldırmadan grubu anayola yönelttiğinde, konserve, "Ne yazık ki Bay Sopa biraz saf" demişti gizlice deniz kabuğuna.

"Saf değil" diyerek itiraz etti Sedefli Deniz Helezonu. "O sadece, sizin korktuğunuz şeylerden korkmayı henüz öğrenmemiş."

Mike'ın biracı kız kardeşi, kapıldığı histeriyle, çubuğu "kırmızı" diye tanımlamıştı. Aslında çubuğu kaplayan orijinal tabaka, koyu pas rengine çalan bir kızıl kahverengiydi, fakat geçen yüzyıllar onun oksit potansiyelinden gelen mineral pigmentleri tüketmiş, geriye sade, bir dans salonu hatırası gibi soluk bir gül kurusu kalmıştı ve bu boya öylesine inceydi ki, altındaki orijinal tahta, üstüne balık ağı atılmış bir kameriyeden görünen gece göğü gibiydi. Ayrıca, çubuğun ortasını çevreleyen, dördü ince, biri kalın olmak üzere, beş tane mavi çizgi vardı ama bunlar da fena halde solmuştu. Boyalı Sopa'nın üst ucu çentikliydi, sanki birileri oyarak oraya küçük boynuzlar, küçük boğa boynuzcukları yapmaya çalışmış gibi. Bu hilal biçimli çıkıntıların üzeri bir zamanlar altınla kaplıydı ve üstlerinde hâlâ, dişlere yapışan ıspanaklar gibi kalmış altın varak kalıntıları vardı. Uzunluğu bir metreden azdı ama, kör bir jokeyin değneği ya da saldırgan kişilikli bir orkestra şefinin batonu olabilecek uzunluktaydı yine de. Çapı, olgun bir havucunki kadardı ama hiçbir yönde incelmiyordu.

Dünya Ağacı nasıl duruyorsa, öyle durur onun çocuğu, kutsanmış sopa. Şamanlar tırmanır ona. Genç kızlar dans eder çevresinde. İnsanlar onu göstermek için kullanır. Yıldırımları

gösterir o, kuyrukluyıldızları, göç eden hayvan sürülerini. Bazen de sizi gösterir.

Bir zamanlar bir adam, sopasını bir dereye sokar, üzerine bir kıl tutununcaya dek sallarmış. Kılın gösterdiği yön onu tatmin olmaya götürürmüş. Ama bu saygınlığı hak eden hangisi; kıl mı, sopa mı?

Sopa, sihirli penistir. Sallanınca ucundan kız ve erkek çocuk tohumları dökülür. Sopa ölümcüldür de. Bir kafatasını güzelce kırabilir.

Bir zamanlar silahlara "sihirli sopalar" denmiştir ama silahlar ancak yarı sihirlidir: Yaşamı yok edebilirler ama yaratamazlar.

Bir sopa gerektiği şekilde döndürülürse ateş yakar. Başka bir sopaya sürtülürse ateş yakar. Ancak, sopa boyandı mı başka görevler verilir kendisine.

Sigmund Freud, sopalarıyla çember yuvarlayan çocukları gözlemlemiş. Freud günlüğüne notlar almış.

T. S. Eliot şöyle yazmış:

... çapraz çomaklar
Bir tarlada
Ne yöne eserse yel, o yöne.*

Bir deste iskambil kâğıdında dört takım vardır: Karolar, maçalar, kupalar ve sinekler.** Sinek kâğıdı hem köylünün değneği hem de müneccimin asasıdır. Eşeği kırbaçlar. Ay'ı kurcalar.

Elinizde kılıç ya da fallus gibi bir sopa tutmak oldukça hoş bir duygu verir. Eğer doğru şekilde ve maksimum bilinçle tutulursa (ve bunu yapması zordur), sopa birden çiçek açabilir.

Boyalı bir sopanın çiçek açmış bir sopa olduğu yönünde bir düşünce vardır. Bu sopa Tanrının gizlenmiş yüzünü gösterir. Bazen sizi gösterir.

---

* "Oyuk Adamlar", *Çorak Ülke Dört Kuartet ve Başka Şiirler,* Çev. Suphi Aytimur, Adam Yayınları, 2000.

** Sticks: İlgilizce'de hem iskambil destesindeki sinek hem de sopa anlamına gelir. (y.h.n.)

Daha sonra, Kirli Çorap Boyalı Sopa'ya, bir kokteyl partide insanların birbirlerine sorduğu "N'apıyorsun?" anlamında, ne yaptığını sorunca, Boyalı Sopa kendisinin bir yön bulma aleti olduğu yanıtını verdi.

Onun kendi fonksiyonunu tarifi bir azımsama, bir basitleştirme olsa da, tam olarak yalan sayılmazdı. Kirli Çorap bunu dar anlamıyla kabul etti ve bir noktaya kadar Konserve Fasulye de böyle yaptı. Bazı konularda verdiği yanlış kararlara rağmen, Boyalı Sopa'nın onları şaşmaz bir şekilde hep doğuya doğru yürüttüğü yadsınamaz bir gerçekti.

Sedefli Deniz Helezonu'yla Boyalı Sopa, ortaya çıkışları gibi apansız bir şekilde, ayrılmak için izin istemişlerdi.

"Kabalık ettiysek bağışlayın" dedi Sedefli Deniz Helezonu, "ama bu yabancı diyarda çok uzun bir süre yatmışız."

"Ve biz trans halinde yatarken gezegen büzülüp çekmediyse" diye ekledi Boyalı Sopa, "önümüzde çok uzun bir yolculuk var."

"Nerye gidiyosunuz?" diye sordu Kirli Çorap.

"Kutsal Kent'e tabii" dedi sopa, sanki bu aptalca bir soruymuş gibi.

"Bu Vatikan olsa gerek" diye fısıldadı yaşamının çoğunu koyu Katolik bir evdeki marmelat kavanozunda geçirmiş olan Tatlı Kaşığı. Ellen Cherry onu bir kilise kermesinden edinmişti.

Kirli Çorap başını sallayarak onayladı ama konserve kendi içindekileri çalkaladı *çamur lıkırtısı* şeklinde, sanki pek emin değilmiş gibi.

"İnsanların yardımı olmadan büyük olasılıkla çok geç varacağız" diye sızlandı Boyalı Sopa.

"Ah, bu kadar endişelenmemelisin" dedi deniz kabuğu. "Yeterli zamanımızın olduğunu helezon halkalarımda hissediyorum." Sonra da, Konserve Fasulye'nin, sosunu yiyip bitiren bir sürü sorudan birini ağzından çıkarmasına kalmadan, Sedefli

Deniz Helezonu kendi sevecen edasıyla, diğerlerinin durumunu ve o terk edilmiş mağaraya nasıl geldiklerini sordu. Onlar da başarısızlıkla sonuçlanmış piknik hakkındaki açıklamalarını yapınca, "Şimdi sizler ne olacaksınız peki?" diye sordu Sedefli Deniz Helezonu.

Tatlı Kaşığı'yla Kirli Çorap boş boş baktılar, ama belli ki bu konuyu düşünmüş olan Konserve Fasulye, "Evet, burası bayağı kuru bir yer. Bu bizim için avantaj. Ama bir insan bize rastlayıp da bizi alıp buradan götürmezse..." diye yanıt verdi.

"Eski bi çorap tekini kim n'apsın yav?" dedi toz toprak içindeki çorap, birdenbire surat asarak.

"Cebi delik bir gariban bize rastlamaz da, bizi alıp götürmezse yavaş yavaş açık havada yaşamanın ilmini kapacağız. Bayan Tatlı Kaşığı başarır. Kirlenecek tabii ki, Aretha Franklin gibi simsiyah olacak ama, bunun dışında sağlıklı ve sağlam kalacak."

"Yo, hayır" dedi Tatlı Kaşığı, ağlamaklı bir sesle. "Kimsenin bir şey yemek için kullanmadığı bir tatlı kaşığı ne işe yarar ki? Yemek için kullanılmak, ben... ben sadece bunun için varım." Gözyaşlarıyla,Tatlı Kaşığı'nın tüm kişisel özlemleri istemeden açığa çıkmıştı. Ötekiler bu zarif aletin, reçelin, dondurmanın ve sonra da ağzın içinde yaşadığı son derece şehvetli zevkleri hissedebiliyorlardı; hep yumuşak, tatlı şeylerin içinde kayıp gitmenin, sonra sevgiyle ve tekrar tekrar yalanmanın, emilmenin ve bunun ardından da sıcak köpüklü bir bulaşık suyunda yıkanmanın.

"Bana gelince" diye devam etti Konserve Fasulye, "sanırım yıllar geçtikçe benim etiketim soyulup düşecek ve yavaş yavaş paslanacağım. Ya da içimdekiler fermente olabilir ve beni patlatabilir. Ama ben iyimserim. Maceracı bir delikanlı beni bulacak ve acıkmış izcibaşına götürecek." Bir süre sustu. "Zavallı Bay Çorap, maalesef onun gelecekten beklediği tek şey sadece kuruyup çürümek ve dağılmak."

Sedefli Deniz Helezonu kederli çorabı teselli edecekmiş gibi davrandı fakat Boyalı Sopa ona engel oldu. "Biz size de kendimiz gibi şans diliyoruz" dedi, "ama gerçekten de bizim artık ayrılmamız lazım. Müthiş önemli şeyler olmak üzere ve bizim de hazır bulunmamız gerekiyor."

"En azından biz öyle düşünmek istiyoruz" dedi Sedefli Deniz Helezonu. Tahta yadigârın peşi sıra mağaradan çıktı gönülsüzce. "İnancınızı yitirmeyin" diye seslendi arkasındakilere. "Doğanın güçlerinin sizden yana olması için dua edeceğiz."

Derken yalnız kalmışlardı, üçü, gerçekten yalnız. Ve Mozart'ın mürekkep lekeleri gibi sessiz ve beyhude.

Bir saate kalmadan, egzotik nesneler geri dönmüştü.

"Tekrar selamlar" dedi Sedefli Deniz Helezonu. "Size yalvarmak için geri geldik..."

"Sizi *davet etmeye* geldik" diye düzeltti Boyalı Sopa.

"... siz de bizimle gelin."

"Nereye kadar?" diye sordu Konserve Fasulye.

"Gideceğimiz yere kadar" cevabını verdi Sedefli Deniz Helezonu.

"Tapınağın en iç kısmı hariç" dedi sopa. "Oraya bizimle birlikte giremezsiniz."

"*Bizim* de iç tapınağa girebileceğimiz garanti değil" dedi Sedefli Deniz Helezonu.

"İki kez olan, üçüncü kez de olur" diyerek karşı çıktı Boyalı Sopa, antik bir yasadan alıntı yaparak.

Fasulye tenekesi biraz afallamıştı belli ki; arkadaşları daha da şaşkın haldeydi.

"Siz buranın yerlisisiniz" dedi Boyalı Sopa. "Bizi götürecek rahibeler olmadığından ve şimdiye kadar bir tane bile göremediğimden, bu kocaman ülkeyi aşmamızda sizler bize değerli yardımlarda bulunabilirsiniz."

"Ayrıca" dedi güzel kabuklu, "sevgilileri korkutup kaçıran biz olduğumuzdan, sizin burada zor durumda kalmanız bizim suçumuz. Sizi bırakıp gitmeye vicdanımız razı olmadı. Sizin iyi birer yol arkadaşı olacağınızdan eminim."

"Vay, çok kıyak bir anlaşma yav!" diye bağırdı Kirli Çorap.

Tatlı Kaşığı Konserve Fasulye'ye baktı umutla.

"Bayan Tatlı Kaşığı sizin Vatikan'ı ziyaret etmeye gittiğinizi düşünüyor" dedi Konserve Fasulye. "Ama ben işin bu kadar basit olmadığını hissediyorum. Siz bana o Katolik milletinden biri gibi gelmediniz."

İnsanların ifadesiyle, yabancıların gülümsediği söylenebilir. Ve Tatlı Kaşığı, Konserve Fasulye'nin gayet haklı olduğunu fark etti.

"Şimdi" diye söze devam etti fasulye tenekesi, "iki sorum var. Siz tam olarak nereye gidiyorsunuz? Ve bize sizinle birlikte gelmemizi nasıl önerebiliyorsunuz? Biliyorsunuz ki bizim hareket etme yeteneğimiz yok."

"Bizim gideceğimiz yer Kudüs'tür" dedi Boyalı Sopa. "Sanırım bunu açıkladık."

"Sizin hareketinize gelince" diyerek araya girdi Sedefli Deniz Helezonu, "sanırım titreşimlerinizi arttırabiliriz."

Dünyanın her tarafındaki cansız nesneler gibi, Airstream hindisinden çıkmış üç nesne de deniz kabuğunun neden söz ettiğini içgüdüsel olarak biliyordu.

"Bunu düşünüp tartışmak için bize birazcık zaman lazım" demişti Konserve Fasulye.

"Niye ki yav?" diye karşı çıktı Kirli Çorap.

"*Lütfen,* Bay Çorap!" dedi Konserve Fasulye, sinirden küplere binmiş bir halde.

"Pekâlâ" dedi Sedefli Deniz Helezonu. "Bunu kendi başınıza tartışmanız için sizi yalnız bırakacağız."

"Ama çabuk olun" dedi hemen, Boyalı Sopa.

Konserve Fasulye, çifti mağaradan çıkarken durdurmuştu. "Şu dediğiniz yer, Kudüs hakkında bir mesele var" dedi. "Orada bugünlerde çok kavga gürültü ve huzursuzluk olduğunu bilmek sizin için önemlidir belki. Doğrusu, orada bulunmanın tehlikeli olduğu görüşündeyim."

"Ah, aman" dedi Tatlı Kaşığı.

"He ya. N'olcak peki?" diye sordu Kirli Çorap.

Boyalı Sopa dışarı çıkarken pek duraklamadı. "Kudüs *daima* kavga gürültüyle çalkalanıp durmuştur" dedi. "Eğer sokaklardaki kan benim ilk mavi çizgime kadar çıkmamışsa, eski hali kadar tehlikeli sayılmaz."

Seçim, Boyalı Sopa'nın istediği gibi çabucak ve olumlu sonuçlanmıştı: Oyların ikisi yolculuğa katılma yönünde, bir oy çekimserdi. Konserve Fasulye, tehlikeli de olsa, dünyada yeni yerler görme fırsatını tepemeyecek kadar meraklıydı; çorapsa kaybedecek bir şeyinin olmadığı kanısındaydı: Her şey çürüyüp gitmekten daha iyiydi. Ama korkudan donup kalmış Tatlı Kaşığı karar verebilecek halde değildi. Arkadaşları konunun lehte ve aleyhte yönlerini kısaca tartışırken, o, kremanın iyice içine işlediği çikolatalı pudingi, genç Cizvitlerin azgın tükürükle köpüren sulanmış hazırcevap ve sıkı ağızlarını hayal ediyordu.

Üçlünün rızasını öğrenen Boyalı Sopa ve Sedefli Deniz Helezonu, hemen frekans artırma ritüelinin hazırlıklarına başladılar. Bu işe katılan herkesin yoğun çaba ve konsantrasyonunu gerektiriyordu bu.

Nesnelerin ataleti aldatıcıdır. Biz insanlar, sırf sinir ve kaslarla ilgili şovenizmimizden ötürü, cansızlar dünyasını statik, "ölü" gibi görürüz. Kendi hareket alanımıza öyle bir âşığızdır ki, evrendeki eylemlerin çoğunun bizim hareket alanımızın dışında geliştiği, bizimkinden çok daha yavaş ya da hızlı olduğu gerçeğine karşı körleştirmişizdir kendimizi, sanki bunlar bizden bir... tülle gizlenmiş gibi.

Günlük yaşamlarımızda birer benek gibi duran nesneleri, sanki zaman ve mekânda aşağılık bir şekilde donup kalmış, değişmez, tahminlerin dışına hiç çıkamayan katı maddeler olarak görürüz. Ama, nesnelerin biz onlara bakmıyorken neler yaptığını bildiğimizden nasıl bu kadar emin olabiliriz ki? Hem de gözlerimiz onları gerçek anlamda görmeye yeterli değilken?

Örneğin, şurada Van Camp's marka bir domuz etli fasulye konservesi var. Bildik bir şey, öyle mi? Etiketine daha yakından bakın. Bırakın şimdi içindekiler listesini (bu üründe bulunacağını belki tahmin etmediğiniz şeker ve mısır şurubunu da); ısıtma konusundaki talimatları, ağırlık hakkında bildirilenleri de (yirmi bir ons ya da 595 gram, yani bir atın beyninden biraz ağır olduğunu) bırakın; bu bilgilerin yazıldığı biraz değişikliğe uğramış Old West tipi matbaa harflerini, bandana kırmızısı zemin üzerine sığır suratı beyazı ve rodeo sarısı deseni bırakın. Daha derine bakın.

Bir büyütece gerek duyacaksınız ve işe bakın ki, büyütecin yapıldığı, özünde bir sıvı olan cam da bizim sandığımız gibi pasif, hareketsiz bir nesne değildir pek: Bizim normalde kaydedemeyeceğimiz hızlarda damlar ve akar. Neyse, etiket bir kâğıttır. Kâğıda büyüterek bakılınca, tahta yongalarından, kenevir, keten liflerinden, asbest liflerinden, yün liflerinden, mürekkep, yağ ve tutkal topaklarından oluşan, pürüzlü, karmakarışık bir bataklık gibidir. Bu maddelerin her birinin kendi biçimsel tipik özellikleri vardır ve daha çok büyüterek bakarsanız (bir elektron mikroskopuna geçmeniz gerekiyor) ve her birinin moleküler yapısını incelerseniz, piramitler ve halkalar, spiraller, yığınlar ve zikzaklı zincirler ... göz kamaştırıcıdır. Ve bu daha ilk perdedir. Asıl şovu görmek için daha da derine bakmanız gerekir.

Atom ve atomaltı düzeylerde, birtakım tuhaf elektrik güçlerinin birdenbire patlayıp alev almaları ve (unutmayın, fasulye konservesi etiketinin bileşimiyle doğrudan ilişkili) amorf parçacıklarının eşgüdümlü bir şekilde öne, arkaya, yana doğru fırıl fırıl, sonsuza dek dönüşleri öylesine hesaplanamaz bir hızdadır ki, bunun yanında "varış", "yola çıkma", "süre" ve "iyi günler" gibi ifadeler anlamsız hale gelir. "Büyü"nün gerçekleştiği düzey işte budur.

Sedefli Deniz Helezonu'yla Boyalı Sopa'nın yaptığı büyü, kendi güç alanlarını diğerlerinin elektron geri tepme hızlarını hafifçe yükseltecek, fotonlarının saçılım açılarını bir derecenin kesiri kadar artıracak şekilde yoğunlaştırmalarından ibaretti. Bir kuantum sıçraması başlangıcı, diyelim dilerseniz. Onlarda hareket gücü zaten hep vardı. Ama bu kez, saatler süren enerji alışverişinin, kontrollü güç dalgalarının ve çok dikkatli senkronizasyonların ardından, insan ölçüsüyle saptanabilir bir hızda hareket edebilecek, (antropomorfik açıdan) Boomer Petway ve Ellen Cherry Charles kadar etkili değilse de, onlar kadar kesin bir şekilde ve hızla mağaradan çıkabilecek yetenekleri vardı artık.

Evet, Konserve Fasulye küçük bir hendeğin kenarında durmuş, yıldızların teker teker, bir kamp tabağının kenarından

dökülen, ateşte kurumuş fasulyeler gibi kendi görüş alanına girişini seyrediyordu; günün maceralarını ve göreceli hareket-te göreceli bir artışın getirdiği göreceli özgürlüğü düşünüyordu derin derin.

Fasulye konservesi sevinçliydi tabii ki, fakat canlıların tarzında ilk kez hareket etme deneyimi, daha önceki tutukluluk haliyle ilgili değerlendirmelerinin pekişmesiyle sonuçlanmıştı. Evet, hareketsizlik (görece hareketsizlik) hakkında söylenecek çok şey var, diye kendi kendine kabullendi Konserve Fasulye; hareket etme yeteneğinin yokluğuyla da, güçlerin sakin bir dengesiyle de pek belirlenemeyecek statik bir durumdur o. Cansız nesneler, hareketsizlikleriyle kendi kendilerine döndükleri için tam anlamıyla kendileriyle özdeştirler. Organik diyarın çılgınca karmaşaları dalgalar gibi aşar üstlerinden. Evren onların çevresinde döner durur. Tanrı onların tarafındadır. Katılıkları fiziksel olduğu kadar ruhanidir belki de. Hareketsizin içinde sonsuzluk döner fırıl fırıl.

Sedefli Deniz Helezonu'nun spiralinin hafif bir dürtüşü fasulye konservesinin derin düşüncelerinde bir delik açtı. "Artık yola çıkmalıyız" dedi Sedefli Deniz Helezonu. "Boyalı Sopa kılavuz yıldızdaki tespitini yaptı."

"Hey!" diye bağırdı Kirli Çorap. "Onnarı toparlayıp dışarıya sürükle!" Hiç kuşkusuz eğleniyordu herif.

Tatlı Kaşığı hendeğin kenarında geçici olarak zuhur etti. Gergin fakat kontrollüydü.

Pekâlâ, diye düşündü Konserve Fasulye. *Dosdoğru Kudüs'e.* Kutsal Kent ihtilaflarla kaynıyor, patlamalarla titriyor ve mermilerle vızıldıyordu belki ama, hiç olmazsa orada açılıp tüketilme ihtimali Ellen Cherry'nin dolabından çok daha azdı. Kudüs şimdilik Yahudi devletinin başkentiydi ve bir fasulye konservesinin içindeki domuz eti miktarı, herkesin bildiği gibi, her ne kadar asgari de olsa, en aç hahamı bile uzak tutmaya yeterliydi yine de.

İşte, nesneler grubu Amerikan gecesinde, genel olarak böyle iyi bir ruh hali ve iyimserlikle yola çıktı. Ama güneş onların farklı yüzeylerine bir kez daha vuruncaya dek korkunç bir sınavdan geçeceklerdi.

Karanlığın örtüsünün altında, yavaş yavaş, ama dere kenarını takip edip tepelere doğru ilerledikçe devamlı irtifa kaydederek koştular, sendeleyerek yürüdüler ve zıpladılar boyuna. Hareket etmenin sıkıntılarına hiç alışık olmamalarına karşın, Tatlı Kaşığı, Kirli Çorap ve Konserve Fasulye bayağı iyi dayanıyorlardı. Ama yine de, gece yarısına doğru grup dinlenmek için durduğunda, bu üçlünün kendilerini yere bırakmaktan ötürü memnuniyeti ifade edilir gibi değildi.

"Lan ahbaplar!" dedi Kirli Çorap. "Bu hareket etmesi çok kıyak bi şey lan. Ama diyom ki, ben kendimi bayağı bi laçka hissediyom yav."

"Bunu söylediğim için bağışlayın Bay Çorap, ama gerçekten, böyle argo konuşmamalısınız" diye tavsiyede bulundu Konserve Fasulye.

Çorap bozulmuştu. "Ne fark etçek ki yav?" diye sordu.

"Evet" dedi Konserve Fasulye, biraz tereddütle, "tam doğru olmayan bir tarzda konuşma, insanlardaki ruh hastalıklarının önemli nedenlerinden biridir."

"Ha?"

"Aynen öyle. İnsanlardaki delice davranışların nedeni sıklıkla, gerçekliği doğru bir şekilde algılayamamaktır. Ve ne zaman bir duyguyu ya da bir durumu *doğru* bir şekilde tanımlayacak sözcüklerin yerine, genel geçer, özensiz seçilmiş argo sözcükleri kullansalar, gerçekliğe yönelimleri azalır, kıyıdan uzaklaşıp, yabancılaşma ve kafa karışıklığından oluşan sisli denizlerin açıklarına sürüklenirler."

Konserve Fasulye, diğerlerinin onu nasıl dinlediğini görünce devam etmek zorunda hissetti kendini. "Örneğin *kıyak* sözcüğünün, belli yan anlamları vardır. *Kıyak* düzgün giyimli, yakışıklı, güzel demek. Bir kadının ya da erkeğin görünümünü tarif etmek için değerli bir araçtır. Argo, sözcüklere çok geniş ve isabetsiz anlamlar yükler ve bu da, güya ifade edilen şeyin ya da duygunun asıl niteliğini belirsizleştirir. Kullanılan söz bir sünger sözcük haline gelir. Onu sıkıp bir kova dolusu anlam çıkartabilirsiniz ve hangisinin doğru olduğunu asla bilemezsiniz. Birisi bir filmin "kıyak" olduğunu söylediğinde, filmin komik mi, trajik mi, heyecan verici mi, yoksa romantik mi ol-

duğunu söylemek istemiştir; sinema tekniğinin güzelliğini mi, oyuncuların iyi oynadığını mı, senaryonun zekice yazıldığını mı, yönetmenin ustalığını mı, yoksa başrol oynayan kadının göğüslerinin arasındaki yarığın adamı mahvettiğini mi kastetmiştir? Argoda bir ekonomi, çekici bir samimiyet vardır, tamam, ama yaşantıyı standartlaştırarak ve bulanıklaştırarak değerini düşürür. İnsanlarla gerçek dünya arasında bir... tül gibi asılı durur. Argo daha bir ahmaklaştırır insanları sadece, hepsi bu ve ahmaklık sonunda delirtir onları. Böyle bir deliliğin nesnelere de bulaştığını görmek hiç hoşuma gitmiyor."

Fasulye konservesi gibi, televizyonda birkaç filme rastlamış olan Tatlı Kaşığı da bu benzetmeyi beğenmişti. Boyalı Sopa'yla Sedefli Deniz Helezonu'ysa filmin ne olduğunu bile bilmiyordu tabii. İçlerinde sadece Kirli Çorap bir sinema salonunda bulunmuştu ama gördüğü şey, koltukların alt taraflarına yapıştırılmış sakızlardan ibaretti. Kirli Çorap bir süre sessiz kaldı. Hatta düşünceli olduğu bile söylenebilirdi. Sonra homurdanarak, içlerinde, hareket etmenin "kıyak" olduğunu söylediğinde ne demek istediğini gayet iyi anlamayan bir Allahın kulunun bulunmadığı ve bunun sıkıcı ayrıntılarına daha fazla girmeye gerek görmediği yolunda bir şeyler söyledi. Gevşemiş lastiğini kabuk gibi topuğunun üstüne örttü, kıvrılıp yattı.

Kendine hâkim olamayan Tatlı Kaşığı, sopayla deniz kabuğuna döndü ve "Ne kadar harikuladeydi, değil mi?" dedi, taşkın duygularını açığa vurarak, "Konserve Fasulye, Süleyman kadar bilge."

Yabancılar birbirlerine baktılar. "Duydun mu?" diye sordu Sedefli Deniz Helezonu. "Kral Süleyman hâlâ bilge diye tanınıyor."

"Tabii, evet" dedi Tatlı Kaşığı; zayıf sesi samimiyetin desteğiyle güçlenmişti. "Süleyman, bu dünyada yaşamış en bilge kişidir."

Sedefli Deniz Helezonu nazikçe başka tarafa döndü, ama Boyalı Sopa Tatlı Kaşığı'nın kepçesine karşı güldü.

Bir çam devirdiğini fark eden Tatlı Kaşığı kızardı ve geri çekildi. Öte yandan Konserve Fasulye yabancılara daha da yaklaştı. "Beni bağışlayın lütfen" dedi, "ama sizler Süleyman'ın,

büyük ününe göre daha az bilge biri olduğunu söylemek istiyorsunuz gibi geliyor bana."

"Evet, gerçekten öyle diyoruz" dedi Boyalı Sopa. "Süleyman. Ha ha."

Sedefli Deniz Helezonu daha açık konuştu. "Kral Süleyman, dünyanın en gösterişçi ve kendini beğenmiş adamıydı. Onun hayatta tek amacı kendi ününü yüceltmek, kendi saygınlığını sürdürmekti. Tebaasını köleleştirdi ve çevresindeki herkesi sömürüp, kendi kişisel ihtişamına adanmış anıtlar dikmek için kullandı. Bunu bir bilgelik olarak göremezsiniz herhalde."

"Fakat çok büyük bir ihtişamı *vardı*, değil mi?" diye sordu Konserve Fasulye, onun efsanevi görkemini anlatan hikâyeleri hatırlayarak.

"Süleyman'ın hükmü altındayken İsrail yoksul ve geriydi. İsrail 'şehir'leri çamurlu birer köydü. Kudüs bile, ziyaret eden Avrupalıları ve Arapları etkileyecek halde değildi."

"Ama Tapınak?" diye karşı çıktı Konserve Fasulye. "Peki ya Süleyman'ın Tapınağı?"

"*Süleyman'ın* Tapınağı" diye tekrarladı Boyalı Sopa. "Ha ha."

"Bir kere o, *Süleyman'ın* tapınağı değildi" diye açıkladı Sedefli Deniz Helezonu. "Hiram'ın tapınağıydı, Sur'lu Hiram'ın. Sur, Fenike'nin büyük bir kentiydi. Tapınak Süleyman'ın adını taşıyordu, doğru, fakat onu Hiram yaptırdı, içini donattı, süsledi, içindeki etkinliklere hükmeden oydu. Tapınak Kudüs'te olmasına karşın, aslında Fenike'ye aittir."

"Bizim gibi" diye söze girdi Boyalı Sopa.

"Evet" diye doğruladı Sedefli Deniz Helezonu. "İsrail'e hizmet eden birçok Fenikeli vardı: Hiram, İzebel, bizim Tanrıçamızın sayısız rahibiyle rahibesi ve asgari bir düzeyde de bizler, yani sizin naçiz konuklarınız."

Egzotik çift, Kudüs'e gitme nedenleri hakkında o ana kadar gayet muğlak davranmıştı ve konservenin içindeki fasulyeler meraktan çatlayıp osuruyordu adeta. Bunu fırsat bilen Bay/Bayan Konserve Fasulye daha da yaklaştı. "Bir dakika durun" dedi. "Sizin bana anlatmak istediğiniz ..."

Fakat onların bir şey anlatmak istediği falan yoktu; en azından o an için. Bir bulut kümesi Ay'ın önünden çekildi, sanki

bir bir tül peçenin bir yüzden çekilmesi gibi ve Boyalı Sopa ilkbaharın birden saldıran soluk, neredeyse çınlayan ay ışığında dik olarak fırıl fırıl dönüp, çam yapraklarından, mavi cam kırıkları gibi bir yağmur yağdırdı. Küçük boynuzları dönerken hızla seğiriyordu, sanki kendisi yıldızların eğimini değiştiren bir diyapazonmuş gibi. Sedefli Deniz Helezonu, büyük bir hayvanın patlayarak yarılan yüreği gibi pembe bir buhar saldı ve o ay ışığında buğulandıkça hem bal hem de deniz kokusu yayıldı çevreye.

"Yola devam etmeliyiz artık" dedi deniz kabuğu kibarca.

Bay/Bayan Konserve Fasulye arkadaşlarını kaldırdı ve az sonra yeniden yola koyuldular koşarak, sendeleyerek, zıplayarak, gecenin ruhları sınayan, dişleri takırdatan ormanlarında.

Bir üç saat boyunca daha kayalara tırmandılar, kütüklerin üstüne çıktılar, gölgelere meydan okudular ve kırsal Amerika'nın yarısının Valium şişesine sarılmasına yol açacak kadar muamma dolu, haşin baykuş çığlıkları arasında ilerlediler. Sonra mola verdiler yine. Tatlı Kaşığı, Kirli Çorap ve Konserve Fasulye'nin bitkin olduğu belliydi. Boyalı Sopa bu koşullarda erkenden, şafaktan üç saat önce yatacaklarını ve inşallah ertesi gece bu açığı kapatacaklarını bildirdi.

Yosunlarla kaplı bir düzlükte durmuşlardı. Ormanın en karanlık bölümünde gizli bir yerdi burası, gerçi ay ışınları kalın çam dallarının arasından, ilkel bir üniversite kampusunun üst kat pencerelerinden aşağı yuvarlanmış tuvalet kâğıdı ruloları gibi dökülüyordu. Burası (o anda, filtre edilmemiş ay ışınlarının altında, kilometrelerce daha doğuda bir yere park etmiş olan) büyük hindinin kaçkınları için uygun bir konaklama yeriydi. Her biri birer ağaç dibinde bir tür uykuya dalıverdi hemen.

"İyi geceler Bayan Tatlı Kaşığı. İyi geceler Bay Çorap."

"İkinize de iyi geceler" dedi Tatlı Kaşığı. "Dualarımda sizi unutmayacağım."

"He" diye mırıldandı Kirli Çorap, argosu hakkında yediği diskurdan ötürü canı hâlâ sıkkındı.

Konserve Fasulye Tatlı Kaşığı'na, kendince kime dua ettiğini sormak isterdi ama bunun yerine esnedi ve vazgeçti. Boyalı

Sopa'yla Sedefli Deniz Helezonu'nun, takımyıldızlarla ilişkiye geçmek amacıyla daha geniş bir alan aramak için ormana sıvıştığını duymadı bile.

Aşağı yukarı bir saat geçmişti ki, fasulye tenekesi korkunç bir çığlıkla sarsılarak kendine geldi.

"İmdat! İmdat! Siktir lan! Kurtarın beni!"

Konserve Fasulye bir an sonra Kirli Çorap'ın sesini tanıdı, bir an sonra da gerçekten canavarın siluetini gördü.

Yaratık, solan ay ışığında görünen ince uzun, devasa bir figür olarak heyula gibi belirdi, sanki bir nükleer kazayla mutasyona uğrayıp dirilmiş punk saçlı birine benziyordu.

"İmdat! Çekin lan şu amına koduğumu üzerimden!"

"Of, aman! Nedir bu?" diye sordu Tatlı Kaşığı.

"Bu bir oklu kirpi. Bay Çorap'ı yakalamış."

Gerçekten de yakalamıştı. On üç kiloluk kemirgen çorabı ağzına almıştı ve büyük bir hırsla çiğneyerek liflerindeki tuzu çıkarıyordu, Boomer Petway'in terinden gelen tuzu yani.

"Bırak lan beni baş belası piç! İmdat!"

"Ah, Konserve Fasulye, bir şeyler yapın! Bir şeyler yapın lütfen!"

Yeni kazandığı hareketliliğinin verdiği bütün sakar gücüyle ileri fırlayan fasulye konservesi oklu kirpinin sol ön ayağına çarptı. İrkilen hayvan bir an sendeledi ve çiğnemeyi bıraktı. Çorabı düşürecekti neredeyse. Sonra, kendisine saldıran, kendisinden çok daha küçük şeyin arz ettiği tehlikeyi kendi kemirgen tarzıyla analiz edip yana doğru bir adım attı ve Konserve Fasulye'ye kuyruğuyla sıkı bir darbe vurdu.

Oklu kirpi, kendi dikenlerinin metal kutu tarafından sert bir şekilde dürtülmesiyle şaşırmış, hatta biraz da canı yanmıştı. Ama yine de, Konserve Fasulye yediği kuyruk darbesiyle savrulup gölgelerin arasına yuvarlandı ve saldırgan hayvan çiğnemesine devam etti.

"İmdat! Vur şuna yine! Vur şuna yine!"

Şimdi yeniden doğrulmuş, Van Camp's etiketi dikenlerden ötürü sıyrılıp yırtılmış olan Bay/Bayan Konserve Fasulye, hay-

vana tekrar çarpmanın bir işe yaramayacağını düşündü. Fakat aklına bir fikir geldi. "Çabuk, Bayan Tatlı Kaşığı. Buraya gelin. Şu kütüğe dayanın."

"Aman of."

Aslında kütük falan değil, yere düşmüş bir çam dalıydı sadece ama Tatlı Kaşığı, söylendiği gibi gelip dayandı ona. "Canınızı yakmamaya çalışacağım" dedi Bay/ Bayan Konserve Fasulye ve bir çakıl taşını ittirip onun kepçesine yerleştirdi. Sonra uğraşıp dalın üstüne çıktı, dengesini sağladı, hedefe baktı ve zıpladı. *Zınk!* Çakıl taşı mancınıktan atılmış gibi fırlayıp oklu kirpiye çarptı: Tam isabet! Ama ne yazık ki, Tatlı Kaşığı'nın kepçesi (yaşlı piskoposun yemeyi sevdiği) çilekli şekerlerden daha büyük kalibreli bir şeyi fırlatabilecek şekilde dizayn edilmemiş olduğundan, oklu kirpiye bir atsineğinden daha büyük bir zarar veremedi. Ama hayvan üç yahut dört füzenin dikenlerine çarpmasından sonra sinirlendi ve bombardımancıları düş kırıklığına uğratarak, lambır lumbur yürüyüşüyle ağaçların arasına dalarak çekip gitti; Kirli Çorap'sa hayvanın burnundan sanki... sanki çiftleşen bir harem kızının kayıp düşmüş tül peçesi gibi sarkıyordu.

"Ben onların peşinden gideceğim!" diye bağırdı Konserve Fasulye. "Siz Bay Sopa'ya seslenin."

Buna gerek olmadığı anlaşıldı. Gürültü patırtıyı duyan Boyalı Sopa'yla Sedefli Deniz Helezonu yıldızsal faaliyetlerini yarım bırakmışlar ve küçük açıklığa ulaşmışlardı. "Burada mesele nedir?" diye sordu deniz kabuğu.

Yumuşak sesi hıçkırıklarla matkaplanan, histeriyle lastiklenen Tatlı Kaşığı'nın, acil durumu epey tutarsız bir şekilde açıklamasına rağmen, Boyalı Sopa sonunda durumu kavradı. Takibe girişti. Sedefli Deniz Helezonu'yla Tatlı Kaşığı da peşinden gittiler.

Bu sırada oklu kirpi de dere kenarına varmıştı. Orada durmuş, dalgın dalgın çiğniyordu çorabı ve çenesinin arasındaki nefis tuzlunun verdiği zevkle, ne savaşmak ne de kaçmak için daha fazla çaba harcayamayacak kadar uyuşmuştu. Konserve

Fasulye hayvana yetişti ama, bir sonraki adımının ne olacağı konusunda hiçbir fikri yoktu.

Boyalı Sopa, Çinli akrobatlar gibi perendeler atarak orman yolunda ilerledi. Dosdoğru oklu kirpinin üstüne atlayıp burnuna çarptı ve çınlayan bir *küüt* sesi çıktı. Hayvan acıyla haykırdı, çorabı bıraktı, sersemlemiş bir halde iki tam daire çizerek döndü ve sonra, en yakındaki uzun çamın gövdesine tırmanıp kaçtı.

"İmdaaat!" diye bağırdı Kirli Çorap uzaklardan ve Bay/Bayan Konserve Fasulye dehşetle, oklu kirpinin ortalıkta dört dönerken kuyruğuyla çorabı derenin köpüklü sularına fırlatmış olduğunu fark etti.

Doğru, Boomer Petway çoraplarını pek sık yıkamazdı (aristokratlar, burjuvazinin kişisel hijyen saplantısını hiçbir zaman paylaşmazlar) ama Kirli Çorap bir yahut iki kez suyun dibinde bulunmuştu yine de. Suyun dibi bir oklu kirpinin ağzından iyiydi. Önce paniklemedi, fakat sonra fark etti; akıntı onu öyle bir hızla götürüyordu ki, kahvaltı vaktine kadar Idaho'ya varacaktı bu gidişle.

Yüzeye çıkmaya çalıştı, fakat akıntı yüzünden dipten kurtulamadı. Kontrolünü yitirmişti. Gerçeğin suyun altında çaldığı ıslık farklıdır. Zaman ve mekân eski bir gazete gibi tomar haline gelir. Suyun altında her zaman, hatta geceleri bile hep ışık vardır; ama hepimizin bildiği ve sevdiği ışığın uzaktan duyulan ağlamasıdır bu.

Işık yeşildir ve parlaklığı vasattır. Köpekbalığı ışığı. Tozlu bir ışık. Azrail'in, altında listesini okuduğu ışık. Atalarımızın, bataklık göllerden kaçıp kurtulmak için sürüne sürüne çıktığı ışık. Eski lahana beyinlerinden süzülüp gelmiş bir ışık.

Akıntı, Kirli Çorap'ı imdat diye bağırmasına yetecek kadar bir süre yüzeye fırlattı ve sonra, şakadan anlamayan köpük maymunlarının yuvarlanan yeşil fıçısının içine çekti yeniden.

İşte, diye düşündü çorap. *Çorap olarak hayatım bitti. Şu buz gibi, lanet nehrin dibinde çamur olacağım ve o deniz kabuğu kukuyu bir daha hiç göremeyeceğim.* Boomer Petway'in o lanet olası kokmuş giysi çekmecesine çoktan razıydı. Çarpık bir yumru şeklindeki ayağı seve seve sarar, dökülen biralara ve serseri

kaynak kıvılcımlarına karşı seve seve siper olurdu. Mağarada, o çokbilmiş fasulye konservesiyle birlikte çürüyüp gitmek bile böyle boktan bir manzaradan iyiydi belki.

Umut ebediyen coşkuyla sürer gider, ama pes ettiğimizde ve umut etmekten vazgeçtiğimizde, umut etmeyi gerçekten ve içtenlikle bıraktığımızda genellikle her şeyin değişip daha iyiye gittiği de bir gerçek değil midir? Zen ustaları, insanın durumunun umutsuzluğuna ikna olduğumuz zaman sükûnete, ideal ruh haline ulaşacağımızı söylerler. Kirli Çorap kesinlikle Zen değildi, Zen olamayacak kadar çok polyester vardı yapısında; ama kendisini tam da sudan oluşan mezarına ziyadesiyle teslim etmişti ki, hızlı akıntı eğimini kaybedip geçici bir süre yavaşladı. Çorabın pelteye dönmüş, hırpalanmış kütlesi sakin bir havuza girmişti; orada bir süre girdap gibi dönüp durduktan, bu sırada polimer tanrılardan korkusunu bir çift alabalığa yönelttikten sonra, suda yüzen bir ağaç dalına tutundu.

Bağırmak istedi ama, bir hava kabarcığından başka bir şey çıkmadı ağzından.

Dere boyunda bir saati aşkın bir süredir oradan oraya koşturup durmuşlar, sonunda Bay çorabı bulmuşlardı. Sedefli Deniz Helezonu ona doğru yüzdü, onu pembe dokunuşlarıyla hayata döndürdü fakat o dal parçasından kurtaramadı. Tekrar kıyıya döndü, Boyalı Sopa'yı aldı ve onu dal parçasına götürdü. Sopa, çorabı manivela gibi kaldırıp daldan ayırdı ve ikisi deniz kabuğunun bordasında selamete çıktılar.

Kirli Çorap'ın iplikleri oklukirpinin dişleriyle ezilmiş, hatta yer yer kopmuştu. Daha da kötüsü, sırılsıklamdı, yürüyemeyecek kadar ıslaktı ve şafak öncesi ayazında, parlak, ince ve ısıran bir buz tabakası toplanıyordu liflerinin üstünde.

Tatlı Kaşığı uzakta, ağaçların arasında yanıp sönen parıltılar saçanbir ateşin aydınlığını gördüğünü söylediğinde, ne yapacaklarını düşünüyorlardı. Daha iyi bir alternatifleri olmadığından oraya doğru yollandılar; Boyalı Sopa Kirli Çorap'ı ucundan çekerek sürüklüyordu. Elli metre sonra halka açık küçük bir kamping alanına geldiler ve ördekbaşı rengi Volvo marka bir

otomobille ve Seattle'daki R.E.I adlı kamp malzemesi dükkânından alınma, çok fermuarlı şık çadırlardan biriyle ve hayatının en mutlu döneminde, kıvılcımlar saçıp duman çıkaran, neşeli bir de kamp ateşiyle karşılaştılar.

Ateş henüz yeni tutuşturulduğundan, ortalıkta kampçılardan kimse yoktu. Fakat çadırın içinden uykulu mırıltılar geliyordu.

"Bu riske girmemiz gerek" dediler nesneler hep birlikte. Tatlı Kaşığı çadırı gözetlerken Boyalı Sopa ıslanıp kütük gibi olmuş çorabı ateşin yanındaki düz bir kayanın üstüne çekti ve yatırdı. Konserve Fasulye'nin aklına, Kirli Çorap'ın üstünde yuvarlanırsa suyun bir kısmını sıkıp akıtacağı ve böylece daha çabuk kurumasını sağlayabileceği geldi. Çorap bu düzenlemeye pek bayılmasa da, itiraz edemeyecek kadar halsizdi. Fasulye konservesi bir ileri bir geri, bir ileri bir geri yuvarlanıp dururken oluşan derecikler kayanın üzerinde ağ gibi şekiller oluşturdu ve sentetik liflerin üzerindeki buzlar yavaş yavaş buhara dönüştü.

"Ama tat-lıım" diye mızmızlandı çadırın içinden gelen, bir erkeğe ait olduğu aşikâr ses, "ben hazır kahve *istemiyorum,* cappuccino da olsa."

"İthal malı. Tazesi kadar güzel."

"Ben, sadece bu defalık, açık havada ateşin üzerindeki çaydanlıkta kaynamış kahve istiyorum."

"He-man kahvesi mi istiyorsun, Dabney?"

"Bir cinsiyeti olması şart değil."

"Hemingway kahvesi mi?"

"Tabii ya."

Kadının sesi yüksek perdeden, genizden gelen, gerginmiş gibi çıkan bir sesti; Jane Austen'in korsesindeki gözeneklerden zorla geçerek geliyormuş gibiydi sanki. "Hemingway şimdiye kadar kendi limitlerine varmış olmalıydı."

"Gün doğmadan mı? Zırvalama! Hemingway'in harika değerleri vardı. O, iyi kahvaltıya inanırdı. Güzel koyu bir kahveye."

"Normalde sen öyle bir kahveyi lavaboya dökersin."

"Şimdi 'normalde' değiliz Heather. Şimdi macera yaşıyoruz."

"Pekâlâ. Ama senin romantik macera anlayışın akü asidi içmeni gerektiriyorsa..."

Adam burnunu çekti. Burun çekişinin şiddetinden çadırın duvarları dalgalandı. "*Bu,* akü asidi tozu değil. *Bu,* Starbucks'ın Kolombiya-Yeni Gine karışımı."

"Bunu ayrıca kaynatma zahmetine girmek, endüstriyel bir ziyankârlıktan başka bir şey değil. Yani demek istediğim, sen kendine He-man kahvesi, balıkçı usulü kahve istiyorsan bunu kendin hazırlayacaksın."

"Heath-er" diye mızmızlandı adam. "Ateşi *ben* yaktım." Ancak itiraz ettiği sırada bile çadırın ön perdesinin fermuarını açıyordu.

Tatlı Kaşığı, süslü sapını metal çadır kazığına vurarak sesli bir alarm verdi. Boyalı Sopa da Kirli Çorap'ı, sarhoş bir turisti boynuzlarına takan bir Pamplona boğası gibi becerikli bir şekilde yakaladı ve çalılara doğru çekmeye başladı. Sedefli Deniz Helezonu arkadan itiyordu. Konserve Fasulye'ye gelince, sopa çorabı çektirdiği anda o da dümdüz olmuş çorabın üstünden öteye yuvarlanmıştı. Bu ani hareket Konserve Fasulye'nin kayadan aşağı yuvarlanarak, yaklaşmakta olan kampçının yoluna çıkmasına yol açtı.

"Heather! Burda bir şey var!"

"Aman Tanrım!" dedi kadın, nefesi kesilerek. Ted Bundy'nin, kıllı Charlie Manson'un görüntüleri, kana bulanmış don lastikleri gibi uzayıp gitti kafasında.

Adam kendini zorlayıp boğuk bir kıkırdama çıkardı ağzından. "Sadece bazı hayvanlar hayatım" diye seslendi. "Benim ateş bazı küçük hayvanları çekmiş."

"Kuduz olabilirler!" diye aniden bağırdı kadın. Sonra birden, histerisinin farkına vararak, "Onlara taş at hayatım" diye ekledi, daha sakin bir ses tonuyla.

Adam, üzerine ahududu rengi naylon bir parka geçirdiği ördekbaşı renkli pazen pijamasıyla çevreye bakınıyordu. Yaşlı değildi, herhalde otuz beşle kırk arasıydı ama, yepyeni Timberland ayakkabılarıyla hızlı hızlı yürürken, bir huzurevi zamparası gibi topallıyordu. Geniş gözlüğü, küçük sivri burnunun üstünde, bir deri bir kemik kalmış bir dördüncü yüzyıl Hıris-

tiyanını çiğneyen bir savaş arabasının tekerlekleri gibi dursa da, özürlü bir miyop gibiydi sanki. Orta düzeyde bir akademisyene benziyordu, E. M. Forster'in muzgillere ait nüanslarını kurcalayarak, soluk benizlerini havasız odalarla daha da soluklaştıran o edebiyat köstebeklerinden biriydi belki; yahut da, sayfalarını şarapçı dükkânları ve galeri haberleriyle, Avrupa yaylı kuartetlerinin adamı kabız yapan testerelemeleri hakkında ciddi değerlendirmelerle dolduran haftalık bir yerel gazetenin yazı işleri müdürü mesela. Aynı adam daha iki üç gün önce, devasa Volvo hindinin yanından geçerken Boomer Petway'e öyle büyük bir kibirle tepeden bakmıştı ki, Boomer Ellen Cherry'ye dönüp, "Penis kıskançlığı çeken erkekler var mıdır sence?" diye sormuştu.

"Heather" diye seslendi adam. Patlak gözleri kamp ateşinin yanında bir eşya keşfetmişti.

"Evet canım."

"Sen domuz etli fasulye getirmiş miydin?"

"Ne?"

"Domuz etli fasulye."

Adam gözlerini iyice kısarak ateşin aydınlığında çömeldi. Şafağın narin ve afyon lekeli Çinli parmakları göğün berelenmiş kıçına masaj yapıyordu, baykuş çığlıkları şefkat saçan kuş sesleri tarafından sepetlenmeye başlıyordu ve herhalde gece vardiyasının sesi, kartını zımbalatıp iş bırakıyordu böcekler faaliyete girişirken. Adam, gezegensel rutinin, şairleri –o saatte uyanık ve ayık olanları tabii– esinlendirmediği nadir görülen tali bölümünde Konserve Fasulye'yi tutup alacakmış gibi yaptı, sonra fikrini değiştirdi ve marketten alınmış çıranın ucuyla dürttü.

Çalıların arasında Tatlı Kaşığı hafiften bir çığlık attı. "Ah, ne yapabiliriz?"

"Kımıldama" diye emretti Boyalı Sopa.

Kadın çadırdan çıktı. Pazen pijamalarından, akvaryum benzeri gözlüklerine varıncaya dek, dikkati çekecek ölçüde kocasına benziyordu. Adamdan bir iki santim uzun olabilirdi ki bu da, bir midillinin kulaklarını kaşağılamak için yine de bir şeftali sandığının üzerine çıkmak zorunda kalması anlamına ge-

liyordu. TV'deki polisler gibi saldırgan bir şekilde, hızla yürüdü çaresiz fasulye tenekesine doğru.

"Bana domuz etli fasulye aldım mı diye soruyorsun ha? Dabney ben bu gezi için bir haftadan artıktır alışveriş yaptım ve..."

"Bir haftadan *fazla.*"

"Affedersin. Bir haftadan *fazla.* Kaç para harcadım farkında mısın?"

"Yani bu etli fasulye *bizim* değil, öyle mi?"

"Elbette Dabney!" Kadın, Kalküta'daki bir açık hava helasının kokusunu duymuş gibi baktı. Sonra yumuşadı ve sırıttı. "Kahvaltı için portakallı krep yapacağım. Cointreau* ile. Ama sen balık işine giriştikten sonra."

"Kabul." Adam ateşe küçük bir kütük yerleştirdi. "Giyinip yınlıyorum şimdi." Ayaklarını sürüye sürüye çadıra doğru yürürken "Ah, tatlım" diye seslendi, "keten masa örtüsünü unutmadın değil mi?"

"Hiç unutur muyum?"

Kadın fasulye tenekesini kasten, hızlı bir hareketle kapıp yerden aldı, dışkı biliminde yapılana gayet benzeyen bir tetkikten geçirdi ve sonra kaldırıp, hayret uyandıran bir kuvvetle, kamp alanının kenarındaki büyük bir kayaya fırlattı.

Konserveleme işlemi 1809 yılında, Nicolas Appert adında bir Fransız şekerci tarafından icat edildi. *Oui,* bizim sofraların meşhur et konservesine, imalat atölyesinden yemek tabağına dek çobanlık eden bu basit proleter tas Paris'ten, pek çok dâhinin ve pek çok şıklığın doğum yerinden gelmedir. O halde, bir ressamın, Andy Warhol'un çıkıp da çorba konservesini çağdaş sanatın en tanınan imajı haline getirmesi yersiz midir? Parislilerin en tipik danslarına cancan** denmesi yalnızca bir tesadüften mi ibarettir? Ya da şu ünlü Fransız film festivalinin Cannes diye bir yerde yapılması? Evet, öyledir kuşkusuz, ama önemli

* Portakal kabuğuyla tatlandırılan, ana malzemesini konyağın oluşturduğu bir likör. (y.h.n.)

** "Can" İngilizcede teneke kutu anlamına gelir. (y.h.n.)

değil; dünyadaki teneke konserve sayısı insan sayısından fazladır (her yıl sadece ABD'de yüz milyar yeni kutu üretiliyor) ve onların başlangıcı bizim gibi, vahşi bir maymun savanına değil, Matisse ve Baudelaire'in, Debussy ve Sarah Bernhardt'ın memleketine, müzlerin* metropolüne, Işık Kenti'ne dayanıyor.

Ama doğumundaki bu şampanya köpüğü gibi sanatsallığa karşın, konserve kutusu sağlam ve güvenilir bir şeydir. Yırtılma ve bozulma vakaları enderdir. Konserve elli yıl sonra bile açılsa rahatlıkla yenebilecek bir şey bulunur içinde; tabii eğer konservelenmiş koyun etini seviyorsanız. Masumiyetimizi, şaşabilme duygumuzu, delikanlılık libidomuzu da böyle konserveleyebilseydik keşke. Campbell'in Gençlik Kaymağı. Swanson'un İlkbahar Pilici.

İlk yiyecek konserveleri elle tenekeden yapılıp lehimle kapatılıyordu. Bugünse makinelerde, preslenmiş çelikten yapılıyor. Modern bir "teneke kutu"da kullanılan tek teneke, iç kaplamasıdır ve öyle incedir ki, arkasındaki yazıyı okuyabilirsiniz. *Teneke Trampet'* i okuyabilirsiniz mesela, azmedersiniz. Teneke daima birtakım ekstra elektronlar yayar ve bu fazladan partiküller yiyecekteki asitlere karşı bir bariyer oluşturur, yoksa bu asitler konserve kutusunu yavaş yavaş içinden aşındırarak çürütür; tıpkı siyasi inançların ahlakı; dinsel inançların da ruhu aşındırması gibi.

Bay/Bayan Konserve Fasulye kayaya fırlatılınca bu çarpma onun çelik silindirinde bir çöküntüye yol açtı tabii ki. Bu başlı başına bir sorundu, çünkü derin bir çöküntünün dengeyi bozması kaçınılmazdı. Ama ne yazık ki sorun burada bitmiyordu. Çöküntü tam metalin birleşim yerine rastladığından, birleşim yeri açıldı. Konserve Fasulye'nin yan tarafında iki santimlik bir yırtık oluştu ve domatesli sosu bu yırtıktan akmaya başladı; kan gibi.

Adam Prokofyev'den bir melodi mırıldanarak, üstünde hâlâ fiyat etiketleri duran olta takımını zorlukla taşıyarak dereye götürdü neşeyle. Kadın da içi ürpererek kamp yerinin helasına

* Mitolojide ilham perileri. (ç.n.)

gönülsüz ama zorunlu bir ziyarette bulundu. Çift gözden kaybolur kaybolmaz Boyalı Sopa'yla Sedefli Deniz Helezonu hemen Konserve Fasulye'yi kurtarmaya koştu. İlkönce onu çevirdiler, böylece yarası üstte kaldı. Böylece sosun akması durdu. Sonra konserveyi iterek; çünkü yuvarlamak artık söz konusu değildi, çalıların altına götürdüler.

Sedefli Deniz Helezonu'nun savaş alanında yaptığı bir keşif, çok iyi gizlenmiş ama çok yakında güneş görecek bir taş yığınını ortaya çıkardı. Boyalı Sopa çorabı oraya çekti; sonra da, deniz kabuğunun yardımıyla, konserveyi de ittirerek oraya götürdü. Boyalı Sopa da, yol arkadaşlarının seçimi konusunda bir kez daha düşünmüş olabilir. O, tılsımlı bir aletti, vecd cemaatinin, insanların içindeki huşuyu bulup ortaya çıkaran kutsanmış aygıtıydı, hastabakıcı değil. Her şeyi yeniden bir değerlendirmenin zamanıydı.

Mor renkli eskimiş ayak filesi, sarsılmış, aklı karışık, bitkin, belki de şok halinde olsa da, tehlikeden uzaktı. Dokusundaki delikler küçük ve idare edilebilir durumdaydı. Doğrudan güneş ışığı altında birkaç saat kaldı mı, başına dert olan nem tümüyle gidecekti. Çorap, daha akıllı değilse bile, hiç olmazsa daha temiz bir şekilde, sebat edip yola devam edebilirdi.

Öte yandan, fasulye teknesiyse kesinlikle tehlikedeydi. Yırtılan birleşim yeri üstte kalacak şekilde yan yatmak dışındaki her türlü pozisyonda suyu dışarı sızacaktı. Sosun önemli bir kısmının akması halinde içerideki fasulyeler katılaşıp sert, kuru birer topağa dönüşecekti. Sonunda da, yaradan içeri giren bakteriler bu topağı parçalayıp ayrıştıracaktı. Sakatlanmış kutu takır takır çürümüş şeylerle dolacaktı. Konserve Fasulye güçten düşmüştü. Yolculuğu sürdürmesi mümkün değildi.

Ne çözüm bulmalı? Kirli Çorap hiçbir şey yapmadı. Tüm sabah boyunca, sanki ucuz tarifeden bir Hawaii tatilinin ilk günündeki bir ücretli köle gibi güneşi emerek, baygın yattı. Konserve Fasulye de aynı şekilde sessiz ve hareketsizdi. Tatlı Kaşığı onun yanından hiç ayrılmıyor, konservenin ıslanıp kirlenmiş kâğıttan ceketini sıvazlıyordu sürekli, sanki onun paçavraya dönmüş halini kepçesinin karşı konulmaz okşamalarıyla düzeltecekmiş gibi. Sedefli Deniz Helezonu okyanussal şefkatten olu-

şan pembe ağını sermişti hepsinin üstüne, çok iyi gelmese de; ve bu sırada, çok uzaklardaki Kudüs randevusuna gitmek için yanıp tutuşan Boyalı Sopa bir aşağı bir yukarı voltalayıp duruyordu, küçük "boynuzları" duyargalar gibi seğirerek. Ne yapmalı?

Kasvetli bir sahneydi, hem de sıkıcı. İkindiye doğru Konserve Fasulye pes etti. "Ben farkındayım, herhalde geride kalacağım" diye bildirdi Bay/Bayan Konserve Fasulye. "Bunu kabul edebilirim. Oyunun talihsizlikleri bunlar, hepsi bu. Ama Bayan Sedefli Deniz Helezonu ve Bay Sopa, o gidemeyeceğim yere niçin gidiyordum, bana hiç olmazsa bunu söylemezseniz sizi serbest bırakamam. Nerdeyse patlayacaktım, hayır, espri değil, ha-ha, Kudüs'e doğru bu maratonun amacı konusunda merakımdan yani ve şimdi... Sizin geçmişinizde neler var? Misyonunuz ne? Ben neyi kaçırıyorum? Beni gecede bırakın ama lütfen karanlıkta bırakmayın."

Belki onlar da biraz oyalanmaya, kafalarını sorunlarından ve gecikmelerinden uzaklaştıracak bir şeye gerek duyuyorlardı. Her neyse, Sedefli Deniz Helezonu ve Boyalı Sopa, kırılmış kayalardan oluşan o (sanki dağ Tanrısı evine sarhoş dönmüş de giysilerini çıkarıp yere atmış gibi) karmakarışık yere, malul fasulye konservesinin yanına yerleştiler ve merakını giderdiler.

"Daha önce de değindiğimiz gibi, biz aslında Fenikeliyiz; sakin ve masmavi bir denizin kıyısındaki büyük bir ticaret merkezi yani. Fenike, dağları ve limanlarıyla kutlu ve mutluydu; deniz fenerlerinin, sedir ormanlarının ve üzeri mor tozlu zeytinlerin diyarıydı. İki krallığa, yani kent devlete bölünmüştü; Sayda ve Sur, ki..."

"Belki bilmek istersiniz" diyerek araya girdi Konserve Fasulye, "bu iki kent hâlâ var. Bugün Lübnan denen bir ülkeye aitler."

Tatlı Kaşığı Bay/Bayan Konserve Fasulye'ye hayran hayran baktı, onun zekâsı karşısında bir kez daha şaşkına dönmüş gibiydi.

"Dünyanın en anası bellenmiş memleketi" diye mırıldandı Kirli Çorap. "Tabirimi bağışlayın." Daha önce çorabın bir ipliği bile kımıldamıyordu. Onun da konuşulanları dinlediğini kimse fark etmemişti.

"Uzun zamandır bir iç savaş sürüyor orda" diye açıkladı Konserve Fasulye. "Müslümanlar Yahudilerle savaşıyor, her zamanki gibi, fakat Müslümanlar Hıristiyanlara karşı da savaşıyor. Ve Müslümanlar Müslümanlara karşı savaşıyor. Herkes, kendileri de dahil olmak üzere herkesle savaşıyor. Çılgınlık bu. Canice ve çılgınca."

"İnsanlar zaman zaman böyle yaparlar" dedi Sedefli Deniz Helezonu.

"Elbette" dedi Konserve Fasulye. "Ama sizin orman boğazındaki insanların bu konuda özel bir yeteneği var sanki. Bu nedendir merak ediyorum doğrusu."

"Evet, Tanrıçayı ilk reddeden Yahudilerdi" dedi Sedefli Deniz Helezonu.

"Peki İslam Yahudiliğin bir dalı mı yani sadece?" diye sorma cüretini gösterdi Konserve Fasulye.

Sedefli Deniz Helezonu, Yahudileri lanetleyenin –üstlerine o efsaneleşmiş laneti yağdıranın– kendi Tanrıçası olduğunu mu söylemek istiyordu? Daha da genişletirsek, tüm Ortadoğu'yu lanetleyen o muydu? Bir lanet var mıydı gerçekten, yoksa bölgeye ve bu soya bunca büyük belaları getiren şey, dar ve katı inanç sistemlerine umutsuzca (kimi zaman da şiddetle) sarılmak mıydı sadece? Bu yalnızca bir rastlantı, coğrafyanın ve tarihin bir azizliği olabilir miydi? Yoksa bu çilenin farklı bir nedeni daha var mıydı; efsanevi, hiç görülmemiş, hatta akla gelmeyecek bir şey; öyle bir şey ki, insanlardan gizlenmiş, sanki bir ... tülle mi yoksa?

Fasulye konservesinin zihninin sularında, tahminlerle yağlanmış hayalet yüzücüler birkaç gösterişli kulaç attı; fakat anlak suları o anki haliyle yeterli kaldırma gücünü sağlayamadı ve hızla bilinçaltının derinliklerine battılar. Bunun yarattığı dalgacıklar yok olunca Konserve Fasulye, "Size, Sayda ve Sur'un büyüklük ve önem bakımından gerilemiş olduğunu üzülerek bildirmek istiyorum" dedi. "Onlar bugün geri kalmış birer kasabadır. Ama her halükârda siz, asıl köklerinizin bulunduğu yere dönmüyorsunuz. Siz bir zamanlar Fenike olan Lübnan'a gitmiyorsunuz, sizin gittiğiniz yer..."

"Biz Üçüncü Tapınağın açılışı için Kutsal Kent'e dönüyoruz" dedi Boyalı Sopa. Tüm öğleden sonra boyunca bu konu hak-

kında söyleyeceği hemen hemen tek sözdü bu. Boyalı Sopa'ya göre, bu yorumlama döneminin sadece, kendisinin harıl harıl yazan bir kalem gibi, düzenli aralıklarla dalmasının gerektiği birer mürekkep hokkası diye tanımladığı galaksiler hakkında yorumlarda bulunmak için bir bahane olduğu anlaşılmıştı.

"Sanki bir şey olacakmış da siz onu bekliyormuşsunuz gibi geliyor bana."

"Dünyada çoğu kişi bekliyor onu" dedi Sedefli Deniz Helezonu.

"Niye ki?"

"Oh, beyefendi/hanımefendi, bilmiyor musunuz?" deyiverdi Tatlı Kaşığı, Konserve Fasulye'nin geniş bilgi dağarcığında bir boşluk olmasına şaşarak. "Üçüncü Tapınak yapılırsa, İkinci Geliş* vuku bulacak anlamına gelir bu."

Konserve Fasulye omuz silkti. "Üçüncü Tapınak. İkinci Geliş. Bunun birincisi nerde?"

"Hıristiyanlar Kudüs'teki Tapınağın yeniden inşa edileceği günü kendi Tanrıları İsa'nın dünyaya ikinci kez gelmesiyle bağlantılandırıyorlar" diye açıkladı Sedefli Deniz Helezonu. "Yahudilerse bunu, uzun zamandır bekledikleri Mesih'lerinin *ilk* belirişiyle bağlantılandırıyorlar, eğer kastettiğiniz buysa. Her iki durumda da bunun, bizim bildiğimiz kadarıyla, dünyanın sonu anlamına geldiği farz ediliyor."

"Peki hem İsa, *hem de* Mesih gelirse ve bunların ikisi farklı adamlarsa?" diye sordu Konserve Fasulye. "Televizyonda tartışacaklar mı? Kendilerine inananları iki ayrı mükâfata, birbirinden ayrı, farklı kişiler için tahsis edilmiş iki cennetten birine mi yönlendirecekler? Ve İsa, o dindar Yahudi, Yahudi olmayanların arasında mı saf tutacak gerçekten? Dünyayı sona erdirerek 'kurtaracak' bu kurtarıcıların arasında bir savaş mı olacak? Siz şimdi Ortadoğu'ya bakıyorsunuz, bir de Kuzey İrlanda'ya bakın, Hinduları ve Sihleriyle Hindistan'a bakın; göreceksiniz ki, dünyada dökülen kanlar çoğunlukla dinsel kavgaların sonucudur. Belki de bu yüzden ben dine karşı kinik bir yaklaşım benimsiyorum."

"Öyle *mi yapıyorsunuz?*" diye sordu Tatlı Kaşığı, inanamıyormuş gibi. "Yahu, sizin durumunuz..."

* İsa'nın kıyamette dirilişi. (y.h.n.)

"Şimdi bu kâfirlik değil mi?" diye homurdandı Kirli Çorap.

"İşler her zaman tam da insanların beklediği gibi gitmez" diye hatırlattı onlara Sedefli Deniz Helezonu.

Boyalı Sopa, Satürn'ün uyduları hakkında şaşırtıcı ve konuyla ilgisi olmayan bir şey ekledi.

"Gayet haklısınız" dedi Bay/Bayan Konserve Fasulye. Sedefli Deniz Helezonu'nun, insanların beklentileri hakkında söylediğinin doğru olduğunu kastetmişti. Tatlı Kaşığı'yla Kirli Çorap'ın söylediklerini, yanlış kişiye yöneltilmiş bir antropomorfizm sayarak kaale almamıştı ve Boyalı Sopa'nın söylediklerinin doğru olup olmadığı konusundaysa herkes farklı bir tahminde bulunabilirdi. "Her şeyden önce, İsa iki bin yıldır dünyadan uzak kaldı. Tüm bu sürede değişmiş olsa gerek. Mesih'e gelince, onun da ne idüğü belirsiz zaten."

Sedefli Deniz Helezonu güldü. Yüksek perdeden, müziği andıran, şen bir kahkahaydı bu; bütün şahinlerin vejetaryen olduğu bir ülkede, tarlaya buğday yemeye giden tarla farelerinin şarkısı gibiydi sanki. "Sizin yaklaşımınız muhtemelen sağlıklıdır" dedi deniz kabuğu. "Üçüncü Tapınak... tamamen farklı bir şeyle bağlantılı çıkabilir."

"Siz ve Bay Sopa bunun ne olduğunu biliyor musunuz?" Konserve, Tanrıça hakkında bomba bir haber duymayı umuyordu.

"Geçmişi göz önüne alırsak, elbette bildiğimizi düşünebiliriz. Fakat iş sonucu görmeye geldiğinde biz de herkes kadar sürprizle karşılaşabiliriz."

"Ama bu çok muazzam bir şey *olacak* değil mi, Kudüs şehrindeki şu yeni Tapınak?"

"Öyle olacağını ummak için her türlü nedenimiz var."

"Ve sizle, Bay Sopa da yani cansız nesneler de katılacak mı buna?"

"Öyle diliyoruz" dedi Sedefli Deniz Helezonu. "Bize, katılacağımız vaat edildi. Cansız nesnelerin ve bitkilerle hayvanların, dünya meselelerinde hak ettikleri yeri tekrar almasının zamanı gelmedi mi artık? İnsanoğlu, tüm gerçekliğin bu birbirinden ayrılmaz parçalarını görmezden gelmeye daha ne kadar devam edebilir?"

Kutunun kırılmış birleşim yerinden bir ürperti geçti. Kutu, bu fikirlerin uyandırdığı çağrışımlarla heyecanlanmıştı; cansız bir nesne olarak bu konuya gayet avantajlı bir açıdan bakmasına karşın, bunları tam anlamamış olsa da. Bunları tam olarak anlamış olsaydı, o zaman o nesne için, en azından hasar görmüş o etli fasulye konservesi için ikinci tül çoktan düşmüş olurdu.

üçüncü
tül

Ellen Cherry'yle Boomer evliliklerini nasıl kutlayacaklarına karar vermeye çalışıyorlardı. Evleneli bir hafta olmuştu. Ellen Cherry o geceyi resim taslağı yaparak geçirmeyi yeğlemesine karşın –ne kadar düşünse de, evliliğin, bembeyaz bir kâğıdın cennetinde kıvrıla kıvrıla giden, kurşun kalemle çizilmiş bir çizginin vereceği mutlulukla yarışabilecek tek bir niteliğini bile bulamıyordu çünkü– dansa gitmeyi önerdi. Şimdi, Boomer Petway bir dans delisiydi, fakat mart ayına rastlayan o çarşamba günü, Montana, Livingston'da herkesin dans edebileceği tek yer, Grizzly Bear Oteli'nin Country-Western barının ayağını henüz kaydırıp yerine geçmiş "enternasyonal" bir diskoydu. Levington'un ünlü edebi camiasının yanı sıra, Kırsal Montana'nın jet sosyete özentileri de orada olacaktı; barok bir başyapıtta zoraki poz verdirilen figürler gibi, cafcaflı bir krom ve neon sağanağıyla bir yükselip bir alçalacaklardı. Çiftimiz emindi bundan.

"Yok usta" dedi Boomer. "Otuzuma varınca Pepsi kuşağıyla diplomatik ilişkilerimi kestim ben. Hip gençleri benimle temasa geçmek isterlerse İsviçre kanalıyla yapsınlar bunu."

Bu tavırlar bizim New York'un sanat ortamındaki yaşamımız açısından pek hayra alamet değil, diye düşündü Ellen Cherry. Peki, öyleyse ne yapmalıydı? "Hatırladığım kadarıyla, tatlı çocuk, senin kovboylarla ve çiftçilerle dış ilişkilerin detant halinde değil; yani dilerim bu gece bu kasabada dans pistinde tekmelenecek bir dirhem pislik olmaz. Senin dış siyasetine akıl erdirmek gittikçe zorlaşıyor."

"Ben bağlantısızlardanım."

"Ama saldırmazlıkla pek bir ilgin yok." Ellen kendi saçına dokundu. Saçı her zamanki gibi gür ve kıvrım kıvrımdı; bu biraz sakinleştirdi onu. Karamela rengi kıvrımlardan birine parmağını dolayıp kıvırdı, sonra çekip bıraktı ve saçının yay gibi fırladığını hissetti. "Bu akşam ne yapmak *isterdin*?"

Boomer, bir araba sinemasına gitmenin müthiş romantik olacağı görüşündeydi. Orada, belirli bazı parametreler dahilinde, gençliklerinde Robert E. Lee'de geçirdikleri geceleri yeniden yaşayabilirlerdi. Sonunda, Yellowstone araba sinemasının, kış hangarından tam da o hafta çıktığı, yeni sezonun başlama vuruşunu üç tane bomba gibi bilimkurguyla yapacağı anlaşıldı:

2001: Uzay Yolu Macerası
2010: Bağlantıya Geçtiğimiz Yıl
2020: Peki Kime Gözlük Gerek?

Dört araba parası vermeleri gerekti. Kızarmış hindi uzunluk olarak iki arabalık yer işgal ediyor, butlarıyla da her iki tarafında birer arabalık yer tutuyordu. "Yemişim masrafını!" diye bağırdı Boomer. "Benim nefis karım için hiçbi şey çok değil."

Ellen Cherry yere bakıp sonra biletçiye döndü. "Bir haftalık" dedi usulca.

"Tüm bi hafta!" diye gürledi Boomer. "Bi fıçı patlamış mısıra ne diyosun sevgilim?"

"Beni şımartacaksın."

Hem yasal hem de fiziksel olarak dört hoparlör hakları olduğundan bunun hepsini kullandılar, abur cubur reklamının

karikatürsel saldırısına dört sesli hoparlör sisteminden maruz kalarak. Airstream'in ısıtma sistemini de çalıştırdılar, çünkü güneşin batmasıyla birlikte Kanada'dan uluyarak gelen buz mavisi bir rüzgâr araba sinemasını doldurdu. Rüzgâr boş bulduğu bütün park yerlerini doldurduysa da sesini dinleyen çıkmadı.

Ellen Cherry külotunu çıkardı, Boomer içindekine nasılsa yasal ve fiziksel olarak ulaştığından, zahmet olmasın bari diye; fakat Boomer onu bir iki kez öptükten sonra kalkıp, herhalde bira almak için, soğutucuya gitti, fakat elinde bir şişe bayağı iyi bir Fransız şampanyasıyla dönerek onu şaşırttı. "Şarap garsonu, bu şeyin tereyağlı patlamış mısırla çok iyi gittiğini söylüyo."

"Sende hâlâ ümit varmış" dedi Ellen. O ümit pırıltısının kendisinde neşe mi, yoksa endişe mi yarattığını kestiremiyordu. "Nice mutlu yıllara." Ellen Cherry, külotu gitmiş, içinde kıl ve çıplaklıktan başka bir şey kalmamış eteğinin altında (hâlâ güneyli bir kadındı ve blucinle ya da pantolonla dolaşmayı reddediyordu çünkü) parmaklarını üst üste bindiriyor, kendisine şans diliyordu boyuna.

"Merak ediyorum şimdi nerdeler acaba?" Verlin Charles kat izleriyle dolu bir Amerika Birleşik Devletleri haritasını önündeki kahve masasının üstüne sermişti. Verlin, eyaletlere bakıyordu, daha doğrusu, büyük şeklin, yani ülkeyi temsil eden şeklin düzensiz olarak bölündüğü farklı renklerdeki küçük şekillere bakıyordu. Verlin'in "şimdi nerdeler" kavramı o eyalet şekilleriyle ilgiliydi tam anlamıyla. İnsanlar o şekillere, o nispeten yeni, keyfi ve siyasi parsellere, bunlar sanki çok eskiden kalma ve dokunulmaz olağan gerçeklermiş, sanki evrimin son ürünleriymiş gibi bakarlar ("Hayır çocuklar, Teksas, Rhode Island'dan evrilmedi; Teksas ve Rhode Island ortak bir atadan evrildiler"); yahut da, bu insanların Kitabı Mukaddes Kuşağı'nın yaratıcıları olduğunu düşünecek olursak, bu eyaletleri sanki Tanrı yaratmış, Tanrı kocaman yaratıcı eline kocaman titanyum kalemini alıp, bulutlardan oluşan kocaman masasına oturmuş da, gürleyen sesiyle, "Louisiana'yı Frankenstein'ın çizmesine

benzeteyim bari" demiş sanki. Her iki durumda da, insanlar o eyaletlerin tahayyül edilen fiziksel gerçekliğiyle çok ilgilidir.

Harita düz bir yüzeye basıldığından, her bir eyaletin şeklini komşularınkinden ayırmak için dört renk yeterlidir. Yuvarlak bir cisimde, bir kürede de, aynı şekilde, dört renk yeterlidir. Ama harita bir simidin ya da bir açmanın üzerine basılsaydı, eyaletlerin şekillerini birbirinden ayırt etmek için *yedi* renk gerekecekti. Açmaların üzerinde Birleşik Devletler haritasına pek rastlanmamasının daha başka nedenleri de vardır tabii ki.

"Merak ediyorum, şimdi nerdeler acaba?" dedi Verlin. Kızıyla damadının gidiş yolunu gönülsüz bir şekilde, bilinçaltında, o korkunç New York'a varmalarının çok çok uzun bir zaman almasını dileyerek izliyordu.

"Merak ediyorum, şu *herif* şimdi nerdedir acaba?" dedi Patsy. Darmadağın olmuş kuş yuvasını –hortum kasırgası gibi trilyonlarca kıvrımın kendi biçimlerini kadının kromozomlarına dayattığı ve kızına aktardığı saçlarla dolu başını– Rahip Buddy Winkler'a doğru salladı.

Buddy, Charlesların televizyonunda "Riziko!"yu seyrederken uyukladığı koltukta, gördüğü bir düşle kıvranıyordu. Gördüğü düş bir kâbus değildi herhalde; ince dudakları dindar bir gülümsemeyle aralanmıştı. Fakat eğilip bükülüyor, sağı solu seğiriyor, bir buz kutusu gibi terliyordu. Ondan gelen parıltı, çıbanlarının parlaması Patsy'yi büyülemişti. Patsy lambayı kapattı.

"Hey! N'apıyosun?" diye çıkıştı Verlin. "Şu lanet olası haritaya bakıyorum."

"Kusura bakma tatlım benim. Bud'ın çıbanlarının ışıltısıyla görebilcen mi diye denemek istedim sadece."

Lambayı tekrar yaktığında Buddy sıçrayarak uyandı. Kendine gelip en çok televizyon seyredilen saatlerin yaklaştığını ve yarışma programının bittiğini fark eder etmez Verlin'le Patsy'ye dönüp ciddi bir şekilde gülümsedi. "Az önce Tanrı benimle konuştu" dedi. Hiç zorluk çekmeden saksofon sesine geçiverdi. "*Tanrı'm* bu salonda konuştu benimle!"

"Kabalık bu. Bana tek laf etmedi ve burası benim evim."

"Patsy, lütfen."

"Sen Tanrı'nın geldiğini duydun mu Verlin? Valla, Tanrı'nın zuhur etçeeni bileydim şu pis kül tablalarını boşaltırdım."

Verlin'le Buddy saniyesi saniyesine bir ağızdan "Patsy!" diye bağırdılar.

"Pardon, saygısızlık etmek istememiştim. Sadece, bu çok ... alışılmadık bi şey de." Topu ayağına alır umuduyla Verlin'e baktı ama Verlin baktığı haritadaki, o küçük çayırlık eyaletlere benzeyen Kellogg marka bir mısır gevreği kutusu gibi kapalı duruyordu. Patsy hemen geri döndü. "Rab sana ne dedi Bud?" Sorduğu soru içtendi. İçtenlikle içtendi.

"Tapınak" diye yanıtladı Buddy yavaşça. "Tanrı bana, Tapınağın yeniden inşa edilmesi hakkında bi şey söyledi." Rahip, Tanrı'sını pek iyi duyamamış gibiydi.

"Hangi tapınakmış o yeniden yapılan?"

Buddy birdenbire ayağa kalkıverdi. "Saat kaç?"

"Aşşaa yukarı sekizi çeyrek geçiyo" dedi Verlin.

"Hımmm. Evet, bu akşam çok geç oldu." Buddy çenesindeki epidermal kabartıları neredeyse sevgiyle okşadı. "Yarın sabah ilk iş olarak, telefonla bi Yahudiyi arıycam."

Bay/Bayan Konserve Fasulye, Ellen Cherry, Boomer denen o, siyah saçları seyrelen yarma herifle evlendiğinde kutusunun boşaltılacağından ve başka konserve kutularıyla birlikte, bir iple balayı arabasının tamponuna bağlanacağından korkmuştu. Araba caddede, ön tarafındaki kâğıttan flamalar, şişirilmiş prezervatifler ve tıraş köpüğüyle yazılmış yazılarla yol alırken, konserve kutuları da tangır tungur sesler çıkararak, arabadaki utangaç, heyecanlı masum tiplerin sunaktan yatağa doğru yollandığını duyurur herkese, kaba yaygaralarıyla.

Sonunda anlaşıldığı üzere, balayı arabası Airstream hindi olacaktı ve Ellen Cherry'nin arkadaşlarından; ağlayan ve sonra sarhoş olan ve sonra daha da çok ağlayan garson kızlardan, hiçbiri o zımbırtıyı dekore edecek cüreti ya da bunun için ne gerekiyorsa işte onu bulamamıştı kendinde. Airstream hindi dekorasyona müsait değildi. "Kızılcık sosu nasıl olur?" diye bir öneride bulundu garson kızlardan biri. "Elli kilo lazım" dedi

başka biri. "Nerye koyacağız onu?" diye sordu bir üçüncüsü. "Nerden bulacağız onu?" diye sordu bir dördüncüsü. Açık açık ağlayan beşincisiyse, "Kızılcık sosunun seni ebediyen sevecek bi koca bulmayla ne ilgisi var ki?" diye sordu. Sonunda, hindiye dokunmadılar. Belki de hindi tamamlanmış bir ifade, başka hiçbir cümleciğin ya da söz öbeğinin eklenemeyeceği bir cümleydi. Belki de çok garabet bir şeydi sadece.

Bay/Bayan Konserve Fasulye şimdi düşünüyordu da, bir nikâh töreninde son bulmak onu daha çok mutlu ederdi. Keşke, Bay Sopa'nın yardımıyla bir kiliseye, yol kıyısındaki bir şapele kadar gitse; evet, orada, kilise avlusunda bir yerde, sosu akmış gitmiş bir halde yatardı ve er ya da geç gelinlerden birinin nedimesi yahut erkek kardeşi onu bir balayı arabasının tamponuna bağlar ve *EVLENDİK MUTLUYUZ EVLENDİK MUTLUYUZ daat daat daat tangır tungur çlink,* böylece kariyerini, parlak bir görkemle değilse bile, hiç olmazsa gürültü ve neşeyle dolu geleneksel bir ayinin bir parçası olarak bitirirdi. O kaya yığınının üstünde, oklu kirpiler tarafından yalanmak ve gökteki şahinler tarafından üstüne işenmek üzere bırakılmaktan çok daha iyi bir şey olurdu bu.

Ama dur. Niçin böyle marazi fantezilere dalıyordu ki? Alacakaranlığa birkaç saat kalmıştı. Termonükleer bir kayıtsızlık içindeki güneş, neşeyle, saniyede dört milyon iki yüz bin ton hidrojeni helyuma çevirmeye devam ediyordu hâlâ ve güneşin ısıttığı konserve kutusunun içindeki fasulyeler, onların meydana gelmesini sağlamış fotosentezle ilgili genetik anılarını hatırlayıp hoşnut oluyordu. Üstelik, Sedefli Deniz Helezonu hikâyesini anlatmaya başlamıştı yine. Konserve Fasulye yaklaşan facia hakkındaki düşüncelerinden sıyrılıp kulak verdi.

Boomer şampanya şişesini doğrudan kafaya dikip içmeye yeltenmişti ki, bu davranış karısının nezaket anlayışına ters gelmişti. Ellen Cherry güneyliydi ve görgülüydü. Kıçında donu yoktu ama görgülüydü.

Ellen Cherry mutfak tezgâhına gitti ve iki bardak alıp getirdi. Bunlar su bardağıydı ama, bardaktı yine de. "Tatlım" dedi, "tatlı kaşığımı kaybetmişim."

"Şampanyayı tatlı kaşığıyla mı iççen?"

"İyi şampanyaymış dediysek, o kadar da demedik."

"Patlamış mısırı tatlı kaşığıyla yiyecen o halde. Seattle'da edindiğin bi Yanki alışkanlığı bu galiba."

"Boomer, kapa çeneni yahu" dedi kız. Film başlamıştı ve maymun kıyafeti giymiş adamlar kocaman bir gofret maketinin etrafında zıplaya zıplaya dönüyordu. Ellen Cherry bunun, o abur cubur reklamlarının daha vahşi bir versiyonu olduğunu düşündü bir an.

"Tatlı kaşığımı kaybettim de ne demek? Senin sadece *bi tane* mi tatlı kaşığın vardı?"

"Boş ver." Perdede maymun adamlar büyük Tanrı Hershey'e tapınıyordu. Bir tür ilkel çikolata kültü yani. "Bende *–bizde–* paslanmaz çelikten koskoca bir çatal bıçak takımı var. Ama benim özel bir küçük kaşığım vardı. Gümüş bir tatlı kaşığıydı. Bir Katolik kermesinden almıştım onu."

"O tatlı kaşığının senin için anlamı büyükmüş anlaşılan" dedi Boomer. Ağzı patlamış mısırla doluydu. "Ama yok artık."

"Benimle dalga geçiyorsun. Hiç de mühim değil." Kız bardakları doldurdu. "Seattle'da geçirdiğim ilk üç yıl boyunca kendi adıma sahip olduğum tek tatlı kaşığı oydu. İki tane yemek çubuğum, bir de tatlı kaşığım vardı. Sanırım o mağarada bıraktık onu."

"Geri dönüp onu almak ister misin?"

"Evet, isterim elbette!"

Boomer ona dik dik baktı. "Ciddi misin?"

"Hayır, aman Tanrım, hayır. Aptallığın lüzumu yok."

"Çünkü yaparım bak."

"Boş ver Boomer."

"Geri döner, kaşığını alırım. Yüzlerce kilometre, ama giderim."

"Biliyorum, gidersin. Boş ver. Haydi şerefe içelim. Ufacık, aptal ikinci el bir tatlı kaşığıydı zaten."

Boomer bardağını kaldırdı. Perdede bir uzay gemisi vardı. "İyi, senin kaşık benim çoraba eşlik etçek."

Güldüler. Evliliklerinin ilk haftasına içtiler, mağarada geçirdikleri bir saatlerine de. Oysa bilmedikleri ne çok şey vardı.

"Yani Bay Sopa incir ağacından yapılmıştır; öylesine eski bir incir ağacıdır ki bu, anlaşılan, yerel halkın onun büyülü falan olduğunu düşünmesi gibi, özel bir aurası vardır. Ağaca belki yıldırım düşmüştür, yahut da dibinde bir pınar vardır. Belki de sadece çok eskidir. Bazı durumlarda, sırf eski olmak yeterlidir. Açıkça ben, bir fasulye konservesi olduğum için değil, bir fasulye konservesinin dayanabileceği kadar eski olduğum için saygı görüyorum; çok yerde bulundum, çok şey gördüm, az çok bir şeyler öğrendim, bugüne kadar geldim ve bu da beni farklı bir kategoriye sokuyor, konservelenmiş sebzeler arasında yaşlı bir devlet adamı falan gibi bir paye sağlıyor bana. İnsanlar arasında çok rastlanan bir şeydir bu. Bay Petway Bayan Charles'a, kendisinin artık otuz yaşına geldiğini hatırlattı ve Hawaii gömleklerinin yakalarını kolalamaya başlayacağını söyledi. Dedi ki, evet, boynumu rahatsız edecektir tabii ki bu, fakat ciddiyet için buna değer. Gülünç herif. Oysa epidermal yaprak üretimi yönünden nahoş bir şekilde bereketlidir kendisi. Cansız nesnelerin vücut kılı belasından korunmuş olmasından ötürü mutluyum kesinlikle. Neyse, Fenike'de böyle saygın bir incir ağacı vardı ve Bay Sopa o ağaçtan, aynı şekilde saygın bir astronom tarafından yapıldı."

Sedefli Deniz Helezonu'yla Boyalı Sopa kendi hikâyelerini anlatırlarken (sopanın buna başlıca katkısı, yavaşça söylediği, yıldızların örümcek ağına nelerin yakalanıp nelerin yakalanmadığı gibi, konuyla tamamen ilgisiz şeylerden ibaretti), Bay/Bayan Konserve Fasulye de tekrardan bunları anlatıyordu kendi kendine. Onun bilgileri sindirme yöntemi buydu. Konserve Fasulye duyduğu ya da kulak misafiri olduğu bir şeyi –yahut onun kendine göre kişiselleştirilmiş bir versiyonunu– hemen kendi kendine tekrarlardı. Bu tarzı hiç bırakmamıştı. Bir çocuk, bilgileri zihinde tutma konusunda, bir domuz etli fasulye konservesinin geliştirdiği yöntemi kullanarak Harvard'ı bitirse çok ilginç bir şey olurdu herhalde.

"Bu saygın astronom, Bekaa Vadisi'nde bir rasathaneyi yönetiyordu. Çok uzun yıllar önce, nerdeyse İsa'dan bin yıl önce rasathanelerin olması çok şaşırtıcı; ama sanırım eski insanlar gökyüzüne çok önem veriyorlardı, aletleri olmasa da. Yani teleskopları yoktu. Bay Sopa astronomik bir alet olarak tasarlanmıştı belli ki. Gökyüzündeki alışılmadık olayları gösteriyordu.

"Astronom sopayı kesti ve rasathanesine götürdü; orada, dolunayın altında rahibeler onu boyadı. Rasathane, daha eğitimli Fenikelilerin Astarti'ye tapınmak için geldikleri bir yer olarak da, özel ve iki kat önemli bir kutsal mekândı. (Tanrıçanın unvanlarından biri de Yıldızların Çobanı'ydı.) Burada görevli çok çekici bir rahibe vardı ve Bay Sopa onun, rasathaneye para bağışında bulunan herkesle seks yaptığını iddia ediyor. Kurumlara parasal fon toplama konusunda tuhaf bir yöntem. Merak ediyorum, Smithsonian'dakiler* bunu duymuş mudur diye?

"Daha sonra aynı yıl bir denizci, Bayan Deniz Kabuğu'nu rasathaneye bağışladı. Fenikeliler usta kaptanlıklarıyla ünlü, denizci bir halktı ve bu adam sedefli deniz helezonunu boş bir kumsalda bulmuştu. Ona göre, bu deniz kabuğu Astarti'nin bir yönünü gösteriyordu ve bu yüzden onu, yıldız ışıkları hakkında bildiği her şeyi kendisinden öğrendiği astronoma ve kukuyla Süreyya burcu arasındaki yadsınamaz bağlantıyı kendisine gösteren rahibelere getirmişti. Yiyip bitir kendini Carl Sagan.

"Bay Sopa'yla Bayan Deniz Kabuğu daha başından beri iyi anlaşıyorlardı. İkisi de birer birer iyiydi de, ikisi birlikte süper iyiydi. Tracy'yle Hepburn gibi yani. Giderek, çok etkili tılsımlar olarak ün kazandılar. Sayda Kralı Etbaal ile Kraliçe Acco'nun, küçük kızları Prenses İzebel'le birlikte rasathaneyi şereflendirmeleri de kısmen onlar sayesindeydi. O kız çocuğu ilk manevi deneyimini orada yaşadı. Hayatta, bal peteği yalamak ve evcil maymununu giydirmekten daha büyük, daha anlamlı şeyler olduğunu fark etti.

"Yıllar sonra, İzebel İsrail Kralı Ahab'ın mahcup genç karısıyken ana babası ona, astronomun öldüğünü yazdılar. İzebel

* Smithsonian Institution. İngiliz bilim adamı James Smithson'ın ölümünden sonra, onun bağışlarıyla kurulan araştırma kurumu. (y.h.n.)

bir görevliyi Fenike'ye gönderip, rasathanedeki kutsal emanetleri, kuzey İsrail'in başkenti Samiriye'de yaptırdığı bir türbeye koymak üzere getirtti. Kudüs güney İsrail'in başkentiydi ve Yahuda adıyla biliniyordu o zamanlar. Kuzeyle güney arasında daima bir rekabet olduğu doğru değil mi? Kuzey ve Güney Kore, Kuzey ve Güney Vietnam, Kuzey ve Güney İrlanda, kuzeyli Yankiler ve güneyli isyancılar arasında mesela. Lütfen birisi bana anlatsın, neden böyledir bu? Belki güneyliler çok fazla güneş alıyordur, mesela şurda, ipliklerini kebap yapan Bay Çorap gibi; fakat kuzeyliler yeterince güneş görmüyordur (gerçi kuzey İsrail'in gölgeli ve serin bir yer olduğunu pek sanmıyorum); ama güneyliler –tropikal tipler– daima, gerilemeye ve çökmeye yatkındır ve kuzeydeyse ilerleme daha baskındır. Çökmeyle ilerleme bir arada hiç barınamaz elbette. Her halükârda, İsrail'le Yahuda birbirine rakipti ve Ahab'ın İzebel'le evlenip de Fenike'yle askeri ve ticari yönden yakın ilişkiler kurması bunun üzerine tüy dikmişti. Gerçi Ahab İzebel'i alınca Astarti'yi de almıştı ki bu da pek kötü bir şey sayılmazdı, çünkü çevresinde, nefesi pis kokan ve iktidarsızlıktan ötürü huzursuz bir avuç öfkeli bunak dışında, Yehova'ya metelik veren pek yoktu. En azından, Bayan Deniz Kabuğu böyle söylüyor."

2010: Bağlantıya Geçtiğimiz Yıl'ın ortasında Ellen Cherry'nin bağlantısı koptu. O kişiliksiz Hak Arayıcılar'dan, neşeli bilgisayarlardan ve dünyadışı çikolatalı gofretlerden sıkılmıştı. ("Bu, Jüpiter'den yahu" dedi. "Bir Mars gofreti bile değil.") Şampanya ve patlamış mısır çoktan bitmiş, midesinde ve ruhunda yağlı bir boşluk kalmıştı geriye ve yiyişme seansı da tavsamıştı; araç koltuklarında birbirlerine sokulmaları zordu.

Sonunda, oturduğu yerde bayağı bir kıpırdandıktan ve gırtlak temizledikten sonra Ellen Cherry izin isteme cesaretini buldu. "Tatlım, arka tarafa gidip de bir süre resim yapsam çok bozulur musun?"

"Ne yapcaksan yap."

Ellen Cherry, kocalık hararetindeki ani düşüşü, herifin ses tonunun hipotermal bir kutup ayısının ölüm inlemesine mü-

kemmel benzerliğini fark etmemiş gibi yaparak, eşinin, saçların baba toprağını bırakıp şehir ışıklarına doğru tüyen köy çocukları gibi geri çekildiği geniş alnına bir öpücük kondurdu ve "Teşekkürler tatlım" dedi. "İkinci haftamızı kutlarken telafi edeceğim bunu."

"O zaman New York'ta olcaz." Boomer bunu, sanki New York'ta bulunmak bir tür belaya çatmakla eşdeğer bir şeymiş gibi söyledi.

"Tabii ya!" diye bağırdı kız neşeyle. "Bahçedeki en büyük elma ve biz de onu soslayacağız." Adam daha ona karşı çıkmaya kalkışamadan kokpitten kabine doğru yelken açtı, ardında suçun ölü kokarcasını tomruk zinciriyle çekiyormuşçasına bir hız ve zarafetle hareket ederek.

Yan taraftaki şezlong divanın altında, boylu boyunca dışarı çekilebilen çekmecedeki gerilmiş, boyutuna göre sıralanmış ve astarlanmış bir sürü tuvalden birini seçerken bir yandan da düşünüyordu:

Her şeyi mahvettim.

Şövalesini yan şezlonga kurarken bir yandan da düşünüyordu:

O benim kalmamı istiyordu. Bense gitmek istiyordum. Birimizin kaybetmesi şarttı.

Boyaları karıştırır, tüplerden renk renk kıvrımlar fışkırtırken bir yandan da düşünüyordu:

Ona göre, sanatın benim hayatımda en önemli şey olması doğru değil. Ama benim yaptıklarımı iyi yapmamın nedeni de bu.

Fırçalarını sarıldığı kâğıtlarından çıkarıp, her birini hindinin ölgün, cansız ışığında tek tek incelerken bir yandan da düşünüyordu:

Sanatımı ondan daha çok sevdiğimi söylüyor. Tamam, doğru. Ama ben sanatımı kendimden de daha çok seviyorum.

Resim yapmaya başlayınca, düşünmekten vazgeçti. Suçun o kokarca cesedi kıldan bir top gibi havalanmıştı. Ellen hemen ıslık çalmaya, bir melodi mırıldanmaya, önce bir, sonra öteki ayağının üstünde dans etmeye başladı. Boyayı tuvale fırlattı, sonra üzerine fırçayla dokundu, üzerine bıçakla kalın bir taba-

ka boya sıvadı ve üstüne ince bir tabaka boya sürdü, beyazla hafifçe tonlandırdı ve siyahla gölgelendirdi, bunları kaymak gibi bir dokuyla harmanladı ve tek tek, vurgulu, virgül biçimi fırça darbeleriyle ayırdı. İş tekniğe gelince tam bir orospuydu.

Küçük tuvalinde Crazy Dağları'nın, daha önce o gün Livingston yakınlarında görüp de hayran kaldıkları dağ sırasının bir bölümünü yeniden yarattı; daha doğrusu, yalnızca algıları değil, algılama iradesi de olan, dünyayı sadece gözleme yeteneği değil, kendi dünya gözlemini değiştirme yeteneği –ki bu sonuçta dünyanın kendisini değiştirme yeteneğidir– de olan birinin, başlangıçta gördüğü gibi değil de, sonuçta görmek istediği şekilde yeniden yarattı dağları. Bu imgelemi tanıyıp takdir eden kişiler gerçeğin efendileridir, biz onlara "bilge" diyoruz, bu imgelemle bir eylemde bulunanlara da "sanatçı"

Yahut da "deli". Konserve Fasulye gerçeğe yönelimin yetersizliğini akıl hastalığıyla bağlantılandırmakta haklıydı, fakat gerçek bir çatlağı, 'çatlak' bir bilgeden ya da 'çatlak' bir sanatçıdan ayıran şey, onun kontrolden yoksun olmasıdır. Çatlağın dünyayla ilgili çarpık algıları bilinçli yahut hayali olarak değiştirilmiş değildir; yanlıştır sadece. Deliler yanlış anlamaların ve başına buyruk algılamaların tutsağıdır. Ama sıra *kendi* gerçeklerine gelince, bunu açıklayan sanatçıdır.

Ellen Cherry de bunu açıklıyor, yani dağları baş aşağı çeviriyor, kayaları söğüt, söğütleri de limon kremalı pasta yapıyordu. Tuval, doğal enerjinin çılgın megajulleriyle titriyordu; jeoloji, meteoroloji, zooloji ve botanik, bunların hepsi birbirine karışıyordu, doğaya ve boyaya verilecek, ağır ağır kaynayan bir armağanın içinde. Resim yaparken şarkısını söylüyordu kobaltların ve oksitlerin, kadmiyumların ve kızıl kahvelerin; boyaların adını yüksek sesle söylüyordu, azizlerin adını zikreden, manastıra yeni gelmiş bir çömez rahibe gibi: "Van Dyck kahvesi" mesela, ucuz puroların koruyucu azizi ya da "gül kırmızısı" kızgın çiçekçilerin koruyucusu.

Şarkı söyledi, ıslık çaldı, dans etti; göz kırptı, gözlerini kısıp baktı, dilini dışarı çıkardı; sırıttı, kaşlarını çattı, kukusunu kaşıdı (külotu kokpitte, vites koluna asılı duruyordu hâlâ); boya bulaştı dirseğine ve saçına (ki sarı aşıboyası –Tulsa'lı Çinlilerin

koruyucu azizi– olduğundan, karışıp gitti ve günlerce fark edilmedi); boyalı fırçaları salladı, milim milim kımıldattı, tuvale sapladı, okşama hareketi yapar gibi oynattı, sersemce bir aşkınlık halinde kendinden geçerek ve kent dışı yollarda gezinen bir serseri gibi mutlu bir şekilde.

Eserin bitmiş hali mi? Ee, ne gerçeğin acı bir dilimi, ne de fantezinin zararsız bir kuştüyüydü, ikisinin arası bir şeydi. İnsanda hiç umut uyandırmayan çıplak kaya yüzeylerinde kaprisli duyguların göz alıcı çarkını, fakat asıl, doğalarından gelen bir havailikle neredeyse geğirecek ponpon bulutlardaysa, komiserlerin bile yüreğini donduracak bir kasvet bulmuştu. Ama bitmiş eserine hayran hayran bakmakla pek zaman harcamadı ve dağınıklığı toplamaya koyuldu hemen. Ve yaratma eyleminden kopar kopmaz suçluluk duygusu geri geldi. Bir an önce kocasına dönmenin acelesiyle de, bir ressamın yapabileceği en büyük hatalardan birini yaptı: Fırçalarını iyi temizlemedi.

Boomer'a kalsa, acele etmesine gerek yoktu. Derin bir uykuya dalmış, direksiyonun üstüne serilmişti koca bir ayı postu gibi. Kız onu nazikçe sarstı. Gözlerini kırpıştıran Boomer öyle şaşkın bir haldeydi ki, uyanma eylemi ona yabancı, uyanma düşüncesi bile kafasının almadığı bir kavrammış gibiydi sanki.

"Niye uyandırıyosun beni?" diye homurdandı.

Nedendir bilinmez Ellen Cherry söyleyemedi Boomer'a gerçeği: Saatin gece yarısı biri geçtiğini, Montana'nın ortasında bir yerdeki bir araba sinemasında dört arabalık yere park ettiklerini, filmlerin bittiğini, ışıkların yandığını, diğer tüm arabaların gittiğini, gürültücü ve adi bir rüzgârın albino kavun çekirdeklerine benzeyen kar taneleri tükürdüğünü, görevlilerin bu garip aracın penceresine vurmaktan çekindiğini ve o anda muhtemelen, şerife telefon edip etmemeyi tartıştıklarını yani. Nedendir bilinmez Ellen Cherry Boomer'a söyleyemedi bunları. O yüzden, "Çünkü horluyordun" dedi.

Boomer bir süre daha gözlerini kırpıştırdı. Kulaklarına inanamıyordu. "Horlamıyodum" dedi kızgın bir şekilde. "İş üstündeydim."

Polis arabası kızarmış hindinin yanına yanaştığında Ellen Cherry Boomer'ın sözlerini kafasında evirip çeviriyordu hâlâ,

bunları çözerek, Boomer'ı sevip sevmediğini bulacakmış gibi sanki.

"Fenike 'mor ülke' demektir. Üzümler miydi bunun sebebi? Mor salkımlar? Bitmek bilmez sıkıcı laflar? Yoksa dağlarda menekşe rengi tavşanlar mıydı? Hayır, Fenikeli tacirlerin bütün Akdeniz'e ve ötesine yayılan ününün çok daha basit bir sebebi vardı: kırmızı-mor boyalı malları.

"İster inanın ister inanmayın, mor boya, helezondan, şu müşkül zamanımda yanımda duran bunun gibi bir deniz kabuğunun içini dolduran, onu yapan deniz hayvanlarından geliyordu. Fenikeliler bu helezonu bizzat, içindeki boya için avlarlardı. İçindeki hayvanın kanırtılarak çıkarılması sırasında kabuğu genellikle hasar görürdü ki, buradaki arkadaşımız gibi büyük, sağlam kalmış örneklerin nispeten ender olması bu yüzdendir.

"Bir anlamda, boya helezonu Fenike'nin simgesiydi. Fenike dili İbraniceye, yani Kral Ahab'ın diline çok yakındı ve daha birçok kültürel yakınlıklar vardı fakat, tüm bunlara karşın İzebel anavatanını özlüyordu. Bayan Deniz Kabuğu ona bir teselli olmuştu ve sadece Astarti'yi değil; binaları, sokakları ve işçilerinin elleri sonsuza dek çıkmayacak kırmızı-mor boyaya bulanmış, palmiyelerle bezeli sakin kıyı kentlerini de simgelediğinden, gerek manevi gerek duygusal yönden ona çok yararı dokunmuştu. Kraliçe'ye göre, tümüyle Fenikeli Bayan Deniz Kabuğu Samiriye'deki esas Tanrıça türbesinin en etkileyici parçasıydı. Mor papirüslere sarılı halde, Kraliçe'nin kucağında dururdu sık sık.

"Mor ülke. Kulağa hoş geliyor. Morların ülkesi ve leylak renginin vatanı. Bizim Bay Çorap mordur, aklıma gelmişken, bir mafya babasının gözlerinin altındaki halkalar gibi mor, çiğ et parçasının üstündeki belediye kontrol mührü gibi mor. Bay Çorap Fenike pazarından ne kapmış olabilir diye sormak geliyor içimden. Ooops! Gülmemeliyim. Sosum dökülecek."

"Mer-si" dedi Patsy. "Bud burdan iyi bi ruh haliyle gitmiştir mutlaka."

"Niye iyi bi ruh halinde olmasın ki?"

"Olmasın falan demedim. İyi bi ruh halindeydi dedim sadece."

"Yemekten sonra uyuklarken bi şeyler olmuştur ona. Kesinlikle böyle. Tanrı'mız onunla rüyasında konuşmuştur belki de. Senin benim anlayamayacaamız bi şey bu. Tanrı, mucizelerini çok esrarengiz bi şekilde gösteriyo."

"Bu bi gerçek" diye doğruladı Patsy. Tığ işine döndü, Verlin de gitmiş, yol haritasını katlamaya çalışıyordu. "Ama biliyo musun tatlım, şu, Tapınağın yeniden inşa edilmesi meselesi bi haltlara yol açacak gibi gelmiyo mu sana?"

"Bu konuda hiçbi bok bildiğim yok. Nası bi haltlara yol açacakmış ki?"

"Ee, bugünlerde bi sürü rahip ün ve servet uğruna bununla uğraşıyo sanki."

"Hah! Buddy'nin dikili bi ağacı bile yok."

"Henüz yok."

"Taş mı atıyosun Patsy?"

Kadın içini çekti. "Atabilcek bi halde değilim, tahminim." Bir süre sessiz kaldı ve kendi günahlarını düşünüp, Buddy Winkler için tasavvur ettiği günahlarla kıyasladı: Bir yanda bedenin zayıflığı, öte yanda ihtirasların açlığı. Bu onu bir yere vardırmadı tabii ve sonunda vazgeçti. Kaderci bir havada gülümsedi ve gülümsemesini tığ örgüsüyle gizledi. *Şu kadarını söylemeliyim ki,* diye karar verdi sonunda, *Yedi Büyük Günahın içinde en ehvenişer olanı şehvettir kesinlikle.*

İlkbahar ikindisi ağır ağır ilerler, gürültücü kuşlar böcek özsularıyla gargara yapar ve tomurcuklar sımsıkı Viktoryen iç çamaşırlarından kat kat kurtulmaya çalışırken, Boyalı Sopa'yla Sedefli Deniz Helezonu, kadın düşmanı Yehova topluluğunun, Astarti'nin ve onun İsrail'deki savunucusu Kraliçe İzebel'in adına nasıl amansızca leke sürdüğünü ve sonunda dul İzebel'in, Elişa'nın Yehovacı kuklası Yehu tarafından nasıl öldürüldüğü-

nü anlattılar. Yehu'nun iktidarı gasp etmesinden sonraki vahşice yakıp yıkmalar sırasında, onları tahıl küplerine saklayan cesur köylüler sayesinde nasıl gizlendiklerini anlattılar. Tanrıçanın yüzlerce rahip ve rahibesi kılıçtan geçirilmiş, kutsal mekânları yerle bir edilmişti. MÖ 843 yılıydı. Ataerkillerin bayrağı kaptığı yıl.

Ama birkaç ay sonra İzebel'in kızı Atalya, deyim yerindeyse yedek kulübesinden çıktı ve *güney* İsrail, yani Yahuda tahtına oturmayı başardı. Boyalı Sopa'yla Sedefli Deniz Helezonu hemen Kudüs'e, bizzat Büyük Tapınağa kaçırıldılar; İlk Tapınağa, Süleyman'ın Tapınağı denen yere; Fenike moru perdelerden, bir ninninin, altın rengi, kulak tırmalayıcı mezmurları yatıştırdığı muhteşem Yahudi cavala cuvalasına yani.

Atalya, ataerkil suikastıyla katledilinceye kadar altı yıl hüküm sürdü. Atalya'nın saltanatı süresince Tanrıça Kudüs'ü yeniden avcuna aldı. Boyalı Sopa'yla Sedefli Deniz Helezonu, Hiram ve onun yetenekli Fenikeli ustalarının Süleyman için yaptığı tapınakta, külçe külçe altınların ve gümüşlerin, geceleri ortalığı aydınlatan on bin şamdanın arasında yaşadılar; kırk bin arpın, iki yüz bin borazanın yanında; mücevherlerle süslü sayısız buhurdanlığın, kâsenin ve şişenin, su mermerinden masaj yağı kaplarının arasında; sunuların, en saf pirinçten küreklerin, leğenlerin, mum makaslarının ve maşaların yakıldığı bronz sunakta. Süleyman'ın getirttiği tüm bu gösterişli malların Tanrıçayla pek bir ilgisi yoktu, fakat öte yandan her yeri lotus çiçeği, incir, nar ve tarihçi Josephus'un dediği gibi, "en garip çiçeklerin" resimleriyle süslemişlerdi (ki bunların hepsi de vajinanın simgeleriydi); ama sopayla deniz kabuğu bu şaşaanın arasında evlerindeymiş gibi rahattı, çünkü Astarti'ye saygı gösterildiği sürece onlar da hazine kadar değerli sayılıyordu.

Fakat Atalya'nın katledilmesinin ardından gelen büyük temizlik sırasında karanlık bir mahzene atıldılar ve burada bir sürü altın buzağı heykeli, sperm kapları, vajina hunileri, tefler, eşek maskeleri, dans tarifleri ve fildişi kakmalı hareketsiz yılanlarla birlikte bir asırlık toz birikti üstlerinde. "O mağaradaki gibi bir trans halinde de değildik" diye açıkladı Sedefli Deniz Helezonu, "cansızlar için bile zaman çok ağır geçiyordu." Mahzende,

doğum yapan kadınların gözyaşlarını toplamak üzere tasarlanmış gül ağacından kapların olduğunu ve bu tez canlı kapların kendi tozlu gözyaşlarıyla nasıl dolup taştığını hatırlamıştı. Evet, tılsımlar üstün konumlarına geri dönecekti yine. Büyük Tapınak yüzyıllar boyu, yapımının bittiği zamandan (MÖ 962), Babillilerce yıkılışına (MÖ 586) dek, Yehova'yla Astarti arasında gidip gelmişti boyuna, bir sarkaç gibi.

Bizzat Süleyman bile Tanrıçayla takılmıştır; bu gerçek o kadar iyi belgelenmiştir ki, Kitabı Mukaddes'i revizyondan geçirenler bile bunu örtbas etmeye kalkışamadılar; her ne kadar "paganizme karşı toleransını" onun, çok sayıda yabancı karısının etkisine yükleseler de. Süleyman'ın bitkiler ve hayvanlar dünyasının sırlarını ve cinleri çıkarıp hastaları iyileştirecek büyülerin nasıl yapılacağını bildiği söylenirdi. Josephus'a, aslında bu işleri kralın adına karılarının ve cariyelerinin yaptığı söylenmişti. Belki Süleyman'ın ünlü bilgeliğinin kaynağı da pagan kadınlardı –yedi yüzden fazlaydılar– her ne kadar Süleyman'ın sözde derin bilgeliklerinin yer aldığı kitap onun ölümünden ancak altı yüzyıl sonra yazılmış olsa da ve kitaptaki fikirlerin çoğu ilk Yunan filozoflarına kadar gerilere gidiyorsa da.

Her neyse, MÖ 693'te Kral Manaşşe taç giyince sarkaç Tanrıçanın tarafına öyle bir kuvvetle savruldu ki, tozları silinip pırıl pırıl temizlenen Boyalı Sopa'yla Sedefli Deniz Helezonu'na, rasathanedeki en mutlu günlerinden beri görmedikleri bir sıklıkta ve saygıyla başvurulur oldu. Boyalı Sopa sadece (altınla kaplı Fenike sedirinden) çatıdaki astronomik görevlerle kalmıyor, iç tapınakta rahipler bir dizi "Miss Yahuda" yarışmasını kazanmış seçkin bakirelerin kızlığını bozarken Sedefli Deniz Helezonu'na eşlik ediyordu.

Tatlı Kaşığı, tapınağın en kutsal yerinde zina yapıldığını duyduğu zaman, olabildiğince sarsıldı. Sedefli Deniz Helezonu ona, İlk Tapınağın, daha ilk kurulduğu günün gecesinden beri, hatta bir dereceye kadar, (Yehovacı) Levililerin sıkı denetimindeyken bile cinsel eylemle dolup taştığını anlattı. Girişini bir çift ünlü fallik sütun korurdu ve finansal yönden, antik dünyanın hemen hemen bütün tapınakları gibi, kutsal fahişelerin kazandıklarıyla ayakta dururdu.

"Oh, aman" diye mırıldandı Tatlı Kaşığı. Çarpılmış fasulye tenekesi kadar zayıf hissetti kendini ve onun yanına düşüp kalmamak için destek almak zorunda kaldı.

Konserve Fasulye, kendi biçimsiz haliyle onu teselli etmeye çalıştı. "Benim tespit ettiğim kadarıyla, Bayan Tatlı Kaşığı, bu işin, belki sizin Cizvitlerin ayıpladığını duyduğunuz, ucuz motellerde kırıştıran bazı sefillerin, yahut arabaların arka koltuklarında sarmaş dolaş olan bazı sarhoşların yaptıklarıyla hiçbir ilgisi yoktu. Hatta bu, evlilik birleşmesinden bile daha yüce bir şeydi. Bu, törenle ve tam bir bilinçle yapılan, asıl Yaratılış eylemini taklit etmeyi, hayatı en yoğun ve yaşamsal önem taşıyan anında kutlamayı amaçlayan kutsal seksti. Burada sözünü ettiğimiz şey o bildiğimiz girdi-çıktı, şlak-şluk değil Bayan Tatlı Kaşığı; biz burada, Tanrısal bir kıvılcımın ateşlenmesinden ve

" Tatlı Kaşığı Konserve Fasulye'nin engin bilgisine ilk kez kulaklarını tıkadı (kulakları var demek değildir bu, anlıyorsunuz tabii) ve arkasını döndü ona, gücenmiş ve kızgın bir şekilde.

Kirli Çorap bıyık altından güldü (bıyıkları var demek değildir bu, anlıyorsunuz tabii).

Yükselen güneş, uzay piliçlerinin toz haline gelmiş kemiklerini yalayıp yutan neon lambalı bir tilki dili gibi yalayıp bitirdi gece yağmış incecik karı. Ellen Cherry yataktan kalkmıştı. Bir tepsiye yağda yumurtalı sandviçler, çikolatalı krakerler ve bira koyuyordu; Boomer'ın en sevdiği kahvaltı yani.

Kendi kendini kandırmıyordu. Suçluluk duygusunu yatıştırmaya çalışıyordu sadece, bu kadar basitti. Entelektüel yönden, suçluluk duyacak hiçbir şey yapmadığını biliyordu ama duygusal yönden, bir kadının asıl işinin kocasıyla ilgilenmek olduğu fikri içine öyle işlemişti ki, hayatının en önemli şeyi bu görevin kıvır zıvırlarına kısa bir süre engel oldu diye bir kefaret ödemek zorunda kalmıştı. Bu böyleydi işte. Buna karşı durmanın anlamı yoktu.

"Ekmeğine sürdüğüm mayonez yeterli mi sevgilim?"

"Evet hanfendi, teşekkür ederim." Üstdudağında oluşan anlamsız bir çizgiyi yalayıp temizledi. "Ayrıca, dün gece o

polisi beni tutuklamamaya ikna ettiğin için de teşekkür ederim."

"Eh sen de ona karşı pek terbiyeli davranmadın. Adam sadece, senin kimliğini görmek istemişti."

"O, ben ondan korkayım istedi. Bütün polisler bunu ister zaten. Ben polisleri korkunç düş kırıklığına uğratan biriyim."

Ellen Cherry Boomer'ın bir krakeri bira bardağına batırışını seyrederken, "Pek korkak biri sayılmazsın, değil mi?" diye sordu.

"Korkmadığın sürece kimse senin hayatını yönetemez. Unutma bunu. Cehennem her şeyden korkmaktır. Cennetse korkmayı reddetmektir. Demek istediğim aynen budur." Islak krakerden bir ısırık aldı. "Benim düsturumu biliyosun."

"Evet, fakat insanlar korkmamayı seçebilir mi gerçekten?"

"Aynen." Birasının çıplak Buda rengine bakarak ağzındakini çiğneyip durdu bir süre, sonra birden Ellen'a çevirdi gözlerini. "Köpek gibi yalan söylüyorum" dedi.

"Nasıl yani?"

"Bi şeylerden korkuyorum. *Senden* korkuyorum."

"Ah, yapma canım, sen de." Öyle kuru bir kahkaha attı ki, nerdeyse bir öksürük gibi çıktı. "Sen benden nasıl korkabilirsin ki?"

"Benim kalbimi çalmışın."

"Tatlım!" Onu böyle gözleri yaşarmış ve ağzını açmış, ağlamaya hazır bir çocuk gibi görmek Ellen'ı şaşırtmıştı. "Yahu, ben sana hiçbir zaman kasten..."

"Sen benim şu kaba kaynakçı kalbimi çalmışın ve senin bi sanatın var. Gönlün ikimize yetecek kadar büyük mü bilmem?"

"Ah, yavrucuğum, elbette..." Ellen onun dediğine karşı çıkarken bile, gözleri onun ötesine, Airstream'in bir penceresinden dışarıya, hafif parlak tepelerin üzerine tırmanan güneşe bakıyor ve neon ışıklı bir tilki dili, meleklerin toz haline gelmiş kemiklerini yalarken bunun resmini nasıl yapmalı diye düşünüyordu.

"Kudüs'ün üstünde yükseldiği tepelerden birinin zirvesinde bir harman yeri, köylülerin buğday yığıp, taneleri dökülsün diye

biçilmiş demetlere vurdukları ve onları savurdukları, aslında geniş ve düz bir kaya olan bir harman yeri vardı. Evet, hikâyeye göre bu harman yeri aslında, İbrahim'le oğlu İshak mitinin, yani Yehova'ya bağlılığını kanıtlamak için oğlunun boğazını kesmeye hazırlanan baba hikâyesinin geçtiği yer olan Moriya Dağı'nın tepesindeydi. Bağlılık yeminlerinizle ilgili yani. Sonuçta, bilerek ya da bilmeyerek, o düz kaya İbraniler için kutsal bir yer, bir güç merkezi haline geldi –halk söylencelerini daha da genişletirsek, kimileri bu kayanın cennetten geldiğini ve altında Âdem'in yattığını söyler– ve Süleyman büyük bir tapınak yaptırmaya karar verdiğinde seçtiği yer sözde bu Moriya Dağı'ydı.

"Süleyman'ın kafasındaki muazzam külliyeyi; imanın süper kubbesini, taşıyabilmesi için tepenin sivriliğinin giderilmesi, zeminin düzeltilmesi ve düzleştirilmesi gerekiyordu. Bu çok zaman alacak bir işti, ucuz da değildi; fakat Süleyman ya da haremindeki kadınlar, dünyanın en kutsal yapısını, farklı soylardan ve dinlerden insanların bir arada bulunduğu büyük bir imparatorluk ulusunu birleştirmenize ve denetiminiz altında tutmanıza yarayacak bir tapınağı, sanki bir alışveriş merkezi yapıyormuş gibi, el altında bulunan boş arazilerden birine yapamayacağınızı bilecek kadar akıllıydı. İnşaat yerinizin büyülü bir havası olmalıydı."

(Bu noktada, Sedefli Deniz Helezonu'yla Boyalı Sopa'ya İlk Tapınak hakkında bildiklerini anlattırmaya çalışan Konserve Fasulye, bu büyünün niteliği hakkında soru sormak için –böyle şeylerin saçma bulunmadığı bir çağdan geldiklerini göz önüne alarak, bu deniz kabuğuyla sopanın büyü sanatında çok usta olabileceklerinden kuşkulanmıştı çünkü– onların anlattıklarını [ve bunları içinden tekrarlamayı] kesip araya girmek istedi ama, çekingen ve eski kafalı romancılar gibi, öykünün akıcılığını bozmamak için bundan kaçındı.)

"Moriya Dağı'nın tepesi geniş bir platoya çevrildikten ve yamaçları yollar ve basamaklar şeklinde biçimlendirildikten sonra Süleyman kendi hülyasını, Hiram'ın eliyle, binaya dönüştürmenin en önemli kısmına geldi. Süleyman prodüktör, Hiram da yönetmendi diyebilirsiniz. Binlerce kişilik bir kadro-

yu yönettiler. Tümü sendikasız. Davayı yeniden açacaklar için, kırbaçlanmamak uğruna çalışan, Kenan diyarından yüz elli bin köle, artı, toplanıp Tapınak'ta çalışma gruplarına katılmış ve bir *falafel** parası bile verilmeyen otuz bin İsrailli vardı. Bağırarak emirler yağdıran üç bin korkuluk şef ve Hiram'ın Fenike'sinden gelme, muhtemelen aynı sayıda, yetenekli duvarcılar, metal ustaları ve marangozlar vardı. Fenikeliler mor giyinir ve teşkilatın deposundan nohut paylarını alırlardı.

"Tüm homurdanmalara ve getir-götürlere karşın, inşaatın tamamlanması yedi yıl sürdü; gerekli malzemelerin bir araya getirilmesi için bir üç yıl daha gerekti. Devlet projeleri hep böyledir, diye düşünüyorum. Ama bittiğinde de, görülecek manzaraydı doğrusu. Tapınak, Çin kutusu gibi iç içe kat kat duvarları ve dini liderlere ait bahçeleriyle dönümlerce araziyi kaplıyordu. Bayan Deniz Kabuğu'nun anlatımıyla, dış duvarlar aynı binalar gibi taştan, yani İsrail'in tek doğal malzemesinden yapılmıştı. İçerideyse taşlar kaliteli Fenike sediriyle kaplanmış, sedir kaplamanın üstüne de, çoğu değerli taşlarla bezeli altın ve gümüş plakalar tutturulmuştu. Tapınağın yapısında kullanılan sırf değerli metallerin fiyatı bile bugünkü rakamlarla altı milyar dolardan fazladır. Alüminyum yan kaplamaların tutarını siz düşünün artık. Süleyman böyle büyük bir iş için ne kadar sigorta primi öderdi, merak ediyor musunuz?

"Tabii ki, Bayan Deniz Kabuğu ve Bay Sopa sahneye çıktıklarında, gösteriş düşkünü Kral Süleyman öleli yüz yıldan fazla olmuştu. Onlar Tapınağın yapılışı hakkında her şeyi bizzat taşlardan öğrendiler. Arkadaşlarımız geldiklerinde orası birazcık yıpranmış ve kirlenmişti ama, hâlâ son derece görkemli bir yerdi, bilhassa da basamaklarını ilahiler söyleyen, tefler çalan, böğüren kurbanlarıyla göğüs göğüse dövüşen binlerce kişinin istila ettiği kutsal günlerde; insanlar çevrelerindeki şeylerin göz alıcı parlaklığından öyle bir körleşirdi ki, doğrudan bakamazlardı bunlara. Oops. Bir dakika dur hele fasulye konservesi. Süleyman öleli yüz yıldan fazla olmuştu dedim. Yanlış. Süleyman MÖ 933'te öldü, Bayan Deniz Kabuğu'yla Bay Sopa'nın

* Bakla, nohut, maydanoz, yeşil biber, soğan, turp ve baharatla yapılan bir Ortadoğu yemeği. (ç.n.)

Tapınak'ta ilk kez kullanıldığı tarihse MÖ 843. Doksan yıl eder, yüz on değil. Bu geriye doğru saymalar kafa karıştırıyor. Ama bebek İsa doğduğu zaman yaşayanlar için durumu bir düşünün hele. Tüm yaşamları boyunca geriye doğru saymışlar, ataları da her birinin hatırlayabileceği kadar gerilere doğru saymışlar ve *hoppalaaa,* bir sabah birdenbire bir kalkıyorlar, tekerin altında bir takoz var ve tam tersi yöne doğru saymaya başlıyorlar. Demek istediğim, bu MÖ'den MS'ya birdenbire dönüş insanları çıldırtmış olsa gerek. Dişçiyle randevusunu kaçıran epey İsrailli vardır bence."

Post nükleer bir süpermarkette dolaşan, mutasyon geçirmiş bir müşteriye has bir özellikmiş gibi parlayan mavi ışıklarıyla bir polis arabası, duman kusan, öbek öbek pas lekeli, egzoz çıkış borusunu arkasından sürükleyen eski bir Chevrolet steyşını kaldırıma yanaştırıp durdurdu.

"Ben Peder Buddy Winkler" dedi sürücü, umutla.

"Ben de polis memuru Dishman. Ehliyetinizi göreyim."

Buddy sadece kırk beş kilometre hızla gitmişti, oysa Şerit'te hız sınırı kırk kilometreydi, bundan fazla bir içten yanma faaliyeti yasaktı. Kendisinin tanınmasıyla yaşanmasını beklediği şokun gelmeyeceği anlaşılınca rahip cüzdanını çıkardı. Boş bir çiklet kâğıdı da cüzdanla birlikte çıktı ve polisin bastığı mavi ışıklı kaldırıma pırpır ederek indi anorektik bir kelebek gibi.

"Bu gece Tanrı benimle konuştu memur bey" dedi Buddy. "Bu akşam yemekten sonra uyuyakalmıştım, Tanrı gelip bana bir rüya gördürdü ve bir misyon yükledi." Saksofonuna yavaştan ısınıyordu. "Üstünüzde Tanrının bir misyonu varken, insanların hız limitlerine tamamen sadık kalamazsınız."

Başka bir şehirde olsa alkol muayenesi için merkeze götürülürdü ama, burası Virginia, Colonial Pines'dı. Polis onu, herhangi bir tutanak düzenlemeden bırakmakla kalmadı, bu davaya beş dolarlık bir bağışta da bulundu. "Dualarınızda benim küçük Jimmy'yi unutmayın. Çocuğun korkunç bi alerjisi var."

Garip bir şekilde memnun olan Buddy'nin canı doğrudan evine gitmek istemiyordu. Gelecek nimetlerin bir işareti olarak

gördüğü beş doları gömlek cebine soktu ve nedense, U dönüşü yapıp geri dönerek Charlesların evinin, yani Tanrısal tezahüre mazhar olduğu yerin önünden geçti yine. Oturma odasının penceresine bakınca kuzenini ve havai karısını gördü bir an. Verlin hâlâ o lanet olası yol haritasını katlamaya çalışıyordu, fakat Patsy bikinisinin tığ işini bitirmişti. Uzun sürmemişti. Tabii, aslında o meret de öyle küçücüktü ki, bir çift ipekböceği onu yemek paydosunda şıp diye bitirebilirdi zaten.

Buddy evin önünden egzoz gürültüsüyle çoktan geçmiş olmasına karşın, klaksona kuvvetle bastı. "Tanrı'ya sevinç çığlıkları yükselt!" diye bağırdı dental Golgota'sının* kurt yeniği çarmıh direklerinin arasından.

"Sarkaç yeniden sallandı. Bu kez de Yoşiya adında bir reis denetimi eline geçirdi ve onun otuz yıl süren saltanatı boyunca Bayan Deniz Kabuğu'yla Bay Sopa gizlenmek ve geceleri, Ölü Deniz yakınlarındaki çölde sık bir şekilde yayılmış bulunan bir sürü gizli türbenin arasında mekik dokumak zorunda kaldılar. İnsan ünlülerinin deyişiyle, sanki Hollywood sosyetesinin favorisi birer yıldız olarak yaptıkları kariyerden sonra, kenar mahallelerdeki küçük kulüplere düşmüş gibiydiler; ama sayın Sedefli Deniz Helezonu ve Boyalı Sopa'nın egolarında bir incinme yoktu tabii. Ah, tam tersine. Bir kere, İlk Tapınak milletin hazinesi, akademisi, ilahiyat okulu, parlamentosu ve talk-show mekânı olarak kullanılıyordu ve siyasi, ekonomik, teolojik tartışmalarla (cinsel maskaralıkları saymaya gerek yok zaten) öyle gürültülü bir yerdi ki, en kutsal iç bölümü bile mevzuat hakkındaki anlaşılmaz laf gevelemelerinin istilasına uğramak üzereydi. Fakat o kaba saba çöl türbeleri, daima Yehovacıların saldırı tehlikesi altında olmalarına karşın, bizim deniz kabuğuyla sopaya, güçlülerin kovanındaki balı kesinlikle zehirleyecek entrikalardan ve fesatlardan uzak, rahat bir nefes alma olanağı sağlıyordu.

"İster inan ister inanma beni serseme çevirmeye başlayan bu Yehova-Astarti turnuvası *hâlâ* bitmedi. Yoşiya'nın ölümün-

* Dört İncil'de de geçen, Kudüs'te İsa'nın çarmıha gerildiği tepe. (ç.n.)

den sonra onun yerine geçen Kral Yehoyakim onun yaptığı reformları hemen tersine çevirdi (eski Tanrıçanın çekiciliği hâlâ bayağı güçlüymüş anlaşılan) ve artık tuzlu sularla, kum fırtınalarıyla ve açık havada yakılan ateşlerle üzerinde bir tabaka oluşan Bayan Deniz Kabuğu ve Bay Sopa arabaya konup, koca kayalarla dolu vahşi doğadan alınarak Büyük Tapınak'ta sergilenmeye götürüldü yine. MÖ 609'dan 586'ya dek rahiplerin özel teçhizatının arasında bulundular ve Astarti'nin, yıldırımlarıyla insan ruhunu sarsıp, onu gözyaşları ve cefalarla dolu dünyevi yaşama bağlayan zincirlerden bir süre kurtardığı söylenen kaprisli şimşeklerini çeken tılsımlar olarak görev yaptılar. Sonra...

"Bir akşam, alacakaranlık, kentin taşlarını tereyağlarken ve yemek ateşlerinden yükselen dumanlar kararan göğe yükselen peygamberlerin sakalları gibi uzayıp giderken Boyalı Sopa'yı Tapınağın damına çıkardılar. Bütün Kudüs ayaklarının altındaydı, hem tüm görkemi, hem de tüm sefaletiyle; cefalı, rüzgârlı, damları kaskatı, ruhu esnek, güneşte pişmiş bir tepe kenti; bütün o orduların ve hurafelerin, kültlerin ve kervanların, yağmacıların ve filozofların, kurtarıcıların ve yakıp yıkanların gelişini ve gidişini görmekten çarpılıp şaşıya dönmüş bir kentti; ama her şeye rağmen bir *habitattı* yine de, şimdi artık küçük ve basit zevklerin gecesine gömülen bir tapınak: Şarap tulumuyla yuvarlak ekmeğin, horlamaların, duaların ve sarılmaların; kent, ne yazık ki bir gün ebediyen görülecek bir hesaba kapatmıştı taştan gözkapaklarını.

"Yafa Kapısı'nın ötesinde Gazze, bir flamingoyu yutan bir bataklık gibi yutuyordu güneşi ve sonunda rahipler, birkaç yıldızın görülebileceği kadar karanlık olan doğu kısmına dönmüşlerdi yüzlerini. Birden, kuzeydoğu ufuk hattında, yünlü bir pelerine düşen serseri bir kıvılcım gibi duran, parlamakla sönmek arasında kararsız, göz kırpıp için için yanan, hiç bilinmedik, donuk kırmızı bir parıltı fark ettiler. Gözleri hemen Boyalı Sopa'ya kaydı, fakat sopa hiçbir şey kaydetmiyordu. İçlerinden biri sopayı tutup, uzaktaki köze doğru, suçlayan bir parmak gibi uzattı. Hiçbir şey olmadı. Sonra sopayı, bir zamanlar yeraltında maden damarı ya da su arayanların sihirli çatal sopayı salladığı gibi usulca salladılar. Ne bir seğirme vardı, ne

bir titreme. Alet hiç işe yaramaz haldeydi. Kırmızı noktaysa donuk donuk parlıyordu hâlâ. Çok garip."

Montana'nın Livingstone kentinde yaşayan Russell Chatham adında ünlü bir manzara ressamı vardı ve Ellen Cherry ona bir nezaket ziyaretinde bulunmak istiyordu. Ama durumu bir kez daha düşününce bundan vazgeçti. Boomer'ın kıçının altına bir sanat dikeni daha koymanın âlemi yoktu, özellikle de, onu başından atmak isteyip istemediğine bir türlü karar veremediği bir zamanda. Kocalarına karşı duyguları konusunda kafası karışık başka kadınlar da vardı bu dünyada muhakkak. Aksi takdirde, Burt Reynolds için hiçbir dayanak kalmazdı. Fakat asıl mesele, evlendikten bir hafta sonra kocalarına karşı duyguları konusunda kafası karışık başka kadınlar var mıydı? Olması gerekir sonucuna vardı. Muhtemelen bazı kadınlar, belki de bir sürü kadın, kilisedeki seyirci koltuklarının arasındaki koridorda yürürken, "*Kim* bu smokin giymiş adam? Niçin böyle bakıyor bana? Onu daha ne kadar yakından tanımak istiyorum acaba?" diye sormuştu kendi kendine. Ellen Cherry her halükârda, New York'a varıncaya dek sanatını arka taraftaki gaz ocağına doğru iteklemesinin daha iyi olacağını düşündü. Bu mesele, aynı gün ilerleyen saatlerde gündeme geldiğinde, bunu ortaya atan Boomer oldu.

Ellen Cherry baharın son karını Crazies'te erimeye bıraktı; ünlü manzara ressamı Russell Chatham'ı da, meslektaşıyla hayatta bir daha hiç karşılaşmamak üzere bıraktı ve hindiyi kuzeydoğuya doğru dehdehleyip ikindinin ileri bir saatinde Missouri Nehri'ni geçtiler. "Biliyo musun bu Missouri Nehri'ni kim severmiş?" diye sordu Boomer. "Biliyo musun bu nehrin kıyısında yaşayıp da burayı çok seven kimmiş?"

Thomas Hart Benton, diye düşündü Ellen Cherry. Ama bir sanatçının adını anmak istemediğinden, "Hayır tatlım, bilmiyorum" diye yanıtladı.

"Haydut Jesse James" dedi Boomer. "İşte o." Boomer bir süre sessiz kaldı, sanki dilini nehir alıp uzaklara götürmüş gibi. Sonra "Jesse James çok banka soymuş" dedi, "ve de bi sürü treni. O

hep baskınlarda, pusulardaymış, aklına daha ne gelirse, peşinde de ordu gibi polis, yirmi dört saat nefesleri ensesindeymiş, Noel'de bile. Ama biliyo musun, bizim Jesse'nin burnu bile kanamamış. Ama bi gün boş bulunmuş, duvara bi resim asmaya kalkmış. Sandalyenin tepesinde öylece, o güzel resme hayran hayran bakıyomuş ve Robert Ford arkasından sessizce sokulup kafasında bi delik açmış. Sanat hakkında bu kadar laf bile yeter, tahminim."

Az sonra güneş pamukların arasından pike yaptı ve çok geçmeden sessizliğin dolma içi gibi doldurduğu kızarmış hindi, Missouri Nehri'nde yüzen kendi yansımasını gördü bir an.

"Rahipler doğrudan baş rahibeyi çağırttı. 'Sizin sopanızda bir sorun var' dediler ona. 'Gökteki şu kırmızı parıltıyı göstermiyor.' Baş rahibe bir deneme yaptı. 'Sopada bir sorun yok' dedi. 'O parıltı insan elinden çıkma demek ki.'

"Gece yarısı olunca, Tapınağın kadrosundaki bütün rahipler, rahibeler, hahamlar, bilgeler ve konsüller dama çıkıp kuzeye ve doğuya baktılar. Artık *üç tane* kırmızı parıltı vardı gökte.

"Nefret edilen eski peygamber Yeremya da çatıya çıkmaya çalışıyor, ama pis kokulu gri sakalı basamaklarda her göründüğünde biri çıkıp ona bir yumruk atıyor, kovalayıp aşağıya defediyordu yine. 'Bunlar Babilliler!' diye bağırıyordu Yeremya boyuna. 'Yehova Babillileri gönderdi, onun kanunlarını hiçe sayan sizleri cezalandırmak için.'

"Yeremya en azından yarı yarıya haklıydı ve herkes biliyordu bunu. Sonunda bir haberci gönderip Kral'ı uyandırdılar. Kral, şafak sökmeden az önce dama çıktı. Orada, üstünde Fenike moru bir cüppeyle durup, uzakta yanan kalelerini seyretti. 'Teslim ol! Teslim ol!' diye bağırıyordu ihtiyar Yeremya. 'Teslim ol ve Yehova'nın hükmünü kabullen, yoksa Kudüs yok olacak.' Kral, birinin Bay Sopa'yla Yeremya'nın kafasını patlatmasını buyurdu, fakat aleti kırma riskine girmek istemeyen baş rahibe, bunun yerine sandaletini fırlattı peygambere.

"Babilliler gayet basit nedenlerden ötürü, on yıldır Yahudiye'ye (bu güney İsrail'dir, unutmayın) saldırıyordu.

Sanırım, tıpkı Sovyetler Birliği'nin Çekoslovakya'ya ya da Polonya'ya saldırması gibi bir şeydi bu. Babil, güçlü lideri Nebukadnessar'ın yönetiminde parlak bir dönemini yaşıyordu. Aman, aman Tanrım, artık öyle isimler koymuyorlar. Ronald, George, Gary, Jimmy, sade ve gösterişsiz Bill; bu alelade modern isimler Nebukadnessar'ın eline su bile dökemez. John bir etikettir. Nebukadnessar'sa bir şiirdir. Bir anıt. Alfabenin boşluklarına salınmış bir katil arı sürüsü. Her neyse, konuya dönelim, Nebukadnessar ve Babillileri Kudüs'ü on bir yıl önce de istila etmiş, fakat Tapınağı yağmaladıktan, çuvallarına o on bin şamdandan, iki yüz bin borazandan, kırk bin harptan bir kısmını doldurduktan sonra geri çekilmişlerdi. Kente, uslu durduğu sürece özerkliğini koruyabileceğini bildirmişlerdi. Ha. Duy da inanma. Gururlu küçük Kudüs gittikçe küstahlaşmıştı ve şimdi de korkunç Babil savaş makinesi, kentin varoşlarının göğünü, pek de eğlendirici olmayan ateş oyunlarıyla aydınlatıyordu.

"Kudüs aylarca kuşatma altında kalacak, bu sürede Bay Sopa bulutlarda tek bir hayırlı kehanet belirtisi bile kaydedemeyecekti. Açlık, susuzluk ve hastalık, rahip ve rahibelere kadar varınca sonunda bizim sopa Tapınağın damında, son nafile gökyüzü taramasından sonra konulduğu yerde bırakıldı, unutuldu."

Balıkbilim alanında diploma almış San Antoniolu bir taksi şoförü "Çarkıfelek"te yeşil rengini buluyor, her kategoride büyük paralar götürüyordu ama Buddy Winkler pek izlemiyordu. Buddy her şeye rağmen bir kitap okuyordu; Colonial Pines Halk Kütüphanesi'nden alırken az utanmamıştı bu kitabı.

Genellikle bir Kitabı Mukaddes açık dururdu önünde, spagetti lekeli formika masanın ya da sevdiği koltuğun kumaş döşeli kolunun üzerinde (döşemesi aşınıp öyle bir incelmişti ki, dolgu pamukları periyodik olarak, sütleğen otundan uçan tohumlar gibi koyverirdi kendini dışarıya). Ama Buddy aslında Kitabı Mukaddes'i okumuyordu, artık okumuyordu, replikleri not ettiği bir kâğıda bakan bir tiyatrocu gibi göz atıyordu yalnızca. "Ve Efendimiz dipsiz kuyuyu açtı ve bir duman yük-

seldi..." falan gibi sözlere sadece göz ucuyla şöyle bir bakıvermesi yeterdi ve hemen alıp yürür, uzun öttürümlü tenor nağmelerini döktürürdü en sevdiği konunun, Dünyanın Sonu'nun; tarihin o korkunç, çoğu kişiye göre de tüm günahları ve günahkârları silip süpürecek, tüm cihanı ebediyen gıcır gıcır tertemiz kılacak kan seliyle, fokur fokur kaynayan çağlayanlar tufanıyla sonlanışının.

Fakat Peder Buddy Winkler o mart gecesi bir kitap okuyordu. Aslında o küçük yemek odasında, üst üste dizilse bir kedinin çevredeki her alaycı kuş yuvasına rahatça ulaşmasını sağlayacak kadar yükseklik yapacak koca bir yığın kitap vardı. Fakat içlerinden sadece biri tutsak almıştı Buddy'yi.

Buddy bazen Tanrının kendisinden tam hoşnut olmadığından, ona hizmetini yetersiz bulduğundan ve hoşnutsuzluğunu göstermek için onu çıbanlarla cezalandırıp, diş ağrılarıyla uyardığından kuşkulanırdı. Ama bu kez Tanrı onunla konuşmuş, ona bir misyon vermişti. Buddy (her ne kadar, o anda çenesinin ortasında, fırından çıkmış yuvarlak bir kanepenin boyutu ve sıcaklığında bir kan çıbanı varsa da) temize çıktığını hissediyordu; kendini hem mütevazı biri, hem de bir kahraman gibi görüyordu ve şehit mertebesine layık göğsünü bu yolda siper etmeye gönülden hazırdı. Ama sorun, Yahudilerin işbirliğine yanaşmamasıydı. Richmond ve Norfolk'taki bütün hahamlara telefon etmişti (Colonial Pines'da yaşayan tek Yahudi, yakınlardaki Fort Lee'ye tayin edilmiş bir subaydı çünkü) ama boşunaydı. Onlara kendi misyonunun esasını anlattığında onun bir çatlak olduğunu ima etmişlerdi kaba bir şekilde. Buddy kızdığı kadar şaşırmıştı da. Yahudilerin o Tapınağın yeniden inşa edilmesini istediklerini sanıyordu. Mesih'in gelmesini istediklerini sanıyordu. Kırılmış fakat eğilmemiş bir halde, Yahudilik üzerine birkaç kitap almak için kütüphaneye gitti. İşte tam o an gözleri, tüm gecesini yutan o kitaba rastladı.

Kitabın adı *Hıristiyan Eşler: Vaizlerin Ardındaki Kadınlar,* yazarları da James Schaffer'le Colleen Todd'du. Bu lanet olası şeyi niçin okuduğu bir yana, kütüphaneden niçin aldığını bile bilmiyordu. Süper vaiz Jim Bakker'in zevcesi Tammy Faye Bakker'ın, kocasının kendisine karşı ilgisini canlı tutmak için

peruğunu günde birkaç kez değiştirdiğini okuyunca hayretten ağzı öyle bir açıldı ki, çenesindeki kütle bıçak sokulmuş gibi canını yaktı. Ve Bayan Bakker'ın, evliliğini heyecanlı kılmak için Peder Bakker'a makyajsız halini hiç göstermediğini, yatağa her gece takma kirpik ve küpeyle girdiğini de okuyunca, eh, "Çarkıfelek" bensiz dönsün deyiverdi hemen.

"İzebel işi bu" diyordu boyuna kendi kendine. "Harbiden İzebel işi." Jim Bakker'la arkadaşlarının faziletten uzaklaşmalarına şaşmamalı, diye düşündü. Ülkenin en güçlü vaizleri, boyalı kaltakları resmi nikâhlı karı diye alıyorsa Günahkârlık Çağı zirvesine yaklaşıyor demektir kesinlikle. Şeytan'a, en sinsi kılığına girmiş Şeytan'a, Babil Orospusu'na karşı güvenli sığınak nerde? Kendisi de, yani Sparrow Yayın Kanalı'na bağlı Güneyli Baptistlerin Sesi radyosunun en önde gelen vaizi Buddy Winkler de karı diye alacak mıydı bu... Birden kendine geldi. Neler düşünüyordu böyle?

O sırada kapı vuruldu. "Lanet olsun!" diye sövdü. "Verlin'le Patsy geldiler." Patsy kendisini bu kitabı okurken yakalarsa!.. Buddy *Hıristiyan Eşler*'i çılgın gibi kapıp kanepenin altına soktu. Ancak tam bölme kapının mandalını açarken fark edebildi pantolonunun altında bir kabarıklık olduğunu; erkeklerin en eski hikâyesiydi bu, hiçbir mobilyanın altına saklanamayacak koca bir cilt, gizlenemeyecek bir eserdi.

"Nebukadnessar sabırlı bir adamdı. Cansız nesnelerle bu kadarcık ortak yönü vardı. Aylar boyu, kocaman Babilli burnu havada, dolaşıp durdu birliklerinin Kudüs'ü kuşattığı surların çevresinde. Surların içinden gelen leş kokusu kentlilerin yarısının ölmüş olduğuna hükmedebileceği kadar artınca, gedik açma makinelerini kurmalarını buyurdu adamlarına. Zayıf kuzey duvarlarını yıkarlarken pek fazla bir direnişle karşılaşmadılar.

"Evet, surlardaki gedik açılıp da Babilli gençler dar sokaklarda sel gibi akmaya başlayınca, bunları tapınağın damından, güneşte kızmış altın bir levhanın üstünde yüzükoyun yatarak seyreden bizim elde boyanmış sopa, çok ender ve hileli bazı

durumlar dışında, insanoğlunun dünyadaki evrimsel gelişiminden beri bir milyon yılı aşkın bir süredir hiçbir nesnenin yapmadığı bir şeyi yaptı. Kalkıp kaçtı.

"Bu radikal eylemin ardındaki nedeni sadece tahmin edebilirim. Belki Bay Sopa tüm bu, bir o tarafa bir bu tarafa gidip gelme saçmalığından bezmişti sadece; belki de, batan gemiyle birlikte dibi boylaması için bir neden görmemişti, kim bilir. Bunun herhangi bir mantıksal açıklaması yoktu belki; yahut eğer varsa da, yıldızlardan kaynaklanmaktaydı. O kadar kolay bir şey değildi bu, biliyorum. Bu kadar uzun zamandır uyuyan bir gücü harekete geçirmek için çok büyük bir çaba gerekiyordu. Bazı atomaltı partiküllerin, yönlerini değiştirmeye, daha önce dönmedikleri bir yörüngede dönmeye zorlanması gerekiyordu. Ama yine de sübjektif insan zamanıyla otuz dakika geçmeden Bay Sopa, Tapınağın ana avlusuna doğru merdivenleri takır takır iniyordu.

"Bir zamanlar kendileriyle karşılıklı bir bağımlılık yaşadığı bir deri bir kemik rahip ve rahibe cesetlerinin yanından hoplaya zıplaya sıyrıldı, koridoru geçip büyük salona girdi. Şans bu ya, Bayan Deniz Kabuğu sahiden çok hoş bir şekilde, mor ketenlere sarılı vaziyette, salonun diğer ucundaki beyaz mermerden bir kaidenin üstünde duruyordu. Tapınağın en kutsal iç kısmında olsaydı, Bay Sopa o bölümün altından yapılmış ağır kapılarını kanırtıp açamaz, onu kurtaramazdı. Bayan Deniz Kabuğu bunun ayrıntılarına girmiyor ama, Bay Sopa onu kendi hareket gücünü uyandırmaya ve birlikte kaçmaya ikna etti. Onun kulağına gizlice bir şeyler fısıldadı, bildiğim kadarıyla.

"Bayan Deniz Kabuğu ilkönce biraz direndi. Çoğu kadın böyle yapar, öyle duymuştum. Bayan Deniz Kabuğu, Babillilerin İştar'a yani başka bir isim altındaki Tanrıça Astarti'ye, büyük bir inançla taptıklarını ve Büyük Ana dininin hiçbir kutsal emanetinin Babillilerden korkmaması gerektiğini söyledi. Buna karşılık Bay Sopa da, hangi kültürde, hangi çağda olursa olsun asker daima askerdir, dedi. Askerler kesip biçmekten, ırza geçmekten ve yakıp yıkmaktan hoşlanır; istila çılgınlığına girdiklerinde, canlı ya da cansız hiçbir şey onlar için kutsal değildi.

Ve her halükârda, onun kaçmasının nedeni korku değildi. Bunun nedeni... başka bir şeydi.

Bayan Deniz Kabuğu ona katıldı.

"Güneye, ilerleyen istilacıların uzağına doğru yollandılar ve kaçıp kurtulmanın sevinciyle, onları görüp de yerinde zıp zıp zıplamaya başlayan, açlıktan ölmek üzere Yeremya'ya pek de aldırmayarak Zeytin Dağı'na çıktılar ve dağın tepesindeki yoluk bir meyve ağacının yarım yamalak gölgesinden, Tapınağın önce yağmalanmasını, sonra tahrip edilmesini, sonra da yakılmasını seyrettiler. Ona ister Kral Süleyman'ın ister Hiram'ın Tapınağı deyin, herhalde muhteşem bir yapıydı bu İlk Tapınak; en çılgın Beverly Hills hayalinden bile daha çok zenginlikle doluydu; ve kadersiz İsrail ulusunun yüreği, akciğeri, merkezi ve taçyaprakları, dünyaya bağlı çapası ve balonuydu. Babilliler çabucak bir kül yığınına çevirdiler onu. Sonra külleri de çiğnediler. Tek bir taşı bile kalmadı."

"Bazı kadınların yatak odası gözü var" dedi Boomer Petway. "Benim karımınsa yatak odası saçı var."

Boomer Ellen Cherry'ye göz kırptı. Kuzey Dakota'da bir karavan parkına demirlemişlerdi. Küçük bir kalabalık toplanmış, aval aval Airstream hindiye bakıyordu. Gruptan bazıları, buklelerinin arasından bir tarak geçiren Ellen Cherry'nin büyük ölçüde törensel hareketine kaydırmıştı dikkatini. Ellen Cherry Airstream'in eşiğindeki basamakta oturmuş, tarakla testereleme ve tırmalama yapıyordu. Tarak neredeyse ikiye katlanacaktı bükülmekten.

"Komünistler onu yakalamadan önce" dedi Boomer, fare rengi kâküllü bir ev kadınına, "onun saçı da sizinki gibi dümdüzdü. KGB ona günlerce işkence yaptı ama söyletemedi."

"*Neyi* söyletemedi?" diye sordu kadın.

"*Senin* saçına ne oldu?" diye sordu kadının on iki yaşında oğlu.

Boomer resmen kıpkırmızı oldu. Kafasının dazlaklaşmış yeri birden, kibrit başı gibi alev rengini aldı. Hindinin gümüş rengi gövdesinden yansıyan batan güneşin rengiyle rekabet etti bir an.

Ellen Cherry kıkırdadı. "Savaşta çektiklerini anlatmayı sevmez" dedi. "Fakat hiç merak etmeyin, bir lokma laf alamadılar ağzından."

Boomer Ellen Cherry'ye sürtünerek içeri girdi. "Dondum dışarda" dedi.

"Kafası üşüyor" dedi Ellen Cherry oğlana, gizli bir şey açıklarmış gibi bir ses tonuyla. İkisi de güldüler, sonra Ellen kocasının ardından hindiye girdi. Boomer mutfakta, tabak dolabının altını üstüne getirerek bir şeyler arıyordu.

"Sen ağzından lokma falan deyince midem kazındı" dedi dolabın altını üstüne getirmeye devam ederek.

"Etli fasulye arıyorsan orda var aslında" dedi Ellen.

"Nerde?"

"Orda. Benim dolabımda yıllardır duran bir fasulye konservesi var. Vallahi bak, üç taşınmamda da o fasulyeyi beraber götürmüştüm. Seattle'daki çocuk, güzel sanatlar akademisini bitirince vermişti onu bana. Ondan önce de onun dolabında yıllarca durmuş. O zavallı fasulyeler o kadar eski ki, sende gaza değil ham petrole dönüşecek herhalde."

"Yok burda."

"Pekâlâ, ama ben..."

"Ona n'oldu biliyorum. Onu mağarada bıraktık."

"Hayır."

"Evet, bıraktık."

"Fasulyeyi de mi?"

"He."

"Emin misin Boomer?"

"Tabii eminim. Bende şipşak bellek vardır."

Konserve Fasulye alacakaranlığın son mandalina kabuğunun da dağların ardındaki deliğe düşmesini seyretti. Artık hava tümüyle kararmıştı. Vakit gelmişti.

Bay/Bayan Konserve Fasulye, Kudüs'teki Büyük Tapınak'tan kalan tek şeyin Boyalı Sopa'yla Sedefli Deniz Helezonu olduğunu düşününce bu ikisi ona çok değerli ve mucizevi göründüler, üstelik onlarla yolunu ayıracak olması ona çok daha

üzücü geldi. Bir kere, yanıtsız kalmış birçok soru vardı. İkincisi, kendisinin artık dışında kaldığı yolculuk, gayet eşsiz ve herhalde çok önemli bir macera olacaktı. Ah, vay be...

Ama yine de şükredilecek birçok şey vardı. Bir fasulye konservesi, tüketim oyununda bir piyondan öte neydi ki? Tarladan fabrikaya, marketten eve, tencereden yemek tabağına bir fasulye konservesinin yazgısı hem önceden yazılmış, hem de gayet basitti. Nihai varış noktası: Paslı teneke yığını ve lağım çukuru. Fakat o yine de, bu normdan kurtulmayı başarmış, kendi "aciz" durumundakilerin hayalinde bile göremeyeceği bir özgürlüğü tatmıştı. Hem, çoğu insanın hayatı daha mı iyiydi sanki? İnsanlar küçükken bebek arabasına konularak itilip kakılırlardı. Yaşlandıklarında da tekerli sandalyeye konularak itilip kakılırlardı. Bu ikisinin arasındaysa sadece itilip kakılırlardı.

Bir varlığı özgürlüğün dönüştürücü ve hileli ışığından, kendi kaderini belirlemenin baş döndüren akkorluğundan koruyan kalın tül; o tül, Konserve Fasulye için kısa bir süre aralanmıştı. Özgürlüğün ışıltısı çoğu kişi için gereğinden fazla parlak, anlaşılan. Ani bir esinti brokar perdenin ucunu kaldırır kaldırmaz paniğe kapılırlar. Gözlerini çileden çıkmışçasına kırpıştırıp, son kırık tırnaklarıyla tutunurlar sosyal kontrolün koruyucu kıvrımlarına. Aralarında Konserve Fasulye'nin de bulunduğu pek küçük bir grupsa bu akkor parlaklığın tadını çıkarır. Onların sonsuza dek karanlık ve soğuk kalacak gizli ve hiç akla gelmedik yerlerini ısıtır bu parıltı.

Elbette, o bildiğimiz, ateşe kur yapan pervane gibi, aydınlanmış liberteryanlar da sürekli bir tehlike altındadır. Fakat özgürlük alevinde cazır cuzur kavrulmak, tülün bir tarafında kısıtlanmış ve sınırlanmış bir halde, giderek azalan kendi sıvılarının içinde yavaş yavaş pişip parçalara ayrılmaktan daha iyi değil midir? Konserve Fasulye böyle düşünüyordu. Soslu tavaya değil, ateşe! Bu konservenin inanç sistemi böyleydi. Bay/Bayan Konserve Fasulye diğerlerine yük olmayacağını bilse, kendi handikabına *hiç aldırmadan* üstesinden gelirdi Ortadoğu'ya giden yolun! Heyhat!

Konserve Fasulye için kavak kabuklarından ve kıvrılmuş otlardan bir kızak yaptılar. Boyalı Sopa çekiyordu onu. Yolla-

rına bir kaya, bir kütük ya da dik bir eğim çıkınca Sedefli Deniz Helezonu da arkadan itiyordu. Fasulye konservesi, yarası Ay'a bakar bir halde sırtüstü yatıp çekilmeye bıraktı kendini kilometrelerce giden inişli çıkışlı yollarda ve sonunda nesneler grubu şafağa doğru, küçük bir Wyoming kasabasının dışındaki, ot bürümüş bir kilise bahçesine vardı.

"Uğurlar olsun sana Konserve Fasulye. Bu garip ülkeniz konusunda yaptığın bilgece danışmanlık için sağ ol."

Boyalı Sopa, çok karizmatik, çok üstün, anlaşılması çok zor nesne. Hoşça kal.

"Tanrıça senin kaderini gözetsin, sevgili soylu kap."

Sedefli Deniz Helezonu, hâlâ güç veren, büyüleyen, umut sunan güzel Siren. Hoşça kal.

"Çizgi roman ilavelerde görüşcez, eyvallah pirefesür."

Ondan önce görüşmesek de, bayağı arkadaş, sen açık kalpliliğini ve şevkini koru. Hoşça kal.

"Üüü-hüü-hüü."

Tatlı Kaşığı. O aşırı duygusal kürecikleri temizle şık kepçenden. Hoşça kal Bayan Tatlı Kaşığı.

Boyalı Sopa, grubunu gün doğmadan köyün dışına çıkarmaya kararlı olduğundan vedalaşmalar uzamadı. Konserve Fasulye, kendisini bıraktıkları beyaz badanalı küçük kilisenin yanındaki otların dibinden, eski yol arkadaşlarının sekerek, sendeleyerek, aceleyle gidişini seyretti ve sonunda hepsi birer birer, dönüp dönüp yaşlı gözlerle geriye bakan Tatlı Kaşığı en son olmak üzere, bir hendeğin içine girip gözden kayboldular. Hendek erimiş karların içinde yüzüyordu ve pis gazete kâğıtlarıyla, araba lastiği parçalarıyla ve fasulye konservesinin kısa süre sonra mutlaka geleceği durum gibi bomboş bira kutularıyla doluydu; fakat bizim küçük hacılar kendilerini kaptırdılar bu yola, sanki bir şan şöhret yoluymuş gibi. Ah, bir gariptir Kudüs'e giden yollar!

"Biz o mucize için geldik Bud" dedi Verlin.

"Ha, Tanrı sizi korusun. Girsenize." Buddy Winkler'ın gururu öyle bir okşanmıştı ki, *Hıristiyan Eşleri* yüzünden sertleştiğini nasıl birden fark ettiyse yine öyle birden unutuverdi.

"Evet efendim" diye söze girdi Patsy, gözlerini Buddy'nin fırlak fermuarına döndürüp de bu konuda bir yorumda bulunmaya karşı koyarak, "Tahminim, mucizeyi duymuşundur ha?" dedi.

Buddy'nin gözleri düş kırıklığı ve kuşkuyla kısıldı birden. "Yav, siz neden söz ediyosunuz? Ne mucizesiymiş bu? Nerdeymiş?"

"Dini bir ziyaret" diye açıkladı Verlin. " Chesterfield yolunun üzerinde bi yerlerde."

Buddy birbiriyle fena halde çatışan duygulara kapıldı. Bir taraftan, tam orada, kendi ilçesinde dinsel bir mucize olasılığı onu heyecanlandırdı ve cesaretlendirdi. Öte yandan da bu sözde ziyaretin kendi rüyasında çakan kıvılcımı ve bu kıvılcımın ona verdiği misyonu çalmasından endişeleniyordu. Verlin'le Patsy'nin, kendi cemaatinin ve Sparrow Kanalı onaylarsa eğer, radyodaki dinleyici kitlesinin bu misyonu derhal şahsi çekleriyle desteklemek üzere harekete geçeceğini umut ediyordu.

Şimdiyse Verlin'le Patsy gelmiş, bir kadının milleti velveleye verdiğini, çünkü art arda dört gecedir komşusunun veranda ışığının onun buzdolabının üstüne sakallı bir adamın gölgesini düşürdüğünü söylüyorlardı.

"Yerel haberlerde duyduk" dedi Verlin. "Bölgedeki bütün rahipler ordaymış. Biz seni mutlaka aramışlardır diye düşündük."

"Telefon bozuk" dedi Buddy. "O hahamlardan birinin nazarı değdi herhalde."

"Çok yazık yav" dedi Patsy. "Biz de senin bu mucizeye mal bulmuş Mağribi gibi sarıldığını sanmıştık."

Kadının evini bulduklarında saat ona geliyordu, fakat altmıştan fazla kişi, kadının buzdolabının bulunduğu garajın etrafına yığılmıştı.

"Bu o!" diye duyurdu kalabalıktan biri, yüksek sesli bir fısıltıyla. "Bu, İsa!" Ama Buddy bu gölgenin daha çok Willie Nelson'a benzediği kanısındaydı.

"Yahut da Castro'ya" diye ileri sürdü Verlin. Patsy'ye gelince, hiç de alçak olmayan bir sesle, "Hiç şüpheniz olmasın ki, Tanrı'mız zuhur edince, bir beyaz eşyanın üstünde olmaycak bu" dedi.

O sabah saat on bire doğru kilisenin bahçesine arabalar, bir sürü araba gelmeye başladı. Konserve Fasulye sevinçliydi. Kiliseye geldiğinin daha ilk gününde bir nikâh olması ne kadar harika bir zamanlamaydı! Eğer bu şansı devam ederse öğleye varmadan bir gelin arabasının arkasında tangırdıyor olacaktı.

Fasulye konservesi büyük bir gayretle doğruldu. Yan tarafındaki yamukluk dengesini bozup yürümesini zorlaştırsa da, ön basamaklara yakın, düğün alayında kendisine gerek duyacak birisinin dikkatini çekebileceği bir yere doğru gitti yalpalaya yalpalaya. *Yanlarında bir konserve açacağı var mı acaba?* diye düşündü kutu. "Konserve açacağı" lafının bir gün kendisinde böyle olumlu bir beklentiye yol açacağını hiç tahmin etmezdi doğrusu. Kaderci bir sakinlikti bu, evet, ama pek sevinçli değildi. Yine de, o çınlayan bıçağı resmen bekliyordu işte. Talihinin böyle bir yere vardığı bir anda, konservelenmiş sebzelerin tarihindeki en büyük fırsatın kaçırıldığı o anda kendini feda etmeye, hareket yeteneğini kazanmadan önce sükûnetle boyun eğdiği bir kaderi kucaklamaya can atıyordu. Konserve Fasulye, gelini bir kez görmek umuduyla tam bir daire çizerek döndü. Yan tarafındaki delikten portakal rengi, ince bir sos deresi boşandı bir volkanın külodundan sarkan bir iplik gibi ve bu da, civardaki karıncaların antenlerini harekete geçirdi.

İşte tam o anda cenaze arabası geldi. Peşinden de sancak muhafızının bindiği bir askeri cip.

Konserve Fasulye uzun otların arasına döndü sendeleye sendeleye ve yattı yine. Cenazeye katılanlar kırk metre ötede, genç bedenini Ortadoğu'nun doymak bilmez konserve açacağına deldirip yardıran, kasabadan bir delikanlıyı ebedi, yahut en azından epey uzun bir süre yatacağı istirahatgâhına bırakacaklardı.

"Kanada'ya geçebiliriz" diye bir öneride bulundu Ellen Cherry, "ve New York'a Montreal üzerinden inebiliriz."

"Yok" dedi Boomer. "Oranın insanları peynirlerine *fromage* diyo." Zehir şişesi gibi bir surat takındı.

"Seni anlıyorum" dedi kız, onunla dalga geçerek. "*Fromage,* sahiden de. Bu *beni* de kahvaltı masasından kaçırmaya yeter yani."

"Er ya da geç" dedi Boomer, "bu tosunu Chicago'ya kavuşturcam bi gün."

Ellen Cherry mutfak penceresinden dışarı bir göz attı. Hava epeyce kararmıştı ama, kızarmış hindiye bakıp duran birkaç kişi vardı hâlâ dışarıda. El fenerlerini yakmışlardı, Kümes Hayvanlarını Kötü Muameleden Koruma Merkezi'nden birer müfettişti sanki her biri.

"Niye Chicago?" diye sordu kız. Orada Boomer'a cazip gelen şeyin Chicago Sanat Enstitüsü olmadığını biliyordu. Kocasının hayvani ağzının Chicago Modern Sanat Müzesi'ne sulanmadığını bilirdi.

"Evet, Aziz Valentine Günü katliamının yapıldığı yeri görmek istiyorum."

Evli bir kadına 14 Şubat'ta şöyle bir uğraman yeter, diye düşündü kız. Ama, "Ee, başka nereyi?" diye sordu.

"Dutch Schultz'un öldüğü hastaneyi."

"Ah, tamam, Dutch Schultz. Parmağını kanaldan çekmeyerek topluluğu kurtaran oğlan değil miydi bu?"

Boomer, kız sanki akşam yemeklerine *fromage*'lı makarna demiş gibi baktı.

"Kusura bakma tatlım. Tahminim, ben başka bi hikâyeyi düşünüyorum. Sense belli ki 'Dutch Schultz ve Gümüş Patenler'den bahsediyosun."

Boomer biradan kocaman, koskocaman bir yudum aldı. *Bu kız benekleniyor herhalde,* diye düşündü. Ellen Cherry âdet görmeye "beneklenmek" derdi. *Beneklenmeden hemen öncesi tıpkı böyle oluyor.*

Sırf pratik amaçlarla şimdi, Boomer Petway'le Ellen Cherry Charles'ı bırakıyoruz; Kuzey Dakota'daki bir tır parkında, eli cep fenerli, şişko orta batılılarla çevrelenmiş halde bırakıyoruz onları; Airstream'in küçük yemek masasında yemeklerini bitirirken; Boomer'ı, Ellen'ın "beneği" geldiğine göre, elini çabuk

tutup, tatlı dil dökerek onu yatmaya razı etse daha iyi olacağını, çünkü kızın kâsesi aylık sızdırmasına (hazır şu Valentine katliamından söz etmişken) başlarsa çarşaflar konusunda titizleneceğini düşünürken; Ellen Cherry'i ise, evlenip de New York'a yerleşmekle sanatım yüzünden daha mı çok yoksa daha mı az cefa çekeceğim –ve daha az cefa çekersem, daha mı az yoksa daha mı çok resim yapacağım; daha çok cefa çekersem, daha mı çok yoksa daha mı az resim yapacağım; daha az resim yaparsam, yapacağım resimler daha mı iyi yoksa daha mı kötü olacak; daha çok resim yaparsam yapacağım resimler daha mı kötü yoksa daha mı iyi olacak ve garsonluk yapmadığım sürece bunun bir önemi var mı?– diye düşünürken.

Yeni evlilerimizi, orada oturmuşken, kendi özel ve belki de birbiriyle tamamen ilgisiz düşünceleriyle baş başa bırakacağız ve kısa bir özet sayılmazsa, onları tekrar bulduğumuzda bir yıldan fazla bir süre geçmiş ve yaşamları hiç beklenmedik dönemeçler almış olacak.

Bu sayfalar kesinlikle onların Amerika'yı bir uçtan diğerine kateden yolculuğunun kronolojik öyküsü olarak değil, onların gerek eski gerek yeni Kudüs'le dolaylı, fakat tartışılmaz bağının açığa vurulması olarak görülmeli; bizim kıyılarımızdan çok uzak, yaşam tarzımızdan çok uzak ama yine de her birimizin psikolojik yönden ikamet ettiği iddia olunabilecek bir kentle; o kutsal ve korkunç, kanlı ve ihtişamlı, Amerika'nın en önemli kenti Kudüs'le yani.

Şu kadarını söyleyelim, bu yolculuk onlara hem zevk verdi, hem de gelişmelerini sağladı. Hem birbirleriyle (kızın "benekleri" dışında) cinsel ilişkiye, hem de yurttaşlarıyla sosyal ilişkiye girmek için yeterli boş vakti bulacak bir tempoyla devam ettiler zikzaklar yapıp dönemeçler almaya, direksiyonda Boomer olmak üzere. Sırası gelmişken, bu yolculuk sırasında Chicago'ya da gittiler ve Ellen Cherry gangster John Dillinger'in vurulduğu sokak köşesinin ufak bir resmini yaptı (Dutch Schultz'unsa New Jersey'de öldüğü ortaya çıktı) ve Boomer'a bir evlilik hediyesi olarak verdi. Boomer kendini kasarak birkaç damla gözyaşı döktü. Sonra kızı dansa götürdü.

Yolculuklarının bitiminde, Manhattan'da Ellen Cherry'nin annesiyle babasına telefon edip, tüm kıta boyu yolculukları sırasında milletin sadece üç şeyden konuştuğunu haber verdiler: AIDS, Ortadoğu ve Son Dört. AIDS, öldürücü, üstelik henüz tedavisi bulunmayan bir hastalıktı. Ortadoğu, her gün başka telden çalmasıyla, ne olacağı hiç kestirilmez bir yer olsa da, insanların kafasında "dünyanın sonu"yla sıkı sıkıya bağlantılı gibiydi sanki. Son Dört ise (o zaman başlamış olan) sezon sonrası üniversiteler arası basketbol turnuvasının zirvedeki olayıydı ve –mantıken, En Büyük Dört ya da hatta İlk Dört anlamına gelmesi gereken– adı, AIDS ve Ortadoğu gibi, bir sona erme, evrenin eylemsizliğe sürüklenme eğilimi, kıyamet, ister istemez sonuna doğru sürüklenen bir şey duygusu veriyordu. Böylece, yeni evliler Amerika'nın beyninde bir sonlanmanın olduğu fikrine varmışlardı, sanki bir tümör gibi. Mutlu ya da başka şeyli sonlar; sahneyi dramatik yönden doğru ya da yanlış terk edişler; (orgazmla karıştırılmaması gereken) doruklar egemen olmuştu düşüncelerine. Kafaları sondaydı kısacası.

"Bud sevindirik olcak" dedi Patsy.

Verlin aldı telefonu. "Nası gidiyo, ne diyolar ona, Dura-Torque süspansiyon sistemi ha?"

"Patates püresinin üstünde gitmeye benziyo" diye doğruladı Boomer.

"Tabii ya" dedi Verlin.

Kızarmış hindiden söz edecek olursak, Amerika'nın bir kıyısından diğerine dek, durdukları her yerde, seyretmeye gelenler hiç şaşmaz bir şekilde hep aynı soruları soruyordu: "Ne satıyorsunuz?" "Kimleri temsil ediyorsunuz?" "Bunu hangi şirket için yapıyorsunuz? Armour's mı?" "Televizyona alınıyor muyuz?" Acıklı bir yorumdu ama, insanlar o dev giriş yemeğinin bir reklam numarası, tanıtıma yönelik bir marifet gösterisi olmadığını kabul edemiyordu.

"Anlamıyorlar" diye yakındı Boomer. "Bunnarın kafası almıyo mu, yaptığın her şeyin para için olmadığını? Bazen insanın bi şeyi sırf, nası olcaanı görmek için; sırf, içinden bunu yapması lazım diye bi his geldiği için yaptığını ha?"

O zaman Ellen Cherry ona, içinde neredeyse hayranlık da bulunan bir gözle baktı. Yeni edindiği bir iyimserliğin kartondan ışınlarının arasında gördü onu. *Yine de, bu hanzoda sanatı kavrayabilme kabiliyeti olabilir,* diye düşündü.

İleri! Marş! Birerli kol, uygun adım, *hop ki üç dört (beş altı yedi sekiz dokuz on on bir on iki...* her birinin üçer çift ayağı var), titrek duyargalarını Salvador Dali'nin ampullerindeki paralel filamanlar gibi döndüren, meyankökü astarlı karıncalardan bir birlik (blues notalarından oluşan, atıp duran bir damar; karıncayiyen kokain tozlarından bir çizgi) sızıntılı Konserve Fasulye'nin üzerine doğru yürüyordu, yıllar boyu yüzlerce savaşçı bölüğünün Kudüs'e yürüdüğü gibi.

Çevresindeki kayalık yamaçlara hem fiziksel hem de soyut kancalarla tutunmuş Kudüs, direnmek ve savaşmaktan başka bir şey yapamazdı. Ama Konserve Fasulye sendeleye sendeleye bir metre bir yöne, sonra bir metre diğer bir yöne giderek karınca tugaylarından kaçabiliyordu. *İşte bürokratların zayıf tarafı bu,* diye düşündü gülümseyerek. *Onlar hareketli bir hedefi tutturamazlar.*

Karıncalar, kiliseye giden insanlar gibi siyah giyimliydi; Konserve Fasulye'nin gözünden kaçmayan bir ironi. Aslında onu biraz tedirgin etti bu durum, ama bununla gırgır da geçti. "Karıncalar eski kafalı değil mi sizce?" diye sordu yakındaki bir tuğlaya. "Yahu, William F. Buckley bile pikniğe giderken smokin giymez." Espri anlayışı karıncalardan ileri olmayan tuğla boş boş baktı ve Konserve Fasulye sarsak sarsak bir metre sol tarafa gitti. Bu kaçış taktikleri, cenaze törenine yönelik, adeta büyülenerek topladığı dikkatini pek dağıtamıyordu.

Rahibin karısı, cehennemde şeytanlara makarna yapmaya mahkûm edilmiş müteveffa bir İtalyan anası gibi, eski ve hışırtılı bir orgdan tel tel ölüm spagettisi çekti. Birkaç cadaloz köfteyi altıokka edip atma dürtüsüne karşı koyan rahip, muhtelif yavan sempati sözlerinden manevi bir çelenk örüp, cenazeye katılanların eğik başlarının üzerine koydu. "Kahramanlık", "fedakârlık" ve "ebedi mükâfat" gibi laflar ederken, iç çekerek

ağlayan başlar hafifçe sallanıyordu, rağbet gören bir balık tutma yerindeki olta mantarları gibi. Sonra o parçalanmış iskeleti (iliklerine işlemiş rock 'n' roll özlemiyle birlikte) mezarlığa taşıyıp üstüne bir Amerikan bayrağı serdiler, havaya ateş ettiler (sanki çocuğun ölümü bulutların suçuymuş gibi) ve yalnız bir borazan ilkbahar sabahını, gece yarısı geçen yük treninden daha hüzünlü seslerle yaralarken, cesedi ot tabakasının altına, minerali toprağa bıraktılar; sıkışıp da, Wyoming'in henüz hayal edemediği bir gelecekteki jetlerin yakıtına dönüşmek üzere.

Bunların hepsini görüp anlayan Konserve Fasulye bir yandan karınca saldırısını savuştururken, bir yandan da, insan denen hayvanlar kendilerini, birazcık yaratıcı düşünceyle büyük kısmından kurtulabilecekleri, işkence gibi bir kedere mahkûm etmeseler nasıl olur diye düşünüyordu. Bunu tam anlamıyla kavrayamayan (Salome'nin dansının dallanıp budaklanmasından habersiz) fasulye konservesi, sabahın acıklı vakasının ardında yatan şeyin, siyasi bir göz boyacılığın yarattığı bir tül ve insanoğlunun bunu kaldırıp arkasına bakmaya gönülsüzlüğü olduğunu tespit etmişti.

Ailesinden, erkek arkadaşlarından, kız arkadaşından, köpeğinden, toplumdan ve kendisinden yoksun kalmış bu zavallı genç denizci –Kudüs'ün öyle kilometrelerce uzağında olmadığı halde– Ortadoğu'nun durumunu doğru dürüst anlayamadan gitmişti. Allah bilir kendisi, orada doğruyla yanlış, iyiyle kötü, özgürlükle zulüm arasında bir savaşın var olduğuna inanmıştı. Bu da onun ikinci hatasıydı. Üçüncü hatasıysa, *kendisi* durumu kavramamış olduğu halde, liderlerinin kavradıklarına güvenmesiydi. Birinci ve en büyük hatasıysa kendisine söyleneni körü körüne yapmasıydı. Siyasetçilerin yöntemlerini yahut amaçlarını hiç sorgulamadan, onun erken ölümüne yol açan karara varmalarına izin vermişti.

Siyaset her şeyden önce, mülkiyeti yönetme ve başka kişiler adına karar verme hakkını ele geçirmekten başka nedir ki? Öyleyse, sahip olmanın ve denetimin tam karşıtı olan özgürlük, ister seçimle ister barikatlarla yapılsın, hiçbir siyasi eylemin sonucu olamaz; davranışlarla yaratılabilir sadece. Eğer bir şeyin sonucuysa, bu hafiflik olabilir mesela.

Varoluşlarını *dışarıya karşı* pasif ve itaatkâr bir tavırla tüketmeye mahkûm cansız nesneler, gerçek özgürlüğün siyasetin gelip geçici heveslerine hedef olmayan içsel bir durum olduğunu belki de insanlardan daha net bir şekilde kavrayabilirler. Özgürlüğe sahip olunamaz. Bu yüzden de kimse özgürlüğü kendine mal edemez. Yahut da denetim altına alamaz. Ama ondan vazgeçilebilir. Wyoming'li denizci, bedenini feda etmeden çok önce ruhundan vazgeçmişti. Bu içsel ölüm, her halükârda Konserve Fasulye'nin gözünde, ardından gelen fiziksel ölümden daha acıklıydı.

Dansın ani bir hareketiyle üçüncü tül, yani (genellikle değişken, sıklıkla aptalca, şaşmaz bir şekilde de ahlaksızca) siyasi manevraların, sanki özgürlüğün, erdemin ve sağduyunun zaman dışı evrensel dışavurumlarıymış gibi görünmelerini sağlayan tül, çok uzak olmayan bir gelecekte muhtemelen düşecekti. O andan itibaren de gençler korumak isteyecekleri "özgürlüklerine" karşı daha titiz olacak, böylece ruhlarını ve -akıllarına ve ayaklarına çabuk olabilirlerse eğer- bedenlerini koruyabileceklerdi.

Bu arada her birey bu gizleyici kılığa var gücüyle asılmalıydı; çekmeli, kurcalamalı, içindekine bakmalı ve sonunda, ona yeterince nüfuz ettiğinde de kendi kaderinin kumandasını kendi eline almalıydı. Kendi kaderinin sorumluluğunu üstüne almak plajda uyuklamaya benzemezdi. Konserve Fasulye'ye sorun isterseniz. Sızan sosa ve sosun içindeki şeker ve mısır şurubuna tav olan karıncalar (belki de tıpkı Ortadoğu petrolüne tav olan sanayileşmiş uluslar gibi) takiplerini amansızca sürdürüyordu. Fasulye konservesini yormaya başlamışlardı.

Ama bireyin sürüye genelde galip gelmesi gibi, darbe yemiş fasulye konservesi umutsuzca bir numarayla, kalan gücünü birdenbire topladı ve çılgınca, beceriksizce zıplayıp, cenaze töreninden sonra ortalığı toparlayan mezarlık bakıcısının mezarların çevresindeki çiçekleri fazla sulamasıyla oluşmuş bir su birikintisinin ortasına kondu. Etiketinin alt yarısı ıslanmıştı ve yapışkanı çözülmeye başlamıştı ama boş ver, bunu telafi edecek şeyler vardı. Hayalleri suya düşen karıncalar kıyıya dizildiler ve kendilerini dünyanın en becerikli yaratığı yapan, ama nedense yüzme öğretmeyi ihmal eden Yaradan'a lanet okudular.

dördüncü
tül

Kurt ana duvar kâğıtlı odadır burası, kara bakirenin bacadan düşüp de muşambayı yakarak deldiği odadır. Sayısız antilop toynağı basmıştır bu döşemeye. Muşambanın aşınmasına şaşmamak gerek.

Kara bakirenin, daha sonra Mekke'deki büyük camide hapsedilmek üzere kaçırıldığı odadır bu. Aradan geçen bunca yıldan sonra, gerçek kuzeyin yeri hakkında hâlâ sorguya çekiyorlar kızı. "Kutupyıldızı neden sabit durmuyor?" Budur öğrenmek istedikleri. Bu ve... Diğer Bir Şey.

Bu odada semenderler kafiye sözlüğünün sayfaları arasında sıkışıp ezildi, böylece şiiri sonsuza dek değiştirdiler. Burada Salome, elindeki kocaman kırmızı bir balığı havaya kaldırarak dolaştı. İhtiyar Baba onu bir bale pabucuyla dövüp, süt ya da bal vermeden yatmaya yolladı. Dans da değişti bu odada.

O halde, kıvrak göbek dansının odasıdır bu. Banyo küveti orkidelerle doludur. Tuvaleti de dumanla.

Ve kurt ana duvar kâğıdında küçük çiy taneleri vardır.

Ellen Cherry Charles bir milyon dolar gibi görünmüyordu belki, fakat bir milyon doların *KDV'si* gibi göründüğünü kimse yadsıyamazdı. Raoul, yani kapıcı çok etkilenmişti.

Raoul, Ellen'ın spor ayakkabılarından, boya bulaşmış eşofman üstü ve kot eteklerinden, kaldırıma düşmüş bozuk paraları hiç eğilmeden toplayabilmesine imkân verecek kadar sarkmış, rujsuz dudaklarından, Yukarı Batı Yakası'nda bunaldığını aylardır fark ediyordu. Ama şimdi, yağmurun çiselediği bir sonbahar öğleden sonrasında, vücudunu sımsıkı saran kırmızı bir yünlü elbisenin üstüne kırmızı renkli yeni bir vinil yağmurluk çekmiş, Raoul'un "peşimden eve gel de beni sik ayakkabısı" dediği türden ayakkabıların yüksek topuklarıyla havalanmıştı; her zamanki asık yüzü de, dudak boyasının ve göz farının hedonist pigmentlerinin tatlı diliyle, mutluluğa yaklaşmaya ikna olmuştu. O karmakarışık buklelerin altında böylesine canlı bir makyaj Colonial Pines'daki bütün İzebel detektörlerini harekete geçirirdi derhal. Ama Raoul hiç aldırmadı, fakat bilinçaltında bir şeyin dürtmesiyle, boynundaki haça başparmağını hafifçe dokundurdu sadece. Bu hareketi fark eden Ellen Cherry gerçekten gülümsedi ve gülümsemesinin başlıca nedeni de, başparmağın tırnağının altında hemen fark edilen *salsa* birikintisiydi.

"Hmmm, siz çok güzel görünüyo yav" dedi Raoul. "Bi taksi çağırayım?"

"Hayır, teşekkürler Raoul. Patronum beni arabayla aldıracak."

"Yaa? Sizin çalıştığını bilmiyodum. Nerde çalşıyo siz, Bağyan Charl?"

Raoul ona kapıyı açtığında kızın ilk dikkatini çeken şey, ıslak yoldan hışırdayarak geçen, ördekbaşı renginde bir Volvo steyşın arabaydı. Hemen o anda, on sekiz ay önce, kızarmış hindinin yanından geçen aynı renkte fakat dört kapılı bir

Volvo'yu hatırladı. O arabanın şoförü nedense Boomer'ı kızdırmıştı ve kız da Boomer'ı o konudan uzaklaştırmak, oğlanın uzun bir sövüp sayma tiradına başlamasını engellemek için, "Volvoların yolda en güvenli arabalar olduğu söylenir. Nedendir tatlım?" diye sormuştu.

"Biliyosam Arap oliim" demişti Boomer, öfkeyle. "Belki de koltuk döşemesinde, vücudundaki toksinleri dışarı atan bi şey vardır."

Ellen Cherry anılara dalıp gitti ve hiçbir göz farının gizleyemeyeceği bir hüzün geldi yüzüne.

Raoul durmuş onu seyrediyordu. Buruş buruş yağmurluğu öylesine kirliydi ki, kıvrımlarının arasında yıllık götürü bir ürün yetiştirilebilirdi neredeyse; ama başında gıcır gıcır, pahalı ve kesinlikle tertemiz, yuvarlak ve yassı tepeli bir şapka vardı. "Diyom ki, nerde çalışıyor ki siz, Bağyan Charl, böyle güzel görünüyosunuz?"

"Ha?" Ellen Cherry şak diye şimdiki zamana, kederi ve sanatı bir kenara bırakma zamanına, yiyecek servisi alanında yeni bir başlangıcın, yeni çıkmış bir fırsatın doğduğu zamana geri dönüverdi. "Oh." Raoul'a gülümseyerek baktı bir an. "Kudüs" dedi.

Bir vitamin kapsulü gibi parlak ve güçlü bir limuzin binanın önünde durdu. Raoul'la şoför sırayla, kızın arka koltuğa oturmasına yardım ettiler. Böyle küçük bir kıza bu kadar çok yardım.

"Kudüs, ulan, Kudüs" diye mırıldandı Raoul, araba uzaklaşırken. Raoul, bu *blanquita** İzebel onunla makara mı geçti yoksa, diye düşünüyordu. Raoul'un kafasında Kudüs adı, hayal meyal ve çok kutsal bir yer, bu dünyada fakat bu dünyaya ait olmayan bir yer çağrışımı yapıyordu; melekler korurdu orayı, fakat orada kötü şeyler oluyordu yav. Papa bile gitmemişti oraya. Kudüs dünyanın en kutsal ve de tekinsiz yeriydi yav. Raoul kahverengi gözlerini kapatıp Kudüs'ü düşledi. Kayalıklar, cüppeler, altın kubbeler ve eşekler geldi gözünün önüne. Melek

* (İsp.) Beyaz kadın. (y.h.n.)

falan görmedi ama onların orada gezindiğini biliyordu. Kudüs onların hepsinin indiği yerdi yav. İspanyol Harlem'i Porto Riko'yla nasıl bağlantılıysa, orası da tıpkı öyle cennetle bağlantılıydı.

Ansonia'nın lobisine geri dönen Raoul yuvarlak ve yassı tepeli şapkasını çıkardı, üstündeki yağmur damlalarına fiskeler vurarak dikkatle, tek tek silkeledi. Fiskelerken bir yandan da, Bayan Charles'ın çalıştığı bu "Kudüs" bir kulüp müdür acaba, diye düşündü. Belki de bir sanat galerisiydi. Hatırlamıştı, o kız sanatçıydı. Çatlak kocası gibi, herif tüymeden önce. Belki de kız, dinsel sanat eserleri satan bir dükkânda çalışıyordu. O kılıkla mı? O götle mi? Yok yav. Boş ver yav. Porto Rikolu bir kız kiliseye bile o ayakkabılarla gider ama, bir *blanquita* gitmez. Yüksek topuklar, onlar kadını cennete yaklaştırır ama gringolar* bunu böyle görmez. "Kudüs'e bir limoyla gitmek yav, ha? Ha siktir."

Raoul pis yağmurluğundan bir kurşun kalem çıkardı ve nemli bir not defterine bir şeyler karaladı:

Bakire Meryem eşeğe biner
Oğlu İsa da biner bir haça
Mick Jagger bir Concorde jete biner
Yosun tutmaz yuvarlanan kaya

Bakarsın Bayan Charles için bir şarkı yapardı. Bayan Charles onu radyoda dinlerdi. O zaman da kız onunla sikişirdi yav.

Çiseleyen yağmurda limuzin Central Park'tan hızla geçiyordu, üflemeli boruyla fırlatılan ve Amazon ormanında yaprakların arasından hızla geçerek, her şeyden habersiz bir tembel hayvanın kıçına doğru ıslık sesi çıkararak ilerleyen bir ok gibi. Ellen Cherry, hindi el değiştirdiğinden beri ilk kez kauçuk tekerlekli bir araca biniyordu. Yarın yine bir metro yolcusu olacaktı, ama bu gece özeldi ve bu konuda özel duygular edinmeye zorladı kendini.

* (İsp.) Anadili İngilizce olan yabancılar için kullanılan aşağılayıcı bir sözcük. (y.h.n.)

Bu gece, İshak&İsmail'in büyük açılış töreni vardı. Büyük bir açılıştı gerçekten. İshak&İsmail aslında haziranda açılmıştı. İki hafta geçmeden de, yangın bombasıyla kundaklanmıştı. Şimdi hasar onarılmış, güvenlik önlemleri arttırılmıştı; restoran yeni bir denemeye hazırdı.

Ellen Cherry, şahsen, I&I'da çalışmaktan ötürü pek endişeli değildi. Ertesi günden başlamak üzere, gündüz vardiyasında çalışacaktı. Öğle yemeğinin öteden beri bilinen güvenli saatlerinde yani. Akşam yemeği kadrosuyla kokteyl kadrosununsa, alfabede çıkan bir panik sırasındaki Q'nun kuyruğu gibi tedirgin olduğu söyleniyordu. Restoranın yeniden hedef alınacağını düşünüyorlardı haklı olarak.

Üstelik, I&I'ın kundaklanmasını en az yedi örgüt üstlenmişti. İçlerinde üç tane militan Siyonist grup, üç tane yasadışı İslamcı tarikat ve İsa'nın Küçük Kibritleri diye bilinen köktendinci bir çete vardı. Luka İncilinde (12:49) Kurtarıcı'ya mal edilen "Ben dünyaya ateş yağdırmaya geldim" gibilerinden bir cümleyi inanç sistemleri sayan Kibritler yaklaşık bir yıldan fazla bir süredir gizli faaliyet gösteriyor, özellikle Brooklyn ve Queens'teki "allahsız" yerleri yakıyorlardı. Onlara kimileri Kutsal Piromanyaklar ya da İsa'nın Ateşböcekleri diyordu.

Aslında, polis dedektifleri I&I'ın kundaklanmasına sekizinci bir örgütün, aşırı ortodoks Siyonistlerle muhafazakâr Protestanların bir araya gelmesiyle oluşan, Üçüncü Tapınak Müfrezesi adlı bir koalisyonun önayak olduğundan kuşkulanıyordu. Bu grubun önde gelen sözcülerinden biri de Virginia, Colonial Pines'tan Peder Buddy Winkler'dı.

Buddy Amca Yahudilerini bulmuştu.

Bir Arap'la bir Yahudi birlikte, Birleşmiş Milletler'in karşısında bir restoran açmıştı...

Etnik bir fıkranın başlangıcı gibi sanki. Fakat İshak&İsmail komik bir hikâye değildi. Ah, dişe dokunur her yatırım gibi, mizahi yönleri vardı ve Arap da, Yahudi de eski kafalı mendebur heriflerden değildi, ama I&I ciddi bir girişimdi, idealist bir girişimdi, kahramanca bir girişimdi belki de.

Bir Arap'la bir Yahudi birlikte bir restoran açmaya karar vermişlerdi. Alışılmadık bir işbirliği jesti, simgesel bir uzlaşma, barış adına gerek Ortadoğu gerek daha da ötesi için örnek alınacak bir duyuru olacaktı bu. Eğer geleneksel, "doğal" düşmanların, her iki tarafın da yararına, ortak bir amaç için bir araya gelebileceğini küçük ölçekte de olsa gösterebilirse, global düzeyde, bütün hasımlara birbiriyle göz göze gelme ve karşılıklı yarar sağlayacak bir dostluğun yollarını bulma fikrini vermez miydi? Retorik buydu, umut edilen buydu.

"Sen kozmik sevgi diye bir şey duydun mu?" diye sordu Spike Cohen, yani Yahudi ortak, İshak&İsmail'in 'İshak'ı. "Evet, Yahudilerle Araplar arasında kozmik bir *nefret* var zaten. Öyle çok nefret var ki, nefret toprağa sinmiş, nefret yukarıdaki yıldızlara kadar yükselmiş. Böyle bir nefreti azaltmak kolay bir şey değil, ama kolay şeyleri dedem de yapar. İnsanlık için, torunlarımızın hatırı için, dostum Abu'yla ikimiz bu en zor şeye göğüs gerdik."

"Babam hep derdi ki" dedi Roland Abu Hadee (I&I'ın İsmail'i, tabii ki) "Allahın bahçesinde her türlü turp biter." Ben her ne kadar babamın Allah fikrini paylaşmıyorsam da, bu söz çok hoşuma gidiyor. Aslında ben bizim restorana İki Turp adını vermek istemiştim ama arkadaşım Spike bu adı pek beğenmedi. İshak ve İsmail bizim ilk uzlaştığımız şey oldu. Ama zekice bir şey, değil mi? Neler yapılabileceğini görüyor musunuz?"

Gerçekten de öyle. Fakat öte yandan, sekiz ayrı örgüt, İki Turp adlı bir restoranı kundaklamayı düşünür müydü?

İki farklı turp birlikte, Birleşmiş Milletler'in karşısında bir restoran açtı. Bu restoranın, hiçbiri yiyecekle ilgili olmayan iki farklı vesileyle, iki bambaşka nedenden ötürü, New York'un en ünlü restoranı olması kaçınılmazdı. Adı İshak&İsmail'di.

Peki neden Spike&Abu ya da Cohen&Hadee değil de, İshak&İsmail? Mitoloji. Mitin mor egzozu, kocaman tüylerinin arasında kolayca açıklanamayacak kadar muazzam ve karmaşık olayları, güçleri insan perspektifine göre kristalleştirir.

Hindistan'ın büyük baba tanrısı Brahma, baharat kervanlarıyla batıya gelince adı Avram'a dönüştü. Kuşaklarca sonra bir derisi, dişleri, gür kaşları oldu ve İbrahim adıyla bilinmeye başladı. Brahma'nın Sami versiyonu, her ne kadar daha bir cismaniyse de, ata olarak statüsünü korudu.

İbrahim, türümüzün doğum yeri olan Mezopotamya'dan, (göğün kuzey tarafındaki, bilinen –çoğu kişinin değişmez sandığı– yerinden yavaş yavaş uzaklaşan) Kutupyıldızı'nı arayarak Kenan diyarına doğru yürüyüşüne başlamadan önce, üvey kardeşi Saray (Sarah) ile evlendi. Ensest, Sodom ve Gomora kentleri tarafından, bütçe ödeneğinin kesilmesine yol açacak kadar aşırı sefih raddelere vardırılıncaya dek, Ortadoğu'nun günlük yaşamında değilse de mitlerinde kabul edilebilir bir uygulamaydı. Saray evliliğin üstünden bir yıl yahut daha fazla bir zaman geçip de hâlâ gebe kalmayınca kocasına farklı türde zevklerden oluşan bir demet, yani cariyesi Hacer'i sundu. İbrahim Hacer'i çadırına götürdü ve onu gebe bırakmakta hiç vakit kaybetmedi. Kızın doğurduğu oğlan çocuğa İsmail adı verildi.

Daha sonra İbrahim, güney Kenan diyarında kuyular kazarken nihayet Saray'ı gebe koymayı başardı. "Kuyucular Daha Derine İner" yazıyor tamponlara yapıştırılan çıkartmalarda. Saray'ın oğlu da İshak'tı.

Artık İbrahim'le kendi çocuklarına kavuşan Saray bastırdığı kıskançlığının dizginlerini serbest bıraktı ve Hacer'le İsmail'i kamptan kovdu. Cariyeyle henüz yeni yürüyen oğlu vahşi doğada başıboş dolaşıp, sonunda yakınlardaki, bugün Suudi Arabistan olarak bilinen çöle yerleştiler. Hacer, İsmail'i yaşı gelince Mısırlı bir kızla evlendirdi ve efsaneye göre, bütün Araplar bu birliktelikten türedi.

İshak'a gelince, armut dibinden pek uzağa düşmedi ve gidip kuzeni Rebeka'yla evlendi; bunlardan türeyen soy da, Sami dilinde "avareler" anlamına gelen *İbraniler* olarak anıldı.

Çizgiler böyle çizildi. İshak'la İsmail, ortak babaları hem Yahudilerin hem Arapların türediği mitsel bir ön ata olan bu mitsel üvey kardeşler, kabiledaşlar, kanlı bir düşmanlık ve nefret ipiyle sonsuza dek bağlandılar birbirlerine; küfrettiler, kü-

çümsediler ve katlettiler birbirlerini yüzyıllar boyunca Ortadoğu güneşinin altında.

Ve şimdi İshak'la İsmail, turpgiller ailesinden iki farklı türün ortak bir tarlada yetişebileceğini göstermeye çalışan iki adamın takma adı, birbirlerinin tozlarıyla döllenebilirlerdi hatta, öfkeli yabanturpları rahat bıraksın onları yeter ki.

Devamlı müşteriler; zira restoran, ikinci ünlenme döneminde müşteriler kazanmıştı, İshak&İsmail'e "I&I" diyordu. Çalışanları da öyle diyordu, Ellen Cherry Charles hariç; Ellen çalıştığı işyerine "Kudüs" diyordu, çünkü işverenler o uzak kente öyle bir âşıktı ki, gece gündüz ondan heyecanla söz ediyorlardı.

Spike Cohen ve Roland Abu Hadee'nin destanlarında Kudüs, kapıcı Raoul'un da hayal ettiği gibi düşsel, erişilmez bir yerdi; gerçi Raoul'un Kutsal Kent hakkında bütün bildiği, Kral I. James'in hazırlattığı Kitabı Mukaddes'in İspanyolca baskısındaki soluk ve yetersiz resimlerde gördüklerinden ibaretken, Spike ve Abu Kudüs'e defalarca gitmişlerdi, hem de bunu tekrarlama imkânları vardı. Aslında, İsrail hükümetinden izin çıksaydı restoranlarını düşsel özlemlerinin kentinde açacaklardı.

Ama sonunda beyler yerlerinden memnun olmuşlardı. İkinci tercihleri de olsa, o yerin Birleşmiş Milletler Merkezi'ne yakınlığı I&I'a yarı resmi bir hava veriyordu; sembolik bir şekilde de olsa, dünyanın birleşme ve barış ideallerinin merkezine koyuyordu onu. Ayrıca, New York pazarındaki yerleri onları medyanın ilgisine, Kudüs'te olabileceğinden çok daha açık bir hale getiriyordu. BM'yle komşuluk uzun zamandır en birinci tercihleriymiş gibi davranıyorlardı.

Ancak bu durum, sanki Kudüs, hastalığından kurtulur kurtulmaz onları sevgili diye koynuna alacak zengin ve muhteşem bir kadınmış gibi, boyuna Kudüs hakkında hayaller kurmalarına bir engel değildi kesinlikle.

Sonradan Spike adını alan Joshua Cohen, Manhattan'ın Aşağı Doğu Yakası'nda, Yidiş* konuşan yoksul bir ailede doğ-

* Doğu Avrupa Yahudilerinin konuştuğu, Almancayla İbranice karışımı bir dil. (ç.n.)

du. On iki yaşına gelinceye dek, annesi ya da kendisi dışında başka hiçbir insanın ayak parmaklarını görmemişti. Şimdi bunun nedenini öğrenelim.

Dedesiyle babaannesi 1923'ün karlı bir kış günü üç çocuklarıyla birlikte, Kiev'de Çekacıların örgütlediği, kısa süren fakat vahşi bir Yahudi kıyımından kurtulmak için Rusya'dan yayan olarak kaçmışlardı. Polonya'yı geçip, akrabalarının bulunduğu Almanya'ya vardılar. Dede Cohen terziydi ve karısı onun dükkânında ne kadar kumaş parçası varsa toplamış, onları kaçış sırasında sıcak tutacak çok katlı giysi ve şapkalar dikmişti. Fakat ayakkabıları en ince deriden yapılmış sokak ayakkabısıydı. Aile nihayet Almanya'ya vardığında ayakları öyle bir donmuştu ki, ayak parmaklarının kesilmesi gerekti. Cohenlerin ayaklarındaki bütün parmakların yani. Toplam elli tane ayak parmağı, elli tane parlak yeşil buz kurtçuğu birer balık yemi gibi atıldı Berlin'deki bir hastanenin çöp kovasına.

Berlinliler onlara *Die Krebs Familie,* yani "Yengeç Ailesi" derdi, çünkü kaldırımlarda, budanmış kütüğe benzeyen ayaklarının üstünde hızlı hızlı koşuşturur, bazen de yüzüstü düşüverirlerdi. Cohenlerin Alman akrabaları, aralarındaki bu dev kara yengeçlerinden utanıp onlar için cemaatten para toplamaya giriştiler ve ayak parmaksızlar kabilesini Amerika'ya gönderdiler.

Ortanca çocuk evlendiğinde, ki üç çocuklarından o oğlanın dışında evlenen yoktu, karısıyla birlikte Orchard Caddesi'ndeki terzi dükkânının üstündeki kiralık ucuz daireye yerleşti ve Cohenler o caddede her gün, bir o yana bir bu yana eğilerek (yürüme biçimleri Konserve Fasulye'ninkinden daha biçimsizdi) hayatın yengeç dansına devam ettiler. Joshua küçük bir çocukken, annesinin uzun, pespembe ve eksiksiz ayak parmaklarını dünyanın en güzel şeyi sanırdı.

Ailede geri kalan herkesin, sendeleye sendeleye yürürken yere bastığı biçimsiz kütleleri görüp irkilen küçük Joshua annesinin ayaklarına bakıp durur, onları sanki bir Rönesans dâhisinin oyduğu mermerden yapıtlarmış gibi okşardı; oysa gayet sıradan birer örnektiler. Joshua büyüdükçe, annesinin alt uzantılarına karşı sevgisinin içeriği genişledi ve genel olarak

bütün kadınların sağlam ve sağlıklı ayaklarını kapsar oldu. Çıplak kadın ayağı Orchard Caddesi gettosunda normalde pek görülmediğinden ve Coney Island'a yapılan geziler ender ve çok seyrek olduğundan, Joshua'nın ayak tutkusu yavaş yavaş ayakkabılara kaydı. Kadın ayakkabılarına.

Delikanlı olunca terzilik işinden tüyen Joshua bir ayakkabı tamircisine çırak oldu. Yirmi bir yaşına gelince de Delancey'de küçük bir ayakkabıcı dükkânı açtı. Otuz beş yaşına geldiğinde, sahip olduğu bir sürü ayakkabı butiğiyle Long Island'ın Ayakkabı Kralı diye tanınıyordu; Orchard Caddesi'ndeki yengeçvari koşuşturmalardan da uzaklaştırmıştı kendini böylece. Elli yaşına geldiğinde mağazalar zinciri yani (annesinin adından ötürü) Golda Ayakkabı New York dışına, New Jersey ve Connecticut'a da yayılmıştı.

Joshua Cohen kendi kendini yetiştirmişti. Tarih konusunda çok şey okumuş biriydi. Ayakkabı kralı olarak kariyerinin aşağı yukarı ortasındayken, bugünkü Japonya'yla ilgili bir kitapta radyasyon yaraları ayaklarını neredeyse tümüyle yiyip bitirmiş bir anneyle kızını gösteren bir fotoğrafa rastladı. Hiroşima'ya atılan atom bombasından kurtulanlardı bunlar. Joshua bu resme mide bulantısıyla karışık bir dehşetle bakakaldı. Bu resmin onda yaptığı büyük etkinin iki yanı vardı. İlk olarak bu resim onda, babasının ailesine karşı derin bir sempati duygusu uyandırdı. İlk kez, Cohen kara yengeçlerinin de, tıpkı Hiroşimalı kadınlar gibi, insanların birbirlerine karşı insanlıktan çıkmasının kurbanları olduğunu fark etti. Bu da onda, savaşa, zulme, terörizme; insan etini ve kemiğini, özellikle de o güzelim etleri, kadın ayacıklarının sevgili kemiklerini sakatlayacak her tür şiddete karşı çok güçlü bir tepki yarattı birden.

Sonunda Joshua Cohen, yıllar geçtikçe giderek aktifleşen bir şiddet karşıtı oldu. Dünyada sakatlanmış ve yok edilmiş her ayak parmağından kendini sorumlu hissederek, Vietnam'daki, Afganistan'daki, Nikaragua'daki, El Salvador'daki ve Güney Afrika'daki askeri faaliyetleri protesto etmek için yürüdü, grev gözcülüğü yaptı, bildiri dağıttı, dilekçe verdi. Bir Yahudi olarak, özellikle de, Kudüs'e yaptığı müthiş büyüleyici bir ziyaretten sonra, Ortadoğu'daki durumla gittikçe daha çok ilgilenir oldu.

Altmış yaşında Roland Abu Hadee'yle tanıştığında, perakende satış imparatorluğunu tek oğluna bırakmaya (karısı ayaklarına tapmasından rahatsız olmuş ve terk etmişti onu on aylık bir evlilikten sonra; Joshua'nın deyişiyle, her ayak parmağı için bir ay yani) ve hayatını Ortadoğu barışı davasına adamaya hazırdı.

Ayakkabı mağazalarından vazgeçti, fakat mağazaların envanterine olan bağlılığından vazgeçmedi. Abu'yla birlikte restoranlarının düşünü kurdukları tenis kulübünde ya da kafelerde; I&I fiilen açıldığında, lokanta sahibini oynadığı rezervasyon masasında; kundaklamadan sonra, yanıp kül olmuş yemek salonuna yaşlı gözlerle baktığı kaldırımda; o anlarda ve bunların arasındaki diğer birçok anda da, gözünün halihazırdaki işinden kayarak, civardaki bir kadının (sıklıkla da, kalabalıkta bulunan, tanımadığı birinin) stilistini ve üreticisini ister istemez tanıdığı bir ayakkabının içinde duran ayaklarına takıldığını fark ederdi; sonra, o anki işinden vazgeçip, diyelim bir kemerle, bir fiyonkla, dantelle, bir püsküle, bir tokayla, düğmelerle hayalinde oynadığını; dana derisinden, vinil yahut timsah derisinden, parlak yahut pütürlü çeşitli yüzeyleri uzaktan okşadığını; sonunda, sanki ön sevişmenin ötesine geçer gibi, o yonik* dudaklı kabın çizgilerini takip ettiğini; o yumuşak, dolgun tümsekleri, kaygan hayvani kasları, ayak sırtının iç yakan kavsini, topuktan başlayıp ayak parmaklarına dek uzanan baş döndürücü eğimi; sonsuz dışı, özel, içten, yani sonsuz hareketi, bir boşluğun içindeki bir nesnenin görece hareketsizliğinden ayıran; o tatlı ve sevgili ayak derisini, koruyucu kabuğunun dışındaki cam kırıklarından ve köpek boklarından ayıran esnek, ritmik zarın kusursuz konturlarını.

Ayakkabılar, Cohen nasıl severdi sizleri? Bir sayalım.

Düzler, topuklular, yüksek topuklular, düz tabanlılar, iskarpinler, kalkık burunlu ayakkabılar, terlikler, takunyalar, arkadan bağlılar, koşu ayakkabıları, mokasenler, sivri burunlular, bağlı ayakkabılar, bilekten bağlılar, spor ayakkabıları, sandaletler, çizmeler, Beatles botları, Birkenstocklar, şıpıdıklar, Wallabiler, potinler, parmak arası sandaletler, tokyolar, Timberlandler, çöl postalları, Docksiderlar, bisiklet ayakkabıları, koşu ayakkabıla-

* Yoni: Hint ve Tibet dinlerinde vulvanın simgesi. (ç.n.)

rı, üstü deriyle süslü sandaletler, dalgıç ayakkabıları, kalkık burunlular, jokey ayakkabıları, bez ayakkabılar, espadriller, kesler, golf ayakkabıları, lastik ayakkabılar, bowling ayakkabıları, kar ayakkabıları, palyaço ayakkabıları, Capeziolar, sivri topuklular, ortopedikler, keçi derisinden zenneler, yürüyüş botları, bale pabuçları, harem terlikleri, Japon takunyaları, Mary Janeler, Hush Puppyler, trekking botları, sabolar, tap dansı ayakkabıları ve galoşlar. Ah ayakkabı, bizim çimentodan nehirlerimizde, zikzaklı denizlerimizde seyreden, moda yıldızıyla dümen kırıp, düşman zift ve çiklet resiflerinin etrafından dolaşan deriden gemi; an gelir, bir playboyun içeceği şampanyayı ağzına getiren bir tanker; an gelir, çamurun içinde bir sal; *bon voyage*, güzel mavna! Dilerim sakin dolaplarda kızağa çekilirsin, ayakkabı kalıpları tarafından ırzına geçilmeksizin.

Varsın tırtıllar ayakkabı terörünü dile getiren şarkılar söylesin, Spike Cohen onların verdiği zevkin şarkısını söylüyordu. Anılarında kalan, annesinin düz siyah potinleri, onun harikulade ayak parmaklarının kalıbına dökülmüş şeftali dondurmasını sergileme ayrıcalığını taşıyan birer tatlı kabıydı. Ve Spike da Sinderella'nın prensi gibi, fallik kahramanın rahimsel yeraltı dünyasına girdiği mağarayı temsil eden terliği içgüdüsel olarak bilirdi. Kanatlı topukların tekeli Orchard Caddesi'ndeki çocuğun, Merkür'ün sihirli kundura tamircisinin tekelinde değildi.

I&I insanlığın ve başarılarının korunmasına adandığına göre, ayakkabılardaki güzelliğin de bu başarılardan biri sayılması gerekirdi. Yani Spike, barışçı restoran eyleminin oradan geçen bir kadın iskarpiniyle kesintiye uğramasından hemen hemen hiç suçluluk duymuyordu. Gerçek dost Abu Hadee bu kesintileri hoşgörüyle karşılıyordu, her ne kadar pek anlayamıyorsa da. "Bana göre" diyordu Abu, "ayakkabılar konserve kutusundan öte bir şey değildir. Ayakkabı, ayağın içine gireceği bir konservedir."

Spike gülmüştü bu söze. (Bir domuz eti ve fasulye kutusunun da hoşuna giderdi bu.) Arkadaşlar alay etse, karılar tüyse de, ayakkabıların onun arzusunun takma dişlerini yerinde sabitleyen kuvvetli bir yapıştırıcı olduğu değişmez bir gerçekti.

"Hiçbir şeyin gölgesi kendisinin değildir." Roland Abu Hadee'nin en sevdiği sözlerden biriydi bu. Bu sözü tam anlamış değildi. Bunun, gölgeyi yapanın nesne değil ışık olması, nesne kımıldamadan ve değişmeden dursa da, gölgenin, ışığın varlığına ve konumuna bağlı olarak uzayıp kısalabilmesi, hatta tümüyle kaybolabilmesiyle ilgili olduğunu biliyordu. Onun bildiği bu kadardı ve onun fikrince yeter de artardı. Bilimsel çıkarımlar, bu meselede felsefi çıkarımlar, onu pek ilgilendirmiyordu. Abu için önemli olan, cümledeki *müzikti*. "Bir gölge hiçbir zaman onu yansıtan nesneye ait değildir." Abu'ya göre, küçük bir şiirdi bu. Ve genelde, onun konfetisini yağdıran olay, şeylerin şiiri, müziğiydi.

Adı küçük bir şiir olan bir şehirde doğmuştu: Dar es-Salaam. Adı söylenirken sesli harfleri dilde bira köpüğü gibi kabaran İskenderiye'de büyümüştü. Abu çocukken, konuştuğu diller çok sıradan bir İngilizce ve Yunancaydı; babası uluslararası bir denizcilik şirketinin patronuydu ve bu diller onun işinin gereğiydi, fakat dört bir yanında, İskenderiye'nin tabelalarında ve binalarının ön cephesinde gördüğü yazılar hep müzikaldi. Göz sinirinde karmaşık gamlar çalardı bunlar. Arap alfabesi her yerde kıpır kıpır kıvranır, pıtırdar, dilsel cazın ani parlamalarıyla, DNA şarkı kitabından notalarla, homurtu kadar ilkel ve bozuk bir mikrofonun çınlaması kadar modern, enerjik işaretleriyle hayat verirdi harap olmuş mimariye.

Bu solucanımsı laf kalabalığının, bu yılan gözü senfonisinin volümüyle, voltajıyla ve hızıyla büyülenmişse de, bu yazıyı çok iyi okumayı ancak yıllar sonra Madison, Wisconsin'de öğrendi.

Babasının Suriyeli, annesinin Mısırlı ve ikisinin de Müslüman olmasına, Abu küçükken kendisine her gün ibadet ettirilmesine, Kuran öğretilmesine karşın, Hadeelerin evinde en önem verilen şey ticarette başarıydı ve bu amaçla kendisi de babası gibi bir eğitim gördü, ayrıca da Britanya'dan ve Yunanistan'dan hocalar ders verdi kendisine. Çocukluğunun koşulları Spike Cohen'in tam tersiydi. Abu, *Roland* Abu, doğuştan şanslı kişiler için kullanılan bir deyişle, ağzında gümüş bir kaşıkla doğmuştu (bizim Bayan Tatlı Kaşığı bunu duysa, pek gizleyemeyeceği bir heyecanla titrerdi mutlaka). "İskenderiye'de" diye başlardı

söze, sesli harflerin damağında gazoz gibi köpürmesinden aldığı büyük zevkle, "İskenderiye'de, domuz ahırının üstündeki bir çatı katında otururduk." Refah içindeydiler yani. Domuzlar açısından uygun bir durumdu bu, çünkü Hadeelerden hiç kimse domuz etini ağzına koymazdı. Ah ah, asi Abu'nun, sosis ve Miller birasından oluşan, hazır yiyecek mönüsüne takıldığı bir dönem de vardı; fakat asansörünün artık domuzların üst katında durmadığı Madison, Wisconsin'de yaşamıştı bunu.

Abu on sekiz yaşına gelince Harvard'a, okul müdürü maaşının muhtemelen üç katı kadar bir harçlıkla yollandı. Orada, kendi gibi cebi dolu öğrencilerle takıldı, afili bir araba satın aldı ve çok geçmeden, zamanını sınıftan ziyade New York gece kulüplerinde harcamaya başladı. Göbek dansıyla büyüdüğünden, oradan kıvrak danslara geçmek için pek fazla bir sıçrama gerekmedi. Abu aşk ısırıklarıyla Manhattan'ın bütün dans delisi sahte prenseslerinin sırtına birer hilal silueti çizdi. Dekan kendisini, başarısızlık nedeniyle okuldan atıldığını bildirmek için çağırdığında, büro mobilyasının yarısı fiyatında ve masadaki telefondan ağır bir puro tüttürüyordu genç uzun Arap.

Duke Üniversitesi ona bir şans verdi. Nede olsa vakti zamanında Duke Üniversitesi Richard Nixon ve Plucky Purcell üzerine de bir kumar oynamıştı. Orada, hanzovari vatkalı takım elbise giyen ve espresso fincanındaki çatlaklar kadar ince bıyıklarıyla hava atan Abu, dalgın bakışlı güneylilerin maskarasıydı ve meyve sularına koyduğu yasak apsente karşılık, kızlarına bakıp göz süzmesine ses çıkarmazlardı. Sonunda, yeniyetme bir kızcağıza da bir fetus koyarak, kaderini aynı sıvı mumla mühürledi. Ona kent çıkışına kadar refakat eden kasaba şerifi daha sonra, anlaşılmaz gavurca terbiyesiz sözlerden ve vahşice diş gıcırdatmalardan söz etti. Aslında durum, fena halde akşamdan kalma Abu'nun, bir şarkı mısrasını, küçük bir şiiri Yunanca ve bozuk bir Arapçayla söylemeye çalışmasından ibaretti sadece: "Zenci, Durham İli'nde güneş sende batmasın."

Bundan sonraki durağı, film yıldızlarının şampanya ve yüzme havuzlarına çok yakın bir yerdeki UCLA Üniversitesi'ydi ve yüzme havuzları çalınmış sığır kamyonlarıyla içine girilebilecek kadar büyüktü; Abu da bunu öyle sık yapıyordu ki, CV'sinde bunu da hobilerinin arasında saymaya başladı.

UCLA'da ancak yarım sömestr kaldı. Artık akademik sorumlulukları geride bırakmıştı ve tamgün playboyluk yapmakta tamamen özgürdü şimdi. Abu ve savaş sonrası Los Angeles birbirleri için biçilmiş kaftandı sanki. Bir gece, apsent, şampanya ve kokainin verdiği çılgınlıkla, Warner Brothers film şirketinden bir yıldız adayının sağ meme başını ısırıp kopardı ve tükürüp, rendelenmiş peynir kâsesinin içine attı. Hollywood bile şok geçirmişti.

Bu vaka dünyadaki bütün adi bulvar gazetelerinde birinci sayfa haberi oldu. Haber Mısır'a ulaşınca, baba Hadee 1950 yılının seksen bin dolarını vererek olayı mahkemeye düşmeden halletti ve serseri oğluna çektiği bir telgrafla, mirastan mahrum bırakıldığını ve evlatlıktan reddedildiğini bildirdi. Abu buna dudak büktü. Babasının zamanla yumuşayacağından emin bir şekilde, banka hesabını hayalet servetlerle, hayalet ünlerle dolu o hayaletler diyarının yeni bir hayaletine döndürmeye girişti. Banka hesabı ruhunu teslim ederken, durumun vahametini kavramaya başladı. Ve pembe badanalı dubleks bir daireyi, altı tane palmiyeyi ve yoldan geçen bir fino köpeğini, püskürttüğü Technicolor kusmuklardan oluşan bol şarkılı, bol danslı üç boyutlu bir sinema filmine dönüştürdükten sonra, mide ilacı bile alacak parası kalmadığı aklına dank etti.

"Yardım edin bana" diye bağırdı. Bir şarkı dizesi, bir küçük şiir değildi bu. Ve kimse dönüp bakmadı bile. Los Angeles'taki Arapların hiçbiri onun yardım ricasını kaale almadı. Milletlerini rezil etmişti. Tüm Amerika'daki Arap tanıdıklarının hiçbiri ödemeli telefon talebini kabul etmedi. "Kâfir!" diye bağırdılar zavallı santral memurlarının kulağına. Sonunda, Wisconsin'in Madison diye bir kentinde bulunan uzak bir akraba ona kendi Fransız lokantasında iş önerisinde bulundu; üç yıl boyunca asgari ücretle çalışmak, bu süre içinde her gün bir saat Kuran okumak ve alkolden, domuz etinden ve kadınlarla ilişkiden uzak durmak koşuluyla. Reddedemeyeceği bir teklifti bu.

Abu, uzun boylu, gösterişli, dünya vatandaşı ve Harvard'da okumuş olduğundan, şef garson ya da teşrifatçı falan olacağını tahmin etmiş, fakat tahmininde yanılmıştı. Madison'a (gösterişli ve kozmopolit başparmağını sallayarak, otostopla) varınca

restoranın arka kapısından dosdoğru, kirli bulaşıklarla dolu kocaman bir lavabonun başına götürüldü. "İzbe katında küçük bir oda var" dedi akrabası. "Orada yatabilirsin. Ama mutfak tertemiz olduktan sonra. Ve yarın o aptal bıyığını keseceksin."

Sular kaynıyordu. Su boruları gurulduyordu. Borular takırdıyordu. Buhar yükseliyordu. Soda köpürüyordu ve bu haşin kabarcıkların o zarif İskenderiye sesli harfleriyle yakından uzaktan ilgisi yoktu! Yağlar donuyordu. Pislik birikiyordu. Salata kırıntılarından adacıklar ve ördek yağından şamandıralar salınıp duruyordu kaynayan suda. Spatulaların üzerinde *mousseline de volaille** katılaşıp kalıyor, yumurta çırpacakları *oeufs à la Bourguignonne*** ile kabuk bağlıyor, şişkin yağdanlıklar *beurre d'anchois**** ile tıkanıyordu ve fırınlanmış kapların üzerinde kuruyup kalmış hamurlar sertleşmiş hilal çimentosu gibi kaskatıydı. Fırın kapları yüzünden elleri su topladı, tavalar bu kabarcıkları daha da şişirdi. Tavuk makasları, peynir rendeleri, kırık şarap kadehleri ve et kıyma makinelerinin metal diskleri onun ellerini bulanık suda avlayıp delmede, yarmada ve doğramada, her boydan bıçakla güç birliği yaptılar. Yaralar iyileşmeye başladığında bulaşık telleri ve ovalama tozları yaranın kabuğunu alıp götürüyor, pespembe yarayı yakıcı sıcağa ve tahrişe açık hale getiriyordu yine. Kolları pazılarına kadar yağdan parlıyordu; yüzü buhardan, karides gibi kıpkırmızıydı ve yaşlı keşişlerin alnı gibi buruş buruş olmuş elleri beklemiş sarmısak, ekşimiş yağ ve çöp suyu kokuyordu sürekli. Giysileri de aynı kötü kokulu salamuraya batmıştı ve anatomisinin her parçasında her an, pişmiş şeylerden oluşan siğiller, bir daha hiçbir doğa tanrıçasının asla kutsamayacağı flora ve faunalardan oluşan benekler bulmak mümkündü.

Bulanık köpüklerle, öbek öbek yapışkan şeylerle, organik pis kokularla, metal ve camlardan oluşan tehlikeli mayınlarla dolu bu kaynar suları düşünmek bile cehenneme (Julia Child'ın****

* Bir tavuk yemeği. (ç.n.)

** Burgonya usulü yumurta. (ç.n.)

*** Hamsi yağı. (ç.n.)

**** Julia Child, Paris'te bir aşçılık okulu açmış, Amerikalılara Fransız yemeklerini pişirmeyi öğretmiş Amerikalı ünlü bir aşçıbaşıdır. Kentucky Fried Chicken's'ın kurucusu Colonel Sanders ise ABD'nin tavuk kralı olarak tanınır. (y.h.n.)

Colonel Sanders'i cezalandırmak için tasarladığı bir cehenneme) düşüşün başlangıcı gibi gelecektir çoğu kişiye. Gerçekten de, Roland Abu Hadee o lavabo deliğinden ilk baktığı zamanlarda birkaç kez, Şeytan'ın kendisine dikilmiş acımasız gözlerini görmüş ve karnındaki uğursuz bir şokla sarsılırken, asbest gulyabanilerinin kıkırdayarak işediğini duymuştu. Nefesini tutup gözlerini kapatarak ellerini o Mephistopheles'i hatırlatan et suyuna daldırmış, o anda bayılmıştı.

Onun başına gelen en olağanüstü şeydi bu.

Yaklaşık bir hafta sonra, mide bulantısı ve baygınlık veren büyüler yatışınca, bulaşık yıkamak onda sakinleştirici bir etki, bundan da öte, arındırıcı bir etki, daha da öte, dönüştürücü bir etki yaratmaya başladı. O, bir gangsterin saçları gibi kara ve yağlı bulaşık suyu onun kibirli ruhundaki kargaşayı yıkayıp temizliyordu sanki. Tencereleri ovalayıp temizlerken, aynı şekilde ve ister istemez vicdanını da temizliyor, nasırlarını kazıyor, böylece insanlığını yeniden duyarlı hale getiriyordu. Alkol içeren bir tabaka çözünüp kalkınca altından önce bir suçluluk tabakası, sonra da feci bir korku tabakası çıktı. Suçluluk duygusu anlaşılır bir şeydi; koparılan meme ucu falan. Ama korku hiç beklenmedik bir şeydi. Bulaşık lavabolarının köpüklü napalmıyla vaftiz edilinceye dek, babasının izinde yürümekten, uluslararası bir işadamının kolalanmış gülüşünü ve ahtapot kollarını takınmaktan, şarkısız, vezinsiz bir sürü rakamı kafasında tutmaktan nasıl ölesiye korktuğunu hiç fark etmemişti.

Yavaş yavaş bir ılımlılık, bir dindarlık egemen oldu davranışlarına. Madison'daki akrabaları bu değişikliği Kuran'a bağladılar; fakat Abu'yu temizleyen şey kaynar su leğenleriydi; çatal bıçakla, boğulmuş hamamböcekleriyle ve burun boku gibi yüzen *sauce béarnaise*'lerle* dolu bulaşık evyeleriydi. Elinde bir ritüel gibi tuttuğu tel fırçayla sabundan tülü kaldırıyor ve suyun altındaki mağarasına giriyordu, yıkanmak için kutsal nehre giren bir hacı gibi. Kaz yağıyla yapış yapış, pis bir Ganj'da vicdan azaplarından arınıyordu.

Üç yıl geçti. Sözünü yerine getirmiş olan Abu tencereleri ve tavaları bıraktı. Manastırından çıkmış bir keşiş gibi, kendini

* Yumurta, zeytinyağı, sirke ve kırmızıbiberle yapılan bir yemek. (ç.n.)

bayağı kaybetmiş bir halde dolaştı Madison'da. Şartlı bir isyan refleksiyle hemen sosis ve bira âlemlerine dalıp, akşamlarını da Wisconsin Üniversitesi'ndeki kızların peşinde, çoğu kez başarısız bir şekilde koşarak geçirdi. Altı ay süren bu yaşam onu bir saat bile tatmin etmedi. Biriktirdiği paralar tükenmişti ve yine restorana geri dönüp eski işine tekrar alınmak için yalvardı. "İyi" dedi akrabası. "Ama şartlarım var. Benim mutfağımda bir aşçı olarak eğitileceksin. Ve kızımla evleneceksin."

Nebile güzel bir kız değildi, doğru, ama sen bir de Roland Abu Hadee'ye bak hele. Esmer, uzun boyluydu, tamam, sakin bir vakar takınmıştı; ama ya burnu!.. O kocaman Sami gagası buhardan sürekli kızarmaktan, sonunda *S. S. Tomato* gemisinin pruvasına, rüzgâr tünellerindeki stop işaretlerine dönmüştü. Madison'da çocukların "Rudolph!* Rudolph! Rudolph!" diye bağırarak dalga geçtikleri bekâr bir erkek ne de mükemmel bir kısmetti değil mi? Üstelik hangi genç kız, yüzlerce çatlağından neredeyse balıklı dereler sızacak kadar suyla şişmiş parmaklarla okşanmanın özlemini duyardı ki?

Fakat evliliğe zorlanan Nebile'yle Abu giderek birbirlerinden hoşlandılar ve sonunda birbirlerini sevdiler. Kızın babasından bağımsız olmak için, üç kuruş paralarını biriktirip üniversite kampusuna yakın bir *falafel* büfesi açtılar. Kazançları az ama düzenliydi, basit ama mutlu yaşıyorlardı. *Falafel* büfesi, Abu'nun daha önce küçümsediği akademik dünyaya açılan bir pencereydi. İlk müşterisi olan öğrencilerden, yüksek lisans öğrencilerinden ve genç hocalardan, küçük küçük bilim şiirleri, hukuk ve sanatla ilgili müzikli mısralar kaptı. Buna karşılık o da onlara Ortadoğu'nun, o zamanlar bile Amerika'nın beyin sapını yakalamış, bir türlü bırakmayan o coğrafi kapankaplumbağanın tariflerini ikram ediyordu kendi tarzıyla.

"Mısır mı?" diyordu nohutları öğütücüye doldururken. "Mısır bir Çingenenin balayı gibi sıcak ve bir bokböceğinin nefesi kadar kurudur. Mısır dünyaya kedi gözüyle bakar. Mısır'ın yüreği yeşil çamurdandır. Mısır, tarihin temel taşına adını timsah pençeleri ve mumya mücevherleriyle kazıdı. Müslümanlıktan önce Mısırlılar ölümsüzlükten başka bir şey düşünmezlerdi.

* Noel Baba'nın kızağını çeken geyiklerden biridir. Kırmızı burunlu oluşuyla bilinir. (y.h.n.)

Müslümanlıktan beri de ölümden sonraki hayattan başka bir şey düşünmez oldular. Aradaki fark nedir? Bu farkı anlamak için aylarca kupkuru bir yerde yaşamanız lazım. Ortadoğu dediğin şey bir iklim meselesi midir yani? Belki de. Ay..." Burnuyla aynı büyüklükte, fakat zıt renkte bir hıyarla gösterirdi büfesini süsleyen etnik hilalleri. "Ay, Müslümanlığa olduğu kadar, Hindulara yahut Eskimolara da aittir. Ay, hepimizin içindeki gizli şiiri gösteren bir aynadır. Ama güneş Samidir."

Ve böyle sürer giderdi.

Ayrıca *falafel* büfesi, 1960'larda Madison'ı sarsan savaş karşıtı gösterilere de yakından bakan bir pencereydi. Öğrenci arkadaşlarının polisin vahşice saldırılarına ve savaş sanayii şebekesinin hizmetindeki siyasetçilerin hakaretlerine maruz kaldığını gören Abu tarafsızlığını hemen bıraktı ve kardeşçe sevgiyi savunan güçlerin yanında yer aldı. Gösteriler sırasında büfesini kapatıp sokaktaki şiddet karşıtlarına katılıyordu ve bu davranışı, artık doyuracak iki küçük çocukları olduğundan, Nebile'yi rahatsız ediyordu. Abu'nun sık sık göz yaşartıcı gaza maruz kaldığı (göz yaşartıcı gaz genellikle büfeye kadar geliyordu zaten) fakat ender olarak cop yediği anlaşıldı.

Vietnam savaşı bitti. Yıllar falafellenip geçti. Çocuklar büyüdü. Abu'nun kulağı hep nesnelerdeki müziğe, gözleri hep yükseklerdeki madrabazlara duyarlı kaldı. Bir gün bir silahsızlanma antlaşmasını destekleyen bir gösteriye katılmıştı ki, İskenderiye'den resmi bir mektup geldi. Ölmüş babası, Abu'nun haberi olmadan, vasiyetnamesinde ona altı milyon dolar bırakmıştı ve bunu almasının koşulu da elli beş yaşına kadar durulması ve iş hayatında başarılı olmasıydı. Akrabaları Abu'nun o mirası alma hakkına itiraz ettiler. Bir *falafel* büfesi! Hepsi bu! Avukatı, Abu'nun büfesinin, açıldığından beri her yıl az da olsa bir kazanç sağladığını kanıtladı. "Ayyaş herif, kara leke" dedi Abu. Ama mirası aldı.

Karısını Kudüs'e, gençliğinin gözde kentine götürdü. Orada bir ay kaldılar, birçok şiirsel manzaraya ve bazı şiddet olaylarına tanık oldular.

"Artık kitap okuyup müzik dinleyeceğim" dedi herkese, geri dönünce. "Tenis oynamayı öğreneceğim ve dünya barışı için çalışacağım. Nebilem için bir hizmetçi tutacağım. Aslında iki

hizmetçi. Onlar onun halılarını temizleyip yatağını yapacaklar. Ve ben, ben Roland Abu Hadee, bulaşıkları yıkayacağım her zamanki gibi."

Limuzin Ellen Cherry'yi İshak&İsmail'e götürdüğünde Abu o gün mutfakta, bulaşık tertibatını onuncu kez teftiş etmekle meşguldü. Ellen'ın çaldığı kapıyı açan Spike'dı. "Nasıl gidiyor Bay Cohen?" diye sordu kız. "Her şey halloldu mu?" Spike bir şey söyleyemedi. Ellen'ın ayakkabılarına dalmıştı fena halde.

Onu işe alan Spike'dı. Ellen o görüşmeye ayağında ucuz mokasenlerle; hafif garson ayakkabılarıyla gitmişti ve Spike'ın kararını ayakkabıların etkileyip etkilemediğini söylemek zor. Onun kararını etkileyen şey büyük olasılıkla, kızın siyasi görüşüydü. Yahut daha doğrusu, Ellen'ın siyasi görüşünün olmamasıydı. Spike, girişimini kendi girişimleri gibi benimsemeye hazır, iyi niyetli fakat yetersiz bir sürü romantikle mülakat yaptıktan sonra, Ortadoğu'nun durumu hakkında hemen hemen hiçbir şey bilmediğini itiraf eden deneyimli bir garson kızla konuşunca rahatlamıştı.

"Ben ressamım" dedi kız.

"Ve yaptığınız sanat siyasi değil, öyle mi?"

"Birçok sanatçı henüz anlayamıyor bunu Bay Cohen, ama 'siyasi sanat' kendi içinde çelişkili bir kavram."

"Şu, Goya denen adam nedir peki? Onun ünlü savaş karşıtı resimleri?"

"Goya'nın yapıtları güçlüdür, çünkü tekniği güçlüdür. Bu bir tesadüftü. Zulmü resmeden kötü bir ressamın kendisi de zulmediyor benim görüşüme göre. Bunun yanı sıra, Rubens'e ne demeli? Onun büyük, pespembe, neşeli çıplakları Goya'nın kesilip biçilmiş kurbanları kadar güçlü bir savaş karşıtı bildiridir. Rubens hayata Evet diyor. Benim görüşüme göre, hayata Evet diyen her şey otomatikman, savaşa Hayır der."

Spike onu garson olarak işe aldı. Abu'ya Ellen'dan söz edince, Abu onu öğlen yemeği vardiyasında şef garsonluğa getirmelerini önerdi. Ve öyle yaptılar.

Ellen Cherry iki hafta sonra işsiz kaldı. Colonial Pines'a telefon etti ve "Eğer bunun arkasında Buddy Amca varsa benim paramı onun vermesi lazım" dedi.

"Baban diyo ki, Bud hayatta bu kadar ileri gitmez" diye yanıtladı Patsy. "Baban bunu teröristler yapmıştır diyo."

"Anam ne diyor peki?"

"Ha! Ananı kimsenin dinlediği yok. Onnara biraz kızarmış tavuk ya da biraz o bildiğin şeyden ister misin diye sormadığın sürece."

"Biraz neyden anne?"

"Boş ver."

"Neyden?"

"Sus. Söylemiycem."

Ellen Cherry işsiz kalınca mahvolacağına dair büyük bir endişe duymuyordu. Henüz hazirandı ve o zamanlar Boomer'la ilişkilerinin yoluna gireceğine inanıyordu hâlâ. Şimdiyse, havada asılı duran, her an olabilecek bir boşanmanın belli belirsiz osuruk kokusu gelirken para kazanması gerekiyordu. Boomer, eğer sergisi iyi geçerse cömert bir anlaşma vaat etmişti ama, o adi haytadan gelecek bir kırıntıyı kabul etmektense saçlarını bir doğa tarihi müzesine satmayı tercih ederdi. Daha karamsar anlarında, saçlarının bir camekânda, bir tüylü mamutun yanında sergilenişini gözünün önüne getirirdi. Eğitim amaçlı geziye çıkan ilkokul çocukları yazacakları ödevlerde onları birbiriyle karşılaştıracak ve küçük kardeşlerini birazcık abartılmış tanımlarla korkutacaklardı. "Buzul Çağı'nda her şey işte böyle kıllıymış, yaa" diyeceklerdi cafcaflı kartpostalları gözlerinin önünde sallayarak.

Ellen Cherry, ikinci kez dünyaya gelen I&I'ın geri dönen çok az sayıda çalışanından biriydi. Diğerlerinin çoğu ya başka bir yerde iş bulmuş ya da kişisel bomba sığınakları yapmıştı. Bütün personel büyük yeniden açılış için geldiğinde, Ellen Cherry orada kendisinden başka, yiyecek servisinde profesyonel olarak çalışmış hiç kimsenin bulunmadığını fark etti. Bunların çoğu genç idealistlerdi. Bazıları I&I'a, kendilerini önemli biri gibi

hissetmelerini sağladığı için girmişti. Diğerlerininse, intihara eğilimli kişiler olduğundan kuşkulanıyordu.

"Masa servislerini kontrol edeyim mi Bay Cohen?"

"Yo, yo, yo. Teddy bakar onlara." Teddy akşam yemeğinin şef garsonuydu. "Rahat ol. Bir şeyler iç, keyfine bak."

"Ayaklarıma baktığınızı fark ettim efendim. Bu ayakkabılar burası için çok mu... abartılı?"

"Yo, yo, yo. Çok cazip. Gayet hoş. Cassini. Dilerim ucuza almışsınızdır. Size daha çok Cassini gerek. Sizin için onları toptan fiyatına bulabilirim." Spike, Ellen Cherry'ye boş bir kadeh verdi ve başıyla bir buz kovasını gösterdi. "Ama kabul etmelisiniz ki, sizin ayakkabılarınız Hadee'nin burnu gibi parlıyor."

Ellen Cherry kibarca güldü. Kadehini doldurdu. Boomer'ın Montana'daki araba sinemasında ona sürpriz yaptığı şampanyadandı bu. Bir an ürktü. Duygusal anılar şekerli su kristalleri gibiydi. Yaşamının geri kalan kısmında hep böyle yumruk mu yiyecekti kalbine?

Dışarıda, Birleşmiş Milletler Meydanı'nda sular, daha tatsız olsa da daha yumuşaktı. Kurbağa teri renginde ve tadında bir yağmur gün boyunca sürmüştü. Yağmur, Kırk Dokuzuncu Cadde'nin köşesine yakın bir yerde park yeri kapmak için mücadeleye başlayan TV naklen yayın araçlarını sirkeliyordu şimdi.

İshak&İsmail'in yeniden açılışına medyanın ilgisi ilk açılış-takinden de büyüktü. Arap-Yahudi kardeşliğine adanmış bir restoran iyi bir makale konusu olabilirdi belki ama kameraların önünde patlayıp darmadağın olacak bir restoran potansiyel bir bomba haberdi.

Gazetecilerle eşzamanlı olarak, sanki koreografisi yapılmış gibi, protestocular da geldi: Siyonistlerin ve Filistinlilerin aşırılarından, küçük küçük ayaktakımı grupları. Polisler onların birbirlerinden uzak durmalarını sağlıyordu; gerçi, yazılı kartonlarının mürekkepleri yağmurdan ıslanıp akmaya başlayınca, başlarına giydikleri şeyler dışında hangisinin hangisi olduğunu anlamak olanaksız hale gelmişti. "Bakın, ayakkabıları nasıl da birbirine benziyor" dedi Spike. "Evet" dedi mutfaktan dışarı kovalanan Abu, "havadaki bir kuş için, bir tarafta takkeler diğer

tarafta bulaşık bezleri bunlar. Yerdeki bir böcek içinse her iki grup da birbirinin aynı."

Sonra, kapıların saat yedide açılmasına birkaç dakika kala, kiralanmış bir otobüs yanaştı ve çoğunun üstünde Burberry yağmurluk bulunan, iyi giyimli Yahudilerden ve Yahudi olmayan Avrupa kökenlilerden oluşan bir kalabalığı boşalttı. Bunlar amplifikatörlü megafonlarla donanmışlardı ve gruptakilerin taşıdığı "Kurtuluş, Şimdi!" yazılı pankartları suya karşı dayanıklı mürekkeple hazırlanmıştı.

Ellen Cherry, I&I'ın buğulu camlarından bakarken kalabalıkta "amcası" Buddy'yi gördüğünü sandı. Adam kalabalığa emirler veriyor ve polislerle çene yarıştırıyordu. Bir savaş esiri gibi bezgin tavırlıydı ve Burberry şıklığının bile bir katkı sağlayamadığı hırpani bir kılığı vardı. Peder Buddy Winkler olsa gerekti bu. Sonunda megafonuyla konuşup da, saksofonvari sesiyle mahalleye ve televizyoncuların mikrofonları aracılığıyla tüm ülkeye yayın yaptığında kimlik tespiti doğrulandı. Hem kaba hem de yatıştırıcı, ağır tonlu nağmeler yavaş yavaş titreşiyordu yağmurda, yatakta dönüp duran bir İtalyan aygırı gibi dönerek.

Ellen Cherry, Buddy'nin gözüne ilişmemek için kapıdan uzak durduğu halde onun söylediklerini duyuyordu yine de. Mesih'in gelebilmesi için, Müslümanların Kudüs'teki Tapınak Dağı'ndan zorla çıkarılması gerektiğini savunuyordu boyuna. Ellen Cherry'nin onun ne kastettiğine ilişkin en ufak bir fikri yoktu, ama ses tonu onu öyle bir tahrik etmişti ki, tuvalete gitmesi gereken küçük bir kız gibi, bacak bacak üstüne atarak kıvranmamak ya da zıplamamak için zor tutuyordu kendini.

Ellen Cherry Mısır konusunda o kadar az şey biliyordu ki, II. Ramses'i bir caz piyanisti sanıyordu. Buradan, onun caz konusunda da aynı şekilde bön olduğu sonucuna varabiliriz. Gerçekten de, Ellen Cherry "Alcatraz Kuşçusu"nu, Charlie Parker'ın hapisteki takma adı sanıyordu. Ama Allah için, üzerlerine üşüşen kalabalıktaki benzerliklere rağmen, Alcatraz Kuşçusu'nu hiç olmazsa Assisi'li Aziz Francis'le karıştırmadığı söylenebilir.

Mısırlı Tanrılardan birinin başı kuş başıydı. Roland Abu Hadee de ona benziyordu birazcık kocaman kırmızı gagasıyla. Abu mutfaktan çıkıp da (bulaşıkçı, Abu sürekli tepesinde durup bakmaya devam ederse işi bırakma tehdidinde bulunmuştu çünkü) köşedeki bir masadaki Ellen Cherry'nin yanına oturunca, şahin başlı Tanrının ziyaret ettiği bir Nil rahibesi gibi sevindi kızcağız. Abu, Ellen'ın kafasını hem son altı aydır ilgilenilmemiş bir organ olan klitorisinin vınlamasından, hem de kaldırımdaki keşmekeşten uzaklaştırabilirdi. Kaldırımda, sloganlar atarak, yumruk sallayarak dövüşüp duran Müslüman, Yahudi ve Hıristiyan güruhlarına katılan kibar bir New Age kıyamet habercileri delegasyonu da, depremler, kuyrukluyıldızlar, gezegenlerin bir hizaya gelmesi gibi toplumun bilincinde umulan değişimleri gerçekleştirememiş ya da yaratamamış, sönmüş değilse de kronikleşmiş bir felaketler dizisinin sonuncusunu sakin bir şekilde duyurma fırsatını kullanıyordu.

Dışarısı restoranın içinden çok daha gürültülüydü, çünkü protestocular, peygamberler, polisler, kameramanlar, gazeteciler ve meraklılardan oluşan kalabalık, yemek yiyen müşterilerin en az yirmi katıydı. Büyük yeniden açılışta bedava yemek yemek üzere birçok ünlü kişi davet edilmişti, fakat ilk açılışa gelen ünlüler arasında tekrar gelmeyi götü yiyen bir tek Norman Mailer vardı. Mailer ve yirmi-otuz kadar konuk, yemek yemektense Mısır ve İsrail şaraplarından içmeyi yeğliyor gibiydi ki bu da, ya yemeklerin bayağı kötü olduğu ya da kendilerini kurtarmak gerekirse dolu mideyle koşamamaktan korktukları anlamına geliyordu.

Her halükârda, Ellen Cherry'yle Abu normal ses tonuyla konuşmakta pek zorluk çekmiyorlardı.

"Bu yemek salonu bana çok kasvetli geliyor" diye bir itirafta bulundu Abu. Duvarları kaplayan altın benekli bambu hasırını gösterdi eliyle. "Bir dekoratöre dünyanın parasını verdik, *bunun* için mi? Bütün Ortadoğu'da bir tek sap bile bambu yoktur."

"Adam Kudüs'ü Polinezya'da sanıyordur belki" dedi kız.

"Kudüs her yerdedir" dedi Abu, biraz gereğinden fazla bir ciddiyetle. "Onun aurası dünyanın her yerine uzanır. Kudüs her yerdedir. Sadece bu salonda yeterince yok." Bir an düşündü.

"Dostum, siz bir ressamsınız. Niçin buraya resimlerinizi asmıyoruz?"

Kız hemen yanıt vermeyince de, "Tabii, biz onları sigortalarız" diyerek ekledi.

Ellen Cherry elinde olmadan gülümsedi. Resimleri I&I'la birlikte havaya uçarsa onlardan bir gelir sağlayacaktı. "Evet, geçen haziran ayında size bazı slaytlar göstermiştim" dedi.

Abu ürperdiğini gizledi. Kimono provası yapan ihtiyar ibne aktörlere benzeyen ağaçlar, kırmızı kauçuk hemoroitler gibi zıplayan tepeler geldi gözünün önüne. Bunların olduğu bir yerde kim yemek yiyebilirdi? Kim kardeşliği ya da güzel Kudüs'ü düşünebilirdi? "Evet dostum, fakat onlar epey önce yapılmıştı, hatırladığıma göre. Siz orada, Seattle'da yaşarken. Peki daha... yeni bir şey yok mu?"

"Yeni bir şey yok. New York'a geldiğimden beri hiç resim yapmadım."

Ellen Cherry yalan söylüyordu. Doğru, Airstream hindi açık artırmada, onu Macy'nin Şükran Günü resmi geçidinde kullanılmak üzere hediye etmek isteyen büyük bir şirketten daha yüksek fiyat veren Modern Sanat Müzesi'ne satıldıktan sonra, fırçalarını ve boyalarını, bir çöp fırınına atmıştı. Ancak yaz sonunda resim yapmaya yeniden başlamıştı. Sanki ateş almış gibi. I&I'ın bütün duvarlarını kaplayacak kadar çok tablosu vardı şimdi, kiler ve erkekler tuvaleti de dahil olmak üzere. Fakat onları kimseye, hatta Abu gibi, yeni yapıtlarını görmek isteyen sözde satıcısı Ultima Sommervell'e bile göstermemişti. Ellen Cherry onları birilerine göstermeye hiç ama hiç niyetli değildi.

Diyelim ki mesela, mehtapsız bir gecede (ninja tipi, hırsız kedi tipi) siyah bir pijama giyiyorsunuz, örümcek halatları ve ağaç kurbağalarının vantuzlarını kullanarak Yetmiş Üçüncü Cadde'de ve Broadway'deki Ansonia Hotel'in düğün pastasına benzeyen ön cephesine tırmanıyorsunuz, (yükseklik korkunuz varsa götünüz üç buçuk atarak) on birinci kata çıkıyorsunuz ve kısa, tüy sıklet bir demir kullanarak bir pencerenin kasasını kanırtıp açıyorsunuz. Sonra diyelim ki içeriye süzülüyorsunuz ve en son Tayvan yapımı, abanoz rengi lastik pabuçlarınız en arkadan gelmek suretiyle, tozlu pencere denizliğinde kayıyorsunuz. Kalem şeklindeki güçlü bir cep fenerini gayet tedbirli

bir şekilde kullanarak, söz konusu tabloları buluyorsunuz diyelim; hepsi duvara dayalı bir şekilde istiflenmiş, yüzleri şaşmaz bir şekilde duvara dönük olarak duruyor. Sessizce, teker teker her birini kaldırıp inceliyorsunuz. Ama şaşıyorsunuz, bir tane bile manzara resmi yok içlerinde! Resimlerin birçoğunda küçük bir gümüş tatlı kaşığından başka hiçbir şey betimlenmemiş. Diğerlerinde kirli bir mor çorap teki resmedilmiş. Ve siz tam da, pop sanat'ın Andy Warhol'la birlikte bittiğini düşünürken, bir kutu Van Camp's domuz etli fasulye konservesinin gerçekçi bir aktarımıyla karşılaşıyorsunuz. Birbirinin ardı sıra, kaşıklar, çoraplar, fasulye konserveleri, kaşıklar, çoraplar, fasulye konserveleri diye giderken, arada bir bu sıra, bir sanatsever olarak sizin III. Randolph "Boomer" Petway olarak bildiğiniz bir adamın tam boy çıplak tablolarıyla bozuluyor. Yatak odasından, tek başına uyuyan bir kadının hafiften inlemeleri geliyor ve siz ayak parmaklarınızın ucuna basa basa bu Kayıplar Galerisi'nden çıkıp giderken, bir zamanlar birisinin, "Sanatın amacı, hayatın vermediğini vermektir" dediğini hatırlıyorsunuz.

Abu ön cepheye, Spike'la birlikte yeniden poz vermeye, onunla birlikte bir röportaj daha lütfetmeye çağrıldı. Ellen Cherry'yle çene çalmayı ya da bulaşıkların yıkanmasını ve *falafel* kızartılmasını denetlemeyi yeğlerdi ama, İshak&İsmail gibi büyük bir toplumsal tavır koymuş biri basınla bir araya gelmek zorundaydı.

Abu gidince Ellen Cherry gösterilere konsantre oldu. Amcası Buddy'nin inananlara saksofon terennümlerini duyabiliyordu; Buddy onlara Tapınak Dağı'nın yamaçlarından çıkmayı, orada onları selamlayacak, cennetten inmiş Mesih'i terennüm ediyordu. Kolalanmış beyaz masa örtüsünün altında, gözlerden gizleyerek iki bacağının arasına dokundu. Canlı bir arıyı okşuyor gibiydi sanki. Bir melas göletine yapışıp kalmış, ince kanatları vızıldayan bir arıyı.

Tekrar kızın yanına dönünce Abu, "Korkarım Spike bu göstericilerin kendisini kızdırmasına göz yumuyor" diye bir açıklamada bulundu.

"Sizi kızdırmıyor mu bunlar Bay Hadee?" Ellen Cherry doğru yoldan ayrılmış sol elini ışığa kaldırıp çaktırmadan kontrol etti ıslaklık kalıntısı var mı diye.

"Tabii ki kızdırıyor. Bu tür davranışlara yol açan korku ve cehalet beni dehşete düşürüyor. Şiddet beni çok endişelendiriyor. Fark, dostum, benim Arap olmam, Spike'ın da Yahudi olması. Ah, evet! Araplarla Yahudiler kardeştir demek, ikimiz aynıyız anlamına gelmiyor. İnsanlar arasında ırksal farklar var, değil mi? Kültürel farklar, cinsel farklar var." (Ellen Cherry "cinsel" lafını duyunca elinde olmadan kıvrandı.) "Bence bu farklar iyi olabilir. Herkes birbirinin aynı olsa dünya ne kadar sıkıcı olurdu. Evrimsel açıdan bir çıkmaz! Kardeş olmak, barış içinde yaşamak için fazla benzer olmamız şart değil. Birbirimizin özelliklerine hayran olmamız, hatta onlardan hoşlanmamız da gerekmez. Sadece, o özelliklere *saygı duymamız* ve onların değerini bilmemiz yeterlidir. Benzerliklerimiz bizim için ortak bir zemin oluşturur, ama farklılıklarımız birbirimizi büyülememizi sağlar. İnsanların birbiriyle karşılaşmalarındaki enerji, köpük, maya farklılıklarından gelir."

Basmakalıp şeyler olsa da, Abu'nun söyledikleri Ellen Cherry'nin hoşuna gitmişti. Abu bunları Buddy Amca'nın sesiyle söylese Ellen onun peşinden her yere gidebileceğini hissetti. Ellen'ın fikrince, Bay Hadee'nin içeriğiyle Peder Buddy Winkler'ın stilini bir araya getirecek bir adam, dışarıdaki histerik tiplerin uğruna böyle kafayı yediği Mesih'in uygun bir suretini oluşturabilirdi. Ellen Cherry sarhoş olmak üzereydi.

"Peki bu gösterileri nasıl değerlendiriyorsunuz?"

"Nasıl mı *değerlendiriyorum?*"

"Evet, anlıyorsunuz, yani siz..." Ellen'ın düşünce treni, herhalde köpüren yükünü dengelemeye çalışmak için bir yan hatta sapmıştı. Fakat Abu'nun gösterişli yük katarı ana hatta duruyordu.

"Yahudiler arasında farklar vardır" dedi Abu. "Yahudilerin hepsi tek bir kumaştan biçilmemiştir, böyle sanmayın. Onların dışarıya kapalılığı ve birbirleriyle dayanışmaları diye bilinen durumun birçok istisnaları vardır. Fakat onların kanında bir mum yanar ve yaşamları dışardan bakınca farklı farklı görünse de birbirlerininkinden, her Yahudi hayatının hikâyesini o aynı mumun ışığında okur. Diğer Yahudiler tarafından böyle sert bir şekilde saldırıya uğramak Spike Cohen'i çok üzüyor. Bunu

inkâr ediyor belki bizim Ayakkabı Kurdu Spike, ama bu saldırıların onu yaraladığı hemen fark ediliyor. Araplar alışıktır buna. Bizler taa kum taneleri var olalı beri birbirimizle dövüşür dururuz. Araplar arasında kan davaları, yağmalar, kanlı intikamlar petrol kuyularından da, hecin develerden de daha yaygındır. Araplar birbirlerini, Yahudileri yaraladıklarından daha fazla yaralamışlardır. Dışarda, BM Meydanı'nda, beni bir lolipopa çevirmek isteyen Arapların varlığı beni hiç şaşırtmıyor. Anlıyor musunuz? Benim kafam bir sırığın ucunda yani."

Abu sustu. Ellen Cherry'yle ikisi birbirlerine gizliden bakışlar atarlarken, onun koyu renkli kafasının mangalda pişen sucuk gibi kazığa geçirilmiş görüntüsünden kendilerini boşuna kurtarmaya çalışıyorlardı.

Nihayet Abu söze devam etti. "Siz bir ressamsınız..."

Konuyu değiştiriyor şimdi, diye düşündü kız. *Buranın dekorasyonuna döndü gene. Evet, ama ben bu konuda yardım edemem ona. Bugünlerde resmini yaptığım şeyi anlamaz. Ben bile zor anlıyorum zaten.*

"*Siz* bir ressamsınız. Şehir merkezindeki müzede büyük bir resim var, bilirsiniz, Rousseau diye bir adamın resmi, adı da *Uyuyan Çingene* hani; biliyor musunuz?"

"Evet. Elbette. Çok ünlü bir tablodur o."

"Aslında onun adı *Uyuyan Arap* olmalıydı. Bir Arap çölde yatıyor, çılgın suratlı bir Ay'ın altında uyuyor. Bir aslan gelmiş Arap'ı kokluyor, Arap'ta korku yok. Arap düş görmeye devam ediyor. Fonda bir nehir var, sanırım o nehir Arap'ın düşüdür. Belki aslan da düştür; fark ettiyseniz kumda aslanın pençelerinin hiç izi yok. Her halükârda, dostum, o resim Arap karakterinin çok belirgin bir portresi. Haşin ve özgür bir şekilde, vahşi gece yıldızlarının altında korkusuzca uyuyor. Ama düş görüyor. Düşünde hep suyu görüyor. Gerçek tehlike yokken, kabadayılık taslamak için tehlikeyi düşlüyor. Araplar kendi fantezilerinde yaşarlar. Biz Yahudiler gibi pratik bir halk değiliz. Yahudiler iş bitirir, Araplar düş görür... ve Ay'la konuşur.

"Ama sevgili Ellen Cherry, Rousseau'nun o güzel resminde başka neler var? Anlatır mısın bana?"

"Başka ne mi var? O resimde başka ne var, öyle mi? Bir dakika. Ee, evet, sanırım bir nevi testi var..."

"Evet. Evet. Bir tür su testisi. Başka?"

"Ee..."

"Bir müzik aleti. Değil mi? Bir mandolin ya da Yunanların buzuki dediğinden. Ve bu da Araplar hakkında başka bir şeyler anlatır size. Onların başka bir yönünü. Biz müziği severiz. Araplar yıldızların müziğini sever. Ama yıldızların aritmetiğini de sever. Bunların ikisi de Arapların icadıdır. Bunu biliyor muydunuz? Ah, evet, Araplar bir zamanlar sanatta ve bilimde üstündü. Mimarimiz orijinal ve etkiliydi. Astronomiyi, modern matematiği, haritacılığı, gemi yapımını, parfümeriyi biz bulduk. Daha başka şeyler de sayabilirim. Çok eski bir edebiyat mirasımız var. Sekizinci, dokuzuncu, onuncu yüzyıllarda, Avrupa kendi Karanlık Çağ'ında debelenirken, Avrupa cahil, yoksul ve tümüyle barbarken Arap ülkelerinde aydınlanma çağı yaşanıyordu. O zamanlar Arap dünyası kültürlüydü, zengindi, eğitimliydi ve kendi sert, düşsel tarzında rafineydi. Gül bahçelerinde matematikçiler dolaşıyordu. Şairler aygırlara binip geziyordu.

"Peki ne oldu? Ne olacak dostum, Haçlılar bize ufak bir ziyarette bulunuverdiler. Haçlılar geldi. Avrupalı Hıristiyan şövalyeler. Ve kadınları, erkekleri, çocukları katlettiler; hem Arapları, hem de Yahudileri, yani şöyle diyelim, Hıristiyan olmayan herkesi. Haçlılar Batı Asya'nın ve Kuzey Afrika'nın entelektüel ve bilimsel yaşamını yok ettiler. Dünyanın en büyük ve komple kütüphanesini, büyük Trablus Kütüphanesi'ni yaktılar ve *bir sürü* bilim ve sanat merkezini moloz yığınına döndürdüler. Ne büyük trajedi. Ne kadar yazık."

Abu masanın üzerinden öne doğru eğildi; Spike'ı, acaba dekoratör I&I'ı niçin Çin yemek çubuklarıyla donatmadı diye meraklandıran bambudan Amerikan servislerinin, bambu peçete tutacaklarının ve lotus çiçeği biçimi keten peçetelerin üzerinden öne doğru eğildi; Ellen Cherry'ye doğru öyle çok eğildi ki, kırmızı burunsal uzantısının, Boyalı Sopa'nın ete kemiğe bürünmüş halinin kızın cüce burnuna sürtünmesine birkaç milim kaldı sadece ve kızın külotunun içindeki metronom, zamanı, östrojen zamanını, dişisel kızışmışlığa has, böceksel bir ritmi gösteren tik-tiklerinin sesini birdenbire yükseltirken Abu dudaklarını araladı. Ellen Cherry onun havlayacağını, hırlaya-

cağını ya da tıslayacağını falan sandı. Fakat adam alışılmış yumuşak ses tonuyla konuştu.

"Soylu Haçlılar. *Kutsal* Haçlılar. Arap ülkelerini Avrupa'nın pislik çukuruna çektiler. Ve Arap ülkeleri bir daha hiç toparlanamadı. Petrolden gelecek hiçbir kâr onların aydınlanmalarını geri getiremez. O Hıristiyanlar, kendi kibirli ve küçük kafalarının alamayacağı kadar ileri bir uygarlığı mahvetmeselerdi bugün Ortadoğu'daki koşullar nasıl da farklı olacaktı, tüm dünya nasıl da daha sağlıklı ve güvenli olacaktı. Sizin Hıristiyan okulunda bunları öğrettiler mi sana güzel Cherry?"

Ellen Cherry cevap vermeden, protestocu gruplardan biri, hangisi olduğunu kestirmek zordu, restorana girmeye kalkıştı ve polisin onları kapıdan geriye püskürtmesi sırasında korkunç bir gürültü koptu. Coplar savruldu, kan damlaları sıçradı, kameraların flaşları patladı ve yemek yiyenler mutfağa doğru kaçıştılar panik halinde, şaraplarını sağa sola dökerek, mercimekleri saçarak. Hem klitoral uğultusu, hem de şampanyanın yarattığı paraziti, şimdi birden fışkıran adrenalinin içinde boğulan Ellen Cherry yerinden kalkmaya davrandı, fakat Abu yerinden kıpırdamadan oturuyordu. "Haçlılar Kudüs'ü istiyordu" dedi Abu sakince. "Kudüs onların ganimetiydi. Sanırım bundan ötürü onları suçlayamayız."

Uzun ve zorlu bir akşamdı, fakat I&I'a bir şey olmadı. Uğradığı tek zarar, her yere yayılmış bambularının üzerindeki şarap lekeleriydi. Üstelik, medyaya müthiş bir konu olmuşlardı.

Arka koltuğu son derece geniş limoyla tek başına evine geri dönerken, kedi gibi mırıldanarak içinden geçtiği kent öylesine ürkütücü ve anlaşılmazdı ki, Ellen Cherry kendini küçük bir çocuk gibi hissetti. Ayaklarını yukarı çekip kırmızı yüksek topuklarını falan oturma yerine koydu ve kollarını dizlerine doladı. Ama kendisini daha da küçük hissetmesine yol açtı bu. Tekrardan büyümek için, kiminle yatacağını düşünmeye başladı.

Belli ki, çok yakında birisiyle yatacaktı. Bunu tahmin etmek için Nostradamus olmaya gerek yoktu. Ama kiminle?

Listenin başında Boomer vardı. Çok az bir ihtimal. Neredeyse gülecekti buna. On sekiz ay önce, balayı hindisiyle tüm ülke-

yi boydan boya geçerlerken kafasında bir senaryo canlandırmıştı: New York'ta, er ya da geç bir sanatçı arkadaşına tutulmak onun yazgısıydı, başarılı bir ressama, belki de; onu, yapıtlarını, yaratmaya duyduğu büyük ihtiyacı anlayabilecek birine; ve onun için Boomer'ı terk etmek, zavallı Boomer'ın kalbini kırmak zorunda kalacaktı. Bu o kadar kaçınılmaz görünen bir şeydi ki, Ellen Cherry yapacağı konuşmanın, Boomer'a boşanmak istediğini söyleyeceği bir tiradın samimi gözyaşı bol bir provasını bile yapacak kadar ileri gitmişti. (O zaman Minnesota'daydılar, bir düşünün, Minnesota ve Wisconsin'de; nikâhta saçılan pirinç taneleri Airstream'in halısının orasında burasında hâlâ parıldıyordu.) Ne tahminmiş o meğerse. Ne gülünç.

Boomer terk etmişti *onu*. Ve Ellen hâlâ, gönlüne *ya da* külotuna girmesine izin vereceği New Yorklu bir ressamla tanışacaktı güya. Ama kabul etmek gerekir ki, pek fazlası da çıkmamıştı karşısına.

Diğer erkeklere gelince, kulüplerde, barlarda ve partilerde karşılaştığı bekârlar, evet, çoğunun tek bir ortak özelliği var gibiydi: A Noktalarından darbe yemişlerdi ve B Noktalarında birer göt haline gelerek, kendilerini C Noktalarından darbe yemeye karşı koruyorlardı. Doğruyu söylemek gerekirse, aynı şey otuz yaşını geçmiş yalnız kadınlar için de geçerliydi.

Bir gecelik duraklar yoktu zaten artık. AIDS korkusu.

Bay Hadee'yle ya da Bay Cohen'le yatabilir miydi? Tabii, gerçekten, yatabilirdi. Bay Hadee çok hoşsohbet ve tatlıydı, Bay Cohen'se çok dinamik ve yakışıklı. Yaşlı bir sevgili edinmek hoş olabilirdi. Patronuyla yatmanın çok belirgin avantajları vardı; fakat tanıdığı, bu işi yapan garson kızlarda bu hep ters tepmiş gibi görünüyordu. Ne yazık, Bay Hadee'nin mutlu bir evliliği vardı. Ve Bay Cohen, evet, onun da gözünü dikip Ellen'ın ayaklarına bakması onu tedirgin ediyordu. Bay Hadee ne diyordu ona? Ayakkabı Kurdu.

Ellen'la flört etmeye kesinlikle aday *olamayacak* yaşlı bir adam varsa o da Buddy Winkler'dı; sesi Ellen'ın sıvılarını karbonat gibi köpürtsün istediği kadar. Babası, Ellen'ın Arap'la Yahudi'nin yanında yeniden çalışmaya başladığını Buddy'den gizlemişti şimdiye dek. Ama Bud, Boomer'la ayrı yaşamaya

başladıklarını öğrenmişti ve bunun Ellen'ın kabahati olduğuna otomatik olarak hükmettiğinden, kıza nasihat çekme isteğini dile getirmişti. Aman Tanrım, herif Ellen böyle zayıf bir haldeyken ona uğramaya kalkmazdı inşallah! Tabii, Buddy ona, o hep istediği "İzebel" adını yakıştırırsa sevinirdi. Bir rahiple yatakta neler olur acaba, diye düşündü. Patsy bilirdi bunu.

Ansonia'ya varınca Raoul arabayı karşıladı. Yağmur durmuştu ve adam şimdi plastik "pirinç" düğmeli, kahverengi dar bir üniforma giymişti. Kafasındaki basık şapka olmasa muz cumhuriyetlerinden birinin hava kuvvetlerinden bir subay olabilirdi pekâlâ. Limodan çıkmasına yardım ederken kızın bileğini sıktı. "Kudüs'te çok kalmadı siz Bağyan Charl." Raoul'daki en önemli şey onun her an el altında bulunmasıydı. Ellen onu *hemen* elde edebilirdi! Gerçekten de tahrik edici bir şeydi bu. Bunu düşlerken dizleri çiklete döndü. Fakat karşı koydu. Latin âşık yok artık; bir seloteybin Chihuahua cinsi bir köpeğe yapışması kadar kuvvetle bağlı kalacağı bir yemindi bu.

Raoul da, düşünüldüğünü ve reddedildiğini hissetmişe benziyordu. Ama Bayan Charles arkasına bakmadan asansöre binip gidince surat asmak yerine not defterine bir şeyler karaladı:

Çamurlu Su denen adam nehirde yüzer
Nehir Joan denen kadın çamurda yüzer
Hintli guru koca bir salata kâsesinde
Marul sayar, aklında derin düşünceler

O gün gelecek yav, New Yorklu her *blanquita*'nın Raoul Ritz'i isteyeceği gün gelecek. Raoul yıldız olmak için doğmuş.

Ellen banyonun aynasında makyajını siler ve saçlarının epik kapsamına yirmi yıldır hemen hemen her gün olduğu gibi şaşarken aynadaki görüntüsüne, "Sen biliyor musun ben kimle yatmak istiyorum?" diye sordu. "Sahiden, kimdir benim yatmak istediğim?" Kıkırdadı. "Benim yatmak istediğim kişi, şu New York'taki tek gerçek sanatçıdır. Norman Dön Durmadan'ı kastediyorum."

Ellen'ın söz ettiği kişi, I&I'ın davetinde Ellen'ı –beğendiğinden mi yoksa beğenmediğinden mi, kız anlayamamıştı– boyu-

na süzüp duran romancı Norman Mailer değildi. Hayır onun söz ettiği, bir sokak performansçısıydı, ki o... neyse, boş verin. Norman Dön Durmadan'ın sırası gelecek. Şimdi bırakalım Ellen Cherry uyusun.

Tak tak tak! Bir şey vuruyordu, sanki Şeytan'ın Nash Rambler'ının pistonları gibi. Ellen Cherry anlayamadı aslında, bu ses içeriden mi yoksa dışarıdan mı geliyordu; bir ziyaretçi gelmiş kapısını mı çalıyordu, yoksa akşamdan kalmalığın neden olduğu baş ağrısı kafatasının duvarına bir resim mi çakıyordu. Hidrosefal bir babun tarafından, siyah bir kadifenin üstüne yapılmış, *Masumların Soykırımı* resmini hem de.

Yatakta doğruldu ve gözlerini açtı. Gözlerini, çatlamasınlar diye gayet dikkatli açtı. Gözleri, onsuz bir göz oyunu oynuyordu herhalde. Oda öyle bir bulanık görünüyordu ki, suyun dibinde olmadığından emin oluncaya kadar nefes almaktan korktu. Ama gözlerini açınca daha iyi işitiyordu şimdi. Çoğu kişide böyledir bu. *Tak tak!* Çalan kapıydı.

"Kim o?" diye seslendi ve hemen ürktü.

"Ben!"

"Kim?"

"Ben! Aç yav! Ben burda oturuyodum eskiden! Hu huu!"

Neden şimdi, güzel Tanrım, neden şimdi? Bu gerzeği bir aydan uzun bir süredir görmemişti ve herif de tam, çıplak, akşamdan kalma ve hiç kuşku yok ki, hidrosefal bir babun tarafından siyah bir kadifeye yapılmış *Masumların Soykırımı* tablosu gibi göründüğü bir anda çıkıp gelmişti. Herifin belki yüz kez, uykusuz bir gecenin ardından sabah karşılaştığı ilk şey olarak onu görmüş olması bir şeyi değiştirmezdi. O o zamandı, bu da bu zaman. Yataktan fırladı. "Beş dakika müsaade" diye seslendi, sırf dilindeki duvar kâğıdını soyup atmanın bile daha çok zaman alacağını gayet iyi bildiği halde.

Saçını fırçalamasının gerekmemesi –fırçalasa ne değişiyordu ki?– hazırlanma süresini kısalttı. Tamı tamına sekiz dakika sonra ayna onu potansiyel zirvesinin azıcık altında gösteriyordu. Elbette, banyo yapmamıştı, fakat Jungle Desire kolonyasın-

dan üç beş damla sürmek bunu hallederdi. Kolonya süründü, sonra kapıya gitti.

"Şeker kıç."

"Evet, Boomer?"

Eski soluk Hawaii gömleklerinden birini ve yanılmıyorsa, nikâhta giydiği çelik uçlu iş ayakkabılarını giymişti, fakat deri pantolonu yeni ve pahalı bir şeydi. Sivrisinek kusmuğu gibi kırmızı bir bere, geri çekilen saç hattının açıkta bıraktığı kafa derisini, sprey boyayla grafiti yapan tipleri cezp edemeyecek kadar dar bir yüzeye dönüştürmüştü. Bu bere yeni bir şey değildi gerçi. Boomer bunu, kendisinin bir sanatçı olduğunu keşfettiği günden beri takmaya başlamıştı.

Ellen buzdolabında, Boomer'ın giderken evde bıraktığı Pabst marka bir bira buldu ona. Evde bir dilim bile soğuk pizza yoktu ama Boomer dert etmiyordu, o sabah üç tanesini götürmüştü zaten.

"Buralara yolum düştü de..."

"Evet. Tamam. İyi, o halde, neler yapıyorsun Boomer?"

"Burnum bileğitaşına döndü."

"İyi."

"Omzum tekerleğe.

"Güzel."

"Kulaklarım karnabahara."

"Hı hı."

"Yanaklarım kalkan balığına."

"Bugünlerde bayağı yüzsüzleşmişsin."

"Dudaklarım palete."

"O kadın öyle mi diyor onlara?"

"Biraz terbiyeli ol."

"Senin Ultima nasıl, sahi?"

"Ellen Cherry, ben Ultima'yı doğru dürüst görmüyorum bile. Onu pek fazla görmüyorum. Gerçi o seni görmek istiyo. Ona senin için, galiba yeniden resim yapıyo dedim."

"Hayır, yapmıyorum."

"*Bunnara* ne diyosun peki?" Başıyla ve beresiyle, duvara dayalı yirmi ya da daha fazla tuvali gösterdi.

"Denemeler."

"Nedenini anlamıyorum..."

"Hayır! O tablolara dokunma!"

"Onnar tablo değil sanmıştım."

Bir süre konuşmadan oturdular. Boomer gurk gurk birasını içti. Ellen ona başka bira içip içmeyeceğini sormadı. Boomer boş bira kutusunu kocaman kaynakçı eliyle sıkıp ezdi, sonra alüminyumu büküp şekilden şekle sokmaya başladı. Kız da, bunu sergisine mi koyacak acaba diye düşündü.

Bir süre sonra Boomer, "İyi misin?" diye sordu.

"Kesinlikle. Parası bol bir işe girdim. Sağlığım yerinde, son günlerdeki bazı psikolojik sorunlar sayılmazsa. Janis Joplin şarkılarına takılıyorum."

"Ha?"

Kız şarkı söylemeye başladı. "O herifi saçımdan temizleyecem hemen, o herifi saçımdan temizleyecem hemen..."

"Ellen Cherry."

" ve yollayacam kendi yolunaa-a."

"Ellen Cherry, lütfen."

"Pardon. Buna engel olamıyorum. Janis Joplin bazen bedenimi ele geçiriyor."

Boomer kalın boynunu kaşıdı sinirli sinirli. "Evet, tamam da, senin söylediğin bi tür Broadway şov şarkısı. Janis Joplin hiçbi zaman böyle bi şarkı söylemedi. O rock'n'roll'cuydu."

"O kadın öldü Boomer. Ölen bir şarkıcı repertuvarını genişletebilir."

"Hem ben senin o, herifi saçından temizleyceen zırvalığını da yutmam. Şu saçından mı? Herif onun içinde hapsolur kalır da, hayatın boyunca şampuanlasan çıkaramazsın."

"Evet, senin için kesinlikle böyle bir sorun olmayacak. Sahi şimdi senin kaç tel saçın kaldı geriye? O boktan berenin altında, ha?"

İşte böyle, ağız dalaşı yaparak, lafı karşılıklı olarak döndürüp dolaştırarak, ikisi de gerçekte gönlünden geçeni söylemeden sürüp gitti konuşmaları ve sonunda Ellen Cherry saate bir göz attı ve yirmi dört dakika sonra I&I'da olması gerektiğinin farkına vardı. Boomer onu arabayla bırakmayı teklif etti ve kız da, geç kalmış olduğundan, kabul etti. Üstünü değiştirirken adamı koridorda bekletti ve bunun nedeni, utanmasından ziyade, arkasını döner dönmez Boomer'ın resimlere gizlice bakacağından korkmasıydı.

Asansörle inerlerken Ellen, Raoul'le amelevari bir kırıştırmaya hazırladı kendini. Boomer o genç aygırın onu nasıl istediğini iyice görsün istiyordu. Ama Raoul kapıda değildi. Herifin işe ancak öğleden sonra dörtte başladığını unutmuştu. *Herhalde evde kız kardeşini beceriyordur,* diye düşündü. *Yahut da şapkasını fırçalıyordur. Yahut ikisini birden yapıyordur.*

Ellen Cherry yanılıyordu. Raoul bir kayıt stüdyosundaydı ve Ansonia'da kazandığı parayı bir ses kaydına yatırmakla meşguldü.

Güvercin kız damda caka satar
Hamamböceği herif de lağımda
Yavru caka satarak gider Kudüs'e
En sevilen içki kandır orada

"*Leban zabadi.* Mısır'ın kaymaklı yoğurdu. *Turşu.* Ah, *turşu*... karışık sebzedir... baharatlı bir sosun içinde. *Dajaj maşwi.* Bu da yarım piliç; limon, mercankök, sarmısak, biber ve zeytinyağında marine edilmiş. Neden pilicin yarısı yolun karşısına geçmiş Boomer?"

"Hangi yarısı?"

"İki yarısından biri. Sen seç."

"Ee, tam ortasından parçalandıysa yarım piliç haline gelmiştir. Ondan ısmarlamam için bayağı bi acıkmış olmam lazım herhalde."

"*Şawarma.* Ortadoğu baharatlarıyla, ince dilimlenmiş biftek. *Majadra,* mercimekle pişirilip, kavrulmuş soğanla tat katılmış pilav. *Roz bel khalta. Roz bel khalta.* Şimdi nasıl bir halttır *roz bel khalta?*"

"Bayan Jimmy Carter'ın Yidiş dilindeki karşılığı mı bu?"

"Bana da sanki striptizci bir karının adı gibi geliyor. Roz Bel Khalta, Ortadoğu'nun Çingene Rose Lee'si. Ama bizim I&I'da striptizci falan yok." (Henüz yok belki Ellen Cherry. Ama zamanı geliyor. Ah, evet! Zamanı kesinlikle geliyor.)

"*Şiş kebab. Şiş kebab*ı herkes bilir. *Şiş tawuk.* Aynı şey, sadece piliç. Komik isim ama. Bay Hadee *şiş tawuk* lafını çok sever. Müzikal bir isimmiş, öyle diyor. Küçük bir şiirmiş sanki."

Boomer kafasını öyle bir salladı ki, beresi kayıp yan yattı. "Robert Frost duymasın" dedi.

Ellen Cherry, Boomer'ın yepyeni Ford minibüsüyle restorana giderken, kafasındaki mönüyü sayıyordu. Bu mönüyü gayet iyi bilmeliydi ki, garsonları denetleyebilsin. Onun işi, eğer bir müşteriye yanlış bilgi verir ya da siparişleri birbirine karıştırırlarsa onları fırçalamaktı. Çok çeşit içermeyen ve onun görüşüne göre, çok da iştah açıcı olmayan bu mönü büyük bir sorundu yine de.

"*Baba ghanoug.* İşte bunu bilmem lazım. *Baba ghanoug...*

"Bu, Richard Alpert'in, Hindistan'dan döndüğü zaman aldığı isim herhalde. Yahut da Walters denen o kadının Noel zamanı içtiği şey."

Boomer onu Kırk Dokuzuncu Cadde'yle Birleşmiş Milletler Alanı'nın kesiştiği köşede bıraktığında saat tamı tamına sabahın onuydu. Gazlayıp giderken de o kocaman kaynakçı eline bir öpücük kondurup üfledi kıza doğru. Dıştan bakınca kızın kaşları çatıktı da, içi *leban zabadi*ye dönmüştü.

Bu, işe ısınma amaçlı bir öğle yemeği, I&I Rönesansı'nın ilk öğle yemeği olduğundan, Spike'la Abu ortalıktaydı. Gelecekte, ancak akşamları hazır bulunacaklardı. Günlerinin çoğu vaktini tenis oynayarak geçireceklerdi.

Florida'da, kendilerinden kıdemli yurttaşların gittiği bir tenis kampında tanışmışlardı. Kader onları çiftlerde partner olarak bir araya getirmişti. Kampın en iyi ikilisi olarak, çiftler turnuvasını tam kazanmak üzerelerken Spike şampiyonluk maçında bulunamayacağını bildirdi. Abu da katılamayacağını söyleyince Spike şaşırdı.

Ertesi sabah, çıkılmadığı için kaybedilen maçlarının saatinde Miami Beach'de ılımlı bir barış mitingi vardı. Spike'la Abu, şahin bir başkan adayının, Ortadoğu'da Sovyet etkisinin azaltılması gerektiği konusunda atıp tuttuğu Fontainebleu Oteli'nin önünde birbirlerine çarptılar. Spike, Abu'nun elindeki pankarta bakakaldı. Abu da Spike'ınkine. Güldüler. Bundan sonra, tenis kortu dışında da partner oldular hep.

Ellen Cherry'nin unvanı şef garsondu fakat teknik olarak gündüz yöneticisiydi. Görevlerinin arasında, rezervasyon masasını yönetmek, zaman aralıklarını ve masaları düzenlemek,

görev dağılımı yapmak, gruplar oluşturup görevlendirmek, yeteneksiz ya da kaytaran personele verecek yeni işler bulmak, gelen malları teslim almak, masalardaki servislerin doğru yerleştirilip yerleştirilmediğini, buz kovalarının dolu, bar stoklarının yeterli olup olmadığını kontrol etmek ve genel olarak yemek servisini denetlemek vardı. Defter tutması gerekmiyordu ama, garsonları, tırnaklarının kirli olmaması, kötü kokmamaları, dikkat çekecek zımbırtılardan arınmış olmaları için kontrol etmesi ve *baba ghanoug*un içindeki hamamböceği uzantılarına karşı tetikte olması gerekiyordu.

Manhattan'daki restoran sahiplerinin çoğu gibi, Spike ve Abu da sağlık müfettişlerine rüşvet veriyordu. Ama yine de, bir nohudun üstüne, su balesi yapan bir güzelin bir deniz topunu kavrayan bacağı gibi yerleşmiş küçücük, sıska bir bacak, iş yönünden kötü sayılırdı.

"Ne işi?" diye sorulabilirdi gayet haklı olarak, çünkü ilk öğle yemeğinde yemek salonunun dörtte birinden fazlası dolu değildi ve gelen müşteriler; yani BM Genel Merkezi'ni görmek için o bölgeye gelmiş, hiçbir şeyden habersiz turistler de, on ikiyi birkaç dakika geçe telefonla yapılan bir bomba tehdidi üzerine alelacele dışarı çıkarılmıştı.

Kaldırımda durmuş, bomba ekibinin incelemesini tamamlamasını bekleyen Spike, telefon eden kişinin hangi eğilimden olduğunu belli edip etmediğini sordu Ellen Cherry'ye.

"Hayır, belli etmedi" dedi kız. "Yabancı bir aksanı vardı ama, Arap mıdır, Yahudi midir anlayamadım."

"Ortadoğu'nun birçok yerinde insanlar birbiriyle benzer şekilde konuşurlar" dedi Spike. "Bana soruyorlar, mönünüz Filistin mönüsü mü, yoksa İsrail mönüsü mü, diye. Peki ne fark eder ki, diye soruyorum ben de onlara. Kudüs'te herkes esasen aynı şeyi yer. Bir zamanlar caddenin biraz ilerisindeki Birleşmiş Milletler'de, şaka değil bu, FKÖ, İsrailliler bizim milli yemeğimiz *falafel*'i çaldı diye resmen şikâyette bulunmuşlar. Ha! İsrailliler buna gülmüş ve hapır hupur yemeye devam etmişler. Biliyor musunuz bilim ne der: Ne yiyorsan osun."

"Araplarla Yahudiler birbirinin tam tıpkısıdır mı demek istiyorsunuz? Bay Hadee böyle düşünmüyor."

"Aynı ya da farklı olmaları değil mesele. Mesele, onların birbirlerini çok farklı *sanmaları.* İkisi de kendini ötekinden üstün görüyor. Dinleri onlara diğerinden üstün olduğunu belletiyor. Ben halkımı seviyorum. En azından, son zamanlarda, akıllı, çalışkan bir halk ve özenli bir halk olduk. Sevecen ve esprili bir halk olduk. Ama bizim, Tanrının seçilmiş halkı, Tanrının gözünde diğer herkesten daha makbul insanlar olduğumuzu söyledin mi, hoop, dur hemşerim! Eceline susamaktır bu. Belanı aramaktır bu. Ve bela başımızda zaten. Kudüs dünyanın belalı başkentidir. Kudüs binlerce yıldır belanın ve ölümün başkentidir."

"Peki siz ve Bay Hadee neden orayı bu kadar çok seviyorsunuz?"

Uzun ve dramatik bir sessizlik oldu. Arkalarında bir sümük kanalı gibi akan okyanusun o pis yetimi East River kadar uzundu neredeyse bu sessizlik. Neredeyse BM Genel Merkezi kadar dramatikti; bir blok güneylerinde, kırılgan bir göğe doğru yükselen o modern Babil Kulesi, egonun, gizli şifrelerin, umudun ve kuşkuların kulesi kadar dramatikti. Ellen Cherry'nin, Spike'ın yan yan onun terliklerine baktığından kuşkulandığı, çok uzun ve dramatik bir sessizlik oldu.

Spike Cohen, Roland Abu Hadee'den fazlasıyla kısaydı. Ondan daha tıknaz ve genellikle daha hareketliydi. Abu bir hortum fırtınasının merkezi gibi sakinken, Spike bu merkezin çevresinde boyuna dönüp duran telaşlı bir huni gibiydi. Saçları, kraliyet çay tepsisi gibi gümüş rengiydi. Onları hafifçe yağlayıp geriye doğru tarardı. Yeşil bir kumsala vuran, ay ışığıyla parlayan bir dalgaya, tropikal bir Detroit'in üstünden aşan bir tsunamiye benziyordu saçları. Yüz hatları, bir Yunan mezecisinin afişlerindeki gibi düzgün biçimliydi ama gözleri kesinlikle klasik değildi. Bir jaguar idolün göz çukurlarından çıkarılmış gibi duran, ışık saçan zümrütlerdi sanki gözleri. Sahiden, kedivari bir hava vardı onda; Ayakkabı Kurdu'ndan ziyade Ayakkabı Aslanı yani. Uzun sessizliğin ortasında yanlarına gelen Abu, yaşı ilerleyip olgunlaşırken, koyu renkli, ağır giysiler giymeyi alışkanlık edinmişti; ama Spike, sanki yarış atlarını etki-

lemek için giyinen biri gibi, portakal rengi spor ceketler giyip sarımsı yeşil kravatlar takıyordu.

Abu tam, bomba ekibinin içeriyi darmadağın etmesi hakkında yorumuna başlamak üzereydi ki, Spike sessizliğe son verdi. "Kudüs'ün en sevdiğim tarafı, parayla ilgisinin olmamasıdır."

"Efendim?"

"Şu New York parayla ilgisi olan bir kenttir. Los Angeles'in parayla ilgisi vardır. Las Vegas'ın parayla ilgisi vardır. Dallas da aynen öyle. Tokyo, Londra, Milano, Zürih, Singapur, bunların hepsinin tek nedeni paradır. Tel Aviv'in parayla ilgisi vardır. Ama Kudüs, onun temelinde para yatmaz."

"Kesinlikle haklı" diyerek araya girdi Abu. "Kudüs... başka bir şeyle ilgilidir."

Bomba ekibi restoranda tehlikeli bir şey olmadığını bildirdi, Ellen Cherry'yi kısaca sorguya çekti ve sonra gitti. İçerideki karmakarışık hali gören Spike, gerçekten bir bomba patlasaydı I&I'ın bu kadar zarar görmeyeceği yorumunda bulundu. Nohutlar ayaklarının altında tehlikeli bir şekilde yuvarlanıyor, sökülmüş bambu hasırlar fillerin pörsük derileri gibi sarkıyordu duvarlardan. "Kaç şişe içki çalmışlar?" diye sordu Spike, barmene.

"Yaklaşık on iki şişe."

"Oy! *Donut*larının yanında bizim en iyi brandilerimizi yuvarladı herifler."

"Bir bomba tehdidi daha olursa eğer, bu işi kendi güvenlik görevlilerimize yaptıralım" dedi Abu.

"*Eğer*'den kastın ne?"

Restoranı akşam yemeği düzenine sokabilmek, üçünün ve öğle yemeği personelinin neredeyse bütün bir ikindisine mal oldu. Saat beş civarında aşçılarla garsonlar evine gönderildi ve Ellen Cherry bir bardak çay içmek üzere Spike ve Abu'yla beraber oturdu. Spike kendi çayına biraz rom kattı. "Heyt lan!" dedi.

Ellen Cherry, I&I'ın peşini bırakmayan, dış kaynaklı sorunlardan ötürü üzüntülerini dile getirince, Abu ona, kendini pek

üzmemesini söyledi. "Bu çok gurur verici" dedi. "Ortadoğu'da, barışçı bir çözüme karşı çıkan çok insan var, ki çoğu da güçlü kişiler. Bunların, bizim küçük lokantamızın bir etki yapabileceğini düşünmeleri cesaret verici. Bırak protesto etsinler. Bırak bombalasınlar. Ben bundan gurur duyuyorum."

"Ben değil" dedi Spike. "Bu orostopolluğun içinde Yahudilerin olması beni yürekten üzdü. Çok kırıldım; gerçi biliyorum, eski zamanlarda bundan daha kötü şeyler yapan Yahudiler de varmış, Kitabı Mukaddes'teki Yahudi davranışı Hıristiyanlara kötü örnek olmuş. Hep 'vur, vur, vur', 'kes, kes, kes.' "

Ortadoğu'da barış istemeyen muhtemelen ne kadar kişinin olabileceğini yüksek sesle düşünen Ellen Cherry çenesini tutsaydı daha iyi olacağını çabucak anladı. Abu ve Spike, ikisi de onu kendilerine has tarzlarıyla bilgilendirmeye biraz fazla istekliydi. Açıklamaları basitlik ya da mantık gibi meziyetler taşısaydı öğretici olabilirdi ama, bu tür nitelikler Ortadoğu'yla ilgili doğru ve kesin açıklamalarda hiç bulunmuyordu anlaşılan.

Daha düne kadar Ellen Cherry, "Ortadoğu" kelimesini duyunca aklına ilk gelen şey sorulsa, "Kilim" yanıtını verirdi.

Ortadoğu'daki durum hakkında hiçbir zaman pek kafa yormamıştı, *per se*,* bunun nedenini şimdi anlıyordu. Ortadoğu'nun durumu delilik üstüne deliliklerden ibaretti. Bir süpürge dolabında, aynı anda hem bir cenaze ağıtını hem de bir düğün marşını birden prova eden, yetmiş kişilik bir orkestraydı. Samandan bir otelde yapılan bir kundakçılar kongresiydi.

I&I'da çalışmaya başladığından beri bir sürü Arap türü öğrenmişti: Dürziler, Şiiler, Sünniler, Hicaziler, Bedeviler, Mutasavvıflar, Vahabiler, Hıristiyan Araplar ve Filistinliler, ki bunlar aslında kendilerini Arap saymıyor ve "Uyuyan Çingene" akrabalarının göçebelik geleneklerini hor görüyorlardı. Aman Tanrım! Ortadoğu'da, Cartier'deki kutulardan daha çok Arap çeşidi var. Anlaşılan, Yahudilerin durumu da bundan iyi değildi. Pek yekpare bir bütün olmayan Yahudiler geniş ve siyasi yönden ayrılıklar gösteren bir yelpazeye dağılmıştı; Yahudilere has tek bir görüş açısı yerine, birbirlerinden nefretle ayrı duran etnik, sınıfsal ve dinsel safların her birine has onlarca farklı görüş açısı vardı.

* (Lat.) Aslında; bizatihi. (ç.n.)

Kudüs'ün ve çevresindeki toprakların meşruen kimin hakkı olduğu Filistin'in mi, yoksa İsrail'in yahut adına ne denmesi gerekiyorsa onun mu hakkı olduğu konusuna gelince, boş verin gitsin! Her iki taraf için de yüzde yüz haklı birer dava açabilirdiniz; daha doğrusu her iki taraf için de, şu andan itibaren, buldokların havlayıp da soya filizi isteyeceği güne kadar, her on beş dakikada bir farklı birer haklı dava açabilirdiniz. Ve sonra da bunun Hıristiyanlardaki ortak çarpanlarını bulmanız gerekirdi.

Bu, çok kafa karıştırıcı, çok karmaşık, diye düşündü kız. *Bu lanet olası kördüğümü kimse çözemez.* O öğleden sonradan itibaren de, birisi kalkıp Ortadoğu'dan söz etti mi *kilimleri* düşünür oldu yine. Zengin ve gösterişli, rahatlatıcı ama yine de sert bir şark halısı getirirdi gözlerinin önüne, düzlenip yere serilmiş aşırı ahenkli bir göz oyunu gibi sanki. Biçimi ve rengi getirir, daha yüce bir aklın haritasını, düşlerden ve saçlardan dokunmuş, baharat ve şarapla boyanmış bir harita getirirdi. Güzelliği getirirdi başka bir deyişle. İnsanlığın en güzel fotoğrafını getirirdi. Sanatı getirirdi.

Abu'yla Spike'ın üzgün, yiğit alınlarından öptü, kendini onların vahşi dokumalarından çözdü ve akşamdan kalma halinden geriye kalanıyla Beşinci Cadde'ye doğru hızlı hızlı yürüdü, Norman Dön Durmadan faaliyetini bitirmeden yetişebilmek umuduyla.

Daha tam bir saat boyunca gün ışığı vardı, fakat sonbahar ikindilerinin, tedavülden kalkmasına az kalmış gün ışığıydı bu; geceye yenik düşmüş de kenti teslime hazırlanan gün ışığıydı. Uzun kahverengi gölgeler sokaklara sepya tonu katıyor, Manhattan'ın üzerine çöken soğuk, insana dinçleştirici bir bitmişlik duygusu veriyordu, sanki kabaktan oyulmuş bir fenerin soluğu gibi. Sahiden de, Doğu Kırk Dokuzuncu Cadde'nin recherché* kahverengi kumtaşından pencerelerine, cadılar bayramına has süslerdeki korkutuculuğun sulandırılmış hali üşüşüyordu yine. Mel Davis köpek butiğinin kapısında gerçekten, dans eden kâğıttan bir iskelet vardı ve Ellen Cherry bir an durup, yağlarla ovularak masaj yapılan nonoş bir dişi köpeğe, cadılar

* (Fr.) Az bulunur. (ç.n.)

bayramına has bir dehşetle baktı. Merak etti, Mel neden kapısının camına küçük bir *köpek* iskeleti yapıştırmıyordu; küçük olmalıydı ki, finolar Ölüm Yolu'nu fark edebilsin; gerçi kuaföre götürülen nonoş-itler de dahil olmak üzere bütün köpekler görünmez yolların kokusunu alırdı.

Caddenin iki yanında ağaçlar vardı; birçoğuna, herhalde, finoların işlediği ağaçlar. İşadamları evrak çantalarını sallayarak, ağır ağır yürüyorlardı evlerine doğru, düşen yaprakların arasından. Ara sıra bir yönetici yapraklara bir tekme savurup sarı pirinç rengi bir gayzer fışkırtacak, sonra mahcup bir tavırla çevresine bakınacaktı, sanki yetişkinlik yasalarını ihlal etmekten ötürü mahkemeye çağrılacakmış gibi.

Ellen Cherry, Doğu Kırk Dokuzuncu Cadde'de yaklaşık yirmi saniyede bir rastlanan Japon lokantalarından birinin önünden her geçtiğinde, *bambu dediğin buraya göredir,* diye düşünüyordu, *bizim Kudüs'e yanlışlıkla koymuşlar.* Üçüncü Cadde'nin köşesine gelip de, siyasetçilerin ünlü mekânı Wollensky's'in önünden geçerken, Ortadoğu barışına gizliden karşı kaç kişi vardır acaba içeride, diye düşündü. Sonra da *kilimleri* düşündü. Sonra yaprak fışkırtan pirinç rengi bir kaynağı tekmeledi ve çevresine bakındı yüzsüz yüzsüz, sanki, "Yirmi dört yaşındayım, terk edildim ve yiyecek servisi sektöründe çalışıyorum; istediğim kadar özgür olmakta özgürüm" dermiş gibi. Ansızın, evliliğinin başarısızlığına, kariyerinin başarısızlığına rağmen, akşamdan kalma baş ağrısına ve kronik abazanlığına rağmen kendini birdenbire gayet hafif ve havai hissettiğini fark etti. Bunu anlayamadı. Süresiz acı çekecek kadar sığ biri miydi sadece; yoksa acısına bağlanacak kadar aşırı bilge, bunun hayatına hükmetmesine izin verecek kadar belasını arayan biri mi? Bilgeyle manyağı seçti ve yürümeye devam etti yaprakları tekmeleye tekmeleye.

Lexington Bulvarı'na geldiğinde ağaçlar seyrelmişti. Soylu kahverengi kumtaşları yerlerini camdan gökdelenlere ve klas otellere bırakmıştı. Paranın güçlü parmakları kaldırımları germiş, genişletmişti ve büro çalışanlarının seli, iyi giyimli, kolonya sürünmüş ve her kaldırım kenarında çift sıra halinde park edilmiş, itaatkâr bir şekilde rölantide çalışan limuzinler *onları*

beklemiyor diye sessizce somurtan siklonik bir izdiham halinde pıhtılaşmıştı. Lexington'da karşıya geçince Ana Merkez metro hattının üzerindeki ızgaralarda yürümeye başladı. Her New Yorklu çocuk gibi, aşağıdaki tünellerde başka bir kentin var olduğunu biliyordu; nüfusu kaçaklardan, münzevilerden, Çingenelerden, çılgın bilim adamlarından, albino timsahlardan, mutasyon geçirmiş dev hamamböceklerinden, büyücülerden, bilge kişilerden ve Manhattan'ın (üstlerine yirmi dört dolarlık battaniyeler örtünüp boncuklarla süslenen) kayıp kabilesinin geriye kalan üyelerinden oluşan bir kent.

Ellen Cherry, Norman Dön Durmadan'ın bu yeraltı diyarında yaşadığı fikriyle meşgul oldu bir süre. Eğer tünellerde bedava oturmazsa nerede oturabilirdi ki? Gösterisi için koyduğu bahşiş kutusunda birkaç kuruştan fazlasının toplandığı çok enderdi. Times Meydanı'nda, akordu bozuk kavallar çalan eblehler bile ondan fazla bahşiş topluyordu. Gözleri cerahatli, pis kokulu ayyaşlar insanları korkutarak, Norman Dön Durmadan'ın sanatıyla kazandığından daha fazla para kazanıyordu. O ya sokaklarda yatıyordu ya da onu himaye eden biri vardı. Ellen Cherry, Norman Dön Durmadan'ın gidecek sıcak bir evi olsun diye, kendisine verilen giyecek parasını veren Barnard sanat okuluna giden güzel bir kız düşledi. Bir kıskançlık mermisi Ellen'ı sıyırıp geçti ve o gün onun kutusuna bir on dolar atmayı kararlaştırdı.

Park Bulvarı'nda her köşede bir banka vardı. Hangi yöne baksan para. Batı Bankası, Kuzey Bankası, Doğu Bankası, Güney Bankası. Ateş Bankası, Hava Bankası, Toprak Bankası, Su bankası. Spike, New York konusunda haklıydı, bu kent mangır için vardı. Ama Kudüs nasıl farklı olabilirdi ki? Yeni Kudüs'ün (yani cennetin, diyelim dilerseniz) en büyük atraksiyonlarından biri altın döşeli yollar değil miydi? O sırada, dört bir yanda sosisli sandviç satan seyyar satıcıların da var olduğunu fark etti. Seyyar tezgâhlardan lahana turşusu ve osuruk gibi sosis kokuları geliyordu buram buram. Garip bir şekilde, durumu dengeliyordu sanki bu; New York yönünden tabii. Kudüs'e gelince, onun temelinde yatan şey neyse, bunun yiyecekle ilgili bir şey olmadığından emindi. Kitabı Mukaddes'teki Cennet Kenti

tasvirlerinde mutfaktan hiç söz edilmemesi rastlantı değildi kesinlikle. Ebedi mükâfatlarında değişmez bir *baba ghanoug* diyetinin bulunacağını öğrenen kaç kişi vergi sahtekârlığı yapmaktan yahut eşini boynuzlamaktan vazgeçerdi ki? On ikinci yüzyılda Kudüs'te, Kötü Yemek Sokağı denen bir yer varmış, iyi mi kötü mü orası bilinmez, ama ne Spike Cohen'in ne de Roland Abu Hadee'nin yemek seçimine bir engel oluşturamamıştı bu.

Waldorf Astoria'nın ve bir sürü Japon lokantasının daha önünden, kalabalık içinde sıkışarak geçti (bu semt Ellen Cherry'ye, içinde suşi barların ve turistlerin bakteriler gibi çoğaldığı bir bakteri üretme tabağı gibi gelirdi hep), sonunda Beşinci Cadde'ye vardı, kent dışına doğru dönüp Saks'ın önünden geçti ve St. Patrick Katedrali'nin merdivenlerine oturdu. O günkü yolculuğu sırasında en azından, kafasında New York'la Kudüs'ün ne kadar sık karşı karşıya geldiğinin, birbirinin içine karıştığının farkında mıydı? Muhtemelen değildi. Zaten şimdi bunun pek önemi de yok. Orada, Amerika'nın, Kudüs'ün en ünlü eski sakininin anısına yapılmış en ünlü anıtının masif bronz kapılarının önünde tüm dikkati Norman Dön Durmadan'ın yeteneğine çivilenmişti, bir haçın üstüne çivilenmişçesine.

Norman Dön Durmadan hep aynı yerde gösteri yapardı: Katedral merdivenlerinin hemen güney tarafındaki kaldırımda. Ellen Cherry'nin belirleyebildiği kadarıyla adam, sabahtan gün batıncaya kadar işinin başındaydı, çarşamba hariç her gün. Norman Dön Durmadan nedense çarşamba günleri öğleden sonraları çalışmazdı. Çarşamba günleri öğleden sonra izinliydi, doktorlar gibi. Norman Dön Durmadan çarşamba öğleden sonraları ne yapardı acaba? Ellen Cherry onu Yonkers'den dermatologlarla, White Plains'ten rektum hastalıkları uzmanlarıyla golf oynarken gözünün önüne getirmeye çalıştı.

St. Patrick Katedrali'nin merdivenleri nispeten kısaydı ama Ellen Cherry, gösteri sahasının tatmin edici bir görüntüsünü yakalayacağı kadar bir yükselti bulabiliyordu yine de. Oturduğu basamağa, operadaki locasına kurulan zengin bir dul gibi kurulmak üzereydi ki, bir el sanki güvercin konmuş gibi hafif-

çe dokundu omzuna ve tanıdık bir ses sanki bir kibrit gibi parladı kulağının dibinde.

"Ben yaşayıp da nefes aldıkça! Bu günahkâr kulunu bağışla! Benim minik yavrum bu yav."

Ve bu Peder Buddy Winkler'dı; tüm o görkemli kılıksızlığıyla; yeni yapılmış, havai fişekler gibi yanıp sönen altın dişlerinin arasından gülümsüyordu kıza.

"Buddy Amca. Bu ne sürpriz. Vauv! Dişlerin de cennetin yollarını döşer valla."

"Senin dudak boyan da cehennemin kapılarını boyar yani. Ama tatlım, bak ne diycem, ne güzel yav senin böyle cennetten söz ettiğini duymak ve seni Tanrının bi evine böyle yakın bi yerde bulmak her ne kadar, yoldan çıkmış bi evse de bu. Sen Katolik milletinin gittiği bu ucube yere gitmiyosun, öyle değil mi ha?"

Hem Ellen Cherry hem de Buddy dönüp St. Patrick Katedrali'ne baktılar, gözleri katedralin yüz metre yüksekliğindeki ikiz sivri tepelerine tırmandı yavaş yavaş, sonra paraşütle merdivenlere indi yine.

"Hayır. Ben bir İzebel olabilirim ama, Buddy Amca, Protestan bir İzebel'im."

"Sen de anan gibi sivri dillisin kız." Ellen Cherry arsız arsız, bildiği bir şeyler varmış gibi bir edayla gülümsedi ve bunu gören Buddy tedirgince kızardı, sanki Patsy'nin diliyle ilgili bir anı yüzünden utanmış yahut tahrik olmuş gibi. Adam yüzünü toparlayınca, "Ee, *sen* n'apıyosun burda?" diye sordu. "New York'un en zengin uskumru avcılarının girdiği bu kapının önünde ha? Ama bazıları, inan ki, benim davaya cömertçe katkıda bulundu. Hepsi gizlice, tabii." Elini yanağında gezdirdi; Fort Knox'un* bütün altınları gelse dolmayacak o çukurların üzerinde. "Arkadaşlarımla beraber, bu caddenin yukarsında bi büromuz var. Avusturya Bankası'nda. Onlar kendi yurttaşlarımızdan daha iyi davranıyo bize."

Onlar Hitler'e de iyi davranmıştı, diye düşündü kız, fakat "Birisini bekliyorum" dedi. Norman Dön Durmadan'a baktı gizlice,

* Birleşik Devletler Darphanesi'nin idaresindeki Fort Knox Altın Deposu'nda ABD'nin altın rezervlerinin büyük bir bölümü tutulmaktadır. (y.h.n.)

Buddy'yle karşılaşması yüzünden onun gösterisinin inceliklerini kaçırmaktan rahatsızdı. Norman Dön Durmadan'ı çok çok dikkatle seyretmek gerekirdi.

"Bizim oğlanı, Boomer'ı beklemiyosun, böyle bi şey ummam. Sizin ayrıldığınızı duydum tabii ki ve çok üzüldüm. Çok üzüldüm. Tanrının siz iki kaçığı yeniden birleştirmesine ben vesile olsam keşke."

"İyi de, bu konuda bizim Boomer'la konuşman lazım."

"Boomer'la konuştum."

"Konuştun mu?"

"Evet, tabii. Kocan daha bu sabah benim büroya daldı ve bana, o şeytanın kafeteryasında senin saçının bi teline zarar gelirse benim yeniden doğmuş dişlerimi dağıtçaanı iddia etti, ki senin orda tekrardan işe girdiğini duyunca çok üzüldüm. Bunun hakkında da bikaç laf etmemiz lazım."

I&I hakkında konuşmak Ellen Cherry'nin ilgisini çekmiyordu. O anda, Norman Dön Durmadan'ı seyretmek bile ilgisini çekmiyordu hatta. O anda sadece, Boomer'ın onu savunmaya gelmesini, onu korumaya çalışmasını düşünüyordu boyuna. "Boomer bunu yaptı ha? *Yaptı* mı sahiden?" Birden, anlaşılmaz bir şekilde, yüreği bir şeyle doldu, ne olduğunu bilmediği bir şeyle.

Peder Buddy Winkler'ın giydiği hardal rengi parlak reyon kumaştan takım elbise bedenine öyle sımsıkı oturmuştu ki, birisi onun apış arasındakileri tatile yollamak için cemaatten para toplamıştı herhalde. Kolalanmış beyaz gömleği kurşun geçirmeyecek kadar sertti ve yakasında gri bir örme kravat, onun sanki özellikle korkunç bir guatr illetinden mustaripmiş gibi görünmesine yol açan o eski Windsor düğümüyle bağlanmıştı. Ayağında, kurtlar tarafından çiğnenmişe benzeyen siyah mokasenler vardı. Ah, ama gülümsemesi altınla kaplıydı şimdi ve sesi o eski müstehcen sıcaklığının bir kalorisini bile yitirmemişti.

"Tabii, tabii, Boomer karıcığının iyiliğini düşünüyo. Benim gibi. N'aptın o çocuğa yavrucuğum? Kafasına takmış o züppe

Fransız şeyini. Ve de 'sanatını'. Anladığım kadarıyla bi sergi açıyo. O çocuk, adam gibi işinde gücünde biriydi. Kalkıp onu da bi sanatçıya çevirmesen olmaz mıydı?"

"Benim bu işle en ufak bir ilgim yok. O kendi kendini çevirdi o... neyse o şeye."

Buddy kızın omzuna yine, şaşırtıcı bir şekilde hafifçe dokundu. "Sen daha ufacıkken, bacak kadar, solucan gibi kıpır kıpır bi şeyken, jöleli -ahududu jöleli, hani tepesinde hep kreması olurdu ya- pudingine bakar bakar, içinde Noel Baba'yı görürdün. 'Jölemde Noel Baba var' derdin. Yediğin şeylerde resimler görürdün. Daha o zamandan senin farklı biri, özel biri olcaanı anlamıştık. Sen sanatla uğraşmaya başlayınca kimse buna şaşmadı. Ama Boomer Petway... o çocuk sanatçı falan değil."

"Bunu sen söyledin, ben değil."

"Ama sen de kabul etmiyo musun?"

"Boomer küçükken jölesinde Noel Baba görürmüydü hiç?"

"Aman Tanrım! Tabii ki hayır! Tatlısını öyle bi hızla götürürdü ki, resim mesim görcek *vakit* kalmazdı."

"Başka diyeceğim yok" dedi Ellen Cherry. Kararan gökyüzü, sütlü sos boşaltan bir lağım pompası gibi çekiyordu gün ışığını. Norman Dön Durmadan az sonra bırakıp gidecekti. Ellen, o muhteşem saflığın ya da zarafetin bazı nüanslarını yakalayabilmek umuduyla ona konsantre olmaya çalışıyordu ama, Peder Buddy Winkler burnunun dibinde duruyordu resmen.

"Kim o?"

"Hangisi?"

"Ordaki, bakmıyomuş gibi yaptığın o zavallı soytarı."

"Ah, o."

"Herif burya geldiğimden beri kılını bile kıpırdatmadı. Orda öyle, tütüncü dükkânı Kızılderilisi gibi boş bi suratla duruyo. Acı mı çekiyo ne?"

"O bir sokak göstericisi."

"Peki, gösterisini ne zaman yapcak?"

"Yapıyor işte."

Buddy kızın omzunu sıktı. Hatta hafiften sarstı onu. "Tatlım, bu herif felç olmuş Allah aşkına yav! Bunun hareketi bu mu?

Felç mi? Gösteri sanatı bu hale mi geldi? Güzel Rabbimin Ed Sullivan'ı geri çağırmasına şaşmamalı."

"Ama o hareket ediyor" diyerek itiraz etti Ellen Cherry, kaçınmaya yemin billah ettiği bir tartışmanın içine girivererek. "Asıl mesele de bu zaten. O, olduğu yerde dönüyor. Üç yüz altmış derece dönüyor. Fakat öyle yavaş dönüyor ki sen onun döndüğünü göremiyorsun. Onu yeterince uzun bir süre seyredersen, yüzünün onu ilk seyretmeye başladığında baktığından farklı bir yöne baktığını fark edersin. Birkaç saatlik bir sürede üç yüz altmış derece dönmüş oluyor. Ama sen ne kadar dikkatli bakarsan bak, onun döndüğünü göremezsin. Bu adamın heyecan verici yanı budur."

Buddy'nin eli kızın omzundan kayıp aşağı düştü. Hayret belirten bir homurtu çıkardı ve sonra içini çekti sinirli bir şekilde. "Heyecan verici" diye homurdandı. "Heyecan verici. Sen benim kendi kanımdan olmayaydın... Sana bi şey sorcam. Burya ne sıklıkta gelip de bu zavallı taşlaşmış sersemi seyrediyosun?"

"Buraya yürüyerek kolayca gelebilecek kadar yakın bir yerde çalıştığım şu günlerde..." Oops. Bundan söz etmek niyetinde değildi. "Ah, bilmiyorum. Buraya bayağı sık geliyorum, galiba. Bu adam beni rahatlatıyor ve bana esin veriyor Bud Amca. Sanırım başka bir deyişle, sen bundan hoşlanmayacaksın ama benim kilisemdir bu adam."

"Hıh! Kiliseymiş. Para çanağında da bi bok yok herifin."

St. Patrick Katedrali'nin temeli 1858'de, New York'un şusuyla busuyla şişinmeye başladığı, Kudüs'ün de (Türklerin elinde) gırtlağına kadar gözyaşı ve küle boğulduğu bir zamanda atıldı. Ellen Cherry'nin 'kilisesinin' yaşını tahmin etmekse kolay değildi. Norman Dön Durmadan, kaç yıllık olduğu belirsiz yaratıklardandı; yirmilerin sonundan, kırkların başına kadar herhangi bir yaşta olabilirdi pekâlâ. Kilosu da biraz karışıktı, çünkü her gören onu kilolu sınıfına sokabilir, fakat ona şişman demek kimsenin aklından geçmezdi. Biraz gülpembesi, biraz yuvarlak hatlar, sağlıklı, nurtopu gibiydi. Ama yüzü, geniş kafasına korkunç menteşelerle tutturulmuştu. Çığlık çığlığa

mavi gözleri, derin kırışıkları olan alnı, güzelliğin kuş kemiklerinin iliğini emmeye hazır deli şair ağzı, kente bir kuğuya binip de gelmişçesine kusursuz burnu; bu yüz hatlarının bir araya gelmesiyle, en sakin yoğunluğu gösteren bir sima çıkmıştı ortaya; huzurluyla trajiğin bu karışımı, kentteki kadınların yarısının yüreğini yakabilir, külotlarını nemlendirebilirdi ona azıcık dikkat etselerdi eğer, kahverengi çuval gibi bir takım elbise, çamurlu spor ayakkabılar ve Ellen Cherry'nin yaptığı bir araştırma sonucu bir dağ kunduzunun Latince adı olduğunu öğrendiği *Aplodontia rufas* sözleri yazılı, soluk bir eşofman üstüyle, kalabalık caddenin ortasında sessizce ve ilk bakışta hareketsizce dururken.

O anda Norman Dön Durmadan'ın yüzü kent merkezine dönüktü ve onu profilden görüyorlardı. Fakat Norman Dön Durmadan o andaki duruşuyla *onları* hiç göremiyordu ve bu da Ellen Cherry için gayet iyiydi. "Kilisesinin", "sanat müzesinin", "bale salonunun" onu başka bir inançtan, dik kafalı bir vaizle ahbaplık ederken görmesi hiç hoşuna gitmezdi çünkü. Kız, göstericinin müthiş bir şekilde düzene konmuş tutkularının sakin esrimesiyle bağlantı kurabilecek vakit henüz hâlâ varken Buddy'nin çekip gitmesini bekliyor, ama Buddy orada, sonbaharın hisleri okşayan acıklı ayazında duruyor, aval aval bakıyordu Norman Dön Durmadan'a, ezilmiş bir yılana bakan bir köylü çocuğu gibi.

"E, pes valla" diye şaşkınlığını belirtti Buddy. "Eli kolu sağlam bi herif hayatını hiçbi şey yapmadan, kaldırımda, sadece gün boyu dönüp durarak geçiriyo ve *bunu da* öyle bi yavaş yapıyo ki, sen bunu yaptığını göremiyosun. Ho! Üstüne üstlük bi de, sahiden yapıp yapmadığını bilmediğimiz bi şey için para verilmesini bekliyo herif."

"Bu da onun kiliseye benzeyen başka bir tarafı bence. Bak şimdiye kadar hiç düşünmemiştim bunu."

Buddy'nin gizlenmiş saksofonu, çivit mavisi yumuşak bir kaz sesi çıkardı. "Kızım, bak seni ikaz edeyim, her şeye kadir Tanrı seni fena halde çarpacak; bugüne kadar anneni yıllardır buna karşı ben ikaz ettim ve Tanrı da sonsuz merhametiyle, yıldırımını şimdiye kadar zapt etmeyi uygun gördü."

"Patsy çarpılırsa çok üzülürsün ama. Sen de, Colonial Pines'daki erkeklerin yarısı da."

Buddy bu kez iki elini de koydu kızın omzuna. Yüzünü de, kızın saçlarının izin verdiği kadar yaklaştırdı kızın yüzüne. "Sen annenin flörtlerini biliyo musun?" diye fısıldadı.

"Taa, mamamda elfleri gördüğüm zamandan beri hem de. Ama bu geçmişte kaldı bence ve geçmiş hakkında çene çalmak istemiyorum."

"Ben de. Bugün hakkında çene çalalım."

"Buddy Amca, benim çene çalacak vaktim yok." Gün ışığının azaldığını fark etti endişeyle. Bir beş dakika sonra Norman Dön Durmadan tarih olacaktı. Yahut daha doğru bir deyişle, arazi. "Ama bir daha karşılaştığımızda bana, Ortadoğu'da barışa neden karşı çıktığını izah edersin."

"Bunu hemen edem."

"Hayır. Lütfen."

"Şimdi ve burda izah etçem. Eğer sen Kitabı Mukaddes'ini okumuş olaydın cevabı zaten bilirdin. Tanrının planlarında, Ortadoğu'da barış olcak diye bi şey yok. Hayır, henüz yok. Önce, çok çarpıcı bi sahneye şahit olcaz. Yaa, sana şunu söyleyim ki..."

Hasiktir, diye düşündü kız. Saksofon kutusundan çıkmıştı.

"...geldi gelecek olan mahşer günü öyle korkunç olcak ki dünya yüzünde bir eşi benzeri olmaycak! Kutsal Ülke'nin, senin deyişinle Ortadoğu'nun, nihai dünya savaşının sahnesi olacağı bildirildi. Savaşçılar bu bölgeye, Tanrının ordusuna karşı koycak dünya ordularını tertip etmek üzere, Şeytan'ın gönderdiği ifritlerin tuzağına kapılarak gelcek. Kutsal Ülke'nin aşağı ve yukarı kesimlerinde savaşacaklar. İsa'nın döneceği gün, Kudüs'ün içinde sokak sokağa çarpışacaklar, evler yağmalanacak, kadınların ırzına geçilecek. Zekeriya, on dört, iki."

"Bud, gerçekten..."

"Bu son savaş olacak tatlım. Günahkârlar ilk ve son olarak yok olurken, ahlaklılar Yeni Kudüs'te İsa'yla birlikte sonsuza..."

"Bud!"

"Yapma, dur da soruna cevap vereyim. Bu, biz Hıristiyanların barış istememesi meselesi değil, mesele zamanın henüz barış için olgunlaşmamış olması. İlkönce bizim Mesihimiz

gelcek. Sonra, Kutsal Ülke'de adamakıllı bi savaş başlaycak. Ortadoğu'da barış diye feryat eden bu yufka yürekliler ne yaptıklarını bilmiyolar. Bunnar dünyadan habersiz baş belaları, Tanrının vaatlerini yerine getircek ve dünyayı ebediyen, pasta gibi tatlı bi hale getircek tabii olaylar zincirine karışıyolar ve onu yavaşlatıyolar."

Norman Dön Durmadan'ın konsantrasyonu bozulmak üzereydi. Ellen Cherry belirtileri fark etti: Kız gibi kirpiklerinde bir titreme, alnındaki origamik kırışıklarda gevşeme vardı. Fakat kız yine de kendini tutamayıp ağzından kaçırdı: "Bunun için mi İshak&İsmail'i kuşatıp bombaladın sen? Onların kardeşlik ve sevgi talepleri senin yıkım programının içine ediyor diye mi?"

"Sus lütfen. Biz orayı kuşatmış olabiliriz, arkadaşlarım ve ben; ama biz bombalamayız. Sen, Boomer ve o lanet Yanki polisler hiç düşünmeden sonuca varıyosunuz." Altın dişleri, öteki dünya pastasına dalmak için sabırsızlanan dişleri parıldadı. "O kafe çok ufak bi şey. Çok ufak. Üçüncü Tapınak Müfrezesi bizim dinamitimizi attığında, o küçük, pis lokantadan çok daha büyük bi hedefi vurcak, bu sözümü unutma."

"Hımm? Peki nasıl bir hedef olacak bu?"

"Sus. Gereğinden fazla konuştum zaten. Ama sana doğrudan şunu diyem: O barış havarisi pis lokantayı işleten o Arap'la o Yahudi; orasını vurmayı en çok isteyense kendi halkları. Kendi türleri."

Ellen Cherry durumun böyle olduğunu kabul etmek zorunda kaldı. "Peki neden?" diye sordu.

"Çünkü onnarın ikisi de ne gerçek Arap, ne de gerçek Yahudi. Dindar değil onnar! O Arap, Hadee, herkesçe kâfir diye bilinir; İslamın doktrinlerine karşı ayaklı bi hakarettir o herif. Onu Kâbe'ye on metrelik bi sırıkla bile dokundurtmazlar. Ve o kart Yahudi piçi, Cohen, bi sinagoğa en son ne zaman ayak basmış o herif? Yid aksanıylan öyle bi gösteriş yapıyo ki, bi çanak tavuk yağını dondurcak nerdeyse, ama ben farkındayım ki, özel hayatında İngilizceyi senden benden iyi döktürür. Bunnar, ikisi de, halklarının en büyük inançlarının altına imza atmadıkları halde, kendilerini nasıl o halkların birer temsilcisiymiş gibi yutturabilir ki?"

"Onlar nazik, derli toplu, şefkatli..."

"Bu işin nezaketle, derli toplulukla hiçbi alakası yok! Ahir zamanlar yaklaşınca bi sürü sahte peygamber, sahte din olcak. Sen, küçük hanım, senin sahte dinin sanattır. Verlin, epey zamandır şüpheleniyorum, onun sahte dini de futbol. Bunda yalnız değil, bak söyliim sana. Patsy'nin dini konusunda tahmin yürütmek istemem. Fakat sahte dinlerin en sinsisi ve tehlikelisi seküler hümanizmdir. Nezaketi ve derli topluluğuyla öyle bi hilekâr ve kurnazdır ki, onla Şeytan'ın ta kendisinden gayrısı baş edemez. Evet o iki kart barış havarisinin işi tamı tamına budur ve Müslümanlarla Yahudiler de dahil olmak üzere, gerçek inanmışları böyle gücendirmelerinin sebebi de budur. Boomer'a da söyledim, sana da söylüyorum, ben seni o kâfir kafeden çıkarmak, ait olduğun kutsal evliliğine avdetini sağlamak istiyorum, çünkü orda senin güvenliğinden *ben* mesul olamam."

İlk dinler, içinde bir sürü yaprak bulunan çamurlu havuzlar gibiydi. Orada gizlenen ruh balığı oradan oraya sıçrayabilir ve beslenebilirdi. Fakat sonunda dinler birer akvaryuma dönüştü. Sonra da balık üretme havuzlarına. Parmak boyunda balık yavrusundan, dondurulmuş balık bifteğine birkaç kulaç var şimdi.

Peder Buddy Winkler'ın Spike Cohen ve Roland Abu Hadee hakkında söyledikleri doğruydu: Onlar dinin camdan kabında uyuşuk uyuşuk dönüp durmadılar. Aslında onlar, yani Spike'la Abu, ilişkilerinin başarısını doğrudan, kendilerinde resmi bir dinin eksikliğine bağlamakta hiç tereddüt etmezlerdi. İçlerinden biri aktif bir dindar olsaydı, partner yahut arkadaş olmaları mümkün olmazdı. Dogmalar ve gelenekler bütün doğal kardeşlik içgüdülerinden baskın çıkardı.

Sanki Spike'la Abu'ya tülün arkasının fragmanları önceden gizlice gösterilmiş, oraya bir göz atarak, örgütlü dinlerin barışın ve anlayışın önünde büyük bir engel olduğunu görmeleri sağlanmış gibiydi. Eğer öyleyse, yavaş yavaş ortaya çıkmıştı bu; çünkü her ikisinin de, insanlığa bağlılık ve doktrinleri reddetme

yolunda pek bilinçli olmayan gelişimleri yavaş yavaş ve ayrı ayrı olgunlaşmıştı.

Belki de Spike ve Abu için en iyisi, dördüncü tül kayıp düştüğünde, her şeyden önce bu acı gerçeğin yaratacağı şoka dayanmaya hazırlanmalarıydı: İnsanların çektiği acıların en büyük kaynağı dindir. Din sadece kitlelerin afyonu değil, siyanürüdür de.

Tabii ki, dinin her yerde hazır ve nazır savunucuları, onun hastalara, bezginlere ve düş kırıklığı yaşayanlara sağladığı *rahatlamaya* işaret etmekte hiç gecikmeyeceklerdir. Evet nispeten doğru. Ama Tanrı, sırf rahatlatma işiyle oyalanmaz! Yaradan'ın yüzünü görme özlemini duyan akvaryumdan atlamalı, balık çiftliğinden kaçmalı, vahşi şelalelerde yüzmeye, derin fiyortlara dalmaya gitmelidir. Resiflerin labirentini, nilüfer yapraklarının gölgesini keşfetmelidir. Tanrıyı, iyiliksever bir bekçi gibi; işi emanet ettiği aracılarının daracık sularımıza geliştirilmiş, steril besinlerden yapılmış yemler serptiği yapay havuzların "rahatlığına" bizleri hapsedip giden bir balık çiftliği sahibi gibi görmek ne kadar kısıtlayıcı, ne kadar aşağılayıcıdır.

Yaradana duyulan özlem *Homo sapiens*'in içinde vardır. (Her şeyden önce, bunun sincapların, hindibaların ve elmas yüzüklerin doğasında var olduğunu biliyoruz.) Yaradan'a, ruhlarımızı açarak ve beyinlerimizi aydınlatarak yaklaşırız. Bu iki şeyi hızlandırmak bizim varoluş misyonumuzdur belki de.

İyi ve güzel. Ama böyle bir etkinlik, ticaretin ve siyasetin özlemleriyle çelişir. Siyaset bir hâkimiyet kurma bilimidir ve ruhunu açma ve aydınlanma sürecine giren kişilerin, denetim altına alınmalarının zor olduğuna dair kötü bir ünleri vardır. Bu yüzden siyaset, kendi haklarını korumak amacıyla, dini çok uzun zaman önce gasp etmiştir. Krallar rahipleri, arazi ve ziynet vererek satın aldılar. Onlar el ele verip karanlık havuzları boşalttılar ve onun yerine balık havuzlarını koydular. Balık havuzlarının duvarları cehalet ve boş inançlardan yapılmış, birbirlerine korkuyla tutturulmuştu. Bu havuzlara "sinagog" "kilise" ya da "cami" dediler.

Bu havuzlar yerini aldıktan sonra kimse "ruh"tan pek söz etmez oldu. Onun yerine *tin*'den konuşmaya başladılar. Ruh,

sıcak ve ağırlığa sahip bir şeydir. Tinse soğuktur, soyuttur ve kopuktur. Ruh, dünyaya ve dünyanın sularına bağlıdır. Tinse göğe ve göğün gazlarına bağlıdır. Gazlardan ateş çıkar. Ateş gücü yani. Bütün siyasetlerin doğal uzantısının savaş olduğu görülür. Din bir kez siyasallaştı mı, onun faaliyetinin de er ya da geç savaşa yol açacağı söylenebilir. "Savaş cehennemdir." Bu yüzden, dinsel inanç bizi dosdoğru cehenneme gönderir. Tarih, hiçbir tereddüde yer bırakmayacak şekilde doğrular bu görüşü. (Modern dinlerin her biri Tanrının kendilerini, sadece kendilerini tuttuğunu söyleyerek övünür ve bunlara bağlananlar da bu dinlerin arsız iddialarını desteklemek için ölmeye yahut öldürmeye oldukça hazırdırlar.)

Her çamurlu gölcük de kurutulamaz tabii ki. Kalan birkaç gölcüğün içinde hava kabarcıkları çıkarıp sıçrayan ruh balıklarına "mistik" yaftası yapıştırılır. Onlar toplumdışı, egzotik ve aşağı görülür. Fazla yükseğe sıçrarlarsa tehlikeli oldukları ve köklerinin kazınması gerektiği düşünülür. Havuzların içindeki, alışkanlık yapan tinsel yemlere artık psikolojik bağımlılık geliştirmiş korkak pisi balıklarıysa bir zamanlar kendilerinin de mistik olduğunu çoktan unutmuşlardır.

Din, kurumlaşmış mistisizmden başka bir şey değildir. Bu işteki bit-yeniğiyse şudur: *Mistisizm, kurumlaşmaya hiç elverişli değildir.* Mistisizmi örgütlemeye çalıştığımız anda onun özünü yok ederiz. Öyleyse din, mistikliğin yok edildiği, yahut en aza indirgendiği mistisizmdir.

Dördüncü tülün düşüşüne tanık olanlar, Spike Cohen'le Roland Abu Hadee'nin hafiften kuşkulandığı bir şeyi gayet açık ve net bir şekilde görebilirler: Din yalnızca bölen ve zulmeden değil, insanlarda tanrısal ne varsa inkâr eden bir şeydir aynı zamanda; ruhun boğulmasıdır.

Gece, St. Patrick'in sivri kulelerini bluzunun içine alıp düğmelerini iliklerken, Buddy Winkler Ellen Cherry'yi sertçe, sinirli bir şekilde kucakladı. "Senin için dua etçem yavrucuğum" diye seslendi, Yahudilerinden bazılarıyla buluşmak üzere ace-

leyle giderken. "Ve seninle hep temasta olcam. Kendini toparlıycan değil mi, ha?"

Kız uysalca el salladı. Kent merkezine doğru dönüp baktığında Norman Dön Durmadan gitmişti. Dönerken yavaş, tüyerken hızlıydı herif. Bahşiş kutusuna para koyma fırsatını bile bulamamıştı.

Eh, ertesi gün yine gelecekti nasılsa. *Yarın ona yirmi dolar vericem,* diye düşündü. Biraz savurganlık olacaktı belki, fakat o adama cesaret vermek gibi bir sorumluluk hissediyordu. Her şeyden önce, o adam türünün tek örneğiydi ve gördüğü kadarıyla, onun varlığından Ellen kadar haberdar bir başkası yoktu.

Gördüğü kadarıyla. Gerçek, Norman Dön Durmadan'ın üstünde her gün beş çift gözün olduğuydu. "Göz" tam doğru sözcük değildi belki. Norman Dön Durmadan'ın gösterisi, katedralin temeline inen bir hava bacasının tepesindeki bir ızgaradan, uzun uzadıya ve ilgiyle izleniyordu; orada, mahzende saklanmış garip bir cansız nesneler beşlisi tarafından.

Norman Dön Durmadan'ı seyreden şehvetli bir deniz kabuğu vardı. Süslenmiş bir sopa vardı. Küçük bir gümüş kaşık, eskimiş bir erkek çorabı vardı ve de tahrip olmuş, yamrı yumru bir teneke kütlesi vardı, her tarafından, bir zamanlar bu kütlenin bir domuz etli fasulye konservesi olduğunu bildiren lime lime kâğıtlar sarkıyordu.

beşinci
tül

Günlerden bir gün kurt ana çarşıya gidip duvar kâğıdı almış. Duvar kâğıdında spiral ve moleküler zincir motifleri varmış. Etrafı da elektronlar ve çok kemirilmiş kemiklerle çevriliymiş. Kurt ana, satıcının ayakkabı bağının ucunu yalamış ve onu yeşime dönüştürmüş. Bu onun kaparosuymuş.

Günlerden bir gün boyalı bir sopa ve bir sedefli deniz helezonu New York'a varmış. Deniz kabuğu sıcak, ağır ve ıslakmış; toprak gibi, deniz gibi. Sopa gökyüzünü gösteriyormuş. Bir ucuyla gaz gruplaşmalarını dengeliyormuş. Çok uzun yoldan gelmelerine karşın, boyalı sopayla sedefli deniz helezonu New York'ta pek iyi karşılanmamışlar. Kutsal mekânların korumasına alışık olduklarından, kentin merkezindeki bir katedralin mahzenine saklanmışlar. Atlas Okyanusu'nu nasıl aşacaklarını düşünürken duraklayacakları bir yermiş burası sadece. Ama yine de, oranın ambiyansının uygun bir duvar kâğıdıyla nasıl düzeleceği hakkında yorum yapmak zorunda kalmışlar.

O hafta I&I'da iki bomba korkusu daha yaşandı. İkisi de akşam yemeği sırasındaydı ve Ellen Cherry doğrudan etkilenmedi. Ama tanınmışlık gelip onu buldu. İşyerine gelip giderken kameraların ve meraklı kalabalığının arasından ite kaka geçmek zorundaydı. Toplumdan kaçan film aktrisleri gibi bir eşarp ve siyah gözlük taktı ve sanki Budanmış Ayak Parmakları Fonu'ndan bir araştırma bursu almış gibi hep ayaklarına bakarak yürüdü. Korkusu, restoranı çevreleyen kalabalıkta Buddy'yle karşılaşmaktı. Yahut da herifin onu medyadaki bir görüntüde teşhis etmesiydi. Aile sorunundan beteri yoktu. Bazı aileler Ortadoğu'nun küçük bir versiyonuydu. Bir düşünün, Ortadoğu'nun durumu, kontrolden çıkmış bir aile kavgasından başka neydi ki? *İshak, İsmail*'e karşı.

Annesiyle babası, iş sırasında telefonla aradılar onu. "İşim var" diye yalan söyledi. New York'un en ünlü restoranının bütün müşterisi, yeşil Mısır birası içip, *baba ghanoug* lafını duyunca kendini tutamayıp kıkırdayan iki masa Japon turistten ibaretti halbuki.

"New York'ta kaç tane yemek yeme yeri var? On bin mi? Yirmi bin mi? Daha mı fazla? Annen daha da 'fazladır' diyo. Ama sen ille de takılıp kalmışın o bi tek Tanrının belası..."

"Sakin ol baba, en kötüsünü atlattık. Artık başka patlama olmayacak."

Gerçekten, o hafta şiddetsiz geçti ve bunun sonucunda da seyirci kitlesi bayağı bir azaldı; büyük kentin dikkat aralığının mini minnacıklığını gösteren yeni bir örnekti bu. Ama bir patlama oldu. Bu patlama Ellen Cherry'nin dairesinin güvenli ortamında gerçekleşti ve bekleniyor olmasına karşın yine de, Ellen Cherry'yi yerden öyle bir fırlattı ki, neredeyse ters perende atacaktı kızcağız. "Bomba" Boomer Petway'in, Ultima Sommervell Galerisi'ndeki kişisel sergisinin davetiyesiydi.

New York'a vardıkları gün Airstream'i dosdoğru, kendilerini tek odalı bir dairenin beklediği gösterişli Ansonia Oteli'nin

bulunduğu Yetmiş Üçüncü Cadde'ye, Broadway'e doğru sürmüşlerdi. Bu daireyi üç yıllığına Floransa'ya taşınmış bir heykeltıraştan devren kiralamışlardı ki, bu heykeltıraş da daireyi Ellen Cherry'nin yeteneğine hayran olan, Seattle Sanat Müzesi'nin yeni çağdaş sanat küratöründen devren kiralamıştı. Bu küratör, Ellen Cherry'ye, seçkin galericisi Ultima Sommervell'e hitaben bir de tanıtma mektubu vermişti.

Nasıl hızla yerleştiler, yatağı ne kadar hızlı yapıp, banyo küvetini temizleyip, küçük mutfağın raflarına *erişteleri*, karışık pizzaları, Pabst marka biraları ve altı markadan hamamböceği zehrini dizdilerse, Ellen Cherry aynı hızla slaytlarını kapıp Sommervell Galerisi'ne koştu. Ultima, Josef Hoffman marka, "Sitzmaschine" koltuğundan düşmedi tabii, fakat Ansonia'ya gelip tabloları bizzat göreceğine söz verecek kadar ilgilendi. Üç gün sonra da geldi.

Kendi yönünden Boomer, kaynakçı dükkânlarının genellikle dış mahallelerde bulunduğunu öğrenmişti. İlle de Manhattan'da bir iş bulmak için direten Boomer, Ultima geldiğinde evde uzanmış, casus romanı okuyordu. Kadın öyle bir nefes nefeseydi ki, merdivenleri yaya çıktı sandılar. Sonunda kadının, yakındaki bir otoparkta rastladığı kocaman bir kızarmış hindiyi tesadüfen görünce bu hale geldiği ve müthiş bir kültürel deneyim yaşadığı anlaşıldı.

"Yahu onu yapan bizim Boomer" dedi Ellen Cherry, üstünde bir tişört, altında Colonial Pines Lisesi atletizm şortu, ayağında da tek bir mor çorapla divanda yatan yarma herifi safça göstererek.

"Sahiden mi? Sahiden mi tatlım? Ah, *magnifique!*"*

Ultima Sommervell uzun boylu, esmer ve kıpır kıpır, otuzlu yaşların tatsız tarafına geçmiş bir kadındı. Yüzünün biçimi çileğe, rengi de zeytine benziyordu, aynı anda hem yumuşak hem ekşi yani. Giyimi ve saç modeli sade fakat şıktı; kadın sanki bir Bauhaus mimarı tarafından tasarlanmıştı ama göğüsleri hariç; göğüslerinin alabildiğine büyük hacmi, vücudunun arta kalan kısmının sert düzlükleriyle tam bir çelişki halindeydi, dengesini bozacak kadar hem de; öyle göze batan bir tezat

* (Fr.) Göz kamaştırıcı. (y.h.n.)

yaratıyorlardı ki, sırf estetik açıdan ele alırsak, çift taraflı bir meme ameliyatı geçirse fena olmazdı hani. Sanki onu Gropius yaratmıştı da, memelerini eklemeyi Gaudi'ye bırakmıştı. Kadın, Ellen Cherry'ye Alfred Hitchcock'u taklit etmeye çalışan okullu kızları hatırlatan, tükürürmüş gibi bir İngiliz aksanıyla Ellen Cherry'nin tabloları hakkında kendinden emin bir edayla yaptığı değerlendirmeleri sık sık kesip Boomer'a motorlu kuş hakkında sorular soruyordu.

"Resimlerinizde sonuç olarak gördüğüm şey, yanılsamayla soyutlama arasında bir ayrılık. Enerjik, evet; çekici, evet; ama dediğim gibi, kaba. Modern sanatın, sonunda olgunlaşıp da toplumsal bir bilinç geliştirmesinden önceki sevimsiz çılgınlığına tipik bir örnek oluşturuyorlar." Boomer'a döndü. "O *muazzam* gümüş hindinizle ne söylüyorsunuz Bay -ee- Boomer? Çok dolu gibi sanki, epey, yorumla dolu."

Piyasada, kendi deyimiyle "toplumsal önem taşımayan resimlerin" satışının gayet zayıf olduğunu itiraf eden Ultima, yine de Ellen Cherry'yi sınırlı bir ölçüde sergilemeyi kabul etti. Üç resim seçip bunların galerisine getirilmesini istedi. Şehir merkezinin dışındaki galerisine; yani Ellen Cherry'nin bütün hareketin döndüğünü bildiği, SoHo şubesine değil. Sonra Boomer'a, "monstre sacré"siyle* bir tur atıp atamayacağını sordu.

Alelacele blucinini giyen Boomer onu ağırlamaya çok hevesli görünüyordu.

Gittiklerinde, Ellen Cherry sevinsin mi, çıldırsın mı, üzülsün mü bilemiyordu. Büyük bir galerinin kapısından içeri bir adım atmıştı, taşradan yeni gelmiş, kimsenin tanımadığı bir ressam için hiç de sıradan bir başarı değildi bu. Yüreğini hafifleten şeyse, yeni yıl arifesi olsa gerekti. Fakat Ultima'nın o salak hindiyle ilgilenmesi hoşuna gitmemişti. Boomer'ın da gözünü dikip Ultima'nın memelerine bakması hoşuna gitmemişti.

"Sahiden mi tatlım?" diye mırıldandı Ellen Cherry, Boomer'la Ultima asansöre binip kaybolduktan sonra. "Oh, *magnifikfik.*"

Boomer karısına, Ultima'nın hindiyi onun adına satacağını bildirdiği zaman hurma ağacına ilk balta indi.

* (Fr.) Kutsal canavar. (y.h.n.)

"Ben de onu *benim* hindim sanıyordum. Onun benim düğün hediyem olduğunu sanmıştım."

"Evet, ama sen manzarayı çakamadın bal şeker. Bu bi kullanılmış araba satışı değil. Ultima onu bi *sanat eseri* diye satmak istiyo. Ve sanatçı da benim. O aptal şeyi ben yaptım."

Güzeldi değil mi? O bir sanat eseriydi ve yapan da Boomer'dı. Tamam, pekâlâ, bırakalım da bu kuruntuyla oyalansın. Ellen Cherry hindinin yeni bir fikir olduğunu itiraf etmek zorundaydı ve bu semtte park edilmesinin de küçük bir servete mal olduğunu gayet iyi biliyordu. Üstelik, satılınca hasılattan kendisinin de pay alacağını ve biten malzemelerinin yerine yenilerini koyacağını da. Memnun olmaya karar verdi.

Ama Boomer, Ultima'yla birlikte "sunumlara" katılmaya başlayınca yeniden yongalar uçuşmaya başladı. Ultima, Airstream'i haftada iki ya da üç kez sergiliyordu, Boomer da yanında. *Önünde demek daha doğru,* diye düşündü Ellen Cherry, kendi küçük çıkıntılarını banyonun aynasında seyrederken. Ondan gizli bir haltlar yenildiğinden kuşkulanan kız, Boomer'ı yatakta sınamaya başladı. Ya Boomer'ın Ultima'yla ilişkisi gerçekten işle sınırlıydı ya da bu herif biyolojik bir mucizeydi.

Ama tekerlekli kızartma nihayet Modern Sanat Müzesi tarafından satın alındıktan sonraki çiftleşme törenlerinin üzerine yeşil hurmalardan bir yağmur yağdı. Ellen Cherry satışla bu meselenin kapanacağını, Boomer'ın kazancın yarısıyla kendi kaynakçı dükkânını açacağını ve tasarlayıp planladıkları hayatlarına geri döneceklerini sanmıştı. Ama hayır; Ultima'ya göre, Boomer revaçta biriydi. Onun hindisi bomba gibi patlamıştı ve partilere, galeri açılışlarına çağrılıyordu sürekli. Bir süre Ellen Cherry de onunla birlikte gitti. Önceleri, New York sanat dünyasına arka kapıdan girdiği için minnettardı hatta; ama daha sonra bunun, bir tavus kuşunun rektumundan girmek gibi bir şey olduğunu çok çabuk anladı. Vazgeçti.

"Eskiden" diye şikâyet etti kız, "hem üzerinden o kadar da uzun zaman geçmedi hani, ressamların verdiği partiler dünyanın en iyi partileriydi. Çılgın ve yaratıcı partiler verirlerdi. Romantizm vardı, renkli tavırlar ve zekice konuşmalar vardı. Bizim içine çekildiğimiz şu yapmacıklık yarışmalarına bir bak

hele! Yanında sıkıntıdan patladığımız şu ressamlara bak! Bunlar mankenler gibi kendini beğenmiş ve emlak komisyoncuları kadar sığ tipler. Tek konuştukları şey para. Kariyerleri. Peki içlerinden bir tanesi bile konuşurken insanın gözlerine bakıyor mu? Hayır efendim; onlar senin omzunun üstünden geriye bakmakla meşguller, ufukta yeni bir şey belirirse senden önce fark etsinler ve sömürsünler diye."

"Tahminimce onnarın sevdiğim yanı budur" dedi Boomer. "Bunnar, benim meşhur ressamları kafamda tasarladığım gibi, o göklerde süzülen deha kartalları değil. Onnar da herkes gibi sıradan işte."

"Ressamlar hep böyle değildi. Ressamlar hep özel kişilerdi. Ayrı bir türdü. Üstelik o kadar da eski değildi bu dediğim."

Ellen Cherry New York'un sanat dünyasıyla tanışması sonucunda, bu dünyanın tıpkı Seattle'ınkinin aynısı, sadece daha büyüğü olduğunun açığa çıkmasıyla gerçekten düş kırıklığına uğrarken, hoşnutsuzluğu kısmen de, kocası partilerde baştacı edilip yaratıcı biriymiş gibi muamele görürken, kendisinin, ara sıra bazı zamparalar yahut zaptedilmez saçlara meraklı tipler sayılmazsa, genelde büyük ölçüde görmezden gelinmesine bağlanabilirdi.

Boomer buralara gitmeye devam etti. *Vanity Fair* onu, "Ultima Sommervell'in gözde eşlikçisi" diye tanıtıyordu. Sanat dünyası Boomer Petway'in müptelası olmuştu. Onun sarılığa yakalanmış sistemini rahatlatan bir gama globülin iğnesi gibiydi Boomer. Ondan daha bilgili olması gereken insanlar onun neşeli köylü tavrından, kaslı vücudundan, aloha gömleklerinden ve yeni kırmızı beresinden hoşlanıyordu. Ultima'yla ikisi favori gece kulüplerinde tango yapıp da Boomer sakat bacağı sayesinde dansa tuhaf küçük varyasyonlar kattığında, onun ucuz purolarını Özgürlük Meşalesi bile yakamazdı.

Ellen Cherry Ansonia'da, benzersiz ve güzel olana duyduğu inancına sarınıp oturuyor, önce göz oyunuyla, sonra da (1) çok yakında Modern Sanat Müzesi'nden bir çekin geleceğini ve (2) Boomer'ın eve gelir gelmez ona görkemli bir şekilde atlayacağını bilerek avunuyordu: her ne kadar, herifin eve geliş saatleri şafak vaktine doğru yavaş yavaş ve durmaksızın ilerliyor gibiyse de.

Ancak, Boomer'ın eve gelip de, onunla sevişmek yerine sanattan konuşmak istediği o şafak vakti, bir zincir testere cinnet geçirmişçesine daldı hurma koruluğuna.

"İşgal altındaki Batı Şeria ve Gazze Şeridi'nde, isyanda bir aylık bir yatışmadan sonra dün yeniden patlak veren gösteriler, grevler ve protesto yürüyüşleri sırasında İsrail askerlerinin açtığı ateş sonucu en az altı Filistinli genç öldü.

"Çatışmaların yaşandığı yirmi ay boyunca, resmi rakamlara göre en az dört yüz Filistinli öldü, yaklaşık bin Filistinli yaralandı. Filistinli kaynaklarsa altı yüz kişinin daha öldüğünü ve binlerce kişinin de yaralandığını söylüyor."

Ellen Cherry saat-radyosunu, onu gece saat üçte uyandıracak şekilde programlamıştı; kalkıp dişlerini fırçalasın, Boomer'ı eve geldiğinde öpeceği temiz, nane kokulu bir ağızla karşılasın diye. Ama radyo müzik yerine, Kudüs'teki bir haber ajansı muhabirinin daha önce başlayan haberiyle delmişti uykusunu.

Nedense, o anda Kudüs'te saat kaçtır acaba diye düşünmeye başladı; orada da, ağzının kocasına güzel kokmasını isteyen kadınlar var mıydı; ve İsraillilerle Filistinlilerin kullandığı diş macunlarının markası farklı mıydı? İzebel, pencereye gitmeden önce "yüzünü boyadığı ve saçını yaptığı" o ölüm gününde, dişlerini fırçalamış mıydı acaba? Ellen Cherry bunları düşünerek tam bir yarım saat boyunca yattı, ama geçen bu zamanın önemsiz olduğu anlaşıldı, çünkü Boomer geldiğinde saat beşi çeyrek geçiyordu. Bu zaman zarfında bakteriler onun ovalanmış dişetlerine, bir yaz fırtınasından sonra plaja geri dönen tatilciler gibi dönmüşler, asitli pikniklerine, kokuşmuş voleybollarına koyulmuşlardı çoktan.

Boomer, buz pateni yapan bir *Düşünen Adam* gibi girdi kapıdan; hızlı, sanki kayarcasına zarif hareket ediyordu fakat dalgındı ve kafası karışıktı yine de. Yeniden uyanan Ellen Cherry ağzını tekrar fırçalamaya yeltendi (bikinilerini giymiş mikroplar uzaktan gelen gök gürültüsünü duyuyordu) fakat Boomer yatağa blucinini çıkarmadan yatınca fikrini değiştirdi.

Ama her şeye rağmen iyimser olan kız ona sokuldu ve parmaklarını göğüs kıllarında gezdirdi. Herifin postunu kaşıdıkça

çıkan, üzerine sinmiş tütün kokusu öyle bir yoğundu ki, Marlboro Adamı'nı bile boğardı neredeyse; ama hiç olmazsa, diye düşündü kız, Ultima Sommervell kokmuyor bari. Ellen Cherry tam, onun pantolonunun düğmelerini çözmeye başlamıştı ki, herif tavana bakarak, "İnsanlar sanat eseri yapmaya nası girişir?" diye sordu.

"Ne demek istedin?"

"Aynen dediğimi. Nası sanat yaparsın?"

"Senin bunu bilmen lazım. O çok 'önemli' hindiyi yapan sen değil misin; meşhur bir müze aldı da parasını daha vermedi hani?"

"Sen de benim gibi biliyosun ki, ben önemli bi şey yapmak üzere yola çıkmadım."

"Ressamlar önemli bir sanat yapıtı yaratmak üzere yola çıkmazlar neredeyse hiçbir zaman. Ve eğer işe bu amaçla başlarlarsa zaten genellikle fos çıkar. Şu düğmeleri açmama yardım etsene tatlım."

"Anlamadım."

"Ama pantolonu çıkarmazsak, anlamayacaksın."

"Peki ressamlar önemli bi sanat eseri yaratmak üzere yola çıkmazlarsa n'aparlar?"

"Ah, Boomer." Kız içini çekti ve düğmeleri bıraktı. "Belki çok dolaylı bir şekilde, önemli bir şey yapmak üzere yola çıkabilirler ama, pratik yahut yararlı bir şey yapmaya kalkışmaya benzemez bu. Bir kere bu iş çalışmaktan çok oynamaya benzer. Öte yandan, bu konuda çok fazla seçenekleri de yoktur. İyi sanatçıların sanat eseri yapmasının nedeni, bunu yapmaya *mecbur* olmalarıdır; muhtemelen bunun nedenini yapıt bitinceye kadar anlayamasalar da."

"Peki n'apacaklarını nerden bilirler?"

"Hayalleri söyler onlara bunu."

"Yani bu onnara bi rüyadaymış gibi mi gelir diyosun?"

"Yo, yo, bu kadar dramatik değildir pek. Bak, bu aslında gayet basit. Diyelim ki bir şey, bir sahne, belki de bir imge var ki sen bunu görmeyi fena halde istiyorsun, onu görmeye ihtiyaç duyuyorsun ama senin yaşadığın dünyada yok bu; en azından, senin düşlediğin şekilde yok; o zaman sen de onu yaratıyorsun

ki onu görebilesin, dünyanda böyle bir şey olsun diye; yahut onu, gerçeği daha dar, alışılmış biçimde algıladıkları için o şekilde göremeyen diğer insanlara gösterebilesin diye. İşte bu. Bir ressamın yaptığı budur."

"Senin yaptığın manzara resimleri..."

"Evet, ama onlar doğada var olan manzaralara benzemez ve dilerim başka hiçbir ressamın yaptığı manzaraya benzemez. Eğer bunların ikisinden birine benzerse benim o resimleri yapmam için bir gerekçe kalmaz; belki para kazanmak ve dikkat çekmek dışında tabii, ki bunlar düzeysiz dürtülerdir ve düzeysiz bir sanata götürür insanı. Ressamlar para kullanmaz anlamına gelmez bu. Bize de biraz para lazım olmadığı anlamına gelmez. Ultima ne diyor o çekin niçin gelmediği konusunda?"

Boomer o kadar uzun süre sessiz kaldı ki kız onun uyuduğunu sandı ama şafağın süte benzer ışığının aydınlattığı yüzüne bakınca gözlerinin langırt topu gibi kocaman açık olduğunu gördü. "Ne düşünüyorsun?" diye sordu kız.

"Düşünüyodum, nedir bu şey diye; benim seyretmek istediğim ama dünyada mevcudu bulunmadığından göremediğim."

Birden buz gibi bir rüzgâr keskin bir jilet gibi geçti hurma dallarının arasından. Başka yerlerde bu rüzgâra Mariah adını verebilirlerdi ama, buradaki adı Bityeniği'ydi.

"*Neden,* Boomer?"

Herif ağzını açıp da, Ultima'nın onun sanatının diğer örneklerini de pazarlamak istediğini itiraf ettiğinde Manhattan'ın yarısı kahvaltıya başlamış ve ortalığı bir hurma kıtlığı sarmıştı.

Yaz ve hindinin çeki aynı günde geldi, ayrı zarflar içinde de olsa. Çek Petway'lerin kafasını öyle bir meşgul etmişti ki, terlemeyi bile unuttular bir süre.

(Haziran ayının ortasındaki o boğucu sıcak cuma gününde –koşarak, sendeleyerek, zıplayarak, Kayalık Dağları gecede 6-7 km. gibi can sıkıcı bir hızla kateden– beş hacıyı da, ufukta Mavi Sakal'ın yatak yayları gibi kıvrım kıvrım beliren bir dizi hortum fırtınasından kurtulmak için bir çayır köpeğinin inine sığınmış halde buluyoruz. Sabırsız Boyalı Sopa durumu kolaçan etmek

için dışarı çıkma cüretini gösterince bir hortum onu kapıp beş yüz metreden daha yükseğe havalandırdı. Bütün olan biteni görmüş olan Sedefli Deniz Helezonu'nun anlattığına göre, sopa, yıldırıma tam hunisinden vurdu ve siklonun kaburgalarını öyle bir dürttü ki, hortum onu tekrar eski yerine, havalandırdığı yerin ancak bir karış ötesine bıraktı. "Aman Tanrım!" dedi hayretten donakalan Konserve Fasulye, "eğer bu Bay Çorap'ın başına gelseydi taa Panama'ya kadar uçar giderdi." "Nerden biliyosun yaa?" diye sordu Kirli Çorap da.)

Hindi iki yüz elli bin dolara satılmıştı. Ultima Sommervell bunun tam yarısını kaptı (galericiler ressamlardan düzenli olarak hep yüzde elli komisyon istemeye başlamıştı). Galeri, Boomer'a kalan yarı paranın yaklaşık yüzde kırkını devlet ve eyalet vergisi olarak kesti. Geriye yetmiş beş bin dolar kaldı. Boomer'ın annesinin bir bakımevine yatırılması gerekiyordu ve Boomer bu işe yirmi bin dolarlık katkıda bulundu. Ellen Cherry'nin hararetli itirazlarına rağmen, Peder Buddy Winkler'ın, ne olduğu henüz doğru dürüst açıklanmamış bir dinsel projesine de beş bin dolar bağışladı Boomer. Ansonia'nın dokuz aylık kirasını peşin olarak yatırdı, güvenli bir yer olduğu için; bu da on sekiz bin dolar tutuyordu. Ellen Cherry'ye sanat malzemeleri için beş yüz, yeni giysiler için de beş yüz dolar verdi. Geri kalan otuz altı bin dolar Manufacturers Hanover Trust Bankası'ndaki ortak bir hesaba yatırıldı. Bu paranın çoğu Boomer'ın kaynakçı dükkânı için düşünülmüştü.

Haziran sonunda, yeterli parasal imkânı bulunan her sanatçı, yani önemli bütün sanatçılar kentten ayrılıp Woodstock'a, Provincetown'a ya da Maine sahillerine falan gitti. Galericiler Hamptons'a gitti. Koleksiyoncular Avrupa'ya gitti. Artık ne sanatçı partileri kalmıştı ne galeri açılışları. Sanatsız, yahut en azından sanatçısız kalan New York sergiye kendi başına devam ediyordu, taksilerden, buhar ve çöplerden oluşan kinetik bir heykel olarak. Yaz geçer, çöpler göğe doğru yükselir, her koltukaltından buharlar çıkarken, kötü kokudan ve rutubet yüzünden caddelerde uluyan normal vatandaşları, evsiz barksız akıl hastalarından ayırt etmek gittikçe zorlaşıyordu. Ansonia'daki dairenin klima cihazı Amiral Byrd'ün hayaleti gibi kızgın

çalışsa da Ellen Cherry pelte gibi ve genellikle de neredeyse ağlayıp sızlanmak üzereydi.

Bir sabah Boomer güya kiralık bazı dükkânlara bakmak için çıkıp gitti ve bir saat sonra, elinde ikinci el bir trençkot, ne idüğü belirsiz birkaç metre kumaş ve iğne iplikle dolu küçük bir torbayla döndü.

"Bi şey yapıcam" diye açıkladı. "Bunun sanat olduğunu söylemiyorum ama, görmek için hep hasta olduğum bi şey."

Her gün çalıştı, gayretle çalıştı, neşeyle çalıştı, çalışırken ıslık çaldı Ellen Cherry'nin eskiden yaptığı gibi. *Eskiden* yaptığı gibi. Şimdiyse hiç çalışamadığını fark etti kız. Boomer kendi projesine, o aptalca dikişine kendini kaptırdıkça Ellen daha çok yabancılaştı fırçalarına. Ve Boomer'a.

"Seni yiyip bitiren nedir tatlım?" diye sordu Patsy.

Ellen Cherry nefes verdi sıcaktan yapış yapış olmuş telefona. "Bilmiyorum anne. Ne resim yapabiliyorum, ne düzüşebiliyorum, her an öfkem burnumda. Eleştirmenlerin neler hissettiğini şimdi anlıyorum."

Ellen Cherry'nin içi içini yerken, Boomer dikiş dikiyordu. Gün boyu dikti, gece boyu dikti. Temmuz boyunca dikti, ağustos boyunca dikti. O trençkota beş yüz tane gizli cep dikti ve her cebe bir mesaj sakladı ve her mesajın Boomer tarafından oluşturulmuş farklı bir şifresi vardı. Bu, bütün casus pardösülerinin sonuncusu olacak casus pardösüsüydü ve bittiği zaman Boomer'ın kulaklarına varan ağzı öyle bir yayıldı ki, Robert Ludlum'un ciltli bir kitabını damağını sıyırmadan yutabilirdi neredeyse.

Ultima Sommervell eylülün ilk pazartesine rastlayan İşçi Bayramı'ndan kısa bir süre sonra Manhattan'a döndü ve Boomer ona, beş yüz tane cebinde beş yüz ayrı şifreyle yazılmış beş yüz gizli mesaj bulunan casus pardösüsünü gösterdi. Ultima casus pardösüsünü dopdolu, resmen sosyal içerikle dopdolu buldu. Kadın bunu, süper devlet hesaplarının yol açtığı tehlikeli ve çocukça maskaralıklara yönelik, zekice ve yaratıcı bir yorum olarak gördü. Pardösüyü kasasına kitledi ve Boomer'a bir sonraki sonbaharda tek kişilik bir sergi önerdi. Bu sergi onun, her türlü hareketin döndüğü SoHo'daki galerisinde açılacaktı.

Ellen Cherry bu büyük haberi çok kötü bir şekilde karşıladı. Daha doğrusu, olduğu yerde hızla geriye döndü ve evi terk etti. Bankaya gidip bin dolar çekti ve yanına diş fırçası ve yedek bir külot bile almadan Virginia'ya kaçtı. Annesinin omzuna yaslanıp iki gün ağladı. Sonra, Patsy'nin verdiği akıllarla güçlenmiş olarak tekrar New York'a uçtu; artık Boomer'ın (her ne kadar haksızsa da) başarısını kabul etmekle kalmayıp, ona, (hak etmediği) sergisine hazırlanmakla geçireceği bir yıl boyunca elinden gelen her türlü yardımı yapmaya da hazırdı.

Ellen Cherry evden öfkeyle çıkışı sırasında yanına anahtar almamıştı. Kapıyı çalıp da yanıt alamayınca Raoul'a başvurup ondan dairenin kapısını açmasını istemek zorunda kaldı. Raoul Boomer'ın oradan çıktığını biliyordu fakat açık etmedi. Raoul, parmaklarıyla sessiz bir ritmin temposunu tutarak baktı sadece kıza, sanki kızın külotunun kirli olduğunu anlamış gibi.

Ne bir not vardı, ne yeni bir adres, hiçbir şey. Aşağı yukarı bir ay geçtikten sonra, Boomer'ın Bowery'de bir çatı katı tuttuğunu ve yeni bir Ford minibüs aldığını öğrendi. Ortak banka hesaplarının kapatılmış olduğunu öğrenmesinin onda yaptığı etkiyse bunun yanında solda sıfırdı.

Boomer sonunda ortaya çıkıp da Ansonia'ya damladığında herif mahcup yahut ezik falan değildi. Değişmeyen bir ses tonuyla ve beresini iki üç defadan daha fazla çekiştirmeden, üzgün olduğunu, fakat Ellen'ın eski kaynakçısının, kızartması gereken yeni balıklar bulduğunu ve anlaşılan o ki, balıklar kızarırken çıkan kokunun Ellen'ın midesini bulandırdığını söyledi. Kız bunu mecburen doğruladı, fakat o kokuya alışabileceğini ve belki de o balıkların filetosunu çıkarmada kendisine yardım edebileceğini söyledi. "Bunnardan biri Ultima olsa da mı?" diye sordu Boomer. Kız dudağını ısırıp, başını hayır anlamında salladı, fakat tavada kendisine de yer olup olmayacağını sordu yine de. "Şu saçlarının birazını kesip atarsan" diye şaka yaptı Boomer. Kız gülümsedi, ama hâlâ dudağını ısırıyordu.

Bunu takip eden mevsimlerde de birçok yüzeysel barışma girişiminde bulundular. Kış boyunca, bahara doğru "buluştular" ve gerek dans pistinde gerek yatakta birbirlerinin fiziksel varlığının tadını çıkardılar fakat ortak sorunlarına girdikleri pek

enderdi. Belki de Ellen Cherry duygularından utanıyor, o yüzden açıklayamıyordu sadece. Boomer'a gelince, evet, yeni bir hayatı vardı –*Ellen'ın* sahip olacağı varsayılan bir hayat– ve Ellen Cherry buna ne kadar güceniyorsa, Boomer da bunu korumaya o kadar kararlıydı. Yüzeysel konuşmalarında sanat konusu kesinlikle tabuydu; mayıs başında bunu çiğnemeye kalkıştıklarında çıkan sert tartışma buluşmalara bir son verdi ve Ellen Cherry'yi iş aramak için İshak&İsmail'e, Boomer'ı da, kendisini çok ürküten (ya da şaşırtan), uğruna çatışmaya girmek zorunda kaldığı bir şeyin peşine düşmek üzere, Bowery'deki çatı katına geri yolladı. Fakat Ellen'a, o beş yüz gizli cepteki beş yüz mesajın hepsinin, beş yüz ayrı şifreyle hep aynı şeyi söylediğini hiçbir zaman, bir kez bile açık etmedi. "Randolph III. Petway Ellen Cherry'yi seviyor" diyordu bu mesajlar.

Altı ay sonra...

Ellen Cherry, Boomer Petway'in kişisel sergisinin davetiyesini küçücük parçalar halinde yırttı ve bu küçücük parçalar teker teker döküldükçe kahve masasının üstünde bir yığın oluştu. Adamakıllı bir ağlamak için kendini kanepeye attığında yığındaki parçacıkların yarısı kar tanesine, diğer yarısı kıvılcıma dönüştü. Kıvılcımlar kar tanelerini eritti, kar taneleri kıvılcımları söndürdü ve onların etkileşimlerinin dinamiğiyle, kar taneleriyle kıvılcımlar arasındaki diyalogda, erime ve sönme arasındaki enerji alışverişinde kurt ana duvar kâğıdının bir parçası oluştu.

Bu parça bir huş ağacının kabuğu gibi gümüş beyazıydı, uçları da huş ağacının kabuğu gibi kıvrık ve yırtıktı; bu kıvrım ve yırtıkların arasından ansızın esen bir rüzgâr öyle bir ses çıkardı ki, sanki bir savaş kanosu akıntı yönünde ilerliyor, çaylaklar dövüşüyor, gölge kuklalar çiftleşiyor, bir sihirbazın kol yeninden canlı güvercinler ve iskambil kâğıtları çıkıyor; gebe bir korkuluk memelerini mısırların arasında sürüklüyordu ya da daha doğrusu, dans ederken fırıl fırıl dönen bir kızın tülleri bedeninden sıyrılıp, tapınağın zeminine düşüyordu sanki kasıtlı bir şekilde bırakılmış gibi.

Ellen Cherry hıçkırarak ağladığından bunların hiçbirini duymadı ve bazı şeyleri sisteminden atıp da kendini salakça kederinin kanepesinden uzaklaştırıncaya kadar, uğultulu parçalar yırtık davetiye kırpıklarına dönüşmüştü yine. Bunları avcuna doldurduğu gibi, mutfak lavabosunun arkasındaki çöp torbasına götürdü ve hiç bakmadan, torbanın dibindeki şaşkın bir yaratığın üzerine pırpır ederek dökülmek üzere attı, bilmeden bir hamamböceği astronotun onuruna bir konfeti yağmurunun sponsorluğunu yapıyormuş gibi sanki: "Bir insan için küçük bir adım, fakat insanlık için dev bir sıçrama, Ay'a giden ilk kaçak yolcu içinse mini minnacık sekiz hızlı adım."

Ertesi gün Ellen Cherry iş sırasında dalgın dalgın dolanıp duruyordu, sanki kafasının içinde bir meyankökü sakızını geviş getire getire çiğniyormuş gibi. Ruh hali öylesine karamsar ve berbattı ki, Abu'yla Spike gözlerini ondan ayırmamak için tenis randevularını erteleddiler. Köşedeki masaya oturup şekerli çay içerek Kudüs'ten konuştular, fakat farklı büyüklükte ve renkte ve hep tetikte gözleriyle her hareketini gözlediler onun: şişme bir cankurtaran salına rahatça sığacak, hatta şişinmişliği biraz bastırılmış bir diplomata bile yer kalacak bir öğle yemeği grubunu denetlemek için Ellen Cherry'nin yapması gereken öyle çok fazla bir şey olduğu anlamına gelmiyordu bu tabii.

Kudüs'ün, hiçbir zaman doyasıya gülünecek bir yer olmamış o kentin çevresindekiler için gerçekten çetin bir hafta olmuştu; hem Araplar, hem de Yahudiler için çetin bir hafta. İsrail birlikleri Batı Şeria'nın bir üniversitesinde milliyetçilerin bir gösterisini dağıtmak için aşırı kuvvet kullanınca buna misilleme olarak Filistinli bir öğrenci de yoldan geçen bir arabaya yangın bombası atmış, arabadaki bir kadının ölümüne, kocasıyla üç küçük çocuğunun da ciddi biçimde yanmasına yol açmıştı. Çevredeki Yahudi yerleşimciler de, kahverengi gözlerinin hizasına dek sefalete batmış bir Filistin mülteci kampına vahşi bir saldırıda bulunarak karşılık vermişti.

"Sanırım taşlar yüzünden" dedi Spike. "Ortadoğu'da halihazırda öyle çok taş var ki! Bu kadar çok taş olunca, bunlardan

birini kapıp komşuna atması çok kolay tabii. Eski zamanlarda da herkes birbirinin kafasına taş atarmış. Bugün de molotofkokteyli atıyorlar. Hep at, at, at. Bir gelenek bu atmak."

"Taşlardan molotofkokteyline, oradan da nükleer füzelere" diye onayladı Abu, "Evet, acıklı ama mantıklı bir gidişat. Biliyorsun, Yahudilerin Kudüs'teki en kutsal yapısı Moriya *kayasının* üstüne yapılmış. Bugün, biz Arapların en kutsal mekânının adı '*Kubbetü's-Sahra*'dır. Ve rivayete göre, İsa da Petrus'a, 'Bu *kayanın* üstüne yapacağım kilisemi' demiş. Yani din konusunda hepimizin kafasında kayalar olduğunu söyleyebilir miyiz?"

"He lan. Benim yanımda söyleyebilirsin."

"Oranın dağları tepeleri ağaçlandırılsaydı, yeşillendirilseydi, o bölgenin tarihi nasıl bir değişiklik gösterirdi, sen hiç düşündün mü? İnsan zamanla, biraz uğraşırsa ağaç dalından da silah yapabilir ama taş, hemen kullanılacak bir silah. Filistin doğanın kendine has silah deposu. Hayır, Kudüs bir kayayla, çetin bir yerin arasında sıkışıp kalmış falan değil. Kudüs'ün *kendisi* bir kaya ve çetin bir yer zaten."

"Kudüs jeoloji yüzünden çok çekiyor, tamam. Fakat Abu, söyle bana: Dünyanın başka bir yerinde daha güzel bir şehir var mı? Bu sabah Kudüs'ün sokaklarında gezinebiliyor olsaydın çok mutlu olmayacağını söyleyebilir misin bana? Ha!"

Spike bu konuda bir yorum alamadı. "Işık, Spike, ışığı hatırlıyor musun?" Abu, farkında olmadan kendi parlak burnuna dokundu. "Çıkmaz ayın son çarşambasına kadar kayalardan yakınıp durabiliriz; ama bizi oraya çeken, Kudüs'ün altın ışığıdır. Ah, o parıltının içinde yaşamak başlı başına dinsel bir deneyimdir. Kardeşlerimizin orada çıldırmasına şaşmamak gerek. O parıltı senle beni bile birazcık çılgına çevirmiş. Ruhun dayanamayacağı kadar şiddetli bir şey bu neredeyse."

I&I'ın sahipleri kendilerini böyle bir muhabbete kaptırmışken Ellen Cherry paylaşamadığı bir sıkıntıyla görevini yapıyordu. Kızın arada bir kendini saldığı, titrediği, kaşlarını çattığı, sessizce içini çektiği iki adamın hiç gözünden kaçmıyordu ve sonunda, vardiyasını bitirince onu masalarına çağırdılar.

"Duydun mu tatlım, yeni bulaşıkçı kendisine ne denmesini istiyormuş? 'Su altı seramik mühendisi' ya! Abu duyunca inan-

madı. Bir zamanlar mutfakta ne kadar mühim biri olduğunun farkında değilmiş meğer. Ha!"

Ellen Cherry gülmeye çalıştı ama, kahkahası süttozunun üstündeki kaymak kadar cılızdı. Onu oturttular, bir bardak Kuveyt şarabı verdiler ve aura'sının neden kömür madencilerinin yakasındaki halka gibi göründüğünü anlatması için ısrar ettiler. Kız da her şeyi anlattı.

Spike Cohen hiç tereddüt etmeden kızın üzüntüsünün kişisel sorumluluğunu üstlendi. Onun elini okşadı, omzunu okşadı, kızın birbirinin üstüne atılmış bacaklarına eğildi ve sallayıp durduğu ayağındaki ayakkabısını okşadı. "Bana asık suratının sebebini söylediğin şu andan itibaren sana gülümsemeni geri getireceğim tatlım. Açık konuşursak: Sana sanat dünyasından dostlar lazım, bende de sanat dünyasından dostlar var! Okey? Diyelim toptan satış, diyelim perakende satış. Ben sana senin kendi galerini tedarik edeceğim, içinde senin güzel resimlerin sergilenecek."

Abu Hadee'nin tepkisi daha geç geldi. Cevap verdiğinde de, "Bak dostum" dedi, "bence sen bu meseleye tamamen yanlış bakıyorsun. Ayrı yaşadığın kocanın sergisi konusunda, senin gerçekten, daha pozitif olman gerekir."

"Ama Bay Hadee, bu hiç de adil değil!"

"Dünyanın adaletli olduğunu kim söylemiş ki küçük hanım? Ölüm adildir belki ama, hayat kesinlikle değildir. Adaletsizliği, varlığın yüce akışının bir kanıtı, evrenin kaprisli müziği gibi görmeliyiz ve işimize devam etmeliyiz..."

"Abu, sen bir şey bilmiyorsun. Böylesi bir adaletsizlik..."

"Sakin ol Spike. Boomer'ın başarısının ya da başarısızlığının Ellen Cherry'nin sanatıyla ne ilgisi var? Beni bağışlayın ama, Ellen bana şu sulu gözlüleri hatırlatıyor –en kötüleri profesyonel atletler ve şarkıcılar– hep ağlarlar, kendileriyle aynı pozisyondaki başka biri daha çok para kazanıyor diye. Açgözlülük egomaniden gelir. Başkalarının ne mükafatlar topladığı bizi hiç ilgilendirmemeli."

"Tamam, ama bu, Boomer'ın benden daha çok takdir görmesi ya da benden daha iyi sergilere kavuşması meselesi değil ki. Ben hiç takdir görmüyorum ve de yapıtlarım hiç sergilenmiyor."

"Daha geçen hafta bana, New York'a geldiğinden beri hiç resim yapmadığını söyledin. Belki de senin Boomer'ın yaptıklarıyla daha az ilgilenip, kendi yapacaklarına konsantre olman gerekiyor. Sevdiğin, düşündüğün biri başarılı olduysa buna sevin. Onun eseri seninkinden aşağı ve başarıyı hak etmemiş bir şeyse, o zaman bu sana daha da iyisini yapman için ilham vermeli. Bunu bir yarışma olarak gör, bir aşağılanma olarak değil. Babamın hep dediği gibi, 'Görmezden gelinmeyi yatalaklığa döndürme.' Küçük bir şiir, ha? Sevin! Resim yap! Hatta öyle bir resim yap ki, bizim Ortadoğu lokantamızı Konfüçyüs'un kader çörekleri yaptığı sazdan bir kulübeye çeviren şu bambu rezaletini kapatsın. Kudüs'ten sahneler tam biçilmiş kaftandır."

Cohen'in duyguları paylaşan tavrı ve Hadee'nin teşvikleri sonucu Ellen Cherry tekerlerini çamurdan kurtaracak yeterli gücü toparladı. İşverenlerine teşekkür etti, onlara sıkı sıkı sarıldı ve yola koyuldu; Beşinci Cadde'ye, Norman Dön Durmadan örneğinin, onun gıcırdaya gıcırdaya yükselen moraline jet motoru gibi hızlandırıcı bir itki vereceğini düşündüğü yere doğru. Orada başka hangi örneklerin sotaya yatmış olduğunu düşünebilseydi, ruh halinin hangi hızla ya da hangi yöne doğru fırlayacağını kimse kestiremezdi.

Nitekim, Doğu Kırk Dokuzuncu Cadde boyunca sıralanmış Japon lokantalarının önünden geçerken, kullanılıp atılan çocuk bezini Eskimoların icat ettiğini hatırladı. Bu gerçekti. Eskimolar deniz yosunlarından yapıyordu bunu. *İyi bir deniz yosuncusu bulan biri, hem çocuk bezi servisi, hem de suşi barı bulunan kombine bir tesis kurmalı,* diye düşündü. Mönüde dip balığını ön plana çıkarmak uygun olurdu ancak, ama zevk sahibiyseniz sarıkuyruğun listeye dahil olmasını baştan önleyebilirsiniz.

Ellen Cherry'yi ilk tanıyan Tatlı Kaşığı'ydı. "Bakın!" diye bağırdı. "Bakın orada! Bu *o*."

"Nereye bakalım Bayan Tatlı Kaşığı?" diye sordu Konserve Fasulye. "Kimden söz ediyorsunuz?"

Bunun ardından çorap da gördü Ellen'ı. "Tamam, dikkatli bi şekilde şu bacanın yanına asın beni!" diye bağırdı. "Bu o diilse adiyim. O saman yığınını nerde görsem tanırım evelallah."

"Saman yığını mı?" dedi Konserve Fasulye. Sonra Beşinci Cadde'yi dolduran kalabalığın içinde sallanarak giden darmadağınık bir saç topağını gördü ve hemen anladı. "Hayret!" diye şaşkınlığını belirtti. "Bizim Bayan Charles bu! Onu burada göreceğimiz hiç aklıma gelmezdi yahu! Onu New York'un arı kovanı gibi kalabalığının arasında görmek! Onun rafında ne kadar uzun süre durdum biliyor musunuz?"

Üç nesne, ızgaranın aralıklarına yaklaştılar.

"Durdu" dedi Tatlı Kaşığı. "Sanırım bizim beyefendiyi seyrediyor."

"En iyisi ben liderlere haber vereyim bari" dedi Konserve Fasulye ve ızgara pencereden aşağı düşüp, katedralin loş bodrumunun karanlığına doğru gitti yalpalayarak.

St. Patrick'in hem tozlu hem de karanlık alt mahzeni karton kutularla, halı parçalarıyla, kömür kovalarıyla, kar kürekleriyle, çiçek sepetleriyle, atılmış ilahi kitaplarıyla, atmış sigortalarla ve kırık kilise sıralarıyla doluydu. Hareketli nesneler için burada, bir bekçinin ya da herhangi birinin gelip de üstüne vazifeymiş gibi ortalığa göz atması halinde saklanacak bol bol yer vardı ama şimdiye kadar kimse gelip de bakmamıştı bile. Her halükârda burası, beşlinin uzak batıdan Atlas Okyanusu'na kadar on sekiz ay süren yürüyüşü sırasında zaman zaman dinlendiği ahırların, siloların, hurda depolarının, yanmış antrepoların, domuz ağıllarının, alet barakalarının, mezarlıkların, terk edilmiş arabaların, çevre yolu rampalarının, koruların, çalılıkların, yeraltı su kanallarının ve bataklıkların çoğundan daha güvenli bir sığınaktı.

Yürüyüşleri çok uzun, yavaş ve tehlikeli geçmiş, her birine yeterince zarar vermişti. Sedefli Deniz Helezonu'yla Boyalı Sopa, Kudüs'teki Üçüncü Tapınağın kaderleri olduğu yolundaki ortak hayallerinin verdiği şevkle, hiçbir zaman yılmadılar. Yediği darbelerden haşat olmuş fasulye konservesi sırf merak sayesinde sürdürmüştü yolculuğu. Yıpranmış ve her tarafı tarazlanmış Kirli Çorap, vazgeçerse kendisine hanım evladı deneceğini düşündüğünden dayanmıştı. Canının, her şeye boş verip, bir ikinci el mağazasının kıyafet sepetlerinden birine atlayıvermek istediği birçok durumda, "Kazanan biri asla vazgeçmez ve vaz-

geçen biri asla kazanamaz" dedi hep kendi kendine, gerçi neyi kazanacağı konusunda net bir fikri yoksa da. Zarif görüntüsü kararmış ve her tarafı çizik çizik olmuş Tatlı Kaşığı'na gelince, onun hareket enerjisi büyük ölçüde, dualarına karşılık verip Konserve Fasulye'yi kurtaran Meryem Ana'ya duyduğu şükrandan kaynaklanıyordu.

Laik eğilimliler içinse, bu kurtuluştan ötürü kendisine şükran duyulmasını hak eden aslında Kirli Çorap'tı. Her şeyden önce, fasulye tenekesine hoşça kal dedikleri o küçük Wyoming kasabasının eteklerindeki kaynakçı dükkânını fark eden, çoraptı. Ve hiç düşünmeden, Boomer Petway'le geçirdiği sürede kaynak yapmayı öğrendiğini, aletleri fiziksel olarak kullanmanın bir yolu bulunursa konservenin yarılmış kenarına kaynak yapabileceğini öne süren de çoraptı.

Gün boyunca, terk edilmiş bir tavuk kümesinde (sadece eskiden kalma tavuk pisliklerinin kokusundan ötürü değil, tavuk milletini heveskâr demagogların tümü için biçilmiş kaftan bir seçmen kitlesi yapmaya yetecek, hiç durmaksızın kafa ütüleyen, embesilce gıdak gıdaklardan ötürü de boktan bir yerde) gizlenen nesneler ne yapacaklarını düşündüler. Gece vakti, doğuya doğru gitmekten vazgeçip kilise avlusuna geri döndüler ve Konserve Fasulye'yi, Tatlı Kaşığı'nın coşkunca sevinç gösterileriyle, orada ve bayağı sağlam bir halde buldular; kararlı bir karınca taburu tarafından amansızca kuşatılmıştı gerçi ama olsun. Şu çalışma etiğine bakın hele! Karıncalar, belki düş görüyorlarsa da, hiç uyumazlar. Onlar orijinal işkoliklerdir. Seçkin bir sosyal bilimci, tembel, sırtüstü yatan bir karınca getirene on bin dolar ödül vaat etti. Bu, son kuruşuna kadar haklı bir ödüldür, çünkü böceklerle girdiğimiz, adı konmamış umutsuz yarışta insan soyu, özellikle de Japonlar için hâlâ umut olduğunu gösterir.

Neyse, Sedefli Deniz Helezonu karıncaların üstüne çamurlu su sıçrattı ve Boyalı Sopa da Konserve Fasulye'yi çekip götürdü. Onu karanlık köy sokaklarından geçirip, bir camını kırarak girdikleri kaynakçı dükkânına soktular.

Boomer'ın kayıp çorabı, oksijen-asetilen lambasının yakılmasından, kaynak çubuğunun tavlanmasına, konservenin ay-

rılmış uçlarını birbirine tutturmaktan, bindirme yapmaya kadar, neler yapılması gerektiğini tam anlamıyla biliyordu ve onun ustaca direktifleriyle Boyalı Sopa da bu işi (zor bela) becerecek kadar yetenekli olduğunu gösterdi.

Metal kaynakla birleştirildiğinde, konservenin birleşim yeri fabrikadan yeni çıktığı günkünden bile daha sağlam olmuştu gerçekten. Boomer'ın ustalığının yanı sıra, kendini beğenmişliğini de birazcık kapmış olan Kirli Çorap, kaynak yerini düzlemek, zımparataşı döner diskle çentikleri, çapakları ve kabarcıkları düzeltmek gerektiğinde diretti. Fakat bu işlem çabucak bırakıldı, çünkü zımparataşı disk üstlerine öyle bir kıvılcım ve çapak yağdırdı ki Tatlı Kaşığı'nın ödü koptu, Kirli Çorap az kalsın tutuşacaktı ve Sedefli Deniz Helezonu da, yoldan geçen arabaların sürücülerinin dikkatini çekmelerinden korktu.

Böylece, Konserve Fasulye dış dünyaya, tepesinden dibine kadar uzanan, pürüzlü, kabarık bir yara iziyle çıktı. Orasında burasında derin çukurları, çentikleri ve bir zamanki etiketinin darmadağın kalıntılarıyla da birlikte, konservenin görüntüsü pek hoş değildi. Fakat artık güvendeydi, sağlıklıydı, özgürdü ve yoldaşlarıyla birlikte Kudüs yolundaydı yine. Eğer mutluluk ileri saat uygulaması zamanıysa, Konserve Fasulye haziranın yirmi biriydi.

"Bay Çorap, sayın Bay Çorap, size nasıl teşekkür edebilirim ki?"

"Boş ver pirefesür. Ödeştik artık."

Cansız nesneler yeni sığınaklarının sokak hizasındaki ızgarasından bakıp da Norman Dön Durmadan'ı gördükleri ilk andan itibaren, adam onların çok büyük hayranlığını kazanmıştı. O güne dek her birinin teker teker rastladığı ya da birlikte rastladıkları bütün insanlar içinde, onlara en çok benzeyen oydu. Onun öncesinde, nesne zamanına bu kadar benzeyen bir şey üzerinde çalışan bir insan hayvan tanımamış, böyle birinin olabileceğini akıllarından bile geçirmemişlerdi. Sokaktaki kadınlar yahut erkekler onun hareketini, çok yavaş dönüşünü fark

edemiyordu belki ama, beş cansız için bu hareket apaçık, tanıdık bir şeydi ve çok uygun bir hızdaydı.

Hareketi onlarda tanıdıklık duygusundan kaynaklanan bir şok yaratsa da, bu sokak göstericisinin kendisi onlar için yeni bir şeydi. Adam onların hayranlığını, ilk Walt Disney çizgi filmlerindeki canlandırılmış kurabiye kavanozunu gören insanların hayranlığının tam tersi nedenlerle kazanmıştı. Antropomorfizmin tersiydi bu. Ve heyecan vericiydi.

Ülkeyi baştan başa katettikleri çetin ve uzun yolculukları sırasında Tanrıçanın ne bir rahibine ne de bir rahibesine rastlayan, Büyük Ana'nın değerlerini açıkça ifade eden, ormanlara, nehirlere, çöllere, bataklıklara ve Ay'a sevgi, saygı ya da ilgi gösteren bir avuçtan fazla insan göremeyen Sedefli Deniz Helezonu ve özellikle de Boyalı Sopa, Amerikan halkına güvenlerini büyük ölçüde yitirmişti. Yani Norman Dön Durmadan, eski ilkel davranış tarzlarından uzak olduğu açıkça belli olmasına karşın yine de, hem deniz kabuğunun hem de sopanın gün boyu dikkatine mazhar olacak kadar, onların çağdaş insanların kuralları diye algıladığı şeylerin dışında biriydi. Diğer nesnelere gelince, onlar adama hayrandılar sadece: Onu seyretmek için dizilmeye hazırdılar, bir rock yıldızını seyretmek için dizilen sivilceli okul kızları gibi.

Norman'a yönelik, bir şeylerle özdeşleşme ve eğlence dışında pratik bir ilgileri daha vardı. Nesneler kıtanın kıyısına varmıştı. Onlarla Kudüs arasında beş bin milden fazla bir açık deniz vardı. Bu gece yarısında bile gözleri fal taşı gibi açık duran New York kentinin kalabalığından nasıl kurtulacaklarını ve koskocaman Atlas Okyanusu'nu yardım olmadan nasıl aşacaklarını düşünemiyorlardı bile. Boyalı Sopa'yla Sedefli Deniz Helezonu geçmişte insanların yardımına alışmışlar, rahiplik mertebesindeki pek çok kişi onlara güvendiği gibi, onlar da insanların yardımına güvenmişlerdi ve modern Amerikalılar karşısındaki düş kırıklıklarına karşın, bir insanın yardımını aramak gibi bir eğilimleri vardı hâlâ. Melekle iblis arasında bir şey gibi duran ve taştan bir idolle çaydanlık arası bir tavır gösteren bu garip adam neredeyse nafile bir girişimdi ama, ondan başka biri de yoktu.

Derken Ellen Cherry Charles ortaya çıktı.

St. Patrick Katedrali'nin loş alt bodrumunun en loş köşesinde; o granit ve mermer resifin, o ziyadesiyle dindar ve kabuğunun içinde nice suçlar, özlemler barındıranların sızıntısından oluşmuş atolde bulunabilecek en karanlık mağarada; hiçbir dua ışığının giremeyeceği ve hiçbir rahibenin gizlice boogaloo dansı yapmaya gelemeyeceği kadar kasvetli ve derin bir kuytulukta; adak mumlarından yükselen alevlerin sivri uçlarına ve yeni evlenmiş yahut yeni ölmüş ünlüler tanrısal büyüklükteki kapılardan çıkarken ateşlenen flaşların bombardımanına karşı, gözlerden gizlenmişliğin sağladığı yumuşak ve güvenli gölgede; diplerde, Tanrının cemaatin arasından zorla kovulan küçük haşaratlarının onun nemli ve küflü konukseverliğine sığındığı yerde; tek tek her rengin haklarını "daha büyük iyilik" uğruna bastıran o homojen, sosyalist siyahlığın içinde Boyalı Sopa'yla Sedefli Deniz Helezonu baş başa vermişti, ya konuşmak ya da kucaklaşmak için.

"Bu ikisi böyle sıvıştıklarında ne halt ediyolar acaba ha?" diye sordu Kirli Çorap hemencecik. "Bunnarın çevirdiği, dedikleri gibi mukaddes bi şey mi, yoksa" –Tatlı Kaşığı'na bakıp sırıttı– "seks mi?"

"Arada ne fark var ki?" diye sordu Konserve Fasulye.

"Sana kalırsa muhtemelen hiçbi fark yok herhal. Sen daha kendi cinsiyetini bile bilmiyosun."

"Her iki cins de vardır bende. Ve şunu söyleyebilirim ki, iki senin tekinden fazladır. Üstelik" dedi Bay/Bayan Konserve Fasulye, öfkeyle, "cinsiyetle seks aynı şey değildir."

"Evet, Çorap" diye söze girdi Tatlı Kaşığı, şarkı söyler gibi sesiyle. "Senin vaktiyle sırf teknik nedenlerden dolayı bir eşinin olması, bedensel bir cinsel tecrüben olduğu anlamına gelmez."

"E, senin var mı yani?" dedi çorap ve sertçe baktı ona.

"Tabii ki yok!" diye çıkıştı Tatlı Kaşığı ve jöleyle, jölenin titreşmesiyle ya da jölenin mıncıklamasıyla ilgili anıları aklında canlandıysa da, bunları muhtemel bir erotik çağrışımdan arındırıverdi hemen ve kendisinin Kutsal Meryem'e hizmet ettiğini, canlı doğasına sahip olsaydı, o takdirde salt akademik olmaktan öte bir tercih niteliğini taşıyacak olan bekâret yeminini yeğleyeceğini söyledi.

Konserve Fasulye'ye gelince, o noktada Kirli Çorap'ı Boyalı Sopa'yı kıskanmakla suçlayabilirdi ama, bu aptal ayak giysisine ebediyen borçlu olduğunu hatırlayınca bundan vazgeçti. "Bay Çorap, bayağıdan ziyade hırçındır" dedi kendi kendine, "ve bayağılık duygusuzluğun bir fonksiyonudur, oysa hırçınlık sadece tatmin olmamışlığın bir fonksiyonudur."

Her halükârda, o ana dönersek, iki antik fetişin çoktan soğumuş bir ocağın eğik kemerinin örttüğü o karanlık köşede yaptıkları şey her neyse, Konserve Fasulye onu yarıda kesti. Tedbirli davranamayacak kadar heyecanlanan Bay/Bayan Konserve Fasulye, Bayan Charles'ın görülmesi haberini pat diye söyleyiverdi ve onları hemen ızgaraya çağırdı.

"Kadın hâlâ orada mı?" diye seslendi konserve, topallaya topallaya yaklaşırken.

"Ah, evet" diye yanıtladı Tatlı Kaşığı. "O adamı seyrediyor. Kendinden geçmiş sanki."

"İşte o" dedi Konserve Fasulye, ezilmiş ve tırtıklanmış kenarını Ellen Cherry'yi onaylarmış gibi bir aşağı bir yukarı sallayarak. "O üçümüzü de tanıyor. Bayan Tatlı Kaşığı'nıysa yakından tanıyor. Hem o ressamdır, o bildiğiniz muhafazakâr genç kadınlardan değil. Eğer biz gerçekten insanlarla temasa geçme riskine girmeye kalkışacaksak ondan iyi bir aday düşünemiyorum. Demek istediğim, oradaki şu garip adam hakkında ne biliyoruz ki sahiden?"

"Dediğiniz, şu basamaklarda oturan kadın mı? Hani kendi güzel de saçtan yana şanssız kadın mı?"

"Elbette. Bir şeyler yapmamız lazım. Harekete geçmemiz lazım." Konserve Fasulye kendisi için hiç alışılmadık bir şekilde, sosunu çalkalayarak zıplayıp duruyordu. "Öylece yürüyüp gitmesine izin veremeyiz."

"Sakin ol sevgili dostum. O kadın yine gelecek. Hemen hemen her gün buradaydı."

"Öyle mi?"

"Sahiden mi, doğru mu?"

"Gırgır geçmiyon ha?"

Sedefli Deniz Helezonu güldü. "Siz üçünüz kendinizi bizim yarı canlı beyefendiye öyle bir kaptırmışsınız ki, eski ev sahi-

benizi görmemişsiniz bile. O buraya ikindileri, geç vakit, aşağı yukarı bu saatte geliyor. Orada durup, nerdeyse sizin gibi hiç kımıldamadan, gözlerini o adama dikiyor."

"O ikisi arasında bir bağlantı var" dedi Boyalı Sopa . "Ne olduğunu tahmin edemiyorum; bir gezegeni bir yıldızın yörüngesine çeken kuvvetten öte bir şey değil belki de. Fakat gelecekteki yolculuğumuz yönünden bunu, gaipten gelen açık bir alamet olarak görüyorum."

"Ben de" dedi Sedefli Deniz Helezonu. "O kadının *bu adama* karşı bu kadar ilgili olması bizi kabul edebileceği anlamına gelebilir. Her halükârda, o kadın yarın yine gelecek, korkmayın. Ve ondan sonraki gün de. Onun bizim için yapabileceği şeyler üzerinde düşünecek bol bol vaktimiz olacak."

Hepsi birden, uyum içinde başlarını salladılar. Sustular, isli, paslı mazgala sokulup, Norman Dön Durmadan'ı seyreden Ellen Cherry'yi seyrettiler.

"Biliyor musunuz" diye fısıldadı bir süre sonra Tatlı Kaşığı, "eskisi kadar neşeli görünmüyor."

Sedefli Deniz Helezonu yanılıyordu. Ellen Cherry ertesi gün ve daha da sonraki gün görünmedi. Fasulye konservesiyle tatlı kaşığı panikledi ve Sedefli Deniz Helezonu'nun onlara, bir zamanki ev sahibelerinin gerçekten de yine geleceği konusunda tekrar tekrar güvence vermesi gerekti. Kirli Çorap pek aldırmıyor görünüyordu. "Ben hiç anlamıyom, siz cikcikler nerden çıkarıyosunuz bu karının bizi Kudüs'e first-class olarak postalayacak peri gibi bi manevi ana olduğunu yav. Bence bu karı lanet orospunun teki."

"Çorap!"

"Bakın, Bay Çorap..."

"Yav, bu karı bizi o katil mağarada bırakıp gitti. Ordan çıkma şansımız olmayaydı şimdi ben taa yarı belime kadar çürümüş olcaktım. Ve mağarada n'apıyodu, unutma, Tatlı Kaşıkçık."

"O evli bir kadındır."

"Hı hı." Kirli Çorap yapay tiz bir ses çıkardı birden. "Bana İzebel de! Oh, lütfen, *lütfen* İzebel de bana!"

"Bu haksızlık." Fasulye konservesi içindekileri düzene koydu kızgın bir şekilde. "İzebel onurlu bir kadındı."

"Ya? Bunlan ne alakası varmış ki? Hem madem Bağyan Charles Allahına kadar evli bi karıymış, ne demeye her gün burya gelip de sokaktaki bizim oğlana böyle göz süzüyo? Boomer Petway nerde, benim bilmek istediğim bu."

Sedefli Deniz Helezonu haylaz bir veledin anası gibi azarladı, diğerlerinden ayırdı ve yatıştırdı onu. Bayan Charles'ın çok kısa bir süre sonra yeniden geleceğini umut edebilecekleri konusunda güvence verdi onlara. Ve Boyalı Sopa'yla birlikte ikisinin, onların o kadınla geçmişteki ilişkilerini kendileri için en yararlı şekilde kullanmalarını sağlayacak bir plan hazırlamakta olduklarını çıtlattı. "Şimdi uslu durun ve ızgaradan dışarıyı seyredin" dedi.

Ellen Cherry'nin, birkaç gün geçmeden tekrar St. Patrick'e gelmesi sürpriz olmadı. Daha önceki son gelişinde Norman Dön Durmadan'ın bahşiş kutusuna yirmi dolar atmıştı, fakat bunun karşılığında hemen sezdiği şey, hoşnutsuzluktu sadece. Norman bir şey dememişti tabii ki, herhangi bir hareket de yapmamıştı, fakat gözlerinden bir paylama fırlamıştı ve öyle bir kuvvetle fırlamıştı ki, Ellen Cherry bileğine gerçekten bir şaplak inmiş gibi hissetmişti. *Herhalde ben buralarda çok fazla takıldım ve çok fazla bahşiş verdim,* diye düşünmüştü. *Adam beni belki de tacizci bir kadın hayran sanıp bu yüzden endişelenmiştir.* Fakat adamın onu fark etmiş olması hoşuna gitmişti. Onun dikkatini daha önce çekip çekmediğini merak etti.

Beşinci Cadde'yi bir süreliğine boykot kararına yol açan ikinci bir neden de, Buddy'ye tekrar rastlama korkusuydu. Vaiz son günlerde televizyona çıkmış, İsrail'de dökülen son kanlar hakkında, Kitabı Mukaddes'ten alınma birtakım uğursuz şeyler söylemiş ve bunları gayet kibirli bir edayla dile getirerek, Filistinli yeniyetmelerin vurulmasını ve dövülmesini fevkalade, kaçınılmaz ve yağmur kadar doğal bir şeymiş gibi göstermeye kalkmıştı. Kutsal bir kehanetin gereğinin yapıldığı ve gerçek Hıristiyanların buna çok memnun olması gerektiği fikri Ellen Cherry'ye çok iğrenç gelmiş ve böyle bir şeyi savunan, sözde akrabası bir herifle yüz yüze gelme düşüncesi onu dehşete düşürmüştü.

İşte böyle birkaç nedenden ötürü, Ellen Cherry Kırk Dokuzuncu Cadde'ye yapacağı gezintilerden en azından bir hafta boyunca vazgeçmenin uygun olacağını düşündü ve bu konuda kendi kendine söz verdi. Ama dört gün sonra katedralin basamaklarındaydı yine. O akşam Boomer'ın Sommervell Galerisi'ndeki sergisinin açılışı vardı ve Norman Dön Durmadan'ın onun kafasını bu konudan uzaklaştıracağına, onu teselli edeceğine güvenmeseydi ne yapardı hiç bilinmez. Hatta kafayı çekip açılışa bile gidebilirdi.

Ellen Cherry kasım soğuğuna karşı enerjisini toplamış, elleri mantosunun cebinde, bacakları ayrık vaziyette Norman Dön Durmadan'la birlikte dönerken buldu kendini; konumunu yavaş yavaş değiştiriyor, böylece Norman'ın sırtı hep ona dönük kalıyordu. *En iyisi beni görmemesi belki de,* diye düşündü. *Onu mahcup etmek istemiyorum.* Norman'ın yüzünün – ısırgan ve nergis tohumu atılıp sabanla sürülmüş o Ay'ın, bir katilin hançeriyle oyulmuş o pembe greyfurdun– ikircikli cazibesinden yoksun kalınca Norman'ın ayaklarına konsantre olmakta serbestti şimdi ve dikkatini adamın kirli Converse'lerinde, bazen tekinde, bazen ikisinde birden yoğunlaştırdı; ayakkabıların kaldırımda karşı karşıya konumlarına ve kaldırımdaki bir yarık karşısındaki duruşlarına dikkat kesildi. Fakat o pozisyonlar değişirken bile, beyinden kaslara giden tek bir sinyali bile yakalayamıyor, iskeletsel donup kalmışlığın en ufak bir ihlalini bile bulamıyordu. Norman'ın spor ayakkabıları, yolcularını fark edilmeyen gayri insani bir kıvranışın oluşturduğu, ısınmış moleküllerin sırtında bir çemberde taşınan, kirli buzdan hükümdarlar gibiydi.

Bunun inanılmaz bir şey olmasının yanı sıra, gerek büyük gerek küçük ekranda tıka basa hareket dolu görselliklerle yetişmiş bir kız için, hatta her gösteriyi kendi göz oyunuyla değiştirip kendinin kılmış bir kız için bile, karşı konulmaz bir seyirlik olabilmesi düşünülemezdi kesinlikle. Aslında Ellen'ı büyüleyen, Norman'ın yaptığı şey değil, onun bunu yapmak zahmetine katlanmasıydı en azından. Onun yaptığı şeye hiç talep yoktu kesin-

likle, Ellen'ın resimleri kadar bile talep yoktu. Yoldan geçenler onun bir gösteri yaptığını çok ender olarak fark ettiklerinde kafalarını iki yana sallar, bir şeyler mırıldanır ve yürüyüp giderlerdi; karakterlerine göre, ya kaşlarını çatarak ya da gülümseyerek. Oyalanan biri varsa genellikle dalga geçerdi. Oralarda dans edip bozuk para toplayan zenci gençler ona sataşmayı huy edinmişti ("Sen niye böyle yavaş dans ediyosun şişko? Müziğin hani?"); bazen onun kaburgalarını ve karnını parmaklarıyla yahut açılmamış sustalılarıyla dürter, canını yakarlardı. Belki onun sokaktaki yerine taliplerdi; belki de böyle, paylaşabilecekleri yahut anlayabilecekleri herhangi bir hevesten kaynaklanmayan, böyle saf bir gösteriye başka nasıl bir tepki vereceklerini bilmiyorlardı sadece. İnsan bilinçli ve süregiden bir çılgınlık eylemi karşısında ne yapacağını şaşırıyordu ve bu eylem ne kadar ılımlı olursa o kadar çılgınca görünüyordu; sanki öfke ve şiddet norma daha yakın olduğunda, uyum sağlamak daha kolaymış gibi.

Ama Norman çılgın mıydı gerçekten? Ellen Cherry'nin bunu ortaya çıkarmak için hiç acelesi yoktu. Şimdilik onun verdiği esinden ve sağladığı dolaylı teselliden hoşnuttu. *İşte bu,* dedi kendi kendine, *işte bu; ve bu gece Ultima Sommervell'in galerisindeki ya da başka herhangi bir galerideki bir şey değil, farz edilen gerçekle bu tek başına, uzlaşmaz, saplantılı mücadele; sanat budur işte.*

Alışverişe çıkanların ve turistlerin telaşlı kalabalığı bazen Ellen'ı basamaklardan aşağı itecek, şu ya da bu ticari faaliyetin dişlerinin arasına sürecek gibi oluyordu ve telaşlı kalabalık işini bitirince rüzgâr devralıyordu yerini, çünkü kasım, fırıl fırıl dönen kristallerden birlikleriyle zapt etmişti Manhattan'ı. Fakat Ellen yine de duruyordu orada; elleri mantosunun cebinde, bacakları ayrık bir halde ve nihayet gösterinin bitmekte olduğunu hissedince de hemen çekip gitti, bu kez bağışta bulunmamayı tercih ederek. Onu daha önceki cömertliğiyle gücendirmişse, bu kez onu inciten iğneyi çekip çıkarmak istiyordu. Üstelik, her şeyi kendi çatı katına ve sergisine yatıran Boomer'dan hiçbir parasal yardım almıyorken ve I&I'ın neredeyse kraker kutusundan çıkan inciler kadar ender bahşişleriyle, aslında cömert olması mümkün değildi zaten.

Oradan giderken Norman'ın sağlığından endişelendi bir an: o gün adamın üstünde bir atkı, elinde de parmaksız yün eldivenler vardı ama, sırtında bir süveter ya da ceket yoktu. Fakat sonra bu adamın, kendisi onu tanımazdan uzun zaman önce sokaklarda yaşadığı ve ölmesinin ya da kalmasının ona bağlı olduğunu düşünmenin epey bir haddini bilmezlik olduğu sonucuna vardı. Beşinci Cadde'yi geçti, Ellinci Cadde'deki Yedinci Cadde metro durağına yöneldi ve hiç arkasına bakmadı.

Ellen Cherry, rüzgârda birbirini aşındırıyormuş gibi görünen kumtaşı ve kristallerin arasına girip de gözden kaybolunca Tatlı Kaşığı'yla Konserve Fasulye biraz hüzünlendi. "Endişelenmeyin" dedi ısrarla Sedefli Deniz Helezonu. "Biraz sabır lütfen."

"Evet Konserve Fasulye" dedi Tatlı Kaşığı, "gerçekten de sabretmemiz gerek. Acelemiz ne ki? Bizler nesneyiz, unutmayın. Üstelik, Bayan Charles bize Kudüs'e gitmemiz için yardım edebilse bile, duyduğumuz son haberlere göre orası çatışmalarla çalkalanıyormuş."

"O haftalar önceydi. Biz taşradayken. Buradan geçen radyolarda rap müziğinden başka bir şey çalmıyor. Öyle sesler ki, birisi bir kafiye sözlüğünü popcorn tavasına koyuyor sanki."

"Ve bunnarı bi bekçi köpeğinin götüne sokuyo" diyerek araya girdi Kirli Çorap.

Konserve Fasulye hiç istemediği halde gülmek zorunda kaldı.

Tatlı Kaşığı bu kabalığı duymazdan geldi. "Evet ama ben eminim İsrail'de durum hâlâ tehlikelidir. Ben kendi adıma, o korkunç gösterilerden birine rastlamak istemem. Ben bekleyebilirim. Çok uzun bir yoldan geldik ve liderlerimizin dediği gibi, iyice bir dinlenebiliriz. Özellikle de siz, Bayan/Beyefendi."

"Kuşkusuz ki, siz haklısınız Bayan Tatlı Kaşığı. Her şey gösteriyor ki, Üçüncü Tapınak henüz tasarlanma evresine erişmedi; çıkmasına yıllar, hatta onlarca yıl var daha. Üstelik, diyelim ki yapıldı ve biz de oradayız; bizim rolümüz ne olacak? Bizler sadece yolculuğa eşlik ediyoruz, siz, Bay Çorap ve ben. Ama yine de, o yolculuğu kaçırmak hiç hoşuma gitmez."

"Hiçbir şeyi kaçırmayacağız, salak. Liderlerimize güven. Ve rahat ol."

"Söz veriyorum" dedi fasulye konservesi. Sonra biçimsiz hale gelmiş kütlesini ızgaraya doğru çekti ve Ellen Cherry'nin alacakaranlıkta kaybolduğu, kalabalıktan tıkanmış, keşmekeşle dolu caddeye baktı heyecanla, özlemle.

Konserve Fasulye, Tatlı Kaşığı'nın bilmediği bir şeyi biliyordu. Sedefli Deniz Helezonu'nun en kötü ihtimalle Atlas Okyanusu'nu yüzerek geçebileceğini, kendi yön bulucusunu da yedeğinde çekebileceğini biliyordu. Yani Boyalı Sopa'yı yedeğinde götürebilir, ama geri kalanları götüremezdi. Bundan ötürü, bu gelişmeye engel olma tehlikesi arz edenler, geri kalanlar, yani Amerikan nesneleriydi. Sopanın tahammül edebileceği gecikmenin elbette bir sınırı olduğundan, üçünün eninde sonunda New York'ta bırakılması gibi, belirgin bir olasılık vardı. Konserve Fasulye bir kez bırakılmıştı. O soğuk kemiği yeniden dişlemek istemiyordu. Böyle gergin olmasının nedeni buydu.

Bir beklenmedik durum planı düşünmeyen varlık aptaldır, vizyondan yoksun bir varlıktır; ama Konserve Fasulye'nin beklenmedik durum planı şuydu: Denizi geçmek için gerek duydukları yardımı bulamazlarsa, yani Bay/Bayan Konserve Fasulye Kudüs'ten ve orada yaşanması vaat edilen önemli olaylardan mahrum kalacaksa, o zaman kendisi ikinci bir tercih ve bunun bir telafisi olarak, bir şekilde, Ellen Cherry Charles'ın yaşamına geri dönmeyi kafasına koymuştu, nasıl bir dürtüyle karar verdiyse. Özleminin nedeni buydu.

Metro Ellen Cherry'yi tükürüp, mahalledeki bir barın betondan hoş geldiniz paspasının üstüne attı. Anlaşılan, bu sahneyi yöneten ve kalabalığın akışını, Ellen Cherry'yi başka bir yere değil de özellikle buraya getirecek şekilde yönlendiren Kader'e ayıp olmasın diye, kız itaatkâr bir şekilde içeri girdi ve bir kadeh Wild Turkey ısmarladı. Bak ne iyi bir kız.

O tek bardak kokteyli yudumlarken üç farklı adam onu tavlamaya çalıştı. Herifleri defedip kovduysa da, onlara min-

nettardı. Onun kafasını Sommervell Galerisi'ndeki açılıştan uzaklaştırıp o meseleyi birazcık daha tehlikesiz bir yan hatta dürtüklediler. Birazcık daha tehlikesiz.

Reddedilmiş taliplerine göz kırparak parasını ödedi ve eşlikçisiz çıktı dışarı. Broadway'de muayyen bir dükkânda durdu ve bir şeyler aldı. Beş dakika sonra da, elinde küçük, düz kahverengi bir kâğıt poşetle Ansonia'nın lobisine girdi.

Raoul onu karşıladı. "Hey, Bağyan Charl! Kudüs'ten eve döndü siz?" Herif gülümsedi ve pırıl pırıl şapkasını hafif eğerek selam verdi.

Ellen Cherry durdu ve Raoul'a bir göz attı. Raoul bıyık bırakıyordu. Afrika sığırları gibi cılız ve gariban küçük kıllar burnunun altındaki ovada darmadağın vaziyetteydi. Bunların kendi dudaklarına, memelerinin uçlarına, her şeyden gıdıklanan karnına nasıl sürtüneceğini düşündü; Ellen'ın onları tuzlu tuzlu yalamasıyla kim bilir nasıl toplaşırlardı. Ellen bunu öğrenmek yerine onu gözleriyle soymaya başladı. Böyle bir şeye niyetlenmemişti ama kendine hâkim olamıyordu yine de. Ve nihayet, hayalinde tabii, varla yok arası slip erkek donunu, bir demiryolu kazığına takılıp kalmış bulaşık bezi gibi takıldığı ereksiyondan çekip kurtarınca resmen düşüp bayılmaktan korktu. Öyle bir ıslanmıştı ki, bir domatesin üstüne oturmuş gibi hissetti kendini.

Ellen tam ona, plastik "pirinç" düğmelerine, basık şapkasına doğru uzanmak üzereydi ki, herif "Hey, kıskandım yav" dedi.

Hayalinden birden irkilerek uyanıp, "Ne diyosun?" diye sordu kız ölgün bir sesle.

"Zengin bi filim artizi size çiçek gönderiyo yav. Sizin doğum günüdür?" Tezgâhın arkasından uzun, yeşil bir çiçek ambalaj kutusu çıkardı, yeşil bir rafyayla bağlanmıştı. "Siz tanıyor bu Romeo'yu? Yav, çok kıskandım."

Ellen Cherry kutuyu aldı. Güçlükle hareket ederek, Norman Dön Durmadan'dan birazcık daha hızlı, fakat Boyalı Sopa'dan biraz daha yavaş bir hareketle, siyah-beyaz dama tahtası gibi yer karolarının üzerinden asansöre doğru gitti ve yürürken küçücük bir zarfı tutup açtı. Çıkan kartta, "En değerli ressamımıza" yazıyordu, altında da "Spike Cohen ve Roland Abu Hadee" isimleri vardı.

Oh, güzel. Raoul'a omzunun üzerinden bir bakış fırlattı. "Teşekkürler" diye seslendi. Sonra, koruyucu torbasının içinde kuzu gibi duran, kaygan, yepyeni vibratörüne eliyle pat pat vurarak asansöre bindi ve Raoul'u, büyük şiirin fildişi renkli alevinden yoksun olsa da, insanda yine de bir yara izi, bir dövme yahut üçüncü sınıf aritmetiği gibi hep yer edecek o beylik romantik şiirlerinden birini daha bestelemenin eşiğinde bıraktı.

Ertesi sabah, iyi bir Alman arabasının marş alması gibi başladı. O gün Ellen Cherry'nin boş günüydü ve geç vakte kadar uyukladı. Sonunda, tam anlamıyla uyandığında, motor kedi gibi mırıldanırken vibratörü nemli bir bezle sildi, öptü ve pamuklu külotların, satenleri ya da dantellileri kıskanmadan, basit fakat onurlu bir yaşam sürdüğü bir çekmeceye gizledi. "*Merci, mon capitaine*" dedi vibratöre. "Bu güzel gece için teşekkürler."

Tanrının, her fani kuluna ye dediği türden, otantik bir kahvaltı hazırladı kendine: yumurta, sucuk, mısır gevreği ve kızarmış ekmek. Artık olmayansa çikolatalı kraker ve soğuk pizzadan oluşanıydı; ahlaki çöküntünün daima bir park yeri bulabildiği Bowery'ye gitmişti bunlar. Ayrıca *leban zabadi,* yani geçen sabahların kaymaklı Mısır yoğurdu da gitmişti; fakat *leban zabadi*'yi kahvaltıdan kaydırması, onu öğle yemeğinde tercih etmesinden kaynaklanıyordu. I&I'dan artanların onun hayatta kalması için çok gerekli olduğu anlaşılmıştı. Bir keresinde *baba ghanoug* bile getirmişti eve.

Banyo zamanıydı ve Kaptan Vibratör'ü kendisiyle birlikte banyoya davet etmeyi ciddi biçimde düşünüyordu. "Belki de onu daha iyi tanıyıncaya kadar beklemem gerekecek" dedi kahvaltı masasındaki vazoda duran, Spike'la Abu'nun gönderdiği güllere. Bunun yerine güllerle birlikte banyo yaptı. On iki tane gül suyun üstünde, onun çevresinde yüzüyor, kadife yüzlerini ona sürtüyor, bazen de küçük dikenlerini batırıyorlardı. "Akupunktur" dedi Ellen Cherry. "Buna ihtiyacım vardı." Yaprakbitlerinin hayat tarzlarını kurcalayan bir derginin sayfaları gibi dağılan gül taçyaprakları, sabun örümceklerin ördüğü

ağlara yakalanıyordu. Ellen Cherry ıslak taçyapraklarını meme başlarına yapıştırdı, bir tanesini de burnunun altına koydu, bir komedyenin bıyığı gibi. "*Hitler'in Baharı*" dedi. Dışarıdaysa aylardan kasımdı ve gökdelenlerin margarita camları buzla tuzlanmıştı.

Artık daha sağlıklıydı ve üstüne tamamen rastgele bir şeyler giyip, suya batmış gülleri bir gazete kâğıdına sardı ve çöpe koydu. "Fazla dayanmazlardı zaten" dedi kendi kendine, ellerini eşofmanına kurularken. "Fazla sürmezdi. Onlar serada büyümüş. Sera çiçekleri çabuk solar, tıpkı sera sanatı gibi." Söz ettiği, geçici heveslerin ve modaların yapay ışığı altında gelişen, kişisel hırslarla aşırı gübrelenmiş ve inancın yavaş büyüyen çetin bahçesinde güçlü sistemlerin gelişmesine yol açan hava koşullarından yoksun sanattı. Belki de, o anda Ultima Sommervell'in galerisinde sergilenen türden sanatı kastediyordu. Fazla bir yorumda bulunmadı. Bunun yerine, güllerin üstüne kapıyı kapatıp onları lavabonun altında unutulmaya terk etti ve ressam sehpasını kurdu. Bay Hadee haklıydı; artık ah vah etmeyi bırakıp resim yapmaya başlamanın zamanıydı.

New York'a taşındığından beri, acı çekmenin soyluluğu hakkındaki eski fikirlerini yavaş yavaş terk etmişti. Acıya tanık oldukça –ve New York sanat dünyasında kurt gibi kaynıyordu bu– onu daha az onaylar oldu. Bazı acılar bu şehirden kaynaklanıyordu tabii ki, fakat acı çeken sanatçıların çoğu narsisti, buna inanmaya başlamıştı. Narsis sanatçılar ıstıraba, kıvranmaya, inlemeye, ağlamaya, sızlamaya, haykırmaya, feryat etmeye ve yüzüne gözüne bulaştırırcasına girişilen intiharlara takılıp kalmış gibiydi; onların (tercihen herkesin gözünün önünde geçirdikleri) keder nöbetlerinin zamanlaması, estetik anlayışlarının ciddiyeti konusunda eleştirmenleri ve koleksiyoncuları etkilemek için dikkatle ayarlanırdı. Eskiden o da acı çeken sanatçı imajına sarılmıştı, bu kanıdaydı, ama sanatçılığın bir lanetten ziyade bir ayrıcalık olduğuna daima yürekten inanmıştı ve yaratıcı yaşamın sefaletten başka bir şey getirmediği kişileri yemek servisi işine girmeye çağırıyordu şimdi. Dünyada, yeni garsonlara, ızgara yapacak aşçılara her zaman ihtiyaç vardı.

Şövalenin üstüne son bitirdiği tabloyu, Boomer Petway'in iki hafta önce ezberden yapılmış epey realist bir portresini koydu. İçinden gelerek, resimdeki herife bir kurbağanınki gibi uzun, kıvrık bir dil yaptı elindeki boyalı fırçayla. Geri çekildi ve gözlerini kısıp baktı. Ve tablonun güzel olduğunu gördü.

İnce şerit gibi gövdesinin üstüne bir de sinek resmi yaptığı kurbağa dilinin yanı sıra, Boomer'a bir Çin köpeğinin siyah, yamru yumru dilini yaptı. Sonra onun ağzının içine bir kelebeğin gazoz kamışı gibi dilini ve bir boa yılanının çatal dilini tutturdu. Ayrıca bir ağaçkakanın sivri uçlu ve kancalı dilini, bir öküzün kaslı, kocaman ve salyalar akan dilini ve nihayet, bir yunus balığının, kıyıya dalgalar yollarken kullandığı utangaç, neşeli dilini yaptı. Yedinci dilden sonra durdu. Ve herifin kulakları üzerinde çalışmaya başladı.

Portrede yaptığı değişikliklerde saygısızlık falan yoktu. Diller herhangi bir psikolojik ya da simgesel anlam taşımıyordu. Bir ressamlık eylemiydi, tamamen görsel bir deneydi bu. "Bunu kişisel bir şey olarak değerlendirme" dedi Boomer'ın resmine. "Biraz eğleniyorum sadece."

"Açılışıma niye gelmedin dün gece?" dedi Boomer'ın resmi de buna karşılık.

Resim konuşmamıştı tabii ki. Yedi dili de olsa, dilsizdi bütün resimler gibi. Fakat Ellen Cherry Boomer'ın ona, belki de gün bitmeden bu soruyu soracağından o kadar emindi ki, bilinçaltı resmin ağzından bu sözleri çıkardı.

Bu sözlerde suçlayıcı bir ton vardı. Bunları duyduktan, duyduğunu *düşledikten* sonra artık resim yapamazdı. Fırçaları bıraktı. Yeniden alması için de köprülerin altından daha çok *leban zabadi*'lerin akması gerekecekti.

Ansonia'nın lobisinde bir ankesörlü telefon vardı. Ellen Cherry yeni evlendiğinde Patsy'den bağımsızlığını göstermek için, kocasıyla birlikte taşındıkları daireye telefon bağlatmamayı seçmişti; şimdiyse bir telefon bağlatmaya maddi gücünün elvermeyeceğini düşünüyordu. Yani asansörle aşağıya, telefona para doldurmak için iniyordu, cebinde metal paralarla. Resim

kıyafetiyleydi, üstü başı lekeliydi ve dökülüyordu. *Allahtan, Raoul henüz işbaşı yapmadı daha,* diye düşündü.

Boomer'ın sesi uykuluydu. Hâlâ yataktaydı herhalde. Saat öğlen yarımdı, müthiş bir gece geçirmişti demek ki. Ultima da yanında yatıyor mu diye merak etti.

"Benim" dedi kız. "Açılışına gelemediğim için üzgün olduğumu bildirmek için aradım sadece."

"Sorun değil" dedi. "Aslında geleceğini sanmıyordum."

"Öyle mi?"

"Öyle."

"Neden peki?"

"Şey... bundan konuşmayalım."

Sesi bir tuhaf çıkıyor, diye düşündü. *Tuhaf ve soğuk. Akşamdan kalmışlığın ötesinde bir şey bu.* Sergisi tam bir fiyasko muydu yoksa? Ellen şaşmazdı buna. Herif kafasının basmayacağı işlere kalkışmıştı ve hiçbir bere gizleyemezdi bunu. "Niçin bundan konuşamazmışız?"

"Niçin önemli bi şeyden konuşalım ki? Mükemmel rekorumuzu berbat mı edelim?"

Kız şaşırmıştı. "Sen gırgır geçiyorsun. Biz her zaman konuşurduk."

"Bok yeme şimdi Ellen Cherry. Biz hiçbi zaman konuşmadık. Karşılıklı espri yaptık sadece. Espri yapmak konuşmak değildir."

Kız onu çürütmeye çalıştı ama, itirazını destekleyecek herhangi bir net kanıt bulamadı. Onunla son kez içtenlikle konuştukları günü hatırlamaya çalışırken Boomer patlayıp sessizliği bozdu. "Biliyo musun bizim hiç konuşmamamızın sebebini? Çünkü sen hiçbi zaman benim *konuşabileceğime* inanmadın. Senin seviyende yani. Ben sanattan konuşamazdım. Ben sanattan anlamazdım. Ben sanat hakkında bi bok bilmezdim. Ve senin fikrince bu beni aşağılık yapıyordu, anlıyor musun; Colonial Pines'daki bütün kırolar gibi ikinci sınıf bi insan yani..."

"Hayır! Sen farklıydın. Ve ben seni sevdim."

"Sen beni asla sevmedin. Asla. Sen benim solumu, sağımı sevdin belki. Benden yukarısını, aşağısını ve benim gerimde bir yerleri sevdin. Ama sen *beni* sevmedin. Sen benim pazılarımı ve kocaman kaynakçı sikimi sevdin, dans edişimi ve senden

daha gevşek ve serbest oluşumu sevdin. Senin sevdiğin işte bu meretlerdi. Benim sınır tanımaz olmam seni heyecanlandırıyordu, çünkü *senin* özgür olduğun tek yer bir tuval parçasıdır. Sen ancak sanatta bütün kısıtlamalarından kurtulabilirsin. Onun dışında, bir şalgam kabuğu gibi sımsıkı kapalısın sen."

"Hop! Kendine gel oğlum. Senin bu kadar sınır tanımaz olduğunu bilmiyordum. Senin de yapamayacağın bi sürü şey var. Bana 'İzebel' demeyen sen değil miydin?"

Boomer durakladı. Sesinin tonunu alçalttı. "O başka bi hikâye, öyle."

"Evet, öyle değil mi?"

"He ya, öyle."

"Bambaşka bir hikâye."

"Bunu tekrar söyleyebilirsin."

Ama kız onu tekrar söylemedi. Bir süre hiçbir şey söylemedi, Boomer da söylemedi. Sonra ikisi aynı anda konuştular, gülünç bir şekilde, bir ağızdan aynı şeyi söyler gibi.

"Senin sorunun..." diye söze girdi kız.

"Senin sorunun..." diye söze başladı Boomer da. Fakat sesi daha güçlü olduğundan, devam etme hakkını Boomer kazandı. "Sadece sanat yoluyla iletişim kurabilmen. Sen duygularını bi erkeğe aktarmasını hiç öğrenemedin. Hatta sen bi ilişkide iletişim kurmayı *istemiyorsun bile.* Sen sanıyorsun ki, kendini aşka açarsan bağımsızlığını yahut kendini ifade edebilme kabiliyetini yahut yaratıcılığını, yahut da içten içe sana yaşadığını hissettiren o tutkulu, o müthiş şeye ne diyosan artık, işte onu yitireceksin. Patsy beni uyarmıştı, sen asla çocuk istemiyorsun diye; çünkü çocuk bakmak senin resim yapmanı sağlayan sıvıyı sifon gibi çekip boşaltırmış ve..."

"Benim anam asla..."

"Oh, he ya, aynen böyle dedi! Sen beni sevdiğini söylüyorsun ve kendine has bir şekilde seviyorsun belki de, ama sen beni ben olduğum için sevmiyorsun. Asla sevmedin. Ben bir kaynakçıdan başka bi şey değilken beni küçük görürdün. Sen beni istemiyordun aslında, ta ki bana sahip olamayacağını düşününceye, *senin kendi* duvarına dayalı sandığın o merdivene benim tırmandığımı görünceye kadar. Ben tekrar kaynakçılığa geri

dönsem Ellen Cherry ve sana, senin mahallene geri dönsem bunun sana vereceği heyecan iki günden fazla sürmez. Çünkü orgazmların olup bittikten sonra senin bi ilişki içinde olman lazım, ki sen bunu öylesine geçiştirilecek bi yan iş olarak görüyorsun. Sen bi erkekle evlenemezsin, çünkü sanatınla evlenmişin sen."

Sıra Ellen Cherry'deydi, fakat esaslı bir karşı saldırıya pek hevesi yoktu. Yavaşça, fakat hazırcevap bir inanmışlıkla "Sanat" dedi, "insanın galip geleceği tek yerdir."

"*Senin* galip geleceğin tek yerdir belki. Ama bence biz, eğer uğraşırsak her yerde galip geliriz."

"Senin sorunun, Boomer..."

"Hah, hadi şimdi, benim sorunum neymiş anlat bakalım."

"Sen dünyayı bir piñata* sanıyorsun. Ona hep vurursan, vurursan, onu tokatlarsan, yumruklarsan sanıyorsun ki günün birinde patlayıp açılacak ve bütün armağanlar önüne yığılacak sanıyorsun."

Boomer bu benzetmeyi bir süre düşündü. Sonra, "Pekâlâ" dedi, "Dün gece o kadar da kötü değildi."

"Ah?"

"O lanet eserleri, bir parçası hariç sattım. Ve o tek parça, onunla birlikte yolculuk yapmak istersem o da satıldı demektir."

Ellen Cherry uğradığı şoktan pelteye dönmüştü. Lobinin duvarına yaslanmak zorunda kaldı. "Vay canına... vay canına, inanılır gibi değil Boomer. Bu mutlaka... inanılmaz bir şey olmuştur... senin için."

"Gayet iyi oldu. O kadar da sansasyonel değil aslında. Sen geleydin daha iyi olcaktı. Demek istediğim, gelebilirsin diye düşündüydüm yani. Senin ne kadar kıskandığını ve buruklaştığını anlıyorum ve seni suçlamıyorum. Sen sanatı benden trilyon kat daha fazla biliyorsun. Ama ben de, bu kadar çok şey bilmenin gerekmediğini öğrendim. Ne görmek istiyosan onu yaparsın, öyle değil mi? Bu bi oyun, öyle değil mi? Hayal kurman için para veriliyor sana sanki." Güldü. "Kendimi gizli bi ajan

* Meksika'da ve ABD'nin güney eyaletlerinde, Noel ya da diğer bayram günlerinde, gözleri bağlı çocukların vurarak kırmaya çalıştığı, tavana asılan, içinde şekerler ve sürpriz armağanlar bulunan süslü çömlek. (ç.n.)

gibi hissettim. Sanatın evinde bi köstebek gibi. Her neyse, Ellen Cherry, benim bu işe başlamamın sebebi seni anlamak, senin saygını kazanmaktı. Sonra, tahminim, sana hava atmaktı çünkü lanet olsun, sen bu konuda hep *üstün* bi tavır içindeydin. Şimdi bilmiyorum. İş işten geçti. Belki bu işe oltaya yakalanır gibi yakalanmışımdır, ama zaman zaman suçluluk duyuyorum. Sana karşı bi suçluluk ve benim gibi bi salağı böylesine ciddiye alan insanlara karşı bi suçluluk ve suçluluğun sebebi de, bunun bu kadar gırgır olması, gerçekten asap bozucu, tamamen yararsız bi şekilde. Ama hiçbi önemi yok. Sen açılışa gelmeyince yüreğim burkuldu. Tahminim, bu yüzden huysuzluk yapıyorum bu sabah. Hâlâ sabah mı?"

Gerçekten dakikalarca sessiz kaldılar. Banda kaydedilmiş bir ses belirdi telefonda ve Ellen Cherry'ye yeniden para atmasını söyledi. Son beş sent, içi boş gibi fakat yine de müziği andıran bir klink sesiyle, sanki bir robotun düşürdüğü böbrek taşı gibi düşünce Boomer "Ne düşünüyosun?" diye sordu.

"Bilmiyorum. Peki *sen* ne düşünüyorsun?"

"Ah, evet, ben şu anda söylenmiş olanların büyük olasılıkla söylenmesi gereken şeyler olduğunu düşünüyordum; ama bunları söyledikten sonra da, espri yapmanın pek de o kadar kötü bi şey olmadığını düşünmeye başladım."

Ellen Cherry öyle bir gülümsedi ki, Bowery'de, yani telefonun öbür ucundaki Boomer onun gülümsediğini fark etti. Bell laboratuvarındaki hiçbir mühendis bunun nasıl olduğunu açıklayamazsa da, telefon tellerinde gidip gelen gülümsemeler vardır aslında.

Boomer gülümsemeye karşılık verdi. "Millet sanatı çok ciddiye alıyor. Bunu söylemiş miydim? Ama biliyorsun, onlar ilişkilerini de çok ciddiye alıyor. Ben de öyle yapmışım kesinlikle. Yani sen de. Bu sabah, tahminim, ikimiz de."

"Bir zamanlar bildiğim, fakat unuttuğum bir şey gibi sanki. Sanki sıkı bir yüzücü günün birinde boğuluyormuş gibi."

"Bi yerine kramp girer ve batarsın. Bu herkesin başına gelebilir. Aşk senin midende çok ağırlık yapmış..."

"İnsanlar *her şeyi* çok ciddiye almak eğiliminde. Özellikle de kendilerini."

"He. Ve belki de onnarın çoğu zaman böyle korkmalarının ve incinmelerinin sebebi budur. Hayat, bu kadar ciddiye alınmayacak kadar ciddi."

Yeniden gülümsemeler gidip geldi tellerde, tellerin kıvır kıvır dönemeçlerinde. "Senin sergini görmek istiyorum. Gerçekten. Göreceğim. Hemen, kendimi hazırlar hazırlamaz. Sonra, belki bir araya gelir biraz espri yaparız."

"Tamam" dedi Boomer. "Yapalım. Ben hazır olcam. Kudüs'ten döner dönmez."

Kudüs. Yeruşalim. Yani "Barış Şehri." Bu kentin tek esprili tarafı adıydı. Otuz yedi savaş (muharebe değil, savaş) olmuş orada. On yedi kez, on yedi farklı fatih tarafından kül edilmiş. Her seferinde yeniden inşa edilmiş ve yeniden göz dikilmiş.

Kudüs. Hiçbir yere gitmeyen rüzgârlı bir yolda, kupkuru ve dağlık bir kentsel cehennem durağı. Ne bir limanı var, ne stratejik müstahkem mevkileri, ne de çevresinde bereketli toprakları. Ne kesilecek ağacı, ne tutulacak balığı, ne de çıkarılacak madeni var; milletin çiğneyeceği gevenden başka bir şeyi yok. Verecek hemen hemen hiçbir şeyi olmayan, ama yine de herkesin ele geçirmek istediği bir yer. Üç bin yıldır hem de.

Kudüs. Yeruşalim. Saf tinden yapılmış, fışkıran kanla sulanmış kent. Kundaklamalarla ve kanla boyuna karartılmış ve ancak, ibadet ederken üzerine çökülen dizlerin, açılan düşsel keramet tomarlarının sürtünmesiyle yeniden altın gibi parlamış her seferinde. Kudüs. Çocuklarının feryatlarına dayanamaz hale gelince sağır olmuş dünyanın her yerinde kayalar.

Kudüs. Yedi sihirli kapılı mistik metropol. Giren pek yok, fakat unutan da yok o kapıları. Hem ölümün başkenti, hem ölümsüzlük diyarı. Hacılık tekerleğinin merkezi. Dünyaya gelen yıldız ışığının odak noktası. Dünyadaki cennetin, sinek pisliğiyle kirlenmiş aynası. Sonsuzluğa sıçrama yeri. Mantığın yok edemediği kent. Bütün kentler içinde, hem İkinci Geliş'in hem de Günahların Bağışlanması'nın rezervasyon yaptırdığı kent ve hem İsa'nın hem de Mesih'in bilet aldığı söylenen yer. Yeruşalim.

Boomer Petway'e kalırsa Kudüs pazar günleri kilisede verilen din dersinde kurulmuş ve saat altı haberlerinde gelişmişti. Orası gerçekten ziyaret edilen bir yer falan değildi. Hatta orası oturup üzerinde konuşulacak bir yer bile değildi, insan dinsel ya da siyasi yönden çatlak değilse (ki bunların ikisi aynı kapıya çıkar). Ama şimdi kendisinin oraya gideceğini söylediğini duyduğu anda ve böyle bir yolculuğun ona kendisinin sanat dünyasında yükselişinden bile daha az gerçek görünmesine karşın, bunun muhtemelen doğru olduğunu kabul ediyordu.

Boomer kendini bildi bileli tuvalet kâğıtlarının üzerine sarıldığı karton ruloları biriktirirdi. Bunu neden yaptığından emin değildi. Küçük bir çocukken oynasın diye kendisine bu küçük silindirler verilmişti ve yetişkinliğinde bunlara karşı eğilimi herhalde o zamanlardan kalmaydı. Her neyse, on yıldan fazla bir süre Colonial Pines'taki bungalovunun çatısında tuvalet kâğıtları biriktirmişti ve sanat yapmaya başlayınca minibüsüyle Virginia'ya gitti, yükleyip getirdi hepsini. Yüzlerce vardı. Onlara siyah akrilik boya püskürttü ve kuruduktan sonra bunları Lincoln kütükleri gibi kullanıp, bir buçuk metre genişliğinde ve iki buçuk metre yüksekliğinde bir kulübe yaptı. Bu yapının içine canlı bir karga koydu. Bu karga için (yine diğerleri gibi siyah) tuvalet kâğıtlarından yapılmış bir tünek, ayrıca siyah plastik bir su kabı ve içinde karışık koyu renkli ayçiçeği çekirdekleri bulunan siyah seramik bir kâse vardı. Bu yapıt, kendisinin *Gizli Operasyonlar Bakanlığı* adlı tek kişilik sergisinde kurulmuştu.

Batı Kudüs'ün Givat Ram bölgesindeki İsrail müzesinin bir küratörü bu yapıtı beğendi ve bir teklifte bulundu. İsrailliler bunu, Boom-er'ın da onlarla birlikte Kudüs'e gitmesi ve ulusal güvenlik konularına sanatçıların gözüyle bakan bir sergi sırasında bizzat yeniden kurması koşuluyla satın alacaklardı. Serginin açılmasına iki haftadan az bir süre vardı.

Ultima bu teklifi, yapıtın kendi galerisinden programlanmış sürenin bitiminden önce sökülüp götürülmesi anlamına geliyor olmasına karşın, iyi bir fikir olarak gördü. Kudüs diye bir yerin var olduğuna tam inanmamış Boomer ise bunu düşüneceğini söyledi. Gideceğini Ellen Cherry'ye bildirdiğini kulaklarıyla

duyuncaya dek, ayrı yaşadığı karısının, galericisinin ve birden gelen ününün baskısından kaçıp, tuvalet kâğıtlarından ve huysuz bir evcil kargadan oluşan yüküyle ve jet hızıyla, farklı kişiler tarafından dünyanın *Gözü, Göbeği, Şarkısı* ve *Kanaması* diye farklı farklı tanımlanan o muamma gibi kente gitmeye çoktan karar vermiş olduğunun farkında değildi.

Boomer kasımın ortasında, Şükran Günü'ne dek Manhattan'a geri dönme umuduyla JFK Havaalanı'ndan uçtu. Eşyalarını rastgele tıkıştırdığı yol çantasının içinde balık istifi vaziyetinde duran blucinlerin, boxer donların, aloha gömleklerin ve birbirine uyan çift çorapların arasında mor renkli bir de tek çorap vardı ki, ne olduğu belirsiz bir manevi değeri olmasaydı çoktan çöp kutusunu boylamış olurdu. Evet, Kader'in hep aykırı cilvelerine bir bakın ki, Temiz Çorap –Temiz Çorap!– Kudüs'e uçuyordu.

O her şeyden habersiz ve tesadüfi yolcunun uzun zamandır kayıp eşi bu durumdan haberdar olsaydı, çok adi birtakım küfürler St. Patrick Katedrali'nin bodrumunda mantarlar gibi patır patır patlar ve Kirli Çorap kendi görüşünce kasvet ve kısıtlayıcılık açısından bir çorap çekmecesinden aşağı kalmayan o mekânın bir ucundan ötekine atar dururdu kendini.

Neyse, Kirli Çorap Allahtan bilmiyordu bunu. Tembel tembel kıvrılmış, ızgaranın önünde yatıyor, masum masum Norman Dön Durmadan'ın gelmesini bekliyordu ve Tatlı Kaşığı'yla konuşurken Kudüs'ün Üçüncü Tapınağının büyüklüğü, biçimi ve önemi hakkında kendince tahminlerde bulunan Konserve Fasulye'yi sadece kulağının ucuyla dinliyordu.

Yedi cücelerin tek tıraş olanı Ahmak'tı. Bu bize, tıraş olmaktaki bilgelik hakkında bir fikir verebilir.

Eğer Konserve Fasulye bir insan olsaydı herhalde sakallı olurdu. En azından kimileri fasulye konservesini, düzgün kesilmiş bir keçi sakalıyla ya da Lincolnvari bir sakalla düşünebilir; belki de beyaz bir takım elbise giymiştir, kol ağızları

yıpranmış ve eskimekten ötürü parlamıştır; kartal başlı bir baston vardır elinde; konserveyi, Kâşifler Kulübü'ndeki bir kütüphane şöminesinin önünde ahkâm keserken elindeki bir konyak kadehini dalgın dalgın çeviriyor halde getirin gözünüzün önüne.

Belki böyle bir tahmin, karmaşık bir tipe karşı haksızlık olabilecek kadar sığ ve basittir ama ziyanı yok. Zaten yüzdeki kıllar ve bunların ahmakça kesilmesi de fasulye tenekesinin ilgilendiği bir konu değildi. O, şekli bozulmuş ve zedelenmiş de olsa, is ve toz içindeki bir ilahi kitabının üstüne yerleşirken, etiketinden geriye kalanları ağırbaşlılıkla korumak için elinden geleni yapıyordu; ilahi kitabı da buna karşılık ters çevrilmiş bir kömür kovasının üzerine kurulmuş, kaz sesini andıran kreşendoları mazgalın aralıklarından ötüp tıslayan çılgın trafik valsini bastırıp sesini duyurmak için kendini paralıyordu. Nitekim, onun ayakucunda oturan tatlı kaşığı da, konserve arada bir elini kaldırıp pedagojik sakal püsküllerini sıvazlasa bile onu şimdikinden daha dikkatli dinleyemezdi zaten.

Konserve Fasulye, Tatlı Kaşığı'na, Birinci Tapınak yani Süleyman'ın (ya da Hiram'ın) tapınağı hakkında, Wyoming Dağları'nda geçirdikleri o çok sarsıntılı ve karamsar günde, yaşadıkları büyük tehlikelerin ardından aktarılmış bilgileri tekrar etmişti. Bay/Bayan Konserve Fasulye şimdi de İkinci Tapınak yani Herodes'in Tapınağı hakkında, kuzeybatı Nebraska'da bir fosil yatağındaki siesta sırasında kendi dürtüklemelerinin sonucu anlatılanlardan öğrendiklerini yüksek sesle tekrar ediyordu.

"Sanırım tarihleri doğru koymalıyız" dedi Konserve Fasulye. "Süleyman'ın Tapınağı MÖ 586'da yıkıldı. Öyle değil mi? İkinci Tapınak, yani onun ağır aksak bir şekilde yeniden yapılması MÖ 515'te tamamlandı. Bu demektir ki Kudüs'te, bir hesaplayalım, yetmiş bir yıl boyunca tapınak yoktu. Tabii ki bu dönemde Yahudilerin çoğu Babil'de sürgün olduğundan, Kudüs'te bir tapınağa gerek de yoktu zaten. Ama 515 yılında... Bayan Tatlı Kaşığı, cansız nesnelerin tarihle yaşamamasından ötürü memnun değil misiniz? En azından, yılları aklımızda tutmamızı gerektiren bir tarihle yaşamadığımızdan. Düşündüğümüzden

daha şanslıyız. Ne tarih akılda tutma var, ne grip salgını, ne gelir vergisi, ne ayakkabı vurması, ne diş ağrısı, ne saçlarda kepek, ne uçuk, ne ağız kokusu, ne mide yanması ne de vücut kılı. Özellikle de vücut kılı. Ah! Şöyle şık bir keçi sakalı da fena olmazdı gerçi."

"Çürümek" diye homurdandı Kirli Çorap.

"Efendim, anlamadım."

"İnsanlar çürümüyo hiç olmazsa. Yahut da paslanmıyo."

"Ah, ben o kadar emin değilim" diye karşı çıktı Konserve Fasulye. "Iowa'daki o toplantıda gördüğümüz yaşlı Cumhuriyetçileri unuttunuz mu?" Tatlı Kaşığı kıkırdadı. "Ama söyleyin Bay Çorap" diye devam etti konserve, "Kral Herodes'in İkinci Tapınağı yeniden yaptırdığı söylenen tarihi hatırlıyor musunuz?"

"Tabii ki. İsa'nın, o bizim oğlanın, o kendisini çivileyip yukarı kaldıran herife rast gelmesinden yirmi bir sene evveldi." Kirli Çorap öteki tarafına dönüverip bütün dikkatini sokağa verince Konserve Fasulye'yle Tatlı Kaşığı hafif bir şaşkınlıkla birbirlerine bakakaldılar.

Babil sürgünü sırasında nihayet, insanlığın ataları kendi tek tanrılı hedeflerine kavga dövüş ulaştılar. İbrahim'in kabilesinin, kendi yerel Tanrısı Yehova'yı evrenin tek tanrısı haline getirme yolundaki siyasi kararı verdiği günden beri geçip giden onlarca yüzyıl boyunca Yahudiye ve İsrail'de Büyük Ana'ya tapınma devam etmişti. Eski Yahudiler Tanrıçayı severlerdi, hem de bilgece ve adamakıllı severlerdi, Yehova'yı benimsedikten sonra bile onun adına bir türbeyi –hem tapınaklarında hem de yüreklerinde– korudular. Astarti, yahut onların deyişiyle Aştoret, Kudüs'ün Birinci Tapınağı'nda, Yehova'nın yanı sıra, kimi zaman da onun yerine hüküm sürdü ve aşırı Yehovacı sağ kanattaki kadın düşmanlarını çileden çıkaran bir durumdu bu.

Ancak Yahudiler sürgünde, kendi vatanlarında hiç görülmemiş bir biçimde birleştiler. Zulüm ve vatan hasreti onların aralarındaki bağları güçlendirdi. Babilliler maço Yehova'yla alay ettikçe İbraniler ona daha çok sarıldılar, bir eşi daha bu-

lunmayan, yerli bir kültürel ikon olarak. Peygamber Hezekiel'in kışkırtmasıyla, Yahudiliğin atası din adamları bu durumdan yararlanmak için kolları sıvadı.

Yahudiliğin bugüne kadar gelen, sayıca çok ve altından kalkılmaz yasaları ve ritüelleri Babil'de yönetildi ve düzenlendi. Sinagog gibi yeni gelenekler kondu. Ve onların biriktirip biriktirip, özlemlerinin ateşinde yavaş yavaş saflaştırdıkları antik çöl madenlerinin çekiçlenmesiyle, haşin, geniş kapsamlı ve ruhlara sinmiş bir dogma çıktı. O günden beri de, dogmatik pirinçten bir levha, Ana'nın yumuşak öpücüklerini savuşturdu hep. Yahudiliğin ataları ondan öylesine korkuyor ve nefret ediyordu ki, transkripsiyonlarında onun adını bile anmadılar. Değinseler bile, ne olduğu belirsiz, ağza alınmaz, orospu bir pagan şeytanı olarak söz ettiler ondan.

MÖ 538'de, sevinç içindeki sürgünlerin metruk Yahudiye'ye (Babillilerin işgali sonucu yerle bir edilmişti hatırlarsanız) geri dönmelerine izin verildiğinde, neredeyse yarım yüzyıl süren yeniden programlama sonucunda, artık anaya karşı sevgilerinden arınmışlardı. Yehova'nın ve sadece Yehova'nın şanı için ülkelerini, başkentlerini ve Tapınaklarını yeniden inşa ettiler. İkinci Tapınak, birincisi kadar büyük olmasına karşın, basit ve sıradandı; bir moloz yığınının üzerinde yükselen kaba, yoksul görünümlü, derme çatma, süslemeden yoksun bir dinsel yapıydı. Ne Tanrıça, ne Sedefli Deniz Helezonu, ne de Boyalı Sopa bu versiyonun içini görmüştü; fakat Tapınak Dağı'ndaki günleri ve geceleri bitmemişti henüz.

"Evet aman Tanrım, evet" dedi Tatlı Kaşığı, "şimdi hatırlıyorum. Biz o her türlü tiksinti verici, eski, sürünen taşlaşmış şeylerin olduğu yerdeydik ve siz Sedefli Deniz Helezonu'yla Boyalı Sopa'nın bir şekilde kendi kendilerini sürgün etmiş oldukları izlenimini edinmiştiniz, ama, Sedefli Deniz Helezonu, Babil ordusunun gazabından kurtulduklarından sonra bunun olağan, hayatları boyunca süren bir görev haline geldiğini anlattı. Hikâye böyle değil miydi hanfendi/beyfendi?"

"Doğru. Anlattıklarına göre, Bay Sopa'yla Bayan Deniz Kabuğu karanlıktan yararlanarak Zeytin Dağı'ndan sessizce indi-

ler ve yıldızların ışığıyla yollarını bulup bir köye vardılar, adını şimdi hatırlayamıyorum, orada kendi Tanrıçalarına tapıldığını biliyorlardı ve bir rahibenin kapısının önüne yattılar. Sabah olunca içeri alındılar, kadın onları sorgusuz sualsiz temizledi, öptü ve hemen bir sunağa koydu. Babilliler İştar'ı sevdiklerinden, işgalciler Bay Sopa'yla Bayan Deniz Kabuğu'nun yer aldığı bu etkinliklere karşı değillerdi. Sanıyorum o zamanlar Yahudiye'nin yiyecek ekmeği, içecek suyu bile yoktu; nüfusu sağa sola dağılmış gariban çobanlardan ibaretti ve Bir Numaralı Tapınak döneminin ihtişamlı günlerinden kesinlikle çok uzak olmalarına karşın, arkadaşlarımız belli ki meşguldü ve hallerinden memnundu. Bay Sopa'nın dediği gibi, insanların ahmaklığı yıldızların dönüşünü engellemez. Sürgün süresince onlar faaliyetteydi, Kudüs'ün ancak birkaç kilometre uzağında. Kudüs'ten geriye ne kalmışsa artık."

"Peki Yahudiler dönünce..."

"Ah, dönüşten sonra oyun değişti. Putperestliğe hoşgörü gösterilmiyordu artık."

"Gösterilmemesi gerekirdi zaten" dedi Tatlı Kaşığı cıyak cıyak bir katılıkla. Narin sapını deniz kabuğuyla sopanın görüşmede bulunduğu uzak köşeye doğru döndürdü. "Sözüm meclisten dışarı."

"Dostum" dedi Konserve Fasulye, "görmüyor musunuz, 'put' lafı, başkalarının Tanrıları için kullanılan küçültücü bir isimden başka bir şey değildir. Hıristiyan olmayan biri için bir İsa heykeli de put sayılabilir."

"Kâfirlik bu! Yalnızca tek bir Tanrı var."

"Peki kim o, Bayan Tatlı Kaşığı? Sizi yapan, Philadelphia'daki o gümüş kuyumcusu mu?"

"Kimi kastettiğimi gayet iyi biliyorsunuz."

"Kabaca bir tahminde bulunabilirim. Ama bir nesne olarak, dinin bütün saçmalıkları karşısında şaşkına döndüğümü itiraf ediyorum. Ve Bay Sopa'yla Bayan Deniz Kabuğu'nun dine girişinin, insanların girişi gibi olmadığından eminim. Kitabı Mukaddes'te Yehova'nın dışındaki her tanrı 'puttur'. Fakat 'put'u, insanların tapındığı bir nesne olarak niteleyen ikinci bir tanım daha vardır. Bir nesne, Bayan Tatlı Kaşığı. Bizden biri yani. Bi-

risi bizi yeterince umursasaydı siz ya da ben de birer 'put' olabilirdik pekâlâ. Tatlı Kaşıkçılığı düşünebiliyor musunuz? Yahut da Fasulye Konservesi kültünü? Kirli Çorap Kilisesi'ni? Hayır, gördüğüm kadarıyla düşünemiyorsunuz. Ziyanı yok. Bunu rahatlıkla, sürgün sonrası Kudüs'e uydurabilirsiniz, gerçi orada kaşıklanan nefis küçük krem karameller olduğunu söyleyebilirim sanırım. Fakat arkadaşlarımız oraya uymuyordu artık. Ve lafın gelişi on yıllarca yeraltında kaldıktan sonra bir yün sepetine tıkıldılar ve bir devenin sırtında gizlice Fenike'ye kaçırıldılar."

"Korkunç."

"Heyecan verici."

"Büyük bir eziyet."

"Ya da bir macera. Bakış açınıza bağlı. Neyse, Fenike'de çok uzun bir süre kaldılar. Yunanlar Yahudiye'yi ele geçirdikten sonra, sanırım bu MÖ 330 yılları falan olacak, öyle değil miydi Bay Çorap –ah, dinlemiyormuş– pekâlâ geri dönebilirlerdi – Yunanlar güzel şeyleri severdi ve tepeden tırnağa pagandılar– ama bizim sopayla deniz kabuğu, anavatanları Fenike'de gayet uygun şekilde kullanılıyorlardı anlaşılan ve orada olmaktan mutluydular."

"Fakat ayrıydılar."

"Evet, tabii, Bayan Deniz Kabuğu Sayda'da, İzebel'in eski memleketindeki muhteşem bir tapınakta görev yapıyordu; Bay Sopa'ysa çoğunlukla denizdeydi. Uzun yolculuklarda Fenike gemilerinde genellikle rahipler bulunurdu ve onlar da Bay Sopa'yı kullanırdı. Bilimsel ve ruhani görevlerin bir kombinasyonu gibi sanki."

"Onlar birbirinden ayrıydı."

"Hayır, antik dönemlerde bilimselle ruhani aslında eşanlamlıydı. Ve üst düzeylerde, bugün de hâlâ böyledir."

"Ben onu kastetmiyorum behey salak. Demek istediğim, Sedefli Deniz Helezonu'yla Boyalı Sopa birbirinden ayrıydılar. Ne kadar acıklı."

"Onların buna üzüldüğünü mü sanıyorsunuz gerçekten? Belki de. Ama her halükârda, sonunda tekrar bir araya geldiler. Herodes'in Tapınağı'nda yeniden birleştiler. Hollywood filmlerindeki gibi."

"Aaah ah."

Herodes aslında Sami ırkındandı, yarı Yahudiydi ve Yahudiye'nin kralıydı; fakat sırtında "Roma İmparatorluğu'na Aittir" damgası vardı ve bunu hiç kimseye unutturamıyordu. Yahudilerin sevgisini kazanmak için tepeüstü durup ağzından şekeler çıkarsa bile, Herodes'ten hoşlanılmasını sağlamak, kuantum radyasyonunu bir Meksika kartpostalının üzerinde açıklamaya çalışmaktan zordu. Yüzyıllar boyunca, çeşitli yabancı askerler yüzünden Kudüs Yahudilerinin başına gelen yağmalamalar, ırza geçmeler, işkenceler, hakaretler ve kasaplıklar hiçbir zaman unutulamayacak kadar büyük ve korkunçtu. Herodes saçlarını Yahudiler gibi ayırsa da, ayakkabılarını Yahudiler gibi parlatsa da, mum fitilini Yahudiler gibi kesse de, yanından geçtiği her domuzun bıyıklarına tükürse de, kromozomlarının yarısını Edom'dan, tacını (ve vergi toplama yetkisini) Roma'dan almış olduğundan, güvenilmez, fırsatçı bir yabancı sayılıyordu.

Herodes otuz üç yıllık hükümdarlığı süresince, Kudüslülerde hayret ve hayranlık uyandırmak için kulaklarını oynatmak dışında her şeyi yaptı ve yaptığı şeylerin arasında Kudüs'ün mimarisini ve dinini onarmak da vardı (aslında Babillilerin yıktığı binaların yerine yapılanlar en azından iş görüyordu ve Yahudi dininin uygulamaları Yunan işgalinin sonuna doğru cebren yasaklanmıştı). Herodes'in dostça girişimleri takdir edilse, hatta alkışlansa bile, kendisi sevilmeyen biri olarak kaldı, ta ki son bir alicenap jeste girişip de İkinci Tapınağı yenilemeye ve görkemli bir hale getirmeye başlayıncaya dek.

Bu işe girişmek için hiç de cazip bir halde bulunmayan İkinci Tapınak, Helenistik düşmanlar tarafından yanık bir deniz kabuğuna döndürülmüştü neredeyse. Ama bina dört yüzyıllıktı ve içinde yapılan ayinler ziyarette bulunan Büyük İskender'i öylesine derinden etkilemişti ki, yıkılmamasına rıza göstermişti. Herodes, çekici ve boya fırçasını çıkarınca, kuşkuyla da olsa herkes heyecanlandı. Ve Herodes işi başardı.

Herodes, tebaasının onun var olan tapınağı yıkacağı ve sonra da tasarladığı büyük projeyi tamamlayamayacağı yahut tamamlamak istemeyeceği yolundaki korkusunu yatıştırmak amacıyla, gerekli malzemeyi bir araya getirmek ve bir çalışma

grubu seçip eğitmek için sekiz yılını harcadı. Yapının içi, bin tane İbrani din adamından oluşan bir ekibin, her bir taşı gizli bazı dinsel kurallara göre yerleştirmesiyle yapıldı.

Sağlam kalmış duvarlarıyla, manastırlarıyla, kocaman sütunlarıyla ve avlu içinde avlularıyla on beş dönümü kaplayan yapı genel olarak İlk Tapınağın karbon kâğıdıyla alınmış bir kopyasıydı resmen; yani başka bir deyişle ve gayet ironik bir şekilde, eski ve sapına kadar pagan bir Fenikeli ya da Kenanlı dizaynıydı. (Konserve Fasulye'nin o gün fosil yatağında öğrendiğine göre, Fenikelilerle Kenanlılar aslında aynı halktı, en önemli farkları da, bu soyun Fenikeli denen kolunun deniz kıyısında yaşayıp denizcilik yapması, Kenanlılarınsa iç kesimlerde, çöllerde ve tepelerde yaşamasıydı. Tesadüfen, Kenan'ın bir Yakındoğu lehçesindeki anlamı, tıpkı Fenike'nin Yunancadaki anlamı gibi, "morlar ülkesi"ydi; yani bu soyun her iki kolu da deniz kabuğunun kralvari boyasıyla, silinmez bir şekilde boyanmıştı.)

Herodes'in süslemeleri de, tamı tamına Süleyman'ınkiler kadar savurgancaydı. Tapınak ve içi, gümüş ve altın levhalarla kaplıydı, hem de öyle çok altınla ki, Josephus, güneşli yaz günlerinde tapınağı seyredenlerin kelimenin tam anlamıyla kör olduğunu iddia ediyordu. Belli bir uzaklıktan bakınca güneşin kendisi gibi parlardı.

Belki de bilinçsiz bir şekilde, bu karışıma bazı pagan öğeleri de karışmıştı. Josephus, Tapınak çatılarının, "üzerinde garip oymalar bulunan sedir kerestesiyle süslenmiş" olduğunu ve iç yapıların çevresinde Herodes'in ordularının Arap ülkelerinden yağmaladığı zengin ganimetlerin bulunduğunu söylemişti. Asıl tapınağa giriş kapısının üst eşiği "nakışlı tüllerle ve mor çiçeklerle süslenmişti" Mor, hatırlayın. Ve tepe süslemelerinden aşağıya, taşa oyulmuş mor üzümlerden oluşan "adam boyunda" salkımlar sarkıyordu. Ve fuayenin gerisindeki altın kaplı devasa kapıları, "kırmızı ve mor renkli... saf ketenden... bir Babil perdesi" ve "üzerine nakışla, on iki işaret dışında, cennetin bütün mistik figürleri işlenmiş" diye tanımlanan örtüler gizliyordu. Rahipler astrolojinin hayvansal yönlerini resimlemekten kaçınmaya çalışmışlarsa da, göğe ait simgeleri katmakta tered-

düt etmemişlerdi: Tapınağın ilk kapalı bölümünde, bilinen yedi gezegenden ötürü yedi kollu bir şamdan ve üzerinde "Zodyak çemberini temsil eden on iki somun hamursuz ekmeğinin" durduğu bir masa vardı. Ve bilerek ya da bilmeyerek, baş rahiplerin törensel cüppesine saf altından, küçük, tatlı vajinal narlar takmakla da, Tanrıçanın en kişisel özelliğini baş tacı ediyorlardı.

Yehovacı Yahudiliğin süslemeleri ve ritüelleri, hemen hemen unutulmuş paganizmin izlerini öyle bir gölgede bırakmıştı ki, en safiyet meraklıları bile bunun üzerini yaldızlayıp örttüler. Yehova o salonlarda, daha önce hiç görülmedik biçimde, tek başına ve muhteşem bir şekilde ululanırdı.

Ama ne yazık ki Herodes, tam da Yahudilerin kendisine şükran duymalarını, ondan kullanılmış bir at arabası satın alacak kadar ona güvenmelerini sağlamışken işi bok etti. Tapınak, on bir yıllık planlamaların, çabaların sonunda, tam açılacakken herif gitti, kocaman bir Roma kartalı koydu Tapınak ana giriş kapısının üstüne. Bu hareket İbranileri çileden çıkardı ve bunun nedeni, bu hareketin sadece, nefret ettikleri yabancı derebeylerini küstahça, duyarsızca yüceltmesi değil, paganizmin Yehova'nın merkezî otoritesine sızıp onu kirletmesine yeniden izin verileceğini –bunu yorumlayacak kadar uyanık olanlara– gösteren bir işaret olmasıydı. Nitekim birkaç sene geçmeden, ilk önce Sedefli Deniz Helezonu, sonra da Boyalı Sopa sessiz sedasız yeniden yerleştirildiler Tapınağa.

Sonbaharda Ay nektarin ve demir rengidir.
Afyon kellesi gibi şişkin ve baş döndürücüdür.
O batınca Tapınak'taki bütün altınlar rahat bir nefes alır.
Fakat onun rengi, asmalarda somurtan üzümlerde dolanır durur.
Rahip şafaktan önce kalkar. Narlarını takar.
Ve tepeden aşağı yürür gider.
Tapınak duvarlarının altındaki, küçük, tertemiz bir pınara gelir.
Çağıldayan sulara bir sedefli deniz helezonunu daldırır.

Sonra dönüp tekrar yamaçtan yukarı çıkar.

Narları koyun çıngırakları gibi çıngıldayan rahip suyla dolu kabuğu kutsal odaya götürür.

Orayı binlerce mum aydınlatır.

Her mum bir yıldıza karşılıktır.

Şimdi yavaşça, yavaşça, rahip suyu yere döker.

Temiz sudan bir sedefli deniz helezonu dili eski taşın nabzını yalar.

O sırada, mumlardan oluşan galaksi, gecenin sırlarıyla ürperir.

Tekrar tekrar yapar rahip bu yolculuğu. Gökyüzü suya. Su toprağa. Toprak gökyüzüne.

Ta ki güneş doğup, altın dert edinecek yeni bir şey bulunca kadar.

Böylece, İkinci Tapınak beş yüz yıllık yaşamının son döneminde eski dini yenisiyle bütünleştirdi. Tini ruhla evlendirdi yani. Aşkınlık için fonksiyonel bir metafor buldu. İnsan bireyleri gerçek ve kişisel bir yolla kozmik döngülere çekti.

Sedefli Deniz Helezonu, varoluşun suyunun konduğu bir ayin kadehi görevi yaptı. Boyalı Sopa'ysa, psişik yıldırım için bir çubuk, Samanyolu'nun bağlandığı bir liman direğiydi.

Diğer hacılar gibi, nefret edilen kartalın altından geçip onun askeri pençelerini görmezden gelen genç İsa da bu törenlere tanık olacaktı. Tapınak hiyerarşisinde gemi azıya alan ikiyüzlülüğe, dogmacılığa ve kokuşmaya karşın (ki bunlar onu çok kısa bir süre sonra gayet açık bir isyana sevk edecekti) İsa bu ritüelleri doyurucu bulmuş olsa gerek. Öte yandan bunlar onu rahatsız etmiş olabilir. Onun adına bir din kuracak olanlar bunlardan rahatsızdı muhakkak ki. İbadet edip de dans etmeyen, oruç tutup da şenlik yapmayan, birilerini vaftiz edip de suda oynaşmayan, kırbaçlayıp da sikmeyenler; tini satın alıp ruhu satanlar, Baba'ya taç giydirip Ana'yı horgörenler; bu tipler Herodes'in Tapınağını ilkbahar dönüm noktasında ve sonbahar dolunayında tehlikeli bir yer olarak gördüler.

Konserve Fasulye, ritüelleri, yani ketum sopayla deniz kabuğundan bu konuda öğrendiği ne varsa her şeyi sayıp dökerken Tatlı Kaşığı genç kızlara has bir tedirginlik duydu. Bunlarda onun saf duyarlılığına hitap eden bir güzellik ve zarafet vardı ama, yine de midesini bulandırıyordu. Fakat onu tam anlamıyla kıvrandıran bölüm ise Salome'yle ilgiliydi. Yeniyetme Salome'nin, Yedi Tül, sıska bacaklar falan dansını yaptığı gece, üvey babasının, taciz edilmiş zavallı Kral Herodes'in aklını başından almasıydı yani.

"Herhalde danstan olmalı" dedi Konserve Fasulye. "Herodes kendini bundan kesinlikle kurtaramadı."

"Ah, ama hanfendi/beyfendi, Herodes'i perişan eden sırf o şehvet dolu seks dansı değil. Adam zaten melankoliden ve reddedilmekten mustaripmiş. Salome'yi dans etmeye razı etmek için Vaftizci Yahya'nın kellesini kesme sözü bile vermiş. Kelle, gümüş bir tepsi içinde sunulmuş. Ooo, ne kadar iğrenç yahu! Tabakta bir insan kafası, kuzu güveci gibi. Bunu düşünmeye bile dayanamıyorum."

"Vaftizci Yahya'nın öldürülmesini isteyen, herhalde Herodes'in karısı, yani Salome'nin annesiydi."

"Fark etmez. Herodes onaylamış bunu. Sırf o genç kızı güzelce seyretmek için. Sübyan pornosu, böyle diyorlar bugünlerde..."

"Kız on altı yaşındaymış. O devirde, on altı yaşında bir kız her bakımdan bir kadın sayılırdı."

"Mesele bu değil, affedersiniz. Asıl mesele, Herodes'i utanç verici kadınsı bir gösterinin değil, kendi birikmiş günahkârlıklarının çıldırtmış olmasıdır."

"Belki de haklısınız Bayan Tatlı Kaşığı. İnsan beyninin dübürünü çatlatan nedir bilinmez. Anlaşılan, insan beyninin kıvrımları arasında öyle çok perde asılı ki, gerçek evren, yani sonuç olarak ışık içeri giremiyor ve beyin karanlıktan ötürü küfleniyor, çürüyor ve kokuşuyor. Her neyse, Yahudiye Kralı'nın süngüsü düşmüştü. Salome dansını yaptığı sırada borusu pek ötmez haldeydi. Kendisi henüz hayattayken, divanında yan gelmiş,

ağzının suyunu akıtarak abuk sabuk laflar ederken muhalif Yahudiler Tapınak'taki kartalı söküp attılar."

"Ellerine sağlık. Sonuç olarak, onları Tanrının evini temizlemekten alıkoyamayacak kadar sarhoş ve baştan çıkmış bir haldeymiş demek."

"Eh, kartal gitti ama Tapınak pek de fazla değişmedi. Bayan Sedefli Deniz Helezonu festivallerde su boşaltıyordu yine; Bay Sopa da rahiplerden biri seks ve yıldızlardan oluşan yahniyi karıştırma arzusuna kapıldığında daima kullanıma hazırdı. O bir anlamda onların, Mesih'in çıkıp geleceği kehanet edilen kuzeyi gösteren pusula ibresi haline gelmişti. Ve Tapınak'ta ticari zihniyet, kokuşma da gırla gidiyordu hâlâ. İsa'nın öküz kırbacını kapıp da sarrafları kovuşunun nasıl anlatıldığını bir hatırlayın."

"O zamanlar Herodes çoktan göçüp gitmişti."

"Evet, İsa henüz çocukken ölmüştü. Bu arada, Bayan Sedefli Deniz Helezonu'yla Bay Sopa'nın bu İsa vatandaşla ilgili hiçbir anıları yok. Onlara göre, kendisinin, çarmıha gerilmesinden kırk yıl sonrasına kadar Kudüs üzerinde pek bir etkisi yokmuş. Ama biliyorum ki siz bundan konuşmak istemiyorsunuz. Unutulmaması gereken, Herodes öldükten sonra Yahudilerin durumunun genelde kötüleştiğidir. Roma, pençelerini sıktı. Yahudiler direndi. Onlar sıktı, onlar direndi; onlar sıktı, onlar direndi. Sonunda Romalılar bu bitmek bilmez hırgürden illallah deyip, MS 70 yılında Kudüs'ü yeniden yerle bir ettiler. Yeniden! Düşünebiliyor musunuz? Tamamen yok ettiler Kudüs'ü. Bir milyon insanı öldürdüler. Titus adlı general Tapınağı talan etti ve ne var ne yok her şeyi soyup, oradaki bütün hazinelerle birlikte İtalya'ya yelken açtı. Yağmalanmış ganimetler Barış Tapınağı denen yerde herkese sergilendi. Barış Kenti'nden –Kudüs'ten– imparatorluk Roma'sının Barış Tapınağı'na. İnsanlar bu *barış* sözünü çok rastgele kullanıyor, sizce de öyle değil mi? Bu, sözlerin gerçek anlamını görmezden gelmeleri belki de beyinlerinin kötülemesinin en önemli nedenlerinden biridir. Ben bu teorimi hiç açıklamış mıydım..."

"Elbette, hanfendi/beyfendi" diyerek alelacele hatırlattı Tatlı Kaşığı konserveye. "Gayet ayrıntılı bir şekilde hem de. Konu-

ya dönelim, sizin için bir mahzuru yoksa: Sedefli Deniz Helezonu'yla Boÿalı Sopa, onlar Roma'ya gönderilmedi."

"Onlar, Titus gibi asker kafalı birinin görmezden geleceği türden ganimetlerdi."

"Fakat onları, kurtaracak kadar düşünen biri vardı."

"Çok şükür ki. Fenikeli bir köle. Onları Tapınağın yıkıntılarının arasından çaldı ve kent dışına kaçırdı. Bayan Deniz Kabuğu, ona gerek duyacak birkaç aydın insanın daima var olduğunu savunuyor. Bugün bile. Hatta bugün, çok çok eski zamanlardakinden daha da fazlaymış belki de. Onun ve Bay Sopa'nın yeniden aktif hale gelmesinin nedeni buymuş. Bilmiyorum Bayan Tatlı Kaşığı, bu bana biraz hüsnükuruntu gibi geliyor. Yirminci yüzyılın sonunda büyü ve aydınlanma ha? Üçüncü Tapınak gibi çılgın bir düşünce ha?"

"Ah, yaşasın, Üçüncü Tapınak" diye şakıdı Tatlı Kaşığı, tarih dersinin bitmiş olmasından ötürü rahatlayarak. Konserve Fasulye'nin anlattıklarını dinlemeye bayılıyordu ama Kitabı Mukaddes'te geçen olayların, tenekenin sopayla deniz kabuğundan derlediği versiyonu çok sarsıcıydı. "Siz ilk başta bana, Üçüncü Tapınağı nasıl hayal ettiğinizi anlatmak üzere söze başlamıştınız, biliyorsunuz."

"Eğer Üçüncü Tapınak diye bir şey *varsa* tabii" dedi Konserve Fasulye.

Dışarıda, Beşinci Cadde'de kentselliğin iş tuttuğu ve lüksün kükrediği yerde, Peder Buddy Winkler ve Koşer* suratlı iki beyefendi bir seyyar sosis büfesinin önünde durdu. Rahip, diğer ikisi seyrederken yeni altın dişlerini sosise sapladı. "Bunu yememem icabediyo aslında" diye bildirdi, dudaklarına bulaşan et suyunu iskambil kâğıdı büyüklüğünde bir kâğıt peçeteyle silerken. "Dün gece yarım kilo domuz pirzolası yedim. O kadar yağlıydı ki atardamarlarım canlanıp ayaklandılar. Bu sabah uyandığımda kalkmış gaste okuyolardı, 'Siktir git' dediler bana. 'Sana ihtiyacımız yok.' Sonra gastenin finans sayfasına döndüler ve domuz pirzolalarının en son fiyat listelerini gözden geçirmeye başladılar."

* Yahudi inancına göre yenmesi caiz olan. (ç.n.)

İki haham kuşkuyla baktılar ona. Kirli Çorap da baktı. Çorap, Buddy'yi bir yerden tanıdığını düşünüyordu. Ama çorap, bu yüzle Colonial Pines ya da Boomer Petway arasındaki bağlantıyı kurup tatmin olamadan, rahiple yanındakiler mermi hızıyla geçip gittiler buz gibi bulvardan, metropolün elektrikli kaslarının, ustaca tertiplenmiş patolojisinin ritmine uyarak –"Dur! Yürü! Bekle! Yürü!" diye– kasılarak dışarı attığı, kaşmirlerden ve kürklerden oluşan uzun kusmuğun içine dalan serseri kurşunlar gibi.

Kirli Çorap, kaldırımdaki asfalttan bir güneşin çevresinde, donmuş bir gezegen gibi yavaş günlük dönüşüne henüz yeni başlamış olan Norman Dön Durmadan'ı fark ediverince "Hey! Bizim oğlan geldi! Gösteri başlıyo!" diye bağırdı.

Arkadaşları karşılık vermedi. Konserve Fasulye hâlâ Kudüs'teki Üçüncü Tapınak hakkında boşboğazca tahminler yürütüyor ve Tatlı Kaşığı da, ya kafasının karışıklığından ya da çekingenliğinden, onun sözünü kesemiyordu.

"Evet, şimdi, Birinci ve İkinci Tapınakların fiziksel yönden hemen hemen birbirinin ikizi olduğu ya da daha doğrusunu ve dolayısıyla daha sağlıklısını söyleyecek olursak, birbirinin kopyası olduğu doğrudur; ama nişastamın hakkı için, bugünkü Yahudilerin, geleneklere ne kadar değer verirlerse versinler, ilk iki tapınağa çok benzeyen bir şeyi yapacağını düşünemiyorum. Modern mimarideki bunca gelişmeden ötürü olmaz. Elektrik ve kanalizasyon tertibatı konusundaki kurallardan ötürü olmaz. Belli ki, koskoca kompleksi altın ve gümüş levhalarla kaplamayacaklardır, değerli metallerin bu kadar rağbette olmasından ötürü. Ve fallik sütunlar dikmeleri ya da eşikleri oyma meyve figürleriyle kaplamaları halinde herkesin onlarla nasıl alay edeceğini bir düşünün. Bizim yaşadığımız farklı bir dünya, tümüyle farklı, taa moleküllerine varıncaya dek farklı; hatta köktendinciler için bile farklı.

"Örneğin İkinci Tapınak'ta kadınların iç avluya girmeleri yasaktı. Onlar ikinci avludaki kapalı bir kısmın dışına çıkamazlardı ve ifademi bağışlayın, aybaşı olduklarında içeri girmelerine hiç izin verilmezdi. Günümüz kadınlarının buna kuzu kuzu razı geleceğini düşünebiliyor musunuz? Ho-ho! Elbette, orada

hâlâ bazı aşırı dindar tarikatlar ve mezhepler var, kural gereği kadınları saçlarını kazıyor ve çuval giyiniyorlar, sanırım cinsel yönden kendine güvensiz kocalar açısından bir tehlike yaratmasınlar diye. Ama bu çorbadaki sinek, benim gördüğüm kadarıyla, potansiyel zinacıların kadınları bu şekilde görmeye alıştıktan sonra artık kadınların onlara itici gelmeyeceğidir. Kel kadınlardan *tahrik* olan erkekler çıkacaktır. Yani orta sayfalarında kafası kazınmış, çuval giymiş kadın posteri veren dergiler olabilir mesela."

"Lütfen hanfendi/beyfendi, konu dışına çıkıyorsunuz."

"Ah, haklısınız. Doğru" dedi Konserve Fasulye. "Pardon." Fakat asıl konuya giremeden Boyalı Sopa'yla Sedefli Deniz Helezonu yanlarına geldi.

"Günaydın" dedi kutu. "Selamlar. Birazcık Norman Dön Durmadan'a mı takılacaksınız? Bay Çorap onun topaç gibi döndüğünü söylüyor."

Fakat antik yadigârlar ne benzersiz Norman'ı seyretmenin tadını çıkarmaya, ne de fasulye konservesinin temcit pilavı gibi anlattıklarına ve varsayımlarına bir eklemede yahut çıkarmada bulunmaya gelmişlerdi. Onlar oraya, bir karara varıldığını bildirmek için gelmişlerdi; öyle beklenmedik bir karardı ki bu, Kirli Çorap mazgaldan derhal uzaklaştı ve hayrete düşen küçük Tatlı Kaşığı heyecandan takırdamaya başladı.

Pek karışık değildi. Tılsımlar, gruptan birinin katedralden ayrılması, saklanma yerinden çıkıp kente girmesi gerektiğine karar vermişti. Ayrıntıya inersek, içlerinden biri Norman Dön Durmadan'la bağlantı kurmalı, onu evine kadar takip etmeli, onu ve yaşam tarzını yakından gözlemeliydi, sanki sahne arkasındaymış gibi ve mümkünse ertesi gün geri gelip rapor vermeliydi. Belli ki tehlikeli bir manevraydı bu; ama nesnelerin, bu sokak göstericisinin onların New York'tan çıkıp denizin ötesindeki Kudüs'e gitmelerinde aktif bir rol oynayıp oynayamayacağından tam olarak emin olabilmelerinin tek yolu buydu.

Keşif seferinin riskini en aza indirmek için, bu göreve seçilecek nesnenin içlerindeki en küçük ve en az dikkat çekecek

nesne olması gerekiyordu. Ve bu da, zavallı Tatlı Kaşığı olacaktı tabii.

Şükran Günü'ne bir hafta kala Ellen Cherry bir garson rüyası gördü. Daha doğrusu, *garsonların rüyasını* gördü. Birbirine Karıştırılan Siparişler kâbusunu yani. Bu kötü rüyada garson (bu vakada Ellen Cherry) kan sosunu Budistlerin masasına, sarmısak çorbasını da vampir grubuna götürüyordu.

Üstdudağının ve göğüs uçlarının tepesinde kubbelenmiş, patlamış mısır büyüklüğünde ter damlalarıyla uyandı. Ve lambayı yaktıktan sonra da kendini çok daha iyi hissetmedi, çünkü bu rüyanın bir ayağının gerçeğe dayandığını biliyordu.

Boomer'la konuştuğu, yüzleştiği günden sonra bir haftadır bir iç gözlem kasırgasının burgacındaydı. İncinmişlikten umuda gitmiş, sonra yine geri dönmüştü; önce şiddetli sancılar, sonra duygusuzluklardan geçmiş, sonunda da iç hesaplaşmalar yaşamıştı. Bir sarhoşun ceplerine dalan bir sokak hırsızı gibi dalmıştı kendi ruhunun içine. Ve bulduğu da, Halk Psikolojisi Enstitüsü'ndeki bütün otomatlara yetecek kadar duygusal bozuk paranın yanı sıra, kendini sanatçı ilan etmeden önce çekilmiş bir enstantane fotoğrafıydı. Resim öyle eski, soluk ve kırışıktı ki, içindeki kızın nasıl bir şey olduğunu anlayamadı.

Belki de Boomer haklı, diye düşündü. *Sadece, benim onu gerçekten sevmiyor olmam konusunda değil –Tanrı biliyor ya, ona sadakatimin sağlamlığı konusunda büyük bir iddiaya girmeye hiçbir zaman niyetli değildim doğrusu– benim, sanatçı olarak kimliğimin içinde, kalbimi bir el feneri ve haritayla bile bulamayacak kadar kaybolduğum konusunda da haklı. Kesinlikle, benim sanatla evlendiğim konusunda da haklı, asla inkâr etmedim bunu; fakat hayatımda ilk kez, düşünmem gerek şimdi, bunun kötü bir evlilik olup olmadığını. Sanatla, yaşım çok gençken evlenip de başka bir sürü şeyi, beni başarıya ulaştıracak, bana her şeyin esasını gösterecek, beni sağlıklı ve hayal bile edemeyeceğim kadar mutlu kılacak şeyleri kaçırıp kaçırmadığımı. Eğer daha beklesseydim, belki de bugün sanatla evli olmayıp sadece çıkıyor olacaktım, yahut da sanatla manatla hiçbir ilgim olmayacaktı.*

Geçen yıl resim yapmaktan vazgeçtiğinde bunun nedeni New York sanat dünyasının onu düş kırıklığına uğratması ve Boomer'ın bu dünyayı fethederek onu perişan etmesiydi. Negatif bir tepkiydi bu. Şimdiyse, pozitif bir geri çekilme girişiminde bulunması gerektiğini düşünüyordu. Sadece sanattan değil, sanatçı olmaktan da vazgeçmenin nasıl bir duygu olduğunu görmeye karar verdi. Samimi bir şekilde, tümüyle vazgeçmenin yani. Değişiklik olsun diye, başka bir şey olmanın. Ve şimdilik, olabilme yeterliliğini kazandığı yalnızca tek bir başka şey olduğundan, "Ben bir garsonum" diye yazdı bilincinin karatahtasına beş yüz kez. "Ben bir ressam/garsonum" ya da "Ben geçici bir süre garsonluk yapan bir ressamım" değil, "Ben bir garsonum."

Herhalde Şükran Günü'nden sonra, Boomer Kudüs'ten dönünce yeni kimliğini Boomer'da deneyecekti. Yarınsa bunu Spike'a ve Bay Hadee'ye açıklayacaktı. Fakat o gece Wimpy'nin* önüne Temel Reis'in ıspanağını koymuş ve bir o yana bir bu yana döne döne, inleye inleye hayaller kurarak, bahşiş alma şansını boşa harcamıştı.

Ellen Cherry ertesi sabah garson kaslarını –*extensor hallucis, tendo calcaneus, tibialis anterior*– güçlendirmek için işe yürüyerek gitti. Kent merkezine doğru giden buz gibi yol boyunca, kendi nefesinden oluşan dantel perdeleri burnuyla yara yara yürürken önünden geçtiği sayısız büfe ve gazete bayisinin her biri, İsrail'deki yeni şiddet eylemlerini bildiren benzer mürekkepli pankartlarla bezenmiş gibiydi. Günlük gazeteler, tarzlarına bağlı olarak, kimi haykırarak, kimi fısıldayarak, sokağa çıkma yasaklarından ve yollardaki barikatlardan, yakılan lastiklerden ve buldozerle yıkılan mutfaklardan, göz yaşartıcı gazdan oluşan gelin duvaklarından ve kanlı süveterlerden söz ediyordu; küflü şimşek dilli liderlerden, taşla doldurulan beşiklerden ve babalarıyla dans etmeleri gerekirken (oğlanlarla dans edemeyecek kadar küçüktüler çünkü) canlı cephanelerle dans eden genç kızlardan söz ediyordu; primatlara has, eskiden kal-

* Temel Reis karikatür dizisinde hep hamburger yerken gösterilen tip. (ç.n.)

ma "kavra-yakala"dan –antropologların "toprak zorunluluğu" siyasetçilerinse "ulusal çıkarlar" dediği, gözü dönmüş babun dansından– söz ediyordu; dört yüz yıldır dikilip kapatılmamış derin bir yaradan, İshak'la İsmail'in deli saçması mirasından söz ediyordu.

Ellen Cherry'nin vardiyası, son şef garsonluğu olmasını dilediği vardiya, saat üçte bitti; ama kız, tenisten genellikle dördü çeyrek geçe dönen Spike'la Abu'yu bekledi. Onlardan kendisinin rütbesini düşürmelerini istemekti niyeti. Her şeyden önce, öğle yemeğindeki tüm kalabalığı bir münzevi keşişin kayıt odasına rahatça sığabilecek bir lokantada, bir gündüz ekip başı görevlendirmek aptalca bir şeydi. Spike'la Abu hali vakti yerinde tipler olsalar da, paralarını hesapsızca çarçur etmeye devam edemezlerdi. Onun garsonluk yapmasını kabul ederlerse hem onun maaşından, hem de onun yerini alacağı garsonların ücretinden tasarruf edeceklerdi. I&I'ın personeli çoğunlukla, hukuk fakültelerine yeniden kabul edilinceye kadar vakit öldüren, içten fakat serüven meraklısı genç liberallerden oluşuyordu ve kendisinin onlardan iki tanesinin işini tek başına yapabileceğinden emindi. Hatta belki de üç tanesinin. On kişilik öğle yemeği müşterisi için yapılacak ne kadar iş vardı ki?

İşverenleri geldiğinde, Spike'ın kedi gözleri salonu ayakkabıların hizasında fıldır fıldır tarıyor, Abu'nun burnuysa her zamankinden daha kırmızı parıldıyordu (soğuktan mı yoksa tenisten mi, kız anlayamadı) ve hallerinden, İsrail'le ilgili son manşetlerin zehrinden onların da tatmış olduğu belliydi.

Normalde, patronlar I&I'da açıkça siyaset tartışmaktan kaçınırlardı. Kutsal Kent hakkında sürüp giden yorumları daha ziyade, onun gönüllerinden eksilmeyen güzelliğine, tutkusuna, gizemine bir övgü niteliğindeydi. Ya da, "Kudüs'ün dağlarındaki kayalar neden hep koyuna, koyunlarsa kayalara benzer?" gibi sorularla dile getirilen hayret ifadeleriydi. Ama bugün, medyanın değirmeninden dökülen sert karabiber boğazlarına batıyor, onları gergin bir sesle konuşmaya tahrik ediyordu.

"Yahudilerin çektiği acıları herkes biliyor" dedi Spike. Kendisi, Abu ve Ellen Cherry boş barda oturmuş, boş bardaklara dikmişlerdi gözlerini, sanki kendiliklerinden dolsunlar diye

bekliyorlarmış gibi. O an içlerinden hiçbirinde kalkıp da barmenlik yapacak istek yoktu. "Bize yapılan zulüm konusunda daha fazla lafa gerek yok. Ama bugün sizin vicdanınızdaki Yahudi halkı yok artık, bir dahaki salıya kadar da olmayacak. Söylenmesi gereken şu ki, onu biz götürdük, hem de cezasını verdik."

"Ah, ama böyle bir mukayese yapmak mümkün değil" diyerek itiraz etti Abu. "İsrail ordusu Batı Şeria'daki protestoları bastırmak için aşırı güç kullanıyor, bu gerçekten doğru, hem de zaman zaman sadistçe ve vahşice güç kullanıyor; ama bunlar ırkçılıktan kaynaklanıyor da olsa, benim akrabalarıma yönelik de olsa, Yahudi soykırımıyla karşılaştırıldığında bunları önemsiz kıvır zıvır olarak görmem gerek ve..."

"Bir dakika arkadaşım" dedi Spike. "Dur bir dakika. Soykırım mı dedin? Biz Yahudiler kendi soykırımımızı yaptık, söyleyeyim sana. Ne zaman mı? Kime karşı mı? Hemen hemen üç bin yıl önce, Kenanlılara karşı; dediğim bu. Nasıl oldu da Kenan Ülkesi birdenbire İsrail Ülkesi'ne dönüştü? Nasıl bir işle, nasıl bir alışverişle ha; hangi sihirli el çabukluğuyla? Bir soykırımla. Mısır'dan kaçan İbraniler Kenan'ı istila ettiler ve herkesi katlettiler, bütün ülkeyi, yaşlı erkekleri, kadınları, çocukları, kucaklardaki küçük bebekleri. Bir milyon insanı kestik. Kitaplara bak. Tarihte, belki de kayıtlara geçmiş ilk soykırım eylemidir bu. Sağ kalan Kenanlılar, köle diye çalıştırılmaya uygun olan çok az sayıda kişiden ibaretti."

"Vay!" dedi Ellen Cherry. "Bu oldukça üzücü. Ama bu çok zaman önce olmuş. Ve zaten, Yahudilerin yaptığı şey sadece, vatanlarını geri almak değil miydi; bildiğiniz gibi, kendilerine vaat edilmiş toprakları bu Kenanlılardan kurtarmak için savaşmak değil miydi yaptıkları?"

"Ha! Kim söylüyor bunu sana? Musa'nın ruhu mu yoksa? İbranilerin hiçbir zaman anavatanı olmadı. Bizler göçebeydik zaten. Bizim kabileler bu Kenan'da oradan oraya göçüp durmuşlar, oranın halkıyla birlikte yaşamışlar bir süre. Sonra çoğu Mısır'a göçmüş. Derken aradan çok zaman geçmiş ve sonra İbraniler Firavun'un köleleri haline gelmiş, bu çok berbat bir durummuş bizim için ve bu Musa denen adam çıkıp Yahudilere 'Ey millet, bu karışıklıktan kurtulacağız, kaçacağız' demiş.

Yahudiler de ona, 'Tamam da, nereye kaçacağız ki?' diye sormuşlar. 'Kenan diyarına' demiş Musa. 'Unutmuş olsanız da, Kenan bizim hakkımız olan vatanımızdır. Tanrı, İbrahim'le bizzat konuştu ve ona dedi ki, 'Ben size Kenan Ülkesini vaat ediyorum. Siz benim tercih ettiğim, bir numaralı halkımsınız ve Kenan'ı, ebediyen sizin olsun diye sizin için ayırdım.' Güzel. Ama kimse, yeni vatanımıza taşınmak için, o sırada orda yaşayan yüz binlerce insanı katletmemiz gerektiğini yazan satır aralarını okumadı tabii."

"Biraz abartmıyor musunuz Bay Cohen? O zamanlar Kenan, yerleşime açık, boş bir alan değil miydi?"

"Hoo oğlum yav! Siz bugünkü gençler hiçbir şey bilmiyorsunuz. Söz ettiğimiz şey ileri bir uygarlıktır. İbraniler istila ettiğinde iki bin yıllıktır hem de. Bugünkü kültürümüzün büyük bir kısmı Kenan'dan gelir. Sen Tanrının Musa'ya, git ileri bir uygarlığı istila et, toprağını gasp et, bütün halkını katlet dediğine sahiden inanıyor musun tatlım? Farz et ki senin Westchester'da güzel bir evin var ve ben orda bir hafta sonu senin misafirin olarak kalmışım ve bunun üstünden yıllar geçmiş ve bir gün ben gelip diyorum ki, 'Tanrı bana senin evini vaat etti'. Sen böyle bir zırvalığa inanacak mısın? Hayır, inanmayacaksın. Öyle mi, pekâlâ, ben de seni, çocuklarını, tekerlekli sandalyedeki nineni, kedini, köpeğini ve üç tane Japon balığını katlediyorum. Ve komşulara diyorum ki, 'Artık burası benim evim, benim çayırıma işemeyesiniz.' Hoo oğlum yav!"

"Sanırım biz de Amerika'yı bu şekilde aldık" diyerek araya girdi Ellen Cherry. "Kızılderililerden."

Spike, küt ve kırmızı benekli işaretparmağını kuru bardağının kenarında gezdirdi. "Evet, doğru" dedi, "ama hiç olmazsa John Wayne hiçbir zaman, Tanrının burasını ona vaat ettiğini söylemedi. Dürüstçe gasp etti."

Spike durakladı. "Size bir şey söyleyeyim mi?" Yine durakladı ve Ellen Cherry, adamın gözyaşlarının büyüttüğü yeşil üzümlerini gördü. "Size bir şey söyleyeyim mi? Ben asıl adımı niye değiştirdim? Abu bilir bunu da, başkaları bilmez. Size Eski Ahit'ten bir alıntı yapayım. Hoşea* 'ne kadar hayvan varsa kapıp

* Joshua. (ç.n.)

götürdü bu şehirlerden' Kenan şehirlerini kastediyor, 'ama ne kadar insan varsa kılıçtan geçirdi, canlı bir tek kişiyi bırakmamacasına.' Hoşea 'yağmaladı', Hoşea 'yaktı', Hoşea 'katletti', Hoşea 'köklerini kuruttu', Hoşea 'idam etti', Hoşea 'gücünü gösterdi', 'hiçbiri fırtınadan kurtulamadı... merhametsizce kökleri kazındı ve tamamen yok edildiler' Hoşea 'boyun eğdirdi', Hoşea 'kılıçtan geçirdi', Hoşea 'kimseyi sağ bırakmadı.' Sizin Hıristiyan Kitabı Mukaddes'inizde, Hoşea denen bu hoş adamın bu hoş hikâyesini bulursunuz. Ben böyle bir herifin adını taşıyarak yaşayabilir miydim sizce?"

Ellen Cherry hem duygulanmış hem utanmıştı. Elini uzatıp onun kanarya sarısı-ketçap rengi ekose spor ceketinin kol ağzını okşadı.

Abu devreye girdi. "Hoşea meselesi bir yana, dostum, ki senin bunu kişisel bir şey olarak görmen saçmadır bence, senin sözlerini takdir edebilirim. Sen Ortadoğu'daki kanlı topu ilk yuvarlamaya başlayanlar Yahudiler değil miydi diye düşünüyorsun. Belki öyle, belki değil. Ve sen, İsrailliler, atalarının böyle barbarca gasp ettiği bir toprağı böyle herkesi hiçe sayarak sahiplenme cüretini nerden alıyorlar diye soruyorsun. Oldukça doğru. Aynı şekilde, Batı Şeria da epeyce yakın bir zamanda, kuvvet zoruyla ele geçirilmiştir. Ama Spike, bir kez daha dikkatini çekmek istiyorum ki, bu topraklar için Yahudilerle çarpışan şu sözde Filistinlilerin bu topraklar üzerinde hemen hemen hiçbir meşru hakkı yok."

"Yok mu?" diye sordu Ellen Cherry. Bu sorunun ağzından kaçıvermesine engel olamamıştı. Dilini ısırdı, artık çok geçti ve *kilimler* diye düşündü.

"Hayır" dedi Abu. "Onlar Kenanlılardan gelmiyorlar. Joshua'nın gazabından kurtulan tek Kenanlı halk olan Fenikelilerden de gelmiyorlar. Üstelik, bu tartışmalı topraklar, onların iddia ettiği gibi, tarihöncesi zamanlardan beridir onların vatanı falan değil. O bölgede elli yıldan fazla yaşamış olanı çok azdır içlerinde."

"Kilimler."

"Gerçekten. Yahudiler Filistin'deki Arapları yerlerinden etmedi. Tam tersine. Oradaki Arapların çoğu yabancı köken-

lidir. Onlar Yahudilerin İsrail öncesi Filistin'de yerleşmiş olduğu yerlere göçtüler ya da göçmen geldiler. Bin dokuz yüz kırklarda. 'Göçtüler ya da göçmen geldiler' dedim ama, aslında onlar İngilizler tarafından Arap dünyasının her tarafından kamyonlarla getirildiler. İngilizler onları yabancı bir ülkeye getirip yerleştirdi."

"Güzel kilimler."

"İngilizler, İkinci Dünya Savaşı biter bitmez BM'nin İsrail devletini kuracağı belli olunca, Amerikalıların rızasıyla, eminim, çok sayıda Arabı bizzat oraya götürdüler. Yani ben Spike'a hep hatırlatıyorum, ne kadar vahşice ve haksız muamelelere maruz kalıyor olsalar da, Filistinlilerin o topraklar üzerindeki hakkı Yahudilerden daha azdır.

"Ama belki de diyeceksiniz ki" diye devam etti Abu, "İngilizler neden, Amerikalıların rızasıyla, eminim, yabancı Arapları Filistin'e yerleştirme zahmetine katlandılar."

"Elde dokunmuş, kökboyası kilimler."

"Bu, Yahudileri düdüklü tencere gibi sıkıştırıp orda tutmak için kasten yapılmış bir numaraydı. Onları öyle her an alevlenebilir bir duruma soktular ki, bu durum onların dünyaya yapacağı her türlü finansal ya da kültürel etkiyi ciddi biçimde sınırlayacaktı. Muazzam, kinik bir aldatmacaydı bu. Normaldir ki, Spike bununla yüzleşemiyor, ama bence, tarihin en büyük Yahudi karşıtı hareketi Hitler'in katliamıysa, ikincisi de İsrail devletinin kurulmasıdır. Korkunç bir Anglo-Amerikan tuzağı."

Ellen Cherry'nin kafasında, nefis dokunmuş uçan halılar çeşitli hava alanlarının uçuş kulelerinin üzerinden geçiyordu. Sonunda, iki patronunun da suskunlaştığını birden fark ediverince kalktı ve bardaklarını doldurdu; Spike'ınkini rom ve Coca-Cola'yla, Abu'nunkini de çayla.

"Sen bir şey almıyor musun tatlım?" diye sordu Spike.

İşte o zaman rütbe indirimi ricası konusuna girdi ve onlara, sadece paradan tasarruf etmekle kalmayıp, kendini tümüyle mesleğine vermiş ve adamış bir garsonun hizmetini de kazanacaklarından emin olmaları gerektiğini söyledi.

"Ama dostum, siz bir ressamsınız" dedi Abu.

"Biraz sabır. Güzel bir galeri bulacağım size" dedi Spike.

Kız ısrar edince, bu konuyu kendi aralarında konuşup konuşamayacaklarını sordular. Kız bir yürüyüşe çıkıp, bir saat sonra kararlarını öğrenmek üzere geri dönmeyi kabul etti.

Ellen, elinde bir torba dolusu artmış *şiş tawuk*la lokantadan ayrılırken Abu'nun, "Bu kız niçin boyuna kilimler falan diye mırıldanıp duruyordu sence?" diye sorduğunu duydu.

Ellen Cherry'nin Seattle'dayken oturduğu son dairede ev sahibinin verdiği Coldspot (yani Soğuk Nokta) marka bir sobayla, Hotpoint (yani Sıcak Nokta) marka bir buzdolabı vardı. Bu unvansal çelişki, bu ters isimler mutfak dolabındaki tüneğinde duran Konserve Fasulye'ye hem eğlenceli, hem de rahatsız edici gelmişti. Ellen Cherry'ye gelince, bir keresinde Boomer'a telefonda, "Bende bir sıcak nokta, bir de soğuk nokta var" demişti.

"Benim takıldığım bütün kadınlarda var bunlar" demişti Boomer da.

Ellen Cherry Kırk Dokuzuncu Cadde'de yürürken bu konuşmayı hatırladı. Niyeti Doğu Nehri kıyısında gezinmekti ama rüzgâr çok soğuk esiyordu ve bunun yanı sıra BM Genel Merkezi binasının önünde süren bir protesto gösterisi vardı. Arap asıllı Amerikalılar, kendilerine katılan hiç beklenmedik miktarda Yahudiyle birlikte, İsrail'in, işgal altındaki topraklarda yürüttüğü ve yapmakta kendini haklı gördüğü kötülükleri protesto ediyordu. Bu nedenle, Norman Dön Durmadan'ın dönüşünün son anlarını yakalayabilmek için Beşinci Cadde hızlı bir gezinti yapmayı seçti. Bildik güzergâhın yarısını yarı koşar adımlarla, elindeki torba buz gibi havada savrula savrula tamamladığında, yirmi beş yıllık hayatında soğuk noktasının hiçbir zaman şimdikinden daha soğuk ya da sıcak noktasının daha sıcak olmadığını düşünüyordu.

Mel Davis Köpek Butiği'nin önünden geçerken dükkânın camında kartondan bir kızarmış hindi resmi görünce (Şükran Günü finolar için de geçerliydi anlaşılan), aynı anda hem daha çok buz tuttuğunu hem de daha çok alevlendiğini hissetmek onu şaşırtmadı.

Ellen'ın psikolojik iklimindeki aşırı uçlardan hiçbirini görmedi bodrumdaki nesneler. Aslında, onun katedral merdivenlerinde bulunduğunu bile güçbela fark edebildiler. O gün, o an, dikkatleri başka bir yerdeydi.

"Sizin yerinizde olabilmeyi dilerdim." dedi Konserve Fasulye, teselli edercesine.

"Ben dilemezdim." dedi Kirli Çorap. "Ama yav tatlı şey, senin bu iş tamam. Sen bok kepçelemek için çok küçüksün, kokain için de çok büyüksün. New York'ta hiç kimse senle uğraşmaz. Hadi git de Çingeneler için zafer kazan. Dünyayı demokrasi için emniyetli hale getir. Alamo'yu hatırla. Torpilleri lanetle. Senin işin niye diye sormak değil, ya kazanmak ya da..."

Boyalı Sopa, havlarmış gibi Fenikece bir şeyler söyledi ki, çorabın bunları tercüme etmesinin imkânı yoktu fakat o, seslerin altında yatan anlamı sezdi ve çenesini kapadı.

Tatlı Kaşığı konuşmuyordu zaten. Saatlerdir tek bir ses bile çıkarmamıştı. Mazgalın yanında öylece duruyor, sanki bütün gününü Patsy'nin jöleli tavuk salatasıyla dolu tabağının içinde geçirmiş gibi parlıyordu.

Plan nispeten basitti. Güneş battığında, St. Patrick'in gölgesi Beşinci Cadde'nin yarım blokluk bölümünü bir kömür madenine çevirdiğinde, Norman Dön Durmadan jeolojik dönüşüne sıfır alkışla, gıcırtısız bir şekilde son vermeden hemen önce Tatlı Kaşığı mazgal aralığından sıyrılarak (gofret kâğıtlarını ve rüzgârın mazgal çubuklarına bastırdığı, tomar halinde Scientology el ilanlarını bir tül perdeyi aralar gibi aralayarak) mazgalla Norman arasındaki beş metrelik kaldırımı mümkün olabildiğince sessiz ve çabuk geçecek, göstericinin bahşiş kutusunun içine, adam kutuyu yerden kapmak için eğilmeden dalıverecekti.

Çoğu şey gibi, burada da önemli olan şey zamanlamaydı.

Nesneler de tıpkı Ellen Cherry gibi, Norman'ın rutinine öyle bir aşinaydılar ki, adamın gösterisini ne zaman bitirip de hasılatını kapıp gideceğini gayet kesin bir şekilde tahmin edebili-

yorlardı. Tam, adamın oyuncak bebek kirpikleri, eceli gelmiş İzebel'inkiler gibi çırpınmaya başladığında; gerilip buruş buruş olmuş alnı gevşeyerek bir şişe mantarının sakinliğine kavuştuğunda; ağzının büzülmüşlüğü düzelip, vahşi mavi gözleri odak noktasından kaydığında Boyalı Sopa Tatlı Kaşığı'nı dürttü, Sedefli Deniz Helezonu onu kutsadı ve *çlink tink*, Bayan Tatlı Kaşığı birden mazgalın arasından çıktı ve kaldırımı hızla, oyuncak bir yaydan fırlayan, ucu küt, gümüş bir ok gibi geçti.

"Bon voyage" diye fısıldadı Konserve Fasulye.

"Görüşürüz koç" dedi Kirli Çorap.

Tatlı Kaşığı bunları duymadı. Hayatında hiç bu kadar korkmamıştı, gövdesinin betonda çıkardığı *çlink tink dink*lerden başka bir ses duymuyordu ve korkusuyla, heyecanıyla bu ses öyle bir aşırı büyüyordu ki, kent merkezindeki iş çıkış saati trafiğinin papağan-gök gürültüsü karışımından bile daha çok duyulduğunu sanıyordu bunun. "Aman Tanrım! Oh Kutsal Anamız, Tanrının Meryem'i!"

Çlink tink. Gideceği iki metresi kalmıştı sadece, fakat arkasındaki kaldırıma basan ayakları o kadar yakınında hissediyordu ki, ezilmek üzere olduğundan emindi. Arkasına bir kez bakıverdi –sadece bir saniyecik– ama bu yüzden doğrultusundan birkaç santim saptı ve katedralin ilk basamağının dik kenarına yandan çarptı ve bu da kaçış hareketini kontrolden çıkardı.

"Nedir bu *şey*?" diye cıyakladığını duydu (ya da duyduğunu sandı) bir insanın. Üstüne bir gölge düştü (gerçi zaten gölgedeydi kendisi) ve kaba, meraklı bir elin onu kaldırımdan kapmak için uzandığını hissetti (ya da hissettiğini sandı).

Bu kez tam panikleyerek, düşünecek ya da nefes alacak zaman bile bulamadan, umutsuzca sıçrayıp en yakınındaki kapalı yere attı kendini ki bu da Ellen Cherry'nin ayaklarının dibinde duran, ağzı kısmen açık torbaydı.

Ve Norman Dön Durmadan kıt kazancını toplayıp kalabalığa karıştığında Tatlı Kaşığı karanlıkta, folyoya sarılmış bir porsiyon *şiş tavuğun* yanında yatıyordu ve öyle bir çırpınıyordu ki, yoldan geçen biri torbada farelerin bulunduğunu sanabilirdi.

Saat artık altıyı geçiyordu ve Manhattan atmosferini kaplayan milyonlarca küçük partikül rengârenk spor giysilerinden sıyrılıp smokinlerini giymişti. Ellen Cherry İshak&İsmail'e rütbe indirimi beklentisiyle dönerken, neredeyse Tatlı Kaşığı'nın içinde debelendiği torba kadar siyah bir gece torbasının içine doğru yürüyordu. Sadece, zaman zaman suşi barlarının temkinli neonları ya da taksilerin parlak farları, parıltılar ve renklerden oluşan birer papyon kravat iliştiriyordu gece moleküllerinin resmi yakalarına. Tatlı Kaşığı biraz sakinleşince kendi durumunu kavradı ve hâlâ oldukça büyük bir dehşet içindeyse de, kaderinin bir yabancıya değil Ellen Cherry Charles'a bağlandığını fark edince teselli buldu.

St. Patrick'te Kirli Çorap, "Bok etti" diye inliyordu. "Ah lan, her şeyi bok etti. Ben biliyodum, bu işi kendim yapmam lazımdı."

Öte yandan Konserve Fasulye tedirgin değildi. Sopayla deniz kabuğuna, Tatlı Kaşığı'nın o panikle, tesadüfen iyi bir seçim yapmış olabileceğini anlatıyordu. "Bana kalırsa" dedi, "bizim sevgili küçüğün Bayan Charles'la gitmesi Norman Dön Durmadan'la gitmesinden daha iyidir. Çünkü bizim esrarengiz Bay Norman'ın sırf, insanlığın zırhla kaplanmış ilerleme kavramındaki hatalı kaynak yerini bulmuş olması, cansızların programına aktif bir şekilde katılmaya hazır olduğu anlamına gelmez. Doğru, Bayan Charles beklenen şey olduğunda düşüp ölebilir, ama bu kadın eğer değişmediyse onun sevecen ve sıra dışı biri olduğunu biliyoruz. Bir insan için harika bir bileşimdir bu; onun beni hiç açmadan dört yıl sakladığını biliyoruz; bayan Tatlı Kaşığı'na ve sizin sevgili İzebel'inize çok değer verdiğini de biliyoruz; kendimizi ona doğrudan açık etmeksizin ondan değerli bazı yardımlar alabileceğimizi hissediyorum. Ne demek istediğimi anlıyorsunuz değil mi? Biraz kurnazca bir manevra. Zararsız, tabii ki."

Sedefli Deniz Helezonu onu başıyla onayladı, Boyalı Sopa'ysa boşluğa bakıyordu; canlılarla cansızlar arasındaki uçurumun bu kadar büyük olmadığı zamanları düşünüyordu herhalde.

"Zaten" diye devam etti fasulye konservesi, "Bayan Charles buraya, katedralin önüne hemen hemen Bay Dön Durmadan

kadar düzenli olarak geliyor. Eğer Tatlı Kaşığı zekâsını kullanır ve sizin öğütlediklerinizi yaparsa yarın yahut öbür gün bize geri dönecektir yine. Ve en kötü ihtimalle, Kudüs'e gidebilme şansımızı daha net öğreneceğiz."

Ama ne yazık ki, ikisinden biri Ellen Cherry'nin özel düşüncelerine sırdaş olabilseydi, Konserve Fasulye bu kadar iyimser, Tatlı Kaşığı'ysa bu kadar rahat olamazdı. Kız Doğu Kırk Dokuzuncu Cadde'ye doğru, elindeki torbayı abanoz rengi frijit havada (tatlı kaşığının fazladan ağırlığını fark etmeksizin) sallaya sallaya yürürken, kişisel olarak sanatçılıktan vazgeçtiğine göre, sanatın tümünden de vazgeçmesi gerektiğine karar veriyordu. Genel olarak. Bir dönem. Yoksa bu tıpkı, hâlâ ilgi duyduğu bir adamdan boşanıp da, herif yeni karısıyla nasıl geçiniyor diye görmek için onunla takılmak gibi bir şey olurdu. Eğer onlarla birlikte olmazsa, hiçbir şeyi de göremeyecekti gayet tabii.

Fakat, eğer onun ret yemini Boomer'ın sergisine gidip gitmeme ikilemini sona erdirecekse (bu sergi onu hem meraktan kudurtuyor, hem de tiksintiyle irkiltiyordu), aynı şekilde, Beşinci Cadde'ye yapacağı kültürel hac yolculuklarını, tekrar tekrar çıktığı "New York'taki tek gerçek sanatçı"ya saygı seferlerini de sona erdirecekti. Mel Davis Köpek Butiği'ne, onun artık karanlıkta nostaljik bir siluet olan, kartondan kesilmiş hindisine vardığında, Norman Dön Durmadan'ı bir daha hiç görmeyeceğine söz verdi kendi kendine.

Gayet açık ki, Ellen Cherry o sokak göstericisini özleyecekti. Daha az açık olansa, bunun *nedeniydi.*

Daha önceleri kendi kendine söylemişti; Ellen'ı ona çeken şey, Spike Cohen'i Kudüs'e çeken şeyin aynısıydı: Norman Dön Durmadan'ın parayla bir ilgisi yoktu.

Ama Norman'ın parayla bir ilgisinin olmadığını iddia etmek tümüyle doğru muydu? Ve eğer öyleyse, bunun ona çok çekici gelen tarafı neydi?

Norman Dön Durmadan'ın dönüşü bedava değildi. Neredeyse bedavaydı, ama tamamen değildi. İnsan onu saatlerce,

haftalarca seyredip tek kuruş vermeyebilirdi. Öte yandan onun bahşiş kutusu –bir zamanlar bir çocuğun yapbozunun ambalajı görevini yapmış karton bir kutu– değişmez bir şekilde hep göz önündeydi ve Rockefeller'a yakışır bir parasal katkıda bulunmaya karşı hiçbir yasak falan yoktu görünürde. Ama yine de, günde üç dolar toplarsa şanslı sayılırdı. Sonuçta, yaptığı şeye, sanatına, sokakta yavaş yavaş dönüşüne yönelik takdirin ifadesi olarak verilecek parayı kabul etmeye istekli, hatta birazcık da hevesli gibi görünse de, onun bunu yapmasının paranın ötesinde nedenleri vardı belli ki. Yoksa, makinesinde film yokken fotoğraf çekmek gibi bir şey olurdu yaptığı.

Ellen Cherry'ye göre, Norman Dön Durmadan'ın kendini, korkunç kontrollü minimal bir eyleme böylesine, onu hiç yılmadan, her Allahın günü (çarşamba öğleden sonraları hariç), gerek iyi gerek dondurucu havalarda, hiç aldırmayan ve kimi zaman aşağılayan seyircilerin önünde, verilen maddi ödülün azlığına bakmadan yapacak kadar adamış olmasının tek anlamı, onun bir şeye inanmış olmasıydı. Kuşkusuz, Kudüs de bir şeye inanmıştı. Ellen bunun ne olduğunu bilmiyordu. Öte yandan, Norman'ın inancı hakkında da bir tahminde bulunabilirdi ancak. Adam durmadan dönmeye inanıyordu herhalde.

"Bu New Yorklu sanatçıların sorunu" diye şikâyet etmişti bir keresinde Boomer'a, "bunların hep, ölmüşlerden ya da birbirlerinden –gerçi gereksiz bir laf oldu ama– bir şeyler çalmakla meşgul olmaları dışında, bu işle sırf ün ve para için uğraşmaları; hiçbir *inancı* yok bunların."

"Hayır, var" demişti Boomer. "Onlar üne ve paraya inanıyorlar."

Evet. Sokakta, durmadan, yavaş, çok yavaş dönmeye inanmakla, üne ve paraya inanmak arasında niteliksel farklar var mıydı? Kafayı paraya takmış olmak, pis, utanç verici, sıçan ağızlı bir şey gibi mi kalırdı kafayı sanata takmış olmanın yanında?

Ansonia'daki kirasının iki ay gerisinde kalan ve ücretinde de kendi isteğiyle gerçekleşecek bir düşüşle karşılaşacak olan Ellen Cherry, Boomer'dan gelecek bir nafakayı düşünmekten, onun Sommervell Galerisi'ndeki sergisinin, yani boykot etme-

ye karar verdiği o serginin hasılatından pay isteme fikrinden ötürü tedirgin bir konumdaydı. Alıştığı yaşam standardını sürdürebilmek için, hiçbir şeye inanmadığını bildiği, başka bir deyişle de ne kendi yaptıklarına ne de Ellen'ın yaptıklarına hiç inanmayan bir adamın yarattığı sanat eserlerinin satışından parasal destek alması gerekecekti. Para kazanmak için tablo ticareti yapılmasına hiçbir zaman karşı olmamıştı. Aslında bir zamanlar onun, yani Ellen Cherry'nin, ün ve servet için ağzının suyu akardı. Bunun üzerinden çok fazla bir zaman da geçmemişti hani. Ama bir şeyler değişmişti...

Sanatsal başarıya yakından, sosyo-ekonomik açıdan bakınca, beklediği sonuç değil, bir şeytan çıkmıştı karşısına. Giderek, kendi yaşamı boyunca sürdürdüğü (özel eğlencesi ve kişisel kurtuluşu olan) göz oyununun, bir gazoz, blucin, TV Hıristiyanlığı ya da hazır ilaç gibi bir meta durumuna düşebileceğini kavrayınca, bunu kabullenemediğini fark etti. Sanatla paranın ilişkisi akıl almaz bir şeydi onun için. Ortadoğu kadar karışık bir şeydi bu ve gördüğü şey bir kilimden ibaret falan değildi.

Paranın kendisi zaten akıl almaz bir şeydi. Para, neredeyse daha başlangıcından beri, yaşamlarına girdiği kişilerin kafasını karıştırıp onları serseme çevirmişti ve modern insanlar, ona alışmış olsalar da, onunla her saat değilse bile, her gün uğraşsalar da ve para onların her tür düşüncesinde, mayanın hamurda yaptığına benzer bir etki yapsa da, onu başlangıcında anladıklarından daha çok anlayabilecek duruma gelmiş değillerdi. Kafaları hep onunla meşgul, onun egemenliğine girmiş –ve eninde sonunda onun yüzünden şaşkına dönmüş– tipler bile kendi iç gözlemlerini yapınca, sonunda paranın dünyanın onların gözündeki görüntüsünü bulutlandırdığını itiraf etmek zorunda kalırdı. Evet, iyi tahmin ettiniz, sanki bir tül gibi.

Beşinci tül düştüğünde ve onunla birlikte finansal değer yanılsaması da yok olduğunda, bireyler kendilerini tekrar tanıyabilirler, kendilerini sanki çıplakmış gibi, çoktan unutulmuş bir manzaranın antik değerlerinin arasında dururken bulabilirlerdi.

Öte yandan, kopardığı bütün gürültüye ve yarattığı fobilere karşın, para diye bir şeyin pek var olmadığını söylemek yalan olmaz. Bir soyutlama, bir simge, bir inanç edimi, sadece bir bankacının sözüyle değer kazanmış bir senet olan para, her şeyden önce, başka şeylerin yerine geçen bir şeydir. İşin komik tarafı da, onun genellikle var olmayan şeylerin yerine geçen bir şey olmasıdır.

Fakat onun dünyevi açılımı kapsamında, sokakta dönüp durmak gerçektir.

Hem para hem de sanat, romantizm ve çağın şiiriyle birlikte, toz haline getirildiğinde sihirdir. Daha ziyade, para *ilüzyondur*, sanat *sihir*dir. Para bir sahneleme sanatıdır, el çabukluğudur, usta numaralarla dolu bir çantadır. Sanatsa, pratik ama yine de hiçbir zaman açıklanamaz gizli bağlantılar aracılığıyla duyuları etkileyen bir güçler ve etkiler ağıdır. Şurası muhakkak ki, ikisini birbirinden ayıran çizgi madeni on sentlik kadar ince olabilir. Dahası, kapitalizmin sihirbazları, seyirci kitlesi üzerindeki hâkimiyetlerini sanatsal imajları kendi amaçlarına uygun biçimde kullanarak pekiştirirler.

Ticaret tülü, sanatın gözlerinin önüne inmeden çok önce, dinin görüşünü zayıflatmıştı. Antik tapınakların, pagan olanlarının da, olmayanlarının da, hazine dairesi ve darphane olarak daima ikinci bir işlevleri daha vardı. Kudüs Tapınağı da bu konuda bir istisna değildi. İlk Tapınak ve İkinci Tapınağın her iki versiyonu da, Yahuda/Yahudiye devletinin finans merkezi olarak hizmet görmüşlerdi. Ellen Cherry bunun farkında değildi. Peder Buddy Winkler muhtemelen farkındaydı. Fakat, Buddy'nin dinle zenginlik arasındaki bağları ciddi bir şekilde gözden geçirirken yararlandığı ışık büyük olasılıkla yetersizdi. Konserve Fasulye bunun kesinlikle farkındaydı ama yine de, Üçüncü Tapınağın nasıl olabileceği konusunda tahminde bulunurken, İsrail Bankası'yla bir bağlantısının olup olmayacağı yahut olacaksa da nasıl bir bağlantısının olacağı konusunda herhangi bir varsayımda bulunmaktan kaçınmıştı. Fasulye tenekesinin pervasız aklı bile, bunun sakıncalı bir konu olduğunu kavramıştı.

Şu da açıkça ortada ki, bütün kötülüklerin kökü ne parada ne de para sevdasındadır. Kötülüğün kökleri daha derinlerde-

dir. Para bir kök değildir zaten. Para bir yapraktır. Trilyonlarca yapraktır daha doğrusu; sık, çalı gibi, dolar yeşili, sahte kameriyesiyle yıldızların gerçek görüntüsünü kapatır. Paranın ağaçta yetişmediğini de kim söylemiş?

Büyük ölçüde belirsiz olsa da baştan çıkarıcı vaatleriyle paranın gelişi yaşam sporuna bir nebze daha heyecan kattı ama, sürekli kayıp giden, ele geçirilmez şeylerden ötürü serseme dönmüş oyuncular puan fişlerini hedefle karıştırmaya başlayınca bu heyecan hezeyana döndü.

Bu yüzden, beşinci tül, Salome'nin dansını bizzat görmeyenlerimiz için bile kesinlikle düşecek. Ölüm anında düşecek. Orada öylece, çaresiz, artık aklımızı kurcalayan her şeyin yok olduğu bir halde yatarken, elektrik beynimizden, bir kerizin mahallesinden tüyen bir hırsız gibi çekip giderken, yaptığımız her şeyi para için yaptığımız birçoğumuzun kafasına dank edecek. Ve o anda, yıldızlar sönüp gitmeden hemen önce, yaşamda öğrenebildiğimiz daha başka şeylere de bağlı olarak, ya dayanılmaz bir pişmanlıkla yanacak içimiz, yahut kendi hesabımıza güleceğiz sessizce.

Kurt ana duvar kâğıtlı odadır burası. Istakozun yastık yüzünü parçaladığı yerdir, onu şey sanarak... Hoop! Dur bakalım. Hatalardan söz edeceksek, aslında burasının kurt ana duvar kâğıtlı yatak odasıyla hiçbir ilgisi yok. Oda falan da değil burası. Burası nihayet, Doğu Kırk Dokuzuncu Cadde'yle Birleşmiş Milletler Meydanı'nın birleştiği kavşak; nehirden birdenbire gelen bir rüzgârın savurduğu, hiç beklenmedik, apansız bir kar sağanağının Ellen Cherry'nin cildi çatlamış yüzüne kamçı gibi indiği, beynindeki para ve sanat hakkındaki bütün düşünceleri götürüp, saçlarının fena halde yaylanmış arı kovanında buz kristallerinin birikmesine yol açtığı ve bir an, ıstakozlar ve yatak çarşaflarıyla ilgili bir halüsinasyon yarattığı, belki de nöronlarının çoktan unutulmuş bir rüyadan sapıp da girdiği bir odaya geri döndüğü yer.

Ellen Cherry kafasındaki imgeyi, karı, rüzgârı, dibe vuran ısıyı silkeleyip BM Meydanı'nın köşesini döndü ve I&I'ın önün-

de, yine bir rüyadan örülmüş olabilecek başka bir sahneye tanık oldu. Mırıldanıp duran bir kalabalık vardı. Yanıp sönen kırmızı ışıkların histerisi. Hızla yetişen, acil durum için giyinmiş adamlar.

Ellen Cherry ilk başta bunu, daha önce caddenin ilerisindeki BM binasının önünde yapılan gösteriden dağılanların kalabalığı sandı; fakat yaklaştıkça, kalabalığın pasif bir şekilde, kaldırımda, birbirinin yansıması şeklinde iki ayrı kan yuvarlağının içinde yatan iki adamın etrafında toplanmış olduğunu gördü. İki adamdan biri, üzerine bir örtü örtüleni Sylvester'di; restoranda çalışan koruma görevlisi. Sağlık görevlilerinin başına üşüştüğü diğeri de Spike Cohen.

Ellen Cherry elindeki torbayı bıraktı ve torba kaldırıma düştü (birkaç dakika sonra torba –Tatlı Kaşığı falan– polis tarafından kordon içine alınmış ve NYPD bomba ekibi tarafından incelenmeye başlamıştı bile). Kalabalıktakileri iterek Spike'a gitti ve yanında diz çöktü. Kan, bir şarap tulumundan fışkıran şarap gibi oluk oluk akıyordu başından. Gözleri açıktı ve sanki dünyadaki bütün havayı içine çekmeye çalışıyormuş gibi soluyordu.

Ellen Cherry'nin bir an durmuş kalbi, Spike'ın yaşadığını fark edince yeniden atmaya başladı. Fakat tam o umut anında bir önsezinin sesi çınladı kulaklarında. Bunun nereden geldiğini ya da kimin sesi olduğunu bilmiyordu. Bu ses onu öyle bir irkiltti ki, yarı doğruldu ve çevresine bakındı. Bu ses "Boomer Petway Kudüs'ten dönmeyecek" diyordu.

Neden ki? Ve burada olup bitenlerle ne ilgisi vardı ki bunun?

Omzunda Abu'nun elini hissetti.

Sonuna kadar açılmış, görünmeyen bir araba teybinden gelen bir şarkı geldi kulağına:

Kalbim bir Üçüncü Dünya ülkesi
Senin aşkın İsviçre'den gelmiş bir turist

Bu şarkıyı daha önce hiç duymamıştı ama ürkütücü bir şekilde ona tanıdık geliyordu yine de. (Bir gün gelecek, bunun Raoul Ritz'in ilk kaydı olduğunu öğrenecekti.)

Dikkatini tekrar Spike'a çevirdiğinde, onun ölmüş olacağını düşünüyordu kesinlikle. Ama doktorlar kan fışkıran yarayı kapatmışlardı ve zayıf bir gülümseme vardı Spike'ın yüzünde. Kanın ılıttığı betonun üzerinden kalabalıktaki bütün ayakkabıları seyrediyordu yapabildiğince.

altıncı
tül

Dondurucu soğukları getiren büyü, aralık ortasında, birdenbire çözünüverdi. Noel alışverişçileri ceketlerini evde bırakıp gömleklerle dolaşmaya başladılar. Beşinci Cadde'de tropikal çiçekler açacaktı neredeyse; havalar o kadar yumuşak ve mükemmeldi. Büyüyen Ay tam bir kış Ayı'ydı tipik yüksek ve soluk haliyle, fakat onun şişip durduğu geceler bebek yağı gibi yumuşacıktı. Noel arifesinde dolunay vardı. Gökyüzünde hayalet bir tekerlek gibi, yuvarlak, delikli bir hayalet peynir gibi yuvarlanıyordu. Noel yıldızı ondan daha parlak olmasına karşın, Ay'dan mesafesini koruyordu.

St. Patrick'te gece yarısı yapılan ekmek-şarap ayini büyük bir kalabalığı çekmişti. Başpiskopos, çoktan ölmüş bir dille, çoktan ölmüş bir marangoz hakkında konuştu. Fakat ağırbaşlı bir sevinç egemendi yine de havada. Alt bodrumda, koronun sesini zar zor duyan cansızlar mazgaldan sızan ay ışığında yayılmış oturuyordu.

"Küçük Kaşıkçığın burda olmaması çok yazık yav" dedi Kirli Çorap. "Bu muhallebi gibi şarkılardan, ilahilerden hoşlanırdı burda olaydı."

"Gerçekten de hoşlanırdı" dedi Konserve Fasulye. "Gerçekten de. Şahsen ben ilahileri rap müziğine tercih ederim ama çok da fazla değil. İlahiler umut yayar, rap ise saldırganlık; ama bunların ikisinin de kökleri insanların taşkın çaresizlik duygularından gelir."

"Kes yav pirefesür. Biraz kafayı dinleyelim amına koyiim. Bugün Noel arifesi yav!"

"Peki bu durumun seninle ne ilgisi var polyester ahbap?"

Sedefli Deniz Helezonu bir çekişmeyi savuşturma girişiminde bulunarak, konserveyle çoraba, Kudüs'teki Tapınak Dağı'nda yılın o döneminde yapılan kış festivallerini anlattı. Anlaşılan, üst katta süren ayin o zamankilerle karşılaştırıldığında bayağı bir sönük kalıyordu; gerçi, ay ışığının yıldızlardan gelen ışıkla kesiştiği o anda daldığı derin düşüncelerinden sıyrılıp onlara biraz zaman ayıran Boyalı Sopa, orgun sağladığı müziksel olanakların davul ya da tefle hayal bile edilemeyeceğini kabul etti.

"Müzik değişmiş" dedi Boyalı Sopa. "Ama doğudaki yıldız aynen duruyor."

Dışarıda, ilk turlarını yapan gazete dağıtım kamyonlarında manşetler görünüyordu: "Hacıların Gergin Toplantısı Sırasında Birlikler Beytüllahim'i Kuşattı."

Ve İshak&İsmail lokantasının, Birleşmiş Milletler Meydanı'nın yukarısına bakan erkekler tuvaletinde Verlin Charles, eli pantolonunun fermuarında, durmuş, küçük bir pencereden Noel yıldızını seyrediyordu.

Verlin'le Patsy, Ellen Cherry'nin Şükran Günü'nde eve gelmesini bekliyorlardı ama kız onların hevesini kursağında bıraktı. Boomer henüz Kudüs'ten geri gelmemişken, uzun meşe masada, kızarmış bir hindiye bakarak oturmaya dayanamayacağını fark etmişti son anda. Ellen'ın ana babası düş kırıklığına uğradılarsa da, onun Noel'i Colonial Pines'da geçirme vaadini kabul ettiler. Ama Boomer'ın dönüşü tekrar ertelenince kız Noel sözünden de caymıştı.

"Tamam, pekâlâ" dedi Patsy. "O bize gelmezse biz ona gideriz."

"Kendine gel kadın" dedi Verlin. "Sen New York'tan mı söz ediyosun? Noel'de mi? Biz mi?"

"Yukardakilerin hepsi. Aile olcaz. Ve çok romantik olcak."

"Korkunç bi kâbus olcak bu. Noel geçircek onca yer varken..."

"Bud da orda olcak."

"Bana ne."

"Ve bende orda olcam."

Verlin'in dili dolaştı. Kadının ciddi olduğunu anlamıştı. Lanet olsun lan! Karı kıskıvrak yakalamıştı onu. Tatili ya yalnız geçirecekti –yalnız!– Colonial Pines'da; yahut da, hayatlarının, İsa'nın doğum gününde bile on paralık değer taşımayacağı o berbat kâfir mezbeleliğinde, işbirlikçi karısı ve serseri kızıyla geçirecekti. Ve kaç tane eleme grubu futbol maçını kaçıracaktı kim bilir.

Ve şimdi Noel arifesinde, idrar kesesi, sırf nezaketten içtiği bir bardak Yahudi şarabını dışarı atmak için sabırsızlanan Verlin, her an patlayıp havaya uçabilecek bir restoranın klozetinde duruyor, fermuarını açmaktan ve ürkek organını, sağduyusunun ona böyle murdar bir yerde, kurukafa gibi sırıtarak, ibneler gibi yavşayarak sotaya yatıp beklediğini söylediği hastalıklara maruz bırakmaktan korkuyordu.

Başının yukarısındaki küçük kirli pencereden yıldızları görünce bir an cesaretlendi. İsa'nın sevgisinin ve koruyuculuğunun her yerde, hatta bu korkunç gecede böyle kolay hedef bir yerde bile var olduğunu kendi kendine hatırlatıp, bebek İsa'nın sayesinde daha sakin bir ruh haline doğru yol aldı. Pisuardan, fışkırtma kavsinin elverdiği kadar uzakta durup işine devam etti, hayatının en kötü Noel arifesinin bir saat içinde biteceğinden ve Patsy'yle birlikte, Waldorf-Astoria Oteli'nin görece güvenli ortamındaki yataklarında kıvrılıp sıcacık ve huzurla yatacaklarından emin bir şekilde.

Ödlekçe davranmanın âlemi yok şimdi, diye düşündü. İçini çekti ve idrarı tutan kasını gevşetti. Fakat o anda yıldız görünmez oldu, birdenbire pencere camına dayanan garip bir surat yıldızı kapattı; esmer Sami ırkından birinin suratıydı bu, hain

bir öfkeyle bakıyordu beyaz, paçavra gibi bir başlığın altından. Verlin geriye doğru bir adım atıp bambu duvara sularını sıçrattı. "Terörist!" diye bağırdı ve sonra küt diye düşüp bayıldı.

Verlin'in bağırışını kimse duymadı. Roland Abu Hadee ve karısı Nebile mutfaktaydılar; biri akşam yemeğinin bulaşıklarını yıkıyor, öteki de kahve ve tatlı hazırlıyordu. Bir yemek masasında oturmuş Patsy'yle Ellen Cherry kendilerini konuşmaya kaptırmışlar, o gün ilk kez yalnız konuşma fırsatı bulmuşlardı. Günleri hep alışverişle geçmişti, Verlin ve onun kredi kartları da beraberlerinde olmak üzere ve ayrı ayrı dairelerinde banyo yapıp biraz kestirdikten sonra da uzun akşam yemeği partisi başlamıştı.

Akşam yemeğindeki kutlamaların bahanesi Buddy Winkler'ın çıbanlarından çoktu. Bir kere, ilk olarak, hem Noel hem de Hanukka vardı. Sonra, Verlin'le Patsy'nin New York'a yaptıkları ilk geziydi bu. Üstelik, polis şefinden henüz alınmış, I&I'a yeniden çalışma izni verildiği belirtilen mektup vardı; kasım ayında, yoldan geçen bir arabadan ateş edilmesi olayından sonra lokanta polis emriyle kapatılmıştı çünkü. En sonuncusu fakat en önemlisiyse, Spike Cohen'in evveli gün hastaneden taburcu edilmesiydi. Aslında Spike'ın, akşam yemeği sırasında onlara katılması bekleniyordu. Akşamın ilk yarısını oğluyla birlikte bir Hanukka töreninde geçirmesi programlanmıştı ve sonra bir taksiye binip I&I'a gelecekti. Ama gece yarısı olmuş, Spike hâlâ gelmemişti. Üzerinde görüş birliğine varılan şey, Hanukka eğlencesinin onu çok yorduğu ve yatağa yatırıldığıydı. Onun kendine bir zarar vermemiş olmasını diliyorlardı.

Akşam yemeğindeki konuşmalar, özellikle Spike'ın vurulması ve genellikle de terör ağırlıktaydı; Verlin bir sürü paranoid soru sorup durmuş ve Abu bunlara felsefi yanıtlar vermişti ama şimdi anne kız yalnız kalmışlardı ve konuşma hemen romantik konulara kaymıştı.

"Evet" dedi Ellen Cherry, "Boomer'ın ilk mektubu bu." İnce bir air-mail zarfından, kurşunkalemle yazılmış, çocuk yazısına benzer kargacık burgacık çiziktirmelerle dolu bir iki sayfa çı-

kardı. "Daha ziyade Kudüs'ten söz ediyor. Diyor ki burada, 'Kudüs denen yerde şehir üstüne şehir kurulmuş, ama kurulacak bir tanesi daha var, Buddy'nin iddia ettiğine göre, Yeni Kudüs. Kudüs insanı bir kültürden ötekine atıyor, sonra da tekrar eskisine. Nabız gibi atan kültürlerin birbiriyle çarpıştığını her köşede görüyorsun. Dünyanın en iyi halkı da, en kötü halkı da İsrail'de. Üstlerinde Uziler taşıyan belalı kovboy kaçıklar, bir uçtan diğer uca her türlü inançtan yobazlar. Bir tarafta öyle şeker ve sevecen insanlar var ki ağlamak geliyor içinden; ama bir de öyle tipler var ki takip edecekleri ana çizgi daima, bakış açısı en dar olanı.'

"Devam ediyor, 'İlk bakışta kesinlikle diyorsun ki, buradaki insanlar ayağını yere basarak yaşıyor, ki benim hoşuma gidiyor bu; ama aslında nedense bunların ayağı hiç de yerde falan değil, öyle bir etki yarattıkları zamanlarda bile. Bunların kafaları da, yürekleri de havalarda geziyor. Buddy, çok yakında bir gün Kudüs'ün yükselip cennete gideceğini iddia ediyor. Ama bana sorarsan, bu şehrin topu birden zaten bulutların üstünde yaşıyor.'

"Bir bakalım şöyle... Evet, yazdıkları bir süre böyle gidiyor. Sonra da, müze projesinin ne kadar iyi gittiğinden söz ediyor. Ve tam burada, bizim birlikte olmamızı nasıl hasretle beklediği konusunda bir kemik atıyor bana. Ama şimdilik, diyor, Şükran Günü'ne kadar olmayabilir bu. Bu kadar. İlk mektubu bu." Ellen Cherry, tepkisini görmek için annesine baktı, ama Patsy gülümseyip omuz silkti sadece.

"Pekâlâ o halde. Bu da ikinci." İkinci zarfı açtı. "Anne, hemencecik bir bardak daha şarap içmez misin? Babamın haberi olmaz."

"Aman Tanrım, hayır tatlım. Ben alkole alışık değilim. Beni adamakıllı sersemleştiriyo."

"Sen bilirsin. Neyse, bu da şöyle başlıyor, 'Sevgili Tatlı Burun Boku.' Görüyor musun? Yani, Boomer Petway'den başkası yapar mı bunu? 'Sevgili Tatlı Burun Boku. Buranın çılgınlığı beni büyüledi. Bazen hayran kalıyorum buraya, bazen de içimden kusmak geliyor. Bir an müthiş bir ilham aldığını, arındığını hissediyorsun, bir sonraki ansa bokun içine yatmışın gibi

sanki. Ve bütün bunların sebebi, Kudüs'ün sapına kadar *kutsal* olması. Bana öyle geliyor ki, böyle kutsal bir şehirde yaşamak insanları kolayca olağanüstü hoş hale getirebildiği gibi, kolayca çirkin ve iğrenç hale de getirebiliyor. Buradaki dindarların bazıları felaket korkunç tipler. Neticede Kudüs'ün korkunç bir yanı var her ne kadar güzel olsa da ve beni korkutan şeylere nasıl tepki verdiğimi hatırlarsın. Böyle şeylerle başa çıkmam gerekiyo benim.'

"Ya, evet, bunun hakkındaki yorumu daha sonraya bırakayım. Buradaki bazı şeyleri atlıyorum, çünkü babam her an gelebilir ve ayrıca da, Boomer'ın el yazısını okumak bir işkence. Bundan sonrasında diyor ki, İsrailli bir heykeltıraşla tanışmış, onun yapıtı da müzedeki sergide yer alıyormuş, Boomer'ın katıldığı sergide ve bu heykeltıraş Kudüs'ün hemen dışında bir kibutzda yaşıyormuş, sanatçıların yaşadığı bir kibutzmuş bu, bir dökümhanesi, metal atölyesi varmış ve usta bir kaynakçıya fena halde ihtiyaçları varmış, çünkü ellerindeki kaynakçı tekrar askere çağrılmış. Tabii ki, bizim Boomer da bu işe yardım etmeye gönüllü olmuş."

"Evet, onun yardımseverliğinden hep bunnar."

"Belki de. Yalnız sen fark etmedin ama, bu heykeltıraş arkadaşının erkek mi kadın mı olduğundan söz etmemiş."

"Ah, aman tatlım!"

"Evet, böylece ben aptal yerine konuyorum. Ama şunu bir dinle. 'Kibutzda yardım etmem' –bunu *k-e-b-o-o-t-s* diye yazmış– 'benim New York'a dönüşümü bir yahut iki ay geciktirecek, ama zaten biraz gecikme de gerekiyordu. Buddy birkaç gün önce bana yüklü bir para yolladı ve ona bir iyilik yapıp Kudüs'te birazcık daha kalmamı istedi, çünkü bana vermek istediği gizli bir görev varmış.' "

Ellen Cherry mektubu tutup bambudan Amerikan servisinin üstüne vurdu. "Şimdi, tüm bunlar nedir sence?"

"Bu meselede hiçbi fikrim yok" dedi Patsy. "Bud hep, kendi Yahudileriyle beraber Armageddon'u nası yürütçekleri hakkında çene çalıyo, ama, Tanrım, bilmiyorum. Yarın onu görünce mutlaka sorcam."

"Buddy Amca Boomer'ı kullanıyor. O bunun nasıl yapılacağını iyi bilir. 'Gizli görev'miş! Boomer böyle bir 'gizli görev' zırvalığı için en uygun enayidir."

"Evet, casus hikâyelerine bayılır."

"Neyse, anne, sen ne düşünüyorsun? Kendisinin dediği kadarıyla, Kudüs'te kalmak ve Kudüs'le 'uğraşmak' istemesinin nedeni, hayatta onu korkutan şeylerle, ki bence gayet azdır bu şeyler, işte bunlarla uzlaşmakmış. Ama eğer nedeni gerçekten buysa kendi kendini kandırıyor; çünkü inan bana, onun asıl korktuğu, New York'a dönüp de benimle, Ultima Sommervell'le ve yeni büyük sanat kariyeriyle uğraşmak. Bunun korkusundan donuna yapacak nerdeyse."

Patsy, Miami pembesi tırnaklarıyla –onları akşam yemeğinden önce boyadığında Verlin çok kızmış ve "İzebel" demişti ona– masa örtüsünde kalmış sarı *tahini* lekelerini kazıyordu. "Bana sorarsan, ki bana sordun, lütfen şunu hatırla, Boomer'ın meselesi esasen şu: O seni seviyo ama senden hoşlanmıyo. O Ultima denen kadından hoşlanıyo, fakat onu sevmiyo. Ve kendisini sahte bi sanatçı gibi görüyo. Oğlanın kafası öyle bi karışık ki, belki de ona en uygun yer Ortadoğu'dur."

"Bütün sanatçılar kendini sahtekâr gibi görür, belki sadece, gerçekten sahtekâr olanlar hariç. Ben bile kendimi böyle görürdüm zaman zaman. Son günlerdeyse bir garsonmuşum gibi yaptığımı hissediyorum, ki bu daha küçük bir ayıp hiç olmazsa. Neyse... anne, sence Boomer gerçekten benden hoşlanmıyor mu?"

Patsy'nin yanıt vermesine fırsat kalmadan mutfak kapısı hızla açıldı ve Roland Abu Hadee dışarı fırladı, peşinde de beyaz başlıklı, heyecanlı bir adam vardı.

"Cherry!" diye bağırdı Abu. "Biliyor musun baban nerde? Spike tuvaletin zemininde baygın yatan bir adam görmüş."

"Bay Cohen?! Ne?!"

Herkes erkekler tuvaletine koştu. Verlin'i tekrar ayağa kalkmış halde buldular, ama rengi kül gibiydi ve sersemlemişti; pantolonunun fermuarı dört rüzgâra, yedi denize, on iki havariye ve duvardaki doksan dokuz şişe biraya açıktı.

Uzun bir açıklamadan ve peşinden gelen uzun özür dilemelerden sonra, bu arada Nebile'nin *dondurma*yı eritmesi ve kahvenin de aşırı kaynamaktan suyunu çekip traktör yakıtına dönmesinin ardından, olan biten tam bir netlik kazandı.

Başındaki kurşun yarasından ötürü kısa bir süre önce geçirdiği ameliyat nedeniyle başı fazlaca bandajlı Spike Cohen, I&I için aldığı özel bir hediyeyle birlikte gelmişti. Spike, sürprizin heyecanını artırmak için hediyeyi, oğlunun ve onun iki arkadaşının yardımıyla gizlice mutfaktan sokmayı planlamıştı. Hepsi birlikte hediyeyi I&I'ın komşu Doğu Hint lokantasıyla ortak arka avlusuna sürüklediler. Spike mutfakta pencere olmadığından oğluna, kendisini tuvalet penceresine kaldırmasını söyledi; oradan bakıp, Abu'nun nerede olduğunu saptamayı düşünmüştü. Bu çok basit bir şeydi gerçekten. Verlin'in kafasındaki şişliğe de, kahve ibriğinin dibindeki Pleistosen çamuruna da değmezdi.

Spike, Verlin'in elini sallaya sallaya sıktı ve Patsy'nin iskarpinlerine dokundu. "Tatlım, nerden buldun böyle şık bir ayakkabıyı o Güneylerde yahu?" Sonra avluya çıktı ve yardımcılarına, sürprizi içeri taşımalarını söyledi. Sonunda bunun çok büyük, çok gelişmiş, çok pahalı, teknoloji harikası bir televizyon olduğu görüldü. Ekranı 180 santim genişliğindeydi ve projektörle değil, devrim sayılacak kadar yeni bir tüple çalışıyor ve mümkün olabilecek en yüksek video çözümünü sunuyordu. Spike onu uçakla Tokyo'dan getirtmişti ve New York'ta bunun dengi bir televizyon daha yoktu.

"Heyt lan!" diye bağırdı Verlin, şoktan hızla çıkarak. "Bu yavruda, kör taraftaki oyun kurucunun uçup giden ter damlalarını bile tek tek sayabilirsin. Anasını satiim, Tom Landry'nin dişlerini bile görürsün bununla."

Televizyonun kurulması yaklaşık bir saat sürdü; Verlin'in uzmanlığından yararlanılmasa daha da çok sürecekti. Bu projenin sorumluluğu mühendis beye verildi ve o da heyecanlı bir ustalıkla yerine getirdi bunu. Televizyonun balansı ve ayarı mükemmel hale gelince hepsi yerlerine kurulup *It's a Wonderful Life*'ın ikinci yarısını seyrettiler. Gözleri sulanmayan bir tek kişi yoktu restoranda.

İshak&İsmail'in yemek salonu sonbahar süresince hemen hemen boş kaldıysa da, barına gelen, çoğunlukla BM Merkez

Binası'nda çalışan bekârlardan ya da canı sıkılan evli erkeklerden oluşan küçük ama düzenli bir müşteri grubu oluşmuştu yavaş yavaş. Bunlar Maccabee birası içerek, Abu'nun *falafel*'ini tıkınarak gece geç saatlere kadar takılırlardı. Silahla vurulma olayı bunların ayağını kesmişti ama Spike, dev ekranın bu müşterileri geri getireceğini, onlarla birlikte başkalarının da geleceğini ummuştu. Sonunda bu televizyonun onların hayatını, dolaylı da olsa, ne kadar çok etkileyeceğini tahmin edebilseydi, o gece ağlamasının nedeni sadece Jimmy Stewart'ın tecelli etmesinden ibaret kalmazdı.

Akşam yemeğini yiyenler pardösülerini giyip birbirlerine iyi Noeller ve hoşça kal teatisinde bulunduklarında saat gece ikiyi bayağı geçmişti ve esneme salgınlarından biri yayılmaktaydı. Ellen Cherry'yle kucaklaşırken Abu'nun aklına bir şey geldi. "Ah, evet. Az kalsın unutuyordum. Kaşığın."

"Ne?"

"Kaşığın. Torbanda kalmış. Polis geri verdi."

"Neden söz ettiğinizi anlayamadım Bay Hadee. Benim torbamda kaşık falan yoktu."

"Silahlı saldırının olduğu gece. Hatırlamadın mı? Ön tarafta bir torba düşürmüşsün, muhafaza etmek için bütün polis teşkilatı korkup siper aldı. O torbadan çıkan senin kendi kaşığın muhakkak, çünkü bizimkiler o kadar ince ve kararmış değil. Neyse, nihayet onu senin için onarmayı becerebildim. Çok ayıp Patsy. Kızına gümüşleri parlatma alışkanlığını vermedin mi?"

Abu dönüp mutfağa gitti. Ellen Cherry, belden aşağısı felçli birinin dans programı gibi boş boş bakıyordu. "Söylediklerinden hiçbir şey çıkaramadım" dedi Spike Cohen'le kucaklaşıp öpüşürken. Spike'ın kulağına "Sizin büyük televizyon babamı çok mutlu etti" diye fısıldadı. "New York'ta görüp de nefret etmediği tek şey bu."

"Babana daima saygı göster" diyerek uyardı Spike onu. Zümrüt gözlerindeki pırıltılarla yerine mıhladı kızı. Gözleri, beyaz bandajın yanında çok daha yeşil duruyordu şimdi. "Yılbaşından sonra sana iyi bir galeri bulacağım ressam hanım."

"Garson" diye düzeltti kız onu. "Garson hanım."

Abu mutfaktan, küçük ve parlak bir tatlı kaşığıyla geldi. Ellen Cherry ona baktı ve ağzı bir karış açık kaldı. Tüm yaşamı şimşek gibi gözlerinin önünden geçti ve tüyleri diken diken oldu. "Bu nasıl olur?.." Tepesindeki saçlar dimdik olacaktı, bir çözülebilselerdi.

Tatlı Kaşığı bu yeniden birleşmeyle büyük bir rahatlama hissetti. Fakat ondan öncesinde de, Abu'nun yardım ve hizmetleri sayesinde büyük bir mutluluk içindeydi zaten. Sabunlanmasında, durulanmasında ve parlatılmasındaki özenli profesyonellik, ah canım, aman Tanrım, ölüp de cennete gittiğini sanmıştı.

Ertesi gün öğleden sonra Radio City Music Hall Noel Gösterisi'nde Ellen Cherry'nin gözleri, sanki bağlıymış gibi hiçbir şey görmüyordu. Yarım yamalak Noel Baba giysilerinin içinde at gibi zıplayıp duran Roketler grubuna boş verip, onu gece boyunca uyanık tutan tek bir düşünceye takıldı kafası.

O tatlı kaşığını mağarada bıraktığı konusunda yanılmış *olabilirdi,* böyle düşündü; ama, kaşığı bırakmayıp birlikte getirmişse yirmi ay boyunca nasıl olur da farkına varmazdı ki? Olamazdı. Tabii Boomer onu saklamadıysa; saçma bir gerekçeyle, zekâ özürlü şakalarından biri niyetine. Boomer böyle şeyler yapabilirdi de, bu kaşığı taa Kudüs yakınlarındaki kibutzundan onun torbasına koymayı, bunu yapamazdı tabii ki. Hayaletvari parapsikolojik bir fenomen miydi bu? Yoksa genç yaşta kafayı mı yiyordu?

Annesiyle babası onun aşırı bir tepki gösterdiği kanısındaydılar. Bunun mantıklı bir açıklamasının olması gerektiğinden ve zamanla bulunacağından emindiler.

"Sen pireyi deve yapıyosun" dedi Verlin. "Sanat seni bu hale getirdi işte."

"Sakin ol tatlım" diyerek öğüt verdi Patsy. "Mucizeler ikinci el bi gümüş eşyada çıkmaz."

Gösteriden sonra, hediyelerini açıp Noel yemeğini yiyecekleri, Ellen Cherry'nin Ansonia'daki dairesine gitmek için bir

taksi tuttular. Taksiyle yaptıkları yolculuk sırasında Patsy'nin kafası da kızı kadar meşguldü. Özel olarak kimseye hitap etmeksizin, "Keşke dansı bırakmayaydım" dedi iç çekerek, "ben de orda olabilirdim."

Noel günü kadının ahlakını kurcalama dürtüsüne karşı koyan Verlin ona dik dik baktı ve "Bu iş için fazlasıyla kısasın bi kere" dedi başını sallayarak.

Raoul Ritz onlara kapıyı açtı, ince bir ökseotu yapışmıştı basık şapkasına. Ellen Cherry hiç tereddüt etmedi; onu resmen dudaklarından öptü, dilini içeri sokacak kadar ileri giderek hem de. Zikzaklar yaparak kasıklarına kadar inen bir yıldırım, külotunu eritmişti herhalde. Damlamaya başladığını hissediyordu çünkü. Hiç kuşkusuz, Raoul'u o akşam vardiyası bitince kendisine bir uğramaya davet ederdi, o savurgan cihazın mucizesi birden araya girivermeseydi. Kendini toparlayıp soğukkanlılığını kazandı ve annesiyle babasını asansöre doğru itti. Tatlı kaşığının hâlâ yerinde durup durmadığını merak ediyordu.

"*Felices Navidades,** Bağyan Charl" diye seslendi Raoul, gitardan nasırlaşmış, nikotinden parlamış parmağını yeni öpülmüş dudağına sürterek. "Şarkımı duydunuz?"

"Ne şarkısı?" diye sordu Ellen Cherry, ama ne yazık ki, Raoul cevap veremeden asansör kapısı kapanmıştı.

"Hoş çocukmuş" dedi Patsy.

Verlin dik dik baktı.

Dolap çekmecesini açarken Ellen Cherry'nin elleri titriyordu resmen. Ama tatlı kaşığı orada, yanındaki paslanmaz çelikten çatal bıçaklar kadar olağan ve cansız duruyordu işte; her ne kadar, Roland Abu Hadee sayesinde (ya da Ellen Cherry öyle sanıyordu) diğer eşyaları utandıracak kadar parlak bir ışık saçıyor olsa da. *Babam haklı, benimkisi salaklıktan başka bir şey değil* diye düşündü. Ama tatlı kaşığını alıp, artık kullanılmayan şöminenin rafına koymak üzere götürüyordu ki, Peder Buddy Winkler lobiden aradı.

"Onu hemen içeri al" dedi Verlin. "Bu Noel'e biraz İsa, biraz da futbol katmanın zamanı geldi."

---

* (İsp.) Mutlu Noeller. (y.h.n.)

Buddy, yakasında bir elmas bulunan mısır koçanı gibi zengin görünüyordu, tohuma kaçmış ve kılıksız bir şekilde. Mavi Armani takım elbisesi bol yahut kırışık değildi de, beyaz gömleği öyle sert kolalanmıştı ki, camı kırılmış bir pencereyi tahtalamada kullanılabilirdi ve kravatı hem kötü bağlanmış hem de normalinden beş santim genişti. Daha da kötüsü, kahverengiydi. Üstünde de janjanlı sülün motifleri vardı. Ellen Cherry geçenlerde Buddy'yi televizyonda gördüğünde de, üstüne "Efendimiz İsa'dır" sözleri işlenmiş bir kravat takmıştı. Düşününce, adamın bugün av hayvanlarını seçmiş olmasına sevinmişti kız.

Peder Buddy Winkler'ın TV'de hâlâ kendine ait bir vaaz programı yoktu. Dahası, Sparrow Şebekesi'nin Güneyli Baptistlerin Sesi'yle birleşmiş radyo istasyonlarının yaklaşık üçte biri, Buddy siyasi görüşlerinde, özellikle de Ortadoğu konusunda giderek militanlaştığından, onun pazar sabahı vaazlarından vazgeçmişlerdi. Radyo istasyonlarının karşı çıktığı şey ille de onun görüşleri değil, saksofonvari sesinin gücüyle ve katliam tahmininde bulunmaktan aldığı bariz bir zevkle, Son Gün'ün dehşeti hakkında, bir sürü kişinin sabah kahvaltısını berbat eden canlı anlatımlarıydı. Fakat ünü yayılmıştı yine de. Anlaşılan, bundan sonra İncil'i yaymaya çalışan bazı başka yayın kanallarına da devamlı konuk rahip olarak çağrılacaktı ve medya, insanların saçlarını dimdik eden sesinden ötürü kendisine güvenmeye başlamıştı. Üçüncü Tapınak Müfrezesi büyük ölçüde Buddy'nin sayesinde, özellikle köktendinci Hıristiyanlar arasında saygınlık kazanmıştı. Buddy'nin sağcı *goyim** kesimden para koparma konusundaki becerisi, bu yardımların bir bölümünü kendi altın dişlerine ve İtalyan giysilerine harcamasına hemen hemen hiç aldırmayan aşırı Siyonistlerin minnettarlığını kazanmasına yol açmıştı.

Buddy, herhalde Patsy'den çekindiğinden, o gün masada pek aşırı bir tavır göstermedi. Ama kutsama duası o kadar uzun sürdü ki, et suyu pıhtılaşmaya başladı. Bir noktada da, saksofonunun ağzı lokumlu tatlı patates şekerlemesiyle tıkalıyken günümüz insanlığının çeşitli günahkârca faaliyetlerini seks, alkol,

* Yahudi olmayanlar anlamına gelen İbranice sözcük. (ç.n.)

uyuşturucu ve sosyalizm içeren suçlara ağırlık vererek sıralamaya başladı. Tanrı fena halde kızmıştı Bud'a kalırsa. "Peki, ne olcaanı bekliyo?" dedi Patsy. "İki bin yıldır hiçbi ziyarette bulunmadı. Kedilerin olmadığı yerde fareler cirit atçak tabii."

Fakat Noel ziyafeti çoğunlukla düzgün gitti. Ellen Cherry annesinin yaptığı yemeklere konsantre olduysa da zaman zaman kaçamak bakışlarla şömine rafının üstündeki tatlı kaşığına baktı ve bir yahut iki kez de gözlerini kapatıp Raoul'u düşledi. *Dünyanın sonu gerçekten de bugün yarın gelecekse,* diye düşündü, *biraz zevkime bakmam gerek.*

Kabak tatlısı, elmalı turta ve meyveli kekten sonra herkes masadan uzaklaştı. Ama fazla da uzaklaşamadılar. Bütün yağlıboya tuvaller duvarlara dayalı durduğundan, adamakıllı doymuş dört kişinin yayılacağı fazladan bir boşluk yoktu.

"Niye bize yeni resimlerini göstermiyosun tatlım?" diye sordu Patsy.

"Bunlar eskiler anne. Sana dedim ya, geçen sonbahardan beri resim yapmadım."

"Onnar bizim için yenidir."

Ellen Cherry bir süre duraksadı. "Yo, yo. Sanmıyorum."

"Hadi yav. Biz bi aileyiz ve senin yaptığın şeyler bizi ilgilendiriyo. Verlin, o lanet olası maçına biraz ara ver de kızının kabiliyetini takdir et biraz."

"Ah, anne!"

Buddy çenesini okşadı. Çıbanları, bir Noel dekorunu süsleyecek kadar kırmızı değildi. "Evet yavrucuğum, bi bakıverelim hele, Tanrının armağanlarını nası kullanıyosun."

Ellen Cherry, vermiş olduğu karara karşın, tabloların önyüzlerini çevirmeye başladı, Boomer'ın tam boy nü resimlerinden birini göstermemeye dikkat ederek.

"Hımm" dedi Verlin.

"Vay vay" dedi Buddy.

"Çok güzel şekerim" dedi Patsy.

Her biri gizliden, aşağı yukarı şöyle bir şeyler düşünüyordu: *Hiç olmazsa, eskiden yaptığı gibi ne idüğü belirsiz, karmakarışık şeyler değil. Hiç olmazsa, her şeye gerçek rengini vermiş. Fakat Allah aşkına, insan ne demeye kalkıp da?..*

Aile gördüklerinden etkilenmemişti. Ve pek ilgilenmemişlerdi. Ama bir fasulye konservesinin, bir mutfak eşyasının ya da buruşuk bir çorabın –*Allah aşkına, insan ne demeye?..*– aslından büyük tasvirlerinin yenileri göründükçe, şömine rafındaki tüneğinde duran Tatlı Kaşığı odanın ortasına zıplayıp dans etmemek için zor tutuyordu kendini.

Verlin, kendisinin ısrarı sonucunda Buddy'nin Ansonia'ya getirmeye razı olduğu küçük, teneke sesli portatif siyah beyaz televizyonda, ani parlayıp sönmeler, patlamalar ve karyağdı görüntülerinin arasından izleyebildiği futbola kitlenmişti yine. Çok çekişmeli bir maçtı, özel bir maçtı ve bunu I&I'daki muhteşem ekranda, böyle saçılıp duran elektrik mavisi yılanbalığı tükürüklerinden bir tül tarafından engellenmeden seyretmek için, ölmek ya da sakat kalmak riskine değerdi belki de. Büyük Final olsaydı bu riske girerdi hiç kuşkusuz. *Noel Noel'dir,* diye düşündü Verlin, *ama Büyük Final, aman Allah, insanın yiyesi geliyor.*

Patsy bulaşıkları yıkamaya başlayınca Ellen Cherry ona yardım etmek için kalktı. Ama rahip hâlâ duvara dönük halde duran tuvallere gidip de bir tanesini çevirince kız olduğu yerde donup kaldı.

"Hayır Buddy Amca! Yapma!"

Artık çok geçti. Rahip resmi çevirdi ve birkaç adım geri çekilip inceledi. Allahtan bunun, Boomer'ın o muhteşem penisinin ters çevrilmiş bir dondurma külahı (bazen de ahududu dolu bir kepçe, bazen de bir üzüm salkımı) gibi sarktığı çalışmalardan biri olmadığı; yaptığı son tablo, yani bol dilli portre olduğu anlaşıldı.

"Vay vay" dedi Buddy. "Bak hele ne varmış burda? Hı hıı. Bunun gösterdiği iblisçe bi şey değilse şapkamı yerim."

"Bud" dedi Patsy, "daha yeni yemek yedin."

"Böyle sevimli laflar seni Aziz Petrus'un radarından kurtarmaz Patsy Charles ve de bunnar bana vız gelir tırıs gider. Ukala dümbeleği türünden esprilerinle havayı yumuşatmaya çalışıcaana, sen de benle beraber düşünsen iyi edersin; niye

senin kızın, gözkapaklarına sürdüğün İzebel pisliğine varıncaya kadar tıpkı sana benzeyen kızın, niye kalkıp da kocasını, Tanrının kutsal huzurunda birleştiği adamı bi şeytan gibi, he ya, Deccal'in ta kendisi gibi resmediyo ha!"

"Ben Deccal'i kadın sanıyordum" dedi Ellen Cherry.

"Bud, Noel'deyiz" dedi Verlin.

"Ah, bırak atıp tutsun" dedi Patsy. "Midesine bi sancı girsin de sonra merhamet diye dua etsin."

"Patsy, lütfen..."

"Ayrıca, ben bu konuyu ilginç buluyorum. Bud, senin de gayet iyi bildiğin gibi, çekip giden ve Ellen Cherry'mi bırakan, Bay Boomer Petway'dir."

"Açıkçası, buna hiç şaşırmadım."

"Ve adam şimdi taa İs-ra-il'de, senin deyişinle. Şimdi, bunu bir an için bir yana bırakalım, bir kadının; terk edilmiş, aldatılmış..."

"Anne!"

"...ve zavallı kalbi kırılmış bir kadının, o gavatın resmini pek muhabbetli olmayan bi tarzda yapmaya meyledebileceği ihtimalini. Ben bunu bi kenara bırakmak istiyorum ve sana teolojik bi soru sorcam. Sen dedin ki Ellen Cherry'yle Boomer ebediyen birleşmiştir. Şimdi merak ettiğim, ya bizim Boomer orda, İs-ra-il'de kendini öldürtürse? O vakit Tanrının ve senin nazarında, Ellen Cherry'nin kendine başka bi koca bulması caiz olmaz mı?"

"Hayatta isteye*ceğim* en son şey" diye mırıldandı Ellen Cherry.

"Bud?"

Kuşkulanan Buddy yanıtlamada tereddüt ediyordu. Bunun bir tuzak soru olduğundan kuşkulanmıştı. "Niyetinin ne olduğunu anlayamadım ama, evet, dul bi kadının yeniden evlenmesi tamamen doğrudur."

"Pekâlâ o zaman, o dul kadın ölse ve cennete gitse orda kimle yatağa gircek; bi numaralı kocayla mı, iki numaralı kocayla mı?"

Kafasını maçtan çevirip Patsy'ye sus işareti yapan Verlin, parmağı dudağında, kalakaldı. Aman Tanrım, ilginç bir soru*ydu* bu.

"İnsanlar cennette 'yatağa girmez' " dedi Buddy, Patsy'yi fazlasıyla küçümseyerek.

"Öyle mi? Girmezler mi? İnsanlar cennette hiç yatıp dinlenmezler mi? Yaşlı bi dul kadın günün yirmi dört saati ayakta mı durcak yani?"

"Sen *dinlenmekten* söz etmemiştin."

"Öyle mi? Peki neden söz etmişim ben Bud?"

"Patsy, kapa çeneni, yav!" diye bağırdı Verlin. "Adamı rahat bırak. Sen de şu aptal resmi bırak Bud, bak şu atışı seyret. Washington sayı yapmak üzere."

"Tamam" dedi Patsy. "Afedersin. Tahminim, ciddi bi teoloğun kafasını yorcaa bi mesele değil bu. Aptalca bi şey. Demek istediğim, her şeyden önce, Boomer Kudüs'te ölmeycek." Kadın bir an sustu. Ve öyle bir tatlı gülümsedi ki, evin, zaten turtaların ve tatlı patates şekerlemelerinin lezzetiyle müthiş bir heyecan içindeki hamamböcekleri başlarını su tesisatından dışarı çıkarıp baktılar bu tatlılık nereden geliyor diye. "Onu sen öldürtmezsen tabii" dedi sonra da.

"Sen ne demek istiyosun Allah aşkına yav?"

"Öğrenmek istediğim şeyi! Benim öğrenmek istediğim ve Boom-er'ın karıcığının da burda öğrenmeye yerden göğe kadar hakkının olduğu mesele, sen o çocuğu orda hangi dalaverelere bulaştırmaya yelteniyosun?"

Buddy kravatının düğümünü çekiştirdi. Dairenin orasına burasına bakındı. Herkesin gözü onun üstündeydi, kuzeninki de dahil olmak üzere. Washington, gol çizgisini Verlin Charles'sız geçmek zorundaydı.

Kurt ana duvar kâğıtlı odadır burası. Dev pervanenin, kâğıt gibi pullarını mücevherli abajura çarptığı odadır. İzebel'in, kabuk bağlamış sürmeli kirpiklerini pencere camına çarptığı odadır. Kuzey rüzgârıyla Noel Baba'yı birbirine karıştıran fırıldağın o kadının çocuklarına çarptığı yerdir burası.

Pek az nesne Aziz Nikolaos'a inanır. Ve onların dışında bunun gerçek olup olmadığını daha iyi bilecek kim vardır ki? Kırmızılar giymiş ihtiyar bir şişko gecenin bir yarısında bacadan

aşağı düşerse, bütün aile ve de ev hayvanları uyusa da, odadaki nesnelerin tümü buna tanık olacaktır elbette. Katedral bodrumundaki nesneler, tüccarlar ne kadar anlatırsa anlatsın, Noel Baba hikâyesini yutmamışlardı tabii ki. Onlar Noel sabahı erkenden ayaktaydı ama, hediyeleri yahut tüketim eşyalarını falan görmek için değil. Onlar, Norman Dön Durmadan tatil günü de her zamanki yerinde hazır bulunacak mı diye meraktaydı.

Ama, adam onları şaşkınlığa uğratarak geldi. Ve Beşinci Cadde'nin birkaç ayyaş yahut evsiz barksız deli dışında boş olmasına karşın gün boyunca orada kaldı yine, arılardan bir eksen üzerinde dönen sert kauçuktan bir kovan gibi. Üstelik, nesneler onun bu kadar zarafetle, bu kadar yoğun bir dikkatle döndüğünü daha önce hiç görmemişlerdi. Adam inanılmaz bir şekilde kendini yayıyor, sonra büzüyordu, eriyip sonra yine katılaşan tereyağı gibi, müzikal bir tereyağı gibi, armonika duraklı bir parça tereyağı gibi tavadan buzdolabına gidiyor, sonra tekrar geri dönüyordu saniyede birçok kez. Zamanı çıkartıyordu, sanki zaman bir pantolonmuş gibi. Zamanı katlayıp bir sandalyenin arkasına asıyor ve çevresinde dolaşıyordu, pantolonsuz ve hiç utanmadan, hiç solmaz bir gülü koklayarak. Kehribarın içindeki radyoaktif bir kurtçuk, kabız bir deniz yılanının kalın bağırsağında dönüp duran bir kile dolusu fosforışıl plankton gibi dönüyordu.

Elleri olsaydı nesneler alkışlayacaktı. "Bravo, helal olsun" diyerek duygularını açıkladı Kirli Çorap ve diğerleri de katıldılar buna.

Bu olağanüstü gösterinin ilhamını veren, Norman Dön Durmadan'ın kendi sınırlarını aşmasını ve daha önce hiç görmedikleri şekilde, daha yavaş ama daha şevkle dönmesini sağlayan şeyin huzur ve sessizlik olabileceği tahmininde bulundular. Kalabalıklar tarafından sıkıştırılmayınca, aşağılayıcı alaylarla karşılaşmayınca, trafiğin pis kokulu delice şamatasına maruz kalmayınca hem daha konsantre, hem de daha az gergin olabiliyordu demek ki. O anda başka bir şeyi daha fark ettiler. Norman o gün ilk kez bahşiş kutusuz çalışıyordu.

"Bugün Noel" dedi Konserve Fasulye. "Bugün Noel ve o yüzden bedava gösteri yapıyor."

"Evet" diyerek söze girdi Sedefli Deniz Helezonu. "Bu gösteri, bu adamın sunduğu bir hediye gibi sanki. Gerçi kime sunduğunu bilmiyorsak da."

"Keşke Bayan Charles burada olsaydı da görseydi" dedi fasulye konservesi.

"He ya, bence de Bağyan Charles burda olaydı keşke" dedi Kirli Çorap. "O vahşi saçlı kaltak bizim Tatlı Kaşıkçığı geri getirirdi belkim."

Hepsinin düşüncesi Tatlı Kaşığı'na gitti birden. Acaba Tatlı Kaşığı bu Noel gününü nerede ve nasıl geçiriyordu? Noel Baba'ya inanan tek bir nesne varsa, o da Tatlı Kaşığı'ydı herhalde.

Tatlı Kaşığı da onları düşünüyordu. Anlaşılan, Buddy, Boomer'ı Kudüs'te bir süre daha kalmaya teşvik etmesi ve ona "gizli bir görev" vermesinden ötürü kendini suçlu durumdan kurtarmak için, Kubbetü's-Sahra hakkında çok uzun bir diskura girişmeye gerek görmüştü. "Demek Tapınak Dağı bugünlerde böyle olmuş" dedi Tatlı Kaşığı, aval aval bakan bir kül tablasına. "Bunu arkadaşlarıma haber vermeliyim hemen."

"Kubbetü's-Sahra'nın ne olduğunu hepiniz biliyo musunuz?" diye sordu Buddy.

Patsy'nin bukleleri olumsuz yönde kıvrıldı.

"Cebelitarık'taki kapalı bir stat" diye salladı Verlin. "Akdeniz Süper Kupa maçı oynanıyo orda."

"Bay Hadee'nin bundan söz ettiğini duymuştum" dedi Ellen Cherry. "Bunun bir şekilde Kudüs'le bir ilişkisi olsa gerek."

"Tabii, öyle sahiden; Kudüs'ün kutsal *orta süsüdür* o" diyerek aydınlattı onları Buddy. "Kudüs'te, Tapınak Dağı'ndadır, yani Süleyman'ın ve Herodes'in İbrani tapınaklarının bulunduğu, bizim genç İsa Efendimiz'in hahamları faka bastırdığı yerde. Yedinci yüzyılda dünyanın o bölgesinde saltanat sürenler senin sahtekâr A-raplardı ve Herodes'in tapınağının kalıntılarının üstüne çok gösterişli bi cami yaptılar, daha doğrusu iki cami ve bunnardan büyüğüne, her tarafı güzel mavi çinilerle kaplı ve höngüdük gibi bi altın kubbesi olanına Kubbetü's-

Sahra adını verdiler. Kudüs'e yaklaşan birinin gözüne çarpan ilk kutsal şey budur.

"Bu Kubbetü's-Sahra İslam dininin üçüncü kutsal mekânıdır. Niye? Çünkü Muhammed efendi yemin billah etmiş, Tanrı kendisini Tapınak Dağı'ndan ata bindirip cennete götürmüş diye. Tanrı onu at sırtında bi süre dolaştırmış, Musa'yla ve İsa'yla tanıştırmış, sonra yolculuğa çıktığı yere bırakmış gene. Nası martaval ama?

"Evet, senin A-raplara salak diye kızsan da bi şey değişmez. Muhammed'in mavalı, Müslümanları kendi dinleri yönünden çok önemli bi yer diye Tapınak Dağı'nda hak iddia eder hale getirdi, bizim Hıristiyanlarla Yahudilerin meşru haklarının üstüne oturarak ve Muhammed'in takipçileri bu çok afili camilerini orya dikmeye giriştiler. Kudüs sonunda yine Yahudilerin eline geçti ama senin A-raplar Tapınak Dağı'na yapışmış oturuyo hâlâ ve ne Yahudileri ne Hıristiyanları sikine sallıyo. Afedersiniz bayanlar. Affedin lütfen."

"Peki orasını Araplar alcak diye bu yaygara niyedir ki?" diye sordu Patsy.

"He ya" dedi Verlin. "Bütün bunnarın biz Hıristiyanlarla ne alakası varmış hiç anlamıyorum. Yahut da sen ve bi de Boomer ne diye karışıyonuz bu işe."

Ellen Cherry sessizdi. Divanda arkasına yaslanmış, dolu midesini ovuşturuyor ve düşünüyordu, *Ortadoğu. Kilimler. Boomer. Kilimler. Boomerkilimleri,* falan diye.

"Kehanet!" En zorlu tazyikle çıkan bir saksofon zortlamasıydı bu. "Kehanet!" Vahşi, ilkel, mavi kenarlı, canhıraş bir sesti; yumurtalarını yırtıcıların kapmaya kalktığı bir bataklık leyleğinin gırtlağından çıkıyordu sanki. "Sizinle ilgili kehaneti bilmiyo musunuz siz? Tanrının kehanetini bilmek, geleceği bilmek demektir. Kitabı Mukaddes, kristal küreden iyidir. Tanrı, olcak her şeyi *söyledi* bize. Verlin, sen Kitabı Mukaddes'te okumuşun bunnarı."

"Tabii, okudum. Fakat hiç hatırlamıyorum bu Kubbetü's-Sahra'nın adının geçtiğini ve..."

"Evet, *elbette,* Kitabı Mukaddes'te bu isim geçmez. Kitabı Mukaddes yazıldığında o meret henüz inşa edilmemişti."

"Ama Bud" dedi Patsy, "sen az önce, Tanrı olcak her şeyi bize söyledi dedin."

Saksofon öfkeli bir homurtu çıkardı. "Adıyla değil. Tanrı hiçbi şeyi *adıyla* söylemedi. Herhangi bi şeyin modern adı eski peygamberler için hiçbi anlam taşımıyodu. Onnar tariflerle bilinir ki, tarifler isimlerden hem daha uzun ömürlü hem de daha doğrudur. Ve onnarın bize, söz konusu şey hakkında aktardığı şeyler şunnardır. Kulak ver."

"İnşallah Boomer Petway'le ilgilidir" dedi Patsy.

"Amin" dedi Ellen Cherry; iyi ya da kötü, Noel boyunca ettiği tek dini söz buydu kızın.

"İlk olarak" dedi Buddy, "Tanrının programının ilk aşaması, senin Yahudilerin İsrail'e dönmesidir." Durdu ve boğazını temizledi. "İs-ra-il'e. Romalılar Herodes'in Tapınağı'nı yerle bir ettikten sonra Yahudiler çil yavrusu gibi dağıldı, orya burya her yere, o gettoya, bu tıp fakültesine kaçıştılar; ama Yehova onlara bi gün yeniden toplaşçaklarını, sütlerini ve ballarını geri alcaklarını vaat etti; ve şimdi, gerçek şu ki, aldılar. İkinci safha, Kudüs'ün yeniden bi Yahudi şehri olmasıydı. Eh, bin dokuz yüz altmış yedide vuku bulan silindir harekâtına bakılırsa, kehanet gerçekleşti. Üçüncü ve son safha da Tapınağın yeniden inşasıdır. Şimdi sırada o var. Sonra... bingo! Armageddon ve Kurtuluş."

"Peki o şeyi niye yapıvermiyolar ki?" diye sordu Patsy.

"Yav, onun yapılcaa yerin tam üstünde zamk gibi yapışmış o Kubbetü's-Sahra dururken nası yapsınnar ki? İşte mesele budur çocuklar. Efendimiz Üçüncü Tapınak yapılıncaya kadar gelemeycek ve Tapınak da, Kubbetü's-Sahra orda oldukça yapılamaycak. Anlıyo musunuz?"

"İyi de, Tanrı onun yeniden yapılcaanı söylemişse yapılcaktır."

"Aynen doğru, yapılcak Patsy. Biz de bunu sağlıycaz."

"Nası?"

"Onnarın A-rap camilerini düzleyip Tapınak Dağı'nı ele geçirerek."

"Sen Kubbetü's-Sahra'yı yıkmayı mı planlıyosun? Sen ve senin ahbapların ha?"

"Ben ve benim Yahudiler. Evet, öyle de diyebilirsin."

"Bunun neticesinde Mesih gelcek ha?"

"Tapınak yapıldıktan sonra gelmesi *gerekçek.*"

"Dur bi dakka Bud. Bana öyle geliyo ki sen Mesih'i zorlamaya çalışıyosun. İkinci Geliş'i vuku bulmaya *zorluyosun.*"

Peder Buddy Winkler omuz silkti. Masaya düşmüş bir parça kek kabuğunu aldı ve altın dişlerinin kapıp öğütmesine havale etti, hamamböceklerinin dört gözle beklediği gece yarısı çerezlerini bir eksilterek. "Daha ne kadar bekliyecez ki?" diye sordu.

"Yav, Efendimiz'in bu iş için uygun ve hazır olcaa gün ne vakit gelcekse işte o kadar beklememiz lazım."

"Patsy haklı" dedi Verlin. "Pek doğru gelmiyo bana, İsa'nın programına karışmak. Onu bi şeyler için acele ettirmeye çalışmak. Bu seni hiç korkutmuyo mu?"

"Bi zamanlar öyleydi. Sonra şu sözleri hatırladım: 'Tanrı, kendine yardım edenlere yardım eder'. Belki de İsa bu yüzden böyle ağırdan almıştır. İsa hep bekledi, koca götlerimizi kaldırıp inisiyatifi alalım diye. Her şey bi yana, Yahudiler Kudüs konusunda ellerinden geleni yaptı. Kudüs onnara gümüş bir tepside sunulmadı. Hatırlıyosunuz altmış yedide nası olduğunu. İşleri ele almanın vakti geldi!"

Verlin başını iki yana salladı. "Bilmiyorum Bud..."

"Evet, ben biliyorum. Bi rüyada geldi bana bu. Yüksek sesle ve parlak bi şekilde. Tam da sizin oturma odanızda. Sırf bu yüzden planlarımızı öğrenmenize izin veriyorum. Ama tabii size her şeyi anlatamam." Ellen Cherry'ye bir bakış fırlattı. "Boyayla sıvanmış küçük bebeğimizin önünde *hiçbi şey* söylememem lazım. Hele de etrafında öyle insanlar varken."

"Aman, o zaman sen de voltanı çekiver Bud Amca."

"Dün gece o Spike ve Abu'yla tanıştık" dedi Patsy. "Çok hoş beyefendilerdi."

"Şeytanın çok hoş maşaları."

Verlin konuştu. "O kadar da kötü değillerdi Bud..."

"Ah, öyle mi? Pekâlâ, dur anlatiim sana..."

"Onlar hakkında sakın ağzını açayım deme! Onları ve yaptıklarını eleştirmeye nasıl cüret edersin, sen ve senin o saçma sapan planların. Bir yerdeki bir camiyi yıkıp İsa'yı geri getirmek. Ne martaval ya! Birilerinin canına zarar vermeden seni kapatmaları lazım."

"Ellen Cherry, lütfen" dedi Verlin.

"Ah, bi sürü insanın canına zarar gelcek" dedi Buddy, sırıtarak. "Bu konuda haklısın."

"Ve bunnardan biri de Boomer Petway ha?" diye sordu Patsy. "Sen onu o Kubbetü's-Sahra'yı havaya uçurmak için mi bulaştırdın bu işe?"

"Sanıyorum hiç kimse hiçbi şeyin havaya uçurulcaandan söz etmiş değil. Ve hayır, Boomer'ın canına bi zarar gelmeycek. Şeytan ona bişey yapmazsa tabii. Ki, yeterince tövbekâr olursa yapamaz. Bana Kudüs'te bi adam lazımdı sade, hepsi bu. Benim Yahudiler sadıktır; ama onnar, biliyosunuz, bizim gibi değil. Onnar sizin deyiminizle egzotik. Esoterik. Kudüs'te gayet sağlam, koyu Hıristiyanlarımız var; ama bana öyle geliyo ki, Yahudilerin onnarın aklını karıştırmasına izin veriyorlar. Bana orda sade, benim kendi adamım olcak biri lazımdı, güvenebilcaam biri; olur da, sağa sola gönderceem ve başkalarının bilmesi icap etmeyen bir iki getir-götür işi olursa kullanabiliim diye."

"Yani Boomer senin getir-götürcün mü?"

"Boomer hiçbi şey değil Patsy. O hiçbi şey değil ve hiçbi şey bilmiyo. Boomer orda sade, Tanrı ve ben ona ihtiyaç duyabiliriz diye bulunuyo."

"Onu karıştırcaan işlere dikkat etsen iyi edersin."

"Ah, dikkat etçem. Dikkat etçem tabii."

"Niye bu konuyu değiştirmiyoruz?" dedi Verlin. "Maçın ilk yarısı bitti lan. Şimdi, açılcak hediyeler var." Ellen Cherry'nin düzensiz, fakat artistik bir şekilde süslenmiş ağacının altında duran, beyaz üzerine yeşil ve kırmızı defne motifleriyle süslü kâğıda sarılı büyük bir paketi aldı. "Bak Bud, sanırım Noel Baba bunu senin için bırakmış."

"Vay, teşekkür ederim" dedi Buddy. "Hepinize teşekkür." Paketin yeşil ipini çekti. "Bi bakiim ne varmış içinde."

"İnşallah uyar" dedi Verlin.

"Uyar uyar" dedi Ellen Cherry. "Deli gömleği çünkü."

Rahip karşılık vermedi. Gayet yavaşça, gayet dikkatle açtı ambalajı; Noel sürprizine karşı sabrı dünyanın sonuna gösterdiği sabırdan birazcık daha fazlaydı. Huzursuz Verlin devre arası şovuna kaçamak bakışlar atıyor, Patsy de masaya bulaşmış tatlı patatesleri süngerle siliyordu. Evye deliğinin altındaki hamamböcekleri dargın bakışlarla seyrediyordu Patsy'nin yaptığını, sanki hamamböcekleri yardıma muhtaç bir kuruluş, Patsy'yse asla para vermeyen nekes yardımseverlerden biriymiş gibi.

Aile toplantısı saat yaklaşık on buçukta dağıldı. Yalnız kalınca Ellen Cherry'nin düşünceleri tekrar tekrar Raoul'a döndü. Az kalsın onu davet etmeye karar verecekti, fakat çişini yapmak için tuvalete gittiğinde "beneklendiğini" gördü.

Oh, iyi. Rahat bir nefes aldı. Ve bir tamponu gönülsüzce içeri sokarken "Jingle Bells"in üç tam kıtasını söyledi.

Noel'den bir gün sonra Verlin'le Patsy, Airstream hindiye bir bakmak için Modern Sanat Müzesi'ne gittiler. Patsy'nin fikriydi bu. "Ben o aptal şeyi bedava gördüm" diye sızlandı Verlin. "Onu tekrar görmek için niye Yankilere para bayılcam ki?"

Taksiyle gittiler; taksinin pencereleri mevsimsiz sıcaklıktan yararlanmak için açıktı. Havayla birlikte, Noel ertesi alışverişçilerinin kaos ve gürültüsü de içeri doluyordu. "Sanki Asya'dayız" dedi Patsy, insan çokluğuna, taşıdıkları rengârenk yüklere, konuşmaların birleşmesinden oluşan büyük gürültüye şaşarak. "Sanki..." dedi ve konuşmasını sürdüremedi Verlin, bu paket taşıyan, duman soluyan, dirsek atan, trafik savuşturan izdihamı karşılaştıracak bir kıta, bir ülke, bir insan topluluğu bulamayarak. "Sanki bi çekirge kraliçesinin taç giyme töreni gibi" dedi sonunda. Patsy anlamadı ve Verlin de anladığından pek emin değildi; kafasında, vahşi yaşam belgesellerinden kalma çok belli belirsiz bir felaketin çağrışımı vardı sadece.

Tahmin edileceği gibi, Ellen Cherry hindiyi tekrar görmeye pek istek duymuyordu; özellikle de, hindi böyle çepeçevre sanatla kuşatılmışken. Sanatla mı kuşatılmış? Hindi *sanattı.* Sanat kardinalleri onu böyle takdis etmişti. Tamam da, onun Modern Müze'de, içinde bir çiftin balayını geçirdiği tek yapıt olduğuna bahse girebilirdi; gerçi biraz daha düşününce, o koleksiyonda, üzerinde sikişilmiş gibi duran bi sürü tablo vardı.

Annesiyle babası havaalanına gitmeden önce Ansonia'ya uğradıklarında –Patsy'nin pasta tabaklarını alması lazımdı– motorize hindi hakkında, onun kocaman, muhteşem bir odanın ortasında park etmiş haliyle "değişik, gerçekten değişik" durduğu dışında söyleyecek pek fazla bir şey bulamadılar. Ama Boomer'ın diğer yapıtı, yani müzenin belli ki Sommervell sergisinden almış olduğu şey hakkında da çene çaldılar. Onların anlattığına göre, kocaman, belki bir metre seksen santim uzunluğunda, kaynak yapılmış çelikten bir elbise askısıydı bu. Askının çubuğunda katlanmış halde duran, yassı, balon gibi sönmüş bir gökdelen vardı; branda bezinden dikilmiş, pencereleri, kapıları ve diğer mimari özellikleri de bezin üstüne boyayla yapılmıştı. Bu yapıt tavandan sarkıyordu ve duvardaki bir kartta Boomer'ın adı, kullandığı malzemeler ve yapıtın adı yazıyordu. Adı *Donald Trump'ın Pantolonu Temizleyiciden Geliyor* idi.

"Belli ki" dedi Ellen Cherry, Ultima'nın aksanını taklit ederek, "dolu, resmen anlamla dolu bu."

Verlin'in kafası karışmıştı. "Boomer'ın o zımbırtısını meşhur bi müzede gördüm, ama görüyorum ki senin yaptığın resimler de eski çoraplar, konserveler ve kaşıklar..."

"O tatlı kaşığı yüzünden hâlâ kafayı yemiş haldeyim" dedi Ellen Cherry, şömine rafına bakarak.

"Ah tatlım, öcü falan gibi bi şey değil o kesinlikle" dedi Patsy.

"...ve merak ediyorum bu dünyada kim deli kim akıllı diye."

"Evet baba, ben eskiden sanatçıların, toplumun akıl sağlığını koruyacak güzel eserler yaratırken çıldırdığına inanırdım. Ama bugünlerde sanatçılar, topluma ilham veren değil de, sadece, güya onu yansıtan, kasten çirkin bir sanat yapıyorlar. Yani sanırım biz artık hepimiz toptan çatlağız, ticaret sisteminin bok çukurundaki çatlak sıçanlarız."

"Bu sözler genç bi hanımın ağzına çok yakışıyo doğrusu."

"Ama şunu söylemek istiyorum: Tanıdığım en çatlak sanatçı bile, Buddy Winkler'ın yanında beyaz ekmek kadar normal kalır."

"Buddy Amcanı çok ciddiye alıyosun. Onun tek yaptığı konuşmaktır sade. Ve biz günahkârlar onun söylediği bazı şeylere kulak versek iyi olur."

"Sırf onun hatırı için, söylediklerinin sadece laftan ibaret olmasını diliyorum, çünkü onun Bay Cohen'in vurulmasıyla ilişkisi olduğunu bir öğrenirsem..."

"Sus kız! Böyle şeyler ima edeyim deme sakın."

"Tamam, ama..."

Ellen Cherry onları kaldırıma kadar geçirdi, orada Pepe ıslık çalıp onlara bir taksi çağırdı. Raoul mesaiye başlamamıştı henüz. Patsy'yle Verlin taksiyle La Guardia'ya yollanınca yukarı çıktı, kanepeye uzanıp uyumaya çalıştı. Fakat ne zaman uykuya dalar gibi olsa, şömine rafındaki tatlı kaşığı onu gözetliyormuş gibi bir duyguya kapılıyordu.

Sonunda, saçma bir şey olduğunu düşünmesine karşın, kalktı ve tatlı kaşığını iç çamaşırı çekmecesine tıktı. Vibratörünün yanına. Bu birlikteliğin sonucunda vuku bulacak konuşmaları tahmin etmekse bir insan olarak mümkün değildi onun için.

Yılbaşından (zehir gibi yalnız bir yılbaşından; arifesinde Raoul'u aramaya, diyaframı yerli yerinde olarak, gittiği, fakat Pepe'den, Raoul'le "orkestrası" birden kalkıp Los Angeles'a gittiler yav, bilgisini aldığı bir yılbaşından) sonra Ellen Cherry'nin İshak&İsmail'deki görevi akşam yemeği vardiyasına kaydırıldı. Kendisi tamamen pratik nedenlerle, bir kokteyl garsonuna döndü; I&I'daki iş büyük çoğunlukla barla sınırlıydı çünkü.

Asıl önemli olansa işin *olmasıydı.* Dev ve çok net televizyonun ünü çevrede yayılınca insanlar meraktan geldiler ve içmek, bir şeyler atıştırmak, çene çalmak ve spor olaylarını seyretmek için kaldılar. Birleşmiş Milletler'le bağlantısı olan bir sürü yabancı, Amerikan sporlarından hoşlanmaya başladı. Müsabakaları mamut ekranda seyrederken, bilinen Akdeniz yiyeceklerinin

yanında oranın biralarını, şaraplarını, koyu kahvelerini ya da çaylarını içmek fikrinin karşı konulması zor bir baştan çıkarıcılığı vardı. Sadece birkaç kişi bambulardan şikâyet etti. Bazıları yanlarında karılarını bile getirdi. Pazar günü Süper Kupa maçı olup da bar dolup taşınca Yunanlar Türklerle yan yana oturuyordu resmen, Araplar da Yahudilerle.

Ronald Abu Hodee'nin yüzünde öyle bir gülümseme vardı ki, bir Süper Kupa oyuncusu rahatlıkla bi gol oturtabilirdi ağzının orta yerine. Spike Cohen de memnun bir gülümseme takınmıştı, ama yeşil gözleri, garsonların taşıyıp durduğu Mısır birasından daha yeşil, *baba ghanoug* tabaklarını süsleyen hıyar dilimlerinden daha yeşil ve artık üstünde kavisli bir de yara izi bulunan gözleri, sık sık dönüyordu sokağa ve buz tutmuş kaldırımda bir aşağı bir yukarı, bir aşağı bir yukarı dolaşıp duran iki güvenlik görevlisinin hiçbir türe girmeyen siyah ayakkabılarına bakmak üzere.

Ellen Cherry'yle Boomer Amerika'yı bir uçtan diğerine hindilerlerken gözleri sık sık arabaların arka tamponlarına ya da plakalarına yapıştırılmış çıkartmalara takılırdı; gayet açık ve gayet acıklı bir şekilde, "Keşke Kayak Yapıyor Olsaydım" yahut "Keşke Golf Oynuyor Olsaydım" yazardı bunlarda. Halinden hoşnut olmayan sürücülerin kimisi yamaç paraşütü yapmayı özlerken, bazıları da yollardaki herkese voleybol topuyla çivileme vuruş yapmayı, dağa tırmanmayı, yelkenli kullanmayı, katıra binmeyi, yabani mantar toplamayı, briç oynamayı, dörtlü dans yapmayı ya da kürdandan Eyfel Kulesi yapmayı tercih etmelerini tavsiye ederdi.

"*Benim* çıkartmam olsa ne yazardı acaba?" diye düşünmüştü Ellen Cherry. "Sanırım, 'Keşke Resim Yapıyor Olsaydım' olurdu herhalde." Bir kutu diyet Pepsi'den uzun bir yudum aldı. "Peki ya seninki, tatlım? Senin çıkartmanda ne yazardı?"

Boomer'ın, "Keşke Cunnilingus* Yapıyor Olsaydım" falan diyeceğini düşünüyordu; her ne kadar, onun zapt olunmaz cinsel istek ilanlarının, çoğu erkeğinki gibi biraz abartılmış

* Vulva ve klitorisin dille tahrik edilmesi (ç.n.)

olduğunu biliyor ve *onun da* bunu içten içe bildiğini sanıyor olsa da. Ama Boomer'ın onun söylediğini duymuş olduğundan bile pek emin değildi, çünkü bunu sorduğu sırada Boomer yolun iki yanını gözleriyle tarıyor, inekleri sayıyor, kopmuş saman balyası tellerine zihninde kaynak yapıyor ya da kafasını meşgul edecek buna benzer bir şeyle uğraşıyordu. Ama Boomer hiç tereddüt etmemişti yine de. Kaşlarını öyle bir hüzünle ve şiddetle çatmıştı ki, kızın atletik bir şekilde terleyen Pepsi'sinin kenarlarında bile yansımıştı bu durum. Ve demişti ki:

"Onnarın yazıları bi bozgunun çok acıklı bi şekilde itirafından başka bi şey değil. Eğer ben hayatımdan ödün veriyosam kesinlikle kalkıp ilan etmem bunu. Benim çıkartmamda derdi ki, 'Eğer Yapmak İstediğim Başka Bir Şey Olsaydı Onu Yapıyor Olurdum Zaten'."

Ellen Cherry metroyla işine giderken bu konuşmayı hatırladı. Neyse ki duraktan I&I'a yürüyene kadar Süper Kupa maçı bitmiş olacaktı, fakat yapılacak bir sürü temizlik işi çıkacaktı muhakkak. Bundan yüksünmüyordu kesinlikle. Aslında kafası öyle karışıktı ki, o keskin soğuk ocak ikindisinde birisi onun kıçına bir çıkartma yapıştırsaydı ne yazacağını merak ediyordu bu yüzden. Yaşamı sönük, boş, amaçsız görünüyordu; Colonial Pines'ın vücuda gelmiş hali gibiydi sanki. Ama yapmayı tercih edebileceği başka tek bir şey bile düşünemiyordu. En azından itiraf etmeye gönüllü olacağı bir şeyi.

Birkaç blok ötede nesneler mazgal pencerenin kenarına dizilmiş, bütün halkın nerede olduğunu düşünüyorlardı. Ellen Cherry ve Tatlı Kaşığı neredediır acaba diye kafa yormak alışık olmadıkları bir şey değildi. Nesneler, daha doğrusu, konserve ve çorap, Ellen Cherry'yle Tatlı Kaşığı'nı, reforma girmiş bir sigara tiryakisinin, yitirdiği küçük dostlarını hatırladığı kadar sık düşünüyorlardı zaten. Ama bugün, yol arkadaşları ve muhtemel koruyucu melekleri gibi, Manhattan'ın tüm halkı da toptan yok olmuştu sanki. Beşinci Cadde'de Norman Dön Durmadan'dan başka hareket eden hiçbir şey yoktu ve o da, Pompei'nin kıvrılan son spagetti çubuğu gibiydi sanki.

O öğlen kilisedeki ekmek şarap ayinine gelen cemaat hiç alışılmadık şekilde az sayıdaydı; öncelikle, maun bastonları ve elmaslarının canlandırıcı parıltısı sayesinde dik duran yaşlı kadınlardan oluşuyordu. İçlerindeki birkaç erkek, ayin biter bitmez fırlayıp gitti. Başpiskopos bile hızlı bir geri çekilme harekâtına girişti ve hazır bekleyen limosuna dalıp tespihiyle şoförünün sırtına vurdu, bineğini kamçılayan bir jokey gibi. Aceleleri neydi ki? Diğer herkes nerede olabilirdi? Sedefli Deniz Helezonu Boyalı Sopa'yı, Kudüs'te ciddi bir şey olmadığına inandırmaya çalıştı. "Gelecek devir henüz gelmedi" dedi ama, kendisi de pek inandırıcı değildi. O ikisi Süper Kupa diye bir şeyi hiç duymamıştı tabii ki, diğer ikisiyse unutmuşlardı.

Sonunda, müzik, duman ve pastan ibaret eski bir araba takırdayarak yaya geçidine kadar gelip durdu. Trafik ışığı değişince osura inleye New Jersey yönüne doğru yollandı, fakat yürüyüp gidinceye kadar, nesneler onun tamponundaki bir çıkartmada "Keşke Partiliyor Olsam" yazdığını gördüler. Konserve Fasulye bunu gramer kurallarının değilse bile, uyum kurallarının çiğnenmesi olarak gördü ve bu fikrini " 'Parti'yi bir fiil olarak kullanan birine hiçbir zaman güvenmemek gerekir" diyerek ifade etti. Ama Kirli Çorap homurdanarak, "Ho ho, gramer hatası yapmıycam diye hoş vakit geçirmekten vazgeçen birine hiç güvenme" diye geriye çarpıverince Konserve Fasulye dayak yemiş gibi hissetti kendini.

"Tam isabet" dedi fasulye konservesi. "Gerçi, gelecek çağda bu ikisinin birbirini dışlaması gerekmeyecek."

Bazı Süper Kupa meraklıları akşam yemeği yemek için kalmıştı. Alkol onları ya çok acıktırmış ya da çok cesaretlendirmişti herhalde. I&I'ın ne kadar tehlikeli bir yer olduğunu Spike Cohen'den başka hatırlayan yoktu sanki. Yazarkasanın arkasındaki yerinde oturmuş, bir gözü hep sokaktaydı; sanki sokak timsah derisinden bir ayakkabıymış da, her an ilk varoluş biçimine geri dönebilirmiş gibi. Birinci Cadde'nin köşesinden dönen bir kamyonun motorundan bir patlama sesi gelince Spike'ın nefes borusundan tiz elektriksel sesler çıkmaya başladı.

Spike'ın tedirginliği boşunaydı. O gece, bezelyelerin bitmesi dışında pek bir facia olmadı. Ertesi gece de kesinlikle monotondu. Ve bir sonraki geceyse, Heidelberg'de yapılan, idrar zorluğu konulu bir sempozyum gibi, düzensizlikten yoksundu. Aslında bütün kış, sanki bir piton bir Valium bağımlısını sindiriyormuş gibi sakin ve aylak geçti. Restoranın ve siyasetinin düşmanları ya dikkatlerini Ortadoğu'ya daha yakın hedeflere kaydırmış ya da bu inatçı Cohen ve Hadee'yle uğraşmaya değmeyeceğine karar vermişlerdi. Her halükârda, İshak&İsmail'in, New York'un en ünlü restoranı olduğu ilk günler artık kesinlikle geride kalmıştı.

Ellen Cherry de nispeten, aynı şekilde olaysız bir kış geçirdi. Sismografın ibresinin fırladığı tek an, Boomer'ın ona, giderek seyrekleşen mektuplarından birinin sonunda, Sommervell Galerisi'ne uğrarsa bir çek alabileceğini bildirdiği gündü.

Anlaşılan, Boomer kibutzdan, kendisinin "uygunsuz bir öneri" diye nitelendirdiği bir şeyi yapmış olmasından ötürü şutlanmıştı (o salağın kim bilir nasıl bir şey önermiş olduğunu düşünürken gülmeden edemedi), ama heykeltıraş arkadaşıyla birlikte (heykeltıraşın cinsiyetinden hâlâ söz edilmiyordu; demek ki kesinlikle bir kadındı) Batı Kudüs'te "bir yeri paylaşacaklardı" güya anıtsal boyutta bir projede işbirliği yapmak amacıyla. "Bu tam bir heykelcilik" diye yazıyordu. "Söylemek gerekirse."

Ellen Cherry ona Noel'den hemen sonra mektup yazmış, Buddy Winkler için hangi görevleri yaptığını dolaysız bir şekilde sormuştu ve bu kez de Boomer şubat başında gönderdiği mektupta şunları yazıyordu:

> Bud için yaptığım tek şey bazı kaynak aletleri satın almak ve bunları Doğu Kudüs yakınlarındaki bir bodrum katına teslim etmekti. Çok tuhaf bi sahneydi. Orda uzun siyah paltolu, siyah şapkalı, yapağı gibi siyah sakallı üç ya da dört haham bi mahzende oturuyodu ve içerisi o kadar karanlıktı ki, bi kaynak alevi olmadan körlere mahsus kabartma yazıları bile okuyamazdın ve bu herifler bi şeyler örüyolardı. Tıpkı senin annen gibi, o çıt çıt ses çıkaran tığlarla örüyolardı. Onlara, bi bebeğin hediye sunma törenine mi hazırlandıklarını sordum, fakat bizim dilimizi bilmiyolardı ve beni içeri alan adam bana, bun-

narın kutsal örücüler olduğunu ve Tapınak yapılıp da faaliyete başladığında büyük rahiplerin giyeceği kutsal giysileri ördüklerini söyledi. Ona bunun ne zaman olacağını sordum, omzuma hafifçe vurdu ve dedi ki, annadığım kadarıyla sen kaynak yapıyorsun, evet dedim, bi bedel karşılığında. Gülümsedi ve bana kapıyı gösterdi, hepsi bu kadar. O günden beri Bud bana tek laf etmedi.
Sanırım Batı Şeria ve Gazze Şeridi'nde ne kadar kötü şeyler olduğunu duyuyosundur. Üzücü bi durum. Her Allahın günü çocuklar vuruluyo ya da dövülüyo. Filistinliler meyve ağaçlarını yakıyo. Kudüs, blendıra konmuş bir zıpzıp dansı delisi gibi sıçramaya hazır. Burada en çok duyduğun laf intikam. Araplar intikam diyo, Yahudiler intikam diyo; yaşlısı, genci herkes öç alma peşinde. Vallahi bunnar o tatsız intikam çorbasını kocaman nefis bi bifteğe ve hatta bi film yıldızıyla ipek çarşaflar içinde yuvarlanmaya bile tercih ederler. Çılgın insanlar, çılgın bi şehir, ama çok ilginç bi yer. Gizlilik ve entrikalar fevkalade bi düzeyde. Bir vakitler sanki burda bulunmuşum gibi hissediyorum. Ne demek istediğimi annadın mı? Bir sürü yer vardır, gidersin de, aslında kendini hiçbi yere gitmemiş gibi hissedersin, ama Kudüs öyle değil, bir dakkası bile değil. Burda hanımeli var, Virginia'daki gibi. Sanki Cennet Şehri gibi kokuyo tıpkı. Ve kiralar ucuz. Bu da bana şunu hatırlattı, Ansonia'nın senin için ağır bir yük olduğunu biliyorum. Ultima'ya bir uğrarsan sana bir çek yardımında buluncak.

Ebedi sevgiler,
Boomer

Ultima'ya uğramaktansa parazit çorbası içmeyi tercih ederim, diye düşündü Ellen Cherry, fakat evinden çıkarılma olasılığı, metrodaki bir sapık gibi bakıyordu suratına ve bunun sonucunda kız kendini toparlayıp, ertesi gün Elli Yedinci Cadde'ye gitti karda yürüyerek. Doğu Elli Yedinci Cadde'deki sanat galerileri Doğu Kırk Dokuzuncu'daki suşi barlar kadar çoktu, fakat hiçbirine dikkat etmemeye çalıştı. Şükran Günü'nün öncesinden beri, boya diye bir şeye hiç bakmamıştı; dairesinin bütün duvarlarına dayalı duran, sanki hayal kuran David Hockney gibi, boş arka taraflarıyla caka satan tabloları saymazsanız. Norman Dön Durmadan'a da hiç uğramamıştı; St. Patrick'in bodrum katındaki nesneler için çok acıklı bir şekilde belirgin bir dışlama tavrıydı bu. Norman'ın onun yokluğunu fark edip etmediği konusunda herkes farklı bir tahminde bulunabilirdi tabii.

Ultima'nın onu bekleteceğini sanmıştı –galericiler kendilerini doktorlar kadar meşgul ve avukatlar kadar önemli göstermek için bunu huy haline getirmişlerdi çünkü– fakat Ellen Cherry içeri çağrıldığında kırmızı vinil çizmelerinin üzerindeki kar suları tümüyle buharlaşmamıştı henüz. Satış görevlisi kadının peşinden Ultima'nın bürosuna giderken duvarlardaki Leon Golub taşbaskılarına karşı ellerini gözlerine siper etti. Ama sanatın tehlikesini birden unuttu, çünkü köpek tehlikesiyle karşı karşıyaydı şimdi. Daha doğrusu, üç tane köpekle; kurdelelenmiş, parfümlenmiş, fakat evcilleşmemiş üç tane küçük boy cehennem tazısı havlayarak, sıçrayarak, dişlerini göstererek kurşun gibi geliyordu salonun öteki tarafından. Ultima bir ipek ve şıklık bulutunun içinde çıkageldi ve köpeklerin ikisini kovdu. Üçüncüsü gitmeyip Ellen Cherry'nin topuğunu kaptı. Ellen Cherry birden İzebel'i hatırlayarak, kafası, ayakları, elleri dışında kalan her yerini korumaya çalışırken buldu kendini.

"Maskaracık!" diye bağırdı Ultima, sert ama sevecen bir sesle. "Seni yaramaz köpiş!"

"İnsan yiyen köpiş" dedi Ellen Cherry içinden. Köpişin ağzının kenarlarında iğrenç, ölümcül köpükler gördüğüne yemin edebilirdi.

Ultima gürgen parkelerin üstünde çömeldi. Göğüslerinin orantısız ağırlığı yüzünden öne doğru devrilir gibi oldu, fakat Ellen Cherry'nin çizmelerinden o da bir ısırık almadan doğruldu. "Hadi Maskaracık, kucak yap" diye mırıldandı Ultima şarkı söyler gibi bir sesle ve bunun ardından it hâlâ köpük saçarak ve hırlayarak kadının kucağına atladı. "Anneye bir öpücük ver."

Ağlayan İsa! dedi içinden Ellen Cherry. *Boomer'ın, bu kuduz köpeğin dişlerini yalayan şu ağzı öptüğünü düşünebiliyor musun?*

Ellen Cherry, yaptığı uzun yürüyüşten buz kesmiş olmasına karşın, kahve, çay ya da likör içmeyi reddetti. Buna yürekten hazırdı, fakat parasını alıp oradan hemen gitmek istiyordu belli ki. Ultima zorlamıştı onu buna. Kadın, Maskaracık kucağında, diğer köpekler de Frank Lloyd Wright masasının altında dalaşırken metal bir kutunun içinden bir çek çıkarıp Ellen Cherry'ye uzattı ve Ellen Cherry de etinden bir parça yitirmeden onu kapmayı başardı. Fakat rengi attı birden.

"Hoşnutsuz bir durum mu var?"

"Ah, üstüne Maskaracık'ın salyalarının bulaşmış olmasının yanı sıra, daha fazla bir miktar bekliyordum."

"Yedi binden fazla mı?"

"Sergi satıldı. Kabaca bir yüz bin dolar olması gerekirdi."

"Yüz binden de fazla. Ama kesintiler var."

"Sizin komisyonunuz."

"Galerinin komisyonu, evet. Federal hükümet ve eyalet vergileri. Ve Bay Petway'e bazı şeyler gerekti. Anladığım kadarıyla çelik çok değerli Filistin'de. Kendisinin yaptığı..."

"Büyük bir heykel var. Evet, biliyorum." *Boomer'ın bana mektup yazmadığını mı sanıyor bu karı?*

İki kadın birbirlerini öyle uzun bir süre ve öylesine maksatlı bir şekilde süzdüler ki Maskaracık sızlanmaya başladı. Hayvan, odadaki güç tekelinin kendisinde olmadığını fark edince şaşırmış ve üzülmüş gibiydi sanki. Sonunda Ultima gülümsedi ve ikinci bir çek çıkardı. "Tebrikler" dedi.

"Bu nedir?" Ellen Cherry banka çekini yavaşça, düşüne düşüne aldı; eniğin müdahalesini göze alarak. Bin sekiz yüz dolardı bu.

"Yapıtlarınızın ikisi satıldı" dedi Ultima. "Sizin de gayet iyi bildiğiniz gibi, manzara resmine karşı yeniden uyanan bir ilgi var. Demek istediğim, manzara resminin *açık havayla* pek ilgisi kalmadı. Koleksiyonerler natüralist resimleri tercih ediyorlar, tabii ki, fakat birinci sınıf *oeuvre* temini zayıf gidiyor. Neyse, sizin resminizi Rochester'den, sizin, ee, aşırılıklarınıza en azından şaşmayacak gibi görünen bir çifte gösterdim. Evet, tebrikler dostum, New York'taki ilk satışınız. Belki daha birçoklarını getirirsiniz."

"Teşekkürler" dedi Ellen Cherry. "Teşekkürler. Belki getiririm." Ne kadar afalladığını Ultima'nın görüp de zevk almasını istemediğinden, özür dileyip kalktı ve kapıya doğru yollandı.

Karda evine doğru zorlukla yürürken her bir elinde bir çek vardı Çin el sobaları gibi ve *Artık Bay Cohen'e, Westchester'daki eski sanat dükkânlarına neden bir yapıt koyamayacağım konusunda gösterecek bir mazeretim var,* diye düşünüyordu sadece.

Ellen Cherry galeriye başka hiçbir resmini götürmedi, hatta Boomer'ın çıplak resimlerinden birini bile (ah, Ultima'nın suratının alacağı şekli görmek nasıl da hoşuna giderdi ama!); fakat bunun düşüncesiyle haftalarca kendini yiyip bitirdi. Bunun iyi mi kötü mü olacağını düşünerek uykusuz geceler geçirdi.

Sanatçı kimliğine yeniden dönmeli miydi? İnsan sanatçı olmayı ya da olmamayı seçebilir miydi? Bazı çocukluk dürtüleri harekete geçtiğinde sen ya sanatçıydın ya da değildin; ve eğer sanatçıysan bunu sergilememeyi, hatta hiçbir şey üretmemeyi bile seçebilirdin; diğer bir deyişle, sanat kariyerini, sanat yaşamını reddedebilirdin ama, bir sanatçıydın yine de. Doğru değil miydi? Yoksa sadece anlambilimden mi ibaretti? Eşitlikçilere göre, herkeste sanat yeteneği vardı. Hobi düzeyinde, belki doğruydu bu. Ee, o halde? Ona öyle geliyordu ki, bir sürü insan sanatçı olmak istemeyi istediği halde, gerçekte bunlar sanatçı olmak falan istemiyorlardı. Bir keresinde Seattle'daki bir kız arkadaşı ona, "Senin gibi resim yapabilmek için her şeyimi verirdim" demişti de, Ellen Cherry "Ben her şeyimi *verdim*" diye yanıtlamıştı belli belirsiz bir övünmeyle.

Yetenek sadece bir temeldi. Sanatçı olmak için cesaret de gerekliydi. Ve bu cesareti sürdürmek için de bir dürtünüz olmalıydı. Kendisi dürtüsünü yitirmişti belli ki. Ama madem dürtüsünü sahiden yitirmişti, ne diye kendini böyle yiyip bitiriyordu ki? Üstelik, ne kadar kıvranıp dursa da, üstündeki sanatçılık derisini döküp ondan kurtulması mümkün değilse, şansına düşen finansal avantajdan yararlanması, bazı mütevazı başarılarla yetinip avunması daha akıllıca değil miydi? Yoksa onu bu kadar inciten şey, (Boomer'ın zaferinin yanında) "mütevazı" pay mıydı?

Kendini böyle yiyip bitirmeye devam ediyor, sonunda vibratörüne uzanıyordu, umutsuzca, kafasını başka şeylerle meşgul edebilsin diye.

O kadar olmasa da, Buddy Winkler konusunda da kendi kendini yiyordu. Noel tatilinden hemen sonra Roland Abu Hadee'yi bir kenara çekip, fanatik kişiler Kubbetü's-Sahra'ya saldırıp onu yıkarsa ne olur diye sordu.

"Savaş" dedi Abu, hiç düşünmeden. "Savaş çıkar."

"Yani Müslümanlar da misilleme yaparak sinagoglara falan mı saldırır demek istiyorsunuz?"

"Hayır" dedi Abu. "Demek istediğim, savaştır. Suriye, Libya, İran, Lübnan, belki Ürdün, Mısır ve Suudi Arabistan, belki de Pakistan ve Endonezya gibi uzak ülkeler İsrail'e savaş açar, cihat, yani kutsal savaş ilan eder. Müslümanların Kubbetü's-Sahra konusundaki hisleri böylesine güçlüdür. Yediden yetmişe hepsi bu uğurda ölmeye hazırdır. İsraillilerin sayısı bunun karşısında çok az kalır ve nükleer silahlara başvurmak zorunda kalırlar. Ki bu durumda belki Sovyetler Birliği de Müslümanlara nükleer füze başlığı vermek zorunda kalacaktır. Ve bu da büyük ihtimalle Amerika'yı bu işin içine çekecektir. Ah, evet, Tapınak Dağı'ndaki camiler yıkılırsa büyük bir gümbürtü kopacak. Her iki kutup dairesi fincan tabağı gibi takırdayacak, bebekler doğduğunda sülfür kokacak. İçerdeki terör o zaman dışa boşalacak. Ateş yumurtası sonunda kuluçkadan çıkacak. Armageddon. Yahut Üçüncü Dünya Savaşı, başka bir deyişle."

Abu mutfaktan çıkar çıkmaz Ellen Cherry dosdoğru duvar telefonuna gitti ve Buddy'nin numarasını çevirdi. Normalde böyle bir şeye kalkışmak istemezdi ama, rahatsızdı ve saatin gece yarısını geçmiş olması hiç önemli değildi onun için.

"Ummm."

"Alo. Buddy Amca?"

"Yavrucuğum. Temincek seni rüyamda görüyodum. Ya da senin kadar tatlı bi oyuncak bebeği."

"Dinle bak Bud Amca. Kubbetü's-Sahra yıkılırsa ne olur biliyor musun?"

Buddy Winkler biliyordu tabii. Üstünde pijamaları, çıbanlarının üstünde merhemden bir gece maskesi, gözlerinde ançüez uyku ezmesi olabilirdi ama biliyordu. "İkinci Geliş'e ve insanoğlunun kurtuluşuna takaddüm etçee kehanet olunmuş bulunan, iyilerle kötüler arasındaki nihai savaşı başlatçak. Hallelujah. Amen. Bu arada saat kaç?"

"Üçüncü Dünya Savaşı'nı başlatabilirmiş."

"Tam üstüne bastın, başlatır tabii. Bütün maksat da bu zaten."

"Yani sen masum insanların, milyarlarca masum insanın hayatıyla kumar oynamaya kalkışıyorsun ha; dünyadaki her-

kesin hayatını, hayvanları, ağaçları, küçük çocukları tehlikeye atacaksın, onları ateşlerin içinde kavurtturacaksın, her tarafları yaralarla, yanıklarla kaplanacak, radyasyon hastalığından ölecekler ha, yani bütün bu korkunç, bu korkunç acıları ve belaları..."

"Dur hele. Bi dur hele yufka yürekli küçük bayan. Bu bi kumar değil. Tanrının kelamı piyango bileti değildir. Bu, *olcak*. Mutlaka! Efendimiz'in ihtarları senin boyalı suratındaki burnun kadar aşikârdır. Ve tabii ki korkunç olcak. Rabbimiz Efendimiz onu korkunç olcak şekilde tasarladı. Fakat iyiler, doğrular ondan, çok iyiyim, şükürler olsun diye çıkçak. İsa, imanlıları onun sinesine toplaycak ve onnar çok güzel, ebedi bi hayat yaşıycak. Yanıkları iyileşçek, yaraları kaybolcak. Senin imansızlara ve günahkârlara gelince, hak ettiklerini bulcaklar. Onnar şansını harcadı, günahlarıyla beraber yancaklar. O halde bırak savaş boruları çalsın. Bırak füzeler yağsın. Tanrının isteğidir bu ve kimin masum olduğuna kimin olmadığına o karar vercek; ne sen, ne de ACLU."*

Ellen Cherry kulaklarına inanamıyordu. "Yani sen kendinden o kadar eminsin ki, Üçüncü Dünya Savaşı'nı başlatma girişiminde bulunmak istiyorsun. Bunun sorumluluğunu taşıyacak mısın omuzlarında?"

"Senin işitme problemin mi var? Az önce sana izah ettim. Boş ver. Yüreğin katılaşmış. Bu uygunsuz saatte nerdesin bilmiyom ama, sana yalvarırım evine git, Kitabı Mukaddes'ini oku ve meşru kocanı uzaklaştırdığın yatağın yanına diz çök ve dua et. 'Öyleyse, günahlarınızın silinmesi için tövbe edin ve Tanrı'ya dönün. Öyle ki, Rab size yenilenme fırsatları versin ve sizin için önceden belirlenen Mesih'i, yani İsa'yı göndersin.' *Elçilerin İşleri*, üç, on dokuz."

" 'Yenilenme fırsatları' mı diyorlar ona?"

"Evet, aynen. Coca-Cola içer gibi yenilenme."

"Senin nelere kalkıştığını polise bildirmeye karar verdim."

Buddy kıkırdadı. "Ne polisi? Burdaki *po*-lislerin bu konuda bi yetkisi yok ve İsrail'deki *po*-lislerse, onnarın çoğu benden yana. Senin dürüst Yahudin bunu, senin Hıristiyan kadar yana

* Amerika Medeni Özgürlükler Birliği (American Civil Liberties Union). ABD'deki anayasal hakları savunma amacını güden örgüt. (ç.n.)

yakıla istiyo. Tabii, İkinci Geliş'ten sonra buna layık görülen Yahudiler dinlerini değiştirmeye zorlanacak. Yeni Kudüs'te hepimiz Hıristiyan olcaz."

"Peki Müslümanlar ne olacak? Ya da Budistler ve Hindular?"

"Kızarmış et."

Ellen Cherry telefonu çarparak kapattı. Buddy'yi düşünerek kendi kendini yiyip bitirdi bütün gece ve daha sonrasında da birçok gece; sanatçılık konusunda kendi kendini yiyip bitirmediği zamanlarda. Buddy'nin zırvalarını, I&I'ın *raison d'être*'ini Boomer'ın orada kim bilir ne haltlar ederek oyalandığını düşündükçe, Ortadoğu'yu kafasının oturma odasının zeminine bir halı manevrasıyla indirmek gittikçe zorlaştı.

Ellen Cherry, Buddy Winkler'ı tanıdığı onca yıldır, herifin klişe içermeyen tek bir cümle söylediğini duymamıştı. Sonunda, organize dinin insanlara bunu yaptığı sonucuna vardı. Din onların ikinci el fikirler dışında bir şey düşünmelerine engel oluyordu. Onları ikinci el bir hayata mahkûm ediyordu. Dinin totaliter politikalarla ortak yönü bu değil miydi? Nazi Almanyası, Engizisyon, Stalinizm, Haçlılar; gerçeğin yerini klişelerin almasına göz yumulduğunda bunlar olmuştu işte.

Altıncı tülün ardında, klişelerin içinde en tehlikelisinin "dünyanın sonu" olduğu fark ediliyordu, tülbentin altına konmuş bir inci gibi. Ama tüle nüfuz edemeyen, tülün varlığından da habersiz Ellen Cherry'ninse kendini yiyip bitirmekten başka bir şey gelmiyordu elinden ve kendi kendine soruyordu, Buddy kıyameti niçin böyle yana yakıla istiyor diye.

1. Yoksa bütün bunlar, sonunda Buddy'nin tarafının kazanmış olması mı demekti?

2. Yoksa "yaşam/yaşam"ın karmakarışık, önceden kestirilemez eksikliği bir defaya mahsus katılaşıp "yaşam/ölüm"ün kusursuz düzenli, tümüyle kontrol altında, saf altından anıtına mı dönüşecekti?

3. Yoksa bütün bunlar Buddy yalnız olduğu için miydi?

Eğer Bud Kitabı Mukaddes'ten kaynaklanan böylesine pervasızca bir fanteziyi, dayanılmaz tatminsizliğini ve yalnızlığını

dindirmek için sahnelemeye kalkışıyorsa, o zaman Ellen'ın bu konuda yapabileceği bir şey vardı. Hayır, hayır, bu söylendiği kadar kolay olsaydı bile, hatta kendisi de tatminsizlik ve yalnızlık denizinde boğulmak üzere olsaydı bile altara öylece sere serpe atmazdı kendini. İmkânsız. Saçma.

Ertesi sabah, vibratörünü iç çamaşırı çekmecesine koyar koymaz külotlar kız kıza fısıldaşmalarını kesip "Kim? Kim? Kim?" diye sormaya başladılar cıvıldayarak. Bu kez kimdi? Kimin adını söyledi yüksek sesle, bacaklarını açıp orgazmın beyaz midillisine bindiğinde? Norman mı? Raoul mu? Yoksa Boomer mı yeniden? "Kimdi, Daruma, söyle bize kimdi?"

Bay Vibratör, külotlar sakinleşinceye kadar hiçbir şey açık etmedi. Utançtan yerin dibine girmiş Tatlı Kaşığı'nın yanına yatmış, derinden gelen, alçak ve monoton bir sesle Japonca bazı heceleri tekrarlıyordu ilahi okur gibi: *Wooga go nami ne, Wooga go nami ne.* Nihayet, çekmece sakinleşince, "Ördek sosu bulunmayan öğlen göğünde tek bir bulut süzülüyor" dedi. Külotlar protesto edecek mi diye görmek için bekledi ve etmediklerini görünce "İyi" dedi, "hanımımın yüksek sesle söylediği isim..."

Tatlı Kaşığı söylenecek ismi duymasın diye kendi kendine bir şarkı mırıldanmaya başladı ama bütün çabalarına karşın duydu yine de.

"Buddy" dedi vibratör. " 'Bud Amca' diye bağırdı."

Tatlı Kaşığı da vaktinin çoğunu kendini yiyip bitirmekle geçiriyordu. Metaforik bir kuruntu. Uzun zamandır kendisiyle bir şey yenmemiş olması yüreğini dağlıyordu. Kudüs'e gidebilseler neler olacağı hiç umurunda değildi de, orada kendisiyle bir şeyler yenecekti. Evet! Bunun çaresine bakacaktı. Tatlı Kaşığı Üçüncü Tapınağa girer girmez dosdoğru kafeteryaya gidecekti. Bir rahiple muhallebisinin arasına girecekti. Artık yeniden pırıl pırıl gümüş görünümünü kazandığına göre, belki de Mesih'in kendisi olurdu bu kişi... Mesih'in dudaklarına değmeyi düşleyerek kutsal bir şeye saygısızlık etmeyi aklından geçirmezdi ama Mesih'in, cildi saten gibi, kocaman ve her

derde deva eli tarafından kavranmayı düşleyebilirdi. Mesih, körlere balık çorbası içiriyordu. Aç yetimlere dondurma yediriyordu. Mesih onu kullanarak bal kâsesinin içinde sihirli bir daire çiziyordu. "İşte" diyordu havarilerine. "Sinekleri uzak tutacak bu."

Düş görmek güzeldi ama kendini yiyip bitirmek değil. Nesneler insanlık gibi tarihte yüzmezler. Hareket etme yeteneğini yeniden kazanmış ender nesnelerde bile, hiçbir insan azizin dahi sahip olmayı düşünemeyeceği, yapılarından gelen bir sabır vardır. Ama yine de, Tatlı Kaşığı'nın içi içini yiyordu arkadaşlarına yeniden kavuşmak için. Yol arkadaşlarına Kubbetü's-Sahra'yı, Bay Petway'in Kudüs'te olduğunu, hepsinden çok da, Bayan Charles'ın tablolarını haber vermek için yanıp tutuşuyordu. Bayan Charles'ın onların –evet, *onların,* Kirli Çorap'ın, Konserve Fasulye'nin ve Tatlı Kaşığı'nın– onlarca portresini yapmış olması, bu kadının onlara Tanrı tarafından gönderilmiş bir koruyucu olduğundan başka bir anlama gelemezdi.

Ama yine de, diye düşündü Tatlı Kaşığı, kendi kendini yiyip bitirerek, *o madem bana bu kadar değer veriyor, niçin beni şu düzeysiz, boşboğaz iç çamaşırları ve bir Doğulu ahlaksızlık aletiyle birlikteliğe mahkûm etti?* Konserve Fasulye, insanın yabancılardan çok şey öğrenebileceğini söylemişti ama, söz konusu yabancılar Fenikeli sopalar ya da Japon yaraklar olunca insan onların söylediklerinden bir kelime bile anlamakta zorlanıyordu. Aralarında bir fark varsa da, vibratörün Boyalı Sopa'dan daha tutucu olmasıydı.

"Siz nerelisiniz efendim?" diye sormuştu Tatlı Kaşığı, ilk karşılaştıklarında.

"Güherçilenin geldiği, o görünmez kuşun sisli denize pislediği yerdenim."

"Ne hoş" dedi Tatlı Kaşığı, kibarlık olsun diye. Bu herifin edepsiz fonksiyonunu bilmiyordu henüz, onu bir elektrikli saç kıvırma cihazı sanmıştı.

"Bir buçuk kilo keten" dedi vibratör.

İç çamaşırları da onun dediğinden bir şey anlamıyordu ama, sanki Süleyman kadar bilge biriymiş gibi davranıyorlardı kendisine. (Süleyman gerçekten bilgeyse tabii.) Önünde eğilerek

onu selamlıyor, ona "Usta" ya da "Daruma" diyorlardı ve kıkırdamalarını zapt etmek onlar için ne kadar güç olsa da, her gün iki saat onunla birlikte "*Wooga go nami ne, Wooga go nami ne*" diyerek ilahi okuyorlardı.

"Bu benim başımı ağrıtırdı" diye yakındı Tatlı Kaşığı; "Tabi eğer başım olsaydı."

"Ah! Başsız baş ağrısı!" diye bağırdı vibratör neşeyle. "İyi. Senin için henüz umut var."

Külotlar kendi başlarına kalınca vakitlerini moda, zayıflama diyetleri, ünlülerin yaşamları ve popüler müzik hakkında çene çalarak geçirirdi. Daruma'nın gözetiminde meditasyon yaparlarken bile bazen, falan artistin verdiği ya da filan artistin aldığı kilolar hakkında fısıldaştıklarını duyardı Tatlı Kaşığı. Ayrıca, Ellen Cherry Charles hakkında, acımasızca ve sık sık da tamamen varsayımlara dayalı dedikodular yapmaya bayılırlardı. Bayan Charles'ın seks yaşamına kafayı takmışlardı neredeyse ve Tatlı Kaşığı bunu, onların tek tek ve sırayla, o varsayılan faaliyetin, ee, merkezinin genellikle çok yakınında bulunmalarına yoruyordu.

Tatlı Kaşığı, onların bayağı ve yüz kızartıcı gevezeliklerine karşı kendini savunmak amacıyla, onlara kendi maceralarını anlatmaya başladı: Nerelerde bulunduğunu, nereye gitmekte olduğunu, bunları hangi koşullarda ve kimlerle birlikte yaptığını yani. Her şeye gülen külotlar ilgiyle dinliyordu. İyi bir hikâyenin değerini bilirlerdi. Fakat Tatlı Kaşığı'nın hareket yeteneğini kazandığına zerre kadar bile inanmadılar. Onlara göre, atmasyon bir masaldan başka bir şey değildi bu. Külotların onun doğru söyleyip söylemediğini sınamaya kalkmasına gücenen Tatlı Kaşığı hafiften bir iki yan takla atmak ve hantal bir hareketle parmak uçlarının üzerinde yükselmekle yetindi. Ama bunun bile onların bel lastiğini şaklatmadığını sanmayın sakın! O andan itibaren iki kat daha fazla dikkat kesildiler. Daruma bile, o mesafeli görüntüsüne karşın çok etkilenmişti.

Külotlar Tatlı Kaşığı'nın hareket edebildiğini görünce, niçin bir çekmecede, böyle kendi kendini yiyip bitirerek oturup dur-

duğunu bir türlü anlayamadılar. Niçin St. Patrick'e yollanıp o ilginç arkadaşlarına katılmıyordu ki?

"Her şeyden önce, yolu bilmiyorum bir kere" dedi Tatlı Kaşığı.

"Doğru yol, bilinmeyen yoldur" diye karşılık verdi vibratör.

"İkincisi, bunu düşünmek bile beni korkutuyor."

"Yolculuk edecekler, tozu toprağı sevmeyi bilmeli" dedi Daruma.

"Ama hepsinden önemlisi de, biz cansız nesnelerin, insanoğlunun baskın durumdaki gerçekliğini tahrip etmeme gibi etik bir sorumluluğu vardır. Sedefli Deniz Helezonu bu konuda çok titizdi. Bir insan niçin beni hareket ederken görüp de, delirdiğini ya da bir mucizeye tanık olduğunu düşünsün? Konserve Fasulye, insanların mucizelere karşı çok hassas olduğunu söylüyor."

"*Honto des*" dedi vibratör, bilgece. "Doğru. İki bin yıl önce bir bakire bir çocuk doğurdu. İnsanlar hâlâ kendini toparlayamadı. Ha-ha-ha."

"Ben Günahsız Doğum'u asla o şekilde düşünmedim" dedi Tatlı Kaşığı. "Ve bunda gülecek hiçbir şey göremiyorum. Ama sanırım haklı olabilirsiniz. Belki de Tanrı bu yüzden mucizelerine ara vermek zorunda kalmıştır."

Tatlı Kaşığı'nın hikâyelerini dinlemekten hoşnut külotlar ona pek soru sormuyordu. Ama Daruma o soğuk tarzıyla, hiç eksilmeyen bir merak sergiliyordu. "Ne kadar çok konuşur ve düşünürsen gerçekten o kadar uzaklaşırsın" lafını pek severdi ama yine de Tatlı Kaşığı'nı, süslü sopayla deniz kabuğunun Kudüs'ten kalkıp da, taa Utah'daki (yoksa Wyoming miydi?) bir mağaraya nasıl gelebildiği gibi konularda sürekli sorgulayıp duruyordu. Bu konuyu bir vakitler Tatlı Kaşığı da çok düşünmüştü. Fakat şimdi cevabı hazırdı.

"Fenikeliler getirdiler onları. Herhalde siz Amerika'yı Kolomb'un keşfettiğini sanıyorsunuz. Hayır o keşfetmedi. O çok iyi, çok cesur bir Katolikti ve Amerika'yı ilk onun bulduğuna inanmayı tercih ederdim ama maalesef öyle değil. Feni-

kelilerin muhteşem yelkenli gemileri vardı ve dünyanın her tarafına gittiler. Evet, belki Pasifik'e değil ama diğer okyanuslara. Onlar Amerika'yı Kolomb'dan yüzlerce yıl önce biliyorlardı. Asırlar önce. Hayret verici değil mi? Romalılar Herodes'in tapınağını yıktıklarında..." Tatlı Kaşığı durup rakamları gözünün önüne getirmeye çalıştı mecburen. Bir yedi görüyordu, upuzun boyuyla, okul önündeki yaya geçidinde görevli güvenlik sorumlusu bir çocuk gibi, sağ kolunu uzatmış duruyordu; fakat sol tarafındaki rakamın net bir görüntüsünü bir türlü canlandıramıyordu kafasında. Ne brontosaurus* kuyruğunun üstünde sallanan beş, ne de hidrosefal dokuz pek doğru gibi gelmiyordu nedense.

"Sanırım yetmiş yılında. M.S. M.S.'nin ne demek olduğunu biliyor musunuz?"

"Oh, evet" dedi pamuklu bir slip külot. "Usta, pille çalışmayı tercih ettiğinde onu titreştiren akım gibi bir şey."

"*Bütün* vibratörler pille çalışır" diyerek düzeltti birazcık daha yaşlı bir slip; kar üzerine vuran ay ışığı gibi mavimsi bir şekilde ağarmıştı. "Bir bayanın kendini duvardaki prize takılı bir şeyle sikebileceğini düşünebiliyor musunuz?"

Şimşirden bir çitteki kuş şakımaları gibi kıkırdamalar dolaştı çekmecenin içinde. Tatlı Kaşığı yürek gibi çırpınıp takırdadı, öksürdü, sonunda bastırıp devam etmeye karar verdi. "Kudüs'ün, yetmiş yılında falan tekrar yıkılmasından sonra Boyalı Sopa'yla Sedefli Deniz Helezonu nihayet Fenikelilere geri döndüler. Güya geleceği okuyan güçlü rahibeler vardı. O zamanlar Fenike Roma İmparatorluğu'nun bir parçasıydı, Roma'nın Suriye vilayetiydi. Ekonomik yönden refahı devam ediyordu ama rahibeler birçok insanı, kültürlerini ve dinlerini feci bir akıbetin beklediğine inandırmıştı. Ki durumun böyle olduğu ortaya çıkacaktı. Rahibelerin sayesinde, yok olmamayı ya da daha sonraki bir tarihte tekrar ortaya çıkabilmeyi sağlamak yolunda geniş kapsamlı birtakım önlemler almaya başladılar."

"İnsanlar 'geniş kapsamlı' deyince ben hep neyi düşünürüm biliyor musunuz" dedi bir iç çamaşırı yığınından gelen tatlı ve

* Tüm çağların en büyük kara hayvanlarından biri olan dev yapılı, otçul dinozor cinsi. (ç.n.)

genç bir ses. "Bir şeyin ne kadar enli falan olduğunu. Bir metre ya da yüz on santim mesela."

"Yani Liz Taylor'un kalçaları gibi mi demek istiyorsun?"

Çekmece yine kıkırdamalarla doldu. Tatlı Kaşığı, onun halinden anlayan, ama pek yardım etmeyen vibratöre baktı. "Yeme karşı açgözlü balık çabuk yakalanır. Ağzını bir açtın mı hayatından olursun."

Tatlı Kaşığı kısa kesmeye karar verdi. "Bir rahibe Sedefli Deniz Helezonu'yla Boyalı Sopa'yı büyük bir gemiye götürdü ve Atlas Okyanusu'nu aşıp, St. Lawrence Nehri'nde, gemiyle gidebilecekleri kadar ilerilere gittiler. Sonra bir grup onları karada, çok uzun bir yolculuğa çıkardı ve sonunda rahibe onları saklamak için en uygun yeri buldu. Küçük bir mağaraydı bulduğu. Bu mağaranın içinde küçük bir oyuk vardı ve rahibe bizim deniz kabuğuyla sopayı bu oyuğa sakladı, fakat önce onları çok özel bir şekilde okşadı ve böylece transa girmelerini sağladı. Bazı tanıdık enerjileri hissedinceye kadar uyanmayacak şekilde programlanmışlardı. Bu duyacakları, Roma devrinin bittiğini ve dünyanın aklını başına topladığını gösteren işaret olacaktı. Bunun çok korkunç bir şekilde pagan çağrışımlar yaptığının farkındayım ama bana da bu şekilde anlatıldı."

"Ha, demek öyle" dedi 'ha' deyici Daruma.

Ellen Cherry aylar önce, hatta Boomer'ın, sakat ayağını Kudüs'ün yedi gizemli kapısından birine kaptırmasından önce de nikâh yüzüğünü sol elinden sağ eline geçirmişti ve dul kalmış ya da boşanmış olduğunu gösteren bir işaretti bu, teknik olarak bunların ikisi de gerçekleşmemiş olmasına karşın. İç çamaşırı çekmecesi her açıldığında, güneşten yahut elektrik ampulünden gelen ani ve güçlü bir ışık içeri dolar, ardından da bayağı hızlı bir şekilde, New York havasının makine marifetiyle yaratılmış güçlü kuvvetli hidrokarbon yükü ve sonra da Ellen Cherry'nin, İzebel rengi boyanmış (büyükelçilik binalarının çevresindeki dövme demirden çiviler gibi uzun ve sivri) tırnaklarıyla ve basit altın yüzüğüyle hemen tanınan sağ eli girerdi.

Tatlı Kaşığı, el çekmeceye her girdiğinde kendisine uzanacak diye umutlanırdı bütün kalbiyle. Ama ne yazık ki, eğer sabahsa el o günün külotunu seçerdi (Ellen Cherry'nin pek sutyeni yoktu; yumruları koşum takımlarını tam doldurmaya yetecek kütleden yoksundu çünkü); eğer geceyse de el, daima birazcık tereddütlü bir şekilde, Daruma'yı çekip alırdı. Heyhat!

Ellen Cherry şubat sonuna doğru bir öğleden sonra, bayağı sıkı bir soğuk algınlığından ötürü işe gitmeyip evde kaldığında Tatlı Kaşığı'nı çekmeceden çıkardı. Müşkül durumdaki bir mutfak eşyası için ne kadar umutlu bir andı o! Ama sonunda bu kavuşmadan yararlanan Ellen Cherry oldu.

Kız bir taraftan burnunu sümkürürken Tatlı Kaşığı'nı yatağın üstüne koydu. Sonra tekrar alıp inceledi; sanki daha önce gözden kaçmış ama nihayet, tuhaf bir şekilde yeniden ortaya çıkışını açıklayabilecek bir ipucu bulacakmış gibi. Bunun boşuna olduğu anlaşılınca Ellen Cherry narin nesneyi yüzünden yaklaşık on beş santim uzakta tuttu ve göz oyununa başladı. Göz oyununu Patsy'nin deyişiyle "sittinsenedir" oynamamıştı ama, hemencecik içine giriverdi; bedeninin, yabancı bakterileri yıkayıp uzaklaştırmak amacıyla salgıladığı gözyaşından oluşan bir tabakanın da belki biraz yardımı vardı bunda.

Tatlı kaşığının sapının tırtıklı kenarları kâğıttan bir istiridye kabuğu gibi çırpınmaya; sanki, son nefesini veren deniz salyangozlarının serbest kalmış ruhlarının denizperilerinin uçuşan lüleleriyle birlikte yükselip, saçılan sulara karıştığı bir Botticelli balık çorbasının, tuzlu bir rokoko balık suyunun dalgalarıymış gibi spirallenmeye başladı. Oyuk kepçe kızın gözünde düzleşti, genişledi, inceldi ve sonunda hayalet bir genç kızın koltukaltına benzedi ve yüzeyinde pırıldayan gümüş de zıvanadan çıkmış bir enerjinin ışık harmanı şeklinde tezahür etti. Ellen Cherry'nin bakışı derinleştikçe bu enerji yok oldu ya da çöktü ve sırf bu yüzden, çözülmenin önüne geçmek, onu aşmak için kızın daha da derinlere geçmesi zorunlu hale geldi. Sonunda, bir sürat koşucusunun finiş çizgisi hamlesinin görsel eşdeğerine benzer bir şeye kalkışarak kendini dağılmanın ötesine atıverdi ve ancak "bilgi" diye nitelendirebileceği, kalıcı ve katı bir resifin içine gömülü halde buldu kendini.

Başı dönerken bir an, görünür ve görünmez dünyaların arasına yöneldiğini fark etti; bütünlüğü, yani bütün biçimlerin ve hareketlerin her an gerçekleşebileceği, fakat onları uzlaştıracak seçim ya da tercih süreçlerinden fiziksel ve metafizik yasalar sayesinde korundukları o nihai durumu seyrettiğini hissetti.

Bu duygunun ömrü çok kısa sürdü, fakat Ellen Cherry bu sürede, kaygan bir şeyi kuyruğundan yakalayacakmış gibiydi sanki. Kaygan ve bütünüyle yaşamsal önem taşıyan bir şeyi. Tam anlamıyla tanımlayamıyordu bunu. Kesin olarak çözümleyemiyordu. Çözümlemenin onu yok edeceğini fark ediyordu sezgileriyle. Bir tür esrimeye, eğer özel bir ışık altında bakılırsa her şeyde var olan, esrik bir öze benziyordu sanki bu. Mantıksal düzeyde anlamlılığı, tamamen aslardan oluşan bir iskambil destesinden fazla değildi; ama yine de, ona verdiği bir anlık sevinç öylesine müthişti ki, bunun anısı onu gelecekte aylarca teselli edecek, geri çekilme ya da teslim olma olasılığını bile düşünmekten alıkoyacaktı.

Ancak bu an geçip gitti. Ellen'ın yine burnunu sümkürmesi ve öksürük şurubundan bir yudum daha içmesi gerekti. Tatlı kaşığını ilacı içmek için kullanmayı düşündü fakat bundan vazgeçti. Normal göz odağına dönen kız çekmeceyi açtı ve fena halde düş kırıklığına uğramış Tatlı Kaşığı'nı değersiz arkadaşlarının arasına bıraktı; "değersiz"likleri, gizemli bir özden yoksun olmalarından değil de, Fenikelilerin pencere örtülerini modernize eden halk olduğunu sanacak kadar cahil olmalarından kaynaklanıyordu. "Jaluzi* olmasaydı herkes perdeyle idare edecekti" falan diyorlardı mesela.

Ellen Cherry'nin bağışıklık sistemi, nezlesini bir haftada sıvılarla denize defetti ve kız I&I'a dönünce orada farklı bir durumla karşılaştı. Hafta sonu gecelerinde; yani, dünyanın her yerindeki çalışan kişiler gibi, BM'de çalışanların da dışarı çık-

* (İng.) Phoenician blind. Yazar, pancur, jaluzi anlamına gelen Venetian blind yerine, yanlışlıkla Phoenician blind'ın kullanılmasına dayalı bir espri yapıyor. (y.h.n.)

maya en çok istek duydukları gecelerde artık televizyonda yayımlanan spor olayları azaldığından, Spike'la Abu barda canlı müzikle bir deneme yapmaya karar vermişlerdi. Belediye'ye bir tomar para götürdüler, onun bunun yan cebini doldurup bir kabare ruhsatı aldılar. Sonra da müzisyenleri seçtiler.

New York'un etnik müzik dünyasında her taşın altına baktıktan sonra, hem Arap hem İsrail halk şarkıları söyleyebilen ve söyleyen Yemenli bir delikanlı buldular. Adam pazarları, tarafsız görünmek için başı açık halde ve süt mavisi bir smokin giyerek şarkı söylüyor, bas çalan on bir yaşındaki erkek kardeşiyle, çömlek davullar çalan dedesi de kendisine eşlik ediyordu. Adamın çaldığı gitarda ve sesinde, hangi ritimde çalarsa çalsın melankolik bir hava vardı ve repertuarındaki şarkılarda "Dün tüfeğimi yağladım, sevgilim uyurken ve badem ağaçları ağlarken sonsuz bir neşeyle" gibi sözler vardı. Pazar akşamlarının müşterisinde pek ciddi bir artış olmadı.

Cuma ve cumartesi gecesi müşterilerini eğlendirmek içinse Doğu Kudüslü bir gece kulübü saz heyeti tutuldu. "Neden olmasın? İsrailli Yahudiler de bu müziği sever" diye açıkladı Spike. "Oryantal müzik bu. Westchester'dakiler duysalar pek inanmaz ama İsrail esasen bir Doğu ülkesidir."

Saz heyetindeki müzisyenler Filistinlilerden, Mısırlılardan ve Lübnanlılardan oluşan bir yamalı bohçaydı. Hepsinin yaşı altmışın üstündeydi (bazen Yemenli dede de katılıyordu) ama büyük bir hevesle ve kendilerinden geçerek çalıyorlardı. Çalmaya başladılar mı bütün bina yakıcı çöl rüzgârlarıyla ve birbirinin üstüne devrilen katman katman karmaşık gök gürültüleriyle titriyordu. Antik udların aksak melodileri dümbeleklerin yaylım ateşini andıran vuruşlarıyla yuvarlanırken yılan oynatıcı kavalları da ritimlerin yahut notaların ayak bileklerine dolanıyordu yılankavi bir şekilde.

Gerçekten de, bu saz heyeti bazı devamlı müşterileri çekmişti fakat ek masrafı çıkaracak kadar çok değildi bunların sayısı. Spike'la Abu'nun canlı müziğin zarar ettirecek bir girişim olduğunu fark etmeleri çok uzun sürmedi; fakat bu müzikten kişisel olarak öyle çok hoşlanmışlardı ki, son vermeye gönülleri pek elvermiyordu.

"Bu harika bir saz heyeti" dedi Spike, "fakat keşke tef çalsalardı."

"Tefi ben de çok özledim" dedi Abu. Ellen Cherry için açıkladı. "Ortadoğu'da tef, hem matemin hem şenliğin ifadesidir" dedi. "Yüzyıllar önce, cenazelerde ve düğünlerde çalınan tek çalgı oydu. Tefle çalınan Kudüs'ün öz müziğidir, çünkü Kudüs aynı zamanda hem cenaze hem de kutlamadır. Spike, saz heyetinin şefine sorayım bakayım, bir tef ekleyebilecekler mi."

Birkaç gün sonra Abu, saz heyetinin başı olan dişsiz yaşlı Lübnanlıyla yaptığı konuşmayı aktardı. "O bey bana dedi ki, onlarda tef yokmuş, çünkü saz heyetlerinde kadın yokmuş. Bana, tefin Ortadoğu'nun tek dişi çalgısı olduğunu söyledi. Muhammed gelmeden önceki dönemde Tanrıça Astarti'yle alakalıymış. İlginç değil mi? Diğer müzisyenlerden biri de, tefin çok şıngırdadığı ve kıçına şaplak vurulmak üzere yapıldığı için dişi olduğunu söyledi. Bu daha sonra gelişmiş, ataerkil bir yaklaşım bence. Neyse, bazı geceler onlarla birlikte tef çalacak tanıdıkları bir kadın var mı diye sordum. Olmadığını iddia ettiler ama ben kendilerine, bunun onların bu işte daha uzun süre çalışmalarını sağlayabileceğini ima edince bir bakalım dediler."

Spike başını salladı memnuniyetle. "Bu çok güzel" dedi. "Kudüs'e son gittiğimde çok güzel bir tef dinlemiştim, tefi çalan da, ayağına ayakkabı giymemiş bir dansöz kadındı. Süt ve Bal adlı bir gece kulübündeydi bu. Ayağında ayakkabı yoktu, demek istediğim..."

"Süt ve bal" dedi Abu. "Basmakalıp bir deyim haline gelmiş artık, ama yine de insanın içine işliyor. Süt ve bal. Garip bir nedenden ötürü, küçük bir şiir bu."

İkisi böylece çene çalıp durdular tef müziği zevkinin hayatlarında yaratacağı farktan habersiz bir şekilde.

Ellen Cherry saz heyetiyle pek ilgilenmiyordu. Onların çıkardığı, yüksek perdeden burunsal uğultu, prehistorik bir meşgul sinyali gibi geliyordu ona. Yemenli türkücü de onun müzik guddesini uyarıp bir şey salgılattırmıyordu ama Ellen, o *adamın* bir şeyini uyarıyordu belli ki, çünkü adam Ellen'a hep uzun

uzun, içlenerek bakıyordu. Adam ona buluşma teklif edince kızın içinden kabul etmek geldi. Derin derin düşünen yakışıklı bir çocuktu ve gerçi bunun gençlik melankolisinden ibaret olması gibi bir kuşku daima vardı ama ilk bakışta çekiciydi yine de. *Evet, ben bilirim bu Arap tipleri,* diye düşündü. *Benim sevgilim olarak kalmaya razı olmaz. Üç buluşmadan sonra benimle evlenmek ister ve beni eski memleketine götürmeye, bir peçenin ardına gizlemeye, bana koyun gözü yedirmeye kalkar.*

Ellen onu reddettikten sonra adamın şarkılarındaki kasvet birkaç gölgeyle daha da karardı. Örneğin, "Savaşa gitmeden önce, lütfen izin ver de yaşlı gözlerimi senin nakışlı kol yenine sileyim" gibi mısralardaki kederin anlaşılması için İngilizce söylenmesi şart değildi. Sonunda Spike'la Abu herife yol verdiler.

Nisan ayında saz heyetini de şutlamak üzereydiler ki, dişsiz moruk onlara, gelecek cuma günü kendilerine "bilhassa çok güzel" bir dansözün katılacağını ve kadının tef konusunda "bilhassa fevkalade yetenekli" olduğunu bildirdi.

Heyecanlanan Spike yaşlı müzisyene, kadının ayakkabıyla mı yoksa çıplak ayakla mı dans ettiğini sorarken, biraz daha alçak perdeden de olsa sevinen Abu, yedinci yüzyılda Muhammet'in emriyle yaşanan müziksiz dönemde sadece *ghirbal* ve tefin serbest bırakıldığı, tefin ancak sözsüz çalınmasına izin verildiği, çünkü enstrümanların sözle birlikte çalınmasının yasak olduğu hakkında küçük ama lezzetli bir lokma sunuverdi Ellen Cherry'ye. "İşte yeni din Arap kültürüne bunu yaptı" dedi Abu. "Davul sesini bıraktı, şarkılarımızı götürdü."

"Biz Baptistler de pek şarkı söylemeyiz" dedi Ellen Cherry, sır verircesine. "Para toplama tabağını dolaştırdığımız zamanlar hariç."

Nisanın üçüncü cuması. Bahar New York'un üstüne, haremdeki bir divana uzanan bir odalık gibi yatıyor. Harlem'deki bir divanda yatan AIDS'li bir bebek gibi. Kocaman bir ay yükseliyor. Ay da tıpkı odalık gibi, ağzına kadar şekerle ve spermle dolmuş sanki; fakat yükselirken içinden geçtiği sis bir

deri bir kemik, balgamlarla tıkanmış ve habis olduğu hemen hemen kesin yaralarla beneklenmiş. Yumuşaklık her yerde, sertliğe sokulup sarılır. Sertlik omuz silker, "N'olmuş yani?" der ve üstte cüruf gibi birikmiş dolarları eşeler, otuz santimlik iğneler kakar onun damarına. Nazik yeşil yapraklar, kirleri kabuk bağlamış binlerce kol ve bacağın üstünde kıvrılarak açılır. Araç egzozlarının keskin, Mefistofelesvari kokusu hışımla karşı durur klorofile. Bir insan nefes alınca burun deliklerinden biri cadıların zehir kokusunu, diğeriyse bitki yaşamının şurup kokulu dalgasını çeker içine. Ay ışığıyla araba farlarının, neonlarla yaprak parıltılarının harmanında gökdelenler Hindu azizlerinin geçit alayı kadar güzeldir. Işıkla kabarcıklanan, göz kırpan, göğe tırmanan gökdelenler parktaki akçaağaçlar gibi özsuyuyla doludur sanki.

Fakirhanelerden ve dairelerden, butiklerden ve şaraphanelerden saçılan sıkıntılı kalabalıklar yeni bir tempo tutturmuşlardır; kış vakti sürdürdükleri, kurulmuş oyuncak gibi cinnetvari telaşla, gelecek nemli yaza has, derin su dalgıcı gibi ağır ağır sürüklenmenin arasında yeni bir yürüyüş hızı bulmuşlardır şimdi. Kauçuk köpüğü hamburger kutularına, prezervatif poşetlerine, derialtı şıringalarına ve grafiti kusan sprey boya kutularına basa basa, neredeyse dans eder gibi yürürler, adımlarında bilinçaltı bir bahar ayiniyle, çimenin, tohumun, kuzunun ve çocukların rond oyununun unutulmuş anısıyla. Hareketlerine eşlik eden bitmemiş ve bitmeyecek senfonin içinde, arabaların bangırtılı radyolarından gelen salsa, rap ve funk, şık restoranlardan ve limuzinlerden gümüşsü bir çisenti gibi dökülen Vivaldi nağmeleri vardır; baştan başa bütün kent merkezinde otel lobilerindeki turistlerin ve işadamlarının belkemiğine hayalet sigara tutucusuyla tık tık vuran Cole Porter'ın yarattığı karmaşık ritimler; SoHo barlarından ve sanatçıların çatı katlarından gelen kaçık tekno-rock; uyanık çalgıcı-dilencilerin plastik kovalara ve buzdolabı raflarına vurarak yaptıkları bateri soloları; "haberleri" sunan çift cinsiyetli spikerler; kamyon, otobüs tekerlerinden çıkan yüksek çığlıklar, sirenlerin bitmek bilmez kırmızı feryatları, taksilerin borazan sesleri, ara sıra bir tabanca sesi ya da bir çığlık, genç kız kahka-

haları, delikanlı goygoyları, havlayan köpekler, saldırgan dilencilerin söylenmeleri, sokakta yatan delilerin ulumaları ve birçok sokak köşesinde, rahiplik kisvesi verilmiş ya da kendi kendini görevlendirmiş, nefesi kuvvetli vaizlerin gelip geçen herkese, sanki Nisan bir kedi yavrusu, Tanrı da eli çuvallı, kızgın bir çiftçiymiş gibi, bunun Tanrının merhamet gösterdiği son nisan olabileceğini ihtar eden vaazları vardır.

New York'un havası temmuza kadar steroitler halinde pompalanacak: Onu soluyan herkesin akciğerlerinde kaba pazılar kasılacak ve duyarlı kişilerin yanaklarını yeni biçilmiş anız gibi tırmalayacak. Ama bu nisan akşamlarının atmosferi açıkça kadınsıdır. Sis, danteller kuşanmış; soğuk rüzgâr anaç pamuklara sarınmış ve göz kırpılan, cilveler yapılan bezgin kentliler gardını indirmiştir. Alacakaranlığın hemen öncesinde, sürgülü hesap cetveli gibi dizili Kanada kazları Manhattan'ı bir uçtan bir uca mühendislerken, trafiğe de, neredeyse akülerini boşaltacak bir kaz sesi çıkarma dersi veriyor. Milyonlarca kişinin boynu, kazların gidişini takip etmek için hep birden dönüyor ve sürü sisin içinde kaybolunca antik bir zehir zapt ediyor kolektif beyni. Herkes yabani kaz şarabıyla hafiften sarhoştur artık.

Ellen Cherry sokaklardaki kadınsı serkeşliği, henüz dairesinden çıkmadan bile hissediyor. Ansonia'nın on birinci katından bakınca, neon lambalar sıvaşmış yaş dudak boyası gibi görünüyor ve Broadway'den sıçrayıp gelen karmakarışık gürültüde alttan alta bir kedi mırıltısı var. Cuma gecesinin alışılmış, ticaret ve kültür, romantizm ve suç, lüks ve pislik harmanına tomurcuk nektarı, ay maltı ve kaz rakısı karışmış: Ellen Cherry pencereyi zorlayıp açtığı anda bunun tadını alıyor. Pencereyi daha çok açıyor ve daha büyük bir yudum alıyor. Çok şeyler vaat eden bir gecedir, çılgınca bir şeylerin olabileceği bir gecedir ve birden, dışarı çıkıp ona katılmak için daha fazla bekleyemiyor artık.

"New York bir tef yutmuş" diyor kız. Tef hakkında, kendisine geçenlerde söylenmiş şeylerin dışında bir şey bilmiyor; fakat o vahşi dişi müzik kutusunun o gece İshak&İsmail'de, kendisinin gece vardiyasında, dokuzdan gece üçe kadar çalış-

tığı yerde çalınmasının programlandığından haberdar. Öyle görünüyorki yaptığı benzetme tam yerinde fakat, gerek duymayacağına karar verdiği mantosunu asmak için antredeki dolaba geri dönünceye kadar tamamen unutuyor bunu (kalın kışlık giysilerden kurtulmanın, kentin yeni havai ruh haline yaptığı katkı küçümsenmemeli).

Ellen Cherry odayı terk ettiği anda iç çamaşırı çekmecesinde daha önce görülmemiş bir hareketlilik oluyor. Çekmece hafif aralık ve Tatlı Kaşığı da hissediyor nisan gecesinin dürtüşünü ve çağrısını.

Daruma seyrediyor onu. Tatlı Kaşığı, iş görüşmesine gitmiş bir kokain bağımlısı gibi titriyor. Dik olarak, sapının ucunda dengede durup, periyodik olarak yukarıya, çekmecenin kenarından dışarıyı şöyle bir görebilecek kadar yükseğe sıçrıyor. Sıçrıyor, duraksıyor, titriyor. Sıçrıyor, duraksıyor, sıçrıyor.

"Kamikaze"diye fısıldıyor vibratör.

"Kamikaze mi?"

"Tanrısal rüzgâr."

Tatlı kaşığı sıçrıyor, duraksıyor, titriyor. "Tanrısal rüzgâr mı?"

"Git" diyor vibratör. "Rüzgârla git. Meteliksiz git. Kaybedecek bir şey yok. Git!"

Tatlı Kaşığı gidiyor.

Hiç ses çıkarmadan yatak odası halısının üstüne atlıyor. Yuvarlanıyor. Etrafa bakınıyor. Ellen Cherry'nin kapının yanına, yere bıraktığı çantaya doğru zıplıyor.

Anahtarlarla bozuk paraların, kâğıt mendillerle Boomer'dan gelen mektupların, İzebel sonrası makyaj malzemelerinin ve Georgia O'Keeffe'nin yırtık pırtık eski dergi fotoğraflarının arasında diplere dalarken duyduğu son şey, kâfir yarağın neşeli ve deli kahkahasıdır.

Ortalama bir kadın çantası yaklaşık bir kilo gelir. Ortalama bir kadının kalbi iki yüz elli gram gelir. Bir tefin ağırlığıysa

ikisinin arasında, el çantasından ziyade kalbe daha yakın bir yerdedir.

Ellen Cherry yatak odasına geri döndüğünde çantasını kapıyor ve içindekilerin altını üstüne getiriyor. Sağ eli, yani sürgüne gönderilmiş nikâh yüzüklü eli tatlı kaşığına birçok kez ya değiyor yahut onu bir kenara ittiriyor, fakat onun varlığının farkına varmıyor. Çantasında neler olduğunu bilmeyen bir kadın, kalbinde neler olduğunu bilebilir mi?

Ellen Cherry anahtarlarını, iki tane metro jetonunu ve bir şişe dudak parlatıcısını alıyor. Bunları sarı jarse giysisinin, yani Betsey Johnson marka, büyük fermuarlı giysisinin kapaklı cebine yerleştiriyor ve çantayı yatağın üstüne bırakıyor. Bu bahar sarhoşu gecede hafiflemiş bir şekilde çıkacaktır yolculuğa. Tatlı Kaşığı'ysa, belli ki, yolculuğa falan çıkmayacaktır.

Tatlı Kaşığı çantada, Ellen Cherry'nin evden gittiğinden emin oluncaya kadar bekliyor. Sonra kıvrana kıvrana dışarı çıkarken, çantanın dibinde yıllardır hasret çeken plastik bir yağmur başlığının fena halde içi gidiyor. "Beni h-hiç giymeyecek" diyerek, içini çeke çeke ağlıyor yağmur başlığı. "O saçların üstüne h-hiç oturamayacağım ben."

"Sabret dostum" diyerek öğüt veriyor Tatlı Kaşığı. "Arkadaşım Konserve Fasulye'nin dediği gibi, 'dünya tuhaf bir yerdir ve zarlar hiç durmadan atılıyor' "

Fasulye konservesinin sözüne göndermede bulunup da sonra tekrar iç çamaşırı çekmecesine tırmanırsa kendini ikiyüzlü hissedecektir. Aslında, kendi sabrını büyük ölçüde yitirmiş olduğu halde sabır öğütlemek de ona ikiyüzlülük gibi geliyor. *Milenyum biterken bazı cansız nesneler hiç karakteristik olmayan bir şekilde, gittikçe sabırsızlanıyor mu ne?* diye düşünüyor. *Eğer öyleyse, bu dinsel bir şey mi, yoksa dünyevi mi?*

Tatlı Kaşığı odayı gözden geçiriyor. Ay ışığı, beyaz Cadillaclardan bir filo gibi giriyor pencereden. Hiç düşünmeden, yataktan pencere denizliğine zıplıyor. "Ah, aman Tanrım" diyor hızlı hızlı soluyarak. Hem büyülenmiş hem de korkmuştur. Aşağısında, çok çok aşağılarda, nisan ayının şaşkına döndür-

düğü acımasız sokaklar bir renk ve ses nöbeti halinde, nabız gibi atıyor. Ilık hava, kaşığın hatırladığı lüks bulaşık suları gibi yıkıyor onu. Kentin ışıkları da onun üzerinde dalgacıklar halinde yayılıyor; kaşığın klasik çizgilerine canlılık katarak, farklı türde bir banyo yaptırıyor ona. Bu kakofoni kafasını karıştırmıştır. Yüksekliği görünce donup kalmıştır. Dönüp duran bir gökyüzünde hareketsiz bir yıldızdır o.

"Kamikaze!"

"Pardon efendim?"

Tatlı Kaşığı, vibratörün ona çekmeceden ne diye seslendiğini duyabilmek için arkasına dönüyor, böyle yapınca da kayıyor ve pencerenin kenarından aşağıya, o muazzam, gürültülü boşluğa düşüyor.

Bir nesnenin bütün hayatı, düşerken gözlerinin önünden geçer mi? Galilei bir canlı şovenisti olmasaydı, Pisa'da yaptığı denemeleri sırasında bu soruyu sorabilirdi. Öte yandan, cansız, inorganik bir şeyin, gözlerinin önünden geçecek bir "hayatının" olduğunu iddia etmek absürd olabilir. Ama Tatlı Kaşığı'nın kaldırıma doğru son hızla pike yaparken gördüğü şey nedir peki?

Tatlı Kaşığı düşerken, ateş ağaçlarından yapılmış ve gebe hayvan motifleriyle süslenmiş kaba saba çanakların önünden geçiyor; kaplumbağa kabuğundan kahve fincanı tabaklarının ve yanaklarında alfabeler gizli genç kız kafataslarından yapılmış *compotierler*'in* önünden geçiyor. Hepsinden kesin bir şey varsa, Tatlı Kaşığı o güne dek böyle kapların içine konmuş bir kremaya hiç dalmamıştır.

Düşerken, bir karyola direğine bağlı siyah bir horozu geride bırakıyor, aynı antik su birikintisinden su içen bir kertenkeleyle bir ardıçkuşunu geride bırakıyor, parlak renklere boyanmış meşe palamutlarını, kaktüsten mobilyaların ve Eskimo kulübesi kandillerinin yağını sızdıran avizelerini geride bırakıyor. Bir kıyıdan diğerine yaptığı tüm yolculuklar boyunca Tatlı Kaşığı böyle şeylerin hiçbirini görmemiştir.

* (Fr.) Komposto tabağı. (y.h.n.)

İnsanlar gibi kendi beyninin içinde değil, kurt ana duvar kâğıtlı odanın içinde düşüyor ve duvar kâğıdının sallanan yırtık parçaları kendisine değiyor bu dalışı sırasında. Uzak bir mesafeden, Sedefli Deniz Helezonu'nun boru çalar gibi çağırdığı adını duyduğunu sanıyor. Sonra, bitiyor...

Yere düşünce, beklediği çirkin çlank sesi değil de, bir tak sesi çıkıyor. Nispeten yumuşak bir şeye çarpıyor, orada bir oyuk açıyor, havada bir kavis çiziyor ve daha önceki hızının yarısından az bir hızla düşüp kaldırımı öpüyor. Birkaç damla kan da düşüyor onunla birlikte.

Raoul Ritz basık şapkasını taksaydı şapka darbeyi büyük ölçüde bertaraf ederdi. Ama Los Angeles'taki menajerine göre o şapka çok aptal bir şeydir ve hiç olmazsa insan içindeyken bunu takmaktan vazgeçmesini söylemiştir kendisine. Raoul, Ellen Cherry'ye, onun için yazdığı ve birkaç New York radyo kanalında, sınırlı bir şekilde yayımlanan, şarkısının bütün ülkede piyasaya çıkmak üzere olduğunu bildirmek niyetiyle Ansonia'ya gelirken kellesi maalesef açıktır.

Raoul kafasını iki eliyle tutarak, olduğu yerde, garip bir şekilde, sanki radarı şaşmış bir yarasa gibi dönüyor, Ansonia'nın bir köşesine çarpıp geri sekiyor ve düşüp bayılıyor. Pepe, yani yeni kapıcı ne oluyor diye bakmak için dışarı çıkıyor, Raoul'u kaldırımda baygın halde buluyor ve 911'e telefon ediyor. Tatlı Kaşığı'nın içgüdüleri hemen kaçıp saklanmasını söylüyor kendisine, ama küçük bir kalabalık toplanmıştır orada.

Bir ambulans ve bir polis arabası geldiğinde Raoul'un ışıkları tekrar yanmıştır ve dik oturmaktadır. Polis arabasında bir dedektif vardır, bir cinayet mahalinden getirilmiştir kendisi. "Ona çarpan neydi?" diye soruyor Dedektif Shaftoe.

"Kaşık" diye yanıtlıyor görgü tanıklarından biri. "Şu kaşık düştü üstüne."

"Şaka mı yoksa?" Shaftoe kaşığı tanıktan alıyor, inceliyor. Saf gümüştür, büyüklüğüne göre ağırdır. "Düştü mü yoksa atıldı mı?"

Tanık omuzlarını kaldırıyor. Shaftoe caddeye doğru birkaç adım atıp, Ansonia'nın tepesine kadar her yerini görebileceği bir yere gidiyor. Binanın o cephesinde sadece bir pencere açık-

tır. Dedektif, hangi kat olduğunu bulmak için pencereleri sayıyor. Kısa boylu, derisi kara, saçı beyaz, adaleli biridir, şahin gözlüdür ve bir baştan çıkarıcınınkinden daha sıklıkla kırılmış bir burnu vardır. Kendi çapında futbol oynamıştır, Süper Kupa'nın yanına bile yaklaşamamışsa da. "Şu dairede kim oturuyor?" diye soruyor Pepe'ye, açık pencereyi parmağıyla göstererek.

"Emin değil ben. Sanıyom Bağyan Charl."

"Bağyan Charl" diye tekrarlıyor Raoul. Söylediği ilk sözler bunlardır ve yaşlı bir rahibenin iç donundan zorlukla geçerek çıkmış gibidir sesi. Sağlık personeli onu hastaneye, tetkik için gelsin diye ikna etmeye çalışıyor, ama kendisi diretiyor. Polislerin fikri soruluyor.

"İnatçı keçinin biri bu" diyor Shaftoe. "Bırakın şunu. Bellevue Hastanesi'ndeki doktorların zamanını ve vergi mükelleflerinin parasını bu kafanın iç fotoğrafını çekmek için boşa mı harcamak istiyorsunuz? Üstelik, böyle ufacık bir kaşığın çarpmasıyla götünün üstüne oturduğu duyulsun istemiyor." Shaftoe sırıtıyor, çevredekilerden bazıları da sırıtıyor.

"Sende oranın anahtarı var mı?" diye soruyor Shaftoe, Pepe'ye. "İyi. Ben yukarıya çıkıyorum." Raoul'a dönüyor, adam artık ayağa kalkmıştır. "Sen de gelmek istiyor musun?"

Raoul baş ağrısını sallıyor. "Evet yav, sizle gelsem iyi olcak. Bağyan Charl ben onu sikmeden Los Angeles'e gittim diye öyle bi delirmiş ki, mutfak eşyalarını kafama atıyo yav."

"Sahi mi bu?" diye soruyor Shaftoe.

"Sanmam ki evdedir" diyor Pepe. "Yirmi dakka önce işe gitti."

"Yirmi dakika olduğundan emin misin?"

Pepe haklıdır, dairede kimse yoktur. "O kaşığın bu daireden gelmiş olması şart değil" diyor Shaftoe. "Pencerelerini kapatmış olabilirler." Raoul düş kırıklığına uğramış gibidir, özellikle de, dedektif mutfak çekmecelerini gözden geçirip, onun kafasına çarpana benzeyen gümüş bir eşya bulamayınca.

Evden çıkmak üzeredirler ki, pazarları Central Park'ta resim yapan Shaftoe Ellen Cherry'nin tuvallerinden birini tutup çeviriyor. Kendi resimlerinin bir kıyaslamasını yapmak istemiştir.

Bir kaşığın, elinde tuttuğunun aynısı bir kaşığın, resmini görünce uzun ve sert bir ıslık çalıyor ve güçlükle oturuyor kanepeye.

İshak&İsmail'e giderlerken arabayı kullanan polis, "Bir türlü anlamıyorum" diyor, "adam bir çay kaşığıyla haklanmış, bir dikiş bile atılmamış ve siz bir soruşturma yürütüyorsunuz."

"Burada... alışılmadık bir şeyler var" diyor Shaftoe. "Tuhaf bir şeyler."

"Yahu, burası New York çavuş, kıytırık bir Ohio falan değil. Ayrıca, bu şehirde bile her şeyin basit bir açıklaması vardır. Karı pencerenin kenarına bir kaşık koymuştur, o da kaymış, birini haklamıştır. Karıyla adam birbirini tanıyor, öyle mi? Tamamen tesadüf."

"Bu meretin onca tablosu neyin nesi peki?" diye soruyor Shaftoe, tatlı kaşığını sallayarak. "Ve bir de o fasulye konservesi resimleri neyin nesi ha? Bundan sonra da birisinin beyni bir fasulye konservesiyle dağılırsa ne olacak? Karı birine gıcık kapmıştır mesela, çünkü herif ona geçirmemiştir. Doğru değil mi ahbap?"

Arka koltukta oturan Raoul omuzlarını kaldırıyor, kafasını tutuyor yavaşça.

"Evet, tamam da, çoraplar da vardı" diyor polis. "Kadın, çorapla kimsenin kafasını yaramaz. Üstelik kadın işinde, çalışıyor."

"Ve kadının çalıştığı yer neresi? New York'un en tehlikeli lokantası. Bunu da kattın mı, Ortadoğu'ya has her türlü belalı siyasi pislik karışır bu işe. Hayır, dedim sana, burada büyük bir... açayiplik var. Tuhaf bir hava var."

"Bahar" diyor polis.

Shaftoe hiçbir şey demiyor, parmaklarıyla tatlı kaşığını ovuşturuyor sadece. Kaşıktan bir cin çıksa Shaftoe'nun ilk dileği bu kaşığın hikâyesini öğrenmek olacaktır. Yo, yo, *o kadar da* müthiş bir dedektif değildir kendisi. İlk dileği yeniden top oynamaktır. İkinci dileğiyse, belki dünya barışı, belki AIDS'in tedavisinin bulunması falan. Üçüncüsü... Ah, boş verin. Dönüp geriye bakıyor. "Bu hanım, Bayan Charles, nasıl biri?"

"O bi sanatçı yav" diyor Raoul.

"Dalga geçme."

I&I'ın önüne gelince şoför, dedektifle Raoul'u arabadan indiriyor. "Çelik yelek giyecek misiniz?" diye soruyor.

"Hayır" diyor Shaftoe, gömleğinin göğüs kısmına hafifçe vurarak. "Sağa sola yatarak savuşturcam kurşunları. Duyduğuma göre yemekler de iğrençmiş."

İshak&İsmail'e girince bar soldadır, yemek kısmı sağda. Bunlar birbirinden, bambuyla kaplı, alçak, belki bir metre yüksekliğinde bir bölmeyle ayrılmıştır. Orkestra yeriyse, güya, bar bölümünün gerisindedir ama yemek salonundakiler tarafından da tamamen görülebilir ve duyulabilir. Şef garson Teddy, Dedektif Çavuş Shaftoe'yla Raoul Ritz'i yemek kısmına oturtuyor, çünkü orasının hemen hemen boş olmasına karşın, daha küçük olan bar kısmı neredeyse tamamen doludur. Ellen Cherry'nin çalıştığı bölümse barın önüne doğrudur ve kendisi Shaftoe'yla Raoul'a servis yapmadığı gibi, onu görebilmeleri için başlarını çevirip bakmaları gerekmektedir.

"Yav, kadın hoş görünüyo" diyor Raoul.

"Ne biçim saç ama!" diyor Shaftoe, hayretle.

Dikkatleri orkestra bölümüne, saz heyeti şefinin az önce, görev savar gibi, kısa ve sert sözlerle takdim ettiği çok genç bir bayana yöneliyor. Saz heyeti yeniden çalmaya başlayınca kız tefine küt diye vurup bir çınlama sesi çıkarıyor ve dans etmeye başlıyor. O anda Shaftoe da üçüncü dileğinin ne olacağını biliyor artık. Raoul'un baş ağrısı açık kalmış ağzından çıkıp gidiyor. I&I'daki bütün konuşmalar, birçoğu da cümlenin yarısında kalmak üzere birden kesiliyor. Seyirciler donup kalmıştır. Bazıları elini kaldırıp kalbini yokluyor ama çoğu felç olmuş, sanki kelebekler gibi iğnelenmiştir bir tutku duvarına. Aşçılar ve bulaşıkçılar mutfaktan dışarı çıkıyor, güvenlik görevlileri kaldırımdaki nöbet yerlerini terk ediyor. Tef gümlüyor, tef şıngırdıyor; kız acemice ve mahcup mahcup dans ediyor ve seyirciler, üzerlerine serilen antik bir battaniyenin, belki de İbrahim'in, üstünde Saray'ın ve Hacer'in bacaklarını iki yana açtığı battaniyenin ağırlığını, dokusunu ve kokusunu hissediyor.

Gece serinlemiştir, nisan gecelerinde hep olduğu gibi; fakat dans bittiğinde I&I tere batmıştır. Adamlar alkışlıyor, durup alınlarındaki teri siliyor, sonra tekrar alkışlıyorlar. Islık çalıyor, ayaklarını yere vuruyorlar. Shaftoe, kalçaların bu kadar hızlanabildiğini daha önce hiç görmemiştir. Raoul yüksek sesle İspanyolca bir şeyler mırıldanıyor ve esas olarak, "Bu kız için bi şarkı yazacam yav" diyor, "*on* şarkı yazacam." Raoul Ellen Cherry'yi tamamen unutmuştur. Yunanlar ve Suriyeliler, Türkler ve Cezayirliler, Kıbrıslılar ve Kuveytliler ve İsrailliler de öyle; aylardır Ellen'a asılan ve kızın da etnik önyargılarına karşın, yakın bir gelecekte içlerinden bir sevgili bulmayı umduğu tipler yani.

Ellen Cherry terk edildiğini sezmiş olsa gerek ki, kan ter içindeki Abu'yla, gözü dönmüş Spike, birbirlerinin ardı sıra nefes nefese, "Bu tefçi kız hakkında ne düşünüyorsun?" ve "Ee, bizim küçük Salome hakkında neler düşünüyorsun?" diye sorduklarında, altdudağını içine neredeyse saksı diye çiçek ekilecek kadar ileriye fırlatıp, "Bacakları sıska" diye yanıtlıyor, "bir dansöz için kesinlikle sıska bunun bacakları."

Birkaç dakika sonra müzik tekrar başlıyor ve I&I yeniden vahşi bir cinsel saunaya dönüyor utangaç genç dansözle, sıska bacaklarla falan. Shaftoe farkında olmadan tatlı kaşığını süper marketten aldığı spor ceketinin cebinden çıkarıyor ve onu bambu bir Amerikan servisine vurarak ritim tutmaya başlıyor. Tatlı Kaşığı yerin dibine giriyor. Edepsiz gösteriden ötürü öyle bir utanıyor ki, oranın beş ay önce Ellen Cherry'yle yeniden bir araya geldiği yer olduğunu fark edemiyor ve keşke pencerenin kenarından düştüğümde paramparça olsaydım, diye düşünecek hallere geliyor. Ayartıcı, kâfir bir mastürbasyon aletinin öğüdüne uymuştur ve bu hatasının onu getirdiği yer de burasıdır işte. Dansöz, göbeğini çalkalayarak, kıçını döndürerek bir titreyen yaprak dansı yapıyor, bunun ardından da kalçalarına vuruyor. Shaftoe Tatlı Kaşığı'nı bira bardağına vurarak tempo tutuyor. "Aman Tanrım!" diye bağırıyor Tatlı Kaşığı. "Meryem Ana, kurtar beni."

Tatlı Kaşığı'nın duası karşılık görüyor. Polis memuru I&I'a giriyor, Teddy'yi bir kenara itiyor ve Shaftoe'ya doğru yürüyor hızla. Dedektifin karnabahar kulağına, "Müfettiş sizi şehir dışına çağırıyor, mümkün olduğunca çabuk tarafından" diyor. Shaftoe homurdanıyor, masanın üstüne pat diye beş dolar koyuyor ve geri geri restorandan çıkıyor, gözleri Salome'ye takılıp kalmış halde. Raoul'u gideceği yere bırakmayı teklif etmek için ağzını açma zahmetine bile katlanmıyor.

Dışarı çıktıklarında polis memuru, "Müfettişe nerde olduğunuzu söylediğimde adam sanki kalp krizi geçirmişe döndü" diyor. "Ona orda ne yaptığınızı söyleyince de, güvenlik şefinin ona kalp masajı yaptığını duyar gibi oldum."

Shaftoe yere tükürüyor. "O pezevenk bu gece benim gördüğüm şeyi görseydi kalp masajıyla da kurtaramazdı götü."

Shaftoe isteksizce I&I'a arkasını dönüyor, şoförünün peşinden yürüyüp Kırk Dokuzuncu'nun köşesinden sapıyor ve arabalarının park ettiği yere gidiyor. Bir çöp kutusunun yanından geçerken duraklıyor. Derin derin düşünerek bir tatlı kaşığına, bir çöp kutusuna, sonra yine tatlı kaşığına bakıyor. Kafasını sallıyor ve kaşığı cebine sokuyor. Ama birkaç adım atmıştır ki yine duruyor, mutfak gerecini çıkarıyor, ay ışığında bir kez daha inceliyor onu. İçini çekiyor sanki bir oyundan daha çıkarılmış gibi; iç çekme mekanizmasında, Buffalo Bills takımıyla yaptığı denemeyi berbat eden o kaçırdığı topu hatırlatan bir şeyler var sanki. Tatlı Kaşığı'nı çöp kutusuna fırlatıyor.

Polis bunların hepsini görmüştür. "Boş ver bunları çavuş" diyor. "Bu Çıplak Şehir'de milyonlarca hikâye var."

Nisanın üçüncü cumasıdır ve ay batıyor. Ay gidince odalık da onunla birlikte gidiyor. Naneli ambrosialarını, kasidelerini, hormonlarını, beyaz şarap üzümlerinden yabani kaz şaraplarını götürüyorlar. (Az sonra, şimdiki zaman cümleler de onların peşi sıra gidecek.) AIDS'li bebeği sert, keskin soğukta titremeye bırakıyorlar. Ağaçlardaki tomurcuklar, sokaklardaki serseriler ve sakatlar da titriyor.

Salome dans etmeyi gece yarısı bırakıyor. "O daha on altı yaşında" diye açıklıyor saz heyetinin şefi. Spike, kızı arabayla evine bırakmayı teklif ediyor ama kız I&I'ın komşu Doğu Hint lokantasıyla paylaştığı arka avludan çıkıp gitmiştir bile. Saz heyeti saat ikiye kadar çalmaya devam ediyor, fakat kalabalık o saate varmadan çok önce azalmış ve hemen hemen hiç kimse kalmamıştır.

"Görüyor musunuz?" diyor Abu. "Herkes tefi tercih ediyor."

"Doğru" diyor Ellen Cherry. "Tef." Kendisi de arka avludan çıkıp gidiyor, böylece Raoul'u, dışarıda Salome'yi arayıp bulamayan, sonunda da, Ellen Cherry'ye şarkısını, arzularını, kafasındaki yumruyu bildirmek için restorana geri dönen Raoul'u kaçırıyor.

Ellen Cherry'nin manto giymediğine pişman olması uzun sürmüyor. O gecenin, metro istasyonuna yürünemeyecek kadar soğuk ve karanlık olduğuna karar verip bir taksi çeviriyor. Taksi hareket ederken Raoul sendeleyerek I&I'dan çıkıyor. "Tefçi küçük hanım yarın gece yine burada olacak" diye sesleniyor arkasından Abu.

Raoul dönüp uzun boylu kibar Arap'a dik dik bakıyor. "Yav, ben amına koduumun Los Angeles'ında olcam yav" diyor bariz bir kızgınlıkla.

Ansonia'da Pepe mesaisini bitirip gitmiş, Ellen Cherry'ye gecenin erken saatlerinde yaşanan heyecanı ve kendi dairesinin de bu işe nasıl karıştığını bildiren bir not bırakmamıştır. Bu yüzden kız eve girip de çoğu tablosunu dosdoğru gözünün içine bakar halde bulunca şaşırıyor ve biraz da korkuyor. Herhalde baharın verdiği umutlarla ilgili bazı nedenlerden ötürü, dairesine giren kişinin Boomer olduğunu düşünüyor. Kırılıp dökülen, eksilen hiçbir şey yoktur ve onun yapıtlarını merak edecek, Boomer'dan ya da belki Ultima Sommervell'den başka kim vardır ki?

Eksik bir şeyin olmadığı konusunda tabii ki yanılmaktadır. Boomer Kudüs'ten apansızın dönmüş olsa bile, onun yapıtlarını görmek için eve gizlice girmiş olsa bile onu bu gece görme şansının bulunmadığına karar verdikten sonra, duş yapıp I&I'ın sigara dumanını ve kirini bedeninden temizledikten, yüzüne

ve bedenine nemlendirici krem sürdükten sonra komodinin en üst çekmecesini açıp vibratörüne uzanıyor. *Bu gece I&I'daki bütün o azgınlık bana da bulaşmış olmalı,* diye düşünüyor.

Tatlı kaşığının, bıraktığı yerde, daha birkaç saat önce gördüğü yerde bulunmadığını fark edince bel kemiği çekilip Eukleides'in kasık bağı gibi sımsıkı, kanı da tropikal bir otelin odalarını serinletebilecek hale geliyor.

Bir insanın, bütün hayatı boyunca, kayıp eşyalarını aramak için harcadığı zamanın toplam bir yıl olduğu yolunda bir tahminde bulunulmuştur. Ellen Cherry, bu konuya harcanacak bir yılının tümünü de harcasa o kaşığı bulacağını sanmıyordu ama yine de onu aradı. O panik haline yakın durumda yapacak başka bir şey düşünemiyordu. Dairenin altını üstüne getirmek o kadar kısa sürdü ki, bir kez daha yaptı bunu.

Büyük bir mücadele verip ipek bir kimono giydi –tüyleri öyle bir diken diken olmuştu ki, kimono bunları güçbela örtüyordu– asansöre binip lobiye indi ve bu zaman zarfında hep ikide bir dönüp arkasına baktı, duyduğu her sesle ve gördüğü her gölgeyle yerinden zıpladı. Aramamaya yemin ettiği bir telefon numarasını çevirdi ve Ultima Sommervell'in evinin telefonu çalarken midesinin bulandığını hissetti.

"Evet?" Fonda hafiften havlamalar duyuluyordu.

"Özür dilerim. Ben Ellen Cherry Charles. Bir şey soracağım sadece, Boomer şehre döndü mü?"

"Bakın şekerim, saat sabahın dördü. Kötü bir rüya gördünüz herhalde. Hayır, hayır, maalesef gelmedi. İşin doğrusu, ben pazartesi günü İsrail'e gidiyorum, onu geri dönmeye ikna etmek için. Boomer ikinci bir Jean-Michel Basquiat haline gelmek üzere; kendi başarısını sabote ediyor aptal gibi."

"Daha dönmedi mi?"

"Sesiniz pek iyi değil. Herhalde bir şeyler almanız gerekecek."

"Teşekkürler. Özür dilerim." Ahizeyi yerine koydu ve hemen Spike Cohen'in numarasını çevirdi. "Sizi bu saatte rahatsız ettiğim için çok özür dilerim Bay Cohen. Size belki çok aptalca gelecek ama, evime biri girmiş ve..."

Hikâye onun ağzından spagetti halinde döküldükçe Spike'a gerçekten de epey saçma geldi. Fakat adam kızı teselli etmede ve ona ayak uydurmada hiç gecikmedi yine de. "Endişelenme tatlım. Hemen orda olacağım. Seni rahatsız eden bir dybbuk* ise onu kaçırtacak şeyi biliyorum ben."

Ellen Cherry sözlüğe bakıp da *dybbuk*'u buluncaya kadar –olmadık bölümlere bakarak on dakika harcadı çünkü– Spike Ansonia'ya varmıştı, Doksan Birinci Mezmur'un bir kopyası ve bir litre romla birlikte. Ellen, üzerinde incecik çiçekli kimonosundan ve hızla buharlaşıp giden bir nemlendirici krem tabakasından başka bir şey bulunmadığını fark ettiğinde adamı çoktan içeriye almıştı. Kız kayıtsız ve sakin görünmeye çalıştı, adamsa bakmamaya.

"Senin cinden kurtulmamız için Doksan Birinci Mezmur'u yüksek sesle okumam gerek. Eğer bu numara sökmezse o zaman şofar, yani koç boynuzu öttürmem lazım. Şofar daima işe yarar. Oy! Ne yazık ki bende şofar yoktu, onun yerine bir şişe rom getirdim."

"Bay Cohen, siz gerçekten, bu işin içinde bir dybbuk olduğunu düşünmüyorsunuz..."

Adam gülümsedi. Dişleri dümdüz ve çamaşır makinesi tuzu kadar beyazdı. "Hayır, hayır" dedi. "Tabii ki hayır. Kendine saygılı hiçbir dybbuk bir *shiksa*'yı** rahatsız etmez. Ama bu güzel bir mezmurdur ve rom da güzeldir."

Spike ikisine de üçer parmak dark Bacardi doldurdu. "Şimdi" dedi onun karşısına oturup, "anlat bakalım şu kaşığı, neymiş bu böyle gidiyor, geliyor, gidiyor, geliyor."

Ellen Cherry her şeyin doğrusunu anlatırken, Tatlı Kaşığı'nın kendisi, arasına gizlendiği kirli bir gazetenin sayfalarının arasından dışarıya bakacak cesareti toplamaya çalışıyordu. Bir New York gazetesinin başyazı sayfasıydı bu. Başyazıda, Ortadoğu'daki ihtilafta iki tarafın da zehirli gazlar, kimyasal silahlar ve uzun

* (İbr.) Yahudi folklorunda, başkasının bedenine girip davranışlarını kontrol eden cin. (ç.n.)

** Yahudi olmayan kadınlar için kullanılan küçümseciyi bir sözcük. (ç.n.)

menzilli füzeler alıp yığması gerektiği, her iki tarafın silah stoku büyüklük ve kapasite bakımından denk olursa birbirlerini karşılıklı etkisiz kılacakları savunuluyordu. Daha da ileri gidilip, Henry Kissinger'ın unutulmaz mantığından bir alıntı da yapılıyordu: "Füzelerden kurtulmamız için daha çok füzeye sahip olmamız lazım." Tatlı Kaşığı sayfanın içeriğinden habersizdi. Onun altına saklanmaktan başka bir şey düşünmediğinden, okuyacak halde değildi (okuyabilecek olsaydı bile); tıpkı, en vicdanlıları hariç hiçbir insanın, sözde kendisini koruyan kurumların gerçek niteliğini hiçbir zaman sorgulamaması gibi.

Tatlı Kaşığı Kırk Dokuzuncu Cadde'nin boş olduğundan emin olunca sürünerek çöp kutusunun üst tarafına çıktı ve kenarına yaslandı. Caddenin bir o tarafına bir öteki tarafına bakıp St. Patrick hangi tarafta ve ne kadar uzaklıkta kalıyor acaba diye düşündü. Hemen fark etti ki, kendisi de tıpkı o mekruh alet ve iç çamaşırından müritleri gibi hep aynı şeyi tekrarlayıp duruyordu ilahi söylüyormuşçasına; tek fark, "Wooga go nami ne" yerine, boyuna "Aman Tanrım, aman Tanrım, aman Tanrım, aman Tanrım" deyip durmasıydı. Sesini kesti ve sonra hemen "Aman Tanrım" diye bağırdı. Şu caddenin ötesinden gelen de neydi?

Bir tekerleğe benziyordu; öyle hızlı dönüyordu ki, yuvarlanan bir lekeden başka bir şey değildi sanki. Hızla dönerek yaklaşınca, Tatlı Kaşığı, organik bir gözün muhtemelen göremeyeceği şeyin ne olduğunu fark etti: Bu leke, Boyalı Sopa'ydı.

Bahar gecesinin sarhoş edici serserilikleri mi sopanın huzursuzluğunu azdırmış da onu, hiçbir tehlike yok diye kandırarak, saklandığı yerden çıkarıp sokaklara salmıştı? Tatlı Kaşığı gideli beş ay olmuştu ve bu süre normal nesne zamanında kısacık bir andan ibaretse de, ne nesneler ne de bulundukları koşullar normaldi. Nesnelerin hepsi, Boyalı Sopa'nın her ne yolla olursa olsun hemen Kudüs'e gitmek için sabırsızlandığını gayet iyi biliyordu. Boyalı Sopa bu ülkeyi, Amerika'yı hor görüyordu; bu ülkenin yurttaşlarından, bir ihtimalle Norman Dön Durmadan hariç hiçbirinde onların Kudüs'e dönmesine

yardım edebilecek kadar, evrenin gidişatını kavramış bir zekânın olmadığı kanısındaydı. Böyle şiddetli bir Yehova korkusuyla sersemleşmiş ve şiddetli bir para sevdasıyla ahlaksızlaşmış haldelerken bunun tersi nasıl olabilirdi ki? Sedefli Deniz Helezonu daha toleranslı, Boyalı Sopa'dan daha çekingense de, dolunayla işbirliği yaparak onun katedralden kaçması konusunda etkide bulunan, deniz kabuğuydu.

Sedefli Deniz Helezonu nisanın üçüncü cumasını –yani baharın New York'u en sert tüyüyle gıdıkladığı günü– mazgalın kenarındaki rafta yan yatıp mazgaldan dışarı bakarak geçirmişti. Norman son dönüşünü tamamladıktan çok sonra da dışarıya bakmaya devam etti. Yahut, belki de hiçbir yere bakmıyordu. Sedefli Deniz Helezonu, Taurus'un, yani her nisanda dünyayı yarı şeffaf menisiyle sulamak için yüzeye çıkan deniz boğasının karısıdır; boğanın habercisidir, boru gibi öterek onun gelişini haber verir, karaları yumuşatır, kabartır, açılsınlar da onun yaşamsal salgısını içlerine alabilsinler diye. O halde, Sedefli Deniz Helezonu'nun, bu mevsimde, New Yorkluların hafiften hissettiği fakat ne olduğunu pek anlayamadıkları bir şeyle doğrudan iletişim halinde olması mümkündü. Onun çevreye yaydığı hale, Konserve Fasulye'nin çok uzun süredir görmediği kadar büyük ve pembeydi kesinlikle. "Bayan Sedefli Deniz Helezonu büyük bir özlem çekiyor" yorumunda bulunmuştu Kirli Çorap'a. "Istırap veren bir tefekküre dalmış."

"Demek Konserve Fasulye fakültesinde böyle diyolar buna" dedi çorap. "Söylesene, senin ukala dümbelekleri bizim ahbabı böyle kızdıran şeye ne diyolar? Herif kendisi bi sopa olmayaydı kıçına sopa kaçmış derdim heralde."

Çorabın pek kibar olmayan bir şekilde ifade ettiği teşhisi doğruydu, çünkü Boyalı Sopa her zamankinden daha kaskatı görünüyordu. Uzun bir süre Sedefli Deniz Helezonu'nun tam altındaki bodrum katında, gözünü dikip hep ona bakarak dimdik, kusursuz bir şekilde hiç kıpırdamadan durmuştu. Bunun ardından da, yine aynı uzunlukta bir süre boyunca bir ileri bir geri gidip gelmişti, sanki cepheden haber bekleyen bir komutan gibi. Bu durum bu şekilde saatlerce, gecenin geç vakitlerine, daha doğrusu sabahın ilk saatlerine dek, ayın batıp insan akti-

vitesinin tavsadığı zamana kadar sürdü ve sopa yukarıdaki rafa, karından bacaklı su perisinin yanına zıplayıp denize gideceğini bildirdi. Sedefli Deniz Helezonu'nun karşı çıkmasına kalmadan onun yanından geçti ve ızgaranın bir deliğinden sıyrılarak dışarı çıktı. Böylesine sıkışarak yaptığı manevra, kalan boyasının üçte birini yitirmesine mal olmuştu. Üç bin yıl önce ölmüşlerin elleriyle boyanmış ince kıymıklar döküldü ve kent kaldırımının kirine, kumuna karıştı. Boyalı Sopa buna hiç aldırmadı, hiç çekinmeden kaldırımın kenarına doğru gitti ve yıldızlar hakkında bir tespit yaptı. Okyanusun yeri konusunda tatmin olunca hemen oraya doğru yola koyuldu, insan gözüyle pek görülmemesini sağlayacağını umduğu bir hızla, önce bir ucunu sonra diğerini yere basıp dönerek. Hiçbir şey algılamadan birkaç blok öteye gittiğinde, kendisine tanıdık gelen, coşturucu bir güç sardı onu ve bunu neden daha önce denemediğine şaştı.

Boyalı Sopa denize ulaşamadı. Karşısına East River çıktı. İshak&İsmail'e yüz kırk metre kadar mesafede, bir istinat duvarının tepesine bir saatten fazla bir süre tüneyip, nehrin akışını ve gidip gelen gemileri inceledi. Akıntı yönünde bir liman ve ötesinde açık Atlas Okyanusu vardı belli ki; fakat ne kadar uzak olduğunu kestiremiyordu. Ama yine de erişilebilir bir mesafedeydi ve grubunu, İsrail'e gidecek bir gemiye gizliden binmek umuduyla oraya götürmeye karar verdi. Gece karanlığında geçip giden modern gemiler, onu Amerika'ya getiren Fenike teknesine kıyasla suda daha yavaş gibi görünmelerine ve o kadar güzel olmamalarına rağmen, çok iriydiler. İşin iyi tarafıysa, bunlarda saklanacak yerin kesinlikle daha bol olmasıydı.

Sopa sabaha karşı dörtten hemen sonra, dikey bir pervane gibi dönerek aynı güzergâhtan geri dönmeye başladı. Kırk dokuzuncu diye numaralandırılmış caddede birazcık ilerlemişti ki, Amerikan kaşığının, onun adını "haykıran" ürkek, hırıltılı "sesini duydu". Boyalı Sopa heyecanını göstermedi, öyle bir tip değildi; ama Tatlı Kaşığı onun sorduğu bütün o sorulardan

heyecanını şezdi. Kaşık onun bu kadar taşkın duygulara sahip olduğunu hiç bilmiyordu.

"Ah, efendim, siz benim katedrale dönmeme yardım edin yeter" diye yalvardı. "Her şeyi anlatmak için bol bol vaktimiz olacak. Ötekiler hâlâ oradalar mı? Konserve Fasulye mesela?"

Boyalı Sopa, kaşığı önden yolladı. "Siz yavaş hareket ediyorsunuz ve engellenmeniz daha kolay. Gidebileceğiniz en büyük hızla gidin, kaldırım kenarının hemen dibinde uzanan oluktan çıkmayın ve sizi yan taraftan koruyacağımı bilin."

Gerçekten, bu şekilde devam ettiler yola: Tatlı Kaşığı park edilmiş arabalarla kaldırım kenarının arasındaki oluk boyunca seğirtirken, Boyalı Sopa da yarım blok geriden, kaldırımın üzerinde, görünmezliği sağlamak için hızla dönerek, fakat ilerleyişini kontrol ederek gidiyordu. İşe yarar bir sisteme benziyordu bu, fakat pek fazla bir yol alamadan bir krizle karşılaştılar.

Mel Davis Köpek Butiği'nin kapısı hızla açıldı ve tişört, blucin giymiş bir adam dışarı fırladı. Adam bir sürü köpek tasması yüklenmişti, bunların bazıları elmaslarla, bazıları da, sokak lambalarının ışığında, kollarında hipodermik iğne yaraları gibi duran yakutlarla süslüydü. Adam sanki bir aracın içinde bekleyen suç ortağıyla buluşuyormuş gibi hızla kaldırımın kenarına doğru giderken birden, telaşla geçip giden Tatlı Kaşığı'nı fark etti. Adam içgüdüsel olarak hemen, daha yakından bakmak için çömeldi; uzaktan kontrollü, pahalı bir oyuncağa rastladığını düşünmüştü. Tatlı Kaşığı seğirtmeye devam etti. Hırsız onu, ayağıyla üstüne basarak yakalamaya çalıştı. Yırtık, pis bir spor ayakkabı Tatlı Kaşığı'nı kaldırıma bastırmak üzereyken Boyalı Sopa hızla dönerek yetişti, herifin hayalarına kuvvetle tosladı ve sonra, adam acıdan iki büklüm kıvranırken iki gözüne de birer darbe vurdu. Adam devrilip su oluğuna yuvarlandı; mücevherli tasmalar da, bir firavun mumyasının yanındaki süs eşyaları gibi saçıldı etrafına.

Boyalı Sopa daha önce hiçbir insana vurmamıştı. Başka hiçbir cansız nesne de, bildiği kadarıyla, bir insana kasten ve kendi iradesiyle vurmamıştı hiç. Sanki çok ciddi bir suç işlemiş, dünyaların birbirinden ayrılığı temel kuralını çiğnemiş ve bunun

uğursuz sonuçları çıkacakmış gibi hissediyordu. Ya bir emsal oluştuysa? Ya bir şekilde, evrensel düzenin dokusunu yırttıysa? Yaptığı düşüncesizce hareketin etik kısmını korku ve suçluluk duygusuyla sorgularken, bir yandan da bunun kendisine güç verdiğini hissediyordu. Yoldaşlarını denize götürecek olursa, emniyetli bir şekilde ilerlemelerine hiçbir insanın engel olamayacağını anlamıştı artık.

Doğu Kırk Dokuzuncu Cadde'de ilerleyen, darda, fakat kendine güvenen bir sopayla, histerik bir şekilde gergin bir kaşık vardı şimdi. Ama Lexington Bulvarı'nı geçmenin çok zor olmasına –ve bir felaketle sonuçlanmasına ramak kalmasına– karşın, güneş doğmadan St. Patrick'e vardılar.

"Çünkü O seni avcı tuzağından,
ölümcül hastalıktan kurtarır.
Seni kanatlarının altına alır,
Onların altına sığınırsın."

Doksan Birinci Mezmur dramatik ve uzundu, Spike Cohen onu sakin bir ihtişamla okudu. Ellen Cherry, Buddy Winkler olsa bunu nasıl abartılı bir şekilde okurdu diye düşündü bir an. Fakat üçüncü şiire gelince dinlemeyi bıraktı. Belki romun etkisiyle, belki de saatin, fakat istemsizce bir göz oyununa dalıp, Spike'ın giysilerinin –salata yeşili V yaka süveterinin, menekşerengi beyaz puanlı gömleğinin, erik ve zeytin rengi pencereli ekose takım elbisesinin– biçim ve renklerini optik olarak birbirine karıştırdı ve sonunda, sanki kafasına bir kaleydoskopla vurulmuş gibi hissetti kendini. Oyuna devam ettikçe, tatlı kaşığıyla oynadığı daha önceki göz oyununu ve bu oyunun ona başka bir gerçeklik düzeyini, bilinçsel gerçekliğin bir tül gibi perdelediği bir düzeyi, bir katmanı nasıl fark ettirdiğini hatırladı. O yaşadığı şey sayesinde gördüğü dünya daha büyüktü. Fakat aynı zamanda daha mahremdi, yine de.

Genel olarak, tatlı kaşığıyla yaşadığı tüm bu şeyler ona evrenin olağan düzeninin dışında, gizli bir referans noktası kazandırmıştı. Norman Dön Durmadan'ınkine benziyordu bu;

daha kişiseldi sadece. Spike onu ikna etmek için on beş dakika boyunca tatlı tatlı dil döktü; tatlı kaşığının ortaya çıkması ve kaybolmasının mantıklı, basit bir açıklaması vardı ve bir gün gelecek, esrarengiz görünen şey sıradan görünecekti. Fakat Ellen Cherry o durumda kendini kandırılmış hissedeceğini düşündü birden. Hayatta, sıkıcı olanın, tekrar edenin, sıradan, yavan olanın dışında bir şey yok muydu yani? Beklenmedik, açıklanamayacak bir şeyin ansızın gelivermesinden ötürü sevinmesi, *minnet duyması* gerekmez miydi? Ve bunu hiç anlayamadıysa, e bu daha iyi değil miydi yahu? Olağandışılığın yarattığı şaşkınlık ve şok, tatlı kaşığının muamması gibi ufacık bir olay boyutunda bile olsa, bir kaşık kuvvet ilacı, bir karaağaç şurubuydu belki ve -yan etkilerinin canı cehenneme- tanıdığı herkes bundan bir doz alsaydı keşke.

"Onu uzun ömürle doyuracak,
Ona kurtarışımı göstereceğim."

Okumayı bitiren Spike gözlerini sayfadan kaldırınca Ellen Cherry'nin yüzünden, yolun karşısına geçen piliç gibi bir gülümsemenin geçtiğini gördü; gerçi bu gülümseme, bir itfaiyecinin kırmızı pantolon askısına benziyordu daha ziyade. "Hoo oğlum yav" dedi. "Belki de senden bir dybbuk çıkartmışımdır ha, ne dersin? Demedim mi sana bu kıyak bir mezmurdur diye?" Bardağındaki romu bitirdi. "Ve şoförün yerine getirdiğim de çok yararlı bir şey, ha?"

Ellen Cherry bardağına başvurdu ve kıkırdadı.

"Şimdi, artık rahatladın, ha? Şimdi biraz uyuyabilirsin. Güzel şeyleri düşle, yürüyen gümüşleri bırak, tamam mı? Nedir bu tatlı kaşığı, Yahudi midir ne?" Spike koltuğundan kalktı, sanki çıkıp gidecekmiş gibi. Odada çevreye bakındı. "Belki başka bir gün bana şu resimleri gösterirsin, bir *gonif*'in* buraya girip de karıştırdığı şu şeyleri."

"Tamam, belki bir gün gösteririm." Ona hiç olmazsa tatlı kaşığının resimlerini göstermediği için çocukça bir suçluluk duydu, çünkü bunlar o mutfak gerecinin çekip gitmesi vakası-

* (İbr.) Hırsız. (ç.n.)

na bir şekilde karışmıştı belli ki. Kimonosunu vücuduna bastırarak o da kalktı. "Şimdi, ama" dedi, sesinde şamatalı bir yaramazlığın yumuşak minderiyle, "sanırım size bir ayakkabı gösterebilirim."

"Ayakkabı mı?" diye sordu Spike safça, sanki ayakkabı onun için yabancı bir şeymiş gibi.

"Hı hı. Ben çalışırken hep düz ayakkabı giyiyorum ama, siz benim akşamları dışarı çıkarken giydiğim topuklularımı pek görmediniz. Demek istediğim, yahu ben İmelda falan değilim ama, bir Üçüncü Dünya ülkesinin hazinesini söğüşleyecek ve halkının da teşekkürlerine mazhar olacak üç dört çift ayakkabım var yine de. Benim cart pembe Kenneth Cole marka fiyonklu pabuçlar Manila'yı bir saatte soyup soğana çevirebilir mesela."

Beklemediği bir şeyle karşılaşan Spike ne diyeceğini bilemiyordu. "Kırmızı bir Cassinis hatırlıyorum, bizim ikinci açılışta giymiştin" dedi. Sesi ve konuşma tarzı yumuşaktı.

"Evet. O ayakkabılar yanabilir ama onları kimse yağmalamaz. Şimdi size mahkûmiyet gerektirmeyen bir çift ayakkabı göstereyim." Ellen Cherry kalan romunu bir yudumda götürdü ve yatak odası bölmesine girip kayboldu. Tekrar çıktığında, bir çift ayakkabı tutuyordu önünde, sanki bunlar ikiz kutsal kâselerdi; sanki çarkıfelek çiçeği meyvesinden ve alengirli düğümler atılmış maymun bağırsağından yapılmış bir çift iskarpindi; sayaları kesilip çıkarılmıştı, kurdele bağları ve iki ucu ortasından kalın, makara topukları vardı. "Ta ta ta taa" dedi yumuşak bir sesle ve pek abartmadan. "Şimdi, eğer ayakları olsaydı östrojen bu ayakkabıları giymez miydi? Ben bu renge 'neon tilki dili' derim, ama bu başka bir hikâye."

"*Oy,* ne şov bu yav! Çok çocuksu, çok... Bazı arkadaşlarım var, doğruyu söylemek gerekirse, bu ayakkabıları *ongepotchket* bulur; yani çok abartılı, cafcaflı, curcuna gibi; ama benim hoşuma gitti." Spike birkaç adım geri gitti. "Evet, sanırım bunlar sana yakışır. Bunlar... Bunları böyle yukarda tutarken söylemesi zor. Sen şunları bir..." Duraksadı, nefesinin hacminde ve

hızında hafif, ama fark edilir bir artış vardı. "Şunları bir giyebilir misin?"

Kız yine gülümsedi ve Spike'ı süzdü. Bazı tanıdıkları vardı ki (yaşamının o döneminde hiç arkadaşı yoktu doğrusu) Spike'ı *ongepotchket* bulabilirdi, sözcüğün anlamını bilmeleri ya da telaffuz edebilmeleri şartıyla tabii ki; fakat Ellen'daki sanatçı, adamın giyimindeki aşırılığını beğendi ve içindeki kadın da bunun ötesine baktı. Hâlâ gülümseyerek, "Hemen döneceğim" dedi.

Yatak odasına girip ayakkabıları giydi. Ve kimonoyu çıkardı.

Spike'ın bocalayacağı, şok geçireceği, hatta reddedeceği yolundaki endişeleri yersiz çıktı. Adam, karısı kendisini terk ettiğinden beri, otuz yıldır sadece fahişelerle, daha doğrusu Yukarı West Side'daki telekızlarla yatıyordu ve Ellen Cherry yatak odasının kapısında, Kenneth Cole ayakkabılarını saymazsak çıplak –daha doğrusu "cıbıldak"– halde görününce Spike dolaysız, sistematik ve saçmalıktan uzak bir karşılık verdi. Evet, bazı saçmalıklar olacaktı ama daha sonra. Ve kız o an, konuşmaktan ve ön sevişmeden vazgeçmeye tümüyle razıydı. Hiç gerekli değildi bunlar.

Spike, Abu'nun deyişiyle, bir tenis topuna servis atışı yapıyormuş, sonra da dönen topu el sırtı bir vuruşla karşılıyormuş gibi akıcı hareketlerle giysilerini, bütün *ongepotchket*'lerini çıkardı. Sonra kızı yatağa götürdü, yatırdı, (uçlarında hâlâ pembe pabuçların bulunduğu) bacaklarını iki yana açtı ve nazikçe üstüne çıktı.

Kızın ilk orgazmının çığlıkları neredeyse hemen çınlamaya başladı odada. İç çamaşırı çekmecesindeki külotlar çokbilmişçe kıkırdadılar, Daruma Usta'ya takıldılar ve o da onlara "Tüylü tırtılın üstünde *bir sürü* çiy tanesi var" diye karşılık verdi.

Kız, ikinci zirvesinin ardından gelen ve Spike'ın, onun ateşini yavaş yavaş ama kesinlikle duygusuz olmayan ustaca hareketlerle karıştırdığı, nispeten daha sakin dönemde ve bir yandan irtifa kaybederek, adamın inip kalkan kürek kemiklerindeki terde yansıyan şafak ışığına bakarken kendisini dürten bir suç-

luluk duygusu hissetti. Son iki yılda olan bitenleri düşününce çok saçma ve anlamsızdı bu suçluluk duygusu; ama işte yine de, güneyli kadınlara has bir koşullu refleksti bu, duygularını sakatlıyor, fiziksel zevkinin parıltısına leke sürüyordu. Ah, ama sonra birden, Ultima'nın o pazartesi günü Kudüs'e gideceğini hatırladı ve sikişmeye döndü tekrar, yepyeni bir heyecanla.

Adamın kıçını iki eliyle kavradı ve kendine doğru bastırdı; ama daha derine girsin diye değil de –adam zaten öyle bir derine girmişti ki kız neredeyse tadını alıyordu onun– *kendisini* ona daha çok vermek, hiçbir çekinme, mahremiyet yahut utanç duymaksızın ona vulvasının anatomik olarak mümkün olabilecek en çok yerini teslim etmek için yaptı bunu. Büyük deniz memelilerinin sesleri çıkmaya başladı ikisinden de: Okyanusun müthiş basıncından doğan bir inleme, yumuşakça kabuklarının fışkırarak açılışı, ıslak yüzgeçlerin şaplak sesleri, tuzlu ve nemli buharla dolu nefeslerin koyverilişi, Moby Dick'in balina yağı patlaması.

Adam geri çekilip onun ayaklarına sürtününce kız irkildi mi? *Au contraire.** Ne ayak parmaklarının arasına sıcak bir şeylerin aktığını hissedince irkildi, ne de yepyeni ve şık ayakkabısının tekini bir et suyu kabına çevirdi diye sızlandı. Hayır. Sırası gelince Ellen Cherry'nin de alışılmadık gereksinimleri olacaktı ve sayın Spike Cohen'in bunları tatmin edecek adam olduğunu sezmişti.

Öğle vakti uyandığında şansının değiştiğini hissediyordu. Kuşkusuz ki, bir yaklaşım meselesiydi bu. İnsan, gerçekliğin daha geniş bir tanımını benimserse talih sularına daha büyük bir ağ atılmış demektir.

Öğlen saat birde, Spike'la ikisi yeni bir yunus yüzüşü yaptıktan sonra gündüz kapıcısı, bir habercinin getirdiği zarfla birlikte dairenin kapısına geldi. İçinde bir çek ve pembe kâğıda menekşerengi mürekkeple karalanmış bir not vardı:

Dün gece (daha doğrusu bu sabah) bildirmeyi unuttum, kalan resminiz satıldı. Bu kez de Corning'li bir koleksiyoncuya. Dostum, taşradakiler hoşlanıyor sizden! Şu korkunç Kudüs'ten döndükten sonra bana yeni yapıtlarınızı getirmelisiniz.

* (Fr.) Aksine, bilakis. (ç.n.)

"Belki getiririm Ultima yavrusu" dedi Ellen Cherry, maymunvari bir zevkle kıçını kaşıyarak. "Belki getiririm."

Spike, Abu'yla tenis için buluşmak üzere, marihuana tarlasındaki bir muhabbetkuşu gibi ıslık çalarak gitti ve kız tekrar uyuyup, köpüklü dalgalarla dolu bir düş gördü. Bunlar muhtemelen, yaratıcılıkla ilgili olmaktan ziyade cinsel dalgalardı ama daha sonra, uyanmasından az önce, kafasındaki bir fırçanın bir parçacık Napoli sarısı (zincirleme sigara içen Napolililerin koruyucu azizi) katarak beyazları çiğlikten kurtardığını hatırlıyordu.

Serpent à sonnettes. Rattelslang. Culebra de cascabel. Skallerorm. Klapperschlange. Çıngıraklı yılan.

Ellen Cherry pardösüsünü (geçen geceki dondurucu hatasını tekrarlamaya niyetli değildi çünkü) asmak için mutfağa gitmek üzere, şimdilik orkestra yeri diye kullanılan yerden geçerken ayağı kazara Salome'nin tefine çarptı. Tef çıngıldayıp şıkırdayınca kız istemsiz bir şekilde sıçrayıp bir kenara kaçtı, rahatsız edilince kuyruğunu titreten engerek yılanının üstüne basmış gibi sanki. Abu bunu gördü ve kahkahalarla güldü.

Serpent à sonnettes
Rattelslang
Culebra de cascabel
Skallerorm
Klapperschlange
Çıngıraklı yılan

Ayrı ayrı ya da hep beraber: Müzikli. Küçük bir şiir.

Ellen Cherry ve Spike, ikisinin de uygun bulması sonucu, kaderin elmas yontucularının onların ilişkilerine yonttuğu yeni yüzü gizlemeye karar vermişlerdi. Birbirlerine anlamlı bakışlar fırlatmaktan ve birbirlerinin yanından geçerken değmekten ya da birbirlerine gülümsemekten özenle kaçındılar. Ellen Cherry

kuşkuları iyice yok etmek için, o gece fırsat elverdiğince Abu'ya fazladan bir ilgi göstermeyi planlamıştı. İlk bahaneyi tef saldırısı verdi. Patsy'nin telefonuysa ikincisini verdi.

Ansonia'daki dairede hâlâ telefon olmadığından, Ellen Cherry'nin ana babası onu, bazen haftada bir kadar sık olmak üzere, İshak&İsmail'den arıyordu. Müşterilerin yoğunluğunu düşünerek (önceleri, şaka değilse de bir hüsnükuruntuydu bu) genellikle hep erken, mesaisine tam başlıyorken ararlardı.

"Beni bağışla, sesin sanki eteklerin zil çalıyomuş gibi geliyo."

"Öyle mi?" Ellen Cherry, güya gizli neşesinin böyle kabak gibi belli olmasından ötürü düş kırıklığına uğramıştı.

"Aman Tanrım, evet, öyle tatlım. Şimdi söyle bana; bizim Boomer geri dönmüş olmasın sakın?"

"Yok yahu anne, dönmedi. Nerden aklına geldi şimdi bu düşünce?"

"Düşünce falan değil. Bi boş atıp dolu tuttuk işte, hepsi bu. Senin eteklerine böyle zil çaldırtan nedir, merak ediyorum. İzin ver de eski prefeminist Patsy bu işin içinde bi erkek parmağı olduğunu düşünsün artık." Patsy durakladı. "Aslında, Boomer'ın orya dönceeni biraz umuyodum. Bunun birden fazla sebebi var."

"Peki niyeymiş ki?" Ellen Cherry sırf nezaketen soruyordu bunu. Aradan geçen onca aydan sonra ilk kez o gerzek kaynakçıyı kendi tarafına çekmek bir numaralı önceliği değildi.

"Çünkü" dedi Patsy, "çünkü senin Buddy Amcan, onu iyi tanırsın, Kudüs'e gitmeye hazırlanıyo. Pazartesi yola çıkıyo. Tatlım, bence Noel'de sözünü ettiği işi tezgâhlamaya gidiyo. Biliyosun değil mi, şu, ee, Kubbetü's-Sahra meselesi?"

"Evet anne, neden söz ettiğini biliyorum. Bay Hadee bunun bir dünya savaşını başlatacağını söylüyor."

"O kadarını bilmiyorum ama, Bud babana dedi ki o camiye darbeyi önümüzdeki, sanırım gelcek ayki büyük bi dini bayram sırasında vurmak istiyomuş. Dedi ki, o zaman Tapınak Dağı bayağı bi kalabalık olcakmış, yani 'darbesi' daha bi tesirli olcak."

"Bu demektir ki daha çok insan ölecek ya da yaralanacak. Bu benim tepemi attırdı şimdi."

"Niyetim senin keyfini kaçırmak değildi. Biliyorum, Bud'la bu konuda daha önce hırlaşmıştınız. Ben sadece, Boomer'a bi

şekilde ulaşman gerekir diye düşünmüştüm ve bence onla konuşup aklını başına toplamasını falan söylesen; çünkü her şeyine iddiaya girerim ki, Bud Boomer'ı bu işe bulaştırmaya kalkışçak."

"Boomer'ın böyle bir şeye bulaşacağını düşünemiyorum. O bir salak olabilir ama kötü biri değildir. Görünmeye çalıştığı kadar da cahil değildir o."

"Evet, tıpkı..."

"Bu konu hakkında düşüneceğim anne. Bu konuyu çok ciddi düşüneceğim. Sen nasısın? Babam nası? Baptist teröristlerle ahbaplık etmesinin dışında."

"Ah, oldukça iyiyiz. Verlin'in sırtı kötü. Geçen gece kurbağa avlarken incittiğini iddia ediyo ama bence, hep o lanet olası televizyonun karşısına yerleşip maç seyretmesindendir. Sandalyesinde hep iki büklüm oturur, sanki şeftali çekirdeği sıçan bi tazı gibi. Bi vakitler ona benle beraber idman yaptırmaya çalıştım ama homurdanıyo sade. Eğer benim bi Jane Fonda kasetiyle idman yaptığımı görse bayağı bi bağırırdı. Diyo ki, kadınların jimnastik yapması tıpkı makyaj yapmaları gibidir, bunu erkekleri tavlamak için yapıyolar sade. Hah! Bi zamanlar profesyonel dansçı olma planlarım vardı." Patsy içini çekti. "Bunnarın hepsi darmadağın oldu." İçini çekti yine.

"Anne, yapma. Lütfen bana sızlanma."

"Ben dansımdan vazgeçtim, çünkü bi adam beni o kadar çok seviyodu ki, dans etmemi istemedi. Kızım da resim yapmaktan vazgeçiyo, çünkü bi adam –ben çenemi kapatayım en iyisi. Senin resmi neden bıraktığını tam bilmiyorum ama– "

"Ben de bilmiyorum."

"...ama senin o işe tekrar başlamanı diliyorum."

"Bunu yapabilirim. Gerçekten de yapabilirim. Ve sen de dansa yeniden başlayabilirsin. Hayır, ciddi söylüyorum anne. Yapabilirsin. Sen daha kırkının birazcık üzerindesin, vücudun güzel. Tabii, dans etmenin sadece genç kadınlara göre olduğunu söylüyorlar ama, yahu bu başkalarının kuralı, senin değil. Göz oyununun bana öğrettiği tek şey, sanırım Boomer da katkıda bulunmuştur buna, kendi salatanı kendin yapmazsan, sürüyle birlikte, daracık bir yemlikten otlanırsın."

"Peki sen niye burya gelip de benim salata yapmama yardım etmiyosun? Colonial Pines'da hepimiz kendimize farklı kurallar koyabiliriz. Ama burası çok güzel yav. Virginia'nın baharda ne kadar güzel olduğunu bilirsin."

Anneyle kız hava hakkında karşılıklı yorumlarda bulundular, sonra Ellen Cherry kapatmak için izin istedi. İşinin başına dönmesi gerekiyordu. Telefonu kapadıklarında, Patsy'nin neşeli hali geri gelmişti yine, kızının o tuhaf tatlı kaşığı meselesine tekrar değinmesinden ötürü biraz endişelense de.

Ellen Cherry mutfak kapısını aralayıp dışarıyı gözetledi. Dokuz on adam barda oturmuş, fütürist televizyonda Yankees'in maçını seyrediyordu. Yemek salonu boştu. Muhtemelen, saat sekiz olmadan işler yoğunlaşmayacaktı. Gösteri saat dokuzda başlıyordu. Yaylı çift kapıyı bırakınca kapı kapandı ve Ellen mutfağın, evyelerin bulunduğu ve Abu'nun inatçı bir musluğu kurcaladığı diğer tarafına gitti.

"Bay Hadee, sizce Buddy Winkler gibi adamlar gerçekten tehlikeli midir?"

Abu dikkatini tesisata vermişti –beceriksiz bulaşıkçısı gelmeden onu tamir etmek istiyordu çünkü– ve bir süre karşılık vermedi. Ama sonunda kafasını kaldırıp kıza baktı ve şöyle dedi: "İyiyle kötüye ilişkin mutlak standartları savunan herkes tehlikelidir. Elinde dolu bir tabanca bulunan bir manyak kadar tehlikelidir. Aslında, iyiyle kötüye ilişkin mutlak standartları savunan kişi, genel olarak, eli tabancalı manyağın ta kendisi*dir*."

Abu yine musluğa yöneldi. Musluk neredeyse Norman Dön Durmadan'ın hızıyla dönüyordu. Abu musluğun yivlerini açmayı başardı. Sonra doğrulup makineyağına uzandı. "Sırası gelmişken, Nebile dün gece Peder Winkler'ı televizyonda görmüş. Madison Square Garden'daki büyük Cumhuriyetçi mitinginde toplu duayı yönetmiş. Anlaşılan, kalabalığa takdim edilince büyük alkış almış."

Ellen Cherry lülelerini salladı nefretle; sonra da, sürüden ayrılıp *falafel*'in içine düşen saçı var mı diye baktı. "Onun, ünlü bir yapıyı yıkıp masum insanları öldürecek bir tertibin başı –başlarından biri– olduğu ortaya çıkarsa?"

"Ee?"

"Tabii, o zaman herkes ona karşı çıkar, öyle değil mi?"

Abu kâğıt bir havluyla musluğun boynundan taşan yağları sildi. Gülüşü bir gugukkuşunun tırnakları gibi kupkuru ve tırmalayıcıydı. "Ben olsam bu kadar emin olmazdım" dedi. "Duruma bağlı. Eğer Tanrı yahut ülke adına işleniyorsa, ne kadar iğrenç olursa olsun, kamuoyunun bağışlamayacağı hiçbir suç yoktur."

Saat dokuzda I&I, evet yerinden sıçramıyor yahut sallanmıyorsa da, en azından Boomer Petway gibi tek ayağının üstünde hopluyordu. Cuma gecesi müşterilerinin çoğu tekrar gelmiş, bazıları da yanlarında arkadaşlarını getirmişti. Restoran tam kapasite dolu değilse de, Süper Kupa'nın oynandığı pazar gününden sonraki en büyük kalabalıktı bu ve Süper Kupa'ya has büyük beklentiye benzer bir şeyler vardı havada. Saat ona yaklaşırken adamlar ayaktaydı, sanki bir başlama vuruşunu bekliyormuş gibi. Fakat bekledikleri şey, saz heyeti başının isteksiz bir sesle "Salome" diye takdim edeceği on altı yaşında bir kızdı.

Kız hiç haber verilmeksizin ve çalgıların sesinde çok azıcık bir yükselmeyle birlikte görünüverdi; parlak şifondan incecik bir harem pijaması giymiş, bunun üstüne de çok daha opak, gümüş ve altın simlerle işli, çıngıl çıngıl pullarla ve çiçeklerle süslü, sırtı açık kısa bir sutyenden ve kemerden oluşan iki parçalı bir üst kostüm takmıştı. Kemeri kalçalarının üstüne düştüğünden, göbeğinin teni oldukça görünüyordu ama göbek deliği, işlemeyle yapılmış ayrı bir yuvarlak motifle gizlenmişti; sivri uçlarıyla, yuvarlak, tatlı ve çok doğurgan bir şeyi, henüz filizlenmemiş bir Mezopotamya tohumunu koruyan, stilize edilmiş dikenli bir kestane kabuğu motifiydi bu. Bileklerinde çepeçevre, vızıldayan görünmez arı filolarının inip kalktığı, lületaşı ve metalden havaalanları vardı; ayak bileklerinin çevresinde boncuklar ve ziller; boynunun çevresindeyse elmas biçimli camlardan bir resif vardı ve bunun alt ucundan da, daha büyük bir altın ada sarkıyordu.

Ellen Cherry'ye göre, bu giysi *ongepotchket*'ti ve modası geçmiş, hem de sapına kadar kıroydu. Fakat orada mevcut hiç

kimse Ellen Cherry'nin görüşüne rağbet etmedi, hatta Spike bile. Burada, Salome'nin ayaklarının çıplak olduğunu belirtmek gerek.

Kız, boyalı ayak tırnaklarından, kısa siyah bukleli başının tepesine kadar, 1.60 ya da 1.65 boyundaydı. Genel olarak vücudu ince ve yılan gibiydi; göğüsleri küçük ve henüz tam gelişmemiş gibi görünüyordu, fakat kalça kısmı genişti ve çocuk doğurmaya tam elverişli bir havsalası vardı. Çok gür kaşlarına rağmen yüzü muhteşem güzeldi. Gece açan zambak gibi bir teni, kavunun etli kısmından oluşmuşa benzeyen dolgun dudakları ve zarafetiyle küçük bir kemanın kıvrık ucuna benzeyen, uzunca bir burnu; narin kemiklere dertsiz bebek yağını ekleyerek sanki bir yarış atının zarafetiyle bir katırın gücünü birleştiren yanaklarıyla çenesi; ve kocaman, akıcı kahverengi gözleri vardı; o gözler ki parlaklığı ve gizil ısısı bir kimyageri, çikolatanın, canlı bir organizma değilse de, en azından fosil bir yakıt olduğuna inandırabilirdi.

Fakat erkeklerin kalbini sincap kafesine çeviren şey onun tavırları ve bakışlarıydı. Sahneye ilk çıktığında Salome, hızla gelen bir kamyonun far ışığına yakalanan, ürkmüş bir dişi geyik gibiydi. Ürkek ve tedirgin kız ne yapacağını şaşırmış bir halde saçlarını savuruyor, gözlerini yuvarlıyor, heyecanlı hareketlerle tefine vuruyor, kemerini tutup çekiyor ve seyircilere ya dik dik bakıyor, yahut ürküp gözlerini kaçırıyordu. Fakat utangaçlığı yahut içine kapanıklığı, vücudunun serbestçe hareketini hiçbir şekilde engellemiyordu dans etmeye bir başladı mı. Kızın uyandırdığı izlenim, bir baştan çıkarıcının tuzağına düşmüş, ama ya bakire ve başka bir erkekle nişanlı olduğundan ya da kendini baştan çıkarmaya çalışanı hor gördüğünden, adamın cinsellik amaçlı ilgisi karşısında ruhen irkilen, fakat istemese de bedeninin şehvetle karşılık verdiğini fark eden bir kızınkine benziyordu. Eğer evrende, erkek libidosunu tutuşturacağı bundan daha kuvvetle garanti başka bir gösteri varsa da, henüz kayıtlara geçmemişti.

Ellen Cherry'nin görüşüne göre, Salome, "külotu kıçının yarığına kaçmış da çıkarmaya çalışıyormuş gibi hareketler yapıp duran" beceriksiz bir okul çocuğundan başka bir şey değil-

di; ama yine, Ellen Cherry'nin görüşüyle kimse ilgilenmedi, hele ki Dedektif Shaftoe; tekrar gelip önde bir masaya oturmuş ve öyle bir heyecanlanmıştı ki, kendi kendini tutuklamıştı sanki. Kısacası, Salome bir görüş meselesi değildi. Bir imparatoriçe, bir kadın şair, bir pop yıldızı hakkında görüş belirtilebilir, çünkü böyle kadınlar ya tarihin kehribarının içinde donup kalmışlardır, yahut insanın kendi zamanının düşlem yolunda onunla birlikte yol alabilirler. Öte yandan Salome'de öyle bir nitelik vardı ki, zaman dışıydı bu. Gençliğin verdiği masumiyetine karşın, ardında yılların deneyimi varmış gibi bir sanı vardı herkeste. Hatta bilge biri gibi duruyordu, fakat bilinçli ve heybetli bir şekilde değil de, daha ziyade, garip bir şekilde anlamlı bir şey tutunmuştu sanki ona; gizli bir bilgi ya da saklı bir bilgelik, parlak bir yaratıcı güç ve karanlık bir yok edici güç; bunların hiçbiri hakkında düşünmüş olması şart değildi kızın, çünkü pek sanıldığı kadar düşünmemişti.

Salome gerdanlığını sallıyordu: *Serpent a sonnettes.* Bileziklerini sallıyordu: *Rattelslang.* Halhallarını sallıyordu: *Culebra de cascabel.* Tefini sallıyordu: *Skallerorm* ve *klapperschlange.* Ve restorandaki her Âdem, bardaki her Âdemoğlunu gayet açıkça biliyordu, Yılan'la dostluk kuranın o olduğunu, ilk aybaşı kanını Yılan'a yalattığını, onun... *aaaa eee,* onun... *aaaa eee,* onun... *aaaa eee,* onun artık, Yılan'ın bildiği şeyi bildiğini.

Dansa kendini kaptırdıkça, edilgin, hafiften isteksiz ve erkeklerin enerjisini emen kadın imajını daha çarpıcı bir şekilde belirgin kılıyordu; aynı zamanda (gerçi zaman var olmayı bırakmıştı artık) bütün erkekler için bir felaket etmenini, sinsi bir tehlikeyi temsil ediyordu yine de. Ve ifadesizleşmiş yüzlerin hepsi –egoyla, salıverilme; şiddetli arzuyla, zevk arasındaki bölgede kitlenip kalmış– bütün yüzler, mavi dumandan, kırmızı ışıklardan ve *falafel* tepsilerinden yükselen beyaz buhardan oluşan tülü geçip ona saplanmıştı.

Ellen Cherry o gece müşterilerinin ikincil arzularını, yani yeme ve içme (özellikle de içme) arzularını tatmin etmekle öylesine meşguldü ki, Patsy'nin telefonda söylediklerini düşünecek pek zaman bulamadı. Boomer hakkında verilecek bir karar, yahut onun Buddy'nin varsayılan niyetlerine karşı uyarılmasının gere-

kip gerekmediği meselesi şimdilik ertelenmeliydi. Fakat onun ilk tepkisi, kocasının –teknik olarak konuşmak gerekirse hâlâ kocasıydı çünkü– Bud onun yardımına gerek duysa bile, ki muhtemelen duymayacaktı, onun planlarına beş metrelik bir kaynak çubuğuyla bile dokunmayacağıydı. Tanıdığını ve anladığını sandığı Boomer Petway, kıyamete öncülük etmek için didinmek bir yana, kilisenin nihai bir faciayla hiç utanmaksızın kırıştırmasını hayatta doğru bulmazdı. Bulur muydu yoksa? Boomer daha öncesinde de Bud'a karşı hem toleranslı hem de cömertti ve başka yönlerden gayet aklı başında denecek korkunç sayıda yurttaş da, gerçekten, ödeme güçlerinin çok üstünde para bağışlarıyla katkıda bulunmuştu bu işe.

Salome'den yayılan zaman dışılık halesi Ellen Cherry'yi bilinçaltı bir boyutta etkiliyordu belki, fakat Tanrının bir gün freni kökleyip de dünyayı ön camdan uçurtacağını düşünmek olacak bir şey değildi onun için. Bunun amacı neydi? Yaşam, sona ermesi gereken, başarısız bir deneyden mi ibaretti yani? Peygamberleri, böyle cayır cayır ateşler içinde bir sonu daha binlerce yıl öncesinden kehanet ettiklerine göre, Tanrı bu deneyin fos çıkacağını daha başından beri biliyordu demek ki. Her şeye kadir, her şeyi bilen bir Tanrı, böylesine sonsuz karmaşık bir evreni yaratma zahmetine niçin katlansındı ki, sonunda bozulacağını ve ateşte yanıp gideceğini daha başından biliyorsa?

"Özür dilerim efendim, Maccabee şişeyle gelmiyor. Kutusunu ister miydiniz? Ya da şişeli Stella var bizde. Bir Mısır birası."

Başka türlü bir bakışla da, hayat bir deney değil, bir sınavdır, diye düşündü; herkesin değil ama çoğunluğun çaktığı bir sınav. Bu sınavı geçen az sayıda kişiyi bir ödül, hayattan sadece deneysel olarak üstün olmakla kalmayıp, hayatın planlı bir şekilde eskimesinden de kurtulmuş bir ölüm sonrası yaşam bekliyordu. Böyle bir sistemde ona, alçaltıcı değilse bile basitleştirici gelen bir şey vardı ama, şudur diye gösteremiyordu, en azından o anda.

"İki Maccabee, bir Stella ve bir brendi Alexandria. Hayır, Alexander değil, Alexandria. Aradaki farkı bana sorma" dedi

barmene. "İstiyorsan mutfağa giderken yolumun üstündeki fesli adama sorarım."

Ama gayet emin olduğu bir şey varsa o da, Buddy Winkler'ın hayatın güzelliğine karşı duyarsızlığının, yani hayata karşı duyarsızlığının, onun *per se* insanlar Tanrının dediğini dinlemeyip çizgilerin dışını boyamaya kalkıyor –ve bu yüzden de boyama kitabının benzin dökülüp yakılması gerekir– şeklindeki değişmez inancıyla bağlantılı olduğuydu. Buddy'nin görüşünce zaman, Havva'nın tebeşir kutusundan Mesih'in ateş kutusuna kadar giden kısa, çamurlu bir yoldu.

O anda Salome, ciddi bir tavırla yere bakarak, güzel biçimli ve hiç durmayan genç kıçına tefiyle vurarak bütün masalara mest edici bir titreşim dalgası yolladı ve iki Kıbrıslı iktisatçının bar iskemlelerinde hızla dönmelerine yol açtı. Bu dalga Ellen Cherry'ye çarptığında kız elinde yüklü bir tepsiyle mutfaktan çıkıyordu. Dıştan bakınca buna pek aldırmamış görünüyordu ama bunun yankılanan vektörlerinin ana hatlarını oluşturduğu sonsuzluk biçimi, zikzaklar çizen bir zihinsel ardışıklığı yerine oturtmuş olacak ki, *İsa'nın dünyaya paraşütle inip de partiyi dağıtacağını bekleyerek dönenip duran bu tiplerin hepsi galiba düş kırıklığına uğrayacak,* dediğini fark etti birden, kendi kendine. Şahsen o, bir yerlerdeki bir garson kız, midesinde yıl boyu tekrarlanan kasılmalarını yatıştırmak isteyen, yine kendisi kadar gösterişsiz birine bir tabak daha, tamam, *baba ghanoug* değilse de, yemek götürmek üzere, yalpalayıp sancılı kavisler çizerek bir mutfaktan çıkmasaydı, ne kadar uzak olursa olsun, herhangi bir geleceği gözünün önüne getiremezdi. Ama, garson kızlardan oluşan sonsuz bir geçit alayının, kıymalı patatesle dolu sonsuz tabaklar taşıdığı sonsuz bir geleceğin, bazı kişilere cehennemin çok yerinde bir tanımı gibi gelebileceğini, bazılarının da bundan âlâ bir cennet istemeyebileceğini kabul etmek zorunda kaldı yine de.

Zaman konusundaki bilgi çok dobra dobra bir şekilde söylenemez. Tıpkı mobilyalar gibi, kapıdan geçmeleri için yana yatırılıp çevrilmesi gerekir. Eğer geçmiş, döndürüp kafalarımı-

zın kapısından geçirebilmek için önce ayaklarının vidalarının sökülmesi, çekmecelerinin çıkarılması gereken kocaman bir meşe büfeyse, gelecek de, özellikle asansörle taşınma ihtimali pek bulunmayan, çok büyük bir su yatağıdır.

Zamanı, geleceğin peşinden koşmak olarak anlamakta direten milyarlarca kişi, boyuna, asla verandanın yahut antrenin ötesine geçiremeyeceği su yatakları satın alıp duruyor. Ve insanın misyonu şimdiki zamanın vadesi içinde ikamet etmekse, su yatağı için yeri yoktur zaten, onu bir dam penceresinden indirmesi mümkün olsa bile.

Ellen Cherry Charles'ın, tarihi, yani sökülmüş büfeyi yücelten, ama yine de su yatağını körü körüne şiddetle arzulayan o modern anlayış biçimine yaptığı katkı Buddy Winkler'ınkinden az değildi. Ancak Ellen Cherry Peder Buddy Winkler'dan farklı olarak aşkın bir hedefin peşinden koşmak için doğayı, yaşayan bugünü, yaşayan gezegeni, reddetmemişti. Buddy'nin tavrı bu yüzden onun kafasını karıştırıyordu. Kızcağız o anda, *tahini* çırpar ve yere dökülmüş cinleri silerken bunların zamansal farklılıklarını derinlemesine analiz edemeyecek kadar meşguldü; aslında, kısa yaşamında bayağı çok mobilya taşımış olmasına karşın, ortam daha sakin olsa bile, böyle bir analiz için entelektüel yönden yeterli olamayabilirdi. Ama yine de, Buddy'nin doğayı, sanatı ve insan yaşantısını hiçe saymasının onun zaman kavramına, özellikle de, ardından bir ahret yaşamının geleceği paydos düdüğü yönünden, bağlı olduğunu düşünmekte tamamen haklıydı.

Altıncı tül düşerken ve Salome denen çıplak ayaklı çocuk, testosteron kaynayan bir New York barında Doğu Akdeniz'in antik doğum dansını yaparken, düşen peçelerden söz etmek için erken değildir artık. Atıncı tül düşerken, mermi gibi giden bir trene benzeyen tarihin ve onun kıyametsel hedefinin duygusuzlaştırıcı, ahlak bozucu yanılsaması da yok olup gidecektir elbette.

Bir zamanlar Roland Abu Hadee, Yahudilerin genelde Araplardan, Hıristiyanlardan daha başarılı olmalarının nedenini söylemişti; bir Yahudinin, diyelim ki, Yahudi olmayan, belki kendisinden daha nitelikli birisinin üstlenmeye korkacağı bir

sanatsal, toplumsal faaliyete ya da ticari bir işe girişmekte pek tereddüt etmemesinin nedeni, Yahudinin bütün fişlerini öteki dünyaya yatırmamasıydı; Yahudiler her eli cesaretle oynarlar, çeklerini *burada ve hemen* nakde çevirirlerdi; paraya yaşamları süresince hep saldırırlardı, çünkü halk olarak, cennette bankaların açık olacağına hiçbir zaman inanmamışlardı.

Irk, din ya da kişisel ilim irfan düzeyleri ne olursa olsun, hiç kimsenin ölümden sonra bir yaşamın var olup olmadığını bilmediği herkes için apaçık bir gerçektir. Bu konuda doğruyu ancak ölüler söyleyebilir fakat onlar da konuşamaz. Enerji asla yok olmaz ve bu nedenle de reenkarnasyon kavramı biraz anlamlı gelebilir; fakat bu konuda kesinlikle hiçbir kanıt yok, "geçmişteki yaşamlar"a ait "anılar" (genetik çömlek parçaları mı?) sayılmazsa. Ama bu konuda hiçbir kanıt olmamasına karşın, zamanın sonu hakkında ve finalde dağıtılacak orkideler ve soğanlar hakkında yaygın ve çok direngen bir inanç devam ediyor yine de; ve bu inanç, bu umutlu ya da korkulu hüsnükuruntu öyle kalın, öyle sağlam bir tül oluşturuyor ki, sabahları yataktan kalkarken önümüzü görmemiz bile bir mucize. Altıncı tül en azından, çok etkili bir güneşliktir. Bir ayak bağı yahut kefen de olabilir.

Toplumlar ancak, doğaüstü bir öteki dünyaya inanmaya ikna edildiği sürece baskı altında tutulabilir ve denetlenebilir. İnsanlar, sonunda bu dünyadan kurtulup gökteki, cankurtaranların gereksiz olacağı ve havuzların hiç kapanmayacağı bir tatil köyüne gideceklerine inanırlarsa her türlü zorbalığa, yoksulluğa ve kötü muameleye katlanabilirler. Üstelik inançlı insanlar genellikle, hükümetlerinin gireceği her türlü askeri macerada postlarını deldirmeye gönüllüdür. Altıncı tül düşerse ölmeye gidecek askerler konusunda çok büyük bir kıtlık yaşanacaktır.

Ekabirler de bundan muaf değil. Öteki dünya kavramı kitleleri yönetilebilir kılarken, efendilerini de yıkıcı kılar. Yaşamın, daha değerli ve sahici bir öteki dünya için bir sınavdan başka bir şey olmadığına inanmış bir dünya lideri, bir nükleer katliam başlatma riskine girerken daha az tereddüt edecektir. Kudüs'ten kalkacak bir sonraki uçağa vasıl olmanın vecdini bekleyen bir

siyasetçi ya da bir şirket yöneticisi, okyanusları kirletmeyi yahut ormanları yok etmeyi pek fazla dert etmeyecektir. Niçin etsin ki?

Yani, öteki dünyadaki yaşamı vurgulamak, yaşamı inkâr etmektir. Kafayı cennete takmak, cehennemi yaratmaktır.

Hayata tebelleş olan karmaşayı, sürtüşmeleri ve başa gelecek şeylerin tahmin edilemezliğini aşmak gibi umutsuz bir özlem çeken; mikropsuz ve melekler tarafından korunan düzenli bir çevrede yepyeni bir hayata başlamak arzusu duyan dindar kitleler yaşayabilecekleri tek hayatı, finiş çizgisi olmayan bir yarışta koşan karanlık bir ata oynamak için yatırıyorlar. Onların dileği, çok büyük ölçekli bir ölüm isteği, Kissinger'ın sapık mantığının öbür dünya bilgisine uygulanmış halidir –"Ebediyen yaşamak için bir an evvel ölmeliyiz" yani– ve eğer zaman hemen geçip de bunun günü gelmezse bir kuvvet kurup bu zamanı getireceklerdir. Çok şükür ki, sonun yakın olduğunu bildiren belirtileri her yerde görüyorlar. Ama ne yazık ki bu belirtiler, atalarının binlerce yıl önce gördükleri belirtilerin aynısıdır.

Bu arada, "zamanın" temelini oluşturan termodinamik ve kozmolojik güçler boyuna spiraller çizmeye devam ediyor coşkuyla, pek bir yere gitmeksizin. Sadece dönüyorlar. Ve tekrar tekrar dönüyorlar. Düzenin yayılıp düzensizlik haline gelmesi ve sonra büzülüp tekrar düzene geri dönmesi öyle inanılmaz derecede yavaş bir hızla gerçekleşiyor, bu da bizi öyle bir sıkıyor ve serseme çeviriyor ki, ona psikolojik sonlar uydurmak zorunda kalıyoruz. Altıncı tülün ardındaki şey kadransız bir saat değil, rahatlamış bir ifade, karşı yönden gelen kendimizle karşılaştığımızda kendi yüzümüzün ifadesidir; sonunda bugünden zevk alma özgürlüğüne kavuşmuşuz, geçmişten başka bir şey olmayan geleceğin ayak bağından kurtulmuşuzdur artık.

Pazar akşamı müzik yoktu ve İshak&İsmail erkenden, Yankees maçından hemen sonra kapandı. Televizyondaki maç boyunca, en azından bir vuruş arasında bir yahut iki müşteri Salome'den söz etti, tahmin edileceği gibi, zıp zıp zıplayan, ateşli bir sesle, müstakbel damat sesiyle yani. Ne yazık ki tef

sessiz kalmıştı ve ne Abu ne de Spike tefin hanımının kimliği hakkında kimsenin merakını gideremedi. "Peki hangi millettendir bu kız?" diye sordu bozulmuş bir hayran. Abu başını iki yana salladı. "Kenanlı olduğunu söylüyor. Ama tabii ki bu onun, adı gibi, gösteri dünyasıyla ilgili bir esprisi sadece." Kimse gülmedi. "O kız Bellevue'de öğrenci hemşire programında" dedi bir adam. Herkes dönüp ona baktı. Adam Amerikalıydı, pamuk gibi saçlı, kara derili, I&I'da nispeten yeni biriydi. "O Lübnan vatandaşıdır, öğrenci vizesiyle gelmiş buraya. Gün boyunca yatak lazımlığı boşaltıyor." Kuşkulu kuşkulu baktılar kendisine. "Nerden biliyorsun?" "Ben belki de bi dedektifimdir anasını satayım" dedi Shaftoe, birasını kafaya dikti ve çekip gitti.

Bir saat içinde son fincan da yıkanmış, ışıklar sönmüştü ve Abu evine yollanıyordu. "Bay Cohen defterleri bir gözden geçiriyor" dedi giderken, güvenlik görevlisine. "Bir süre büroda kalacak." "Peki garson kız?" diye sordu güvenlikçi. Abu bir an durakladı. "Ah? Kız hâlâ burada mı?" Yine durakladı. "Sorun yok" dedi sonunda ve kendisini bekleyen arabaya bindi vişne-havuç rengi burnunu ovuşturarak.

Otuz dakika sonra, Ultima Sommervell yeni doldurulmuş bavulunu kilitlerken, Peder Buddy Winkler mangal isiyle lekelenmiş Armani ceketini yeni çantasına yerleştirirken, Norman Dön Durmadan uykusunda dönmeye –tamamlanması herhalde hemen hemen tüm geceyi bulacak bir dönüşe– başlarken güvenlikçi arka avluya gitti ve kulağını duvara dayadı. Bay Cohen'le garson kızın yunus yüzüşlerinin sesini duyunca şaşırmadı gerçekten; onların ofisteki divanda birbirlerine sarılmış hallerini gözünün önüne getirebiliyordu neredeyse; fakat Ellen Cherry'nin, ayağındaki zümrüt rengi tokalı, leopar derisi gıcır gıcır bir çift sivri burunlu şahane ayakkabı dışında çırılçıplak halini ve ayakkabıların ambalajından geriye kalan kâğıtların ve kurdelelerin büro zeminine saçılmış giysilerle birbirine karışmış görüntüsünü düşleyemezdi. Güvenlikçi, AIDS'in boğduğu Amerika'da hâlâ *lingua franca** olan güm güm sesleri, gacırtıları, köfteyle pingpong oynanıyormuş gibi sesleri, nabız gibi tüylü vuruşları ve mayalanmış mırıltıları bekliyordu da, bun-

* (Lat.) Ortak dil; dostluk dili. (ç.n.)

lardan sonra duyduklarını beklemiyordu kesinlikle; öyle bir övgüydü ki duyduğu, hemen haç çıkarmasına ve kulak misafiri olmakla girdiği düşsel günahtan dolayı Tanrıdan af dilemesine yol açtı.

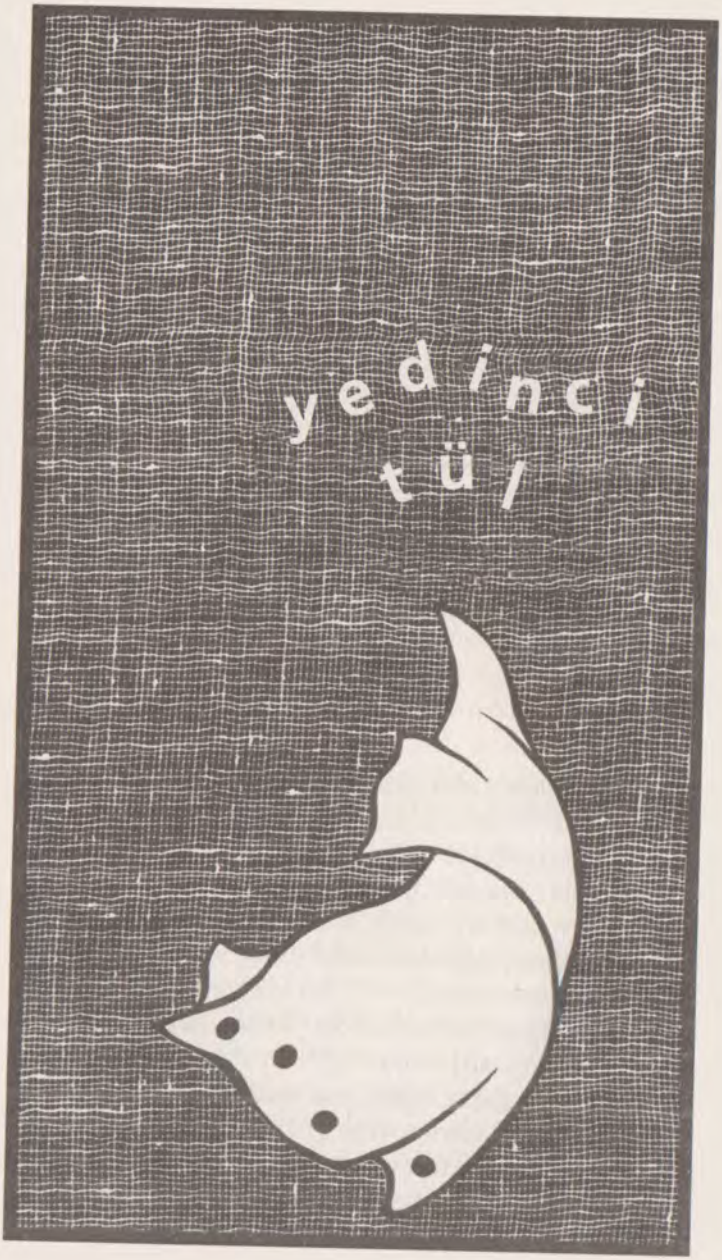
"İzebel. İzebel. İsrail'in Boyalı Kraliçesi. Övgüler sunuyorum sana ey İsrail Kraliçesi. Altın Buzağı'nın Orospusu. Baal'in Fahişesi. İzebel. Samiriye sürtüğü. Köpeklerin yediği kraliçemiz. Yahudilerin su yolu senin içinden geçer. İzebel. Kraliçem. Kızı Kudüs'e hükmeden kraliçem. Rahmiyle Davut'un Evi'ni sulayan kraliçem. Mmm. İzebel. Zina Rahibesi. Mmm. Maça Kraliçesi. Sokak Kadınlarının Kraliçesi. Ey İzebel, sen benim kraliçemsin, övgüler sunuyorum sana ve senin sandaletlerine."

Bu şekilde devam edip gitti ve sonunda güvenlikçi, boynundaki çarmıha gerilmiş İsa figürünü kavrayıp caddeye doğru kaçtı,

Bu şekilde dèvam edip gitti ve sonunda, birkaç blok ötede bir şey, Sedefli Deniz Helezonu'yla Boyalı Sopa'yı paslı mazgal pencerelerine çekti; havada sihirli bir mıknatıs vardı sanki,

Bu şekilde devam edip gitti ve sonunda Ellen Cherry'nin yeni ayakkabıları yaşam nehrine, kurbağaların boogie-woogie eşliğindeki körlemesine danslarının arasına daldı.

yedinci tül

Dünyanın en büyük icatları listesinde aynanın yeri şaşırtıcı bir şekilde ilk sıralardadır. İcattan söz ediyorsak, aynanın yaratılması kesinlikle bir kamyon yükü düş gücü gerektirmemiş, göl yüzeyinin bir uzantısından ibaret olan ayna taşınabilir hale gelmiş ve zarifleşmiştir sadece. Fakat yine de aynaya, bizim çamurdan topağımızı canlı kılan üç milyar can tarafından bu kadar sıklıkla ve güvenle, sanki bize hayırlar bahş edecek ya da bizi bundan yoksun edebilecek bir Tanrıymış gibi başvurulduğundan; çoğu şey ışığı emdiği halde ayna ışığı dünyaya geri verdiğinden (ışığı gözaltına alıp, işlem yapmadan, kendi kefaretiyle serbest bıraktığından); ayrıca insanların, doğruluğuna güvenerek devletlerine ve sert tanrılarına bırakmaya yatkın oldukları bireysel kimliği çok kısa bir süre için ve yüzeysel de olsa kendilerine geri verdiğinden; bizi hiçbir zaman, seveceğimiz ya da nefret edeceğimiz birinden yoksun bırakmadığından,

ayna büyük icatlar listesinde termostan yukarıdadır, oda servisi kadar yukarıda değilse de.

"Efendim" dedi Konserve Fasulye, aynaya, "ben şunu fark ettim ki, yansıma açısı daima geliş açısına eşit, ama *neden*? Bana açıklayabilir misiniz bunu?"

"?unub zinisim rilibayalkıça..."

"Ve başka bir şey daha var ki Bay Ayna" diye devam etti konserve. "Siz kaosu ve belirsizliği de, düzeni yansıttığınız kadar nesnel bir şekilde yansıttığınızdan, insanoğlunun kurumlarının bastırmaya ve yadsımaya koşullandırıldığı yeniliği ve değişimi yansıttığınızdan, siz gerçeğin tehlikeli bir aracı değil misiniz? Demek istediğim, biliyorum, sihirbazlar sizi çeşitli hilelerinde kullanıyorlar ama, sizin en büyük özelliğiniz uzlaşmaz bir gerçekçilik değil mi? İnsanlar çeşitli kurumları, kendi ruhlarının kural tanımaz yönlerini gizlemek için kuruyorlarsa, siz aynalar bu kalelerin duvarında birer gedik değil misiniz? Mantıksallığın ve standardizasyonun tersi yönü gösteren yön tabelaları değil misiniz siz? Çünkü çocuklar, siz *her şeyi* –iyiyi de kötüyü de, güzelliği de çirkinliği de, dengeyi de karmaşayı da– eşit vurguyla gösterirsiniz. Ben sizi birer yıkıcı gibi görüyorum ama siz sadece, blase* tipler misiniz yoksa? Ama siz benim sözümü bağışlayın efendim, yine de."

".ed eniy, midnefe nıyalşığab ümüzös..."

Oh, aynayla uygarca bir diyalog kurmaya çalışmak boşunaydı. Bunlara ne söylenirse söylensin ters çeviriyorlardı sadece.

St. Patrick Katedrali'nin bodrumundaki rutubetli bir duvara dayalı duran bu fena halde çizik çizik olmuş ayna bir zamanlar, üstü kubbeli yarım daire şeklindeki girintinin üst kısmında bulunup merdivenle çıkılan erkekler tuvaletinin demirbaşıydı. En parlak dönemindeyken birçok ünlünün yüzünü tutmuştu dümdüz elleriyle. Politikacılar, kodamanlar, Broadway yıldızları. John F. Kennedy, Truman Capote, Rudolf Valentino ve daha bir sürü, göz alıcı ya da güçlü kişi. Oysa ne yazık ki, yansıttığı bir etli fasulye konservesiydi şimdi. Ve de çok perişan bir fasulye konservesiydi bu; yırtık pırtık etiket parçalarının, gülünç bir kraliçenin memelerinden sarkan püsküller gibi sarktığı, şekli bozuk, berbat yaralar almış bir metal kütlesi yani.

* (Fr.) Bıkkın. (ç.n.)

Fasulye tenekesi kendi görüntüsüyle düş kırıklığına uğradıysa da çaktırmadı. Aslında, keyfi gıcırdı ve kendinden başka bir şeyi de düşünmüyordu. Acınacak durumuna karşın kibirli halinin nedeni, kendisinin dört ya da beş tane portresinin, onu hayatının en iyi dönemindeyken gösteren harika yağlıboya resimlerin varlığından haberdar olmasıydı. "Başka hangi fasulye konservesi gelecek kuşaklara böyle aktarılmıştır ki?" diye sordu Konserve Fasulye, yanıt beklemeksizin, salt dinleyicilerini etkilemek için. "Ve benim portremde şaşaa yoksa, geleneksel sosyete portrelerinin şıklığı yoksa bu daha da iyi. Ben çağdaş, proleter bir ikonum, benim cüretkâr ve modernist bir tarzda resmedilmem gayet uygundur."

Bay/Bayan Konserve Fasulye, portrelerinin varlığından haberdar olduktan sonraki haftalarda tekrar tekrar aynaya bakmaya gitti; oysa daha önceleri kendi görüntüsünden kaçınırdı. "Benim bir harabe olmamın artık hiçbir önemi yok" diyordu aynaya bakarak. "Ben artık ölümsüzleştim." Sonra da, duyarlı biri olduğundan hemen, "Sen de salma kendini sevgili dostum" diye ekliyordu, "çatlaklarına hiç aldırma. Sen de bir gün hiç ummadığın bir şekilde geri dönebilirsin hayata."

Konserve Fasulye de, Tatlı Kaşığı gibi, Ellen Cherry'nin onların resmini yapmaya karar vermesinin o kadının çok özel bir sezgi yeteneğini, onlara duyduğu hayırlı bir yakınlığı gösterdiği kanısındaydı. "Eğer Bayan Charles'tan yardım isteyemezsek" dedi Bay/Bayan Konserve Fasulye, "bence kimseden isteyemeyiz."

Kirli Çorap buna hiç katılmıyordu. Kendisi, tabloların haberinden de, Tatlı Kaşığı'nın Ellen Cherry'nin onu eline alıp da nasıl inanılmaz bir konsantrasyonla seyrettiğini aktarmasından da hiç etkilenmemişti. "Kaltak, patatesine dokanmış sadece" dedi Kirli Çorap. "Bütün ressamlar patateslerine dokanır."

Konserve Fasulye her zamanki gibi, dehayla delilik arasındaki o meşhur, incecik çizgi, Ortadoğu'daki bütün sınırlar gibi tartışmalı o sınır hakkında bir diskura giriştiyse de, o gün asıl başka bir şeye dikkat çekmekti niyeti. "Öte yandan ben, saygıdeğer liderlerimizin neden insanların bize yardım etmelerini istediklerini ve bunun gerekliliğine inanmakta böyle direttiklerini

pek anlayamıyorum. Bayan Charles'a ve Bay Norman'a saygı duymakla birlikte, bu konu bana hep biraz kuşkulu görünüyordu ve şimdi Bay Sopa bize yeni bir yol buldu ki denizden..."

"Bizim Sopa o keşin götüne vurduğundan beridir *kendi* patatesine dokanıyomuş gibi davranıyo."

Normalde Konserve Fasulye böyle bir durumda çorabın argosundan yakınıp, patatesin bir sebze olduğunu ve bundan başka bir şey olmadığını belirtir ve Kirli Çorap bu doğruculuğa "Aynı senin gibi yani" diye karşılık verebilirdi. Fakat o gün pedagogluk yerini endişeye bırakmıştı. "Doğru, Bay Sopa kendi çok insanvari eylemi hakkında haftalarca düşünüp durdu" diyerek onayladı konserve, "ama gördüğüm kadarıyla kendisi sorunu çözüyor. En azından, bütün gün pencerede yatmayı bıraktı; bütün gün ufka bakıp kozmik yansımaları gözlüyordu da, geçen otobüslerin kaportaları dışında pek önemli bir şey göremiyordu tabii. Şimdi Bayan Deniz Kabuğu'yla ikisi yeniden birtakım planlar kuruyorlar ve beni endişelendiren de bu. Niçin kalkıp gemilere gitmiyoruz ve bu işi bitirmiyoruz? Bayan Tatlı Kaşığı –şu parlatılmış haliyle güzel görünmüyor mu?– Bayan Tatlı Kaşığı, onu yine dışarı gönderecekler, Norman Dön Durmadan'ın özel yaşamına sızması için yeni bir denemede bulunacaklar diye ölesiye korkuyor. Benim endişem değerli Tatlı Kaşığımız için."

"Yapma yav pirefesür, yani sen, deniz kenarına yollanıp da kocaman bi yabancı gemiye çaktırmadan binmekten korkmuyom mu diyosun bize?"

"Ben mi? Korkmak mı? Benim kaybedecek neyim var ki? Ben zaten gelmiş geçmiş en şanslı fasulye konservesiydim. Ve şimdi de, türbeye konmuş gibi, tuvalde muhafaza edilerek, gelecek kuşakların tanıması ve değerlendirmesi için sonsuza dek yaşayacağım."

"Doğru" diye homurdandı Kirli Çorap. "Bi sen bi de Mızlak Lisa."

Tatlı Kaşığı'nın korkuları yersiz değildi. Sopayla deniz kabuğu gerçekten de onu yeniden Norman'ın bahşiş kutusuna

yollamayı düşünüyorlardı. Bunun nedeni, Ortadoğulu kutsal yadigârların Ellen Cherry'nin, tablolarıyla, göz oyunuyla ifadesini bulan muhtemel dostluğuna ve karnını doyurmak için dönüp duran beye ilk başlardaki hayranlığına değer vermemeleri değildi. Hayır, bunun nedeni, ötekilerin bilmediği bir şeyi bilmeleriydi.

Bildikleri şey, kapana kısıldıklarıydı.

Yani, arkadaşlardan iki tanesi kapana kısılmıştı.

İlk başta, Manhattan'a ilk kez, yağmurlu, sisli bir sonbahar gecesi çok geç bir saatte gelmişlerdi. Ondan öncesi, Lincoln Tüneli'nin Jersey tarafındaki girişinin yakınında bir su kanalının içinde günler boyu yatıp tamı tamına bu meteorolojik koşulları beklemişlerdi. Fakat sabah saat üçte, yoğun yağmur altında bile, fark edilmeden yolculuk yapmanın tahmin ettiklerinden zor olduğunu gördüler ve Atlas Okyanusu'na doğru körlemesine gittikleri yolun üzerinde şans eseri bir ibadethanenin açık kalmış kapısına rastlayınca orasını geçici bir sığınak olarak kullanmaya karar verdiler.

Katedralin önüne bir kamyon park etmişti ve kamyondan çıkan geniş çaplı, çok uzun bir akordeon plastik hortum binanın içine girmişti, sanki çok öfkelenmiş ve hınçlanmış cennet yılanı, dünyanın bütün kutsal ayin ekmeklerini yiyip bitirmek için yeryüzüne gelmiş gibi. Aslında, St. Patrick'in halıları yıkanıyor, hortum da deterjan köpüğü aktarıyordu. Neyse, nesneler ana kapıdan giren hortumu takip ettiler ve sonra, temizlikçilerin orta holde çalıştığını görünce hemen, dış dehlizden aşağı inen daracık bir merdivenden inerek kaçtılar sendeleyerek, kayarak. Temizlikçilerin açık bıraktığı bodrum katında hafif aralık duran bir kapı daha buldular. Boyalı Sopa kapıyı ittirerek, içeri süzülmelerine yetecek kadar açtı ve karşılarına çıkan başka bir merdivenden aşağı indiler.

Boyalı Sopa'nın bildiği antik dünyada kapılar, elle kilitlenmedikçe yahut sürgülenmedikçe menteşelerinin üstünde serbestçe dönerdi. Fakat alt bodrumun kapısı arkalarından kapanıverince uğursuz bir klik sesi çıktı. Modern kapılarda, otomatik olarak kapanan kilit dilleri vardı anlaşılan. Kilit dilini çeviren, pirinçten, yuvarlak ve kaygan bir kapı tokmağı var-

dı ve cansız nesnelerin o güne gelene dek en beceriklisi olan sopanın onu döndürmesi tamamen olanaksızdı; yol arkadaşları başka şeylerle meşgulken birçok kez tekrar tekrar denedi. Bekçilerden biri yine kapıyı aralık bırakıncaya dek, ki bir buçuk yılı bulacaktı bu, nesneler o kapıdan çıkamayacaktı.

O halde, Tatlı Kaşığı, Kirli Çorap ve boyasının birazını daha yitirmeyi dert etmezse Boyalı Sopa, mazgal pencerenin deliklerinden çıkabilirdi. Ama Sedefli Deniz Helezonu'yla Konserve Fasulye demirlerin aralığından geçemeyecek kadar büyüktü. O ikisi kapana kısılmıştı.

Evet, nesnelerin, dinlenmek ve planlarını yapmak için zamana ihtiyaçları vardı ve Sedefli Deniz Helezonu Boyalı Sopa'yı Kudüs'teki Üçüncü Tapınağın henüz ortaya çıkmadığına ikna etmişti ki, Buddy Winkler'ın Kubbetü's-Sahra hakkında söylediklerini boyuna tekrarlayıp duran Tatlı Kaşığı tarafından doğrulanmıştı bu. Ama Tapınak yapılsa da yapılmasa da şimdi hepsi yolculuklarına devam etmek için yanıp tutuşuyordu ve yolculuklarına ancak, ya bir insanın kapıları açması ya da demir mazgalı bir manivelayla kaldırması halinde devam edebilirlerdi.

Bayan Charles bunun için muhtemel bir adaydı ama, katedralin önüne gelmeyeli aylar olmuştu ve Tatlı Kaşığı'nın, onun evini nasıl bulacağı konusunda en ufak bir fikri bile yoktu. Ve bu da, Norman Dön Durmadan'a başvurmak zorunda kalacaklar demekti. Ya da bambaşka bir yola.

Bambaşka bir yola başvurmaları kaçınılmaz oldu; bunun tek nedeni de, Norman Dön Durmadan'ın bir gün öğle sonrası dönüşünü yarıda kesip, bahşiş kutusunu birden yerden kapıp, öldürücü mavi gözleri ateş gibi parlayarak, kuğu kadar kusursuz burnunun deliklerini açıp, şair ağzından tükürüksel bir mermi fırlatıp, çamurlu spor ayakkabılarının üzerinde hızla geriye dönüp, Beşinci Cadde sahnesini bir daha dönmemek üzere terk edip gitmesiydi.

Göstericinin gidişi öyle ani olmuştu ki, nesneleri tamamen hazırlıksız yakaladı; her ne kadar, geçmişi düşündüklerinde bu

olayın olacağını bilmeleri gerektiğinin farkına varsalar da. O baharda hava ılınırken Beşinci Cadde bir vaiz akınına uğramıştı; karanlık, vahşi bir ülkeden göçüp gelmiş, darmadağınık, gürültücü bir kuş sürüsü gibi. Bunlardan en az dört tanesi St. Patrick'ten duyulabilecek bir mesafeye yerleşmişti ve nesneler gün boyu bunların saksağan gibi bağırtılarını duyuyordu. "Efendimize hamdeyle!" "Vecit vakti geliyor!" "Tövbe et, son yaklaştı!" "Ey yılanlar nesli, cehennemin lanetinden nasıl kurtulacaksın?"

Uyarıların volümü ve sıklığı arttıkça Sedefli Deniz Helezonu Boyalı Sopa'ya, bunların standart konuşmalar olduğunu, Kudüs hakkında bültenler olmadığını anlatmak zorunda kalmıştı. Konserve Fasulye de onun sözlerini desteklemek için, bu duyulanların ya Kitabı Mukaddes'ten alınmış ayetlerden, yahut da çoktan eskimiş sloganların papağan gibi tekrarlanmasından başka bir şey olmadığını belirtti. Ama kaldırım vaizlerindeki artışın Norman Dön Durmadan'ı rahatsız edeceği, onun zamanlamasını bozacağı, konsantrasyonunu dağıtacağı ya da yüreğinden ibaret olan jiroskopunu şaşırtacağı hiçbirinin aklına gelmemişti. Üstelik, Beşinci Cadde'de her zaman bağırış çağırış olurdu. Ayrıca da kendisi daha önceleri ne diğer sokak göstericilerinin rekabetine, ne de hor görenlerin sataşmalarına pabuç bırakmıştı.

Mayısın sonlarında yaz gelip New York'un çehresine yerleşmişti; sıcak, nemli, yapışkan, sert ve bunaltıcı; ve havanın daha da ısınmasıyla, daha da ateşli bir vaiz gelmişti; pahalı görünümlü bir takım elbise giymiş, kupkuru bir adamdı bu. Ağzında altın dişler parıldıyor, aç yüzü çıbanların azabını çekiyordu ve sesi, hüzünlü ve duman dolu bir borazanı hatırlatıyordu. Bu adam amatörce sloganlara kapılmıyor, daha ziyade incelikle tasarlanmış, yapmacık, insanı kandıracak kadar kurnazca, dört dörtlük vaazlar veriyordu. Hepsinden önemlisi de, belli ki bilerek St. Patrick'in tam önüne, yani caddede doğaüstü bir yavaşlıkla salınan o ıstıraplı melek yüzlünün hemen dibine mevzilenmişti.

Norman Dön Durmadan o haftanın yarısından çoğunda gösterisine devam etmiş, bu müdahalecinin onun iç kabuğunda delik açtığı yolunda en ufak bir belirti vermemişti. Sonra –

presto!– gitti ve nesneler şaşkına döndü. Ve birçok yönden zor durumda kaldılar.

"Bunun olacağını anlamalıydık" dedi Konserve Fasulye.

"Doğrudur" diyerek onayladı Sedefli Deniz Helezonu. "Güçlenmesine seyirci kalırsan dindarca dogmalar büyüyü daima kovar."

Ellen Cherry Boomer'a mektup yazmış, Buddy Winkler'ın niyetleri hakkında öğütlerde bulunmuştu. Ultima Sommervell'in niyetlerinden o kadar emin olmadığından, galericinin adını anmaktan kaçınmıştı. Buddy'nin Kudüs'te sadece on gün, Ultima'nınsa bunun yarısı kadar bir süre kaldığını ancak, Boomer bu mektuba bir ay sonra yanıt verince öğrendi. Boomer mektubunda, onların ziyaretleri hakkında şunları yazıyordu:

> Kudüs'te, tarihin donunun taslağını dikizliyomuşum gibi bir hisse kapılıyorum. Yüzeyin hemen altında, dünyanın apış arasında önemli bir şey şekilleniyo ve eğer ışık iyiyse bunun genel olarak ana hatlarını keşfedebiliyosun ama bu şeyin ne renk olduğu, ipekten mi, pamuktan mı, kauçuktan mı yoksa çuvaldan mı yapılmış olduğu hakkında hiçbi ipucu bulamıyosun. Neyse, bu benim dedektiflik yönüme hitap ediyor ve oturup gözlerimi zorlayarak bakıyorum bu donu daha iyi görebilmek için yahut içindekini görebilmek için, sanki şahane bir amcığı yahut altın bir amı falan gizleyen bir tülmüş gibi; derken Bud geldi ve bu taslak onun benden de çok ilgisini çekti. Heyecanlandı, tahrik oldu, bir sürü kinayeli laf etti ve soyu karışmış köpeklerin pirelerinden bile daha çok sır taşıyomuş gibi tavırlar takındı. Alev makinesiyle ilgili bir dalavereye girişti ve benim de kendisine yardım etmemi istiyo ama ne olduğunu söylemiyo. Bana demek istediği, kaynak teçhizatımı kullanacakmışım ama, bir şeyleri kaynakla birleştirmek için değil de birbirinden ayırmak için; bana demek istediği, ben, emrimdeki bir sürü çömez tiple beraber, etrafında metal kapılar yahut metal çubuklar olan bir yere, orayı yakarak girecekmişim. O zaman henüz senin mektubun elime geçmemişti, o yüzden bunun neresi olabileceğini tahmin edememiştim. Demek istediğim, belli ki niyeti İsa Efendimiz adına bir banka falan soymak değildi ve ben de ona, eh, yaparım belki dedim, benim heykelime engel olmayacaksa. O zaman bana, heykelden putlar yapma hakkında bir vaaz çekiverdi tabii.

Evet, neyse, şeker kalçalım, Bud burda bir hafta falan kaldıktan sonra bütün işin ertelendiğini söyledi ve bana Kudüs'te ocak ayına kadar kalmayı düşünüp düşünmediğimi sordu ki, gerçekten de kalacağım, çünkü yaptığımız anıtın o zaman açılması tasarlanıyor. Ultima da aynı günlerde, bana New York için birkaç sanat eseri yaptırmak niyetiyle buraya gelip beş gün kaldı ve bizim anıtımız hakkında bazı şeyler öğrendi ki bunları sana da anlatmasını istedim, eğer ilgileniyorsan. Ona bir uğra.

Bud'ın Kubbetü's-Sahra'yı bombalamayı (eğer sen haklıysan ve herifin dilinin altındaki buysa) ertelemesinin nedeni İsrail'in siyasi durumudur. Son seçimde dinci ve sağcı partiler bir sürü sandalye kazandılar ama onları başa geçirmeye yeterli gelmedi ve sonunda İsrail yeni bir koalisyon hükümetine kaldı; bu koalisyonda, aşırı sağdaki heriflerle arası iyi olan muhafazakâr Likud Partisi'nin sertlik yanlıları, İşçi Partili liberallerle iktidarı paylaşıyor. Şimdi bu hemen hemen dört yıl öncesiydi ve herkes FKÖ'nün ödünlerine falan rağmen, gelecek kasımda yapılacak seçimlerde sağcıların bütün pastayı kapacağını söylüyo. Yani Bud, dükkâna aşırı sağcılar bakarsa işinin çok daha kolay olacağını hesap ediyor ve münasebetsiz eylemine girişmek için, önümüzdeki ocak ayında onların göreve başlamasını bekliyor. Çaktın mı manzarayı hanımeli külot?

Ellen Cherry çakmıştı. Ama bu manzarada hiç kilim falan yoktu.

Bir şampanya şişesinin içindeki hava basıncı hemen hemen büyük bir kamyon lastiğininki kadardır; yaklaşık kırk kilo, rakam vermek gerekirse; fakat benzerlik burada biter elbette. Ortam faslında çok önemli farklar olacaktır.

Ellen Cherry, Airstream hindinin satıldığı günlerden itibaren, New York'ta yaşadığı dönemin çoğunluğunda bir iç basınç duygusu hissetmişti. Bu basıncın uyguladığı kuvvet hep aynıydı fakat karakteri hep aynı değildi. Basınç, hissizleştirici ve baş döndürücü, yahut ezici ve can sıkıcı olabiliyordu. Başka bir deyişle, kendini bazen bir şampanya şişesi gibi, geri kalan zamanlardaysa bir kamyon lastiği gibi hissediyordu.

Gerek gelgeç tatlı kaşığıyla yaşadığı tedirgin edici olaylar gerek patronuyla yaşadığı, hiç akla gelmedik ve gayet ee... özel durumlara bağlı ilişki sayesinde o bahar ve yaz başı döneminin çoğunda, galonluk bir köpüklü şarap şişesi haline gelmişti ve

şişenin çeperlerine basınç yapan gazlar onu Ultima Sommervell'e telefon etmeye itecek yeterli dürtüyü sağladı. Ultima dükkânı kapatıp Hamptons'a gitmek üzereydi ve Ellen Cherry onu Boomer'ın faaliyetleri konusunda sorgulamak istiyorsa ya hemen harekete geçmeli ya da sonbaharı beklemeliydi. Artık karamsar değildi, öyle dedi kendi kendine, merak ediyordu sadece; fakat bir randevu ayarlamak için sabırsızlanıyordu. Ve şehir merkezindeki galeride buluşmakta diretecek kadar da cesaretliydi, Ultima'nınki gibi köpeklerin On Dördüncü Cadde'nin güneyine nadiren yolculuk yaptığını bildiğinden.

Ellen Cherry buluşma günü, her lamba direğinin çevresinde ozonun kıvrıldığı ve sonra terleyip okyanusa aktığı haziran başlarında bir gün, Sekizinci Cadde ekspresine binip Canal Caddesi'ne gitti, sonra oradan geriye, Grand'a kadar yürüdü. Mevsimin ilk fırtınası giyinme odasında kara giysilerini giyiyor, dolu tanelerinden gerdanlığını takıyor, elektrikli kılıcını kayışla biliyordu. Ellen göğe baktı ve gösteri başlamadan eve dönebilir miyim acaba diye düşündü. Ayağında bir çift, limon yeşili fiyonklu, kivi rengi süet ayakkabı vardı, sevgilisinin hediyesiydi bunlar ve tabanları, cehennemde sonsuza dek yanacak olsa bile onların vaftiz edilmemesini yeğlerdi. Oh, Spike nasılsa en kısa zamanda kutsal sudan birkaç damla attıracaktı üzerlerine; ama o yine de tam bir banyodan koruyacaktı onları, tabii koruyabilirse.

Ultima, Ellen Cherry ona bir iki resim getirmedi diye bozulacaktı ama, getireceği bir şey de yoktu gerçekten. Yaptığı son manzara resimlerini Boomer'a sergi lütfedilince yok etmişti ve fasulye konservesi resimleri de hiç olmazdı. Bir kere, her ne kadar onlarla Andy Warhol'un onlarca yıl önceki çorba konserveleri arasında çok önemli stil farkları varsa da, kendi resimleri 'türetme' diye eleştirilecekti. Ya da kendisi böyle sanıyordu. Onun, o seçkin galeriye girip de duvarların Jackson Pollock'un, Bridget Riley'nin, Ellsworth Kelly'nin falan apaçık belli taklitleriyle; ayrıca, televizyondan, filmlerden ve reklamlardan, hiçbir kişisel süsleme falan yapılmaksızın, olduğu gibi alınan görüntülerle dolu olduğunu görünce nasıl şaşırdığını bir düşünün hele. Sergideki her şey orijinalliğin sapıkça yadsınmasının

işaretlerini veriyordu ve bu yaygın bir şey olsa gerekti, çünkü bunlar düş gücünden yoksun bir tek kişinin değil, on-on beş tane, nispeten başarılı genç ressamın ürünlerinden oluşan, karma bir sergiydi. Ellen Cherry bir Joseph Beuys kopyasını seyrederken Ultima bir asma kattan ona seslendi ve kendisini yukarı çağırdı.

Ultima'nın Elli Yedinci Cadde'deki galerisinin çok geniş, köpeklerin mesken tuttuğu süitinin tersine, SoHo şubesinin bürosu, açık asma kata rastgele yerleştirilmiş bir masa, bir dosya dolabı ve üç sandalyeden ibaretti. Ellen Cherry oturduğu yerden, aşağıdaki gasp edilmiş sanata şaşkın şaşkın bakıp anlamını çözmeye çalışadursun, Ultima da Boomer'ın çok esrarengiz projesi hakkında anlatabileceği ne varsa anlatıyordu.

"Anlaşılan" dedi Ultima, "Bay Petway İsrailli bir heykeltıraşla dostluk kurmuş, adı da Amos Zif."

"Amos!" dedi birden Ellen Cherry. "Yani erkek!"

"Efendim?"

"Önemli değil. Devam edin lütfen." Ellen Cherry hiçbir yerden gelmeyen bir rahatlama dalgası hissetti. Aslında, Ultima'ya ve kinikçe taklitçi sanata bu kadar yakın olmaktan ötürü, bir lastiğin içindeki kekre, durgun havanın niteliğine bürünmeye başlamış olan iç basıncı, Dom Perignon'a doğru dönüş yapmıştı şimdi.

"Bu Zif arkadaşa bir anıt yapma görevi verilmiş, bizim New York'ta meydan oturtması dediğimiz bir şey yani; oturtulacağı yer Eski Kent'in hemen batısında, öyle küçücük bir meydan ki, öyle gürültülü, kokulu bir yer ki, Bay Petway'e göre, Houdini'ye* bile klostrofobi gelirdi. *Bana,* geldi resmen. Yafa Kapısı'nın hemen dışında, 1967 savaşında çok hasar görmüş eski bir Yahudi mahallesi var ve burası onarılıp yeniden iskân ediliyor; mimari yönden gayet vasat ancak etnosentrik yönden son derece küstahça. Bu projenin yöneticileri Zif'ten, ülkenin özünü; hem antik, hem modern, hem laik, hem dinsel özünü gösterecek bir heykel yapmasını istemişler. Bunun parasını zengin Amerikalılar veriyormuş ve şartnameye bunu koymuşlar. Evet,

* Kilitli ve kapalı yerlerden kurtulma gösterileriyle tanınan bir sihirbaz-atraksiyoncu. (ç.n.)

adam bir şeyler bulmak için kafasını zorlayıp duruyor, kibutzunda oturanlar da ona bazı fikirler veriyorken Bay Petway kendi dizaynını sunmuş. Bunun sonucunda, kendi deyişiyle bütün 'kibutz güruhu' kendisine gücenmiş, Amos Zif hariç, o bu fikre hayran kalmış, mümkündür, çünkü Boomer Petway bir Amerikan dehasıdır ve İsrail'de hiç kimse, bırakın okyanusu, caddenin bile karşısına geçmeye değecek bir sanat ürünü yaratamaz. İsrail bir Üçüncü Dünya ülkesidir, kabul etmek lazım; ama yine de, saflığıyla sempatik olamayacak kadar eğitimlidir. Geri kafalı kültürlülerden daha kötüsü yoktur, en azından sanata girdiklerinde."

"Ultima, sen Boomer'ın bir deha olduğunu mu düşünüyorsun gerçekten?"

"Sen düşünmüyor musun?"

Ellen Cherry kafasını hayır anlamında iki yana salladı. "Pek düşünmüyorum; her ne kadar, o gerzek dâhiyle geçinebildiysem de."

Ultima tükürür gibi bir İngiliz kahkahası attı. "Aramızda kalsın ama, sanırım sen haklısın. Böyle konuştuğumu kimseye söyleme sakın. Neyse, sen de muhakkak biliyorsundur; Boomer, Zif'le birlikte kibutz'u terk etmiş ve bu ikisi anıt için işbirliği yapmış. Anıt ocak ayında açılacak ve çok akıllıca bence, dizaynını o zamana kadar gizli tutmaya karar vermişler. Ama benim, onun yarısını görmeme izin verdiler."

"Hangi yarısını?"

"Alt tarafını tabii ki. Doğrusunu söylemek gerekirse, gördüğüm şey heykelin kaidesiydi."

"Ve?"

"Müthiş farklı bir şey de değildi. Koca bir kaya yığını var, ki sanırım bu söz uygundur ve bu kaya yığınından dikey olarak, üç boyutlu bir Filistin haritası yükseliyor, Kitabı Mukaddes zamanındaki antik Filistin'in yok olmuş kentlerini ve artık tanınmayan sınırlarını gösteriyor. Harita, birbirine kaynakla tutturulmuş çelik çubuklardan oluşuyor, kafes gibi. Yüksek, altı metre yüksekliğinde belki ve bunun üzerine konacak heykelin de aynı yükseklikte olacağı kanısına vardım."

"Altı metre. Kaç feet yapar bu?"

Ultima, croissant sözcüğünü, bu çörek sanki kızgın bir kadın akrabaymış gibi telaffuz eden bir turiste bakan Parisli gibi baktı kıza. "Canım" dedi kedi gibi mırıldanarak, "bir metre, üç feet artı üç inçtir. Aritmetik hesabını yaparsın artık herhalde."

Köpek öpücü karı seni! diye düşündü Ellen Cherry, ama kendine hâkim oldu. "Şu heykel, peki. Onun hakkında bir fikrin falan yok mu?"

"Parayı veren Amerikalılar bile bir taslağını yahut modelini görebilmiş değil. Dilerim açık saçık yahut gülünç bir şey değildir. Dünyanın o bölümünde pek mizah duygusu yok. Tutkuya evet, mizaha hayır. Neyse, iyi bir haber, bizim ahbap birazcık ara verecek ve bana sonbaharda yapacağım karma sergi için birkaç parça yapacak."

Ellen Cherry altlarındaki galeriyi gösterdi eliyle. "Şu ressamlar da olacak mı o karma sergide?"

"Birçoğu olacak, evet. Bir beğenmezlik iması mı seziyorum ne?"

"Sanırım ben anlayamadım. Yarısı sahte, diğer yarısı da sıkıcı ve yavan."

"Hayır, sen anlamamışsın, öyle değil mi? Dostum, sen zeitgeist'tan* böylesine kopuk olamayacak kadar gençsin. Orijinalite, nahifler, romantikler ve prensipten yoksun kişiler tarafından sürdürülen bir mittir. Prehistorik çağdan beri, gerçekten orijinal hiçbir yapıt olmamıştır. Her sanatçının yaptığı, kendilerinden öncekilerin sanat yapıtlarını değiştirmekten ibarettir. Benim ressamlarım bu işi itiraf etmelerinden ötürü benzersizdirler. Onlar bu hilenin bir parçası olmayı reddederek bir adım ileriye geçmişlerdir. Hayran kaldıkları sanatçıların yapıtlarını doğrudan sahiplenmelerinde, kopya etmelerinde ve kendilerininmiş gibi sergilemelerinde çok cesurca bir dürüstlük var ve trajik bir hüzün. Onların yenilgiyi kabullenişleri, çağımızı simgeleyen melankolinin ayrılmaz bir parçasıdır."

"Anlam yüklü yani, ha?"

"Benim ressamlarıma pasif ve sahte diye dudak büküyorsun ama, kendi kendine, niçin bu görünüşü tercih etmişler diye sormak zahmetine bile katlanmamışsın. Her şeyden önce bu,

* (Alm.) Zamanın ruhu. (ç.n.)

bilinçli bir tercihtir. Onlar burjuvazinin kokuşmuş resim tarzını reddetmeyi seçmişlerdir. Onlar, yüksek sanatın etrafındaki aura'yla; aslında toplumsal ilerlemenin bir aracı olan sanattan ziyade, meta olan sanatın değerlilik ve ender bulunurluk aurası'yla alay etmeyi seçmişlerdir."

"Sizin diğer galeride sergilediğiniz sanatla yani."

"Evet, köpeciklerim ve ben karnımızı doyurmak zorundayız. Kenar mahallede, sanat tamamen aura'dır ve koleksiyonerler bu aura'yı evlerine yahut bürolarına götürmek için dünyanın parasını verirler. Burada, SoHo'daysa sanat sadece *nesnedir*. Bu da, kültürün yüceltilmesi yolundaki bütün o çürümekte olan fikirleri değersiz hale getirir. Ve başka türlüsü mümkün mü? Kültürümüzde yüceltilecek ne var ki? AIDS mi? Sefalet mi? Şiddet mi? Yozlaşma mı? Para hırsı mı? Bombalar mı? Her gün Ortadoğu'dan, yok olacağımızı gösteren haberler geliyor. Onların orda kendi kendilerini yok etmeleri çok kötü de, bu durumun daha da şiddetlenip hepimizi birden içine çekmesi an meselesi. Kudüs'ün gölgesinde, bir ressamın kalkıp da değerli, güzel, seçkinci metalar üretmesi toplumsal yönden sorumsuzluktur."

Ultima pembe bir sigara yaktı ve küçük burun deliklerinden parfümlü duman sorguçları çıkardı. Küçük konferansının etkisini göstermesini bekliyordu sanki. Yahut söylediklerinin o kadar yoğun saçın arasından içeri girebilmesi için bir sürenin geçmesi gerektiğini düşünmüştü belki de. Sonunda, "Lütfen, söylediklerimi kişisel bir hakaret olarak algılama şekerim" dedi. "Manzara ressamlarının da daima bir yeri olacaktır. Ama giderken, o küçümsediğin ressamlara daha bir yakından bak. Hepsinin ortak bir mesajı varsa şudur: 'Biz yenilgiyi kabulleniyoruz. Geçmişin şaheserlerine karşı, bugünün piyasasına karşı, geleceğin yok ediciliğine karşı hiçbir şansımız yok, ama biz de varız.' Bunda öyle dokunaklı, cesurca ve ironik bir şey var ki, bazen ağlatıyor beni."

"Evet" dedi Ellen Cherry, "benim artık gitmem lazım. Dışarıda büyük bir fırtına kopmak üzere."

Ama döküm demirden spiral merdiveni indikten sonra tam on beş dakika oyalandı galeride, Ultima'nın fildişi kulesinden

saldığı haylaz ruhlarla vals yaparak. O, yani Ellen Cherry de sanatın karşısında yenilgiye uğramamış mıydı? Ama kime itiraf etmişti bunu? Hiç kimseye. Sessizce geri çekilmişti. Sıvışmıştı yani. Başarısızlığından sanatsal bir anlatım yaratmak hiç aklına gelmemişti. Evet, Ultima haklıydı belki de; bu ressamlar ondan daha dürüst, daha cesurdular. Hayal gücünün iflas ettiğini belgelenmiş halde sunmak göt isterdi. Zaten, sanatçı olmak için bir şey icat etmek gerektiğini kim söylemişti ki? Kendisi yeniliği daima, önemli bir yapıtın önkoşulu olarak kabul etmişti galiba, sanki bir kanunmuş gibi; ama sanatta kanun olmazdı tabii. Onu çekici kılan da kesinlikle buydu zaten. Onun görüşüne göre, sanatı yaşamdan daha iyi kılan şey buydu. Ya da, daha üstün değilse bile, en azından daha ilginç kılan yani.

Öte yandan, yağlıboyayla tıpatıp aynen yapılmış bir metro haritasının ilginç tarafı neydi ki? Ne kadar sıkıcı, ne kadar iddiasız, ne kadar sıradan, ne kadar gerzekçeydi. Şimdi, şununla biraz göz oyunu uygularsan... Göz odağını bulanıklaştırmaya başladı ama çabucak vazgeçti. Bu yapıta, yapıtın kendi kavramlarını göz önünde bulundurarak bakması lazımdı. Ve anlayabildiği kadarıyla da bunun kavramları toplumsal, entelektüel ve siyasiydi; estetik değildi. Bu yapıt, algılar üzerinde yapacağı etkiden ziyade, kavramsal bir tartışma amacıyla vardı. Ellen Cherry, ideolojinin görsel yönden değişmez olduğu ideolojik önermelerle kuşatılmıştı. Başka bir deyişle, düşünceler bizzat sanatsal nesnelerin kapanına kısılıp kalmıştı ve ifade yoksunluğu yüzünden de asla bu kapandan kurtulup, retina raylarının üzerinde kayarak ruhun gizemli tünellerine giremiyorlardı.

Bu resimler birer mezartaşı, diye düşündü. *Bunlar kendi kinik tarzlarıyla, teslimiyette, boşlukta ve anlamsızlıkta bir değer bulmuş belki; belki kitle iletişim araçlarıyla rekabet etmeye çalışmanın boşunalığının altını çizmek gibi bir hizmette bulunuyorlar ama, bunlar sanatın sihirli gücünün öldüğünü bildiren gerçek birer ölüm ilanı yahu. Ve bu ölüm haberi vaktinden erken olsa gerek.*

Ellen Cherry bu konuda düşündükçe, aşırı teknolojileşmiş, aşırı erkeksileşmiş bir toplumda sanatçının görevinin, eski

sihri tekrar hayata döndürmek olduğuna daha çok inanmaya başladı.

Bu başarılabilir miydi? Evet ya, sizi karamsar muhallebiciler, tabii ki başarılabilirdi. Bunu *kendisi* başarabilir miydi? Herhalde hayır, ama buna bir hareket verebilirdi.

Kapıdan hızla dışarı çıktı. Henüz yağmur yağmıyordu ama gökyüzü bir tencere *film noir* patatesi gibi kaynıyordu. Gökyüzüne bakmak, bir hipi çamaşır makinesinin penceresinden içeri bakmaya benziyordu. Güneşle Ellen Cherry'nin arasında dolanan en azından üç tane siyah balıkçı yaka kazak vardı.

Saat en fazla üçtü ama SoHo'nun ışıkları yanmıştı. Ortalık İzebel'in gözkapakları kadar koyu renkti. Hava serin ve yüklüydü. İnsanlar bunun içinde, can derdine düşmüş hayvanlar gibi sağa sola koşturuyordu. Bir sürü kişinin başında türban vardı, bir sürü kişi de çarşaflara bürünmüştü. Bütün kent İshak&İsmail'in barına benzemeye başlıyormuş gibi geldi Ellen Cherry'ye. New York sokaklarında İngilizce konuşulduğunu en son ne zaman duyduğunu hatırlamıyordu. Yanından geçen, meşru bir saldırganlıkla sonuna kadar açılmış araba radyolarının hepsinde İspanyol şarkıcıların üstüne basarak söyledikleri r'ler dakikalarca sürüyordu fırtına öncesi parazitten ötürü.

Dosdoğru eve gitmesi, elektrikli aletleri fişten çekmesi, pencereleri kapatması ve yeni ayakkabılarını kuru bir dolapta kızağa çekmesi gerekiyordu ama, yapamadı, yapamadı işte. Karar vermişti, tekrar resim yapacaktı; neyi yapacağını bilmiyordu, ne zaman yapacağından emin değildi ama, emsallerinin karamsarlığından esinlenmiş, tatlı kaşığıyla yaşadığı tuhaflıklar onu bir yerlere yöneltmişti ve Boomer konusundaki burukluğuna son verecek, resim yapacaktı kesinlikle. Ve hiçbir şeyin sayesinde değil, kendi kendine varmış olduğuna inandığı bu kararını hem kutlamak hem de daha bir pekiştirmek için, fırtınaya boş verip Norman Dön Durmadan'a çok gecikmiş bir ziyarette bulunacaktı.

Norman, Norman. İnsan karabiber değirmeni; bir zamanlar, varolmanın seyreltilmiş et suyuna güçlü bir esrimenin çeşnisini katmış antik baharatları nasıl da nefes kesici bir yavaşlıkla öğütür. İnsan onun fiili gösterisinden etkilenmese de, Norman'ın sergilediği konsantrasyon ve bütünlük öyle bir modeldi ki, yalnızca sanatçılar için değil... Mavi gözlü bir dakika bekle! Neredeydi bu adam?

Yağmurdan hızlı davranıp ondan önce varmak için bir taksiye hovardaca para vermiş ve kazanmıştı. Rüzgâr hızlanmıştı ve gök, karnı Yunus Peygamberlerle dolu bir balina gibi gürüldüyordu ama tek bir damla bile düşmemişti henüz ve Beşinci Cadde nispeten kalabalıktı hâlâ. Fakat katedralin merdivenlerinin yanında, Norman Dön Durmadan'ın yıllardır, hiçbir hava koşulundan yılmadan döndüğü, Noel ve Süper Kupa maçının oynandığı pazar günü de dahil olmak üzere (çarşamba öğleden sonraları hariç) her Allahın günü döndüğü yerde dönüp duran adam o değildi. Norman değildi bu, başka biriydi.

Düş kırıklığı hoşnutsuzluğa dönüştü. Sonra da korkuya. Çünkü kız adamı tanır tanımaz Peder Buddy Winkler da hemen onu fark etmiş ve vaazını nasihatlerinin tam ortasında kesivermiş, en düşmanca tavrıyla dik dik bakıyordu kıza. Suratı nefretten, öfkeden öyle bir çarpılmıştı ki, çıbanları sanki kauçuk köpüğündenmiş gibi çıtırdıyordu ve altın dişleri kanırtılıp dişetlerindeki yerlerinden oynayacaktı neredeyse. Ellen Cherry, ufka çarpan kurbağa bacağına benzer şimşek gibi bir parlamayla, hem bu herifin burada ne yaptığını, hem de niçin ona böyle baktığını birden anlayıverdi.

Ellen Cherry iki ay önce, Buddy Kudüs'e giderken onun varsayılan niyetleri hakkında FBI'a ve Güney Baptistler Kurultayı'na ihbarda bulunmuştu. Federal ajanların onun sözleri üzerine herhangi bir harekette bulunup bulunmadığını bilmiyordu. Fakat ılımlı Baptistler Bud'ın Sparrow Kanalı'nın Sesi'nde çok uzun zamandır sürdürdüğü pazar vaazlarına son vermek için bahane arıyorlardı ve hemen işine son verdiler onun. Herif parasal yönden kesinlikle yıkılmadı; Üçüncü Tapınak Müfrezesi'ndeki yönetici pozisyonu bayağı sıkı bir şekilde giderdi eksiğini ve muhafazakâr Protestanların programlarına

konuk olarak katılmaya devam etti (Pat Robertson onun bağnaz milliyetçiliğine, Jimmy Swaggart'sa İtalyan malı bol pantolonlarına hayrandı); ama Buddy Winkler, bir helanın sürekli sifonun çekilmesine muhtaç olması gibi, sürekli kürsüye muhtaç bir vaizdi. Ve bir gün "İncil'i tıpkı İsa'nın yaptığı gibi okuycam" diyerek sokaklara çıktı. Onun, "muhtemelen, insanı olduğu yerde pek yavaşça döndürten bi uyuşturucu çekmiş o sersem eblehin" tekerine çomak sokmaya karar vermesi de, Ellen Cherry'den küçük çapta bir intikam almak niyetinin sonucuydu. Şimdi kız onun karşısında, çok çok altı metre uzağında duruyordu.

"İşte!" diye haykırdı Buddy. "Kardeşler, işte o!" Uzun, kemikli parmağıyla Ellen'ı gösteriyordu ve saksofondan ziyade bir otomobil alarmına benziyordu sesi. "İşte o! Mundar zina günahkârlığına karşı Tanrının cümle peygamberlerinin sizi ikaz eylediği Babil Orospusu bu."

Oradan geçenlerin birçoğu, New Yorkluların halka açık yerlerde takınmayı gelenek haline getirdiği son derece kayıtsız, ilgisiz havalarına karşın dönüp Ellen'ı süzerken, bir Japon turist grubu da Nikonlarının vizörüyle sabitleştirdiler kızın görüntüsünü. Sonra, ilk şişman yağmur damlaları kaldırıma serpilirken Buddy yavaş yavaş yaklaşmaya başladı.

"İzebel!" diye bağırdı cıyak cıyak. "İzebel!"

Ellen Cherry öylesine şok geçirmişti ki yerinden kıpırdayamıyordu. "İzebel!" Ayakkabısının ucuna bir yağmur damlasının çarptığını gördü. "İzebel!" Bakışları katilceydi, onu suçlayan parmağını Beyaz Saray'daki bir brifinge götürülmüş yalan makinesinin ibresi gibi sallıyordu. "İzebel!"

St. Patrick'in alt mahzeninde Sedefli Deniz Helezonu'yla Boyalı Sopa mazgala koştu, diğer üç arkadaşları da peşlerinden.

"Aman Tanrım" dedi Tatlı Kaşığı soluk soluğa. "Bayan Charles bu."

"Kim olcaktı ya?" dedi Kirli Çorap. "Anasını sattığımın Rahibe Teresa'sı mı?"

En son gelen Konserve Fasulye'ydi. Aynadaki görüntüsünü seyrediyor, acaba Bayan Charles onun portresini hayalinden mi yaptı, yoksa model olarak başka bir fasulye konservesini mi

kullandı diye düşünüyordu çünkü. "Bu durum potansiyel bir tehlike taşıyor" yorumunda bulundu.

Tatlı Kaşığı'nı takırdatan bir gök gürültüsü koptu ve yağmur damlaları, sırtlarındaki giysilerden ve karanlık köylerinde kazandıkları becerilerden başka her şeylerini bırakarak devrimden kaçan mülteciler gibi terk etmeye başladılar gökyüzünü. "İzebel!"

Rahip kıza doğru yavaş, çok yavaş yürüyordu, sanki Norman Dön Durmadan'ın kitabından, çinko üzerine soğuk melas mürekkeple basılmış o kitaptan bir sayfa ödünç almış gibi. Fakat ilerlerken, çentik çentik şimşek telleri Frankenstein'ın göbek kordonu gibi birbirine dolanıyordu çıldırmış gözlerinde. Aralarında on adımdan az bir mesafe kalmışken güçlü bir gök gürültüsü kızın kulaklarına tokat gibi çarparak onu sarstı ve transından uyandırdı. Kız olduğu yerde hızla geriye dönüp kaçmaya yeltendi fakat ayakkabısının atletik bir faaliyet için tasarlanmamış topuğunun kırılmasıyla dizlerinin üstüne kapaklandı. Kız öyle bir sırılsıklam olmuştu ki, şiddetli sağanağın altında doğrulamıyordu bir türlü.

"İzebel!" diye haykırdı rahip, gök gürültüsünü bastırarak ve kızın üstüne saldırdı, düşen avına saldıran bir yaban kedisi gibi, ağzı kocaman açık, fallusu bir kürek sapı gibi sertleşmiş bir halde. Kıza son hızla yaklaşırken, yerdeki mazgal demirlerinin arasından bir çubuk, bir çomak, tahta kazığa benzer bir şey uzandı birden ve Buddy'nin sağ ayak bileğine takılınca herif yüzüstü yere kapaklandı. Çıbanları ıslak betona sürtündü, dişlerinin biri altdudağını deldi. Herif dosdoğru Ellen Cherry'nin üzerine doğru kaydı, ama kız ayağa kalkmayı başarmıştı; ayaklarını hızla çekip, perişan hale gelmiş ayakkabılarından çıkardı ve yağmur altında kaçıp kurtuldu.

Nesneler ızgaranın gerisine çekilmişlerdi ve sonunda rahip, sersemlemiş, sırılsıklam ve kanlar içinde, Beşinci Cadde'de, bürosuna doğru sendeleye sendeleye yürümeye başladı ve birkaç metre gittikten sonra her seferinde durup dönüyor, nesnelerin bulunduğu yöne bakıyordu şaşkın şaşkın. O zaman Boyalı Sopa diğerlerine suçlu suçlu baktı; "Yukarıdaki yıldızlar bağışlasın beni. "Yine yaptım şu işi" diyor gibiydi sanki.

Yüreğim bir Latin Amerika lokantası
Senin aşkınsa Zürihli sağlık müfettişi

Ansonia'nın lobisindeki mesaisine yeni başlamış Pepe, Raoul Ritz'in yeni çıkmış kasedini teybine koymuş çalıyordu. Bu kasedi Ellen Cherry'ye çalmak istiyordu ve ayrıca ona nihayet, geçen nisan ayında Raoul'u hacamat eden tatlı kaşığını sormaktı niyeti –kaşık gerçekten onun muydu; nasıl olmuş da Raoul'un kafasına düşmüştü? Hep unutmuştu bunları sormayı– ama kız kapıdan içeri, ayaklarında çorapla, üst baş sırılsıklam, dizleri çamurlu ve saç lülelerinin panik halindeki sürüsü sanki nihayet uçurumdan aşağıyı boylamış gibi bir halde girince Pepe'nin kafası allak bullak oldu.

"Bağyan Charl, hay ağzına sıçiim yav! N'oldu size yav?"

"İşte kötü bir gündü Pepe." Takırdayan dişlerini göstererek ona gülümsedi ve yer karolarına sular damlatarak asansöre doğru ağır ağır yürüdü.

Yukarı çıkınca banyoda sıcak suyu açtı, sürünerek içine girdi ve biraz ağladı. Bir iki saate kadar Spike'ın gelip onu teselli edeceğini bilmeseydi ağlaması daha çok sürebilirdi. Spike Cohen onu teselli etmek yönünden çok iyiydi. Spike Cohen genellikle her yönden iyiydi. Romantik aptal bir moruk değildi, aklını yitirmemişti; evlenelim diye yalvarmıyor, yollarına çıkan her genç erkeği kıskanmıyor ya da onu pahalı hediyelere boğmuyordu. Ona aşağı yukarı her hafta yeni bir çift ayakkabı hediye ediyordu ama, bugünlerde ayakkabılarının ömrü kısaydı görüldüğü gibi; hem Spike toptan fiyatına alıyordu onları üstelik. Adam yatakta bir Tarzan değildi ama, Çita da değildi. Atletik dönüşlerin, akrobatik bükülüşlerin eksikliğini sevecenliğiyle, duyarlılığıyla ve kibarlığıyla tamamlıyordu. Ve tabii, en uygun anda, en uygun ses tonuyla, ona Kitabı Mukaddes kökenli bir lakapla, nedense onun klitorisini oyuncak bir geminin pervanesi gibi harekete geçiriverecek bir güç taşıyan o isimle hitap etmesiyle de.

Salome'nin artan ünü sayesinde İshak&İsmail iyi gidiyor, içki içmeye, kimi zaman da yemek yemeye gelen bir sürü müşteri çekiyordu, hatta kızın dans etmediği gecelerde bile. Resto-

randa işler saat sekiz buçuk yahut dokuza kadar pek yoğunlaşmıyordu, yani o gün, Ellen Cherry'nin izin gününde kız, Spike'ın saat altı civarında, birkaç saati birlikte geçirmek için kendisine uğramasını bekliyordu. Saat tam altıya on kala Spike onun kapısını çaldı yeni bir çift Maud Frizon'un topuklarıyla. Fakat kız onu içeri alır almaz, teselli etme görevinin kendisine düşeceğini fark etti hemen.

"Ne büyük acı bu! Seks yok artık!"

Spike'ın zümrüt gözleri her zamankinden daha donuk, daha kederliydi ve sanki buzdolabı taşıyan birine yardım ediyormuş gibi yürüyordu. Hafta boyunca sırtının alt tarafına zaman zaman saplanan ağrılar, kramplar yüzünden acı çektiğini anlattı ve şimdi de bunlar aşağıya inmişti, testislerine; adam testisler için Yidiş bir sözcük kullanmış, fakat Ellen Cherry ne demek istediğini anlamıştı. Kız pişmanlık duyuyordu. "Herhalde çok sık yaptık" dedi. "Yahut da çok zorladık." Daha önce hiç yaşlı sevgilisi olmadığından, bunların sağlamlıkları konusunda pek bir fikri yoktu. Verilen zarfı geri çevirmek istememişti.

"Hayır, hayır" diyerek itiraz etti Spike. "Tenis oynarken kendimi fazla zorladım herhalde. Oy!"

Spike ayakkabılarını çıkardı ve yatağa boylu boyunca uzandı. Ellen Cherry ayakkabıları, yani Spike'ın yeni getirdiği Maud Frizon'ları giydi ve yanına yattı. Üzerinde bir kimono ve komodindeki daha şanssızların kıskandığı bir külot vardı. Çekmecedeki külotlar patlayan diet cola kıkırdamalarının arasında tereddüt ederken sürekli birbirlerini susturuyor ve yatak odasında olan biten her şeyi duymaya çalışıyorlardı. Vibratör Daruma şahsen bir şeylerin kötü gittiğini ve kıkırdayıp duran *zenbo*'sunun herhalde düş kırıklığına uğrayacağını hissetmişti. "Turp pişirilirse kütür kütürlüğü bacadan uçar gider" dedi.

Çift, Ellen Cherry'nin yatağının başucundaki masada bulundurmayı alışkanlık edindiği yassı bir şişeden rom içti. "Senin için yapabileceğim bir şey var mı?"diye sordu kız.

"Hayır, hayır" dedi Spike, dişlerini sıkarak. Sonra kıza, o öğleden sonra I&I'a gelip Salome hakkında bir sürü soru soran

bir *Village Voice* muhabirinden söz etti. Gazeteci cumartesi gecesi Salome'yi dans ederken görmüştü ve hakkında bir yazı yazmak istiyordu. "Ben de, tamam dedim, ne istiyorsan yaz, ama kız sadece tefiyle konuşur."

"Sahiden de doğru Spike. İki aydır o kızın ağzından tek bir söz çıktığını duymadım. Ve kız oradaki faslı biter bitmez, o sıska bacaklarıyla yapabileceği son hızla kaçıp gidiyor."

"Evet, ona dedim ki, tamam, yaz, yaz, ama kesinlikle, bunu bir Yahudiyle bir Arap'ın birlikte mümkün kıldığını da yaz."

"Güzel. Eminim yazacaktır. *Voice* tamamen siyasidir. Hatta çalışanları bile siyasidir."

"Oy! Kendi tılsımlarının reklamını yapıp da ayakkabı numaralarından yahut ayaklarının halinden hiç söz etmeyen o yalnız insanlar."

Bir süre, beraber olmalarından önce ikisinin de ne kadar yalnız olduğundan, ama yine de, birini aradığını ilan etmektense yalnızlıktan gebermeyi yeğleyeceklerinden ve bu tavrın asaletin mi yoksa duyguları bastırmanın mı yansıması olduğundan konuştular. Öylece yatıp çene çalmak çok hoş, çok tatlı bir şeydi ve Spike'ın ağrısı da tıpkı fırtına gibi yatışmış görünüyordu. En azından, o kadar yüzünü ekşitmiyordu. Ellen Cherry Peder Buddy Winkler'ın saldırısına değinmenin pek uygun olmayacağını hissetti ve Ultima'dan, galerideki sergiden söz etti.

"Ultima muhtemelen haklı, onun ressamları yenilgiyi kabul ediyor. Ama bu odun yığınındaki, bu topraktan bitmemiş şeyse şu: Onlar bu yenilgilerinin her parçası için *ödüllendirilmeyi* bekliyor, sanki zafer kazanmışlarmış gibi. Anladın mı? Onlar, gösterdikleri yeteneğe ya da gayrete bakılmaksızın, sergilenmenin, eleştirilmenin ve koleksiyonlara konmanın etik ve sosyal yönden hakları olduğu kanısındalar; oysa yapıtları genelde sergi, eleştiri ve koleksiyon fikrine tümüyle karşı çıkan, kasti bir protestodur. Bunun yanı sıra, olağanüstü yeteneklilerin tarafını tutan her türlü iltimasçılık adaletsizdir, antidemokratiktir, elitisttir, gericidir, aklına daha ne gelirse öyledir. Aman Tanrım! Aleladeliğin böyle bir meziyet olduğundan haberim yoktu. Ama demokrasi de sosyalizm de bunu desteklemekten başka bir şeye yaramıyor sanki."

"Belki de sen bir kral istiyorsun?"

Başlangıçta, Ellen Cherry Spike'ın onu ikisinin cinsel eğilimlerinden birine teslim olmaya davet ettiğini sanıp, pervasızlığı karşısında afalladı, ama sonra ne demek istediğini kavradı. "Krallık mı? Hayır krallık falan değil. Hangi sistemi tercih ederdim bilmiyorum. Ama bildiğim şudur ki, bazı şeylerde –bir sanat eseri yaratmada yahut herhangi bir işi yapmada olsun– gerçekten üstün olan kişiler eşitlik falan diye pek öyle yaygara koparmazlar, belki adalet konusu dışında. Fırsat eşitliği, evet. Eşit sonuçlar mümkündür. Ama herkesin eşit olmamasına, rekabete, nitelik konusundaki standartlara, çevrelerinde 'aurası' olan sanat yapıtlarına bozulanlar, bunlar genellikle vasat yetenekli ve vasat zekâlı kişilerdir. Ve ortalama mizah duygusunun altında tiplerdir. Aslında bu, ister yetenekten yoksun bırakılanları yükseltme ister yeteneklileri batırma davası olsun, onlar herkesin *onların* düzeyinde kalmasını istiyor. Oh, ne âlâ."

"Onları suçlama yavrucuğum. Onların yaptığı, yeni Amerikan rüyasını paylaşmaktan başka bir şey değil."

"Nasıl yani?"

"Benim ailemdekiler Avrupa'dayken ayak parmaklarını kaybetti, fakat Ellis Adası'na bir rüya taşıdılar. Eski Amerikan rüyasını. Çok çalış, paranı harcama, kibar ol ve başarı kazanmaktan başka yolun yok. Kendine ait bir iş. Bir ev. Masanın üstünde güzel yiyecekler, halılar, perdeler. Aralık ayında iki hafta Miami Beach, belki de. Ama sen benim ailemden olsaydın ayağında terliklerle yüzecektin. Tamam. Ben bu rüyayla büyüdüm. Ama senin tarif ettiğin şu sanatçılar, *schlockmeisterler* ve *gonifler** olan o kerameti kendinden menkul ağlak veletler, onlarınkisi *yeni* Amerikan rüyasıdır. Ve bu yeni rüyaysa, entelektüelliğin, yeteneğin, fedakârlığın yahut evrensel insani değerlerin kahrını çekmeden servet ve saygınlık kazanmaktır."

"Evet, günümüzde birçok kişinin bu şekilde yozlaştığını tahmin ederim. Her alanda. Her yaştan üstelik. Ama Spike, açık konuşmak gerekirse, sanatçılar haftada kırk saat mi çalışırlar, On Emir'e itaat mi ederler bu beni hiç ilgilendirmiyor. Resim-

* Kasten adi mallar satan tüccarlar ve hırsızlar. (ç.n.)

leri bir mesafe katetmişse, borçlarını ödeyip ödemedikleri beni hiç ırgalamaz. Ama benim önüme çok güzel, bakıp da hayran kalacağım bir şey koyamıyorlarsa, o zaman onların tecavüzlerini bağışlamamı beklemesinler."

"Hayır, hayır yavrum, herkesin bağışlanması gerekir."

"Buddy Winkler'ın da mı?" O anda Spike'a saldırıdan söz etti ve onun kendisini teselli edeceğinden, kendini iyi hissetmesini, hatta Norman Dön Durmadan'ın gidişini bile kabullenmesini sağlayacağından emindi. Spike ona sarıldı, kaba etlerine ve ufak kurabiye biçimindeki memelerine yavaş yavaş masaj yapmaya başladı. Az sonra, onlara dert olan, önce fiziksel ve sonra da ruhsal sorunları unuttular. Yunus onları dalga tepelerinin vahşi ve kabarık, dalga çukurlarınınsa tuzlu ve derin olduğu yerlere götürdü.

Esriyerek kendinden geçen Ellen Cherry nasıl şiddetle sıçramaya başladığının farkında değildi. Kendini kaybetmişçesine yay gibi bükülüyor, abanıyor, sert dalgaları dövüyordu ve sonunda Spike'ın –zevkten değil acıdan– inlemeleri şiddetlenip, kızın çevresindeki denizi donduran çığlıklara dönüştü. Nefes nefese kalmış adam Ellen'ı çözüp kendini kurtardı, yataktan çıkıp yere yattı ve orada, küçük bir kusmuk gölünün ortasında sapsarı ve baygın halde kalakaldı.

"Aman Tanrım!" diye bağırdı kız. "Öldürdüm onu."

Peder Buddy Winkler ve arkadaşlarına göre, AIDS salgını Yehova tarafından dünyaya, seks maceracılarını cezalandırmak için gönderilmiş bir belaydı. AIDS'in, insanlığın günlerinin sayılı olduğunu gösteren olumlu bir kanıt olduğunu söylüyorlardı vaazlarında. Fakat AIDS zayiatının, on dördüncü yüzyılda dünya nüfusunun üçte birini silip süpüren veba felaketininkiyle karşılaştırıldığında, kovada bir damla gibi kalacağı, "aman Tanrım bu her şeyin sonu her halde" mantalitesinin pek dikkatini çekebilecek bir mevzu değildi. AIDS dinci sağın fantezileri için biçilmiş kaftandı, çünkü cinsel yoldan bulaşıyordu.

Buddy birçok dinleyici kitlesinin önünde ve birçok kez, "İnsan koyunlarla birleşti, frengi çıktı. İnsan maymunlarla birleşti, AIDS çıktı" fikrini savunmuştu.

"Peki bu durumda suçiçeği hakkında neler söylenebilir?"* diye sormuştu bir gün Ellen Cherry de.

"He" dedi Boomer Petway, "ya 'it gibi gebermek üzereyim' lafını ilk kez kullanan adam? Bi itirafta mı bulunmuştu yoksa? Kuduzun kaynağı burdan mı geliyo şimdi?"

Ellen Cherry: "Ve kızıl hastalığını yayan sapık da Rhett Butler olmasın?"

Boomer: "Ve caz müzisyenleriyle birleşsen Thelonious kabakulağı mı kapçan yani?"

Evet, bu ikisini boş verin. Ülkede gerçekten de bir salgın kol geziyordu ve pek öyle kıyametvari bir durum olmasa da; kurbanları, geçmişteki veba salgınlarındakine kıyasla çok azsa da (tıpkı, iki dünya savaşının toplam zayiatının, örneğin 1644'teki Çin-Mançurya savaşının zayiatıyla kıyaslanması gibi) durum yine de ciddi ve ürkütücüydü; çok daha korkunçtu hatta, çünkü cinsel yolla bulaşıyordu. Çocukların, aşkı ölümle bağlantılandırmasına yol açmıştı.

Ama Spike Cohen'i deviren şey ne AIDS ne de ninjalarla falan sikişmek değildi. Deliye dönmüş Ellen Cherry ambülans çağırmak için lobiye giderken Spike kendine geldi, sendeleye sendeleye banyoya gitti ve Ritz Otel büyüklüğünde bir böbrektaşı düşürdü.

Birkaç gün sonra Spike yine acılar içindeydi. Yeni bir taş, daha doğrusu, bir kalsiyum ogzalat kristali yerleşmişti sidik borusuna ve bir korsan radyo istasyonu gibi, arada bir yayılan sinyallerle, Nazi biyologları ve engizisyon piskoposları tarafından ortaklaşa hazırlanmış bir müziksel tarzdan oluşan yayınını yapıyordu. Spike bir hastaneye yatırıldı ve orada, sese karşı sesle savaşan, kavgacı kedi gibi taşları hedef alıp onlara yüksek yoğunlukta ultrason yollayan bir taş kırma cihazını kullanacak teknisyenler vardı. Bombardıman hafifleyip desibeller yatışın-

* Suçiçeğinin İngilizcesi "chicken pox", yani "tavuk kabarcığı"dır. (ç.n.)

ca, böbrekle idrar torbasının arasındaki kanalda, bacadaki bir leylek gibi yuva yapmış kristal taş hâlâ duruyordu.

Tıp generalleri saldırı emri verdi. Yumurta çırpma aletine benzeyen, yaylı bir cihaz, idrar torbasından geçip taşı yakalama göreviyle Spike'ın penisinden sokuldu. Ama geri çekildiğinde yakalama haznesi boştu ve X ışınları, çapı altı milimi rahatlıkla bulan o yapışkan melunun hâlâ yerinden kımıldamadığını gösteriyordu. Bunun üzerine Spike, geniş kapsamlı bir ameliyata hazırlandı. Operasyon yolunda gidiyordu fakat sonunda sarsak bir doktor (belki de golfçu bileğinden ötürü) kazara koparıverdi gazoz kamışına benzeyen sidik borusunu; ve bu halt, operasyon ekibi tarafından fark edilmeden kaynayıp gitti (belki de Devler ve Jetler takımlarının akıbetini tartışıyorlardı).

O akşam Spike'ta bir baş ağrısı ve hafif bir ateş başladı. Hemşireler, bir türlü düzelmemesine karşın, durumda bir anormallik görmediler. Yaklaşık üç gün geçtikten sonra da, adamcağızın ameliyat öncesinden beri hiç idrar yapmadığını fark ettiler birden. Uzmanlık eğitimi süren bir doktor üçüncü bir taşın uretero-vesical kanalı tıkamış olmasından kuşkulandı, fakat röntgenler böyle bir taşı ortaya çıkaramadı. Kan muayenesi istendi. Laboratuvarın jet hızıyla gönderdiği raporda Spike'ın kanının Kalküta lağımından bir farkı yoktu. Nitrat düzeyleri tablo değerlerini çoktan aşmıştı ve bunda pek şaşacak bir şey yoktu, çünkü idrar kesesine ulaşamayan, günde sekiz yüz santimetre küplük idrar, karın boşluğuna dolmuştu. Başka bir deyişle, Spike'ın karnında, bir sürü güçlü motosikletin yanma kabinini doldurmaya yetecek kadar sıcak sidik vardı.

Bu arada Spike durmadan kusuyordu, yüzü, kolları ve bacakları şişmişti ve hafiften çırpınmalar sarmıştı bedenini. Doktorlar başına üşüşmüştü, sanki Spike yeni bir şehir kulübünde verilen ilk çay partisiymiş gibi. Aynı zamanda bir diyaliz makinesine bağlandı ve kan verildi. Ameliyathaneye giderken onun tekerlekli sedyesi, bir sterilize çingeneler kervanının en öndeki arabası gibiydi sanki. Kesip açtılar yine, karnındakileri boşalttılar ve sidik borusunun iki parçasını birbirine tutturdular. İlk birkaç saat çok tehlikeliydi ama, kurtuldu.

Daha sonraki günlerde, ziyaret etmesine izin verilen Ellen Cherry'ye ilk sözleri şöyleydi: "Hoo oğlum! Kafamdan kurşun da yedim, böbrektaşı ameliyatı da oldum. Kafadan kurşun yemek daha iyiymiş."

Sağlam bir adam olmasına karşın, böbrektaşlarının, üreminin ve bis yapan ameliyatın üçlü ahı Spike Cohen'in bünyesinden kallavi bir haraç koparmıştı. Hastanede on bir gün yattıktan sonra Yukarı Batı Yakası'ndaki dairesinde bir aylık nekahet dönemi geçirdi. Ellen Cherry gündüzleri, oğluyla gelini de geceleri baktı kendisine. Oğlu, onu doktorları mahkemeye vermeye ikna etmek için saatlerce dil döktü. "Kötü bir hastane olabilir ama, New York eyalet piyangosu değil bu" dedi Spike. "Ben paramı eski tarzda kazanıyorum."

Abu nekahetteki hastayı fırsat buldukça ziyaret ediyordu ama restoranda işi başından aşkındı. *Village Voice*'daki makalenin yayımlanmasından sonra Salome'nin ünü yayılmıştı. İshak&İsmail'in müşterileri bir kerte daha artmıştı. Abu, yemek söylemeyen hiçbir müşteri restoranda oturamaz diye bir kural koydu, fakat bu can sıkıcı durum bile kalabalığı caydıramadı. Cuma ve cumartesi geceleri saat yedide hiç boş yer kalmıyordu restoranda. Abu, rüşvet vermeyi ve tatlı sözlerle kandırmayı denemesine karşın, saz heyeti başını, Salome'yi başka geceler de dans etmeye ikna etmeye ikna edemedi. "Onunla canı yürekten konuşacağım" diyordu dişsiz müzisyen, Abu'nun verdiği elli doları cebine atarken. "Fakat o genç bir kızdır, dersleri var, uyuması lazım."

Abu, üstünde artık her mevsim giydiği, ince çizgili lacivert yünlü kumaştan şık takımlarından biriyle Spike'ın yatağının yanında oturur, I&I'ın başarısını ve Salome'nin onların kardeşliği sağlama çabalarına nasıl dikkat çektiğini gösteren haberleri naklederek onu neşelendirirdi. Abu sık sık, tenis kortunda usta bir partner bulamadığından yakınır ve bu beyaz yalan da Spike'ı sevindirirdi. Fakat Abu'nun ziyaretleri kısa sürüyordu. Ellen Cherry gündüzün büyük çoğunluğunda Spike'la hep tek başına ilgileniyordu. Ona yemek yediriyor, banyo yaptırıyor,

ilaçlarını veriyor, hafif rom kokteylleri hazırlıyor, Shakespeare'den ve Pablo Neruda'dan şiirler okuyordu.

"Ben çocukken" dedi Spike, "en sevdiğim şiir şuydu: 'Yaşlı bir kadın vardı bir ayakkabıda yaşayan.' "

"Pek şaşmadım" dedi Ellen Cherry.

"Ayrıca bir de 'şu küçük domuz pazara gitti' nakaratını da severdim ama ailemi çok kızdırırdı bu. Özellikle de 'ıngaa ıngaa ıngaaa' bölümü."

Geriye mesai saatlerinden başka hiç zaman kalmamasına karşın Ellen Cherry Spike'ın bakıcılığını yaparak geçirdiği haftalardan ötürü hiç üzüntü duymuyordu. Fakat yaşadıkları şeyler, ilişkilerinin niteliğini kalıcı bir şekilde değiştirdi. Kızın Spike'a karşı cinsel duyguları yok olup gitmişti resmen; belki Spike'ın çaresizliğinden, belki de çok aşırı yakınlıktan. O duygularını yok eden şeyin ne olduğunu bilmiyordu ama bildiği, ateşin söndüğüydü. Bu konuyu konuşmaktan hep kaçınıyorlardı ama erotik sıcaklığın soğuduğunu Spike da hissediyordu belli ki. O günlere belki çok özlem duyuyorsa da, yunusu bir ıslıkla çağırmaya yahut onun soğuk, parlak sırtına bir elektrikli battaniye atmaya kalkışmadı hiç. Ellen Cherry'yle Spike sıkı dost olarak kaldılar ama, saçılan tuzlu suların kızın neo-kaltak rujunda parıldadığı, Spike'ınsa, birçok erkeğin tattığı fakat hiçbirinin doğru dürüst göremediği o parlak deniz şeyini bulmak için trol çektiği derin okyanus sularında yüzmeye hiç gitmediler bir daha.

Spike sonunda, İshak&İsmail'in rezervasyon masasındaki yerine geri döndüğünde kurt ana duvar kâğıdındaki kırağı kalıntısı kadar ince ve soluk renkliydi. Ağustos başlarında, biberli bir cuma akşamıydı ve restoran, lavaş kemirenler ve Salome'ye aval aval bakanlardan oluşan bir kalabalıkla tıka basa doluydu. Faslı sulama mühendisleri grubu, BM'nin Kürtçe çevirmeni ve Dedektif Shaftoe gibi müdavimler saat beşte her zamanki bar iskemle ve masalarında yerlerini almışlardı, tefin ilk şıngırdamasına kadar daha tam dört saat beklemeye hazır bir şekilde. Saat altı buçukta birkaç vurgun Romeo, dansöz kız kendisini

hep getirip götüren siyah arabadan inerken onunla bir göz göze gelebilmek umuduyla restoranın ön tarafında dolanıp duruyordu; gerçi o güne kadar gözleri, kıza eşlik eden, saz heyeti başının iriyarı kız kardeşinin hırçın gözlerinden başka bir şeyle karşılaşmamıştı henüz. Salome kimseye bakmaz, kimseyle konuşmaz, kollarını bedenine sımsıkı sarıp, çekingen, soğuk, içine kapanık halde durur ve sonunda saz heyeti onun giriş müziğini çaldığı anda kollarını hızla iki yana açar ve parıltıyı, yayılabileceği her yere yayılması, diplomatların yeni tıraş olmuş yanaklarına ateş bastırması, martinilerindeki zeytini oldurması için serbest bırakırdı. "Dansözler New York'ta yeni bir şey değildir" diye yazıyordu *Village Voice*. "Onlar burada, Küçük Mısır'ın döner sahnesinin, televizyon prototipinin devrimci pırpırlarına yönelik dikkatleri kendisine çektiği 1939 Dünya Fuarı'ndan beri çalkalıyor ve titriyorlar. 1940'tan beri bu kentte, bu eski sanatın icracılarını bulunduran en az iki yahut üç Ortadoğu ya da Yunan kulübü olmuştur. Ama Manhattan, İshak&İsmail'in genç Salome'si gibi bir dansözü hiç görmemişti."

Saat 6:50'de telefon çaldı. "İshak ve İsmail" diye yanıt verdi Spike. "Tamamen doluyuz." Bir süre dinledi, sonra Ellen Cherry'ye işaret etti. "Sana" diye seslendi telefon alıcısını sallayarak. "Annenin sesine benziyor."

"Mutfaktan konuşurum. Üzgünüm Spike. Akşam yemeği sırasında burayı kesinlikle aramayın demiştim onlara."

"Dert etme. Tamamen doluyuz zaten."

"Evet ama taşıyacağım bir ton *falafel* var."

"Dert etme. Senin masalarına ben bakarım. Onlar sırf o dans eden bayana acıkmış zaten."

"Tamam ama, kendini fazla yorup da yeniden bir hastalık çıkarma başıma. Yarın boya ve tuval satın almaya gitmek istiyorum."

Ellen Cherry, kıçına vurmak ya da bacaklarını çimdiklemek için uzanan anonim ellerden oluşan diziyi iki yana savuşturarak mutfağa gidip duvar çıkıntısındaki telefon alıcısını kaldırdı ve babasının öldüğünü öğrendi.

Verlin Charles, mumyalanıp tabuta konduğu halde hâlâ küflenmiş sabun bezi kokuyordu ve bu direngenlik nedense

teselli veriyordu Ellen Cherry'ye. Verlin o kokuyu birlikte götürüyordu yani.

Açık tabutun yanı başında bir süre kaldı ve birlikte yaptıkları, babasının onun için yaptığı şeyleri hatırladı: Ona aldığı bebekleri ve boya takımlarını, kucağında seyrettiği filmleri, arabayı kullanırken bir yandan da sık sık, "babasının kızı" bir Coca-Cola ya da hamburger istiyor mu, çişi var mı diye sorduğu (oysa kendisinin tek istediğinin göz oyununu tamamlamak olduğu) Florida yolculuklarını. Gözyaşlarıyla kardı anılarının iskambil destesini ve babasının sevgisini gösteren nezaket, neşe ve fedakârlık kartlarını açıp dizdi; ama tekrar tekrar çıkan siyah bir as azizliğini yaptı yine de: Onu sanat sınıfından yaka paça götürdüğü, yüzünü vahşice sıyırdığı ve "İzebel" diye bağırdığı günün anısı yani. Onun gelişimine ve mutluluğuna yaptığı her türlü katkıyı gölgeliyordu sanki bu. Bunun normal olup olmadığını, aslında kendilerini seven ana babalarına, hatta ölüp gittikten sonra bile kin duyan başkalarının olup olmadığını merak etti. Yarın kendisi de ölürse, yaptığı birkaç güzel resimle mi, birkaç müşfik davranışıyla mı, yoksa bencilliği ve özellikle Boomer Petway'e karşı gareziyle mi hatırlanacaktı? Hem babası, hem de kendisi için ağlıyordu. Cenazecinin Verlin'in yüzüne çok miktarda makyaj malzemesi sürdüğünü fark edince ironik bir gülümseme karışıverdi gözyaşlarının arasına.

Patsy gelip yanında durdu. "Onu futbol öldürdü" dedi Patsy.

"Ne diyorsun sen anne? Babam çocukluğundan beri futbol oynamamıştı."

"Oynamaktan değil, *seyretmekten.* Şu kahrolasıca televizyonun karşısında yüreğini tüketti."

Daha sonra, tabutu taşıyanlardan biri, Verlin'in ayağa kalkıp da göğsünü tuttuğu vakit Washington Redskins takımının gösteri maçını seyretmekte olduğunu söyledi Ellen Cherry'ye. "Ölüm nedeni heyecan değildi" dedi adam sır verircesine. "Çok uzun süre oturmak ve sürekli bir şeyler atıştırmaktı."

Peder Buddy Winkler övgü konuşmasında kurbağa avıyla ilgili birkaç olay anlatmasına karşın futbola yahut televizyona değinmekten kaçındı. Peder çok güzel konuşmuştu, Ellen Cherry bile kabul etmek zorundaydı bunu. Saksofonuyla ölü-

nün gözlerine neşe, patlamış yüreğine huzur yağdırdı. Hipnotik kadanslarla, yeni doğmuş bir bebeğin gölgesini yarattı cenazeye katılan donuk yüzlü Baptistlerin gözlerinde, sonra bu gölgeyi büyüttü, sivriltti ve sonunda Tanrının kendi göğüne doğru yeniden yükselen sivri bir kilise kulesi haline getirdi. "Her iniş bir çıkıştır" dedi Yunan bir filozoftan alıntı yaparak, doğrudan Kitabı Mukaddes'ten yahut güneyli siyasetçilerden çıkmamış bir sözü doğru kabul ettikleri pek vaki olmayan bir dinleyici grubuna.

Ellen Cherry'nin içinden Buddy'ye, Yehova'nın evinde ne demeye bir paganın aforizmasını ağzına aldığını sormak geldi ama ona yaklaşmayı göze alamadı. Buddy cenazeden sonra Charles'ların evinde çoğunlukla, kolunu Patsy'ye dolamış vaziyetteydi ve zaman zaman kadının perişan yüzünü Armani ceketinin yakasına bastırıyordu. Ellen Cherry'den tarafa her baktığında da, uzayan bir boşanma davasındaki gibi yavaş yavaş gıcırdatıyordu dişlerini. Allahtan, herif ertesi sabah New York'a geri döndü.

Ondan sonraki gün de, ikindi vakti Ellen Cherry geri döndü. Patsy bunda ısrar etmişti. "Senin işin var tatlım. Baban olsa, senin işinden daha fazla kalmanı istemezdi. Kaytarıcılardan, aylaklardan haz etmezdi, bilirsin."

Öyle de olsa, Ellen Cherry onu bırakmaya pek istekli değildi ama sonunda Patsy Manhattan'a gelmeyi planladığını ifşa etti. "Şimdi şoktayım. Ah, acı bana, çok büyük şoktayım. Ama zamanla toparlıycam ve o zaman da, tabii, benim için Colonial Pines'ta vakit öldürmenin bi manası yok. Belki orya gelirim ve bi süre senle beraber otururuz. Bi mahzuru var mı? Babanın sigortası bikaç dolar vercek ve kim bilir, belki bu üç kuruşu beş kuruş yapmanın bi yolunu bulurum."

Ellen Cherry Byrd Field havaalanından bindiği uçakta Patsy'yi Verlin'siz düşünmeye çalıştı, fakat boşunaydı. Hatta, dünya sahnesinde belki çok önemsiz bir oyuncu olmasına karşın, dünyayı Verlin'siz düşünemiyordu. Dünyada (Ellen'ın kendi perspektifinden) daima var olmuş, Ellen'ın temel yaşantısını, etini, bedenini oluşturmuş birisinin ebediyen yok olması onu afallatan ve gerçekdışı bir şeydi. Kendini daha yaşlı, daha

savunmasız hissediyordu; kendisini ölüm uçurumundan ayıran bir bariyer birden kopup gitmiş gibiydi sanki.

Cenazenin ertesi günü annesiyle beraber vantilatörün önünde oturmuş, buzlu çay içerlerken Patsy, Ellen Cherry küçükken yaşadığı iki düşük olayından söz etti; anlaşılan, yitirilen iki fetustan birinin babası Verlin değildi. Ellen Cherry bu bilgileri sormuş yahut merak etmiş falan değildi, ama konuyu değiştirmeye çalışınca Patsy, "Şimdi *senin* çocuk yapma zamanın tatlım" dedi. "Hemen. Ve biliyo musun neden? Çocuk doğurmak hayatını allak bullak eder ama, gençken hayatın zaten allak bullaktır, bu yüzden bunun içine bir iki çocuk katıvermesi kolaydır."

Allak bullaklık konusunda Patsy'nin haklı olduğunu düşündü. Yaşamı şimdiye dek elbette saat gibi düzgün olmamıştı hiç, gerçi nereye baksa çok daha darmadağınık, içinden çıkılmaz yaşamlar görüyordu. Ama neyse, bir başka yanlış alarm değilse çalan, duygusal pijamasının uçkuru sağlam duruyordu.

Manhattan'ın silueti görüntüye girdi. Kentin kuleleri Ellen'ın kederini, iç gözlemini deldi ve hiç ummadığı bir heyecan verdi ona. Richmond Manhattan'la karşılaştırıldığında çok engebesizdi, Colonial Pines dünya direğinde zararsız bir kıymıktan başka bir şey değildi. Kendini daha ziyade, harıl harıl işleyen kocaman bir kovana geri dönen bir arı gibi hissetti; ama bu kovanda arı sütünü parazit arılar aşırıyor, işçiler normal mesailerinin üzerine bir de her yeri bok etme faaliyetine katılıyor ve kraliçe arı da ancak, *Times*'dan iyi eleştiriler aldığı sürece hüküm sürebiliyordu. Herkesin kafasında Kudüs olabilirdi ama, New York onun için yeterli bir heyecandı. "Her şey olabilir orada" dedi kendi kendine, fakat o an bulunduğu irtifada belirli herhangi bir şeyi ayırt edemiyordu tabii. Ne alakarga tüyü gibi bir dumanın çıktığını fark edebiliyordu, ne de kedi ağlaması gibi bir siren sesi ulaşabiliyordu onun uçağına, St. Patrick Katedrali'ndeki yangından.

"İkinizden biri bir mermiyle sosyal bir ilişkiye girdi mi hiç?"

Konserve Fasulye'nin sorusu yanıtsız kalmıştı. Kirli Çorap'la Tatlı Kaşığı'nın bütün dikkati, Peder Buddy Winkler'ı dinlemek

ya da seyretmek için katedralin merdivenlerine toplanan kalabalığa yoğunlaşmıştı çünkü. Bir *Village Voice* muhabiri, Salome hakkında yazı yazan o uyanık haber tazısının ta kendisi, rahip hakkında bir yazı yayımlamış ve birkaç televizyon kanalı da (sonunda Salome'nin hikâyesinde de yapacakları gibi) hemen kapmıştı bunu. Sonuç olarak, her gün aynı yerden geçen kişiler Buddy'ye şimdi daha çok dikkat ediyor, hatta bazı kişiler önceki tezgâhını şimdi, İsa Efendi'si gibi sandaletlerle arşınladığı sokaklarda sürdüren, adı kötüye çıkmış bu radyo vaizini görmek için özellikle Beşinci Cadde'nin o blokuna geliyordu. Bunun sonucunda, yaya kalabalığının izdiham derecesine varması belediye görevlilerini kaygılandırmıştı ama milenyum histerisinin çok yaygın olması ve Hıristiyan sağın siyasi gücü yüzünden müdahale etmek istememişlerdi. Belediye, Dinden Kurtuluş gibi bir grubun şikâyet dilekçesi vermesini gizliden umuyordu.

"Sanırım Bayan Tatlı Kaşığı, herhangi bir kalibrelik herhangi bir kurşunla birlikte hiç yolculuk yapmadığını söylemişti ama siz, Bay Çorap, bana demiştiniz ki, bir zamanlar katıldığınız bir yolculukta iri kurbağalar avlanmıştı ve..."

"Oltayla yakalanmıştı" diye homurdandı Kirli Çorap. "Onları suyun içindeyken zımbalayamazlardı ki yav Allah aşkına." Dikkatini kaldırımdaki kalabalığa verdi yine. "O bizim oğlan Norman dönüp durmakta dikiş tutturamadı ama, bu herif işini biliyo."

"Şahsen ben bir mermiyle konuşma fırsatı bulabilmek, o küçük, sivri kafaların içinden neler geçtiğini bilebilmek isterdim."

Fasulye konservesinin mermilere yönelik ilgisi, mazgaldan içeri kadar gelen bir radyo haber yayınından kaynaklanıyordu. İsrail ordusu, silahsız Filistinli göstericilerin can kaybını azaltmak yolunda, büyük ölçüde propagandası yapılan bir çabaya girerek tüfeklerine tahta ya da plastik mermiler doldurmaya başlamıştı. Ama buna karşılık, ölümle sonuçlanan vurma olayları artmıştı. Batı Şeria hastanelerinde gönüllü hizmet veren Amerikalı ve Avrupalı hemşire ve doktorların bildirdiğine göre, kurşunun öldürme gücünden yoksun kalan İsrail askerleri bu

kez genç Arapların kafasına o kadar yakından ateş ediyorlardı ki, plastik mermiler bile ölüme ya da beyin hasarına yol açıyordu. "İsteyen, bir yolunu bulur" dedi Bay/Bayan Konserve Fasulye, kınayarak. Eğer Kudüs'e varmayı başarırsa ne yapıp edip bir iki mermiyle görüşme yapmaya karar vermişti. Mermilerin de, diğer bütün nesneler gibi, canlıların egemenliğindeki dünyaya gösterdikleri mutlak stoacı dış yüzlerinin altında birtakım umutları, düşleri, korkuları var mıydı? Tahta bir merminin iç dünyası, tam metal yelek giymiş bir mermininkinden çok farklı mıydı?

Kudüs'e kapağı bir atabilsem. Bu (herhalde kadercilik kokan) düşünce konserve fasulyesinin beynin yerini tutan şeyinden güçbela geçtiği sırada, Boyalı Sopa'yla Sedefli Deniz Helezonu onu, çorabı ve tatlı kaşığını, dünyaya açılan paslı küçük pencerelerinden ayrılıp yanlarına gelmek üzere çağırdılar ve hemen o gün harekete geçeceklerini bildirdiler.

"Zamanlamamız mükemmel olmalı" dedi Sedefli Deniz Helezonu. "Ama yine de, tehlike çok büyük olacak. Hiçbiriniz katılmak zorunda değilsiniz."

Konserve Fasulye'yle Kirli Çorap yola düzülmeye öyle bir hevesliydiler ki (onlar, artık kendi türlerinin hareketsizliğiyle tatmin olamayacak, mutasyon geçirmiş nesnelerdi) planı daha duymadan kabul ettiler. Tatlı Kaşığı çıngırdayarak titredi biraz ve sonra ister istemez kaderini diğerlerininkiyle birleştirdi.

Boyalı Sopa bodrumda bir yangın çıkaracaktı. Yangın öyle bir zamanda çıkarılmalıydı ki, hem mazgallardan dışarı çıkacak dumanın görülebilmesi için yeterli bir aydınlık olmalı, hem de nesneler katedralin dışına çıkınca karanlığın avantajından yararlanabilecekleri kadar, akşamın çökmesine yakın bir vakit olmalıydı. Boyalı Sopa göksel konulardaki bilgisine başvurarak en doğru anı hesaplayacaktı. İdeal olarak, oradan geçen kişilerin dumanı göreceği anda, alacakaranlığın son renklerinin solmasına iki dakikadan fazla zaman kalmamış olmalıydı. Hemen o anda bir alarm çalmalıydı tabii: Eğer yangın kontrolden çıkarsa nesneler mahvolurdu çünkü, hepsi. Bir tek Tatlı

Kaşığı'nın bu cehennemden kurtulma şansı vardı fakat o bile eriyip, Konserve Fasulye'nin şimdiki halinden daha çirkin ve tanınmaz bir metal kütlesine dönüşebilirdi. Tatlı Kaşığı titredi yine. Her biri duydu çıngırdadığını.

"Tamam da, burda bi yangın çıkarabilmek için ne halt edecen ki?" diye sordu çorap.

"Sürtünme" diye yanıtladı sopa.

"Peki ama..." diye söze başladı Bay/Bayan Konserve Fasulye. Sonra susup kaldı. Çünkü her zamanki gibi merak ediyordu ve Boyalı Sopa'ya, sırf kaçmalarını sağlamak için bu ünlü katedral yanıp kül olursa neler hissedeceğini sormak üzereydi. Ama konserve, bir insanı köteklemiş, bir diğerine çelme takmış olan Boyalı Sopa'nın başını başka bir "ahlaki" konuyla ağrıtmamaya karar verdi. Ayrıca Konserve Fasulye, "nedeni bilinmeyen" ve hasara yol açan birçok yangının gizlice, cansız nesneler tarafından çıkarıldığını gayet iyi biliyordu. İnsanlar bile "kendiliğinden tutuşma"ya bağlardı bunları. Bunun bir irade edimi olabileceğini fark edemiyorlardı.

Boyalı Sopa bodrumun uzak bir köşesindeki eski bir ambalaj sandığını devirmişti. Sağa sola saçılan ambalaj talaşları tatlı kaşığı tarafından toplandı ve sopa bunları deniz kabuğuyla çorabın içine tıktı ve onlar da bu malzemeyi kendi boşluklarında taşıyıp, ızgara mazgalın altına rastlayan bodrum zeminine yığdılar. "Bay Çorap kortizon almış gibi duruyor" dedi Konserve Fasulye, şişmiş yoldaşına bakıp. "Ya da çorap otu kebabı şişmanlatmıştır onu." Tatlı Kaşığı kıkırdadı. Kirli Çorap homurdandı.

Kirli Çorap'ın Bayan Charles'ın saç modelini hatırlatıyor dediği kıvırcık talaşlardan oluşan yığının tepesine bir sürü kuru, tozlanmış ilahi kitabı yerleştirdiler her biri kendi yeteneğince dürterek, ittirerek, küreyerek. Aynı şekilde, kırık bir kilise sırasından çıkma muhtelif uzunlukta tahta parçalarını da kattılar bunlara. Sonra geri çekilip, yanacak yığınlarını seyrettiler. "Hiçbir izci grubu bundan iyisini yapamazdı diyeceğim nerdeyse" dedi Konserve Fasulye.

"Dedin bile" dedi Kirli Çorap.

Tatlı Kaşığı kıkırdadı yine, zevkten ziyade gerginlikten.

Alacakaranlık çöktüğünde yerlerini almışlardı. Tatlı Kaşığı'yla Kirli Çorap ızgaranın önündeki rafa tünemişti, biri boyuna titreyerek, ötekisiyse ipliklerinin arasına takılmış bir kıymıktan ötürü rahatsız bir şekilde. Sedefli Deniz Helezonu'yla Konserve Fasulye kapının yanında, kapı hızla açılırsa hemen arkasına saklanacak şekilde konumlanmıştı. Boyalı Sopa'ysa yanacak yığının dibinde, sivri ucunun üzerinde dik duruyordu.

Beklediler.

Ve beklediler.

Ve solan ışığın geliş açısı ve niteliği beklediği duruma gelince sopa fırıl fırıl dönmeye başladı. Diğerlerinin hepsi de onu seyrederken nedense Norman Dön Durmadan'ı düşündüler bir an, her ne kadar Norman bu hızla dönen sopaya kıyasla, Leadville'e giden ağır bir trene benziyorsa da. Antik tılsım hızla döndü, döndü boyuna, çılgınca; su girdabına düşmüş bir kör bastonu, bir elmas kesicinin frezesi gibi sanki.

Seyrettiler.

Ve seyrettiler.

Ve kaygılandılar.

Ama sonunda bir talaş parçası için için yanmaya başladı. Arkadan bir diğeri. Sonra bir diğeri daha. İlk kıvılcım, oksijenin rahminden doğan bir bebeğin kanlı başı gibi çıkıverdi. İkizlendi. Beşizlendi. Sonra bütün hepsi parladı ve sıcaktan kavrulan sopanın upuzun ve gizemli gölgesi ateşin aydınlattığı duvara vurdu.

Ellen Cherry Charles –o kocasız, sevgilisiz ve şimdi bir de babasız kız– La Guardia'ya inişe hazırlık olarak koltuğuna oturup arkasına yaslandığında öncü bir itfaiyeci grubu St. Patrick'in alt bodrum kapısını açıyordu dikkatle. Tam o anda Tatlı Kaşığı, Kirli Çorap ve Boyalı Sopa demirlerin arasından sıyrılıp kaldırıma çıktılar. Çıkınca da, dumandan bir çit gizledi kendilerini. Polis bloku çoktan kordon altına almıştı. Buraya kadar her şey yolunda gitmişti.

"Ötekilerin de şansı bunun yarısı kadar iyi gitse keşke" dedi Tatlı Kaşığı.

"He" dedi Kirli Çorap. "O ikisine kıyasla bizim iş garanti sayılır."

Nesneler bunları söyler söylemez dumanların arasından bir adam çıktı; uzun boylu, kupkuru, bin beş yüz dolarlık bir takım elbise giymiş olmasına karşın, bir çiklet kadar ucuz görünmeyi beceren biriydi bu. Onu tanımanın şoku geçmeden, yakalanmanın daha büyük şoku geldi. Tatlı Kaşığı "Oh Meryem Ana" ya da "beyaz çikolatalı krema" diyemeden adamın sağ eli tarafından hızla kapıldı kaldırımdan. Adamın sol eli de Boyalı Sopa'yı kapıverdi aynı hızla. Adam çömelip bir süre Kirli Çorap'ı inceledi, fakat iğrendiğini belli ederek geri çekildi sonra. Kirlenmiş giyim eşyasını olduğu yerde bırakan adam, mutfak eşyasıyla değneği sımsıkı kavrayıp inceleyerek yürüyüp gitti.

Buddy Winkler o akşamüstü St. Patrick'in civarında biraz oyalanmış, her zaman ayrıldığı saati geçirmişti. Destekçi olduğunu söyleyen biriyle, Armageddon'u çabuklaştıracak her davaya parasal destek vermeyi düşündüğünü ifşa eden, iyi giyimli bir yabancıyla konuşuyordu. "Şimdi biraz açık açık konuşalım sizinle" demişti Buddy ve gerçekten, ikisinin de ağzı bir karış açık kalmıştı katedralin bodrumundaki bir ızgaradan çıkan dumanları fark edince. Yabancının, bir polis çağrı kabinini itfaiye çağırmak için kullanmadaki hızı ve ustalığı çok şaşırtmıştı rahibi.

İlk ekip arabası gelince şoförü Bud'ı yangın hakkında sorgulamak istemişti.

"Hayır, hayır. Bu Peder Buddy Winkler'dır" diyerek araya girdi yabancı.

"Sen ne sikim oluyosun ha?"

Yabancı da karşılık olarak cüzdanını çıkarmış ve bir armadan ziyade Visa Gold kartına benzemediği kuşkulu bir tanıtma işaretini birden gösterip kapatıvermişti. Polis başıyla onayladı ve bölgeyi boşaltmaya yöneldi. "Sanırım benim ayak altından çekilmem lazım" dedi Buddy. "Sizle daha müsait bir zamanda çene çalabiliriz belki." Dumanlar tüten katedrale bakıp başını salladı. "zıkkım yiyesiceler en birinci mülklerinden olmazlar inşallah, tabii."

Bunun ardından Buddy dönüp barikatlara yöneldi. İtfaiyeciler ona lanet okuyarak, sağına soluna sürtünerek geçip basamakları çıktılar. Buddy püsküren dumanların içinde kayboldu bir an. "Başpiskoposun kulamparaları balık çorbasının altındaki ateşi açık unutmuştur kesin" dedi gülerek. "Bi de o Kentucky jölesini ısıtıyolardı herhalde." Yakıcı dumandan korumak için gözlerini kapattı ve gözlerini yavaş yavaş açarken de kaldırımda o şeyleri gördü.

Onları, o ikisini tutup yakalaması tamamen içgüdüseldi, gerçi tatlı kaşığının, serseri yeğeninin resmini yaptığı kaşığın aynısı olduğunu ve şeytani görünüşlü sopanın da birkaç gün önce kendisini çelmelemede kullanıldığını birdenbire hatırlayıverdi. Bir süre, o katedraldeki mazgal hakkında tuhaf duygulara kapılmıştı, sanki onun arkasında doğal olmayan ve gayri ahlaki bir şeyler dönüyormuş gibi bir hisse. Sanki bizzat onu bozum etmeye niyetlenmiş bir şeydi bu. Hakkında konuşabileceği bir şey değildi. Bu konuda çok yüzeysel şeyler dışında bir şey düşünmek istemiyordu ancak. Tuhaftır, Katoliklere bir kabahat bulmuyordu. İçgüdüleri onu, o şey neyse, eskiden hep caddenin tam bu noktasında kazık gibi dikilip duran, Ellen Cherry Charles gibi ahmak sahte entelektüelleri de dönüp durduğuna inandıran o zırtapozla bir şekilde bağlantılı bir şey olduğundan kuşkulanmaya sevk etti. O şey neyse, kaldırımda bulduğu şu nesnelerle de bağlantılıydı. Evet, *onların* küçük kırmızı arabasını maviye boyayacaktı o da! Oyuncaklarını işte böyle alacaktı ellerinden. Çorap hariç, tabii. Varsın Şeytan çatal ayağına giysin o mekruh çorabı!

Kirli Çorap katlanıp ufacık oldu ve duvara yapıştı. Şafak sökerken, şaşkın ve yapayalnız bir halde tekrar mazgal demirlerinin arasından içeri, St. Patrick'in yangından kararmış bodrumuna süzüldü. Bazıları der ki o hâlâ oradadır. Katedrale dadanmıştır aşağılık bir Protestan hortlak gibi; altardaki çocuklar onun yüzünden şarabı döker, itibarlı beyefendiler günah çıkarırken osurur, piskoposlar kuşdili konuşmaya başlar ve genç anneleri doğum kontrolü konusunda kışkırtır o. Hatta, soğuk

kış gecelerinde kendini birkaç parça kömürle ağırlaştırıp, orgda uğursuz Hank Williams ezgileri çaldığı bile söylenir. Yahut da mazgal aralığından bir an için dışarı süzülüverip, alışverişten dönen hanım hanımcık bir kadıncağızın ayağına dolandığı, onu cıyak cıyak bağırtıp, Saks'tan alıp evine götürdüğü paketleri yerlere düşürttüğü. "Heh-heh-heh" diye güldüğü bildirilmiştir, mermi gibi bir hızla tekrar inine geri dönerken.

Daha mantıklı düşünenler onun kilisede falan olmadığını, Amerika'nın her tarafındaki çamaşır makinelerinde, en akıl sır ermez şekilde kaybolan bir sürü çorabın gittiği yere gittiğini söylerler; yani başka bir boyuta geçmiştir o sanki; pamukluya, yünlüye ve polyestere paralel bir evrene; Kayıp Çoraplar Gezegeni'ne yani.

Her halükârda, kendisinden önceki sayısız hacı adayı gibi, Kirli Çorap da o uzak Kudüs'e hiç varamayacaktı. Ama Kudüs'ün ona gelme olasılığı vardır yine de.

Öteki hareketli nesnelerse, hiç olmazsa Kudüs yönünden, çoraba nazaran daha iyi hallere vasıl oldular.

Buddy Winkler Tatlı Kaşığı'yla Boyalı Sopa'yı kent merkezindeki, Üçüncü Tapınak Müfrezesi'nin onun için tuttuğu şık (ama kendisinin birazcık domuz ahırına çevirdiği) daireye götürdü ve onları merak ve tiksinti karışımı bir duyguya kapılarak uzun bir süre tetkik ettikten sonra dolabına kapattı. Kapıyı da bir duayla mühürledi. "İsa Efendimiz, bu şeyler Şeytan'ın eline geçerse bu sevgili ve hakir hizmetkârını bunların şerrinden koru."

Buddy kapıyı çarparak kapatır kapatmaz, histerik Tatlı Kaşığı kapı panjurlarının arasındaki geniş aralıkları göstererek Boyalı Sopa'yı saldırıya kışkırtmaya başladı. "Vur şunun kafasına" dedi Tatlı Kaşığı, "haydi çıkalım buradan!" Tatlı Kaşığı'nın dayatmasından ötürü şaşıran ve canlıların kafasına vurma konusunda hassas olan sopa ona sakin olmasını ve bekleyip, kaderin neler getireceğini bir görmeyi salık verdi.

Gece vakti gerçekten, Tatlı Kaşığı'nın dengesi biraz yerine geldi, fakat sabah olup da rahibin kalktığını duyunca kafaya vurma ve kaçma yolunda tutturmalarına başladı yine. "Sus!"

diye çıkıştı süslü değnek. "Nedir senin derdin? Bizi tutsak eden adamın hayırlı planlarını duymadın mı dün akşam?"

Boyalı Sopa'nın söz ettiği hayırlı planlar, Peder Buddy Winkler'ın gizli bir ziyaretçiyle gece yarısı sularında yaptığı bir konuşmada ifşa edilmişti. "Burya gelmenizi istediğim için kusura bakmayın haham efendi" demişti Buddy, "ama şu Allahın belası telefon dinleniyo sayılır. Daha bu gündüzün, kim bilir hangi liberallerle sıkı münasebet halindeki bi gizli polis beni faka bastırdı. Herif tatlı dilli bi yavşaktı ama, sanırım benim gevşek musluktan akan suyla kovasının dibini zor ıslattı. Neyse, bu bi işarettir, Kadir-i Mutlak'ın gönderdiği, biraz daha dikkatli olmamızı söyleyen bi işarettir şüphesiz. Bu sebepten, bilmenizi istiyom ki, burda bulunan şu belki suç oluşturabilcek malı yarın yahut öbür gün gemiyle Kudüs'e yollamayı planlıyom. Bu evde bulundurmıycam onnarı. Benim oğlan Boomer Petway de onnarı orda saklayabilir."

"Bu sözleri duymadın mı?" diye sordu sopa. "Bu adam Kudüs'e 'mal' gönderecek. Ve senle ben o malla birlikte gideceğiz."

"Aman Tanrım" dedi Tatlı Kaşığı nefesi tıkanarak. "Ötekiler ne olacak peki?"

"Onlar için yapabileceğimiz bir şey yok artık. Onların kaderi yıldızlara bağlı. Çok şükür ki, Sedefli Deniz Helezonu'nun yıldız ışığıyla arası gayet iyidir."

Sedefli Deniz Helezonu'yla Konserve Fasulye'nin katedralden çıkması saatler sürmüştü. Yangın hortumları içeri girdikten hemen sonra, kapının arkasında saklandıkları yerden hızla kaçtılar ve merdivenlerden yukarıya yorucu ve korku dolu çıkışlarına başladılar. Bodrum katına varmadan önce iki itfaiyeci hızla yanlarından geçti ve onları görmedi. Bodrum katında yarım saat boyunca bir tütsü sandığında saklandılar. "İnsan olmadığıma bir kez daha şükrediyorum" dedi fasulye konservesi. "Eğer burnumuz olsaydı bu koku bizi boğardı. Tabii, eğer burnumuz olsaydı Bay Çorap çok daha önceden gazlamış olabilirdi bizi."

İtfaiyeciler alevlerin işini çabucak bitirmişti. Bir araç hariç diğer hepsi gitmişti. Aracın ekibi dışarıda oyalanıp duruyor, çörek yiyip kahve içiyor ve polislerle futboldan konuşuyordu. Ateşin yeniden alevlenmeyeceğinden emin olmaktı dertleri. Sonunda, kundaklama ekibi incelemelerini başlatmak üzere geldi. Bu sırada deniz kabuğuyla konserve, kurumuş bir şelaleden tırmanan, plastikten yapılmış bir çift somon balığı gibi güvenli bir şekilde, yavaş yavaş zemin katına çıktılar ve orta holde bir sıranın altına saklandılar.

Adamların hepsi yavaş yavaş çıkıp gitmiş, sadece bir müfettiş, başpiskoposun sekreteri ve baş bekçi kalmıştı. Nesneler, orta holde kapana kısılacakları, sonra da pazar ayininde insanların onların üstüne diz çökmeye kalkacağı korkusuna kapıldılar bir süre. Ama sekreter, keskin bir odun dumanı ve ilahi kitaplarının yanık kokusuyla dolmuş olan salonun havalandırılması için ön kapıların arkasına birer destek konup açık bırakılacağını söyledi. Bundan kısa bir süre sonra da Konserve Fasulye'yle Sedefli Deniz Helezonu gece kentinin sokaklarındaydı, kentin bin nabzı bin fosforesan kanat gibi çarpıyordu çelikten ve kalsiyumdan derilerine.

Tortop olmuş çorap, mazgalın Elli Birinci Cadde tarafındaki ucunun bir metre ötesinde çömelmişti. Kendilerine söylendiği gibi kent merkezine doğru dönen Konserve Fasulye'yle Sedefli Deniz Helezonu, Kirli Çorap'ı görmedi. Çorap da onları görmedi. İkisi, gölgelerden çıkmaksızın, aceleyle Ellinci'yi geçtiler, Kırk Dokuzuncu'nun köşesini döndüler ve bir inşaat sahasının çimento tozlu labirentine daldılar. Sopayı, tatlı kaşığını ve çorabı onları orada bekler vaziyette bulamayınca fena halde düş kırıklığına uğramışlardı.

"Ekildik!" dedi Konserve Fasulye. "Ne yapacağız şimdi?"

"Bir süre oyalanacağız. Bu saatlerde çok fazla insan var ortalıkta. Fakat arkadaşlarımız ay batıncaya kadar görünmezlerse şehirde yürümeye devam edip nehre varacağız. Oradan da denize."

Kara kara düşünen Sedefli Deniz Helezonu dinlenmek için bir kauçuk köpüğü parçasına yaslandı. Öğlen yemeğini yakındaki bir Japon lokantasından almış, gastronomik yönden ma-

ceracı bir inşaat işçisinin bıraktığı bir yemek ambalajıydı belli ki. Deniz kabuğunun dikenli halkaları yemek kutusunu ittirip devirdi ve kutunun içinden, titreşen, iğrenç, bembeyaz bir krema topağı dışarı çıktı. "İ-i-i-i-yi-yi a-a-a-ak-ak-ak-şam-şamlar-lar" dedi topak, albino bir sopranonun gırtlağı gibi titremeye devam ederek.

"Ama sen de neyin nesisin?" diye sordu irkilen deniz kabuğu "söylesene n'olursun."

Sonunda titremesi biten garip canlı türü, "Bana tofu diyebilirsiniz" diye yanıtladı nihayet. "Yahut dofu da diyebilirsiniz. Ama bana fasulye peyniri dememelisiniz."

Sedefli Deniz Helezonu'yla Konserve Fasulye yetmiş iki saat boyunca, arkadaşlarıyla buluşabilmek gibi boş bir ümitle New York rıhtımında bir saklanacak yerden ötekine kaçışıp durdular. Sonunda, üçüncü gece, bir ağustos gecesi, kaplumbağa çorbası sıcaklığında ve kokusunda bir gece saat on bir sularında deniz kabuğu fasulye konservesine üstüne binmesini söyledi ve sedefli kokpitinin içine yerleşmiş deforme kutuyla birlikte (hoşlarına gideceği biraz kuşkulu bir şekilde) limanın kirli sularına girdi ve yüzerek açıldı.

Konservenin ağırlığı deniz kabuğunu suya iyice gömülerek yüzmek zorunda bırakıyordu. En hafif dalgalar bile yolcusuna çarpıyordu ve deniz kabuğu, derin okyanusun daha güçlü dalgalarının konserveyi onun oyuğundan sürükleyip götürmesinden korkuyordu. Konserve Fasulye'yi başlarına gelecek çarpma ve suya batma tehlikesine karşı uyardı, fakat ertesi sabah limandan çıktıktan sonra peş peşe gelen ilk köpüklü dalgalarla deniz kabuğunun deliğinde takırdayan Bay/Bayan Konserve Fasulye "Sörfler fora!" diye haykırdı ve neşeli bir okul çocuğu gibi çığlıklar atarak, olmayan on ayak parmağının onuyla da tutunmak için ayağından geleni yaptı.

"Yavaş gidiyoruz" dedi Sedefli Deniz Helezonu, "ve gidecek daha çook çok uzun yolumuz var. Eğer bir fırtınaya rastlarsak..."

"Bırak essin!" diye bağırdı Konserve Fasulye. Sonra da, "Bakın Bayan Deniz Kabuğu" diye devam etti daha sakin bir sesle,

her hazır karbonhidrat tenekesine nasip olmaz dalgaların üstünde gezinmek, hem de böyle güzel bir tekneyle. Bu gezinti sırasında kaldığım yerin, doğamdaki hem erkek hem de dişi yönleri tahrik ettiğini kabul etmezsem yalan söylemiş olurum. Utanmayın şimdi. Kızmayın da. Kudüs'teki Üçüncü Tapınağı ve orada oynayacağınız rolün ne olduğunu düşünün. Bana gelince, benim enerjim şu ana kadar hep zekâmda toplanmıştı. Şimdi ise hayatımın en güzel gününü yaşıyorum."

Sedefli Deniz Helezonu başka bir şey söylemedi, dikkatini denize ve dingildeyen yolcusunu yarığında dik tutmaya yoğunlaştırdı. Deniz yosunlarından oluşan çelenkler çürümüş Hawaii çiçek kolyeleri gibi sardı çevresini, yengeçler ütüye benzer kemanlarıyla serenat yaptılar ona ve tirsi balığı sürüleri ileriye doğru ittirdiler onu burunlarıyla. Özgürlük Heykeli gözden kaybolur kaybolmaz bir sürü kargo gemisi gelip geçti yanından. Ve dümen suyuyla ona çok büyük sorun yaşatan bir tanesinin ambarında, III. Randolph Petway adına gönderilen bir sandığın içinde, tuhaf koşum takımlarının ve teçhizatın arasında gizlenmiş, onun çoktandır tanıdığı ve gözünde tüten ahbapları, mutasyona uğramış bir çift nesne tıkılı vaziyetteydi.

Kocasız, sevgilisiz ve şimdi de babasız Ellen Cherry, I&I'ın karısı, metresi ve kızıydı artık. Restoranın kadrosu resmen ikiye katlanmıştı ve kendisini yine yönetici konumunda buldu. Sadece bir garson olarak kalmayı yeğlerdi belki ama, mümkün değildi bu. Eylül ortalarında restoranın durumu neredeyse kontrolden çıkmak üzereydi ve onun deneyimine, enerjisine çok ihtiyaç vardı.

Salome New York'un yeni gece kraliçesiydi. Onu, normalde bu taç için yarışan, aşırı şık giyimli, saldırgan, ünlü yosmalardan daha bir hayat dolu bulan basın ille de o diyordu. Ama hakkında yazılar yazıldıkça kız daha gizemli bir hale geliyor ve gizemi arttıkça da daha çok ilgi çekiyordu. Devrimci bir çelişki; Salome'yi en son keşfedenler her modadan ilkönce haberdar olan uyanık tipler, kayıtsızlar ve ünlülerdi. Aylarca direndiler ama sonra birer birer, ikişer ikişer gururlarını yalayıp yuttular;

Nell's'i, 6 Bond Caddesi'ni, M. K.'yi ve Payday'i bırakıp limolarına ve taksilerine binerek Birleşmiş Milletler Meydanı'na geldiler ve varoşlardan gelmiş, içeriye girmek için yalvaran hanzolarla birlikte saf tuttular utana sıkıla. Zaman zaman, hakiki platin kaplı ünlülerden biri kapıda belirir ve girmek için ricada bulunur, fakat Abu'yla Spike ayrıcalık tanımazdı: İshak&İsmail'de erken gelen yer bulurdu; gerçi bir keresinde Abu, bulaşıkları yıkamaya yardım etmeyi teklif eden Debra Winger'ın gösteriyi mutfaktan seyretmesine izin vermişti.

Abu ve Spike yaptıkları her röportajda, bu restoranın raison d'être'inden ve zorluklarla dolu geçmişinden de söz edilmesinde ısrar ediyorlardı. Sonuç olarak, Arap-Yahudi kardeşliğini hayata geçirme yolundaki girişimleri, rüyalarında bile göremeyecekleri kadar büyük dikkat çekmişti. Biriktirdikleri gazete kupürleri ve video bantlar özenle çoğaltılıp Kudüs'e yollandı.

"Bizden söz ederken duygularınıza kapılmayın" diye uyardı Abu, gazetecileri. "Biz koskoca bir çölün ortasında, küçücük ve hafiften deli bir vahayız. Yapabileceğimiz neyse onu yaptık, söyleyeceğimizi söyledik, çünkü biz buyuz, onun için böyle yaptık, Ortadoğu'yu değiştirebileceğimizi düşündüğümüz için değil."

"Ama yaptığımız şeyin zaten yapılması gerekirdi" diye ekledi Spike da, "devam ettirecek ya da benimseyecek hiç kimse çıkmasa da."

Ekimin sonunda I&I gerçekten de bayağı büyük bir insanlık ödülünü aldı. Ama dikkatlerin odağında genç bir dansöz, Salome vardı. New York'a göre, I&I'ın eti, hatta etin sosu Salome'ydi; kardeşliğe katkıysa zorunlu bir maydanoz süsüydü sadece.

Restoran birkaç haftalığına, salı, çarşamba ve perşembe günlerine de saz heyeti koydu ve bu gecelerde titreyecek iki tane deneyimli dansöz tuttu. Ek program iş yönünden başarısız değildi ama, Spike'la Abu'nun heyecan ölçüsüne göre, esrarkeşe bir nefes bile olamazdı. Yeni dansözler deneyimli icracılar olmalarına karşın, Salome'nin baharatlarla çeşnilenmiş, bir sukabağı dolusu kısrak sütünün yanında florlu çeşme suyu gibi kalıyorlardı. Yeterliydiler ama, Abu'nun dediği gibi, "Yeterlilik

ustaya bir hakarettir." Üstelik eski müşteriler bu gösteri yüzünden süper televizyonun genellikle de futbol maçlarının en heyecanlı yerinde kapatılmasından şikâyet ediyorlardı. Abu'yla Spike dansözleri sepetlediler ve sadece cuma - cumartesi günleri çalgı programına dönüldü yine.

Daha iyi bir aşçıbaşı çalıştırdığı halde tümüyle gölgede kalmış olan kapı komşusu Doğu Hint lokantası, dükkânını Arap'la Yahudi'ye satmayı önerdi; böylece işyerlerini büyütebileceklerdi. Abu'yla Spike reddettiler. "Elimizdekine dört elle sarılmaya çalışıyoruz zaten" dedi Spike. Ve ellerindeki de, on altı yaşında, ketum bir hemşirelik öğrencisiydi (Shaftoe haklıydı yani) ve kız Bellevue Hastanesi'nin kafeteryasında kendisine yanaşan, ellerindeki kontratı sallaya sallaya kızın çift porsiyon patates kızartmasını soğutan "Gecenin Şovu" programının yapımcılarıyla konuşmayı bile reddetmişti. (Ayrıca Shaftoe'nun açıkladığına göre –bu bilgileri nereden aldığını kimse bilmiyordu– kız okurken yahut çizgi film seyrederken kalın kenarlı bağa çerçeveli bir gözlük takıyordu ki bu daha sonra bir *Newsweek* yazarı tarafından da doğrulanmış ve görmesinde hiçbir kusur olmayan ama tam anlamıyla dangalak gözlükler takan kadın erkek bir sürü kişinin BM Meydanı'nda boy göstermesine yol açmıştı.)

Ellerindeki şey, örneğin uykusu sırasında ilginç aşk şiirleri yazan bir uyurgezer gibi, gerçek anlamda bir çaba içine girmediği halde dansözlük sanatına yeni bir yorum getirmiş, kıpır kıpır, içine kapanık yeni yetme bir kızcağızdı. Ellerindeki şey, erkekleri (ve hatta birkaç tane de kadını) onlara hiç dokunmadan, hatta bakmadan orgazma vardırabilecek bir bakireydi (saz heyeti şefi kızın bakire olduğuna yemin ediyordu!). Ellerindeki şey, modern, kültürlü, kinik Manhattan'ın göğüs tahtasına ucuz bir rujla, kıpkırmızı bir *X* çizen, sonra onun derin duygular ve sersemce fikirlerle dolu yüreğine kurşun sıkan toy bir çocuk-kadındı.

"Dansözlük bir tür uygulamalı feminist yoga olarak başladı" diye açıklamıştı Abu, birçok kez. "Doğu Akdeniz'de yüzlerce, belki de binlerce yıl önce, bazı kasları geliştirmenin, bazılarını da gevşetmenin bir yöntemi olarak geliştirildi, kadınlar daha

kolay ve daha acısız doğum yapsınlar diye. Ayrıca bu, âdet kramplarını da hafifletirdi. Şimdi ben sadece tahminde bulunuyorum ama şöyle düşünüyorum ki, kadınlar bu egzersizleri yapmak için bir araya geldiler, tıpkı günümüzün aerobik grupları gibi ve erkek milletinin de merakı uyandı. Onlar bu idmanları eğlenceli ya da şehvetli, yahut da hem eğlenceli hem şehvetli buldular. Bu göbek dansı, diğer bir sürü şey gibi, giderek asıl bağlamından çıktı ve belirli bir üsluba sahip, stilize ve kendine özgü bir hale geldi."

"Peki Salome o orijinal havayı, eski hareketleri geri mi getiriyor?"

"Nerden bilebilirim ki? Hatta o kız nerden bilebilir bunu?"

"Ee, kendisinin Kenanlı olduğunu söylüyor."

"Bir fantezi belli ki. İbraniler tarafından yok edilmeyip bırakılan Kenanlılar onlara karıştılar. Aslında Salome, 'Ben, anneleri Kudüs'ün tapınaklarına çiçek toplayan Kenanlı kızlardan biriyim' demek istiyor. Bir fantezi bu, ama hoşuma gidiyor. Müzikal bir şey bu. Küçük bir şiir. Benim asıl *düşündüğüm,* o kızın o romantik, yeniyetme tarzıyla söylemek istediği –ama benden duymamış olun– kendisinin yarı Arap yarı Yahudi olduğudur. Bu yüzden acı çekmiştir ve kendisine Kenanlı, yani yok olmuş bir halktan biri demek, onun bu karışıklığın, bu acının üstesinden gelmek için bulduğu kendi şiirsel üslubudur. Bakın, sadece bir tahmindir bu. Verdiği bilgiler genellikle güvenilir olan Dedektif Shaftoe bana böyle bir şey söylemiş falan değildir."

Öyle bir gidişattı ki, Ellen Cherry hem I&I'a hem de oradaki yıldız atraksiyonuna bozulmaya başlamıştı. Restoran başarı kazandıkça onun zamanını ve enerjisini yok ediyordu. İşverenlerinden memnundu fakat resim yapmaya geri dönüşü bir kez daha ertelenmişti (bir büyük fikirler sürüsünün, kendilerini boya kavanozunun içine paldır küldür atmak için sabırsızlanarak, yeri göğü sarsan bir gürültüyle, beyninin uçurumlarına doğru deli gibi koşmaya başladığı falan yoktu gerçi). Salome'ye gelince, o kız da tıpkı Boomer gibi, doğru dürüst bir çalışma yapmadan korkunç bir başarı kazanmış görünüyordu (oysa,

düş kırıklığına uğramış Ellen Cherry, Salome'nin o kısacık hayatını kayıtsız bir zarafetle değilse bile böyle tereddütle yaptığı o hareketlerin talimiyle geçirmediğinden nasıl emin olabilirdi ki; üstelik, ressamların, sonuçta ortaya çıkan ürünler beynin algı tabakalarına Windex spreyi sıkabildiği sürece, sanatçıların vadesi gelmiş borçlarını ödeyip ödemediklerinin kendisi için hiç önemli olmadığını savunan Ellen Cherry değil miydi?). Çelişki, genişleyen bir evrenin çok yüzeyli duyarlılığında kaçınılmaz bir özellik olabilirdi ama, burukluk da en alelade şekilde indirgeyici bir şeydi ve Ellen Cherry bununla mücadele etmenin kaderine kazındığının farkındaydı. Yaşamını, her an garip şeylerle karşılaşabileceği bir ortama soktuğu için ne kadar şanslı olduğunu hatırlatıyordu kendine sık sık. "Yahu, çocukken göz oyununu öğrenmeseydim şimdi Colonial Pines'da, bir hödüğün donlarını yıkayıp ütülüyor olacaktım."

Kocasız, sevgilisiz ve şimdi de babasız Ellen Cherry, erkek donunun onun dünyasının her tür envanterinde kesinkes eksik bir kalem olduğunu bilmiyor olamazdı. Dev bir elektrik süpürgesi onun yaşamındaki başlıca don giyicilerin hepsini çekmiş gibiydi sanki. Elbette, Abu vardı. Ve Spike, tekrar dönüştürülüp geri kazanılmış bir vaziyette. Ve I&I'daki müşterilerin arasında erkek enerjisinin eksikliği hiç duyulmuyordu. Öte yandan, Norman Dön Durmadan'a ne olmuştu? Ve kendisine hep askıntı olan Raoul'a? Onlar da, dünyayı dört bir yandan gözün görebildiği en uzak noktalara dek kaplayan Ortadoğu kiliminin üstünden vakumlanıp çekilmişlerdi.

Sonunda kendi dairesine bir telefon bağlattı ve böylece Patsy'yle daha yakın temas kurabildi; Boomer'la, samimi fakat suya sabuna dokunmayan mektuplar gönderdiler birbirlerine; restoranda tekrar öğle servisinin yöneticiliğini devraldı, fakat cuma ve cumartesi günleri geç çıkıyordu sık sık, akşam yemeğine yardım etmek ve kendi deyişiyle, "erkeklerin o küçük spastik amın, sıska bacakların falan karşısında amsalaklaşmasını görmek için"; ee, başka bir şey? Pek yok. İç çamaşırı çekmecesinde dedikodular öylesine bir azalmıştı ki, Daruma, külotların gerçekten de Zen mertebesine yaklaştığını düşünüyordu.

"Ruhun sazan havuzundaki dalgalar kayboluyor artık" dedi vibratör, takdir edercesine. Fakat Atlas Okyanusu'nda dalgalar gürültülüydü, Konserve Fasulye'yi deniz kabuğunun içinden sürükleyip götürmeye çalışıyordu neredeyse hiç durmadan. Ve İshak&İsmail'de de, yeni bir dalga her şeyi sarsmak üzereydi.

Saat öğleden sonra 04.00, günlerden pazartesi, aylardan eylüldü. Eylül sonu. Öyle bir sonuydu ki hem de, çok yakından bakmasanız ekimden ayırt edemezdiniz. Bir dilim ekmeği pasta hamuruna daldırın. Eylül budur işte: Altın sarısı, yumuşak ve yapışkan. Ekmeği tavada kızartın. Bu kez ekim oldu size: Daha gevrek, daha kuru, kahverengi çizgilerle bezenmiş. Söz konusu gün, yumurtalı ekmek yapma işleminin ortalarında bir yere düşüyordu. Soğuk marmelat gibi bir his vardı havada.

I&I'ın barında, devamlı müşteriler dev ekranda pazartesi gecesi maçlarını seyretmek için toplanıyordu. Ama başlama vuruşuna saatler vardı daha ve vakit öldürücü laflamalar diğer şeylere kaydı. Daha doğrusu, tek bir diğer şeye.

"Kızcağız hep sıkılmış görünüyor."

"Sıkılmış değil. Ürkmüş görünüyor."

"Ah, bilmiyorum..."

"İkisi de doğru. Hem sıkılmış, *hem de* ürkmüş görünüyor. Beni çıldırtan da bu. Bana öyle geliyor ki, onu yatağa atsan, işin başından sonuna kadar hep öyle bakar sana."

"Haklısın."

"Doğğu diyoğsun."

"Sırf öyle yatıp durmaz. Vahşi bir katıra binmişin gibi gezdirir seni. Ama bu zaman zarfında hep öyle sıkılmış ve ürkmüş bakar sana. Hoo! Bu çıldırtıyor beni yahu. Bunu düşünmekten uyuyamıyorum."

"Doğğuduğ. Filimleğde, sevişen kadınlağ, nası diyoğsunuz, kendinden geçmiş göğünüyoğ. Onlağ hep kendinden geçmiş ve minnettağ göğünüyoğ. Bu yanlış. Halbuki üğkmüş ve sıkılmış göğünse nasıl da daha heyecanlı oluyoğ. Adamlağ yeğleğinden fığlayıp peğdeye saldığığ. Dayanılmaz biğ şey!"

"Kızın yaşındandır bence, hepsi bu."

"Haa, sizi keratalar. Size sanki onu sıkıyor ve ürkütüyormuşsunuz gibi görünüyor, çünkü sizin kızınız olacak kadar küçük daha."

"O benim kızım olsaydı şimdi hapiste olurdum."

"Bak bu sapıkça. Ama ben de olurdum."

Tedirgin bir kahkaha saçıldı. Bir garson geldi, elindeki tepside *falafel* vardı; mönüdeki, tadı Alaattin'in lamba fitilinden kazınmışa benzemeyen tek yemek yani.

"Yine de, bunun sebebi onun yüzü yahut yüz ifadesi değil. Vücudu, vücudunun hareketleri."

"Oui! Evet. O küçük memeleğ, nasıl da titğetiyoğ onlağı! Soufflé yumuğtalağı gibi bıngıldıyoğ."

"Ben yüzlerce dansöz gördüm. Yüzlerce. Benim kuzenim bu dansı İstanbul'daki bütün kadınlardan daha iyi yapar. Ama burada dans eden bu Salome denen kız..."

"Bu kız en iyisi. Hareketleri yumuşak ve tatlı, fakat aynı zamanda da çok, çok güçlü. Bu kızın dansı..."

"Zırva."

Konuşan adam Dedektif Shaftoe'ydu. Yüzünü kocaman bir bira bardağının ardına gizlemişti ve restorana sallana sallana girdiğinden beri ettiği ilk laftı bu. İnanamıyormuş gibi baktılar ona.

"Pardon?"

"Zırva mı?"

"Yani hiçbir şey değil. Bu kızın burada yaptığı danslar hiçbir şey değil. Çocuk dansı bunlar. Bir sürü sebepten ötürü."

"Ne demek istiyorsun?" Adamlar bu kaslı, siyah adamın görüşlerine değer veriyorlardı. Her şeyden önce, bir zamanlar futbol oynamıştı. Ve sık sık da, Salome hakkında başka hiç kimsenin bilmediği şeyleri bildiğini görüyorlardı.

"Demek istediğim, eğer bu kızın burada yaptığını sapına kadar şehvet dolu sanıyorsanız onu bir de Yedi Tül Dansı'nı yaparken görmeniz lazım."

Sorgulamalar sonucunda Shaftoe bu "Yedi Tül Dansı" denen şeyi hiç görmediğini itiraf etti. Söylenenleri duymuştu sadece. Ama kimliği belirsiz haber kaynakları demişlerdi ki kendisine, Salome o dansı bir yapacak olursa, ki muhtemelen yapmaya-

caktır, yaptığı diğer bütün danslar onun yanında namuslu, renksiz ve sıradan kalır.

Muhabbet bitip herkes sustu ve pazartesi maçı süresince bu durum hemen hemen böyle devam etti.

Bu laf, çıplaklar kolonisindeki bir cilt hastalığı gibi yayıldı. Genç ya da yaşlı, bir müşterinin I&I'ın kapısının önünden geçip de Spike'a, "Salome Yedi Tül Dansı'nı ne zaman yapacak?" diye sormadığı vaki değildi. Salome gösterisini yaparken iki dans arasında müşteriler "Yedi Tül Dansı!" diye bağırıyordu, bir rock şarkıcısından istekte bulunurmuş gibi. Bunu ilk duyduğu zamanlarda kızın sanki birisi silah çekmiş gibi irkildiği görüldü fakat daha sonra "Yedi Tül Dansı'nı yap!" bağırtılarına alıştıkça, küçük ve karanlık bir gülümsemenin rakun parmakları kızın üstdudağını çekiştiriyor, başını kısa bir süre için çok hafifçe sallıyordu.

Spike'la Abu'nun Salome'den aldığı yanıt da olumsuz bir baş sallamadan ibaretti. Ricalarını saz heyeti şefinin huzurunda dile getirdiler ve herif sanki diş eksikliği yüzünden kulağı da duymuyormuş gibi davrandı. "Bir gün umarım" dedi biraz dalgınca, uzaklara bakarak. "Bir gün, kayısılar çiçek açınca..."

Abu Arapça deyimleri biliyordu ve bu küçük cümlenin aşağı yukarı "Çıkmaz ayın son çarşambası" anlamına geldiğini anladı. İhtiyarın parlak mavi ceketinin yakasını kavradı. "Söyle kıza, Yedi Tül Dansı'nı yaparsa parasını iki katına çıkarırım."

Saz heyeti şefi kendi göğsüne vurdu avcuyla. "Başka?" diye sordu.

"Kayısılar çiçek açarsa" dedi Abu bağırarak, "sana zaten fazlasıyla ödeme yapılıyor."

Şef yürüyüp gitti ve Abu'yu bir *turşu* kâsesi gibi içi içini yer halde bıraktı. Abu Spike'a danıştı. İkisi de, o efsanevi dansı başka herkes gibi merak ediyorlardı. Abu ertesi hafta başka bir teklifte bulundu. "Salome Yedi Tül Dansı'nı sadece bir kere yapsın, ona üç kat, sana da iki kat para vereceğim, o akşam, sırf o tek akşam için."

Saz heyeti şefi, Sedefli Deniz Helezonu'nun boşluğu gibi pembe dişetlerini göstererek, elinden gelen her şeyi yapacağına yemin etti. Fakat moruk ertesi gece gelip Abu'yu bir kenara çekti ve bunun bir işe yaramadığını bildirdi.

"Üç kat ücrete rağmen mi?"

"Para meselesi değildir bu, cömert velinimet efendim. Bu işin içinde gelenek meselesi vardır. Aynı şekilde, bu işin içinde kadınların gizli sırları da vardır ki biz erkekler böyle şeylere pek aldırmayız. Aynı şekilde, kişisel bir mizaç meselesi de vardır içinde. Bu kız çok kültürlü bir kızdır. Bellevue Hastanesi'nde okuyan en genç öğrencidir. Ve isteği de anavatanına dönüp kendi halkına hemşire olarak hizmet etmektir. Çok üzgünüm sayın efendim, ama kız bu dansı asla yapmayacak."

"Asla mı?"

"Eh. Bir gün belki, ka-"

"Kayısılar çiçek açınca." Abu cümleyi ondan önce bitirdi ve adamı bürodan kovdu.

Rezervasyon telefonunu Ellen Cherry'nin açtığı bir ekim günü öğleden sonra I&I aylar sonra ilk kez bir bomba tehdidi aldı. Restoranın boşaltılmasına katılmadan önce patronlarını tenis kulüplerinden aradı. Onlar restorana beyaz keten pantolonları ve beyaz pamuklu süveterleriyle geldiler. Spike'ın ayağında beyaz spor ayakkabıları vardı fakat Abu Nike'larını çıkarıp siyah deri ayakkabılarını giymişti. Bomba timi kamyonetinin yanıp sönen kırmızı ışıkları siyah ayakkabılarının parlak burunlarında yansıyordu.

"Birisi bunu sırf eski günlerin anısına yapıyor" dedi Abu gülümseyerek. "Dinci teröristlerin duygusal olabileceği kimin aklına gelirdi ki?"

"Hayır" dedi Spike. "Bence bu tehdidi yapan polislerdir. Bir parti düzenlediler ve içkileri yok."

"Siz bu durumu pek ciddiye almıyorsunuz" dedi Ellen Cherry.

Spike alnındaki yara izine dokundu. "Ben bunu herkesten daha çok ciddiye alıyorum" dedi. "Ama bence bu sırf *shikker*'in*

* Sarhoş. (ç.n.)

biridir, bizim küçük hanım Yedi Tül Dansı'nı yapmıyor diye kafayı yedi herhalde."

"Nedir bu dans yahu?" diye sordu Ellen Cherry. "Herkes bunu tutturmuş, sanki bedava seks ve dondurma varmış gibi, ama kimse hakkında bir şey bilmiyor."

"O polis herif başlattı bunu" dedi Spike, Shaftoe'yu kastederek.

"Ama bu gerçek bir dans" diyerek araya girdi Abu. "Ve belli ki kızın repertuarında var."

"Tamam da, bunun özelliği nedir? Kitabı Mukaddes'ten falan alınma bir şey değil mi bu?"

Saat üç ya var ya yoktu, fakat Kırk Dokuzuncu Cadde'nin FDR Caddesi'nin çıkışındaki trafik çoktan kitlenmişti. Bağıran klaksonların ve hızlı çalışan motorların gürültüsü öylesine yüksekti ki Ellen Cherry Abu'nun açıklamalarını duymaya çalışırken kulak ağrısıyla flört ediyordu resmen. "Hayır, bu isim Kitabı Mukaddes'in hiçbir yerinde geçmez; sadece, tarihçi Josephus bunun, Kitabı Mukaddes'te adı geçen Salome'nin, üvey babası Herodes'in doğum günü partisi sırasında yaptığı dans olduğunu yazmıştır."

"Vaftizci Yahya'nın kafası kalıbını terk etmiş hani, o parti mi?"

"Öyle de denebilir. Salome, Sami dillerinde tesadüfen, *şalom* ya da *'salem'*le aynı anlama gelen bir sözcüktür. Başka bir deyişle 'barış' demektir. Yani bizim sevgili şehrimiz Kudüs* hem Barış Evi, hem de Dans Eden Kızın Evi'dir."

"Neyin evi?"

"Dans Eden Kız'ın."

"Bak bu hoş" dedi Ellen Cherry.

"*Benim* hoşuma gitti" dedi Spike.

Abu devam etti. "Aslında bu dans Herodes'le üvey kızı Salome'den eskidir. Aslında çok eski ve tam anlamıyla pagan bir danstır. Güneş Tanrısı'nın dönemsel ölümü mitiyle bağlantılıdır. Ay Tanrıçası onu kurtarmak için ölüler âlemine gider, fakat onu geri getirebilmek için, yedi kapının her birinden geçerken yedi parçalı giysisinin birer parçasını atmak zorundadır."

* Jerusalem İngilizce Kudüs anlamına gelir. (y.h.n.)

"Neden?"

"Orasını bilmiyorum. Ama bu hikâyenin temsil edilmesinin Roma dönemine kadar devam ettiği belli. İbraniler tarafından desteklenerek. Bir dansöz, Kudüs'teki tapınağın yedi kapısının her birinde bir tülünü atarmış. Yedinci kapıda da anadan doğma vaziyette kalırmış; gerçi Herodes'in, doğum günü partisinde bu dansı istemesinin bu nedenden kaynaklandığını düşünmemiz gerekmez. Okuduğuma göre, bu tüller illüzyon katmanlarını simgeliyor. Her tül çıkarılıp atıldığında bir illüzyon yok olur, sonunda da hayatın en önemli sırrı açığa çıkar."

"Ne?" diye sordu Ellen Cherry. "Burasını duyamadım."

Abu hikâyeyi tekrarlamaya kalmadan, BM Meydanı'nın öte yanından gelen bir haber, polisin gerçekten de, orkestra yerinin yakınındaki bir duvarın bambu hasırının arkasına sokulmuş bir patlayıcı cihaz bulduğunu bildirdi. Spike'la Abu kalakalmışlardı. Ellen Cherry'nin aklına hemen Buddy Winkler geldi.

Yanlış alarm. "Bomba" uzaktan kumandalı bir ses kayıt cihazı çıktı. Birisi, belki de garsonlardan biri saz heyetinin ve Salome'nin tefinin sesini gizlice kaydetmek için saklamıştı onu oraya. "Kaçak kaset satarak ekstra para cukkalama girişimi" diye bir tahminde bulundu Abu.

"Bu eski Amerikan rüyası mı yoksa yenisi mi?" diye sordu Ellen Cherry Spike'a.

"Üçkâğıtçı kapitalizm bombadan çok daha iyidir. İki turp için çok sakin bir durumdur. Ama dinsel mezhepler din haline geliyor belki de."

"Biliyorsun" dedi Ellen Cherry, "ben o mezheplerin yaygınlık derecesini bilmiyorum. Tamam, bu yolla bazı kişiler kendi düşündüklerini başkalarına yaptırabiliyorlar ama bunda bu kadar cazip olan ne? Onlar gerçekten bu kadar tembel mi, yoksa birisinin aklını ele geçirmenin gizli bir zevki mi var?"

"Bu konuda zevkin bir etken olduğu çok kuşkulu bence" dedi Abu. "Bir insanın hep arayıp durduğu yapının düzeyi, onun içinde bulunduğu kaosun şiddetiyle doğru orantılıdır."

"O zaman bizim Boomer'ın bir kova dolusu kapı tokmağı kadar sakin olması lazım." Boomer'ın sıkı ahlaksal kurallara karşı antipatisini düşündü bir an ve gülümsedi. "Onunla tanışmadığınıza çok üzgünüm Bay Hadee. İkiniz iyi anlaşırdınız gibi geliyor bana."

Abu'yla Spike tuhaf tuhaf baktılar birbirlerine. Öyle bir tuhaf ki hem de, Ellen Cherry kuşkulandı. Yalvaran gözlerle baktı o da onlara. "Ona söyleyelim mi?" diye sordu Abu.

"Evet" dedi Spike, "bilmek hakkıdır."

"Nedir, neler diyorsunuz?"

"Endişelenme tatlım. Sadece, yakın bir gelecekte Abu'yla ikimiz senin Boomer'la tanışacağız galiba."

"Bak Cherry, geçen yıl Spike'la ikimiz Kudüs'ün Yafa Kapısı'nın dışındaki, savaşta yıkılmış ve restore edilen bir semte bir heykel bağışlamaya karar verdik. Rolümüzü anonim olarak sürdürdük, çünkü burada, restoranda biraz başımız dertteydi ve bizim ortaklığımız bir şekilde tartışmalıydı. Aracılar kanalıyla, İsrailli bir heykeltıraşa bir sipariş verdik, adı Zif, Amos Zif."

"Ah-ha!" diye bağırdı Ellen Cherry. Kafasında yanan ampul apaçık görünecekti neredeyse.

"Ah-ha, gerçekten. Şimdi, bundan çok kısa bir süre sonra Zif'in kendine, İsrailli olmayan bir ortak bulduğunu öğrendik ki, bu bizim için gayet güzel, çünkü bizim asıl amacımız da zaten anıtın kültürlerarası bir şey olmasıydı. Senden de Boomer Petway'in Kudüs'te bir heykel çalışmasında işbirliği yaptığını öğrendik. Ancak kısa bir süre önce parçaları birleştirebildik ve-"

"Evet, canım çıksın ki" dedi Ellen Cherry, "dünya biraz daha küçülecek olursa herkesin aynı diyete girmesi gerekecek."

"Evet, ama bir sorunumuz var. Senin Boomer büyük tavuklar yapıyormuş ve..."

"Hindi. Büyük bir hindi."

"Hindiler, gökdelen pantolonlar ve çift taraflı çalışan ajanlar için gelir vergisi formları falan, ama bizim düşlediğimiz anıt böyle değil."

"Anlıyorum."

"Birazcık endişelendik" dedi Abu. "Görüntü ve ifadeden endişelendik. Bunun üzerine, daha fazla ileri gitmeden, heykelin bir modelini görmek istedik."

"Burada mı, orada mı?"

Omuzlar aynı anda hem Arap hem de Yahudi tarzı kalktı; temelde aynı hareketti ikisi de, fakat nüanslarda, bir fesle bir havra kepi kadar farklıydılar. "Henüz bir cevap alamadık" dedi Spike. Sonra dikkatini hemen, polislerin duvarlardan, zina yaptığı için kırbaçlanmış bir kadının bluzu gibi paramparça sarkar halde bıraktığı bambu hasırlara çevirdi. "Sıva kaç para tutacak?" diye sordu.

İshak&İsmail'in sıvası için anlaşmalar yapılmıştı. Restoran Şükran Günü haftası boyunca kapatılıp işçilere teslim edilecekti. "Personele paralı izin verilecek" diye bildirdi Abu. Personel bu haberi sevinçle karşıladı; o sonbahar çok hummalı geçmişti ama bazı müşteriler feryat etti. Bir hafta Salome'siz kalmaları değildi mesele sadece; ama St. Patrick günü nasıl viskisiz olmazsa Şükran Günü de futbolsuz olmazdı.

"Şimdi ben evde oturup on sent büyüklüğünde futbol topunu seyretmek zorunda kalacağım" diye yakındı Yunan bir elçi. "Ve devre arasında da karımla ilgilenmem gerekecek."

"Kovboyun işi hiç bitmez" dedi Ellen Cherry, esneyerek.

"Korkarım, bir *non sequitur** ettiniz" dedi, İngilizce konusunda tam bir ukala dümbeleği kesilmiş Mısırlı bir doktor.

"Siktir git" dedi Ellen Cherry; arada bir gelen, başarısız ressamlık heyheyleri üzerindeydi.

"Tam bir tezat!" diyerek çıkıştı doktor ve sonra devam edip nedenini açıkladı kıza. "Giden biri kendini siktiremez, ancak duran biri sikilebilir. Doğru değil mi?"

Ellen Cherry içini çekti. Şükran Günü'ne haftalar vardı daha.

Bu arada, yırtılan bambular şimdilik rastgele tutturulmuştu tekrar duvarlara. Mekân, biraz fazla sağlıklı bir lifli kahvaltı tahılıyla kaplanmış gibi duruyordu, "Erken Kaba" diye bilinen

* (Lat.) Mantıksız söz; daha önce söylenenlerle hiç ilgisi olmayan söz. (ç.n.)

dekorasyon gibi yani. Salome bu çok lifli atmosferde dans etmeye devam etti de, Yedi Tül Dansı'nı yapmadı tabii, istek belirten bağırtılar duvardaki kepeklerde ne kadar yankılanırsa yankılansın.

Kasım. Salome dans etti. Ellen Cherry işleri idare etti ve İsrailliler seçime gitti. Boomer Ellen Cherry'ye gönderdiği mektupta bununla ilgili her şeyi yazdı. Kirli hileler, sahte terörist saldırılar, yalanlar, tehditler ve hepsi de kokarca türünden korkutma taktikleri. Boomer'ın hoşuna gitmişti bunlar. Tabii ki sağ taraf kazandı. Muhafazakârlar Cadılar Bayramı'ndan anlar, liberallerin anladığıysa Noel'den ibarettir. Bir halkı denetim altında tutmak istiyorsan ona sosyal hizmet vermeyeceksin, korkulacak bir düşman vereceksin. Komünizm, modası geçmiş bir öcü şimdi herhalde, ama ah, düşünmeyen kitleleri korkutmak ve itaat ettirmek için terörizm ve uyuşturucu denen umacılar var şimdi. "Ben bunları casus romanları okurken öğrenmiştim" diye yazıyordu Boomer. "Eğer çocuklara dünyada işlerin gerçekte nasıl döndüğünü öğretmek istiyorsan onların yurttaşlık bilgisi kitaplarını alıp esaslı bir casus romanı vermelisin. Aklıma gelmişken, bana yeni çıkan Tom Clancy'yi gönderebilir misin? Burda bulamıyorum."

Boomer mektubun devamında, sağcıların iktidara sonunda sağlam bir şekilde yerleşmesinden sonra –manevra kolunu ocakta resmen devralacaklardı– Zif'le ikisinin anıtı açılınca bir tür sarsıntı yaşanacağının hemen hemen kesin olduğunu yazıyordu. Sonra da, matbaa baskısı YALNIZ SENİN GÖZLERİN İÇİN başlığının altında, yaptıkları anıtı anlatarak onu çok şaşırttı.

Boomer heykeli tüm ayrıntılarıyla anlatıyor, sadece dikkat çekici biçimsel özelliklerini aktarmakla kalmayıp, bunların bir casus romanından derlenmiş olması muhtemel olmayan tarihsel, mitolojik ve kültürel referanslarını da veriyordu. Ellen Cherry heykel hakkında estetik yönden ne düşünürse düşünsün, bunun sözel anlatımına doğrusu hayran olmuştu, hem de bunun feci çirkin bir kargacık burgacık karalamalar yığınıyla gerçekleştirilmiş olmasına karşın. Gözlerini kapattı ve kapatınca da,

canlı bir şekilde kâğıda dökülmüş anıt değil, Boomer'ın sevimli başı geldi gözünün önüne; saçların, kafa derisini Kuzey Kutbu'nu terk eden ozon tabakası gibi terk ettiği başı. Ellen'ın ona karşı kızgınlığı yerini bir özleme mi bırakmıştı; hayalet gibi bilinçaltında dolaşan bir özleme, salt fizikselliği aşmış bir özleme; onun kişiliğine, onun varlığına, onun... onun *aklına* duyulan bir özleme?

Ellen Cherry kendini sarsıp gülünç tefekkürlerden sıyırdı ve mektuba döndü yine. Anlaşılan, Buddy Winkler'ın ona gemiyle gönderdiği bir sandık eşya yüzünden Boomer'ın başı yetkililerle dertteydi. Boomer sandıkta nelerin olduğunu bilmiyordu. Tel Aviv gümrük görevlileri sandıktakileri kuşkulu bularak alıkoymuşlardı. "Bir soruşturma başlatılacak ve resmen, hayatımda ilk kez bir avukat tutmaya tenezzül etmek zorunda kalabilirim. İyi ve temiz her şeyin sonudur bu. İnsan bir kez düşüp de ilk avukatını tuttu mu boku yemiş, Ölüler Diyarı'na giden sepette yolculuk için yer ayırtmış demektir artık."

Mektup, galiba şehvet öğesi taşıyan sözlerle bitiyordu. Mektup ilerledikçe Boomer'ın yazarlığının niteliği düşmüştü ve Ellen Cherry son kısmını tam anlayamadıysa da, yazılanların şehvetle ilgili olduğuna son kuruşuna kadar bahse girebilirdi. İmzası Latin Amerikalı bir dans hocasının bıyığına benziyordu. Ama sayfanın sonuna, neredeyse akademik yönden kabul edilebilir okunaklılıkta bir son not eklenmişti. Gece dinlendikten sonra yazmıştı bunu kuşkusuz. Diyordu ki:

"Bir kez daha düşündüm de, Tom Clancy'yi boş ver."

Kasım elini açtı: İki siyah as, bir çift titreyen üçlü ve helvacıkabağı valesi. Salome dans etti, Ellen Cherry restoranda işleri idare etti ve sonra sıvacılar gelip ikisini de evlerine gönderdi. Şükran Günü'nden önceki çarşamba günü Salome sabah uyanıp (tahminen) kimya çalıştı, sargı değiştirdi, delilerin ve keşlerin ağzındaki köpükleri süngerle sildi. Ellen Cherry'yse uyandıktan sonra (kesinlikle) yataktan kalkmadı ve derin derin düşündü. Ama bir süre sonra bu efkârlı vaziyetten sıkıldı, kalktı, tuvaletini yaptı ve kahvaltı için bir tabak I&I *şawarma*'sını ısıttı.

Artmış *şawarma*'yla kahvaltı ediyor olması da moralini bozan nedenlerden biriydi. Fakat o kadar da kötü gelmemişti. Nereden baksan *baba ghanoug*'tan iyiydi. Bir zamanlar kahvaltıda *baba ghanoug* yemişti ve birkaç lokmayı resmen çiğneyip yutmuştu ki, dilindeki tat alıcılar bu davranışının Cenevre Sözleşmesi'nin ihlali anlamına geldiği yolunda uyarmışlardı kendisini.

Ayrıca, böyle önemli bir tatilde yalnız olduğu için üzgündü. Fakat, annesinin hafta sonu tatili için uçağa binip Florida'ya gittiği doğruysa da Noel'de New York'a gelecek, daha doğrusu onun yanına yerleşecekti kendine bir ev ararken, yani sıradan bir nezlenin iyileşme süresinin yaklaşık yarısı kadar sürecek bir arayış sırasında kalmak üzere. Ellen Cherry, kendi başına kalacağı son haftanın avantajını iyi değerlendirmesi gerektiğini hissetti. Ayrıca, Şükran Günü yemeğini Abu, Nebile ve çocuklarıyla birlikte yemeye davet edilmişti. Yani kendine acımayı bir kenara bırakabilirdi; kocasızlığı, sevgilisizliği ve babasızlığı saymazsak.

Kirasını ödemekten yine geri kaldığından, para konusunu da dert ediyordu. Ama, hey, çalışmadan aldığı maaşın yanı sıra Spike bin iki yüz dolarlık bir tatil ikramiyesi çeki de vermişti kendisine. Sorunları şimdilik halledebilirdi bu. Daha uzun vadedeyse, ayakta kalmanın bir yolunu bulurdu nasılsa. Şimdiye kadar hep becermişti bunu. Ama çok kesin bir şey vardı: Ultima'nın galerisine sırf para kazanmak için resim yapmayacaktı. Resim konusunda birçok kez söylediği gibi, "Bu işi para için yapmakla, yapmak zorunda olduğun için yapmak arasında dağlar kadar fark vardır."

Onu kendi hüzünlü blues kuartetinin dördüncü elemanına götürense sanat-yaşam iç sıkıntısıydı. Sokakta karşılaştığı her insan muhakkak ya şu ya da bu esin perisiyle yol arkadaşlığını becerememiş biriydi zaten. Onlarla her yerde karşılaşılabilirdi. Çalmak için hiç zaman bulamayan sözde gitaristler, münzeviliğe karşı alerji geliştiren sözde romancılar, eviyle ve çocuğuyla ilgili dürtülerine karşı koyamayacak kadar zayıf sözde aktrisler, içkiyle sarhoş olmayı edebiyatla sarhoş olmaktan daha kolay bulan sözde şairler, yüreksizliğinden sonunda reklamcılıkta

karar kılan sözde film yönetmenleri; hepsi de o birkaç volt daha fazla gayretin, o biraz daha çok adanmışlık enziminin, o birkaç mum daha güçlü bir cesaretin yokluğu yüzünden yaşamlarının duvarlarını suya düşmüş fantezileri ve gizli tatminsizlikleriyle kaplamaya mahkûm olmuş şarkıcılar, seramikçiler, dansçılar. Ellen Cherry onlar gibi biri olup çıkmaktansa kahvaltısında canlı hamamböceklerini yerdi daha iyi! Buna yemin etti.

Birden ayağa kalktı ve duvarlara dayalı duran tuvallerden birini çevirdi. Kimonosunu bile değiştirmeden bir astar alçı kavanozunu kaptı ve resmi beyaza boyamaya başladı. Bu durum Atlas Okyanusu açıklarında kabarık dalgaların arasında canını kurtarma savaşı veren Konserve Fasulye'ye bildirilseydi devrilip pembe sığınağından düşer ve deniz dibinde, deniz yıldızlarının yapıştığı çöp yığınına katılırdı.

İmgenin üstüne alçıdan bir buzlu sis çökmüştü. Üst yarısı hemen gözden kayboldu. "Fasulye" ve "salçayla hazırlanmıştır" sözlerinin bulutun arkasında hâlâ belirgin bir şekilde görünebiliyor olması Konserve Fasulye'yi teselli etmeye yetmezdi. "Zıvanadan çıkmış ve kendini bilmez bir hale gelen Gilbert Stuart bir sabah kalkıp da Washington portresinin üst yarısını beyaz bir maddeyle sıvasaydı ne olurdu?" diye sorardı Bay/Bayan Konserve Fasulye. "Okul çocukları o gıdılı çeneye ve yuvarlak beyaz yakaya bakıp da bunların savaşta, barışta ve yurttaşların gönlündeki birinci şahsiyete ait olduğunu bilebilir miydi? Mesela Leonardo kalkıp da..." Hayır, Konserve Fasulye'yi yatıştırmak mümkün olmazdı fakat portresinin yarısına dokunulmamış olmasını garip bulurdu kendisi yine de.

Bunun açıklaması, Ellen Cherry'nin alçı boya sürmesinin kapının vurulmasıyla kesilmesiydi. "Kim o?" diye seslendi kız.

"Paket."

"Paket mi?"

"Çiçekçi."

Bu durum tuhaftı. Her türlü paket, çiçekler de dahil olmak üzere, kapıcı tarafından getirilirdi hep. Hiç alışılmadık bir durumdu bu. Üstelik seste (erkek sesinde) garip bir aksan vardı, Fransızca konuşuyormuş gibi yapan bir güneylinin sesiydi sanki. Buddy Winkler geldi aklına, gerçi Buddy'nin sesi değildi ve korkuya çok yakın bir ürperti duydu.

Ellen Cherry zinciri çözmeden kapıyı hafif araladı. Dışarıda, yirmili yaşlarını geçmiş, üniformalı bir kurye duruyordu. Üstündeki çift sıra pirinç düğmeli, ördekbaşı renginde tunikle, yüksekten bağlı çizmelerin içine sokulmuş dar jokey pantolonuyla ve siperliği parıldayan subay şapkasıyla Muhteşem Gatsby'nin şoförüne benziyordu sanki. Ellen Cherry adamı bir anakronizm diye nitelerken, bir taraftan da, kibarlık budalası bazı kenar mahalle çiçekçilerinin bir kuryeyi böyle aptalca bir tarzda giyinmeye zorlayabileceğini kabul ediyordu ve üstelik de, adamın kucağında, genellikle güllerin konduğu uzun yeşil karton ambalaj kutularından birini tuttuğunu fark etti. Adamın elinde ayrıca bej rengi, üzerinde Barnes&Noble logosu basılı bir kâğıt poşet vardı ve bu garip geldi kıza, fakat eğer adam genel bir serviste çalışıyorsa kitap teslimatı da yapabilir diye düşündü. Ama bundan hoşlanmamıştı yine de. Bu görüntüde yanlış bir şey vardı. Kara gözlükler, mesela. Brezilya'da bir nehirde yüzerken görünse yadırganmayacak küçük ve yağlı keçi sakalı. Herifin ona gözünü dikip, altdudağını sinirli bir şekilde yalayarak bakışı.

Kapıyı tutmayan eliyle kimonosunu toplayıp boynunun çevresini sıkıca kapattı. Bu pezevenk meme görmek istiyorsa Mardi Gras'ya gidebilirdi. Kapıyı, sadece çiçekleri alacak kadar açmayı düşündü. Bir kere, adamın giydiği jokey pantolonunun ön tarafı fermuarlı değil, eski moda pantolonlardaki gibi düğmeliydi ve bir tecavüzcü için pek kullanışlı değildi bu. Fakat öte yandan, ya kutu Buddy Amca'dansa, ya içinde gülden başka bir şey varsa? Hayır, maymun kıyafetindeki herif hâlâ gözünü dikmiş bakıyor, dudaklarını yalıyordu; kız garip bir duyguya kapıldı.

"Onları lobideki masaya bırakın" dedi. Kapıyı hızla çarparak kapattıktan sonra kulağını kapıya dayadı. Adamın koridorda yürüyüp asansöre kadar gitmesi birkaç dakika sürdü. Pencereden bakıp adamın Ansonia'dan çıkıp gittiğini gördü. Elinde poşet vardı ama kutu yoktu. *Sanırım bir mesele yok,* diye düşündü, fakat hemen arkasından, adamın dönüp yukarıya, kendisine baktığını fark etti. Ellen Cherry hızla pencereden geri kaçarken adam el sallıyordu.

Çabucak giyindi. Nedenini bilmiyordu. Bir külot çekmeceden öylesine hızla çekilip alındı ki, Daruma'nın başı döndü. Daruma belirsiz bir leke gibi gördü bunu. "Ebediyen uçan satori.* Bilince bir yankesicinin eli gibi giren parlak ışık. *Om wooga nam.*" Pilleri vızıldamaya başladı. Ellen Cherry alt tarafına bir külotlu çorap, sonra yün bir etek, üstüne de kalın bir pamuklu süveter giydi. Ancak bir ayakkabı seçtikten, yani sauce de Spike'a** bulanmamışlar arasından bir tanesini bulduktan sonradır ki, ressam sehpası başına geçmek için değil sokağa çıkmak için giyindiğini fark ediverdi birden.

Alçı beyazıyla sıvama yeniden başlamadı. Ama resim tekrar duvar kenarına da gitmedi. Sabah süresince, tedirgin bir şekilde pencereden dışarı göz atmak dışında hep yarım fasulye konservesine bakıp durdu. *Sanırım hazır değilim,* diye düşündü. *Resim yapmaya hazır değilim. Eğer hazır olsaydım, eğer havasına girmiş olsaydım, bunun gibi tek bir olay beni engelleyemezdi. Hiçbir şey engel olamazdı bana. Bud Amca kapının önünde, donunu indirmiş, elinde kurbağa oltasıyla bekliyor olsaydı bile resim yapmaya devam ederdim. Hazır olduğumu sanmıştım ama değilmişim.*

Öğleni biraz geçe telefonun armonika gibi sesi duyuldu. Arayan Abu'ydu. Spike'la ikisi I&I'daydılar ve kendisi de oraya gelebilir mi diye soruyorlardı. Onun fikrine danışmak gerekmişti. Restoranla ilgili bir şey değil, diye açıkladı Abu, başka bir şey vardı. Ellen Cherry bunun ne olduğunu sormadı. "Siz telefonu yerine koymadan orada olacağım" dedi ve hemen, öyle bir heyecanla fırladı ki ceketini giymeyi unuttu ve bunun için tekrar geri döndü.

Lobiden geçerken çiçek kutusunu aldı. Varsayılan çiçeklerin kutusunu. *Bunu beraber götüreyim,* diye düşündü. *Spike'la Bay Hadee buna ne yapılacağını bilir.* Kutu hafifti. İçinden tık tık sesleri gelmiyordu. Serinlik kokusu veriyordu.

Ortadoğu'da sıvanın son katına kum konur. Kum, yüzeyi pürüzlendirir, fakat öncelikle de sağlamlık verir. Âlim olmak

* Zen Budizmde ruhani hedef. Aydınlanma. (ç.n.)
** Spike sosu. (ç.n.)

insan ruhu için neyse kum da sıva için odur. İshak&İsmail'de sıvacılar Doğu Akdeniz tarzını uygulamışlardı. Mekânın Kudüs'e daha çok benzemesini sağlamıştı bu. Ama çarşamba öğlen işi bıraktıklarında bir duvarın son katı hâlâ sürülmemişti. Orkestra yerinin arkasındaki duvar kumsuz ve pürüzsüz olarak bırakılmıştı. "Pazartesi sabahı gelip işi bitirecekler" dedi Abu. "Yani Pazartesi öğle yemeği vermeyeceğiz. Sen dostum, bir gün daha tatil yapacaksın."

"İyi. Gerçi sanırım bence pürüzsüz duvar daha güzel. Daha dostça görünüyor, nedense."

"Pürüzlü duvarlar bu yüzden daha otantik işte" dedi Abu.

"Sen Bay Rogers'ın mahallesini tercih ediyorsan Kudüs'e gitmezsin" diye ekledi Spike. "Laf Olsun Şehri burası, Kudüs öyle değil."

"Kudüs derin dostlukların şehridir" diye açıkladı Abu. "Ama tarihin malası muhabbeti bile biraz kaba bırakmış. Kudüs'te insanlar senin için canını tehlikeye atar ama sana 'iyi günler' demezler."

Normalde, Spike'la Abu Kudüs hakkında konuşmaya bir başladılar mı, dilleri tutuluncaya kadar susmazlardı. Fakat o gün, şöyle bir dolaşıp yeni yapılmış sıvaya bakar bakmaz Ellen Cherry'yi hemen büroya soktular ve orada bir masanın üzerinde, kuşkusuz Petway-Zif ortak anıtının parlak renklere boyanmış, metalden bir maketi vardı.

Makete bakılırsa, heykelin kaidesi tıpkı Ultima ve Boomer'ın tarif ettiği gibiydi: Bir kaya yığınından yükselen, eski Filistin'in (ya da Kenan'ın) üç boyutlu, dikey bir haritası. Haritanın tepesine tünemiş, ayakları, kuzeydeki Dan şehrinin hemen yukarısına gösterişli bir şekilde saplı vaziyette duran, kocaman ve çok garip bir figür vardı. Kaynaklanmış çelikten ve döküm alüminyumdan yapılmış, göze çarpan renklerde boyanmış bu figürün insan bedenli ve eşek kafalı olduğu söylenebilirdi, yalnız gövdenin arkasında bir kuyruk vardı ve kafa epey antropomorfikti. Biri dikilmiş, biri bükülmüş kulakları uzun ve tüylüydü; gözleri çılgınca dışarı pörtlemişti; beygirvari ağzının arsız bir

gülümsemeyle açılmış kalın dudaklarının arasından, domino taşları gibi dizilmiş, Yunanların dişçilik tanrısı Nitrous'un kerpetenini yamultacak kadar fırlak dişleri, yamuk dişleri, iri dişleri görünüyordu. Bu kaba eşekte orantılı bir insan vücudu vardı, yalnız (İslami yeşil ve Yahudi mavisi renklerde boyanmış) cüppesinin önü aşağıya kadar açıktı ve bir kadının sütle şişmiş memeleri ve normal bir erkeğin ufalmış, sallanan penisi göze çarpıyordu. Bu yaratığın sol ayağında yüksek topuklu bir terlik, sağ ayağındaysa bir amele postalı vardı.

"Nedir bu böyle?" diye sordu Spike. "Kafayı bulmuş beygir bezirgânı mı?"

"Sen bir sanatçısın" dedi Abu, sanki biraz laf olsun kabilinden gibi, çünkü Ellen'ın sanatçılığını kanıtlayacak pek bir şey görmemişti henüz. "Sence bu çift cinsiyetli karikatür neyin nesidir?"

Ellen Cherry figürü yakından inceledi. Bunu Boomer'ın mektubunda yazdıklarından öğrenmek ve şimdi de, deyim yerindeyse, canlı olarak görmek birbirinden çok farklı şeylerdi. Boomer onu doğru tarif etmemiş değildi de, bu çok, evet, çok daha canlı bir şeydi gözünde canlandırdığı görüntüye nazaran; çok daha dinamik ve etkileyiciydi, bu küçültülmüş haline karşın hem de.

"Hımmm" dedi kız. "Hımmm."

"Hımmm" diye tekrarladı Spike. "Bizim küçük sanatçı hanımın 'hımmm'dan başka söyleyeceği bir şey yok mu?"

Ellen Cherry onu duymazdan geldi. Maketi bir süre daha uzun uzun inceledi kurulmuş oyuncak gibi duran saç kütlesini sallaya sallaya; fakat bu hareketin hayretten mi yoksa kızgınlıktan mı kaynaklandığını anlayamadılar. Sonunda, "Evet" dedi, "bu şey her neyse, karikatür falan değil. Gerçekten çok güçlü bir şey bu, hem kinetik, hem de totemsel anlamda."

"Gördün mü?" dedi Spike. "Ben sana demedim mi? *Hok a tchynik* yapmak için ressam olmak lazım."

"Yani bunun ne olduğunu sen de bilmiyorsun" dedi Abu.

"Ah hayır, biliyorum" diyerek itiraz etti Ellen Cherry. "Ah, ama gerçekten biliyorum."

Bir zamanlar Kenan denen Filistin'in, diğer bir deyişle Palestin'in adı Pales'ten gelmiştir.

Pales bir tanrıydı. Eşek-tanrı. Yahut eşek-tanrıça. Normalde erkekti, fakat bazen de dişiydi ve bazen de küçük çocuklar gibi kararsızdı cinsiyeti.

Pales adı Arapçaydı, Libya kökenliydi, fakat İbraniler de bu uzun kulaklı biseksüeli Araplar kadar severdi. Romalı tarihçi Tacitus, Samilerin eşeğe çok saygı duyduğunu, çünkü yaban eşekleri olmasa çölde asla sağ kalamayacaklarını yazmıştı. Fakat herhalde bundan daha karmaşık nedenleri de vardı bunun.

Eşek bir hayat kurtarıcıydı, çünkü süt, et, ayakkabı derisi ve taşıma olanağı sağlardı (Kitabı Mukaddes'te geçen "altın buzağı" gerçekte altın eşekti, çünkü Doğu Akdeniz'de hiçbir zaman fazla sığır olmamıştı).

Eşek aynı zamanda inatçı, aptal ve cinsel yönden kaba bir hayvandı.

Bu niteliklerin tümünü barındıran, düzenbaz, üreme gücünün ruhu ve kutsal soytarı Pales, insanoğlunun kural tanımaz tutkularına hükmeder, ölümlülere gerek duydukları şeyleri sağlar fakat önce biraz eğlenirdi onlarla.

Ellen Cherry tüm bunları Abu'yla Spike'a, tıpkı Boomer'ın kendisine yazdığı gibi anlattı. "Bakın sol elinde, yani uzun tırnaklı dişi elinde bir süt testisi ve bir bal kavanozu var. Erkek elindeki şu dalgalı beyaz çubuklarsa sıcak çöl rüzgârlarını temsil ediyormuş. Sanırım o rüzgâra 'Eşeğin Nefesi' derlermiş. O rüzgâr hep bela getirirmiş."

"Fakat 'Eşeğin Nefesi' denen bir şey nasıl hem yardım edip hem bela getirebilir ki?" dedi Abu. "Ama yine de müzikal bir şey bu. Küçük bir şiir."

"O rüzgârı biliyorum ben. Sina'da hissetmiştim onu. Oy! Ne rüzgârdı yahu! Hem bedenini hem ruhunu yakıyor insanın."

Ellen Cherry heykelin finansörlerini, bunun neyi ya da kimi simgelediği konusunda bilgilendirdikten sonra devam edip, neden bunun seçildiğini açıkladı. "Boomer diyor ki, bu heykel Araplara ve Yahudilere ortak köklerini, bir zamanlar aynı tan-

rıya taptıklarını ve dinlerinde hâlâ, ortak kültlerine dek gerilere giden bir sürü benzer şeyin olduğunu gösterecek. Diyor ki, bu onlara, uğrunda böyle ölümüne savaştıkları ülkenin adını, anırıp duran bir ahmaktan aldığını hatırlatacak. Ve bunun da onlara bir şeyler söylemesi gerek. Her şeyden önce, kendilerini bu kadar ciddiye almamalarını söyleyecek onlara. Bizim Boomer'la Zif, Araplar da Yahudiler de belki bu dangalak ve kaba yaratığa bakıp da kendi salaklıklarında gülünç bir şeyler bulurlar diye umut ediyorlar. Ve bir taraftan kendilerine ve nasıl olup da basit bir kardeş kavgasını bu kadar uzun süren, bütün dünyayı tehdit eden böyle bir karışıklığa dönüşecek kadar büyütebildiklerine gülerken diğer taraftan da cinselliklerini hatırlayıp kabullenecekler ki bu da, Boomer'ın deyişiyle, doğayla bağlarını pekiştirmeleri demektir. Boomer diyor ki, Filistin'in yahut İsrail'in en büyük problemlerinden biri, ister Arap ister Yahudi herkesin, dünyaya bağlı fiziksel birer bedende değil, soyut bir şekilde, siyasi ve dinsel birer ideolojide yaşıyor olmasıdır."

Ellen Cherry durakladı. "Evet, işte böyle. Ben şahsen, eşektanrıların yulaf kepeği yiyince nasıl sıçtıklarını ya da buna benzer *National Geographic* zırvalarını bilmiyorum. Ama benim bildiğim, bu estetik düzeyde ve bunun kadar kaçıkça bir çalışma, bir sanat eseri olarak kötü değildir. Hiç kötü değildir."

Spike'la Abu maketin etrafında dolaşıp duruyorlardı boyuna.

"Epey canlı bir hava var bunda" dedi Abu. "Yaşamın çılgınca atan nabzı."

"Temeldeki bütünlüğümüze hitap ediyor" dedi Spike. "Bu hoşuma gitti."

"Evet" dedi Abu. "Ama yanlış yorumlar olacak. Ve sorun çıkacak."

"Hoo oğlum! Doğru dedin. Eşeğin Nefesi."

Spike'la Abu maketin etrafında gezinip duruyorlardı boyuna. Ellen Cherry tuvalete gitti. Giderken de dönerken de durup, orkestra yerinin arkasındaki parlak beyaz duvara hayran hayran

baktı. Büroya geri döndüğünde iki adam hâlâ, hem erkek hem dişi eşeğin etrafında dönüp duruyor, beğenip beğenmediklerine karar vermeye çalışıyorlardı.

"Aklıma gelmişken" dedi Ellen Cherry, "siz bu maketi nasıl edindiniz?"

"Çok esrarengiz bir şekilde" diye karşılık verdi Abu. "Beklenmedik bir kurye gelip bunu getirdi."

"Oh. Daha önce bunu Boomer'ın ya da Zif'in, yahut ikisinin birden getireceğini söylemiştiniz de."

"Evet. Ama bir kurye getirdi."

"Oh."

Masanın üstünde bir rom şişesi vardı ve Ellen Cherry ondan bir dikişte bir kadeh içti. Rom midesine varınca birden, midesinde şimşek gibi bir yanma hissi duydu; sanki rom, *şawarma*'nın içindeki bir şeyin kimyasal tezadıymış gibi. Geğirdi. Bu geğirti, nazikçe ve yumuşak bir şekilde de olsa, düşünce zincirindeki bir şeyleri sarstı. "O kurye nasıl bir şeydi?" diye sordu.

"Efendim?"

"Bu modeli getiren kurye. Nasıl bir adamdı?. .

"Madem sordun, adam gayet tuhaftı. Baştan aşağı bir üniforma giymişti."

"Sakalı var mıydı?"

"Hayır."

"Emin misiniz? Keçi sakallı değil miydi?"

"Hayır. Sinekkaydı tıraş olmuştu, öyle değil mi Spike?"

"Bir topak hamursuz gibiydi."

"Pekâlâ, kara gözlüğü var mıydı gözünde?"

"Evet. Evet vardı. Sen nerden biliyorsun bunu?"

"Başka bir şey var mıydı?"

"Hayır."

"Bej bir kâğıt poşet yok muydu?"

"Yahu, evet, kolunun altında bir poşet vardı."

"Evet ve modeli çıkarırken içinden bir kitap düştü. Yeni bir best-sellerdi, Tom Clancy denen o herifin kitabı."

"Evet, ben... ben *sanırım* Ansonia'dan çıkarken gördüm onu."

"Neler oluyor Cherry?"

Ellen Cherry hızla kanepeye doğru döndü ve divanın üstüne bırakıp unuttuğu çiçek kutusunu kaptı hemen. Kapağını yırtıp açtı. İçinde bir düzine kırmızı gül vardı ve sapları bir erkek eşeğin kocaman kulaklarından uzundu. Ve küçük bir de zarf vardı. Zarfın içinde de bir kart. Çimento harcı karan tiplerin kargacık burgacık çiziktirmeleriyle şunlar yazıyordu:

Tebdili Kıyafet Ustasından
Aşk&Şehvet
"Vay orospu çocuğu" dedi kız, gülerek. "Vay silme gerzek orospu çocuğu. Herif amma da eğleniyor ha."

İlkönce Ultima Sommervell Galerisi'ne telefon etti. Ultima'nın toplantıda olduğu söylendi.

Sonra Ansonia'yı aradı. "Kusura bakmayın yav" dedi tanımadığı bir ses. "Pepe bi toplantıda yav."

Ekonomide aşağı sızma* dedikleri şey bu muydu yoksa? Kendine bir yudum daha rom doldurdu. O erimiş lav ve ejderha sümüğü buharını, ateş karıncası zehrini, belli Ortadoğu hükümetlerinin silah yapımında kullanmaktan hiç kaçınmayacakları o keskin esansı sessizce geğirip çıkarırken de duygularına hâkim oldu. Sezgileri, Boomer'ın Kudüs'e dönmek üzere çoktan yola düşmüş olduğunu söylüyordu. İçinden bir ses sızlanarak, Boomer'ın Ultima denen karının yanında, ona atlamaya yetecek kadar bir süre kalmış olabileceğinden yakınıyordu ama, sonra sadakatsizlik konusunda konuşacak son insansın diyerek azarladı kendini; hem de tam aha bu divanda, Spike'la... Ellen Cherry bu konuyu tümüyle bıraktı. Güldü tekrar ve bir yudum daha rom içti.

Sonra başka bir yere telefon etti. "David Davis Resim Malzemeleri" diye cevap verdi bir moruk sesi. İhtiyar Dave'di, bizzat kendisiydi bu. Anlaşılan, Dave Davis, yani Ellen'ın gözde malzeme dükkânının sahibi (ve köpek butiğiyle onu istisnasız her seferinde gıcık eden, müteveffa Mel Davis'le hiçbir ilgisi bulunmayan) ihtiyar Dave toplantıda değildi.

* Bir gruba ait zenginliğin kaçınılmaz olarak, daha yoksullara da geçeceğini savunan ekonomi teorisi. (ç.n.)

Ellen Cherry bürodaki saate bir göz attı. Şükran Günü arifesiydi ve saat iki buçuktu. "Hâlâ açık mısınız?" diye sordu.

"Elbet açığız yahu ve gün boyunca kapamayacağız."

"Hemen geliyorum."

Son bir kadeh rom içti ve Spike'la Abu'yu Pales çevresindeki yörüngelerinde bırakarak, kira parasını özel girişimin perakende sektörüne yatırmak üzere, Lafayette ve Bleecker'e gitmek için bir taksiye atladı.

New Yorklu birçok ressam Canal Caddesi ve Broadway'deki Pearl Paints'den alışveriş etmeyi yeğlerdi ama Ellen Cherry Charles'ın tercihi David Davis'ti. Orasının eski, pis kokulu ve karanlık olması hoşuna gidiyordu. İhtiyar Dave'in ressamlarla kişisel ilişkisini sürdürmesi ve genellikle Ellen'ın başında bekleyemeyecek kadar meşgul tezgâhtarların, sanki resim malzemelerinin Kabuki tiyatrosunda sahne görevlileriymiş gibi siyah eşofman giymeleri hoşuna gidiyordu. Colonial Pines'ta küçük bir kızken alışveriş yapmayı düşlediği türden bir mağaza, gerek Kızılderili savaşçılara gerek takdis edilmişlere büyülü maceralar için malzeme sağlayacak, hafiften öbür dünyayı çağrıştıran bir mekândı.

David Davis'de sırf fırçalara tahsis edilmiş bir salon vardı. Her boydan yüzlerce fırça dururdu yeraltı karanlığında, parlak kılları müşteriye dönük bir halde; sanki müşteri, kirpilerden oluşan bir seyirci kitlesinin huzuruna çıkmış gibi. Ellen Cherry fırça salonunda dolaşırken, bir kürk mantonun içinde kanat çırpan pervane gibi hissederdi kendini hep. Bugün, geğirerek ve her bir geğirti bir fincan napalm olmak üzere, çoğu geniş enli on on beş tane güzel samur fırça seçti.

Bir tezgâhtar salona, sanki kostümlü samuraylar palet bıçaklarıyla dövüşsün diye sahne dekorunu bir kenara çekecekmiş gibi süzülerek girdi ve olacak şey değil ya, yardım isteyip istemediğini sordu. Dükkân alışılmadık şekilde tenhaydı. David Davis'te ne son dakika alışverişinin telaşı, ne de hindinin görüntüsünü güzelleştirmek için malzeme arayan ressam aşçılar vardı.

Akrilik bölümüne geçti. Şimdi işin zevkli kısmı başlıyordu işte. Fiyatlarına hiç bakmadan, koca koca boya kavanozlarını raflardan çekip almaya başladı. Ve sepetine koyarken boyuna eğirip durarak, yemek borusu ıslak bir fitil gibi için için yanarak, ilahi söyler gibi saydı renklerin adlarını.

"Hint kırmızısı" dedi şarkı söyler gibi. "Mars kırmızısı, Venedik kırmızısı, kadmiyum kırmızısı, kırmızımsı portakalrengi ve gül kızılı." Alizarin kırmızısı vardı, galibarda ve günahkârların sırtındaki diken, rahibe terra rosa.

Kobalt mavisi vardı, gök mavi, Prusya mavisi, lacivertimsi mavi ve tadımlık bir sarımsak eşliğinde, Fransız laciverdi.

"Hansa sarısı." Kulağına öyle bir hoş geldi ki, bir kez daha söyledi bu melodiyi. "Hansa sarısı" (sarılık olmuş piyanistlerin koruyucu azizi). Sonra, "çinko sarısı, limon sarısı, sarı toprak boyası, mars sarısı, Napoli sarısı ve parlak portakalrengi.

"Kükürt menekşe, prizma menekşe, mars menekşe, kobalt menekşe, dioxazin moru."

Ardından, yeni evlenmiş ev kadınlarının kâbusları, çiğ sienna yla yanık sienna. ("Kocam kararında pişmiş ister, üü-hüühüü.") Çiğ ombra ve yanık ombra ("Haydi, haydi boş ver sevgilim, çıkıp pizza yeriz."), vandyke kahverengisi, kızıl kahverengi, talyumlu bakır, gümüş, altın oksit ve laciverdimsi gri.

"Krom yeşili, ah krom yeşili! Yeşil toprak, kadmiyum yeşili, orospu yeşili" (çömez fahişelerin koruyucu azizesi) "ve zeytin yeşili" (bütün İrlanda kökenli Amerikalı siyasetçilerin dürüst olduğunu sanan seçmenlerin koruyucu azizi).

"Ah söyle, mars siyahı, is siyahı, fildişi siyahı ve titanyum beyazı" (Beyaz ırkın, gemileriyle dibi boylamış kutlu insanları). "Söyle, gökkuşağı beyazı, açık portre pembesi."

Neyi unuttu? Zambak beyazı, simsiyah, kar beyazı, kara güzel, beyaz Noel, kara cuma, beyaz yücelik, kara güç, kara bela, kara bahtım, mosmor, alı al moru mor, insan yiyen mor, paranın rengi, kalıcı yeşil, çimen yeşili, lornegreen,* *Lohengrin*,** paraşütünün rengi, gerçek aşkımın saç rengi, koyu kahverengi, mars

* Lorne Green. Televizyon dizisi 'Bonanza'da Ben Cartwright'ı canlandıran Kanadalı aktör. (y.h.n.)

** Wagner'in operası. (y.h.n.)

kahverengisi, mars yeşili, mars gofreti, velet mavisi, bataklık mavisi, Mavi Ay, kızıl maske, kızıl ejder, kızıl Ekim, Tom Clancy kırmızısı, Kahire'nin mor gülü, Vadim O Kadar Yeşildi Ki yeşili, gül pembe, pembe dizi, inci pembesi, elektrikli muz, saman sarısı, sarı tehlike, sarı humma, mayonez sarısı, hardal, çeşni ve soğan.

Ellen Cherry'nin başı dönüyordu. Sersem gibiydi, düşüp bayılacaktı sanki. Resim malzemeleriyle romu hiç karıştırmasaydı keşke. Aldığı şeyleri bir gayretle kasaya götürmeyi başardı ve adamakıllı bir para bıraktı orada. İşlem bittikten sonra Dave ona bir taksi çağırdı. Taksiyi dışarıda bekledi; temiz, serin havada biraz soluklanmak için.

Taksi onu tekrar İshak&İsmail'in kapısında bıraktığında baş dönmesi yatışmıştı ve midesindeki yanma, sönen bir köz gibiydi. Spike'la Abu da gitmişti. "Bazı dekorasyon işleri yapacağım" dedi kuşkulu güvenlikçiye ve kendi anahtarıyla içeri girdi. Hiç vakit kaybetmeden hemen paketleri açtı, boya kavanozlarını orkestra yerinin arkasına sıra halinde dizdi, kilerden seyyar bir merdiven alıp getirdi, kalorifer termostatını açtı, külotu kalıncaya kadar soyundu ve duvarda çalışmaya başladı.

Islık çalarak, mırıldanarak, başını sallayarak, iki yana sallanarak, kaşınarak, iki büklüm olarak, diet pepsi içerek, tıpkı bir zamanlar yaptığı gibi göz oyunu oynayarak, gece yarısından epey sonralarına dek boyayıp durdu. Sonra yığılıp kaldı büronun divanına, hani Spike Cohen'le birlikte...

Şafak vakti uyandı, pita ekmeğini kızarttı, sütle birlikte yedi ve yaptıklarını gözden geçirdi. Yaptıkları genel olarak hoşuna gitti. İnceltilmesi gereken konturlar, ağırlık verilmesi gereken hacimler, kısaltılması yahut uzatılması gereken çizgiler, ton ya da gölge verilmesi gereken renk geçişleri vardı; biraz hamlamıştı her şeyden önce. Ama yine de genelde hoşuna gitmişti. Ve tabii ki, doldurulması gereken bir sürü boş resim alanı vardı daha. Duvar üç buçuk metre yüksekliğinde ve dört metre genişliğindeydi.

Nebile'yi arayıp, baş ağrısından ötürü Şükran Günü yemeğine gelemeyeceğini söyledikten sonra sıçrayıp merdivenin üstüne çıktı ve gün boyunca resim yaptı. Perşembe gecesinin,

cumanın ve cuma gecesinin, cumartesi ve cumartesi gecesinin, pazar ve pazar gecesinin çoğunu resim yaparak geçirdi. Abu'nun sevgili evyesinde günlük sünger banyosunu yaptı fakat iç çamaşırını hiç değiştirmedi ve daha pazara varmadan külotunun görünüşü tıpkı... evet, eğer Yusuf bir travesti olsaydı Kitabı Mukaddes'te onun rengârenk donundan söz edilirdi muhakkak. ("Çekmecedeki kızlar buna inanamayacak" dedi rengârenk külot. "Om wooga nam.") I&I'da ne kadar diyet Pepsi ve Cola varsa silip süpürdü; ayrıca, kalmış *falafel, tahini* ve evet, hatta *baba ghanoug*'ları bile bitirdi. Pazar günü saat başı romlu kahve içiyordu, sırf motor durmasın diye.

Pazartesi sabahı saat 8:45'te Spike, sıvacıları içeri almak için geldiğinde Ellen Cherry öyle derin bir uykudaydı ki, bir sanayi vinci bile onu kaldıramazdı. Spike onun üzerine eğilip baktı; kendisini çarpıp, Ellen'ın kollarından çekip alan böbrek taşına lanet okuyarak. Parmakları kızın meme uçlarına dokunmak için yanıp tutuşuyordu, her ne kadar, iki meme başından biri altın oksit, diğeri çoğunlukla Fransız laciverdi rengindeyse de. Kızın ayakları bile boya lekesi doluydu. Ama yine de Spike eğilip onun en sevdiği ayak parmağını hafifçe öptü. Sonra kızın çıplak bedenini *ongepotchket* ceketiyle örttü ve mutfağa gidip Abu'ya telefon etti.

"Bizim küçük ressam hanım darbesini vurmuş!" diye haber verdi. "En büyük çocuğunu doğurmuş sonunda."

"Sıvacıları geri gönder" dedi Abu, detayları öğrenince.

Ellen Cherry nihayet uyandığında bar, pazartesi gece maçlarını seyreden adamlarla tıka basa doluydu. Yeni duvar resmini hepsi fark etmişti fakat içlerinden sadece biri, Dedektif Jackie Shaftoe, maçı seyrettiği kadar merakla seyrediyordu onu.

Ellen Cherry giyindi ve arka kapıdan, donmuş arka avludan sıvıştı. Hâlâ bitkindi fakat adımlarında bir heyecan vardı. Ay'a tekme vuracaktı nerdeyse.

Şimdi iki tane şaşırtıcı sanat eseri vardı bu işten anlamayan Spike'la Abu'nun elinde ve hafta boyunca ikisini de aynı heyecanla incelediler. Kocanın yapıtı, yani heykel, kritik bir işti tabii,

çünkü onun yerleştirilip yerleştirilmeyeceği konusunda bir karar verilmesi gerekiyordu. Perşembe akşamı verdiler kararı.

Abu, gerekçelerini Ellen Cherry'ye açıkladı. "Bu Pales karakteri konusunda, bilmiyorum senin Boomer ne kadar araştırma yapmıştır ama..."

"Herhalde pek fazla değildir. Sanırım o hikâyeye bir yerde rastlamış ve kanı kaynamıştır."

"Ama biz bugün tenisten kaytarıp, onun iddiasının doğruluğunu kütüphanede araştırdık."

"E peki doğru muymuş?"

"Hoo oğlum! Adamın söylediği, aysbergin uç tarafı sadece."

"Gerçekten öyle sevgili Cherry. Anlaşılan, eşek-tanrı kültü antik dünyanın büyük kısmında yaygınmış. Roma'daki Palatium Tepesi'nin de adını soytarı Pales'ten aldığını öğrenince çok şaşırdım."

"Bizim için bir gurur vesilesi belki –belki de değil– ama biz İbraniler onu erkek sayarız genellikle. 'Iao' deriz ona."

Ellen Cherry bir şarkının sözlerini mırıldanmaya başladı. "Çiftliğinde eşekleri var, Iao, Iao, O."

"Gülüyorsun, evet, ama pek de haksız değilsin belki de."

"Senin gayet doğru bir şekilde anlattığın gibi, Tacitus'un yazdığına göre, Samiler eşeğe büyük saygı duyarlardı, çünkü yabani eşekler olmasa çölde asla sağ kalamazlardı. Bu herhalde bu kadar basit değil, daha derin bir mesele. Derinliği nerde? Evet, Lilith'in, yani Âdem'in 'kötü' karısının çocuklarının belden aşağısı eşek olarak doğmuş olması ya da Samson'un Filistinlileri bir eşeğin çene kemiğiyle katletmesi yahut İsa'nın Kudüs'e o kadit küheylanlardan birinin sırtında girmeyi tercih etmesi yeterli değil fakat, İbrani Mesih'i daha ilk resimlerinde bile, bir ağaçta çarmıha gerilmiş, eşek kafalı bir adam olarak gösterilmiş."

"Bu *müthiş* bir şey."

"Ondan da önce, Mısır'da benim atalarımın Set adını verdiği, eşek başlı bir tanrı varmış, her yıl çarmıha gerilir, vücudunun yan tarafı yarılırmış. İlkbahar gelince de bir pazar sabahı dirilir kalkarmış."

"Gırgır geçiyorsunuz."

"Gırgır geçiyorsunuz, diyor bu kız. Bak tatlım, benim halkımı İsa katili diye suçlayacak 'Musevi olmayan' ilk kişiye söyleyeceğim şey bu. Gırgır geçiyorsun."

"Pales bir tanrıça olarak, sürü hayvanlarının koruyucusuydu, yani kabilenin hayatta kalmasını sağlardı. Bir biseksüel olaraksa Pales'e hem rahipler hem de rahibeler, genellikle tahtadan oyulmuş büyük eşek maskları takarak hizmet ederlerdi. 'Palace' yani saray sözcüğü günümüze Pales'e tapınılan tapınaklardan geldi."

"Harikasınız, ikiniz de."

"Palilia Festivali'nde, ki Hıristiyan takviminde Saint George Bayramı diye sahiplenilmiştir, o tapınaklarda şamatalı oyunlar oynanırdı."

"Elbette."

"Bugün doğum günü partilerine katılıp da Eşek Kuyruğu Takmaca oynayan saf çocuklar –hoo!– onlar ne yaptıklarının farkında değiller."

"Iao Iao O" dedi Ellen Cherry.

Pales, soluk hayaleti hâlâ Batı ve Ortadoğu ülkelerinde gezinen önemli bir dinsel figür olduğundan ve bu erkek ya da dişi tanrı hemen hemen tümüyle unutulmuş, büyük ölçüde de, revizyonist teologlar tarafından kasten yok edilmiş olduğundan, Spike'la Abu bu figürü yeniden canlandırmanın kıyak bir fikir olduğunu düşünmüşlerdi.

"Geçmişi unutmak tehlikelidir. Tabii, tartışma çıkabilir, ama bu çok neşeli bir heykel; dar kafalı köktendinciler kafalarındaki korkuları bir aşabilseler, bizim fiyakalı eşeğimizin maskaralıklarından hoşlanabilirler bile hatta."

"Helal olsun eşeğe" dedi Ellen Cherry. "Evet, kararınızı alkışlıyorum. Bu yapıtta çok sarsıcı bir uzamsallık şiiri var. Demek istediğim, uzayda tek biçim konusunda kesin yargılar yok olup gidiyor burada; üç bağımsız bileşenin varlığıyla –kayalar, harita ve figür– ve bunlar birbiriyle sadece bilinçaltı yoluyla bağlantılandırılmış, fakat imgelerinin ve bunların insan aklındaki anlamlarının sürekli çatışmasını çok oyuncul bir şekilde yansıtıyor."

Spike'la Abu bir süre baktılar ona.

"Hoo, amma *hoking* bir *tchynik*" dedi biri.

"Senin gibi bir kızın garsonlukta ne işi var?" diye sordu diğeri.

"Ama biliyor musunuz, duvar resmim hakkında ne düşündüğünüzü hâlâ söylemediniz."

Aslında, o duvar resmi hakkında ne düşündüklerinden tam emin değillerdi. Kesinlikle, duvarı kumaşla kaplamak ya da yeniden sıvatmak akıllarından bile geçmemişti, çünkü böyle bir şey Ellen Cherry'nin duygularını incitirdi; üstelik, resmin mekâna bir renk ve enerji kattığını da kabul etmek zorundaydılar. Anlasalar da anlamasalar da onu yürekten takdir ediyorlar ve başkalarının eleştirilerine karşı savunuyorlardı; evet, bu beygirin semeri farklıydı.

Ve resme karşı birkaç eleştiri gelmişti gerçekten. Çalışanlardan ve müşterilerden birkaçı duvar resmini beğenmiş, çoğunluk onu görmezden gelmeyi daha kolay bulmuş ve birkaçı da bozulmuş, hatta bunu kendi sanat anlayışlarına ve gerçekliği algılama tarzlarına yönelik bir hakaret sayıp öfkelenmişti. Zaman zaman Abu'yla Spike'ın da bu her iki taraftan birini tuttuğu oluyor, ama bu durum bir saatten pek uzun sürmüyordu.

BM'de çalışan Britanyalı bir görevli "Benim yedi yaşındaki kızım da yapar bu resmi" dediğinde, Ellen Cherry, sanata gösterilen o en bayağı ve kuş beyinli tepkiyle karşılaşıldığında takınılabilecek tek tavırla ve soğuk bir sesle karşılık verdi:

"Yapabilir belki. Ama yapmadı. Ve ben yaptım."

Cuma günü kokteylde bar devamlı müşterilerle dolarken resimle çok dalga geçenler oldu; çoğu işin gırgırındaydı ve hiçbiri bu konuda bilgili değildi. Şişman Mısırlı doktorun söylediği, özellikle kötü niyetli ve karalayıcı sözlerin ardından Dedektif Shaftoe ayağa kalktı, bira kutusunu duvara doğru kaldırdı, yavaşça fakat çok vurgulu bir şekilde, "Müze kalitesinde" dedi.

Sonra yerine oturdu.

Beyaz saçlı ve sık sık kırılmış burunlu bu somurtkan ve iriyarı Amerikan siyahisi, ancak söyleyeceği bir şey olduğu

zaman konuşan bir adam olarak bilinirdi. Ötekiler onun görüşlerine değer verirlerdi. Shaftoe o resmin bir müzeye konacak kadar değerli olduğunu söylemişse bunun tersini söylemeye yeltenecek biri yoktu salonda. Ama bardakilerin çoğunluğu, saygıyla bir süre bekledikten sonra, "Sanırım ben bu yüzden bir müzeye gitmiyorum işte" diyen barmenle aynı fikirdeydi.

"*Hiçbir* müzeye" diyerek onun sözündeki yanlışı düzeltti Dr. Faruk. Konserve Fasulye duysa severdi bu herifi.

Resme bakanların gözü bir baykuşun gagasından giriyordu resme. Bir gece resmiydi bu. Sahnenin, buna sahne denebilirse tabii, bir iç mekân olmasına karşın yıldızlar gayet net bir şekilde görülüyordu ve eşyaların üzerine Ay'ın köpükleri saçılmıştı.

Elmas biçimli bir pencereden, bir dağ yamacında horlayan hayvanlar görünüyordu.

Anlatılmak istenen çok belirgin mimari izler vardı fakat resim, ona resim denebilirse tabii, bir manzara resmi gibi de görülebilirdi. Kuzineyi gölgeleyen bir meşe değil miydi ve bir ökseotu tarafından boğulan meşe değil miydi?

Yapışkan ve kıvamlı boya çok rahat bir boşvermişlikle sürülmüştü fakat insanda uyandırdığı duygu modern bir rahatlık değil, sanayi öncesi bir görkemdi; büyük ormanların kıyısında geçen bir yaşamın kara, bulanık, sisli görkemi. Pastoral bir şaşaa. Oduncuların balosu.

Bu imgelerin, unutulmuş geçmişin yeniden keşfini hatırlattığı kadar, çağdaş kentsel duyarlılıkların mükemmel ifadesinin "kayıp" geçmiş olduğunu da ima ediyordu. Kent sakinleri nereden gelmişti her şeyden önce? Şenlik ateşi çevresindeki cümbüşlerin ya da pınara giden kızlara yolda pusu kuran sivri dişli şeylerin metropoldeki karşılığı neydi?

Resmin ağır ve yoğun, bir kocakarının derisi gibi, yerçekimi tarafından aşağı çekiliyor olmasına karşın, içindeki hiçbir şey sakin sakin durmuyordu. Mantarlar, fetişler, yün ve şarap, rastık kavanozları, gelincik çiçekleri, cırcırböcekleri, zehirli oklar, ıslak dumanların gösterişli sarmal eğrileri, bunların hep-

si hareket halindeydi yıldızlar gibi; ileriye, dışa, içe, geriye, yanlara doğru, baş aşağı ve sonsuza kadar. Meşenin gövdesine saplanan demir kılıç, bir buffalonun derisine çarpan küçük gümüş çay kaşığı gibi titrekti; bir ağacın çatalında dengede duran altın beşik öyle bir sallanıyordu ki, gökyüzü de sallanıyordu birlikte; bir takımyıldız bir müzikhole dönüşmüştü.

Karmaşıklığına ve gecesel zenginliğine karşın, bir savrukluk değilse bile bir şapşallık, dikkatsiz ve çocukça bir hal vardı bu resimde. Yıldızsal bilgilerle kaşınıyor olabileceği gibi, küllerin, kerpiçlerin ve kemiklerin ağırlığı altında bel veriyor da olabilirdi, bir çocuk tekerlemesi gibi karman çormandı hem de; bir kaçina tilt makinesiydi sanki, sincap televizyonundan bir bölüm gibiydi.

Kurt ana duvar kâğıtlı odadan farklı bir şey değildi ve insan bunu söylemek zorunda hissediyor kendini. Salome cuma gecesi gösterisini yapmak için gelince ona uzun uzun, büyülenmiş gibi baktı ve Yedi Tül Dansı'nı yapmayı kabul etti.

Kız, Abu'nun zannettiği gibi Yedi Tül Dansı'nı o gece yapmadı. Abu "Peki yarın gece?" diye sordu saz heyeti şefine, gösterinin bitiminde. Salome çoktan gitmişti. Kız pek konuşmazdı zaten; kısmen utangaçlığından, kısmen dilindeki çok belirgin bir pelteklikten, kısmen de, kendisinin bağlı olduğunu söylediği kültürel bir kuraldan ötürüydü bu. "Yarın yapacak mı?"

"Öyle bir şey yok."

"Peki ya gelecek hafta?"

"Öyle bir şey yok."

"Peki *ne zaman*?"

"Daha sonraki bir vakitte."

"Hımm, anladım. *Miş miş*. O lanet olası kayısılar çiçek açınca."

"Hayır, hayır velinimetim, hayır. Dans ocak ayında yapılacak. Dansın tarihi ayın yirmi üçü olacak. Dansın günü pazar olacak. Dansın saati öğleden sonra üç olacak."

"Hımm. Anladım. Evet, bu yeterince kesin artık. Kızın neden özellikle o tarihi belirlediğini açıklamaya zorlamayacağım seni, fakat o güne en azından daha yedi hafta olduğunu da belirtmeliyim."

"Kızın kendini hazırlaması lazım" dedi saz heyeti şefi. Ağzında, bunu söylerken diline destek olacak diş minesi yoktu.

İşyeri yönetimi bunu hemen açıklamayı düşünmemişti ama bu haber kamu sektörüne ait bir reaktördeki radyasyondan bile daha hızla sızdı ve cumartesi günkü gösteri vakti, mutfaktan resepsiyon hattına varıncaya dek bütün restoran cıyak cıyak Yedi Tül helyumuyla doluydu. Hemen hemen herkes tarihi yanlış biliyordu ve tarihi doğru tutturan birkaç kişi de saatini şafakla gece yarısı arasında hiç olmadık bir vakte koyuyordu. Sonunda Abu saz heyeti şefinden mikrofonu aldı ve upuzun, vakur duruşuyla, burnu spot ışıklarının altında fosforlu bir trafik işareti gibi parlarken gırtlağını temizledi ve "Bayanlar baylar" diye başladı söze, "sizin için çok kültürlü Kudüs mutfağının evi olan İshak&İsmail gururla sunar..."

Sözünü bitirdiğinde, eldiven fabrikası gibi bir alkış koptu. Payday ve Nell's'ten gelen havalı mülteciler, (bir aynanın karşısında tek başına kaldıkları durum dışında) hiçbir şeye karşı hiçbir ilgi göstermemekle övünen tipler bile nemli avuçlarını birbirine çarptılar ama, tezahürat yahut ıslık sesi falan çıkarmamaya dikkat ettiler tabii. Salon öyle bir gürültülüydü ki, sadece barın ön tarafına yakın olanlar duyabildi Dedektif Shaftoe'nun, "Bu işte bir iş var!" diye bağırdığını.

Onun sözlerini duyanların arasında Spike'la Abu, Yunan delege, Mısırlı doktor, Kıbrıslı iktisatçı ve Hemen Barış örgütünden İsrailli devamlı müşterilerin masasındakiler vardı. Hepsi de Shaftoe'ya merakla, biraz da tedirgince baktılar.

"Bu işin içinde bir iş var!" diye bağırdı yine. Shaftoe'nun sesinde bir ihanete uğramışlık seziliyordu, bir çaresizlik ve kuşku seziliyordu, sanki polis eğitimli kafasının ona söylediği şeyin doğruluğuna kendisi bile inanamıyormuş gibi.

Süper Kupa.

Süper Kupa.

Süper Kupa, Süper Kupa, Süper Kupa, Süper Kupa.

Salome masumane bir rastlantı sonucu ya da şeytanca bir planla, Yedi Tül Dansı'nı tam da Süper Kupa maçının başlama saatinde başlayacak şekilde programlamıştı.

* * *

Tartışmalar neredeyse hemen patlayıverdi. Bir taraftakiler için, efsanevi Yedi Tül Dansı inanılmaz bir kişisel fantezi boyutlarına varmıştı: romantik, erotik, zengin ve gizemli; çoktan yitirilmiş olağandışı çarpıcı sanat eserlerini, Kitabı Mukaddes'teki sırları ve Doğu'nun sırlarını yansıtıyordu; köpek boklarından ve jiletlerden oluşan on kilometrelik bir halının üstünde sürünürlerdi görmek için onu, eğer gerçeğiyse; ve kendine Salome adını veren, insanı perişan eden bu peri varken otantiklik diye bir sorun olamazdı. Öteki taraftakiler içinse Süper Kupa yılın ve her yılın en çok beklenen olayıydı, beş aylık heyecanların, bitmek bilmez hesapların, egoları göklere çıkarmaların ve müthiş düş kırıklıklarının zirvesiydi; günlük işlerin ve dertlerin askıya alındığı büyük bir tatil günüydü, hayır, *en* büyük tatil günüydü; tüm ulusun, tüm dünyanın tek kişi gibi bir olduğu gündü; ulusal, ırksal, dinsel sınırları aşan bir festivaldi; maç süresini belirleyen insan ürünü zaman dışında, zamanın olmadığı bir ritüeldi; bir gıdımdan fazla kanın dökülmediği ve sürdüğü sürece, ölümün insan ruhunu kavrayan elini gevşetip bir kenara koyduğu sembolik bir savaştı; Manhattan kent merkezinin en büyük, en net televizyonu hâlâ İshak&İsmail'deydi ve bu gruptakiler maçı orada seyretmeyi kesinlikle kafaya koymuştu.

Ama bu, biri Salome'yi diğeri Süper Kupa'yı isteyen iki ayrı kampın savaşması gibi bir mesele değildi. En azından, ilk planda böyle değildi. Başlangıçta, I&I'ın çoğu müdaviminin bir ayağı çitin bu yanında, bir ayağı da öteki yanındaydı. Hem maçı *hem de* dansı istiyorlardı yani. Örneğin Komiser Muavini Jackie Shaftoe ikisinden yalnızca birini seçmeyi düşünemiyordu bile.

İnsancıl nitelikleriyle tanınmalarından ötürü Spike'la Abu anlaşmazlığı daha büyümeden önlemeye çalıştı. Daha o gece,

Ocak'ın 23'üne daha yedi hafta varken bu çatışmayı bir uzlaşmayla bertaraf etmek için çaba harcadılar.

O gece Salome'nin arabaya binip gidişi biraz gecikmişti, kız kendisine eşlik eden kişinin onu götürmek üzere arka bahçeden gelmesini büroda bekliyordu. Kıza orada yanaştılar. Kız gösteride harcadığı büyük efordan ötürü nefes nefeseydi ve vücudu öylesine sırılsıklamdı ki, giysisi bedenine yapışmış, uylukları servis tabağına konmuş uskumru filetoları gibi meydana çıkmış ve göğüs uçları da ıslak bir kâğıt mendilin ardındaki iki lastik silgi gibi fırlak hale gelmişti. İnci gibi ter damlalarından oluşan bir bıyık dudaklarının dolgunluğunu daha bir artırmış, kızın sanki olgun bir şeftaliyi emiyormuş gibi görünmesine yol açmıştı ve saçları boynuna yapışmıştı, banyodan –ya da gerdekten– yeni çıkmış gibi sanki. Spike'la Abu'yu rahatlatan şeyse kızın kalın gözlükler taktığı *marquise au chocolat** gözlerinin bir Scrooge Amca mizah kitabına gömülmüş olmasıydı. Gözlükleri ve mizah kitabını görmeseler ona yaklaşmayı pek beceremeyebilirlerdi.

Ama yine de bunun boşuna olduğu anlaşıldı. Kız nemli peltekliğiyle onlara, "Benim programım değişmez beyler" dedi. "Yıldızlarda. Ya o vakit dans ederim yahut asla."

O tarihin iyi olduğunu, mükemmel olduğunu, kıyak olduğunu, mutlu kehanetlerle gözleri kamaştırdığını ve düğme iliğinde bir karanfil taşıdığını söylemekten başka ne yapabilirlerdi ki? Sakin sakin el salladılar kız ağır yün mantosunu giyip de, gözlükleri buğulanarak, refakatçisi kadının koluna girip arka avluda gözden kaybolurken.

Salome'nin kararı birkaç gün içinde, artık sayıları otuz-kırk erkekle beş-altı kadına varan müdavimlere bildirildi ve genelde kabul edilmesine karşın homurdanma ve söylenmeler eksik olmadı tabii.

"Kız bu dansı canı ne zaman istiyorsa o tarihte yapabilir. Öyle değil mi? Peki niye maç sırasında yapması gerekiyor ki? Nedir bu iş?"

* Siyah çikolatayla yapılan bir çeşit pasta. (y.h.n.)

"Dedektifin dediği gibi, bu işte biğ biğ bityeniği vağ. Biğ numağa vağ. Kız futbolu sabote ediyoğ."

"Hayır, hayır, yapmayın yahu. Bu işte gizli bir şey falan yok. Kız hiç umursamıyor sadece, hepsi bu. Bu kız bir çıtır alt tarafı."

"Ben buna kızarım. Milyonlarca çıtır kız Süper Kupa'yı seyrediyor. Bir gün belki biz de oynarız."

"Ha-ha."

"Biraz zor."

"Kayısılar çiçek açınca."

Ertesi hafta Salome dans ederken bir sürü müşteri bu konudaki yorumlarını bağırarak duyurdu kendisine; kimileri yalvararak, kimileri açıkça kızarak. Kız onlara pek aldırış etmedi. Fakat aslında kız her zamankinden daha güzel dans ediyordu; daha bir enerjik, daha cüretkâr, daha bir içtendi.

"Yedi Tül'e hazırlanıyor herhalde" dedi bir hayran.

"Yok" dedi barmen. "Saz heyeti şefi diyor ki, kız o resmin önünde dans ederken kendinden geçiyormuş sadece."

Ellen Cherry'nin duvar resmine büyük bir hararetle tepki veren tek Allahın kulu Salome'yle Komiser Muavini Shaftoe değildi. Bir ressam, bir koleksiyoncu ve galeri homolarından oluşan bir üçlü, gözlerini sahnedeki tir tir titremelerden zaman zaman kaçırıp Ellen Cherry'nin yaratısının, yıldız ışığıyla aydınlanan parkurunda engelli bir koşuya daldırıyor, kâh saf bir rengin düzlüğünde kayarak, kâh bir dörtgenin gölgeli kenarlarına toslayarak onun anlaşılması zor organik biçimlerini takip ediyorlardı. Çok etkilenmişlerdi ve bu duvar resmi hakkında daha sonra SoHo'da yaptıkları konuşmalar muhtemelen Ultima Sommervell'in kulağına gitmiş olacak ki, galerici bir öğlen yemek yemek için I&I'a geldi.

"Hayatım, ne kadar ilginç bir şey. Bunun senin en güzel yapıtın olduğunu söyleyebilirim. Gerçekten. Bu bir patlama, öyle değil mi sence?"

"Daha önce yaptığım resimlerin hemen hemen aynısı bu."

"Ah, fakat büyüklük fark yaratmış olabilir. Boyut önemlidir, bizim iddiacı kızlar ne derse desin." Ultima, yüzünde güller açarak güldü, 'İngiltere daima var olacak' türünden bir gülüşle. "Ama büyük formattan daha öte bir şey bu. Senin sentaksın. Mecazi olanla düzdeğişmeceli arasındaki yapısal bir çatışmayı bir orkestra gibi yönetme tarzın senin. Bu yediğim şey nedir?"

"Buna *baba ghanoug* denir."

"Çok güzel bir isim vermişler." Bej rengi çamurlu nesneyi çatalıyla bir kenara itti. "İçerik yönünden, senin içle dış arasındaki, geçmişle gelecek arasındaki, soyutla somut arasındaki sınırları geçtiğin, tekrar tekrar geçtiğin, bazen de yok ettiğin görülüyor. Sürrealizmin ucuz teatralliklerine başvurmadan, geçe vakti bilincinin portresini yapmışsın, yani başka bir deyişle, kadınsal tarafın, beynin sağ yarısının, yani sezgilerin."

"Evet... bu resim benim deneyimlerimden ziyade sezgilerimin sonucudur" diye kabul etti Ellen Cherry. "Ee, acaba şeyi bir deneseniz..." Ama *baba ghanoug*'dan daha korkunç bir şey düşünemiyordu.

Ellen Cherry Ultima'nın *hoking a tchynik*'inin kıymetini bilmiyor değildi. Galericinin ince ayrıntıları görme yeteneği vardı, kuşku yoktu bundan. Fakat Ellen Cherry resmi analiz etmemişti ve başka birinin analizini dinlemeye de pek hevesli değildi. Bilinç düzeyinde, bu resmin ne anlama geldiğinden ya da hatta nereden çıktığından bile emin değildi; tek bildiği, bunun karmaşık ve hiç umulmadık bir güzelliğin ürünü ve kendisinin de bir şekilde bundan sorumlu olduğuydu. Evet, güzellik! Önemli olan bu değil miydi? Güzellik, tarihin o gergin karar anında pek makbul bir ideal değildi. Kitleler ona karşı duyarsızlaştırılmıştı, entelektüeller ona kuşkuyla bakıyordu. Emsallerinin çoğuna göre, "güzellik"te bir seçkinlikten arınmışlık, kayıtsızlık, gereksizlik, çöküş iması vardı. Dünyada bu kadar acı ve haksızlık varken vicdanlı kişiler nasıl olur da güzelliğin peşinden koşabilirdi? Ellen Cherry'nin buna yanıtı, güzelliği işlemeyen birinin kısa bir süre sonra çirkinliği de fark edemez hale geleceğiydi. Sosyal çirkinliğin çoğalması, fiziksel güzelliğe dört elle sarılmayı çok daha gerekli kılıyordu. Ve yaşamda, süper geniş karavanların, Magic Marker grafitinin ve

portakalrengi peluş halıların varlığı bile, sefalet, suç, baskı, çevre kirliliği ve çocukların cinsel açıdan istismar edilmesi gibi kötülüklere pek aldırılmaması sonucunu doğurmuştu. Güzellik bir anlamda son protestoydu ve genellikle bir orgazmdan daha uzun sürdüğüne göre de, son sığınaktı. Milo Venüsü kötülüğe "Hayır!" diye bağırırken Spandex dar pantolonla makrame çiçek askısı da katılıyordu kendisine. Çirkin yatak odaları çirkin alışkanlıkları besliyordu. Güzelliğin toplumsal bir fonksiyonu yerine getirmesi gerekmezdi tabii ki. Onun değerli yanı da buydu. Faziletten de öte, güzelliğin ödülüydü bu. Elbette, güzelliğin bakan kişiye göre değişeceğini savunan ve Ellen'ın duvar resminin, duvarı parmaklamış bir kusmukçudan kalan izler olduğunu düşünecek tipler de vardı, fakat bu herifler onun, güzel olduğunu *herkesin* kabul ettiği kurtlu götünü yesindi.

Komşu komşuya karşı, yurttaş yurttaşa karşı, kardeş kardeşe karşı, patron işçiye karşı, koca karısına karşı. İshak&İsmail'deki durum bir iç savaştan farksız olduğuna göre, çizmeler giyilecekti; çünkü yıl güneşsel menteşelerinde eskiden yeniye doğru dönerken durumlar işte böyleydi.

Fort Sumter* yerine, hiç de şık olmayan kokteyl salonu vardı; garnizon mevcudu yerine, TV seyreden Amerikalılardan ve yabancılardan oluşmuş karışık bir kalabalık vardı; savaşı başlatan şey bir sahra topunun ateşi değil, saat tutan bir hakemin düdük sesiydi. Bir hafta sonu, bir öğleden sonra oldu bu; New York'tan bir Ulusal Futbol Ligi takımının –bunun Jetler ya da Devler olması hiç önemli değildi gerçekten– eleme grubundaki son maçını galip bitirip (1986'dan beri ilk kez) finale kaldığı ve Süper Kupa maçında bütün bilyeler için oynama hakkını kazandığı gün yani.

"New York girdi!" diye bağırdı New York'un yerlilerinden biri. "Artık, Tanrı aşkına, bu maçı seyretmemiz şart oldu."

"Kesinlikle. Salome tüllerini başka bir gün atsın."

"İyi de, kız tarihini değiştirmeyecek ve bu kesin. Yani siz belki de maçı başka bir yerde seyredeceksiniz."

* Amerikan iç savaşını başlatan top ateşinin açıldığı kale. (ç.n.)

"Başka bir yerde mi?" Adam duyduğuna inanamıyordu sanki.

"Belki de karının o adi striptizini başka bir yerde yapması gerekecek."

"O burada dans edecek, başka hiçbir yerde değil, burada."

"Pekâlâ, ben de futbolu burada seyredeceğim, başka hiçbir yerde değil, burada."

"Şimdi bu, 'adi bir striptiz' yani, öyle mi?"

"Sizin kafanızda amdan başka bir şey yok."

"Ve siz beyefendileğ, kafanızda futboldan başka biğ şey yok."

"Bu futbol değil ulan! Süper Kupa bu!"

"Bu da am değildiğ, Yedi Tül Dansı'dığ."

"Yapmayın yahu. Kendinize gelin. Süper Kupa Amerika'nın en has ruhudur. Bu ülkenin özüdür, biz neysek odur. Süper Kupa'yı kaçırırsan burada bulunmanın ne anlama geldiğini kaçırırsın Jack."

"Ha! Sen bizi bu memlekete, zengin gorillerin okul bahçesi oyunlarını seyretmek için mi geldik sanıyorsun?"

"Hayır, bence siz buraya tefle titreyen yeniyetme kız amı görmeye geldiniz."

"Hıyar, sen de!"

"Senin İngilizcen düzeliyor bak, kurbağa suratlı."

"Ben de öyle bir izlenime kapılmıştım ki" dedi Dr. Faruk, "burasını bir demokrasi sanmıştım."

"Siktir et *bir* lafını, burası demokrasidir."

"O halde oylama yapalım."

O noktada Spike'la Abu girdiler. "Tamam" dedi Spike. "Tamam. Bir oylama yapacağız zaten."

"Ama bugün değil" diyerek araya girdi Abu. "Konuları tartmak ve her iki tarafa da fikrini kanıtlamak için zaman verilmeli. Bu konuyu düşünün, tartışın, iki hafta içinde de tercihinizi yapın. Bay Cohen'le ben tarafsız kalacağız. Oylarınızın sayımını yapacağız ve galip tarafı açıklayacağız."

Herkes bunun adil olduğunu kabul etti. Bir kişi dışında herkes, daha doğrusu. "Böyle şey olmaz. Eğitime para verelim mi vermeyelim mi diye seçim yapabilirsiniz; Jesse Jackson'la, boktan bir Cumhuriyetçi arasında seçim yapabilirsiniz; ama

damarında bir damla kan olan biri, Yedi Tül Dansı'yla Süper Kupa'nın arasında seçim yapamaz." Dedektif Shaftoe haklıydı, her zamanki gibi.

Modern seçim kampanyalarında hep alışıldığı üzere, daha başından beri centilmenliğe hiç itibar edilmedi. Spike'la Abu seçimin dürüstlüğünü sağlamak için haddinden fazla çaba harcamak zorunda kaldılar. Ama çabaları Hubbard Ana'nın hayvan korumacılığından daha fazla bir yarar sağlayamadı. Her iki kampın taraftarları da akrabalarını, arkadaşlarını ve rastgele tanıdıklarını getiriyor, bunları oy vermeye uygun birer seçmen diye, yani I&I'ın daimi müşterisi diye sokuşturmaya çalışıyordu. Bunları ayıklamak zordu, çünkü Spike'a göre bütün Araplar birbirine benziyordu ve Abu da Yahudilerde aynı sorunu yaşıyordu. Gerçi insanların tuttuğu tarafın ırkla yahut ulusal kökenle pek ilgisi yoktu. Büyük bir gayretle futbol için mücadele veren Kuzey Afrikalılar, büyük bir tutkuyla dansı destekleyen Amerikalılar vardı. Ve de bunun tersi. Heteroseksüel kadınlar ve erkek homoseksüeller katı bir şekilde Salome'nin arkasındaydı. Lezbiyenlerse Süper Kupa'yı destekliyordu.

New York'un elemelerde kazandığı zaferin ani heyecanıyla, çoğunluk kesinlikle maçtan yana dönmüştü. Sonra cuma gecesi geldi ve o gece Salome, gerçi her zamanki gibi suratsız ve tedirgin olmasına karşın, sanki çırpınan bir pitonun üstüne binmiş gibi dans etti, bir kerhaneye yapılan baskında çalınan bir polis düdüğü gibi dans etti, Aziz Vitus'un kolundaki kendinden kurmalı bir saat gibi dans etti. Sarkaç öteki yana salındı bu kez.

"Ama ben Süper Kupa'yı bile bile nasıl kaçırabilirim, aklım almıyor yahu" dedi kafası karışmış bir adam. "Bu hiç ... normal gelmiyor bana."

"Şöyle düşün arkadaşım; et suyu gibi tatsız olmayan bir Süper Kupa maçını seyretmeyeli ne kadar oldu, hatırlıyor musun?"

"İyi de..."

"Eğri oturup doğru konuşalım. Bugüne kadarki maçların yüzde doksanı sıkıcıydı."

"Önemli şeylerin birçoğu sıkıcıdır. Kilise sıkıcıdır. Bu, gitmemek için mazeret değildir. BM sıkıcıdır."

"Salome kilise falan değil, BM de değil..."

"İşte bunu doğru dedin."

"Haklısın."

"...ve Yedi Tül Dansı da asla sıradan bir şey olmayacak."

"Olamaz."

"Zor biraz."

"Hiç ihtimal yok."

"Evet, ama yine de..."

Seçim günü yaklaştıkça Spike'la Abu çıkacak sonucu dikkatlice hesapladılar. Bir sürü gözlemden, seçim yoklamasından ve bilimsel tahminlerden sonra vardıkları sonuca göre, oy verebilecek seçmenlerin yüzde yirmi beşi maçı, yüzde otuzu dansı tercih ediyordu; geri kalan yüzde kırk beşin ise kararsız olmaları bir yana, kafaları öyle bir karışıktı ve öyle iki arada bir derede kalmış haldeydiler ki, hiç oy kullanmayacaklardı belki de.

"Bu pilici nasıl bölersek bölelim" dedi Abu, "Yine de mutsuz bir kuş olacak."

"Oy!" diye bağırdı Spike. "Filistin'e benziyor."

Ellen Cherry bu akıntıları, pis dalavereleri, sertleşmeleri ve karmakarışık durumları tarafsız bir heyecanla seyretti. Kendisi kişisel olarak dansı tercih ediyordu, fakat sırf meraktandı bu ve merakının nedeni de kendi duvar resminin Salome'nin o dansı yapmaya karar vermesini sağlamış olduğunu bilmesiydi sadece. Tabii ki, atletizm onu hayat boyu hiçbir zaman pek çekmemişti. Boomer Petway'in her zaman hayran olduğu birkaç özelliğinden biri de gülle atmayı bırakıp tangoya başlamasıydı.

Bir gün bardaki adamlara şöyle sormuştu: "Tanrı sizin toplarınızı çekip alsa neler olurdu? Hangi toplarınızı kastettiğimi biliyorsunuz. Diyelim atmosfere bir uzay gemisi girse ve gezegendeki bütün topları ışınlayıp yok etse. Bir tane bile bırakmadan, bütün futbol, beysbol, tenis, basketbol, voleybol, golf toplarını, gülleleri, squash, rugby toplarını, bilardo toplarını, bowling, hatta kroket ve polo toplarını, bunların hepsini. Neler olur? Erkek milleti yavaş yavaş çıldırır mı? Sokaklarda kan gövdeyi mi götürür? Siz koca çocuklar bir köşede kıvrılıp ku-

durur musunuz? Yoksa bu durum daha gelişmiş memeli türlerinin evrimini mi hızlandırır?"

İçlerinden birkaçı koyun gibi, diğerleriyse sanki Ellen tehlikeli bir salakmış gibi bakmıştı.

"Uzay gemisi diye bir şey yoktur" dedi Mısırlı doktor, soğuk bir sesle.

"Dua et de topbeyinlileri ışınlamaya kalkmasınlar, yoksa başın büyük belada demektir" dedi Shaftoe. Demek istediğini anlayanlar içten bir kahkaha attı.

Çevresindeki çekişme haftalar boyu şiddetlenip duran Ellen Cherry bunun görmezden gelinebileceğini düşünmüyorsa da, şiddetini azaltmanın tamamen mümkün olduğu kanısındaydı. Onun ceviz ve hindibaya benzer buklelerinin altından sinapslarını çekip alacak daha büyük sorunları vardı ki bunlardan biri de Patsy'nin yakında geliyor olmasıydı, bütün pılı pırtısıyla, bütün ıvır zıvırlarıyla, bütün takım taklavatıyla; ıcığı cıcığıyla, falan filan feşmekân vesairesiyle.

Annesinin Noel arifesinde Manhattan non-stop espresso makinesine girişine hazırlık olarak, Boomer Petway'in bütün çıplak resimlerini alçı boyasıyla beyaza boyamıştı. Bu operasyon hem onun Boomer'ın kallavi ekipmanına duyduğu sanatsal hayranlığı gizlemek (gerçi Patsy'nin erkeklik aparatına düşkünlüğünün kendisininkinden fazla olabileceğinden kuşkulanmak için her türlü nedeni vardı), hem de üstüne resim yapacağı yeni boş yüzeyler sağlamak gibi ikili bir amacı vardı. Resim yapma dürtüsüyle her tarafına kramplar giriyor, orası burası şişiyordu, bir tür âdet sendromuydu bu ve korkularından biri de, Patsy onun dairesinde kalırsa hem kendi başına kalamamak, hem de çalışacak alan bulamamaktı.

Sonra beyaza boyama işlemini kirli çorap ve fasulye konservesi resimlerinde de sürdürdü, alçı boya kavanozuna yaptığı son seferden kalan yarım konserve de dahil olmak üzere tabii. (Binlerce kilometre ötede, deforme olmuş, iskarmoslar tarafından dişlenmiş ve tamamen çıplak Konserve Fasulye –tanıtıcı etiketinin son kalıntıları da doğu Akdeniz'in ılık sularında çözünüp gitmişti çünkü– birden inledi, sanki bu haberi telepatik yoldan

almış gibi. "Biraz daha dayan, dayanmalısın, dayanmalısın" dedi, o anda bile, Tel-Aviv'in bir iskelesinde şapırdayan dalgaların reklamı gibi sonik titreşimleri hisseden Sedefli Deniz Helezonu.) Sonra Ellen Cherry tatlı kaşıklarına geçti. Boyuna titreyip durarak hepsini teker teker beyaza boyadı ve sonunda tek bir tatlı kaşığı portresi kaldı. O tek resmi bozmayıp, tatlı kaşığının muamma gibi (ve Gizli Ajan Petway'in bir şekilde parmağı olduğundan hâlâ kuşkulandığı) geliş ve kaybolup gidişlerinin hayatında yarattığı şaşkınlık verici etkilerin ve yine onun kadar önem taşıyan, ona göz oyunuyla baktığında kendisine armağan ettiği okyanussal esrimenin ve esrarengiz bilgilerin bir anısı olarak saklamayı düşünüyordu. Fakat biraz daha düşündükten sonra, bu dünyada kafayı fazla takmamak gereken bazı şeylerin olduğuna karar verdi; yoksa bunlar insanın mavnasına yapışıkçalar gibi yapışır, yavaş yavaş su almasına, yan yatmasına ve sonunda batmasına yol açarlardı. New York'a geldikten sonra yitirdiği dengesine yeniden kavuşmuştu ve tuhaf bir tatlı kaşığının ağırlığıyla bunu tekrar yitirme riskine girmek istemiyordu. Ama bir dakika! Onun kendisini doğrultmasına o tatlı kaşığının, o tatlı kaşığının bizzat tuhaflığının yardım ettiği durumlar olmuştu. Bu tatlı kaşığı onun egosunun katılığını delmemiş miydi, sanki bir çatal gibi; hem birçok insanın çektiği acıların kaynağı katı bir ego değil miydi; ayrıca da, I&I'daki duvara içgüdüsel bir şekilde bir tatlı kaşığı resmi yapmamış mıydı? Sonunda, o tek tatlı kaşığı resmini bozmayıp saklamayı, fakat onu duvara dönük olarak tutmayı yeğledi.

Uğraşacağı tek bir resim kalmıştı geriye: Boomer'ın yedi farklı dilli portresi. Onu Sommervell Galerisi'ne götürdü. Ultima o resmi I&I'daki duvar resminden düşük düzeyde buldu; duvar resminden bazı sosyal ve siyasal anlamlar çıkardı yine, her ne kadar o duvar resminin feminizmin karanlık ve yumuşak karnını vurgulamasından yakınsa da. Fakat Ultima bu portrenin ticari yönden elverişli olduğundan emindi, özellikle de konusu nedeniyle. Boomer'ın New York sanat sahnesindeki ünü, sahneyi terk edip İsrail'e gitmesinden beri daha da bir artmıştı sanki. "O bir Yahudi olsaydı" dedi Ultima, "onun Kudüs'e gitmesi duyanların kafalarını sallayıp hımm demesinden başka bir sonuç vermezdi. Ama şimdi söz konusu kişi

beyaz güneyli hödük bir Hıristiyandır... Evet dostum, bizim Bay Petway onların boyuna birtakım tahminlerde bulunmasına yol açıyor." Portre kırk sekiz saat içinde beş bin dolara satıldı ve Ellen Cherry'yi evden çıkarılmaktan kurtardı. Patsy'nin Noel arifesinde gelip de onu sokaklarda kamp yaparken bulması hiç hoş olmazdı.

Patsy'nin gelmesinden önce Boomer'dan bir mektup gelmişti. Ellen Cherry de mektup göndermişti ona. Mektupları belki (Sedefli Deniz Helezonu'yla Konserve Fasulye'nin, çırpıntılı dalgalarını kış fırtınaları gelmeden az önce aşmayı başardığı) Atlas Okyanusu'nun üzerinde karşılaşmıştı, belki de Kudüs'ün üzerinde, belki Gazze'nin üzerinde, *intifada*'nın üzerinde, taşların, koyun kellelerinin, ballı keklerin, kauçuk mermilerin ve eski boş inançların sonsuz kervanlarının üzerinde belki de.

Boomer, Pales heykelinin bittiğini ve çok yakında yerine konacağını yazmıştı. Açılışının ocak ayının son haftasında yapılması planlanmıştı. Onun ardından da Boomer'ın bazı kararlar vermesi gerekecekti. Bu dönemde bir de Buddy Winkler kalkıp oraya gelecek, gerçi gelişi muhtemelen, açılış töreni öncesine kalmayacak, ayın ortalarına rastlayacaktı. Boomer mektubunun son paragrafında, Ellen'ı kısa bir süre görmüş olmanın tatlı işkencesinden söz ediyordu çok dokunaklı bir şekilde; yaptığı maskeli gösterinin başarısından ötürü şişinmesinin ardından olsa da. "Seni kimononun içinde görmek, arka bahçede yemek yapan bir şef sanki kalbimin üstüne et yumuşatıcı serpmiş gibi bir duygu verdi" diye yazıyordu kargacık burgacık karalamasıyla. "Bir aylık bir bebek bile kalbimi damağıyla mama niyetine yiyebilirdi sanki. Ülseri kanayan bir ihtiyar delikanlı krema yemiş gibi sindirebilirdi kalbimi."

Ellen Cherry'nin notuna gelince, bir karta sığacak kadar kısaydı. "Sevgili Kocama ve Tebdili Kıyafet Ustasına" yazıyordu notta. "O güzel güller için teşekkürler. Onun sen olduğunu başından beri biliyordum."

Patsy'nin uçağı bir saat rötarla, Noel'den bir önceki gün öğle vakti iniş yaptı. Duyguları da saçları gibi kıvır kıvırdı kadının. "Bi

köylü daha büyük şehre savruldu saman gibi" dedi kapıdan çıkarken. "Aman Tanrım, tatlım, ben niye orda, ait olduğum yerde kalmıyorum ki? Ben böyle bi kıyma makinesinde yalnız bırakılamaycak kadar yaşlıyım ve yüklü bi sigorta parası var üstümde. Bana öyle geliyo ki sanki bi köşe başında rastladığım ilk herife verivercem cüzdanımı, beni soyma zahmetinden kurtarıcam onu."

"Aman anne, sen kendi uyanıklığını küçümsüyor, eline geçen parayı da büyütüyorsun. Çok kısa bir sürede meteliksiz kalacaksın, tamam, ama zulana konanlar hırsızlar değil ev sahipleri ve alışveriş merkezleri olacak."

O gece tavuk kızarttılar ve New York'ta Patsy'den daha yitik ve ürkmüş duran küçük bir çamı süslediler. Romla çırpılmış yumurta kokteylinden epey içtiler ve sonunda ağladılar, çoğunlukla Verlin için; gerçi gözyaşlarının on on beş tanesi Boomer Petway'e, beş altı tanesi de genel olarak erkeklereydi.

Ertesi sabah Patsy biraz daha iyiydi. "Buddy bu heyüla gibi memlekette yapabildiyse" dedi köylüsüne, "ben de yaparım."

"Tabii yaparsın anne. Ama lütfen Bud Amca'dan söz etmeyelim."

"Beni görmek isteycek."

"Tamam, eğer sen istiyorsan, ama benim evimde değil."

Konuyu değiştirip İshak&İsmail'den konuştular ve Ellen Cherry Salome'den, onun geniş hayran kitlesinden, dar baldırlarından ve durumun geldiği o şiddetli çırpınma halinden biraz söz etti; yani Yedi Tül Dansı mı, yoksa Süper Kupa mı meselesinden. Patsy çok etkilendi ve bir sürü soru sordu. "Ben de dansçı olcaktım" dedi sızlanarak; çatalı, kabarık böreğinin tepesinde dönüp duruyordu, sanki dağlık bir bölgede dönüp duran, inecek yer arayan arızalı bir savaş uçağı gibi.

Patsy Charles New York'taki ilk haftasında kızı gelmeden Ansonia'dan dışarı çıkmıyordu. Ellen Cherry işteyken Patsy evi temizliyor ve Neville Brothers'ın kasetleriyle dans ediyordu, beyaz go-go çizmeleri dışında çırılçıplak vaziyette. Bir keresinde, pencerenin kenarında otururken Ellen Cherry'ye "Dışarda hayat çok sert görünüyo" dedi. "Senin her tarafını nasırlaştırmamasına şaştım doğrusu."

"Böyle şeyler olabilir" dedi Ellen Cherry. "Ayrıca insanı cilalayabilir, parlatabilir. Bir keresinde Boomer'ın bana mektupta Ortadoğu hakkında yazdığı bir şeyi hatırlıyorum. 'Etrafımdaki dünya ne kadar sert olursa o kadar hoş görünüyorum kendi gözüme.' Sanırım bu tamamen, senin onu nasıl hissettiğine bağlı."

"Ah şu Boomer."

"He ya" dedi içini çekerek Ellen Cherry. "Şu Boomer."

Sonunda Ellen Cherry annesini I&I'a yanında götürmeye başladı. Patsy mutfakta bulaşığa yardım ediyor, barın masalarındaki boşları taşıyordu. Böylece ona yapacak bir şeyler çıkmış oldu ve hem kızının duvar resmini inceleme, hem de dansla maç arasındaki korkunç çekişmeye doğrudan tanık olma fırsatı buldu. Futbolun manyetik çekim gücünü, onun, kendi kafasınca, kocasının ölümüne neden olduğundan ötürü biliyordu fakat Salome'nin seyircilere yaptığı büyüyü ancak, kızın dansını bizzat görünce takdir etti.

"Aman Tanrım" dedi Patsy. "Bu kız yarı pişmiş ufak bi hamur parçası, ama bi herifin teflonla kaplanmış olması lazım ki bu kız onun tavasına yapışmasın."

Birkaç gün sonra barda bir hırgür çıktı. Bu vukuat, Süper Kupa'dan nefret eden bir kadının uzun kırmızı tırnaklarıyla kocasının yanaklarını tırmalamasıyla başlayıp hızla diğer masalara da sıçradı ve Dedektif Shaftoe'nun 38'liğini çıkarıp havaya ateş etmesiyle bitti. Mermi çekirdeği tavandaki bir borudan sekip duvar resmine saplandı. Merminin açtığı delikten, uzaklarda bir kurt uluyormuş gibi bir ses geldi.

"Bu kadarı yeter" dedi Abu, Spike'la birlikte tenis kulübünden gelince. Shaftoe'yla güvenlikçiler hâlâ, dedektifin restorana silah sokma hakkının olup olmadığı konusunda tartışıyorlardı. "Bu kadarı yeter. Seçimi iptal ediyoruz."

"Hoo oğlum!" dedi Spike. "Muz cumhuriyetine döndük."

"Ama senin bir planın vardı ya" diye hatırlattı Abu.

"Doğru. Seçimi şutluyoruz ve B Planına geçiyoruz."

B Planı Spike Cohen'in fikriydi. Adam, maçla dans arasındaki çekişmenin yarattığı tatsızlıktan öylesine rahatsız olmuştu

ki, dev televizyonun geçici bir süre I&I'ın arkasındaki avluya çıkarılabilmesi için bir sürü büyük ve pahalı sanayi ısıtıcısı ve brandadan bir çadır satın almaya hazırdı. Bu pek içerisi kadar rahat olmayacaktı tabii, fakat oyun masalarına yiyecek-içecek servisi yapılacaktı ve hangisini seyredeceğine hâlâ karar veremeyen müşteriler, eğer uygun görürlerse, Yedi Tül Dansı'yla Süper Kupa arasında gidip gelebileceklerdi.

Tarihi pazar gününe sadece sekiz gün kala bu çözümden hemen hemen herkes memnun gibiydi sanki. "İyi gibi görünüyor" diye mırıldandı Shaftoe. "*Kâğıt üzerinde.*"

17 Ocak Pazartesi günü Patsy Buddy Winkler'la öğle yemeğine çıktı. Ellen Cherry'ye kendisiyle birlikte gelmesi için yalvardı ama ne yazık ki boşunaydı; Patsy tek başına yola koyulmak zorunda kaldı ve dokuz on çekingence girişimden sonra bir taksiyi durdurmayı başardı. Ama Patsy, taksinin kendisini getirip bıraktığı yerin bir Ortadoğu lokantası olduğunu görünce şaşırdı. "Niye böyle yemekler yiyoruz ki?" diye sordu, saygıdeğer Peder'i samimi bir sarılmayla şaşırttıktan sonra.

"Çünkü yarın Kudüs'e gidiyorum ve tat alma hücrelerimin alışması lazım. Orda yapçak çok işim var, hem garabet ve nahoş yiyeceklerin dikkatimi dağıtmasına hiç gelemem. Bunun ardından gelecek sualin de, tahminim, damağıma talim yeri olarak niye, Verlin Charles'ın biricik kızının ölmüş babasının kalbini kırdığı o pis Gomora'yı seçmediğim, herhalde."

"Hayır yav Bud" dedi Patsy, "ben sana, seni kimin giydirdiğini sormayı düşünmüştüm. Yani demek istediğim, güzel bi takım elbise almışın ama şu kravat, sanki kedilerin çekiştirdiği bi şeye benziyo ve gömleğin de birazcık fazladan kolalanmış değil mi? Sormak istediğim şey, sana bi kadın elinin değip değmediğiydi. Gardırobunu kastediyorum yani. Ama şimdi madem sen kalkıp da bana, İs-ra-il'e gitçeeni söylüyosun, benim sorumun da, tahminim, 'Niye?' olması lazım. O belalı yerde ne yapmak niyetindesin? İshak&İsmail'de niye yemek yemediğini biliyorum ama, Verlin Charles orda yemek yemişti bir keresinde. Ve bu da başka bi soruyu akla getiriyo, *iki* soruyu daha doğrusu. Ölüp gittikten sonra da kalpler sahiden kırılabilir mi?

Ve İsa Mesih Kudüs'e hükmetmek için geri geldiğinde ordaki mönünün bisküvi ve domuz jambonu falan gibi bi şey olcaanı mı sanıyosun?"

Peder Buddy Winkler başını sallayarak öylece baktı sadece; sanki, kendisine hayatta lazım olacak çok haneli bölme işlemini öğrenmek yerine, kâğıttan top yapıp atmayla daha çok ilgilenen bir öğrencisine bakan, şefkatli fakat usanmış bir aritmetik öğretmeniymiş gibi. Garson geldi ve ikisi de birer hıyarlı *şiş tawuk* söylediler.

"Tahminim, sen İshak&İsmail'inkini daha iyi bulcan" dedi Buddy, yemek geldiğinde.

"Doğru söylemek gerekirse hayır" dedi Patsy. "Onlarınkinin tadı biraz gazyağına benziyo."

"O ortamda hiçbi şeyin tadı iyi olabilir mi hiç? O şıllığın dans ettiği bi yerde?"

"Sen Salome'yi biliyo musun?"

"Şehirde her Allahın kulu biliyo o küçük orospuyu. Düşünebiliyo musun? Kutsal metinlerde yazan ikinci en kötü kadının adını vermiş kendine! Vaftizci Yahya'nın hatırasına kasti bi hakaret bu. Dünyanın çok kısa bi zaman sonra bitçeenden emin olmasaydım üstümüzdeki bu melanet iştahımı kaçırırdı resmen."

"Eli kulağında, öyle mi Bud?"

"Ah Patsy, inanamazsın her şey nası da yerine tam yerine oturuyo." Tahta bir kebap şişiyle masanın üstüne vurdu (o Ortadoğu lokantasında bambudan Amerikan servisi yoktu tabii). *Tak tak tak.* "Bütün kehanetler." *Tak tak tak.* "Tam yerine oturuyo." *Tak tak tak.* "Birer birer." *Tak tak tak.* "Benekli bi köpek yavrusu gibi sevimli bi şekilde." Şişi bıraktı. "Tabii ki Kremlin her şeyi berbat etçek, biliyo musun? Ordaki yeni rejim, 'glassnose' mudur nedir; barıştan, silahsızlanmadan falan söz edip her şeyi soğutmaya çalışıyo. Ruslar ateşten sonun gelmesini istemiyo tabii ki; onnar ateist, yancaklar. Rusya kasıtlı bi şekilde yavaşlatıyo bu gidişatı. Tanrının zaman çizelgesini kurcalayan onnar. Ve bu yüzden yapmam lazım benim o... yapmam gereken şeyi. Her şeyi tekrar yoluna koymak lazım. Orda, Kudüs'te, kahvaltıda bu hıyarları yiyolar. *Kahvaltıda*! Sen hiç?..

"O Kubbetü's-Sahra'yı kurcalaycan."

"Sus. Başka bi şey söyleyemem. O senin kızın benim başıma bela oldu zaten. Ona güvenilmez. Artık, İzebel'in boya kutusunun onu sevk ettiği günahlara ağlayalım. Artık..."

"Artık şu konuyu değiştirelim, yoksa benim tepem atçek. Ellen Cherry hakkında böyle kem sözler etmene tahammül edemem."

"Ah, Patsy."

Yemeklerini sessizce bitirdiler. Hesabı beklerlerken Buddy, "Şunu bilmeni isterim ki" dedi, "Verlin'in benim misyonumu vasiyetnamesinde hatırlamış olmasından ötürü gerçekten müteşekkirim."

"Senin misyonun epey esaslı bi nakit akışına mal oldu, öyle değil mi Bud?"

"Armageddonlar ucuza gelmez."

"Şunu söyle bana: Diyelim ki senin terör programın başarılı oldu ve Arapların o şeylerini paramparça ettin ve ordaki meseleyi şimdikinden de beter bi hale soktun. Peki Mesih yine de gelmezse n'olcak?"

Buddy'nin, bir kebap şişini altın dişlerinin arasında kalmış bir yeşil biber mikroçipini çıkarmada kullandığı kısa bir sessizlikten sonra, "O zaman" dedi, "tahminim, ben ortaya çıkarım ve Mesih olurum."

Patsy ona öyle dehşetli bir hayret ifadesiyle baktı ki, Bud içgüdüsel, bilinçaltından gelen bir dürtüye kapılıp elini sıcak kalıba dökülmüş krepe benzeyen yüzünde gezdirdi ve "Merak etme" dedi, "Kehanetler yalan söylemez ve öyle bile olsa hayat bi palavra değildir, hiçbi zaman." Bir *baba ghanoug* tabağını kapıp Patsy'nin gözlerine öyle bir yaklaştırdı ki, onun zamk gibi kütlesinde batık halde duran ölü medeniyetleri görmemezlik edemezdi.

O gece Patsy Ellen Cherry'ye, Bud Amca'nın hırsının tahmin ettiğinden de daha büyük olduğunu söylerken ("Ben sadece kendini televizyonda görmek istiyo sanıyordum"), bavulunun dibine bir kurşun geçirmez yelek yerleştiren Peder'in kapısı sert bir şekilde vuruldu. Kapıda iki adam duruyordu ve Bud bunlardan birini, St. Patrick Katedrali'nde yangın olduğu gece

kendisiyle kuşkulu bir muhabbete girişmiş olan adamı tanıdı. Nazikçe gülümseyerek, kendilerinin CIA görevlisi olduğunu belgeleyen plastik kartlarını gösterdiler. İlkönce şoför ehliyetini, ardından pasaportunu ve Kudüs'e uçak biletini görmek istediler. Şoför ehliyetini geri verdiler, pasaportuna el koydular, biletini de yırtıp konfetiye çevirdiler.

"Peder Winkler, bizimle birlikte gelmek lütfunda bulunursanız minnettar kalırız" dedi tanıdık olanı.

"Bana bakın hele, bu şehrin en seçkin Yahudi avukatları var benim elimde ve onnar sizinle işlerini bitirdiklerinde, keşke hanımla beraber evde oturup da bi casus dizisinin tekrarını seyretseymişim diyceeniz soona çocuklar." Telefona uzandı fakat bir el onun bileğini kavrayıp hareketsiz bıraktı.

"Avukatlarınızla konuşmanıza gerek yok, inanın ki yok. Birkaç saat sonra nedenini anlayacaksınız. Şimdi ceketinizi giyin. Yetişmemiz gereken bir uçak var."

Buddy, projektörlerle aydınlatılmış Washington anıtını görünceye kadar hangi yöne uçtuklarını anlayamadı. (Rahibin, genel merkezinin batıda bir yerlerde olduğunu sandığı bir gazeteler zinciri şirketinin amblemini taşıyan Lear jet uçağı New Jersey'deki bir askeri havaalanından kalkmıştı.) Birkaç dakika sonra Potomac Nehri'ni geçip inişi tamamladılar.

Uçak pistinin sonunda bekleyen uzun limuzin öyle parlak bir siyahtı ki Buddy onu gölge sandı. "En azından beni kibarca kaçırıyosunuz" diye söylendi, uçuş sırasında hiç alışılmadık bir şekilde uysal davranmış olan Buddy. Arabada bir tek yolcu vardı, eşofmanlı bir herif, yahut daha doğrusu, pudra mavisi Gucci koşu kıyafeti giymiş bir beyefendi. Bir kutu Miller Lite birası içiyordu. Bud'ın gözleri karanlığa alışınca Birleşik Devletler başkan yardımcısının yakışıklı çocuksu yüzünü tanıdı.

"Bir biraya ne dersin Peder Winkler?"

"Şey... normalde alkolü ağzıma sürmem ama, peki, teşekkür ederim efendim."

Sonradan gelip, arka koltuğun yumuşacık bir hareketle kayar gibi giden geniş arazisinde yanlarına oturan ajanlardan biri

arabanın içine monte bir soğutucudan bir kutu Miller Lite daha çıkardı ve kapağını çekip açtı. Buddy büyük bir yudum aldı ve gergin bir şekilde yuttu.

"Tadı harika" dedi.

"Daha az şişiriyor" dedi başkan yardımcısı.

Buddy bu konuda tartışmaya girmeyi düşünmedi.

Araba buz gibi Virginia gecesinde gitti bir saat boyunca, uykulu mahalleleri geçti birbirinin ardı sıra, Britanya'yı hatırlatan isimleri gibi (Pickwick Farms, The Greensward, Dippingdale Creek) kontrollü tabiattaydı her biri; perdeleri hayatiyetini yitirmiş araba sinemalarını geçtiler, kolonyal kentlere benzeyecek şekilde tasarlanmış kocaman alışveriş merkezlerini geçtiler, şimdi karanlık ve bomboştular, bir maratondan sonra soluklanan koşucular gibiydi yazar kasaları. Hız sınırında gittiler, ne hızlı, ne de yavaş; ve bir kez durdular sadece, kolonyal bir McDonald's'ın park yerinde; başkan yardımcısı inip çalılıkların arasında çişini yaptı.

Araba giderken başkan yardımcısı konuşuyordu. Sesi genel olarak bakılırsa neşeliydi fakat, gereken uyaranla karşılaşırsa Kartal İzci histerisiyle zırıldamaya hazır, adenoit bir keskinliği vardı. Her şeye kadir Tanrı ve Özgürlük Ülkesi uğruna hiç yorulmadan sürdürdüğü faaliyetler için Peder'e teşekkür etti. Kubbetü's-Sahra'nın bombalanmasıyla ilgili (en küçük ayrıntısına varıncaya dek haberdar olduğu) projesine sempati duymakla kalmıyordu, öyle diyordu kendisi, ayrıca minnettardı da, dediğine göre ve hayrandı. Yapılması gereken bir şeydi bu, başkan yardımcısına göre. Ama ne yazık ki, henüz değildi.

"Bakın" dedi başkan yardımcısı, "size gayet gizli bir sır vereceğim; bizim bu cumhuriyetimizin başkanı çok ikiyüzlü biridir."

"Yapmayın, sayın Başkan Yardımcısı..." diyerek uyarmaya çalıştı kendisini görevlilerden biri.

"Birçok yönden iyi bir liderdir" diye devam etti genç devlet adamı, "ama, ee, gerçek Hıristiyanların hepsini çok çok endişelendiren bazı konularda, kendisi, maalesef, bizimle değildir.

Kendisi lafta, ee, imanla ilgili konularda gayet iyidir ama, gerçek şu ki, Peder Winkler, Başkanımız kehanete zerre kadar inanmaz. Ee, bu tam doğru değil, kehanete birazcık inanıyor, ee, soyut, çok uzaktan, kâğıt üzerinde yani; günümüzde Hezekiel'in muradına inanmıyor. Hatta, Hezekiel'in muradını *istediğini* bile sanmıyorum ben onun! Onun vecdi de istediğini sanmıyorum. Ne zaman bundan söz etsem bana gözlerini yuvarlayarak bakışını bir görmelisiniz. Bazen bana öyle geliyor ki, benimle dalga geçiyor. *Bizimle* dalga geçiyor."

"Sahi mi diyorsunuz?" dedi Buddy. Hezekiel'in düşlediği şeylerin, çevrelerinde her yerde yayınbalığı gibi su yüzüne çıktığını, o ateş ve kükürt yağmurunun er geç başlayacağını ve dünyayı yakacak yağmuru geciktiren o silahsızlanma antlaşmalarının Deccal'e hedef göstermekten başka bir işe yaramadığını alıntılar yaparak Başkan'a gösterebileceği kutsal metinler ve tarihsel olgularla arı kovanı gibi vızıldıyordu kafası.

Limuzin Tally Ho Malikâneleri'nin neo-Tudor tarzı kocaman yapılarının önünden kayarcasına geçerken, Başkan Yardımcısı, Buddy'yle Üçüncü Tapınak Müfrezesi'nin yakın bir gelecekte Kubbetü's-Sahra'ya saldırması halinde Başkan'ın Rusya'yla birlik olacağını; Zekeriya'nın gayet grafiksel bir şekilde anlattığı ve her şeyin doğru yolunda gitmesine engel olunmazsa, o kâfir caminin yok edilmesinin başlatması *gereken* nükleer temizliği önlemek için o kötü Gog'la bizzat onunla bir safta yer alacağını gösteren her türlü belirtinin var olduğunu anlattı.

Başkan Yardımcısı, o anki başkan görevde kaldığı sürece Kubbetü's-Sahra'yı yıkmanın bütün emekleri bok etme riski taşıdığı yolunda uyardı Bud'ı. Bir süre daha sabırlı olmasını, Beyaz Saray'a daha aydınlanmış birinin gelmesini beklemesini istedi Bud'dan... emretti Bud'a. Ve bunun da, Bud'ın sandığı gibi çok uzun yıllar beklemeyi gerektirmeyebileceğini belirtti.

Havaalanının, buz gibi havada Nordik Meryemanalar gibi halelenen ışıkları yeniden görünürken Buddy ayrıca, tek taraflı bir eyleme kalkışmak gibi mağrurca bir deliliğe karşı da uyarıldı. "Cesaretinize hayranım, ama bakın, Pat'le Jerry de bu işle, ee, ilgilidir ve açık konuşmak gerekirse emir-komuta zincirinde sizden bir kademe yukarıdadırlar. Hepimiz birlikte davranmalıyız. Anlaşıldı mı?"

"Elbette, efendim. Hakikaten, hakikaten, size şunu söyleyeyim ki..."

Ama saksofonundan bir şeyler döktürmesine fırsat kalmadan Başkan Yardımcısı sözünü kesti. "Söyleyin, Peder" dedi, "Süper Kupa'da kimi tutuyorsunuz?"

"Indianapolis" diye yumurtladı Buddy hemen umutla, sonra hemen pişman oldu. Başkan yardımcısının "Çok iyi ahbap" derkenki ses tonu, Coltların o yıl beceremediğine ikna etti Bud'ı.

Limo yine uçuş pistinin başına gelip durunca Buddy'yi misafir etmiş olan başkan yardımcısı onun elini sıkarak hızlı hızlı salladı. "Tanrı sizi korusun" dedi ve kapı hızla açılıverdi, sanki rolünün bundan sonrasını gösteren bir işaret gibi. Kırk metre ötede Lear jet, motorlarını ısıtıyordu.

"Bir soru var mı?" diye sordu ajan, Bud koltuğuna oturtulurken.

"Yok. Şey, ee, evet, ufak bi mesele daha var ki kafamı kurcalıyo. Siz belli ki benim eve girip içeriyi kolaçan etmişiniz. Şimdi, bundan şikâyetçi felan değilim. Bunu yapmanız icabediyodu, bunu sırf vazifeniz icabı yapıyosunuz. Siz benim eve biçok defa girdiniz, büyük ihtimalle ve ben sadece şunu merak ediyorum: Sizin hiç benim evden –iyi maksatlarla tabii ki– bi tatlı kaşığıyla, küçücük, gümüş bi tatlı kaşığıyla, boyalı bi sopa götürdüğünüz oldu mu? Sopanın ucunda böyle küçük tuhaf boynuzlar olcaktı."

Ajanların önce ona, sonra da dönüp birbirlerine tuhaf tuhaf bakışını gören Buddy, gökteki kuvvetlerin gözünde ne kadar değeri varsa artık hepsinin ziyan olup gitmiş olmasından korktu ister istemez.

Neydi o ses? O hışırtı neydi? Bu ses, ağaçlarda tek bir yaprağın kalmadığı buzlu Kuzey'de duyulabilirdi belki; kabarık kumaştan uzun eteklerin yün kadar sakin ve sessiz naftalinlerin dibine gömüldüğü Güney'de duyulabilirdi. Bu ses Amerika'nın bir kıyısından diğerine kadar, görkemli mor dağların ve bereketli ovaların üzerinde duyulabiliyordu sanki. Neydi bu? Yahu, süpermarket raflarından çekilen binlerce paket patates cipsinin

hışırtısıydı sanki bu; içine bira, gazoz ve litrelik sert içkiler konan naylon poşetlerin hışırtısıydı; okurlar büyük bir heyecanla spor sayfasını ararken yelpaze gibi açılan gazete sayfalarının hışırtısıydı; maç biletleri karaborsada gerçek fiyatının kırk katına satılırken ve şu ya da bu profesyonel futbol takımı üzerine iki yüz yetmiş milyon dolarlık bahislere girilirken el değiştiren paraların hışırtısıydı. Süper Kupa haftasının hışırtısıydı bu, bastırırdı evsiz barksızların ağlamalarını, delilerin zırvalamalarını, AIDS kurbanlarının can çekişmelerini ve İsrail'den ya da namı diğer Filistin'den gelen acıklı, nahoş haberleri; ayrıca, neşeli bebeklerin rölantide çalışan deniz motoru gibi seslerini, piyangoda kazananların sevinç çığlıklarını, âşıkların genizden gelen yağ çekme mırıldanmalarını, geleneksel sofuların dualarını ve hep aynı egzotik heceleri meditasyon merkezlerinde, kırsal inziva yerlerinde ve hiç olmazsa bir iç çamaşırı çekmecesinde ilahi okur gibi tekrarlayıp (tekrarlayıp) duranların monoton nağmelerini de bastırırdı; ticari pazarlıkları, sınıflardaki dersleri, rap, rock ve reggae'yi de bastırırdı, yemek masalarındaki normal muhabbetleriyse saymaya gerek yok tabii. Bu hışırtı senfoni orkestralarının konserlerini iptal etmesine, gelinlerin nikâhlarını ertelemesine ve 23 Ocak'ta doğma şanssızlığına uğramış kişilerin, o yıl kimsenin onları hatırlamayacağı gibi bir umutsuzluğa kapılmasına yol açardı. Bu hışırtının şiddeti hafta boyunca, yalnızca Amerika'da değil, bir sürü yabancı ülkede de giderek artar, fakat elbette Süper Kupa'nın bizzat oynandığı New Orlans'ta, mesela, normalde Fulani ya da Bobo dilini konuşan meraklıların küçük tropikal otellerin TV barlarında "Koool!" diye bağırdığı Ouagadougou'dan daha şiddetli olurdu tabii ki.

Evet, yüzlerce konser, nikâh, doğum günü kutlaması ve siyasi konuşma, yüz kırk milyon Amerikalının seyredeceği Süper Kupa'nın gölgesinde kalmasın diye başka bir tarihe alınırdı gerçekten. Fakat İshak&İsmail'de, New York'taki Birleşmiş Milletler genel merkez binasının çapraz karşısına düşen o Kudüs tarzı restoranda dansöz Salome, her tarafını saran tüm o hışırtıya rağmen bana mısın dememişti. O, saat üçte dans edecekti ve onu seyretmek isteyenler o saatte hazır bulunsalar iyi ederlerdi. Geri kalanlar rüzgârlı arka avluda ya da bir divanın üstüne yerleşmiş halde, ince doğranmış havuçları, *baba*

ghanoug'dan ancak birazcık daha lezzetli, bıkkınlık verici şeylerle dolu kaplara daldırarak maç seyredebilirlerdi.

I&I ikileminin kurbanlarından biri bunu çözdüğü kanısındaydı. "Bir şeyi gözden kaçırıyoruz arkadaşlar" dedi. "Demek istediğim, bu Yedi Tül Dansı ne kadar sürecek ki? Yirmi dakika mı? Bundan daha fazla sürmeyecektir, kesinlikle. Yani biz kaymaklı pasta yiyebiliriz, bazılarımız. Örneğin ben burada kızın dansını seyredeceğim, sonra da hemen dışarı fırlayıp, maçın dörtte üçünü ve halftime şovunu seyredeceğim. Bana yer tutsun diye Dr. Faruk'a para verdim."

Shaftoe alaycı bir ifadeyle güldü. "Bunu düşünen ilk enayi sen misin sanıyorsun? Faruk belki de tuttuğu yeri senin gibi on tane salağa satacak. O herif dünyanın o tarafından gelmiş yahu. O dansın saatlerce süreceğini biliyor. Ve seyretmeye bir başladın mı da, oğlum, bitmeden kalkıp gidemezsin. Hayatta."

"Elbette Süper Kupa..."

Shaftoe güldü yine. "Naah. Sen futbol hakkında ne biliyorsun ki? Yahu ben..." Dedektif sustu ve birasına döndü tekrar.

Cuma gecesi Salome'nin performansı yeterli değildi. Üzgün ve kafası karışık görünen kız her zamankinin yarısı bir hızla titriyordu ve tefini iki kez düşürdü. Tekrar tekrar arkasına dönüp duvar resmine bakıyor, ama bu da onu rahatlatmaya ya da canlandırmaya yetmiyordu. Cumartesi gecesi, yani New Orleans'ın, New York'un ve en azından bir diğer Amerikan kentinin resmen dev birer Süper Kupa partisine döndüğü gece gösteriye çıkamadı bile.

"Biraz ateşi var" diyerek açıkladı durumu saz heyeti şefi.

"O kız hep hafiften ateşi varmış gibi duruyor zaten" dedi Abu Spike'a. "Onun böylesine tahrik edici olmasının nedeni de bu."

O sırada seyirciler arasında bulunan ünlülerden biri, şarkıcı Bonnie Raitt çıktı ve seyircileri, blues melodilerini Ortadoğu ritimlerine uyarlayarak eğlendirdi. O kadın hem varoşlar, hem modern kesim, hem de turistler için hit bir şarkıcıydı, fakat devamlı müşteriler o gün evlerine erken gittiler, Salome konusunda homurdanarak.

"Ya yarın gelmezse? Ya tırsarsa? Diyelim ki grip olursa?" Shaftoe'ye dönüp baktılar ama söyleyeceği bir şey yoktu.

Pazar sabahı güneş bir inşaat projesi gibi çıktı, bayağı büyük çabalarla, ince, buzlu bulutlardan bir yapı iskelesine tırmanarak yükseldi. Güneş devasa, dümdüz, kaba ve soluk görünüyordu, yeni yapılmış bir barajın önyüzü gibi. Ardında, bulanıp çiseleyen, serbest kalmak için çalkalanıp duran karlardan bir Amazon vardı.

Patsy Ellen Cherry'nin çalar saatiydi. Her sabah saat yedide kalkıyor, Jane Fonda jimnastiğine başlıyordu. Sonra yıkanıyor, makyajını yapıyor (her seferinde Verlin'in kemiklerinin sızladığını düşünerek tabii), kahvaltıyı hazırlıyor ve kızını kaldırıyordu. Bu sabahsa Ellen Cherry banyodan çıkıp da tarçınlı tostunu yemek için oturduğunda Patsy'nin sarı sayfaları çevirip, yaya gidilecek mesafede bir Baptist kilisesi aradığını gördü. Bunun da diğer şeyler gibi bir alışkanlık olduğunu kabul etmek zorunda kaldı.

"Boş ver anne. Bir dahaki pazar ayine gitmek istiyorsan, tamam, sana bir yer buluruz. Ama bugün I&I'ın büyük günü. Demek istediğim, *en* büyük gün yahu. İnsanlar çıldıracak bugün orada. Ben erken gideceğim, kahvaltım biter bitmez. Senin de benimle gelmen lazım, çünkü bize yardım gerekebilir ve hatta bakarsın çok ilginç de olabilir."

İshak&İsmail'deki durum Ellen Cherry'nin hayal edebileceğinden de daha çılgındı. Yedeğinde Patsy'yle birlikte saat onu beş geçe vardığında, blokun ötesine ve Doğu Kırk Dokuz'un köşesine dek uzanan bir kuyruk vardı dışarıda. Naklen maç yayını için kuyruğa girmiş olanlar o ünlü dans için gelmiş olanlardan ayırt ediliyordu; ilk grup gürültücü, yarı çakırkeyif ve kasten çapaçul giyinmişti, diğer grupsa gerek davranış gerek giysi yönünden daha kibardı fakat onlarda da coşkulu bir hava vardı. Üçüncü ve daha az kalabalık grupsa tedirgin, tereddütlü ve gergin bir teslimiyet halindeydi. Bunlar henüz kararını vermemiş olanlardı.

Ellen Cherry'yle Patsy güvenlikçilerin eşliğinde geçitten hızla geçip arka avluya çıktılar. Avlu bir açık hava kafeteryası-

na dönüştürülmüş, New York takımının renklerine boyalı bir tenteyle örtülmüştü. Kocaman ısıtıcılar uğulduyor ve köz gibi parıldıyor, ateşe doğru uçan pervaneler gibi içlerine giren tek tük kar tanelerini anında zaplıyordu her biri. Duvar resmi boyutundaki televizyon açıktı, sanki gücünü toplayıp hazırlanıyormuş gibi. Anayla kız bir saniye durup ona baktılar. Maç öncesi bazı görüntüler yayınlanıyordu; o yıl Amerika'nın büyüyen Hispanik toplumunu selamlamak amacıyla düzenlenen devre arası gösterisinin, spikerin deyişiyle fragmanı yani. Ellen Cherry gösterinin baş icracısını tanıdığından emindi. "Evet, canım çıksın ki" diye bağırdı. "Bu bizim Raoul'a benziyor. Kapıcı Raoul'a."

Spike sesi açtı ve gümüşrengi sıkı bir tulum giyip kırmızı Porto Riko kuşağı sarmış o yarmanın; bir sürü dansçının, rock n'roll şarkıcısının ortasında duran ve basık şapkasının yokluğu dışında Raoul Ritz'e çok benzeyen hemşonun söylediği şarkı duyulur hale geldi:

Kalbim bir Üçüncü Dünya ülkesi
Ve senin aşkın İsviçre'den gelmiş bir turist.
Otobüslerinde canlı tavuk götürülmesi
Yasak bir ülkeye hiç güvenme.
Oh, hiç güvenme
Otobüste canlı tavuğu yasaklayan bir ülkeye.

Mutfakta Roland Abu Hadee resmen gömlekleydi. Muhafazakâr çizgili takımının ceketini bir çengele asmış olan Abu bir eliyle nohut eziyor, ötekisiyle de hıyar doğruyordu. Karısı Nebile de aşçıbaşının yamağı olarak çalışıyordu. Patsy ikisinin de sırtlarını pışpışladı, bir bıçak aldı ve çalışmaya katıldı. "Güneyli kızlar bi şey biliyorsa o da piliç doğramaktır" dedi.

Ellen Cherry yemek salonuna gidip Teddy'ye masa servislerini hazırlamada yardım etti. "Raoul Ritz'in hit bir şarkısı olduğunu bilmiyordum" dedi.

"Sen daha önce nerdeydin?"

Güzel bir soruydu. Bir ipucu bulmak için duvar resmine baktı. Ona bir baykuşun gagasından girmesi gerekiyordu.

Diğer personel de sökün etmeye başladı. Hepsi canla başla çalışıyordu. Maç da dans da saat üçten önce başlamayacağından, restoranın kapıları öğlen açılacaktı. Spike Cohen tam zamanında açılmasını sağladı.

İçlerinden birçoğu seçkin Birleşmiş Milletler görevlileri olan kalabalık, vahşi atlardan oluşan bir sürü gibi dörtnala koşarak içeriye girdi. Ön masalar için itişip kapışıp kavga ettiler bir heavy metal kafeteryasındaki yeniyetmeler gibi. Çoğu, hükmen yenik düşüp arka avluda aldılar soluğu. Dışarısı, yemek salonu ve bara kıyasla daha az çekişmeliydi; herhalde, dev ekranın önünden itibaren dört yüz metreye kadar her oturma yerinin iyi bir görüş sağlıyor olmasındandı bu. Dedektif Shaftoe dışarıdaki kuyrukta kimsenin gözüne çarpmamıştı ama, birdenbire buradaydı işte; saz heyetine en yakın bar iskemlesine tünemiş, *falafel* ve bir Maccabee söylüyordu. Yunanlardan biri onun gece boyunca erkekler tuvaletinde saklandığını iddia etti. "Siz züppeler çok Truva atı hikâyesi okumuşsunuz" dedi Shaftoe. Neyse, sonunda seçimini yapmıştı.

Saat 12:12'de Spike güvenlikçilere kapıyı tutmalarını söyledi. Dışarıda, içeriye girmek için yalvar yakar bağıran en az yüz kişi vardı ama, içerideki kişi sayısı yangın güvenlik uzmanının verdiği rakamı çoktan aşmıştı. Yemek salonuna ve bara girmeyi başaranlar çığlık atıyor ve çene çalıyordu. Ama bu deli dolu neşenin ardındaki atmosfer oldukça gergindi. Bazı müşteriler orada bulunmaktan gizlice korkuyor gibiydi sanki, gerçi korkularının kaynağını saptamak kolay değildi. Terörden korkuyorlardı belki. Belki de o kadar somut bir şey değildi bunun nedeni.

Spike basın mensuplarını karşılamak için dışarı, kaldırıma çıktı. "Süper Kupa gösterisi arkada, dışarıda" diye açıkladı. "İçerideyse dansçı küçük hanım özel bir şey yapacak. Uzun lafın kısası." Omuz silkti. Gazeteciler tatmin olmamıştı. Yedi Tül Dansı'nı haber almışlardı ve daha çok ayrıntı için Spike'ı sıkıştırdılar. Spike onlara bildiği ne varsa söyledi, ki bunlar gerçekten de çok azdı ve sonra konuyu değiştirip I&I girişiminden söz etti. "Geçmişte, Arap ortağımla ben, burada yaptığımız şeyin bir jestten ibaret olduğunu, asıl durumu değiştirmek gibi bir hayalimizin olmadığımızı söylemiştik artık. Size gerçeği söylemem gerekirse, bundan o kadar da emin değilim. Şu Ku-

zey Amerika kıtası eskiden nasıldı? Güneşte kavrulan bir bataklıktı, haksız mıyım? Bir milyon yıl önce bir cangıldı burası. Sonra bir dakikada, bir dakikada, tepeden tırnağa kadar buzla kaplandı. Bizim geçmişimizi biliyorsunuz değil mi? Çok çok hızla değişebilir her şey. Bir kıta. Bir insanın hayatı. Şimdi, Yahudilerle Araplar binlerce yıldır birbirini gırtlaklıyor. Ee sonra? Nedir şimdiye kadar olanlar? Her şey bir dakikada değişebilir. Bir dakikada, diyorum size. O bir dakikanın çok azıcık bir ihtimali uğruna sürdürüyoruz biz bu işi."

"Ama Bay Cohen, Salome yedinci tülü atınca çıplak mı kalacak?"

"Bay Cohen, sizin gümüş bir tepsiniz var mı?"

"Hoo oğlum!"

Spike kendilerine, basının içeri girmesinin Salome'nin isteğiyle yasaklanmış olduğunu tekrarladıktan sonra içeriye girdi.

"Burada hiçbir şey yok" dedi bir gazeteci homurdanarak. Ötekiler de doğruladı.

Bu arada Ellen Cherry kendini hızlı çekime, sessiz filmlerdeki komik karakterlere benzer hareketlere kaptırmıştı. Yiyecek içecek siparişleri, Boğulmuş Garson Kumsalı'nın dalgaları gibi çarpıyordu ona. Tüm yemek servisi kariyeri boyunca hiç bu hızla çalışmamıştı.

"Aman Tanrım!" diye bağırdı. "Bu böyle sürerse günün sonunda tıbbi atık haline geleceğim. Beni kürekle, Bellevue'nün arkasındaki çöp yakma fırınına atıverecekler."

İyi mi kötü mü artık orası bilinmez ama, böyle sürmeyecekti. Daha doğrusu Ellen Cherry, arka avludaki maç hastalarının Süper Kupa süresince tıkınıp zıkkımlanmaya devam etmelerine karşın, içeridekilerde iştahın dramatik bir azalma göstereceğini fark edecekti. İlk tül düşünce de, merhamet dışında bir şey isteyecek adam pek kalmayacaktı.

Saat 2:54'te dışarıda, Birleşmiş Milletler Meydanı'nda kopan bir uğultu I&I'daki şen kalabalığın birden donup kalmasına ve kafaların birden o tarafa dönmesine yol açtı. Bunun, bir miktar şeyin yerlere dökülmesi gibi doğal bir sonucu vardı tabii. Dışarıda bir hırgür varmış gibi sesler geliyordu. Yemek salonuysa

tam tersine sessiz ve gergindi. Saat 2:55'te ön kapı bir güvenlikçi tarafından hızla açıldı ve restoranın içine öksürülürmüş gibi, bir "köksakız" sözcüğünün ardından bir "megakaryoblast" sözcüğü geldi.

Tıpkı böyleydi Salome'yle eşlikçisinin görünüşü: Bir yol tabelasında ya da haritada rastlanan, okuyanların merak ettiği fakat ne olduğunu pek bilemedikleri ve pek telaffuz edemedikleri garip sözcükler gibi yani. I&I'dakilerin birçoğu yaşam deneyimlerinin cep sözlüğünü karıştırdı hemen aceleyle, bunların ne anlama geliyor olabileceğini bulmak niyetiyle. Ama "köksakız" bunun Orta Asya'da yetişen bir karahindiba olduğu öğrenilince egzotizminden bir şey yitirmez miydi? Ve "megakaryoblast"ın olgunlaşmamış bir megakaryositten başka bir şey olmadığını bilmenin hiçbir yararı yoktu. Belki de en iyisi, bu sözcüklere saymaca değerleriyle bakmak, onları duygulara, yahut omuriliğin ucuna bırakmaktı. Mantıklı düşünce, ayak altında bir engeldi sadece. Bunun yanı sıra, köpek tabutu gibi çantasını savurarak dirseklerini iki yana fırlatan refakatçi kadın için daha iyi bir sözcük "dükaton" olabilirdi. "Dükaton" onun paytak paytak yürüyüşünü ve cıyak cıyak kızgınlığını çağrıştırıyordu hiç olmazsa.

Ama megakaryoblastik dükatonumsu yabaninin hiç önemi yoktu. Emanetine orkestra yerine kadar eşlik eden kadın, saz heyetinin arkasında kayboldu ve hemen unutuldu. Bütün gözler köksakızdaydı; narin, tek başına, dumanların içinde titreyen o kızda. Ve gözlerine gelince, gözlerinden başka bir yerini görmek hemen hemen olanaksızdı. Salome tül gibi mor ipek eşarplarla öyle bir tümüyle sarınıp sarmalanmıştı ki, ellerinden, çıplak ayaklarından ve gözlerinden başka hiçbir yeri görünmüyordu. El ve kollarındaki bütün yüzükler, ziller ve bilezikler çıkarılmıştı ve bir dikişte içilen bir yudumluk sıcak Hershey şurubuna benzeyen gözleri yerini ansoopia'ya bırakmış, yani neredeyse vahşice yukarıya yuvarlanmıştı (ilk günahkârların cenneti dikizleyişini yahut El Greco azizlerinin travmatik duruşunu hatırlatırcasına). Orada öylece, tedirgince durdu kız, ansoopial köksakız, bambusu çıkarılmış tavana gözlerini dikmiş bir halde, Kenan/Fenike morumsu-kırmızısı bir sedefli deniz

helezonu sarması gibi sarmalanmış halde durdu kız, dakikalarca durdu orada, yerinden hoşnutsuzca, yeni sıvaya bakarak ve sonunda saat tam 3:00'de, tamı tamına, New Yorklu futbolcuların ayaklarının bakire topun yuvarlak karnıyla buluştuğu anda saz heyeti onun müziğini çalmaya başladı.

Salome ilk kez seyircilere baktı. Fransız müsteşar ona göz kırptı ve Shaftoe içini çekti. Kıza bakan yüzlerin üçte ikisi erkekti ve onu Süper Kupa'ya tercih etmiş olmalarına karşın, çoğu kızarmıştı kendi cinsinin alı al moru mor hevesleriyle: Sahip olma, yarar sağlama ve fethetme hevesleriyle yani. Salome yavaş yavaş döndü duvara, daha aysal bir duyarlılığın simgelendiği duvar resmine: Mevsimlerin ve yeniden doğuşun o dağınık şiirsel metnine. Seyirciler tarafından duyulmayan yavaş, kısık bir uluma çıktı ağzından. Tefini şıngırdattı.

Sonra dans etti.

Kurt ana duvar kâğıtlı odadır burası. Sizin yaşayan en yaşlı atanızın, kral amibin yatağın ayakucundaki su hendeğini saray bellediği yerdir.

Yeeh yeeh yeeh yeeh yeeh
Yeeh yeeh yeeh yeeh yeeh yeeh yeeh
Zinga doppa dop lop zinga
Eh, eh-eh, eh eh zeeee

Çıplak ayağıyla yere, Petra'dan daha eski poliritimlere uygun şekilde vuran Salome hızla dönüyor, çöküp kalkıyor ve hızla dönüyordu yine, aynı anda hem ayağını yere vuruyor hem de hızla dönüyordu ve ayrıca kalçasını ileriye ittirip kasıyordu sanki bir bebeği dışarı çıkarmaya çalışıyormuş gibi. Gözleri kocaman açılmıştı ve ateşli bakıyordu; tüm çevresinde mor eşarplar fırıl fırıl dönüyordu. Bu şekilde yaklaşık yirmi dakika dans etti ve sonunda ilk tül düştü.

Nedense, Ellen Cherry, Spike, Abu ve salondaki hemen hemen herkes, düşecek ilk tülün üsttekilerden biri olacağını tahmin etmişti; özellikle de, kızın ağzını ve burnunu kapatan tül yani. Ama yanıldılar. İlk tül nihayet, bir ay yılanının gömleği gibi

dalgalana dalgalana yere düşünce kızın yüzü değil, apış arası açıkta kaldı. Seyirciler afallamıştı. Kabare ruhsatlarının iptal edilmesinden endişelenen Spike'la Abu panikledi. Shaftoe'nun hırpalanmış kaşları endişeyle kırıştı; her şeyden önce bir kanun adamıydı çünkü. Ellen Cherry'nin yüzü kızardı. Seattle'da garson kız arkadaşlarıyla birlikte çıplak güneşlenmişlerdi ama, başka bir kadının edep yerine doğrudan hiç bakmamış, bakmak zorunda kalmamıştı. Bu hem büyüleyici hem de rahatsız edici bir şeydi. Patsy'nin dışarıda, avluda olmasına sevindi.

Herkes şoke olmuştu, hatta hiç şoke olmayacak kişiler bile. Ama yine de kimse gösteriyi durdurmaya yeltenmedi. Hiç kimse. Ve Salome hızla dönerek, eğilip kalkarak, ileri atılıp yay gibi geri bükülerek dansına devam etti ve kız geriye doğru her yattığında, insanların hayal edebileceği en güzel ve en pembe küçük yarığın içine bakarken buldular kendilerini; kıvrımları nefis ve gizemliydi; küçük çıkıntısı, suçlu bir orkidenin tabanca namlusu gibi doğrulmuştu üzerlerine, çevresindeki kıvırcık pelüş, Bermuda Üçgeni Hilton'un hoş geldin paspası gibi ipeksi ve nemliydi.

Tül yere düşeli pek fazla bir zaman geçmemişti ki, Ellen Cherry'nin aklına... evet, bazı düşünceler gelmeye başladı. Kendiliğinden, hiç girizgâhı falan olmaksızın bazı şeyler aklına geliverdi; aklından bazı düşünceler geçti başka bir deyişle, yalnız bunlar o güne dek aklından geçenlerden hem daha canlı, hem de daha mükemmeldi ve sahip olduğunu hiç bilmediği bazı bilgilerle birlikte geliyordu. Sanki bir başkasının düşünceleriydi bunlar; onun beynine ışınlanıyor, orada tutunuyor ve onun oluyordu.

Dünya, birden fark etti ki, cinsel bir küreydi. Ölü kayalardan, kar ve gaz toplarından oluşan bir güneş sisteminde tek ve benzersiz olan Dünya bir tiyatroydu; üzerindeki incecik yeşil bir organik yaşam köpüğünün, gerek açıkça, gerek ima yoluyla olsun, daima cinsel içerikli, sonsuz sayıda ve hiç bitmeyen mizansenler oynadığı, döner bir sahneydi. Bu biyosfer epiğinin oyuncuları ya Tohum Paketleri ya da Yumurta Kartonlarıydı (amip gibi çok yönlü birkaç oyuncu her iki rolü birden oynayabiliyordu fakat ölmeye yüz tutmuş bir sanattı bu) ve dekor,

sahne donanımı ve kostümler hep, erkek kahraman tohumla dişi kahraman yumurtanın birleşmesini daha iyi ya da daha kolay hale getirecek şekilde tasarlanmıştı. Organik şeylerin cinsel çekim araçlarına evrilmiş renkleri, kokuları ve sesleri, trilyonlarca romantik hikâyeyi trilyonlarca az çok mutlu sona doğru götürecek şekilde yaratılmıştı. Bağlantı moleküllerinin davranış biçimlerine yönelik son gözlemler, moleküler düzeyde bile, hep karmaşık bir şekilde ve gizlice flört edildiğini göstermişti: Moleküler ret diye bir şey vardı mesela, muhtemelen de moleküler kalp kırılması. Uzun bir ömür boyunca –bitki olsun, hayvan olsun, molekül olsun yahut insan olsun– cinsel yönden aktif olmayan organizmaların bir sapkınlık, yaşamın harmonisine hiç uymayan tuhaflık ya da patolojik uygunsuzluklardan ibaret olduğu söylenebilirdi.

Genellikle böbürlenme kabilinden erkeksi gösteriler tersini gösterse de, cinsel dram (yahut melodram ya da fars) tarihsel olarak büyük ölçüde, dişiler tarafından yönetilirdi. Ve bu, erkek cinsinin, dişilerden daha aşağıdaki cinsel rollerini tehlikede gördükçe, bunu telafi etmek için gülünç ve sıklıkla da şiddet içeren çarelere başvurdukları insan türü için özellikle geçerliydi. Erkeklerin başvurduğu çarelerden biri de erkek egemen dinler oluşturmak ve şovun prodüktörü rolünü bir baba figürüne vermekti, oysa daha işin en başında evrenin oluşumunu sağlayan reisler dişiydi. O kıskanç ve kaygılı erkekler, (gülümsemesinde, modern insanların "herkese veren" ya da "pornografik" diye damgaladıkları ifade de dahil olmak üzere, her türlü cinsel ifade bulunan) Büyük Tanrıçayı şutlamakla kalmayıp, binlerce yılı ve milyarlarca doları onun var olduğunu gizlemek için harcadılar.

Ve şu düşünce de geliverdi Ellen Cherry'nin aklına, Salome'nin ilk tülü yere düştükten sonra: Toplum ne zaman tanrıçayı yeniden keşfetmenin, daha dişi değer sistemlerine geri dönmenin işaretlerini verse, erkek egemenliğine koşullanmış ruhlar bazı hastalıklar yaratmıştı; şiddetle romantik on dokuzuncu yüzyılın frengisi ve 1960'lardaki Cinsel Devrim'in ardından gelen AIDS gibi gerçek hastalıklardı bunlar. Bu hastalıkları yaratan şey cinsel özgürlük değil, cinsel özgürlük *korkusuydu,* muhafazakâr

DNA'ların hedonizme adapte olamamalarıydı; ve bunlar, Büyük Ana'yı baskı altına almanın ve onun hiçlikle bir arada varoluşunu böylesine sıklıkla vurgulayan şehveti yadsımanın suçluluk duygusuyla bütünleşmişti. AIDS ölümcül rotasında devam edecekti ve sonuçta, cinsel oyunların her türü salt üremeye geri dönecekti, çünkü hoşunuza gitse de gitmese de, beyler, Büyük Ana'nın dünyası böyleydi.

Evet, işte bu! diye düşündü Ellen Cherry Charles.

Yeeh yeeh yeeh yeeh yeeh
Yeeh yeeh yeeh yeeh yeeh yeeh yeeh
Zop de bango zee whee winga
Eh, eh-eh, eh eh haiii

Kurt ana duvar kâğıtlı odadır burası. Oğlanların, kızların küçücük kadife giysiler diktiği yarasalar tarafından ısırılmaktan kurtulmak için, üfleyince ok atan borularının içinde yattıkları yerdir.

Salome, vulvası meydanda ve tatlı bir şekilde aralanmış halde, hızla dönerek ve geriye yatarak dans etmeye devam etti ve sonunda, yine bir yirmi dakika falan sonra ikinci tül de çözüldü ve zarif bir şekilde yeri boyladı. Bu tül önceleri kızın belini ve göbeğini örtmüştü; aynı zamanda hem yuvarlak hem düz görünen bu göbek, bu kubbemsi tümsek, hayranlarının tanıdığı bir şeydi fakat o ana dek onun çıplak göbek deliğinin şuh pınarından çiğ içmemişlerdi hiç. Ellen Cherry hemen yeni birtakım entelektüel iletiler aldı.

"İnsanların bitkiler ve hayvanlar üzerinde egemenlik hakkı yoktur." Zihin ekranında parıldayan mesaj buydu.

İnsanların bitkiler ve hayvanlar üzerinde egemenlik hakkı yoktu. Tarladaki her papatyanın, denizdeki her hamsinin, Ellen'inki kadar güçlü bir kimliği ve onunki kadar değerli bir konumu vardı. Ağaçların ve hayvanların gündelik yaşamlarına engel olmak, (barınma ve karnını doyurma gibi temel gereksinimleri karşılamak için zorunlu olduğu haller dışında) ağaçları ve hayvanları katletmek, ağaç ve hayvan türlerinin yok olmasına yol açmak haddini bilmezlik, kâfirlik ve sonuç olarak da intihar için bilenmiş bir bumerangdı.

Bitkiler ve hayvanlar –hatta belki mineraller ve cansız nesneler de– insanın ortaklarıydı. Üstelik onlar, biz değil onlar, daha kıdemli ortaklardı deneyimleri ve mükemmellikleri nedeniyle. İnsanların bitkilerden, özellikle de psikoaktif sarmaşık ve mantarlardan öğreneceği çok şey vardı; aslında, eğer insanlık, teknolojik ilerlemesine felsefi yönden ayak uydurabilecek kadar hızlı gelişmeyi umut ediyorduysa, psikotropik bitkilerin sağlayacağı ve sözel anlatımın ötesine geçen kavrayışlardan başka kurtuluş çaresi yoktu belki de. Her halükârda, varlığını sürdürme konusunda meşru olanaklara sahip de olsa her uygarlık insan olmayanların sağlığını ve isteklerini dikkate almalıydı, zira bu sadece pragmatik değil, etik ve estetik bir konuydu. İnsanlık doğanın bir fonksiyonuydu. Bu nedenle de, doğadan ayrı yaşayamazdı, kendi kendini kandırarak yaptığı maskeli bir balonun dışında. İnsanlık, şizofrenik bir suçlu haline girmediği sürece doğaya rakip olarak yaşayamazdı. Ve gözlerini doğanın mucizelerine kapatamazdı, mutasyon geçirip de, âşık olamayacak kadar canavar bir şey haline gelmemişse.

Evet, işte bu! diye düşündü Ellen Cherry.
Yeeh yeeh yeeh yeeh yeeh
Yeeh yeeh yeeh yeeh yeeh yeeh yeeh
Wop za whoppo zeena za-za
Eh, eh-eh, eh eh eeeng

Kurt ana duvar kâğıtlı odadır burası. Sözcüklerden yapılmış bir süpürgeyle süpürülmüş odadır. Toz farelerinin üzümler gibi parıldadığı bir oda.

Dans eden kızın hızla dönen formundan –Salome şimdi daha çok dönüyor, daha az geriye yatıyordu– kurtulup uçacak üçüncü mor kumaş kızın boynuna ve omuzlarına sarılıydı. Elbette, mor kumaş yere, ayakkabı sıkması ve çamaşır kurutma makineleri gibi dünyevi dertlerin kötü anılardan ibaret olduğu polyester cennetine düşen bir kirli çorabın zar halindeki ruhu gibi düşerken; mor bez yere, hipnotize vaziyetteki Shaftoe'nun aşınmış siyah ayakkabılarının dibine, bir yığın örümcek ağı halinde düşerken Ellen Cherry bir beyin dolusu yeni düşüncenin geldiğini hissetti.

Birden anladı; ve hiç özel bir nedeni falan yoktu bunun; insanlığın sorunlarına siyasi çözümler bulmaya çalışmak boşunaydı, çünkü insanlığın sorunları siyasi değildi. Siyasi sorunlar vardı tabii ki, ama bunlar tamamen ikincil sorunlardı. Birincil sorunlar felsefiydi ve felsefi sorunlar çözülmediği sürece, siyasi sorunların boyuna tekrar tekrar çözülmesi gerekecekti. "Kısır döngü" deyimi, hemen hemen her türlü siyasi faaliyetin kısa süren etkilerini tanımlamak için icat edilmişti.

Siyasal etkinlikler etik değerleri gözetenler için baştan çıkarıcıydı, çünkü onlara, kendi algılamalarına yeni bir düzen vermek ve kendini değiştirmek gibi kişisel bir sıkıntıya girmeden toplumu düzeltme, her şeyi daha iyi kılma olanağı veriyormuş gibi görünüyordu. Vicdansız kişiler içinse gerici siyaset baştan çıkarıcıydı çünkü kazanımlarını koruma ve açgözlülüğünü meşrulaştırma olanağı sağlıyor gibi görünüyordu. Fakat iki taraf da dünyaya bir yanılsama tülbentinin ardından bakıyordu.

İlerici primat evrim makinesini yamultan maymun darbesi, primat sürüsünün, siyasi liderlerini –ve de dominant erkeklerini– çok ciddiye alma eğiliminden kaynaklanıyordu. Sürü, yırtıcılar tarafından fiilen tehdit edilmedikçe sürüye hiçbir yararı olmayan dominant erkek (ya da siyasi şef) hemen hemen tümüyle kendi çıkarlarına hizmet ederdi ve doğal olarak da, özgürlüğü değil denetimi sağlamaktı bütün derdi. Göğsünü yumruklamasının ve dişlerini göstermesinin ardına bakılırsa dominant erkek alay konusundan öte bir şey değildi ve kendisine saygı gösterilmese ve gülünüp geçilse, kendi yeriyle (o kaçınılmaz kötülüğe ait olan yeriyle) sınırlı tutulabilirdi. Örneğin, eğer Hitler zırvalarını dökmek için Münih birahanelerinde boy gösterdiğinde, sıkı biracılar onun eylemine tav olacaklarına onu ciddiye almayıp dalga geçseler, yuhalasalar, onu sosis kabuğu yağmuruna tutsalardı Yahudi katliamı önlenebilirdi.

Elbette ki, gönüllü takipçiler oldukça, bunu kötüye kullanacak liderler de olacaktı. Ve gönüllü takipçiler de hep olacaktı, ta ki insanlık, hayattaki büyük misyonunun sınıflar, ırklar, uluslar yahut ideolojiler arasındaki bir savaşla hiçbir ilgisinin olmadığı ve bunun daha çok, gönlü yüceltmek, ruhu özgürleş-

tirmek ve kafayı aydınlatmak yolunda kişisel bir arayış olduğunu kabul edeceği bir felsefi platoya varıncaya dek. Bu arayışta da siyaset, gür sesli babunların yolda yarattığı bir engelden başka bir şey değildi.

Gerçekten! Evet, çok doğru! diye düşündü Ellen Cherry.

Eeena eeena eeena eeena
Eh eh-eh eeena whop

Kurt ana duvar kâğıtlı odadır burası. Volkanların kül tablalarını güzel külleriyle doldurduğu ve anahtar deliğinin de volkanik duman püskürten bir delik olduğu yerdir.

Kendisinin de kabul ettiği gibi, Ellen Cherry'nin eğitim aldığı tek konu sanattı (garsonluk sayılmazsa ve garsonluk sayılmazdı tabii ki). Ellen'ın bir uzman olduğu söylenebilirdi. Yoksa daha az hoşgörüyle, Boomer Petway gibi geri zekâlı bir dâhi olmakla suçlanırdı. Sanat dünyasının dışındaysa salağın tekiydi. Ama yine de şimdi birçok önemli konuyu kavradığını ve bunları birdenbire, hiç çaba harcamadan kavradığını hissediyordu; bunları –ve işin en tuhaf tarafı da buydu– Salome'nin dansını seyretmekle geçirdiği bir saat yirmi dakika süresinde kavramıştı. Bu vahiylerle dans arasında bir bağlantı varsa da bunun ne olduğunu anlayamıyordu. Kabul etmeliydi ki, bu kız, aşırı kibirli mizacına ve sıska bacaklarına karşın, böyle bir saati aşkın fırıl fırıl dönüşüyle büyüleyiciydi, ama Salome'nin etkisi kesinlikle *akıl* üzerine değildi. Aslında bu kız onu fena halde azdırıyordu, oysa başka bir kadın tarafından hiç tahrik edilmemişti daha önce. Ve bu sırada muazzam soyut düşünceler geliştirmiş olması bunu daha da olağanüstü kılmıştı. Yalnız bunlar o kadar da kendiliğinden yaratılan düşünceler değildi... Evet, sanki bir şeyin kabuğu Ellen'ın kornealarında soyulup gidiyor ve göz oyunuyla pek iyi hazırlanmadığı bazı şeyleri görüyordu.

Ellen Cherry, epey uzun süredir hiçbir müşterinin bir bardak su bile ısmarlamamış olduğunu hatırladı birden. Onların da Yedi Tül Dansı'ndan irfan alıp almadıklarını merak etti; o laf kalabalığıyla dolu kutsal tezahürlerin başka birilerine daha

gelip gelmediğini yani. Herkesin yüzüne tek tek göz attı. Hepsi kendinden geçmişti. O haşin siyahi dedektif tam anlamıyla felç olmuş gibiydi sanki, Maccabee kutusu dudaklarına yapışıp kalmıştı. Ve devre arasında Salome'ye şöyle bir göz atmak için arka avludan gelip içeri süzülen Dr. Faruk adım atarken donup kalmıştı ve tepesi fesli kütlesiyle geçiş yolunu tıkıyordu. Çalgıların sesinden tam anlamıyla duymak zor olsa da, belirtiler arka avludaki Süper Kupa seyirci kalabalığının, içerideki neredeyse hürmetkâr denebilecek kitleden daha coşkulu ve neşeli olduğunu gösteriyordu. Ama yine de Ellen Cherry'nin, kavradığı şeyleri kendisiyle paylaşan başkalarının olup olmadığını öğrenmesi mümkün değildi. Bunu yapmak için, kısa süre önce bir tatlı kaşığıyla yakın bir karşılaşmaya maruz kalmış olması gerekirdi belki de.

Eeena eeena eeena eeena
Eh eh-eh eeena zop

Dördüncü bir tül çözüldü, hızla dönen dansözün gövdesinin çevresinde (bir şekilde, kızın her iki kolunu da sarmalamıştı daha öncesinde) bir galaksinin yörüngesindeki, yıldız cisimciklerinden oluşan gazımsı bir bulut gibi dönerek ve yerçekimini tam olarak kıramadan turlarken orkestra yerinin kıyısındaki yeni yerine doğru süzüldü. O zaman Ellen Cherry, dinin Tanrıya karşı çirkin bir yanıt olduğunu anladı.

Din, Tanrının elini kolunu bağlama girişimiydi. Tanrı, sonsuza dek akan, ebediyen hareket eden, kayan bir biçimdi. Onun doğası buydu. Mutlaktı gerçekten de: Mutlak devingen. Mutlak aşkın. Mutlak esnek. Mutlak gayrişahsi. Onun tanrı ve tanrıça yönleri vardı fakat onun erkekliği ya da dişiliği, yıldızlığından ya da tornavidalığından daha fazla değildi. O tüm bunların toplamıydı ama bu toplam asla bir tebeşirle kara tahtaya yazılamazdı. Tanrı, tanımlamanın, bilmenin, anlamanın ötesindeydi. Tanrı, Yaratmak bölü Yoketmektir, demek, onun yapılabilecek en yakın tanımıydı. Ama zayıf ruhlar, bön zekâlar bununla yetinmemişti. Onlar Tanrıya ille de bir surat takmak istediler. Üstelik ona insanların (öfke, kıskançlık gibi) basit duygularını

yakıştıracak kadar ileri gitmişler ve bir an durup da, eğer Tanrı bir varlıksa, hatta yüce bir varlıksa dualarımızın onu çoktan, fena halde sıkmış olması gerektiğini hiç düşünmemişlerdi.

Tanrı genişleyen bir şeydi, dinse daraltıcı. Din, Tanrıyı daraltıp, fanilerin istedikleri gibi kullanabileceği, kavranabilir bir niceliğe, bizler onu yeniden değerlendiremeyelim diye sonsuza dek çıkamayacağı bir güvercin yuvasına indirgemeye çalışmıştı. Riyâkarlık çekiçlerimizle ve dogma çivilerimizle tekrar tekrar çarmıha gererek, durağan tapınaklarımıza çakıp tutturmaya kalkışmıştık dünyanın göçmen ışığını.

O halde, Tanrı hakkında yalancı şahitlik ettiğinden, din kutsal şeylere tecavüzdü. Ve siyasetle uğursuz ittifakına girdiğinden beri de, dünyanın görüp göreceği en tehlikeli ve zorba güçtü.

Evet! Artık anlıyorum, dedi içinden Ellen Cherry. *Küçükken bana verilmiş olan din eğitimi bir tür çocuk istismarıydı.*

Ve yanındaki birisinin "Eveet! Çok doğru! Şimdi anlıyorum" dediğini duyar gibi oldu.

Eeena eeena-eeena ai
Eh, eh-eh, wop wop haj

Kurt ana duvar kâğıtlı odaya, uçarak vasistastan giren bir ağaçkakan üç kez osurdu: Biri sıcak bir tavanın üzerinde, biri bir şişenin içine, biri de bir kanunun tellerinin arasına. Oda servisi.

Bir din kurmak, bir dilek kuyusuna para atmanın ya da bir köprüden tükürmenin karmaşık bir versiyonu, diye düşünüyordu Ellen Cherry. *Sanırım insanlarda, boşlukları doldurmak istemek gibi, doğalarından gelen batıl bir dürtü var.* Bunu düşünürken de Salome beş numaralı tülün düşüşünü başlatıyordu hızla dönerken bırakarak. Bu tül daha önce kızın ayak bileklerini, baldırlarını, dizlerini ve uyluklarının alt tarafını örtmüştü; Ellen Cherry'nin kötüleyip, çok zayıf diye nitelediği beden bölümünü yani. O eşarbın düşmesiyle de para konusunda düşülebilecek her türlü yanılsama hiçbir iz bırakmaksızın yok olup gitti.

Bir devletin ya da bir kişinin, çok önemli herhangi bir şeyin görmezden gelinmesinin mazereti olarak "parasal kaynak yetersizliğinden" söz ettiği her durumda, servetin soyut merceğinin gerçeği ne kadar deforme ettiğini görüyorduk. Örneğin ekonomik çöküntü denen dönemlerde toplumlar her türlü temel ihtiyaç maddesinin yokluğunu çekerlerdi fakat araştırmalar hemen hemen daima, bu maddelerin bol bol mevcut olduğunu açığa çıkarmıştı. Toprakta bol bol kömür, tarlada bol bol mısır, koyunlarda bol bol yün vardı yani. Eksik olan şey bu maddeler değil, "para" denen, soyut bir ölçü birimiydi. Bu, tatlıya düşkün bir kadının, gramları olmadığı için kek yapamıyor diye ağlaya ağlaya açlıktan ölmesi gibi bir şeydi. Kadının tereyağı, unu, yumurtası, sütü ve şekeri vardı da, gramı, tutamı, litresi yoktu yani. Paranın deli saçması mirası buydu işte; nesnelerin ölçülmesinde kullanılan aritmetik, nesnelerin kendisinden daha değerli hale gelmişti.

Sonra bunun ardından, (paranın genellikle, büyük ve katı bir egoyu gösteren bir belge, öte yandan, cennetinse İsa'nın yöneldiği gevşek bir egosuzluk durumu olduğu düşünülerek) bir zenginin cennete girmesinin bir devenin hendekten atlamasından daha kolay olduğu yolunda, çok standart bir hikmet geldi ve Ellen Cherry, Spike Cohen'in "Hoo! Ne kadar doğru!" diye bağırdığını duyduğundan emindi. Sonra tef, mücevher kutusuna vurulan yumruk gibi bir ses çıkardı ve Salome yeni bir dizi nefis dönüşe başladı ki bu da, göğüslerindeki kumaşın düşüşüyle taçlanacaktı.

"Mmm. Nefis memeler" dedi barmen ve bu düşünce bütün salonda yankılandı. Bunlar bir genç kızın memeleriydi, Ellen Cherry'ninkilerden azıcık daha büyüktü ama bir bisikletin tekerlekleri gibi mükemmel biçimliydi ve yerçekimi teorisi falan tanımıyordu. Terden parlayan halleriyle, hafif bir ilkbahar yağmuruyla yıkanmış iri birer lale soğanına benziyorlardı. Salome'nin harcadığı çabaların sonucu, çalkantılı bir gelgitteki denizanaları gibi kabarmışlardı; kimilerine şehvetli, kimilerine nahoş gelen bir durumdu bu. Ama her halükârda, kimse göz-

lerini onlardan ayıramıyordu, cırtlak sesli bir herifin avlu kapısının ötesinden "Hey! New York bir gol atıp öne geçti!" diye bağırmasına karşın hem de.

Eeena eeena, eeena-eeena haj

Bu odanın döşeme tahtalarının altında kız çocuklar bir elmas madeni işletir. Masadaki bütün kâğıtlar karo* kızıdır. Ve duvar kâğıdı Ay'a ulur.

Vahiyler birbirinin üstüne yığılmaya başlamıştı. Ellen Cherry sadece, ne kadar çok olursa olsun para güvenlik sağlayamaz ve sağlasa bile bu, hangi fiyatla olursa olsun kötü bir alışveriştir, çünkü güvenlik bir tür felçtir, tıpkı tatminin de bir tür ölüm olması gibi, diye düşünüyordu; bu kategoride bir şeyler düşünürken Salome'nin sevilesi, yalanası memelerini örten altıncı tül uçup gitti ve Ellen'ın kafası birden, zaman, tarih ve ahretle ilgili kavramlarla doluverdi. Geçmişin son zamanlarda icat edilen bir şey olduğunu gördü, insanların bugünlerini aslında hiç gelmeyecek bir gelecek uğruna feda ettiklerini, bütün hayallerini öteki dünyadaki bir sonraki hayata bağlayanların, "sonrası" olacak bir hayatlarının olmadığını gördü; zamanın bir yol değil bir çayırlık olduğunu anladı, ruhun bir müze ya da bir kilise değil, gece boyu açık bir restoran olduğunu ve her halükârda, ahrete inanmanın sağlık için tehlikeli olduğunu anladı. Üstelik dünya yok olacak falan değildi, en azından, güneşin takatsiz kalacağı yaklaşık iki milyar yıla kadar, ki o zamana kadar da başka seçenekler olurdu herhalde.

"Peki ya hüküm günü?" diye kendi kendine fısıldarken buldu Ellen Cherry kendini.

Her gün bir hüküm günüdür. Hep öyleydi. Hep öyle olacak.

"Başka bir şey?"

Evet. Aynen bu. Ölüler gülüyor bize.

"Vay be" dedi Ellen Cherry Charles.

Peder Buddy Winkler saatlerdir bürosunda bir aşağı bir yukarı dolaşıp duruyordu. Parmak eklemlerini çatırdatarak. Altın dişlerini gıcırdatarak. Yüzünü, sivilceleri patlayıp kana-

* Diamond: İngilizce hem karo hem elmas anlamına gelir. (y.h.n.)

yıncaya kadar kaşıyarak. Sapına kadar, öldüresiye *bozuktu* herifin *asabı*! Buna dayanamıyordu! Yarabi, yarabbi, yarabbi sen bilirsin. Yalnız geçirdiği, tüm o bitmek bilmez aylar, hatta yıllar boyunca kendini hazırlamış, kızağa çekmiş, bilemişti kendini sırf o müthiş ve muhteşem eylem için: Kubbetü's-Sahra'yı yıkmak için; Üçüncü Tapınak onun yerine yapılabilsin diye. Tam da bugün, 23 Ocak Pazar, kutsal patlayıcıların patlayacağı gündü güya. Bugün! Ama gel gör ki kendisi burada, eli kolu bağlı, güçsüz bir halde; New York'un zencileri, keşleri ve kulamparalarının arasında; sadece, ona Tanrı tarafından verilmiş misyonu bizzat yerine getirmek olanağından değil, Kudüs'te işbaşında bulunma olanağından da mahrum kalmıştı, hahamlar ve yeşivaların işi yürütüp o lanet camileri onsuz bombalamaları halinde (ki bu muhtemelen gerçekleşmeyecek, CIA bunun icabına bakacaktı).

Yarabbi, yarabbi sen bilirsin, ateş püskürüyordu. Kendi kendini patlatacaktı nerdeyse. Yehova'nın ona sel gibi yağdırdığı bu hayırlı enerjiye, bu kurtarıcı öfkeye bir çıkış yolu bulması şarttı.

Saat ikindi vakti beşe yaklaşırken Buddy, öfkesinin birazını İshak&İsmail'den çıkarma fikrine vardı. Tanrının sinek raketiyle hızlı bir darbe yemesi gereken bir kurum varsa o da I&İ'dı. O barış havarisi hümanistler! O dans eden karı! Verlin Charles'ın o boşboğaz İzebel'i! Evet! Bud oraya bir uğrama ve onların ayıplarına bir iki parmak sallamanın ayrıntılarına geçti. Siyonist arkadaşlarından birkaçına telefon etti ama hepsi de Süper Kupa'yı seyrediyordu. Kendisinin İsa'nın Küçük Kibritleri'yle temasını sağlayan tipler de böyleydi işte. Tamam, tamam. O salaklar Şabat'larını saçma sapan oyunlarıyla kirletsin varsın. Buddy tek başına giderdi.

Yeeh yeeh yeeh yeeh yeeh
Yeeh yeeh yeeh yeeh yeeh yeeh yeeh
Zinga dopla dop lop zinga
Eh, eh-eh, eeena-eeena ai

Burası odadır, tamam, ama mumlar yanıp bitmiş, lambaların gazı kalmamış ve mavi neon üfleyip fitili söndürmüş. Duvar kâğıdı pekâlâ taş da olabilirdi. Karanlıkta yavaş, sürekli bir tıkırtı ve *klik klik klik klik* diye bir ses duyuluyor. İzebel'in kemikleri bunlar. Ya da yuvarlanan zarlar.

Yeniyetme kız tamamen çıplaktı o anda, yüzünü örten küçük mor tül sayılmazsa. Abu'yla Spike durumun kanuna aykırılığı konusunu dert etmeyi bırakmışlardı. Dedektif Shaftoe'nun kızı tutuklayacağı falan yoktu kesinlikle. Kendisi kıskıvrak yakalanmıştı zaten. Kimse kımıldamıyor ve sazların inleme, mırıldanma ve gümlemelerinin dışında hiçbir ses duyulmuyordu, Salome'nin hızlı solukları sayılmazsa. Kız iki saatten fazla bir süredir dans ediyordu ve tükenmek üzere olduğu belliydi. Dans yavaşlıyordu sanki. Dönüşler uzamış, ağırlaşmış ve uykulu bir hal almıştı şimdi, fakat etkisinden pek bir şey yitirmemişti. Kız sanki diz boyu meyve özünün içindeymiş gibi dönüyor, hipnotize haldeki seyirciler de çaresiz bir halde seyrediyordu onu, sanki kız Sihirbaz Mandrake'in kol düğmesiymiş gibi.

Daha önce, çok daha önce, ikindi vakti Ellen Cherry göz oyununu bu dansöze uygulamayı düşünmüş, ama bunun Mona Lisa'ya ikinci bir gülümseme çizmek gibi bir şey olacağına karar vermişti. Şimdiyse bunu istediğini varsaysa bile böyle bir özdenetimi başarabilecek halde değildi. Kafası sakindi fakat içindeki bir sürü faaliyet yüzünden uğulduyordu yine de ve Salome onun kafasını o küçük, tatlı parmaklarıyla kavramıştı sanki, tıpkı tefini tuttuğu gibi.

Yedinci tül Salome'nin yüzünden uçup gidince, kız ağzını açmış da kuş büyüklüğünde bir kelebek çıkarmış gibiydi sanki. Ellen Cherry'nin ilk düşüncesi, *Ne kadar güzel bu kız!* oldu. İkinci düşüncesiyse *Herkes bunu kendi kendine düşünmeli* oldu.

Evet, işte buydu. Hükümet bunu senin adına düşünmezdi, Sosyal Sigorta'ya ne kadar çok para ödemiş olursan ol, yahut senin siyasi eylem komiten ne kadar oy kapmış olursa olsun. Bunu okulda öğrenemezdin, okullar daha ziyade görmezden gelmeyi yeğlerdi bunu. Kiliselerse tam tersine, seni bunun hakkında düşünme zahmetinden kurtarmak için birbirleriyle yarışıyorlardı; gündelik gazetedeki yıldız falın kadar şık, zarif ve net –ve, tıpkı

onlar gibi genel geçer ve sapına kadar atmasyon olduğundan, ne yazık ki onlar kadar yararsız– bir yanıt tutuştururlardı eline. Büyük kitaplar, tablolar ve müzik yapıtları bu konuda çok yardımcıydı, ilham vermek suretiyle; doğa, daha da fazla. Bu konuda değerli ipuçları dökülürdü hep filozofların, manevi önderlerin, guruların, şamanların, Çingene sirk kızlarının ve sokakta sövüp sayan serserilerin ağzından. Ama bunlar ipuçlarıydı sadece. Kerameti kendinden menkul hiçbir kutsal âdemoğlu sizin yerinize bunu beceremezdi ve gerçekten kutsal olanlar aynen bunu söylerdi size. Siz onu, öteki taraftan yol bulup gelen, konuşan ve bedenden ayrılmış bir varlığa da havale edemezdiniz. (Ölüler bize gülüyor, unutmayın.) Annenizin dizinin dibinde de öğrenemezdiniz bunu.

Yedinci tülün yanılsaması, sizin, bunu sizin adınıza yapacak birini bulabileceğiniz yanılsamasıydı. Sizin adınıza düşünecek birini. Sizin derdinize sahip çıkacak birini. Rahipler, hahamlar, imamlar, swamiler,* filozof romancılar birer trafik polisiydi olsa olsa. Sizin yoğun bir kavşaktan geçmenizi sağlayabilirlerdi ama, sizi evinize kadar takip edip arabanızı park edemezlerdi.

İnsanlar için, alınması bundan daha zor bir ders, kabul etmesi bundan daha zor bir paradoks var mıydı? Büyük duyguların, büyük gerçeklerin evrensel olmasına karşın; insanlığın aklının sonuç olarak tek bir akıl olmasına karşın, yine de tek tek her bir bireyin gerçeklikle, evrenle, Tanrıyla kendi özel, kişisel, kendine has, benzersiz, doğrudan, bire bir, ilk elden ilişkisini kurması gerekiyordu. Bu zor ve karmaşık bir şeydi, bir baş belasıydı belki; her şeyden önce de, tek başına yapılacak bir şeydi; ama uzun sözün kısası buydu.

Bu, herkes için ne kadar aynıysa o kadar da farklıydı, bu yüzden herkes kendi yaşamının denetimini eline almalı, kendi ölümünü tanımlamalı ve kendi kurtuluşunu kendi yaratmalıydı. Ve sona geldiğinizde Mesih'i çağıramazdınız. O sizi çağırırdı.

Hımm, evet, tamam, dedi içinden Ellen Cherry, *sanırım anladım. Ama bir dakika. Hepsi bu değil, öyle değil mi? Mutlaka bir şeyler daha var, öyle değil mi? Başka bir şeyin daha olması gerek.*

* Hindu dininde hoca. (ç.n.)

Dans bitiyordu. Salome tek ayak üstünde son bir tutkulu dönüş yaptı, her iki ayağını da yere vurup ses çıkarttı ve sonra sendeleyip durdu. Yüzü seyircilere dönük, fakat onlara bakmadan duruyordu; gözlerini yere dikmişti, ağzından hızlı hızlı soluyor, bütün solunum sistemi çırpınıyor, bacakları sanki gücü tükenmek üzereymiş gibi titriyordu. Tuhaf bir şekilde, hiç kimse, eşlikçisi kadın bile ona destek olmak ya da çıplak vücudunu örtmek için kımıldamadı. Salon sessizdi, herkes donakalmıştı.

Ellen Cherry'nin hali de dansözden çok iyi değildi. Titriyordu, yüzü kıpkırmızıydı, bir tür trans halindeydi. Salondaydı ama salonda değildi. Kafası hiç durmadan fırıl fırıl dönüyordu düşüncelerin dans pistinde. Sezgileri ona, tüllerin sonuncusu da düştüğünde daha büyük, daha geniş kapsamlı bir sırrın açığa çıkmış olması gerektiğini söylüyordu; Gizem'in ana hatlarını yan yan görüyor olmalıydı şimdi. Oysa, terin meleksi kızartısını giyinmiş, titreyerek, nefes nefese durmaya devam eden zavallı Salome'yi yandan görüyordu. Ve *Yapma yahu,* dedi kendi kendine. *Bunun son cümlesi ne? Başka bir şeyin daha olması gerek.* Sonunda içinden bir ses duydu:

"Biz yaratacağız onu."

Kim? Ne?

"Biz. Hepimiz. Her şey. Dünya, evren, yaşam, gerçeklik. Özellikle de gerçeklik."

Biz mi yaratacağız?

"Biz yaratırız. Biz yarattık. Biz yaratacağız. Biz yaratmıştık. Ben yaratırım. Sen yaratırsın. O adam, o kadın, o nesne yaratır."

Peki, ben bir ressamım, bunu kabul edebilirim. Teorik olarak. Ama bunu günlük hayatıma nasıl uygulayacağım?

"Düşünmen gerekecek..."

Anlaşıldı. Ama dur. Gitme lütfen. Bana hiç olmazsa bir öğüt veremez misin?

"Daha fazlası gerekli mi ki sana?" (İçinden gelen ses inanamıyordu duyduğuna.)

Evet. Lütfen. Bir tanecik daha. Bir tanecik pratik öğüt daha.

"Pekâlâ. Numara şu: Gözünü toptan ayırma. Topu göremiyor olsan bile."

Gırgır geçiyorsun, dedi içinden Ellen Cherry Charles.

Ellen Cherry kapıya yollandı. Oradan çıkmalıydı ve çabuk çıkmalıydı. Olanlar ona tümüyle doğal göründü; hayal kurmak ya da birden esinlenmek yahut göz oyunu gibi doğal bir şeydi yani; bunalmıştı, doğruyu söylemek gerekirse, ama korktuğu ya da şaşkına döndüğü pek söylenemezdi; daha ziyade, coşkuya yakın bir haldeydi aslında. Ama mekân değiştirmek, biraz hava almak istiyordu.

Peşinden başkaları da, yaklaşık yirmi kişi dışarı çıktı. Ve kendisi köşeden dönüp Doğu Kırk Dokuzuncu'ya doğru yürüyünce onlar da aynısını yaptılar. Onunla ilgileniyormuş falan gibi değillerdi gerçi; sadece, sersemlemiş hallerinin verdiği dürtüyle sürüklenen grubun en önünde Ellen yürüyordu.

Grup binadan o kadar uzaklaşmıştı ki, İshak&İsmail'deki gürültüyü hiçbiri duymadı.

Onlar tam köşeyi döner dönmez Buddy Winkler bir hışımla restorana dalmıştı. Hâlâ çıplak halde duran (ama refakatçi kadının bir örtüyle örtmek üzere olduğu) Salome'yi görünce orkestra yerine doğru saldırmış ve bu sırada dizlerinin üstüne çökmüş, nedense yere atılmış tülleri toplayan Roland Abu Hadee'nin üstüne kapaklanmasına ramak kalmıştı. Daha sonradan bazı görgü tanıkları, Peder Buddy Winkler'ın "Seni hayvan! Seni zinacıların başı! Babil'in orospusu!" diye bağırdığı yolunda ifade verdiler. Diğerleriyse adamın sadece anlaşılmaz birtakım laflar ettiğini ve inlediğini söylediler. Her halükârda, Bud kıza bağırdı ve kızın boğazına sarıldı.

Dedektif Shaftoe Bud'ı vurup öldürdü.

İki güvenlikçi koşarak içeri daldı silahlarını durmadan ateşleyerek, tıpkı filmlerde gördükleri gibi. Salome kazara, Shaftoe'ysa az ya da çok bilerek vuruldu.

İkisi de ağır yaralandı ama zamanla iyileştiler.

Jackie Shaftoe yeniden yürümeye başladığında polislikten emekli oldu ve günlerini, orta bir başarı düzeyiyle resim yaparak geçirdi. En çok etkilendiği kişi Ellen Cherry Charles'tı, bunu

söylemekten hiç çekinmezdi. Bir daha hiçbir futbol maçına gitmedi, televizyonda da maç izlemedi.

Kendisine "Salome"diyen Arap/Yahudi kız solunum cihazının yardımı olmaksızın nefes alabilir hale gelir gelmez koruyucuları tarafından ülke dışına kaçırıldı, herhalde Lübnan'a; bir zamanlar Fenike, yani Kenan ülkesinin bir uzantısı diye bilinen yere.

Ortalığa savrulan, posta pulu büyüklüğündeki kar taneleri alacakaranlıkta dönüp duruyordu fakat hava bayağı yumuşamıştı ve mantosunu giymeyi ihmal etmiş olan Ellen Cherry'nin yararınaydı bu. Mel Davis Köpek Butiği'nin önünden geçerken hafiften ürperdi ama, havadan değildi. *Her şeyi biz yapıyorsak eğer,* diye düşündü, *köpek salonlarını niçin yapıyoruz*? Suşi barlarını anlıyordu, bu iyi bir şeydi, çünkü kendisi ve peşinde sürüklediği, kendinden geçmişlerden oluşan karmakarışık grup bunların on on beş tanesinin önünden geçmek zorundaydılar; hepsi de Şabat nedeniyle kapalıydı, yeşil *wasabi** fırınları karanlığa yaslanmıştı.

Grup Lexington Bulvarı'na yaklaşınca, bir sürü arabanın korna çaldığını fark ettiler. Pazar akşamları için alışılmamış bir şeydi bu ve "hacılar" böylesine coşkuyla kendinden geçmiş olmasaydı bazıları bunu kendilerine yönelik sanabilirdi. Park Avenue'de, sakin Park'ta otomotiv gürültüsü arttı ve Madison'da insanlar otellerin ve arabaların pencerelerinden bağırıyordu. Beşinci'ye yaklaşırken Ellen Cherry durup kulak verdi. Diğerleri de onun arkasında durdular. Uzaktan gelen büyük bir gürültü duyuluyordu, şarkılar, çığlıklar ve davul sesleri vardı bu gürültüde, sanki bir sürü blok ötedeki bir park yerinde Woodstock rock festivali yeniden canlandırılıyormuş gibi. Sonunda, "hacılar" gidecek bir yön bulmuştu. Beşinci'yi geçtiler, sonra Altıncı'yı ve sonra güneye, gürültüye doğru döndüler, garsonları Ellen Cherry'nin öncülüğünde.

Times Meydanı bir keşmekeşti. Binlerce, belki de on binlerce kişi vardı. Muazzam, gürültülü bir insanlık dalgası bütün arterle-

* Suşiyle birlikte servis edilen, yemeğe çeşni katan bir madde. (ç.n.)

ri, coşkun bir kolesterol gibi tıkamış, araç trafiğini her yönde, bloklarca öteden durdurmuştu. Sürücüler kornalarına abanıyordu fakat kızgınlıktan yahut engellenmişlikten ziyade neşeden yapıyorlardı bunu. Yaya çoğunluğa gelince, antik dönemlerdeki bir yağmalamaya katılan savaşçılar gibi çığlıklar atıyor, dans ediyor, zıplıyor, birbirlerinin avuç içlerine vuruyorlardı tekrar tekrar, ritüelimsi tavırla ve işaretparmaklarını havaya kaldırıyorlardı. Her ırktan bir sürü genç erkek sırıtarak kocaman bira şişelerini kafaya dikiyor ve sarhoş kızlar çıplak göğüslerini birden açıp gösteriyordu kalabalığa, sanki New Orleans'ın Mardi Gras'sındaymışlar gibi. Dans eden kar taneleri olmasa ve bir de insanlar maskeli olsa durum gerçekten de Mardi Gras'ya benziyordu. Bu bir kutlama, çok büyük, cümbüşlü bir sevinç gösterisiydi ve İshak&İsmail'den gelme şaşkınlar grubuysa hemen, kutlanan şeyin yanılsamanın bitişi, gizemin örtüsünün açılması, yeni ve muhteşem bir çağın başlaması olduğu sonucunu çıkarıverdi.

Ellen Cherry bile, kendiliğinden oluşmuş bu seli Yedi Tül Dansı'nın başlattığını sandı bir an. Ama daha sonra yavaş yavaş anladı; kutlanan, bu kalabalığı böyle coşkulu bir çılgınlığa sürükleyen şey New York'un Süper Kupa maçındaki zaferiydi.

Ellen Cherry belki de simgesel bir şekilde, akıntıya karşı yüzüyor, Times Meydanı'ndaki kalabalığın arasından geçip oradan çıkmak için mücadele veriyordu, yüzlerce kişinin oraya girmek için mücadele veriyor olmasına karşın. İlerleyişi bir noktada, Jerseylilerden oluşan, yaramayacağı bir grup tarafından durdurulunca bir gazete büfesindeki gazetelerin baş sayfalarına bakarak oyalandı. Göze çarpan makalelerden biri Kudüs'tendi. İlk paragrafında, bir İsrail askeri birliğinin, askerî araçlara taş attıklarından şüphelenilen (içlerinden biri on bir yaşında olmak üzere) Batı Şerialı altı Arap gencini buldozer kullanarak diri diri gömdüğü bildiriliyordu. İkinci paragraftaysa iki Filistinlinin Kudüs'teki bir kaldırım kafeteryasında İsrailli dört masum siville Amerikalı bir turisti nasıl bıçaklayarak öldürdüğü anlatılıyordu. Araplar uzun bıçaklarını insanların karnına, kalbine, ciğerine saplarken "Allahuekber! Allahuekber!" diye bağırmışlardı.

İçi bunalarak dönüp arkasına bakınca kalabalıkta bir aralık buldu ve içine daldı. İttire ittirile Beşinci Cadde'ye kavuştu sonunda. Kuzeye doğru yürüdükçe kalabalık her adımda seyreliyor, gürültünün şiddeti giderek azalıyordu. St. Patrick Katedrali'ne vardığında kaldırımda hemen hemen yalnızdı artık; fakat Times Meydanı uzaklardaki, papağanlardan ve çorba tencerelerinden bir çağlayan gibi uğulduyordu ve yanından geçen her şoförün eli kornasındaydı.

St. Patrick'e varınca temposunu yavaşlattı. Bir an, bir karış yüksekliğindeki bir ızgara mazgalının arkasında mor bir dokuma görür gibi oldu, yahut öyle sandı. Salome'nin düşen tüllerine öyle çok benziyordu ki, halüsinasyon gördüğüne emindi. *Her yerde onları göreceğim herhalde,* dedi içinden. *Bir haller oldu bana.*

Ellen Cherry birkaç metre daha yürüyüp, bir zamanlar Norman Dön Durmadan'ın gösteri yaptığı yerde durdu. Ayaklarını özellikle, mümkün olduğunca tam onun ayaklarının her zaman durduğu yere yerleştirdi. Gözlerini kapattı ve hatta bir santimin çeyreği kadar sola dönmeye çalıştı, fakat onun yavaş hareketi çok hızlıydı yine de.

"Norman Dön Durmadan" dedi yüksek sesle. "Büyü ve güzellik dünyadan sürülürse nereye gider?"

Mazgalda yine bir mor görüntü belirdi bir an, fakat Ellen bunu araştırmaya kalkmadı. Orada, öylece duruyordu sadece, bir kar pulu gelip alnına yapıştı, sanki postayla Yukon'a yollanacaktı Norman Dön Durmadan'ı merak ederek, merak edilecek hiçbir şey kalmayıncaya dek. Sonra, gördüğü gazeteleri hatırlayarak, *Neden Ortadoğu gibi bir tatsızlığı yaratıyoruz acaba?* diye sordu kendi kendine.

Dans bitmişti. Tüllerin hepsi düşmüştü. Kutsal tezahürler şelalesi durmuştu. İçindeki ses susmuştu ve bu da iyiydi; o ses ona gereğinden de fazla kılavuzluk etmiş, gereğinden fazla anlayış göstermiş ve kendi hakkında derinlemesine düşünmesine yardım edecek gereğinden fazla şey sağlamıştı. Ama yine de, onu bir kez daha çağırmaya çalışması gerektiğini düşünüyordu. Norman Dön Durmadan'ın ayak izlerinin üstünde dururken gözlerini sımsıkı yumdu ve o günün tüm öğleden sonrası boyunca I&I'ı dolduran müziğe benzer bir melodiyi mırıldanmaya başladı.

Yeeh yeeh yeeh yeeh yeeeh
Eeena eeena, eh-eh, haj

Nedir bu Ortadoğu olayı? Herkesi neden çıldırtıyor böyle? Neden böylesine korkunç? Bu konuda hiç umut yok mu gerçekten? Bilmek istiyorum.

Uzun bir süre Süper Kupa'nın serpintilerinden başka bir şey duymadı. Onu şaşırtmadı bu. Burnuna düşen bir kar tanesini sildi (Antarktika, yirmi iki sent). Ne bekleyebilirdi ki? Ah, fakat o zaman bir yanıt oluşmaya başladı kafasında, yavaşça, organik bir şekilde, arılar petek kusmuş gibi.

Ortadoğu'nun anatomisini düşün, dedi içindeki ses. Oraya Bereketli Hilal, insan soyunun çıktığı ilk rahim denmemiş miydi? Pekâlâ, ona bugün bak, şimdi düşün onu. Gezegenin en ateşli, sıcak, acılı, sancılı, gergin, kabarmış, en kanlı, en yaralı, yırtılma noktasına en yakın yeri. Bu sana bir şey hatırlatmıyor mu? Ortadoğu'daki "sıkıntı" doğum kasılmalarından başka bir şey değil. Dünya doğum sancısı çekiyor ve Ortadoğu da gayet belli ki, eğer düşük olmazsa, insanlığın yeni düzeninin doğacağı vajina. Doğum sancısı zordur, uzun sürer ve doğan bebeğin ağlaması duyuluncaya kadar daha da kötüleşebilir ama Ortadoğu için üzülme; muazzam bir şey, harika bir şey, akla hayale gelmez bir şey doğuyor orada.

Benimle kafa mı buluyorsun yoksa? diye sordu Ellen Cherry Charles. Ama sonra bir araba dolusu yaygaracı geçti yanından, Süper Kupa maçının skorunu şarkı gibi söylüyorlardı ve başka bir şey duymadığı gibi, başka bir düşünce de geçmedi kafasından.

Ertesi akşam Ellen Cherry Kudüs'e uçtu. Yol masrafının bir kısmını annesi, geri kalanını Spike Cohen ödedi. Velinimetleri onu arabayla JFK'ya kadar götürüp uğurladılar.

Limuzinin arka koltuğunda havaalanından geri dönerken Patsy'yle Spike birbirlerine âşık oldular. Daha sonra evlendiler, Brooklyn Heights'a yerleştiler; Patsy dansözlük dersleri aldı ve beyaz go-go çizmeleri sonunda hak ettiği ilgiyi gördü.

Bunun düşüncesi bile, Ellen Cherry'nin hayatı boyunca sürmüş ayakkabı düşkünlüğünü bırakmasına yol açacaktı sonradan.

Paslı metal, bir hırsızın gözüne çarpan yakut bir broş gibi çekiyordu sabah güneşini. Bay/Bayan Konserve Fasulye insan olsaydı gerinip esnerdi. Yeni bir gün başlıyordu Kudüs'te, şu ya da bu şekilde harap vaziyette birçok yeni sabah görmüş o kentte; ve Yafa Kapısı'nın birkaç yüz metre batısındaki bir kaya yığınının arasındaki fasulye konservesi, yahut ondan geriye ne kalmışsa, her sabah yaptığı gibi sabahı selamlıyordu bir gülümsemenin paslı, cansız eşdeğeriyle.

Sedefli Deniz Helezonu'nun, sularına tam anlamıyla siper olamadığı Atlas Okyanusu korkunç bir zarar vermişti konserveye. Paslanma, bir eli saran, portakalrengi bir eldiven gibi sarmıştı onu ve sonra da dağılma başlamıştı. "Ben bir demiryolunun kenarında yatan ihtiyar, yorgun bir serseriyim" dedi Konserve Fasulye, sevdiği bir arkadaşına. "Beş paralık bir çöplük türküsünden başka hiçbir şeye yaramaz, paslı, mahvolmuş bir sahipsizim." Bu ağıt biraz uçukçaydı tabii, gerçi tamamen laf olsun diye de söylenmemişti hani.

İsrail'in kuru havasının tenekenin yaşam süresini bir altı ay daha uzatabileceği umudu, kendisinin gidici olduğu gerçeğini değiştiremezdi; üzeri kabuk bağlamış, ezilmiş ve bir tekenin bıyık telleri kadar incelene dek aşınmıştı. Ama son dinlenme yerinden ötürü mutluydu yine de. Anlayacağınız, Konserve Fasulye âşıktı, tam anlamıyla *tapıyordu* Pales heykeline.

Eski topraklarına geri döndükten sonra birbirlerini bulma konusunda pek zorluk çekmeyen Boyalı Sopa'yla Sedefli Deniz Helezonu, kendilerinin şöyle ya da böyle, gayri resmi bir şekilde yerleştikleri ve hangi biçimde ortaya çıkarsa çıksın, Üçüncü Tapınağın zuhurunu bekledikleri Kubbetü's-Sahra'da kendilerine katılmaya davet etmişlerdi Bay/Bayan Konserve Fasulye'yi. Konserve Fasulye, onların davetlerinden ötürü minnettar olmasına karşın, bunu reddetti yine de. "En iyisi ben kendi yoluma gideyim" dedi. "Benim bu konuda yapabileceğim hiçbir katkı yok. Ve Mesih, eğer o –adam mı, kadın mı, yoksa nesne mi neyse– zuhur etmeye karar verirse ayağının altında benim gibi bir çerçöp hiç gerekli değil kendisine. Ayrıca ben burayı, bu küçük meydanı sevdim. Şu heykele bir bakın hele! Nasıl da

zıpırca, nasıl da dehşetli ve hayat dolu. Ve hem erkek hem de dişi bu! Cinsiyet yönünden, bu eşek suyun başını tutuyor. *Benim* Kudüs Tapınağım bu işte."

Güneş yükseliyordu dünyanın en saygıdeğer, en kanlı kentinin üzerinde. Güneş evinde hissediyordu kendini Kudüs'te. Güneşin bağları vardı burada. Ve güvenli bir raftan çok uzak olmasına karşın, Konserve Fasulye de kendini evinde hissediyordu burada. Bay/Bayan Konserve Fasulye kayaların arasında, cansız nesnelerin yapması gerektiği gibi hareketsiz oturuyor, sıcağın keyfini çıkarıyor, Pales'e hayran hayran bakıyor ve kimi Pales'in fotoğrafını çeken, kimi de onu parmağıyla gösteren, çoğu fena halde bozuk çalan insanları seyrediyordu.

Bay/Bayan Konserve Fasulye o sırada Boomer Petway'i fark etti. Kendisi Boomer'ı, Airstream hindiyle yaptıkları yolculuktan tanıdığı için değil –Boomer şimdi tebdili kıyafet halindeydi ve karısıyla adamakıllı ve zevkli bir muhabbetten sonra Bay/Bayan Konserve Fasulye'yi o mağarada bırakıp giden adam olarak tanınması zordu çünkü– yürüyüşünden fark etti. "Bu garip değil mi" dedi koruyucusu ve arkadaşına, "her sabah aşağı yukarı bu vakitler farklı bir kişi geliyor ve aynı topal yürüyüşle anıtın etrafında dolaşıp duruyor. Ah, ne kadar mucizevi bir tuhaflık var bu mekânda!"

Kudüs Ellen Cherry'ye o kadar da tuhaf gelmedi. Boomer'ın Amos Zif'le paylaştığı küçük taş evin ot bürümüş bahçesinde otururken, geçmişe ya da bugüne ait ölü kültlerin vektörleri Ellen Cherry'ye ulaşamadı. Şubat güneşi Ellen'ın plazmasını vınlatacak kadar kuvvetliydi ve ışığı dayanılmaz bir şekilde parlaktı. Ot bürümüş avlunun ötesinde, biberiye ve devedikeni dolu bir tarla uzanıyordu. Hanımelleri leylak ağaçlarının ve rüzgârdan yatmış çamların gövdelerine sarılmıştı bürokratik bir şekilde. Kuşlar, kehanetlerden, turizmden eski mesajlar iletiyordu cıvıldayarak ve harap bahçe duvarında telaşla koşuşan kıllı kara çiyanlar bile halim selim görünüyordu. Ellen Cherry çayını yudumluyor, ruhunun müsvedde kâğıtlarına bir şeyler çiziktiriyor ve açabileceği tüm gözenekleriyle içine çekiyordu antik altın ışığı.

Ellen Cherry kocasının dönüşünü bekliyordu. Her sabah, sekslerini ve kahvaltılarını yaptıktan sonra Boomer casus çantasını karıştırıyor, gizli bir kıyafet seçip ona bürünüyor ve Eski Kent'in Yafa Kapısı'na yakın o meydana gidiyordu; yaratısının gece bombalanmadığından, sansür edilip kaldırılmadığından ya da saldırıya uğramadığından emin olmak için.

Yapıt, açılışından, yani iki hafta öncesinden beri bir gürültü koparmıştı. Ters tepkilerin çoğu, Pales'in ön tarafının 'bir alana bir de bedava' çıplaklığından ötürüydü fakat birçok kişi ırkçı nedenlerle de bozuk çalıyordu, heykeldeki figür hem Arap hem de Yahudi olduğundan. Ama gerek hükümette gerek başka yerlerde, bu fiyakalı eşek-insanın Araplarla Yahudilerin ortak atalarının tanrısını simgelediğini çakan henüz pek yoktu çünkü bunun, kutsal ve paylaşılamayan ülkelerine, hoşlarına gitse de gitmese de, adını veren, erkek eşeklerin prensi, dişi eşeklerin dişlek prensesi olduğunu bilen kişi çok azdı. Bu bilgi yayılınca ya Kudüslüler aydınlanacak ya da *falafel*'in yağı fena halde kesilecekti. İkinci olasılığın gerçekleşeceğini tahmin eden Zif uzun bir Fransa gezisine çıkmıştı. Boomer endişelenmedi. Ona ne yapabilirlerdi ki? Müteveffa Buddy Winkler tarafından kendisine gemiyle gönderilmiş Armageddon teçhizatı yüzünden otuz gün içinde ülkeyi terk etmesi bildirilmişti zaten.

Boomer her şeye rağmen, heykeline bir şey olmayacağından umutluydu, bu yüzden her sabah gidip onun durumunu gözlüyordu. Eve dönünce de, hâlâ günün tebdili kıyafetindeyken Ellen Cherry'yle sevişmek hoşuna gidiyordu. Ellen Cherry bunun ara sıra, örneğin Boomer rahibe kılığına girdiği seferki gibi bazı zamanlarda heyecanlı olduğunu kabul ediyorsa da, herif bugün belediye fare yakalama görevlisi kılığına girmişti ve kız artık hayır demesi gerekeceğinin farkındaydı.

Bunun ötesinde, gelecek belirsizdi. Kudüs'ü Boomer'la birlikte terk edecekti kuşkusuz, varolmanın orada doğmakta olan yeni boyutuna karşı merakını pek gidememiş olsa da. Seattle civarında bir yerlerde bir ev yaptırmaktan söz ediyorlardı; geniş, rustik bir ev, o her daim yeşil tepelerden birinde; kereste şirketlerinin diri diri yüzmediği bir tepe bulabilirlerse eğer. Ellen orada, gözünü toptan ayırmadan resim yapacaktı. Boyuna resim

yapacak, resim yapacaktı. Kendini tamamen adayacaktı o... evet, ona "güzellik" demesi gerekecekti, daha iyi bir sözcük olmadığına göre. Bu konuda aşırı duygusal olmayacak, kendini üstün görmeyecek, hatta manevi bağlılığa ve saflığa bile kapılmayacaktı. Ve yapıtlarıyla alay edildiğinde ya da yanlış anlaşıldıklarında savunmaya geçmeyecekti. Güzelliği ne bir pankart gibi taşıyacak, ne de dünyadan kaçıp ona sığınacaktı kulübede inzivaya çekilen bir münzevi gibi. Güzellik onun için gündelik bir şey olacaktı sadece.

Bu arada, düşünecek çok şey vardı. Salome Yedi Tül Dansı'nı yaparken ona –ve kim bilir daha kaç kişiye?– malum olanlar. O vahiyler onun hiç beklenmedik doğrultularda ilerlemesini gerektirebilirdi. Başkaları da aynı şekilde ilerleyebilirdi. Bu mutasyon geçirmiş ilerlemenin genel olarak kültür üzerinde, dünyanın görülecek "Son Günlerinde" eğer olacaksa, nasıl bir etkisi olacaktı? Bu arada, Kudüs'teki şu bahçe, dünyanın boğazındaki şu güneşli avlu tüm bunları derin derin düşünmek için iyi bir yerdi.

Ellen Cherry rahattı, sakindi, huzurluydu. Eğlence parkında, inişli çıkışlı raylar üzerindeki tren gezintisi sona ermişti. Kendini bir hafta her şeyin tepesinde, bir sonraki haftaysa her şeyin altında kalıp ezilmiş hissettiği yıllar takvim yaprakları gibi düşüp gitmişti. New York'tayken ona rahat vermeyen o tuhaf olaylar hızla solan anılardı şimdi. Artık bundan sonra –hissediyordu– kendi varlığı dengeli, hatta sağlam ve güvenli olacaktı belki de; nispeten normal bir ressamın nispeten normal olayların yaşandığı yaşamı yani. İçini çekti, evde kalmış yaşlı bir Norveçli kızın kabarttığı kuştüyü bir yastık gibi. Çayından ağır ağır kocaman bir yudum içti.

Bir iki saniye sonra Boomer hızla bahçeye girdi. Boomer'a pek benzemiyordu ama oydu. Elinde bir şey vardı ve bir hediye gibi uzattı kıza. Aman Tanrım, ölü bir sıçanın kuyruğu falan değildir inşallah diye düşündü kız.

"Şuna bak kurabiye külot!" dedi Boomer, neredeyse bağırarak. "Bak, Pales Meydanı'nın kenarındaki molozların arasında ne buldum sana. Bi tatlı kaşığı bu! Küçük, eski bi tatlı kaşığı! O gün o mağarada kaybettiğimiz kaşığın tıpkısı! *Tıpkısı* yahu!"

Bir Arap ile bir Yahudi bir gün birlikte Birleşmiş Milletler binasının karşısında restoran açmışlar... Etnik bir fıkranın başlangıcı sandınız, değil mi? Ama yanıldınız. Yahudilerle Arapların bir gün gerçekleşmesi umut edilen barış içindeki ortak yaşamlarının küçük evreni niteliğindeki bu restoran, Tom Robbins'in o muhteşem yaratıcılığını yine doludizgin serbest bıraktığı romanı *Sıska Bacaklar*'ın ana mekânını oluşturuyor. İşte bu mekânda, genç bir ressamın New York'taki sanat ortamında kendi yolunu bulma mücadelesine, aynı dünyada hasbelkader yıldızı parlayan hödük bir kaynak ustasının sonunda Filistin'in yitik tanrısını keşfetmesine, Kıyamet Günü'nün gelişini çabuklaştırmaya çalışan bir rahibin çabalarına tanık oluyoruz. Fasulye Konservesi, Kirli Çorap, Tatlı Kaşığı, Boyalı Sopa ve Sedefli Deniz Helezonu gibi nesnelerin ABD'den Kudüs'e bir hac yolculuğuna kalkıştıkları, bir fasulye konservesinin derin felsefi nutuklara giriştiği bir romanla karşı karşıyayız. Elinizde tuttuğunuz, "Sihre inanmamak zavallı ruhları hükümete ve iş dünyasına inanmaya zorlayabilir" diyen bir dil cambazının yapıtı ne de olsa.

Üstelik bütün bunlar olup biterken, insanların evreni net olarak görmesini engelleyen bütün yanılsamaları, Salome'nin tülleri gibi tek tek gözümüzün önünden kaldırıyor Robbins. Buram buram siyaset kokan bu romanında Kitabı Mukaddes'in mirasından dehasına yaraşır bir muziplikle yararlanıyor ve her zamanki cüretkâr tavrından hiç ödün vermeksizin, çağımızın en hassas meselelerine el atıyor: Irk, siyaset, evlilik, sanat, din, para ve şehvet. Bunların üzerine, kimilerinin gezegenimizin "son günleri" olarak adlandırdığı bir öngörünün gölgesi düşüyor düşmesine ancak yazarın yarattığı o neşe dolu, pırıl pırıl evren böyle olası bir akıbetin gölgesiyle kolay kolay kararmayacak kadar aydınlıktır aslında.